

A BUDAPESTI VÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1914

VIII. ÉVFOLYAM 1-2. SZÁM

TARTALOM:

Évi jelentés az 1913. évről	5	Bányászat	144
A könyvtár használatáról	33	Östermelés	144
Dr. Zambra Alajos: A Fővárosi Könyvtár Zichy-kódexel	61	Ipar	147
Néhány nevezetesebb új könyv ..	75	Közlekedés	148
A központ új szerzeményei 1914 január-április	79	Kereskedelem, Vámügy	151
Általános munkák	79	Pénz, Hitelügy	153
Könyvészet, Könyvtárügy	79	Pénzügy	157
Bölcsélet	82	Nyelvészet	163
Vallás, Egyház	84	Alkalmazott tudományok	164
Társadalomtudomány	86	Közegészségügy	164
Statisztika, Népszégtan	90	Technika	169
Államtudomány	92	Művészet, Városépítés	170
Társadalmi kérdés	102	Irodalom	173
Jogtudomány	120	Történelem	173
Közigazgatás, Hadügy	129	Földrajz	175
Társadalmi tevékenység	134	Életrajzok	176
Nevelés, Közoktatás	136	Adományozók jegyzéke	177
Közigazdaság	138	Hírek és közlések	179
		Betűrendes név- és címmutató ..	187

Egyes füzet 20 fillér
Kettős füzet 30 fillér

BULLETIN DER
STADTBIBLIOTHEK
VON BUDAPEST

BULLETIN OF THE
BUDAPEST
PUBLIC LIBRARY

1914 8. JAHRG. Nr 1-2

1914 8th YEAR No 1-2

A Városi Nyilvános Könyvtár kiadványai

A Budapesti Városi könyvtár Értesítője 8. évf. 1914.

Évi előfizetés 1 K.

Közlemények

1. Szakkatalógus. 1. füzet: A lakáskérdés és a városépítés kapcsolatos kérdései. 1907. (Elfogyott.)
Pótlék 1907-ről és 1908-ról. (Elfogyott.)
2. Szakkatalógus. 2. füzet: A községi pénzügy. 1908. Ára 2 korona.
3. A választóreform. Válogatott jegyzék a parlamenti és községi választójog és a parlamentarizmus irodalmából. 1909. Ára 1 korona.
4. Szakkatalógus. 3. füzet: Községi szociálizmus. Függelékül: Munkaviszonyok községi vállalatokban. 1909. Ára 3 korona.
5. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1909-ről. Ára 1 korona.
6. Emlékirat községi nyilvános könyvtár létesítéséről Budapesten. 1910. (Elfogyott.)
7. Községi nyilvános könyvtár létesítése ügyében tartott szakértekezlet jegyzőkönyve. 1910.
8. Magyar társadalomtudományi bibliográfia 1910-ről. Ára 1 korona.
9. A Fővárosi Könyvtár osztályozása.
 1. Bevezetések. Rövidített osztályozás. Közös alosztások.
 2. Általános munkák. Bölcsélet. Vallás. Egyház.
10. Magyar Társadalomtudományi bibliográfia 1911—12-ről. Ára 1.50 korona.
11. Mintajegyzék városi nyilvános könyvtárak számára. 1913. Ára 4 korona.

Aktuális kérdések irodalma (Ingyen.)

1. Drágaság. 1910.	17. Munkásvédelem. 1912.
2. Jégváros. 1. kiadás. 1910. (Elfogyott.)	18. Munkásbiztosítás. 1912.
3. Kiütéses tifusz. 1910.	19. Szociális egészségügy. 1912.
4. Jégváros. 2. kiadás. 1910.	20. Munkásjóléti intézmények. 1912.
5. Városi nyilvános könyvtárak. 1910. (Elfogyott.)	21. Munkanélküliség. 1912.
6. Ázsiai kolera. 1910.	22. Szociális büntetőjog. 1912.
7. Tejlégy. 1910.	23. Szociális községi közigazgatás. 1912.
8. Földgáz. 1911.	24. Szociálpedagógia. 1912.
9. Kétéves katonai szolgálat. 1911.	25. Balkán kérdés. 1. kiad. 1912.
10. Közigazgatási tisztviselők képzése. 1911.	26. A munkanélküliség elleni községi biztosítás. 1913.
11. A munkabér törvényes védelme. 1911. (Elfogyott.)	27. Balkán kérdés. 2. kiad. 1913.
12. Választási bíráskodás. 1911.	28. Politikai tömegsztrájk. 1913.
13. Szociálpolitika. 1912.	29. Vasúti pályaudvarok. 1913.
14. Szociális magánjog. 1912.	30. Az eszperanto és a kiadói érdekek. 1913.
15. Munkaviszony. 1912.	31. Erkölctelen irodalom elleni küzdelem. 1913.
16. Szociális bérpolitika. 1912.	32. A nők választójoga. 1913. (Elfogyott.)

Fiókok katalógusai

- A Deák Ferenc-könyvtár (2. sz. fiók) könyvjegyzéke. I. Magyar könyvek. 1913. Ára 20 f.
- A Százados-úti fiókkönyvtár (3. sz. fiók) könyvjegyzéke.
- I. Ismeretterjesztő művek. Szépirodalom.
II. Ifjúsági művek. Ára egyenként 10 f.

Egyéb kiadványok

- Útmutató a Városi Könyvtár látogatói számára. 1914. Ára 10 f.
- A községi nyilvános könyvtár részletes pályázati programja. 1911. (Elfogyott.)
- Budapest fővárosi könyvtárainál rendszeresített könyvtári szakvizsga szabályzata. Jegyzetekkel. 1911. Ára 50 fillér.
- A Fővárosi Könyvtár (rég) szakkatalógusának átnézete és mutatója. (Könyvomat). Ára 5 korona.
- A Tizedes osztályozás magyar nyelvű kiadása. (Könyvomat). Ára 20 K.
- Szabó Ervin. A modern könyvtárépítési némely elvéről, tekintettel a főváros terveire. Előadás 1911. Ára 1 K.
- A fiókkönyvtárak szabályzata. Ára 2 f.
- Fiókok ügykezelése. (Könyvomat). Ára 2 K.

A BUDAPESTI VÁROSI KÖNYVTÁR ÉRTESÍTŐJE

1914

8. ÉVFOLYAM

8
1914

Igazgató

BULLETIN DER
STADTBIBLIOTHEK
VON BUDAPEST

8. JAHRG. 1914

BULLETIN OF THE
BUDAPEST
PUBLIC LIBRARY

8th YEAR 1914

Tartalomjegyzék

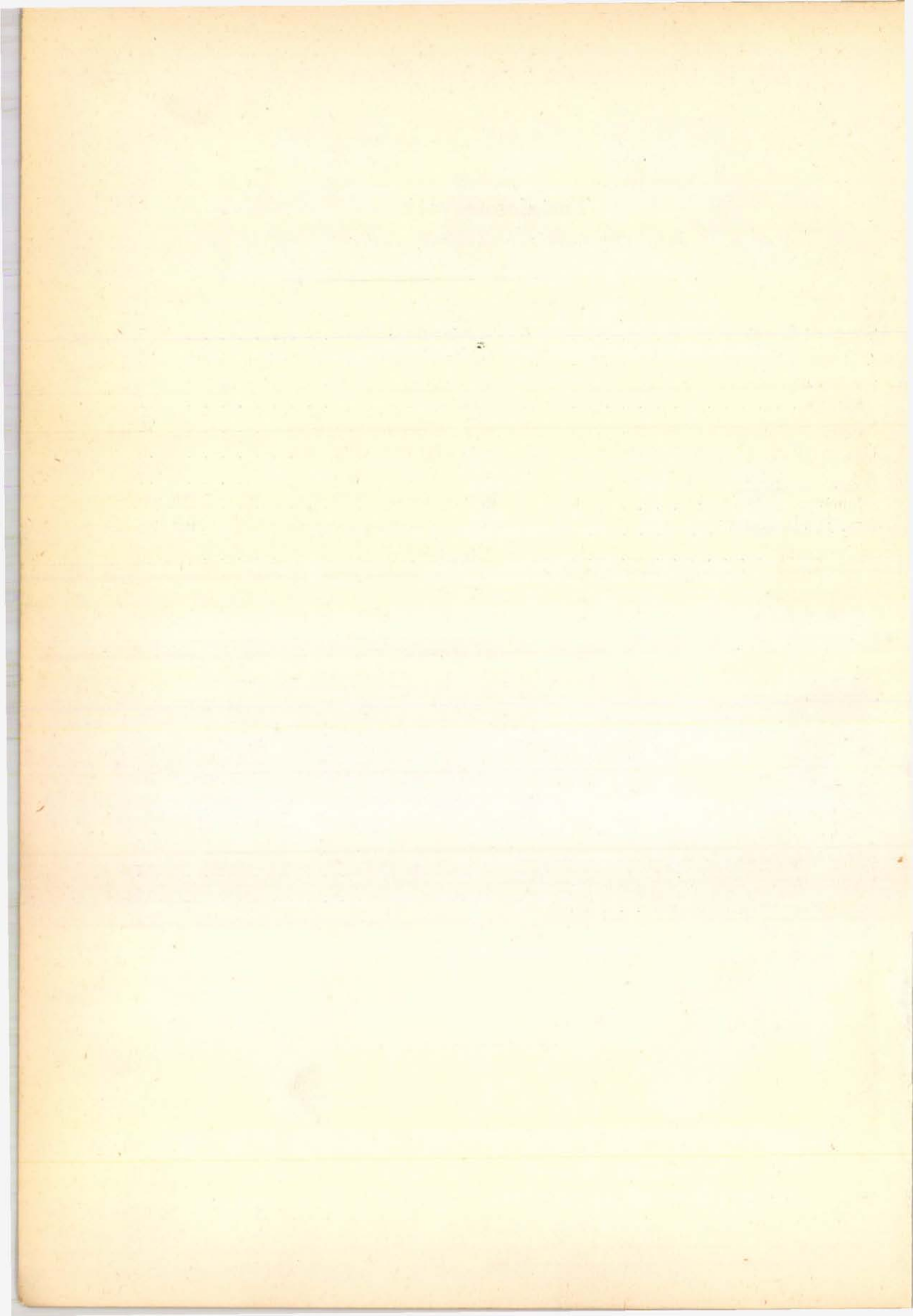
Inhaltsverzeichnis — Table of contents

Jelentés 1913-ról	5	The Library in 1913	5
A könyvtár használatáról	33	Guide to the use of the Central Library	33
Zambra A. A Fővárosi könyvtár Zichy-kódexe	61	A. Zambra: The Codex Zichy of the Budapest Library	61
Néhány nevezetesebb új könyv	75	Some important new books	75
Új szerzemények jegyzéke 1914-ben	79	Select list of new books	79
A folyóiratok betűrendes jegyzéke	177	Alphabetical list of periodicals	177
Adományozók jegyzéke	183, 351	List of donors	183, 351
Név- és címmutató	193, 359	Index of authors and titles	193, 359
Tárgymutató	373	Subject index	373

Hírek és közlések

Nachrichten und Mitteilungen — News and informations

Az angol nyelv Értesítőnkben	185	A könyvtári bizottság ülése	355
A Városi könyvtár költözése	185	A Könyvtár 1913. évi zárszámadása	355
A Városi könyvtár új helyisége	185	A Könyvtár 1915. évi költségvetési tervezete	356
A Vámbéry könyvtár	186	Keleti gyűjtemény	357
Új fiókjaink	187	Új kiadványok	357
Az új könyvtárépület ügye	187	Glosszátorok és egyéb könyvrongálók	358
Személyzeti hírek	192		
A Könyvtár és a háború	353		

A · BUDAPESTI · VÁROSI · KÖNYVTÁR · ÉRTESÍTŐJE BULLETIN · DER · STADTBIBLIOTHEK · VON · BUDAPEST BULLETIN · OF · THE · BUDAPEST · PUBLIC · LIBRARY

8. ÉVF.

1914

1—2. SZ.

BETŰRENDES TÁRGYMUTATÓ A SZERZEMÉNYEK JEGYZÉKÉHEZ

Adók	159	Földrajz	175	Köztisztviselők	130	Rendszert	131
Agronómia	169	Füldök	165	Kórházak	167		
Alkalmazottak	120			Külkereskedelem	152		
Alkalmazott tudom.	164			Külpolitika	100	Statisztika	90
Alkoholizmus	166	Gazdaságpolitika	140	Balkán	101	Szabadkőművesség	136
Allam és egyház	93	Gazdaságtörténet	141	Kulturtörténet	90	Szabad szellemi foglalk.	120
Allami pénzügy	158	Gazdaságtörténet	140			Szakszervezetek	111
Allamtudomány	92	Gyarmatpolitika	97			Szindikalizmus	118
Allattenyésztés	146	Gyermekmunka	107	Lakásügy	113	Színészet	173
Általános munkák	79	Gyermekvédelem	135	Lakáséhségügy	165	Szociálizmus	116
Anyavédelem	135	Hadi tudományok	133	Légi közlekedés	150	Szociográfia	89
		Hajózás	150			Szociológia	86
		Hitelügy	153			Szövetkezés	115
Bankügy	154			Magánjog	125	Sztrájk	112
Bányászat	144	Illetékek	159	Megyei közigazgatás	132		
Békeltetés	105	Illetékek	148	Mezőgazd. munkások	105	Takarékpénztárak	155
Békemozgalom	102	Ipari felügyelet	113	Mintakatalógusok	82	Tanoncügy	110
Belpolitika	94	Ipari egészségügy	166	Mozgófényképek	172	Táplálkozás-hygiéne	165
Bevándorlás	98	Ipari munkások	104	Munkabér	106	Társadalmi biztositás	156
Bibliográfia	79	Ipari politika	147	Munkaidő	109	Társadalmi kérdés	102
Biztosításiügy	156	Irodalom	173	Munkaközvetítés	109	Társadalmi leírás	89
Bölcsélet	82	Iskolaegészségügy	138	Munkanélküliség	108	Társadalmi tevékenység	134
Büntetőjog	123			Munkásbalesetek	110	Társadalomtörténet	90
		Jogtörténet	128	Munkásháztartás	110	Társadalomtudomány	36
Család	87	Jogtudomány	120	Munkáskérdés	103	Technika	169
Csatornázás	168			Munkaszerződés	105	Telepítés	100
Cselédek	109			Művelődéstörténet	90	Természettudomány	163
		Kartellek	142	Művészet	170	Történelem	173
Demokrácia	93	Kereskedelem	151	Nemi élet	87	Törvénykezés	127
Demológia	90	Kereskedelmi ismeretek	170	Nemzetiségi kérdés	95	Trösztök	142
Drágaság	143	Kereskedelmi jog	126	Nemzetközi jog	120		
		Keresztényszocializmus	118	Népesedés	90	Ügyvédség	127
Egyetemek	138	Kertvárosok	172	Népirodák	113	Újságírás	82
Egyeztetés	105	Kivándorlás	98	Nevelés	136	Üzlet	142
Egyház	84	Könyvtartás	79	Női munka	107	Útépítés technikája	169
Egyházjog	128	Könyvtartás	80	Nőkérdés	119		
Előlemez	143	Közegészségügy	164	Nyelvészet	163		
Elétrajzok	176	Közgazdaság	138	Nyilvános fürdők	165		
Emlékíratok	176	Közigazgatás	129			Választások	97
Építésrendszert	168	Közjog	121	Őstermelés	144	Választójog	122
		Közlekedés	148			Vallás	84
Fajszociológia	88	Közügy	136	Paraszság	118	Vámügy	152
Fertőző bajok	167	Közszéki adók	162	Parlament	122	Vándormunkások	109
Filozófia	82	Közszéki igazgatás	131	Pártok	102	Városépítés	170
Földbirtok	146	Közszéki illetékek	162	Pénzügy	153, 157	Városi egészségügy	167
		Közszéki pénzügyek	161	Politika	92	Vasutak	149
		Közszéki üzemek	162	Póstaty	149	Vízvezeték	168
		Köztisztaság	168				

Modern könyvtárakban nélkülözhetetlen a Glogowski „Kartothek“

TELEFON 18—09.

amerikai nyilvántartási rendszer.

TELEFON 18—08.

Teljes könyvtárberendezések. Multiform egyetemes összerakható könyvszekrények.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA — cs. és kir. udv. szállítók —
VI. ker., Andrassy-út 12. szám.

TÁJÉKOZÁSUL

A Budapesti Városi nyilvános könyvtár központja (IV., Gróf Károlyi-utca 8., I. em.) melyben elsősorban szociológiai, politikai és közgazdaságtani művek találhatók (*szépirodalom csak a fiókkönyvtárakban*), nyitva van minden hétköznap d. e. 10-től esti 9-ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig, normanapokon zárva van.

Normapok: Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Husvét vasárnapja. — Pünkösdi vasárnapja. — Úrnapja. — Augusztus 20. — December 25.

Az olvasóterem használata minden felnőtt számára szabad, sem díj fizetéséhez, sem engedélyhez kötve nincs.

A látogatónak ingyen áll rendelkezésére a ruhatár, hol felsőkabátját és esernyőjét köteles letenni. Kalapot lehet az olvasóteremben a szék ülőkéje alatti kalaptartón is elhelyezni.

Az olvasó- és folyóiratszobába csupán rózsaszínű olvasójegygyel és helyszámmal szabad belépni. (Ha a olvasó a folyóiratszobát akarja használni, ide szóló helyszámot kérjen. A folyóiratok betűrendes jegyzékét a falra függesztve találja.) Ha csupán kézikönyvtári könyvet akar olvasni, a rózsaszínű lapra nem ír föl semmit, azonban a lapot távozásig megőrzi, akkor pedig a helyszámmal együtt leadja az ügyeletes gyakornoknak. Ha oly könyvet kíván, mely nincs a kézikönyvtárban, kikeresi címét a katalógusban, a mű helyszámát (*a cédula bal sarkán!*) szerzője nevét és a mű címét ráírja a rózsaszínű kéri lapra, ezt átadja a gyakornoknak és helyén várja meg, míg a könyvet megkapja.

Három katalógus van: betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

Kölcsönzőjegyvet két koronáért minden felnőtt budapesti lakos válthat, ki személyazonosságát és lakása címét elfogatható módon igazolja. Kiskorúért nagykorú állhat jól. A köl-

csönzés határideje 3 hét. Késedelmes visszahozás esetén 10 fillér intésdíj és kötetenként napi 5 fillér bírság fizetendő.

Fővilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad, irodalmi tanácsot, bibliográfiai fővilágosítást 10-től 1-ig és 4-től 8-ig a reference könyvtáros.

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám 120—15 és 120—56)

Részletesebb útbaigazítást nyújt A könyvtár használatáról szóló füzetünk, mely 10 fillérért kapható.

Újabb szerzemények jegyzéke a két havonként megjelenő Értesítő-ben található, mely 20 fillérért kapható.

*

Eddig megnyitott fiókkönyvtáraink (ismeretterjesztő, szépirodalmi és ifjúsági művekkel):

2. sz. fiók. [Deák Ferenc könyvtár.] VIII. ker., Almásy-tér. Nyitva hétköznap d. u. 3—9, vasár- és ünnepnap d. u. 3—6. Normanapokon zárva.

3. sz. fiók. X. ker., Százados-utca 10. [Fővárosi kislakástelep.] Nyitva hétköznap d. u. 4—8, vasár- és ünnepnap d. u. 3—6. Normanapokon zárva.

Kölcsönző állomások a Hűvösvölgyi diáktelepen és az Állatkertben.

Jelentés a Fővárosi Könyvtár működéséről 1913-ban

Die Stadtbibliothek im Jahre 1913 — The Library in 1913

Az 1913-ik év mindenkor emlékezetes lesz a könyvtár történetében. Először esett meg fennállása óta, hogy bár addig valamennyi magyar tudományos könyvtár szokásával szemben, amelyek évenként egy, de legtöbbször kettő, sőt a karácsonyi stb. szünetekkel együtt három hónapig is zárva vannak, soha egy napnál tovább a közönséget ki nem zárta, kénytelen volt nyilvános működését beszüntetni és pedig a múlt évben 7, a folyó évben 4, összesen tehát 11 hónapon át. Már annak a körülménynek is, hogy közel 10 éven át sohasem éltünk azzal a — mondhatni — szokással, hogy nyaranta pihenőt tartunk, eleve meg kellett volna védenie a könyvtár vezetőségét azzal a föltevessel szemben, hogy a könyvtárnak ez a bezárása másért, mint vis major okából történhetik. Mindazáltal nemcsak a sajtóban emelkedtek hangok, hanem még az illetékes bizottságban is elhangzott az a szemrehányás, hogy erre a rendszabályra nem volt szükség, vagy hogy kellő előrelátással kikerülhető lett volna. Kénytelen vagyok ezért ezzel szemben újra megismételni, amit már annyiszor elmondtam: 1908 óta minden évi jelentésemben és számtalan előterjesztésemben kifejtettem, hogy a könyvtár helyiségei abszolút véve tökéletlenek, azaz nemcsak elégtelenek, hanem oly célszerűtlenül elrendezettek, hogy szinte áthághatlan akadályai a könyvtár fejlesztésének; és javaslatokat tettem megfelelő intézkedések iránt. De semmi sem történt. Azzal az ellenvetéssel szemben, hogy éppen ezért nem lett volna szabad a könyvtárt oly rohamosan fejleszteni, az a felelet, hogy a könyvtár költségvetésének gyors emelkedése csak 1912-ben vette kezdetét, helyesebben 1911-ben, mert a vonatkozó költségvetési tárgyalások már 1911 őszén befejeztettek, vagyis olyan időben, amikor már formális tanácsi határozat intézkedett a Statisztikai hivatal helyiségei egy részének a könyvtár számára való átengedéséről. Amikor azután az 1913. évi költségvetés tárgyalatott, nemcsak több fiókkönyvtárunknak előkészületei folytak már, hanem a helyiség tekintetében is elhatározó intézkedés történt, amennyiben a Tanács 88.704/912—XIV. számú határozatával elrendelte, hogy a Gróf Károlyi-utcai elemi iskola helyiségeit foglaljuk el és az átalakítás költségeire 42.000 K-ás rendkívüli hitelt engedélyezett. Akkorában úgy állott a dolog, hogy még az év végén, de legkésőbb 1913 legelején beköltözködhettünk tágabb helyiségeinkbe. Nem is volt rá okunk, hogy ebben kételkedjünk, hisz annak az iskolaépületnek, amelybe a Gróf Károlyi-utcai elemi iskolának költöznie kellett, a szerződési feltételek szerint 1912 augusztusára kellett volna elkészülnie. Ha a középítkezéseknél szinte szabállyá lett határidő túllépéseket számba is vesszük, akkor is joggal hihettük, hogyha augusztusra nem is, de őszre, vagy legkésőbb karácsonyra elkészül az épület, amit különben az illetékes ügyosztályok vezetői ismételtelen is kilátásba helyeztek.

Ezzel szemben a Papnövelde-utcai iskola nemcsak karácsonyra nem készült el, hanem tavaszra sem. Végül, 1913 április havában azt a végleges ígéretet kaptuk, hogy az iskolai év végén megkapjuk a helyiséget, a nyári szünet alatt az átalakításokat elvégezhetjük és augusztus havában a könyvtárt új helyiségében megnyithatjuk. Megint indokolt volt tehát a költségvetés tervezetében a majd növekvő szükségletéről gondoskodni. És nemcsak joggal indítványozhattam a Tanácsnak, de kötelességem is volt kérni, hogy az átköltözés előkészítésére a könyvtárt három hónapra, vagyis június 1-től augusztus végéig bezárjuk.

Ezt a szünetet arra is fel akartuk használni, hogy új kölcsönzőrendszer alapjait rakjuk le és az évek során kötetlenül maradt könyvek ezreit bekötessük. Ezen, a könyvtár egész rendjét fölforgató munkálatok közben kaptuk a közlést, hogy a papnövelde-utcai iskola csak szeptemberre készül el, tehát november előtt aligha költözhettünk. Novemberben a költségvetés tárgyalása során a pénzügyi bizottságban hozzántézett kérdésre az elnöklő alpolgármester úr kijelentette, hogy karácsonyra elkészül az iskola. Ez sem következett be, elmúlt az egész év,

sőt a folyó évből is két hónap, amíg végre átvehettük mai helyiségünket, azt a legnagyobb siettetéssel átalakítottuk, hogy végre május elsején, 11 havi szünet után, ismét megnyithassuk a nyilvánosságnak.

Nem a vezetőség akaratán mult tehát, hogy 1912-ik évi jelentésemnek azt a mondatát, hogy „ha össze az átköltözés meg nem indulhatna, alulírott a továbbiakért a felelősséget nem vállalja” — érvényesíteni kellett. Mindazáltal azon voltunk, hogy a kényszerű szünet idejét minél gyümölcsözőbben használjuk ki a könyvtár újjárendezése által. Az egész 11 hónapot ezek a munkák töltötték ki és pedig oly intenzitással, hogy a zárvatartás ideje az egész személyzet számára nem pihenő és rekreáló alkalom volt, hanem ellenkezőleg a legerősebb megterheltetésé, úgy hogy epedve várta minden ember, hogy végre megnyíljk a könyvtár.

Az újjárendezés e munkájáról kell legelőször beszámolnom.

A KÖNYVTÁR ÚJJÁRENDEZÉSE

Ismeretes, hogy a Fővárosi Könyvtár két, lényegesen különböző jellegű és szervezeti gyűjtemény egyesítéséből keletkezett. Az 1903-ban történt egyesítés alkalmával az újabb keletű és kisebb terjedelmű ú. n. Székesfővárosi könyvtár anyaga lett az akkor már harminc éves és nagyobb statisztikai könyvtárba beolvastva, katalógusa ennek katalógusába. Maga ez a katalógus, ha a szakkönyvtár céljainak megfelelt is, sőt lehet mondani, minuciózus differenciáltságánál fogva bármely akkori magyar tudományos könyvtár katalógusánál tökéletesebb volt, sem szerkezetében, sem technikai felszerelésében nem felelhetett meg a megbővült anyagú és funkciójú könyvtár szükségleteinek. Ezért a következő évek folyamán teljesen átrendeztetett, de sem más formára, sem jobb anyagú papirosra átdolgozható nem volt. A dobozokban semmiképpen megnemerosított és silány papirosú cédulák közül ilyenformán nemcsak sok elveszett, hanem a megmaradt rész is annyira elrongyolódott és bepiszkolódott, hogy hova-tovább a régi formában is át kellett volna írni. Ugyancsak a tudományos könyvtárakban szokásos avult térítvény-rendszer alapján történt a kölcsönzés, nemcsak a hivatalnokoknak sok munkát okozván, hanem a közönségnek is; hiszen minden kikölcsönzött könyvről hosszadalmas írást kellett adniok. Továbbá korábbi pénzszűke és azon bajok folytán, amelyekben — mint azt már mult évi jelentésemben említettem — a szerződéses könyvkötővel voltunk, a könyvek tizezrei kötetlenek voltak.

E szervezeti és berendezései nehézségek sokszorosan fokozódtak a helyben való zsúfoltság által, amiről ugyancsak mult évi jelentésemben azt mondtam, hogy évek munkájával fáradságosan fölépített szervezetünket fölbomlasztja és elzülleszt. Kedvezőbb helyi körülmények között a régi szervezettel is boldogulhattunk volna talán még pár évig, így azonban már-már azon a ponton voltunk, hogy a könyvtár rendje teljesen fölfordul.

Ehez járult, hogy a Statisztikai hivatal az év elején kiköltözött régi helyiségéből és a korábbi szervezeti elválasztást mostan a könyvtár kettéválasztása is követte, hogy a Statisztikai hivatal saját szakkönyvtára rekonstruálható legyen. Ki kellett tehát válogatni a tanácsi határozat értelmében a statisztikai könyvtárt megillető anyagot.

Mindezekből az okokból arra határoztuk magunkat, hogy a kényszerű zárvatartás idejét a könyvtár teljes újjárendezésére használjuk fel, arra számítván, hogy a megnyitás után újjárendezett anyagot külön és a régit is külön kezeljük és a megmaradt részt azután apránként szintén feldolgozzuk.

Az egész újjárendezés 64 ívrétű oldalon sokszorosított utasítás alapján történt és a következő műveletekre bomlott:

1. A könyvtár pontosan körülírt új programja által megszabott kereteken kívül eső anyag kiselejtezése; ezzel kapcsolatosan a statisztikai könyvtár anyagának kiválasztása.

2. A korábban vásárolt és a Régi Országházban elraktározott nagyobb gyűjtemények, valamint a Ballagi-gyűjtemény anyagának feldolgozása.

3. Ennek kapcsán a csonka munkák kiegészítése és a legérezhetőbb hiányok pótlása.
4. Az egész anyag új osztályozása a szakkatalógusban és pedig a szükségleteink számára átdolgozott decimális osztályozás alapján.

5. A raktárrendszer keresztülvitele a könyvek föllállításában, a korábbi szakszerű rend helyett és ezzel kapcsolatosan pontos leltár készítése.

6. Emellett némely külön gyűjtemények különválasztása és külön felállítása. Ilyen különgyűjtemények: a) Budapesti irodalom, b) Korlátozott forgalmú könyvek, c) Idegennyelvű és vonatkozású pamphlet, d) Kézikönyvtár, e) Magyar nyelvű és vonatkozású röpiratok, f) Térképek, g) Könyvészet, h) Könyvtár; i) Ritka könyvek.

7. Teljesen új cédulakatalógus készítése, nemzetközi formájú kartonlapokon és pedig általános betűrendes, szak- és földrajzi katalógus és minden különgyűjtemény katalógusa, valamennyi 2—2 példányban: egy nyilvános, egy házi használatra,

8. A kölcsönzésre az egykártya rendszer bevezetése, ezzel kapcsolatosan az összes könyvek bekötése, hátára aranyozott helyszámmal ellátása, könyvtáskával és könyvkártyával felszerelése.

9. A könyvek feltűnő megjelölése, az bekötési táblán alkalmazott címer, a címlap és a 17. oldal perforálása és az összes mellékletek lebélyegzése által.

E munka június 10-én kezdődött és részt vett abban a fiókok központjában működő 3, időnként változó hivatalnok kivételével a könyvtár egész személyzete, az igazgatótól kezdve, továbbá a rendkívüli hitel terhére alkalmazott 5 ideiglenes munkaerő és 3 könyvkötő munkás. Folyt a munka szakadatlanul egész f. év március 15-éig, amikor az átköltözés kezdetét vette. Eredménye a következő:

Az 1913. év végéig az újrendezés összes fázisain átalment 21.887 mű (ebből 2635 röpirat), amelyekről összesen 137.031 katalógus cédula készült: bekötöttet 8345 kötet; helyszám- és címnyomás, táskák és könyvkártya készült 35.200 db.

A Statisztikai hivatalnak átadtunk 915 művet, 7813 darabban. Az egyéb kiselejtezett anyag szintén sok ezerre rúg, de pontosan megszámlálva még nincsen.

Bár a munka folytatása a jelentés évén kívül esett, megemlítem, hogy ez év március 15-éig 28.000 mű lett feldolgozva és a katalógus cédulák száma 174.600-ra emelkedett; a Statisztikai hivatalnak további 292 művet adtunk át 672 darabban.

Az újrendezés munkája még nincs befejezve és a régi anyagnak kb. egy harmada átdolgozásra vár még. Eredményei azonban minden esetre vannak: Jobb katalógus, gazdaságosabb, kényelmesebb kölcsönző rendszer; jobban megóvható anyag; semmi fölösleges ballaszt; nincsenek kirívó hiányok; a személyzet begyakorlása és a belső könyvtári munkák jobb szervezete.

Teljesen tudatában vagyunk annak, hogy az új szervezetnek sok hiánya van és kivált a hajszolt munka sok tévedést és hibát okozott az új rendben is. Ezek kijavításán folytonosan dolgozunk és bízunk benne, hogy a folyton javított új szervezet teljesen kárpótolja majd a közönséget a hosszú zárvatartásért.

Az elmúlt év második, a könyvtár fejlődésében elhatároló nyomot hagyó eseménye, hogy bizonyos tekintetben befejezésre juttathattuk azokat az előmunkálatokat, amelyek a tudományos szakkönyvtárnak nyilvános könyvtárrá átalakításához szükségesek voltak.

Elkészült elsősorban az a nélkülözhetetlen segédeszköz, a *Mintajegyzék*, amely nélkül a kerületi fiókkönyvtárak könyvanyagának egységes beszerzése nem lett volna lehetséges. Kidolgoztuk a fiókok kezelési rendjét, elkészültek a szükséges nyomtatványok és végül — szinte kalandosnak mondható küzdelmek után — fölépült az első fiókkönyvtár is, úgy hogy a most

folyó év elejétől kezdve joggal nevezhetjük a könyvtárt nyilvános könyvtárnak, vagyis olyanak, amely a főváros mindenrendű népességének úgy tudományos, mint ismeretterjesztő, mint szórakoztató olvasmány iránti szükségletét ellátja. Ez előkészítő munkák elvégzéséért legelső sorban dr. Madzsar főkönyvtárosnak tartozunk köszönettel.

Ezen a téren is, jól tudjuk, a kezdet kezdetén állunk még. Nemcsak a most bevezetett szervezetet kell a gyakorlatban kipróbálnunk, hanem igen lényegesen megsokszoroznunk az olvasás lehetőségeit, hogy valóban a főváros minden vidékének minden lakója a lehető legkönnyebben jusson olvasmányhoz.

KÖNYVTÁRI BIZOTTSÁG

A könyvtári bizottságnak múlt év elején a polgármester úr, illetve Rózsavölgyi alpolgármester ur elnöksége alatt a következők voltak tagjai:

Acsay Antal, ifj. Chorin Ferenc, Feleki Béla, Forbáth Imre, Glück Frigyes, Havass Rezső, Heltai Ferenc, Lendl Adolf, Lengyel Endre és Wolfner József (VI.) törvényhatósági bizottsági tagok, Wildner Ödön tanácsnok és Szabó Ervin könyvtárigazgató.

Heltai Ferenc főpolgármester halála után, aki a könyvtári bizottságnak kezdettől fogva érdeklődő és tevékeny tagja volt és a könyvtárnak is éveken által egyik legszorgalmasabb látogatója, a Tanács Márkus Miksa bizottsági tag urat hívta meg a bizottságba.

A bizottság ez év folyamán két ülést tartott, amelyeken a fiókok kölcsönző rendjével, a Deák Ferenc könyvtár ügyeivel és az esti pótlékok kérdésével, valamint a könyvtár 1914. évi költségvetésével és a könyvtárigazgatónak új állások szervezésére irányuló javaslatával, végül több kisebb ügygel foglalkozott.

A könyvtárosi vizsgáló bizottságnak a bizottság részéről Havass Rezső, Lengyel Endre és Wolfner József urak voltak tagjai. Ezenkívül hivatalból Rózsavölgyi alpolgármester úr, Wildner tanácsnok úr, Madzsar főkönyvtáros és alulírott; külső tagja volt Angyal Dávid egyetemi tanár úr. A vizsgáló bizottság az év elején pótvizsgát tartott azon tisztviselők számára, akiket az 1912. évi választások alkalmából a Tanács némely tárgyából fölmentett; az ősz folyamán felsőfokú vizsgát tett dr. Krisztics Sándor, közép fokú vizsgát Toperczer Valéria id. hiv.

PÉNZÜGYEK

A könyvtár költségvetése ismét lényeges emelkedést mutat a megelőző évvel szemben. 1912-ben az emelkedés 57.051 K-t, a jelentés évében 51.574 K-t tett ki. Ebből a többletből személyi kiadásokra 23.524 K esik, a többi dologi kiadásokra.

Ennek megfelelően az emelkedés arányos része juthatott a Központi Könyvtár könyvbeszerzéseire, de az összes többletnek legnagyobb része a fiókkönyvtárak szükséglete folytán állt elő. A fiókkönyvtárak könyvbeszerzéseire és kötéseire nem kevesebb mint 26.000 K volt előirányozva, minek folytán a könyvtár ezen legsajátosabb hitele, a könyvbeszerzéseké, 24.000 K-ról 56.500 K-ra, illetve a rendkívüli beszerzésekre engedélyezett 15.000 K beszámításával, 39.000 K-ról 71.500 K-ra emelkedett. Vagyis míg a személyi kiadásoknál az emelkedés 35·5%, addig könyvekre 83·3%-kal költhettünk többet.

Egyébként a költségvetés az 1912. évi költségvetés mellé állítva a következő képet mutatja:

A KÖNYVTÁR KÖLTSÉGVETÉSE 1913-ban

DAS BUDGET DER BIBLIOTHEK 1913 — THE BUDGET OF THE LIBRARY 1913

	1912.	Központ Central	1913. Fiókok Branches	Összesen Total
1. Személyi kiadások Personal Ausgaben — Salaries	64.281	78.768	8.337	87.115
2. Segélyek és útiköltségek Unterstützungen und Reisegelder — Travelling expenses	2.000	3.000	—	3.000
3. Dologi kiadások Bureauausgaben — Stationery and small supplies	8.000	11.000	—	11.000
4. Könyvbeszerzés Neuanschaffung von Büchern — Purchase of books	18.000	23.000	26.000	49.000
5. Könyvkötés Buchbinder — Book-binding	6.000	7.500	—	7.500
6. Katalógusok és Értesítő Kataloge und Bulletin — Catalogues and Bulletin	6.000	6.000	—	6.000
7. Rendkívüli szükséglet Ausserordentlicher Bedarf — Extraordinary expenses	38.000	20.000	10.250	30.250
Összesen Total	142.281	149.268	44.587	193.855

SZERVEZETI ÉS SZEMÉLYZETI ÜGYEK

A jelentés évében nem történtek lényeges változások a személyzet állapotában. Az előző évben megválasztott tisztviselők egy évi próbaideje letelvén, érdemük szerint egynek kivételével a tanács által véglegesítették. A betöltetlenül maradt II. oszt. könyvtárosi állásra a tanács dr. *Dienes László* könyvtártszítet választotta meg, az így megüresedett könyvtártszítet állásra a pályázatot kihirdették ugyan, de az év folyamán betöltésre nem került.

Dr. *Molnár Imre* ideiglenes hivatalnok tanári állást nyervén, könyvtári állásáról lemondott. Helyébe dr. *Niklai Péter* lépett, aki a budapesti gyűjtemény kezelését és feldolgozását átvette tőle; az év végén a Levéltárhoz helyeztetvén át, ezen nagy buzgalommal végzett munkáját ő is elhagyta. Ezenkívül kineveztetett a könyvtárhoz *Krisztics Sándor* jog- és államtudományi tudor és *Heller Margit* tanítónő ideiglenes hivatalnokokká; *Drescher Pál* könyvtári szolgálatra kirendelt számtiszt a Pedagógiai könyvtárhoz, majd onnan a Központi Könyvtárba lett visszahelyezve, valamint *Toperczer Valéria* id. hivatalnok is. A negyedik szolgálai állás *Szabó Istvánnal* töltetett be.

Személyzeti értekezletet tovább is havonként tartottunk, azokon folyóügyeket beszéltünk meg és referátumokat tartottak egyesek.

Dr. *Madzsar* főkönyvtárost a polgármester úr az angol és német könyvtárak tanulmányozására kiküldette. Azonban a fiókok előkészítő munkái és a könyvtár újjárendezése miatt a jelentés évében nem jutott hozzá, hogy kimehessen és útját ez évre kellett halasztani. Ez alkalommal megemlítem, hogy a revízió minél gyorsabb és tökéletesebb elvégzése érdekében nemcsak ő nem vette ki szabadságát, hanem többen is a személyzet köréből, ami legjobban mutatja, hogy mennyire volt a könyvtár zárvatartása pihenőnek vagy munkaszünetnek tekinthető. Hálával és örömmel mondom azoknak köszönetet, akik legkedvezőtlenebb helyiségünk és egyéb környezeti akadályok ellenére minden erejükkel azon voltak, hogy a könyvtár kényszerű szünetét annak fejlesztésére teljesen fölhasználhassuk.

Mint a korábbi jelentésekben, úgy ebben is közlöm a szokásos kimutatást a személyzet betegség miatt való mulasztásairól, aminek rendszeres nyilvántartását különben most már polgármesteri rendelet is előírja. A betegedések statisztikája lényeges javulást mutat, kb. 37%-nyit, ami nagyrészen mindenesetre arra vezethető vissza, hogy némelyek a leg-súlyosabb kimerültség dacára is kitartottak az újjárendezés munkájában, részben pedig bizo-

nyára a könyvtár zárvatartására, vagyis a legjobban megerőltető nyilvános szolgálat szünetelésére. Megelégedéssel regisztrálom, hogy a nők betegedési aránya ezúttal javult. Míg 1912-ben összes munkanapjaiknak 66/0-át mulasztották betegség miatt, addig a jelentés évében csak 6/0-át. Ez 90/0-nyi javulás. A férfi hivatalnokoknál a javulás viszont 25/0, vagyis majanem háromszor annyi. Úgy látszik, hogy a nők alkalmazkodása a hivatali munka szükségleteihez még mindig nem elég nagyfokú ahhoz, hogy a teljes hivatalképességükkel szemben táplált összes aggályokat eloszlassa.

A betegedések összesített és egyéni kimutatását a következő két táblázatban adom:

BETEGEDÉSEK STATISZTIKÁJA 1913

KRANKENSTATISTIK DES PERSONALS — STATISTICS OF SICKNESS

Hivatali kategória Kategorie — Category	Létszám Status Number of employees	Munkanapok összes száma Arbeitstage Working-days	Betegség címén mulasztott napok Krankheitshalber versäumte Tage Working-days missed for sickness	összesen Zusammen Total	1 emberre Durchschnitt Average	a munkanapok % -ában % der Arbeitstage % of working-days
1. Férfi hivatalnok Männer — Men	12	4.290	70	5·8	1·7	
2. Női hivatalnok Frauen — Women	12	4.020	242	20·2	6·0	
3. Gyakornok (fiú) Praktikanten — Pages	9	2.180	6	0·7	0·3	
4. Szolga Diener — Janitors	4	1.140	2	0·5	0·2	
Valamennyi alkalmazott Sämtliche Angestellte — All employees	37	11.630	320	12·9	2·8	

A hivatalnokok a mulasztások arányának sorrendjében így következnek:

Munkanap	Munkanap
Kopcsányi Adél 105	Krisztics Sándor 1
Drescher Pál 53	Niklai Péter 1
Váradai Irma 38	Grünwald Margit 1
Neuberg Gizella 26	Madzsar József 1
Prückler Ilka 23	Enyvvári Jenő 1
Horváth Stefánia 19	Szabó Ervin 1
Schein Józsefné 19	Benze Adolf —
Heller Margit 8	Lesskó Béla —
Sárváry Dezső 7	Braun Róbert —
Szeless Adrienne 3	Toperczer Valéria —
Kőhalmi Béla 3	Pikler Blanka —
Dienes László 2	

GYARAPODÁS.

Az a körülmény, hogy a Könyvtár a jelentés évében két hónapon át zárva volt, természetesen kifejezést nyer a gyarapodás mennyiségében is. Minthogy arra törekszünk, hogy azt az élénk szükségletet, amely az aktuális kérdések irodalma iránt közönségünkben megnyilatkozik, lehetőleg kielégítsük, más években a gyarapodásnak nem kis részét teszik ki olyan munkák, amelyeket főként azért vásárlunk meg, mert tárgyuk aktuálissá válik, vagy mert nem várhatjuk be, amíg a kérdés vitatása kiforrottabb alkotásokban befejeződött. Az év nagyobb felében ez a hajtóerő nem működött. Ennek folytán a központi könyvtárba beiktatott darabok

száma 10.336-ról 9805-re csökkent és relative is sokkal kisebb, ha tekintetbe vesszük, hogy ebből a számból is 1660 db korábbi vételekből átvett munka. A beiktatott röpiratok száma is 321-gyel csökkent, ami azonban nem annak a következménye, hogy kevesebb gondot fordítottunk volna könyvtárunk e fontos gyűjteményének fejlesztésére, hanem leginkább annak, hogy szigorúbb kritériumokat alkalmaztunk az abba való sorozásnál. Ezek a szigorúbb szempontok általában az összes beszerzéseknél érvényesültek. A könyvtár újjárendezésénél láttuk csak egészen világosan, hogy távolabbi perspektívából nézve a dolgokat, hány korábbi beszerzésünket kellett kevésbé értékesnek minősíteni, mint amennyibe a rájuk fordított pénz, munkakerőt és helyet kell számítani. Ezért ha számban nem is, de belső értékben a múlt évi gyarapodás mindenesetre értékesebb az előző évinél.

Ez évi kimutatásunkban először szerepel a fiókkönyvtárak könyvanyaga. Bár a jelentés évében csak a hűvösvölgyi állomás nyílt meg október havában és a Deák Ferenc-könyvtár csak december 27-én, természetesen korábban kellett a könyvanyagot beszerezni, hogy azt idejére földolgozhassuk. Erre a célra 12.139 művet vettünk, amiből 10.637 magyar nyelvű, 1502 német nyelvű volt. Sajnos, a darabok száma nem állapított meg és így a Központ beszerzéseihez hozzá nem adható. Mindazáltal hozzávetőlegesen legalább 16.000-re tehetjük a darabok számát, vagyis a könyvtár összes beszerzéseinek darabszáma kb. 26.000.

Beszerzéseink közül külön említést érdemel a keresztény teológiai irodalom alapvető munkáinak nagyobb gyűjteménye, amelyet Hanuy Ferenc egyetemi tanár könyvtárából a Lantos A. cég közvetítésével vásároltunk. Benne van egyebek közt a teljes Bullarium is.

Egyébként gyarapodásunknak szakszerű megoszlása nem módosult lényegesen. Valamivel csökkent a társadalmi tudományok arányszáma és lényegesen emelkedett a történelemé és a földrajzé, főként a régebbi vásárlásokból most beiktatott darabok folytán. A gyarapodásnak nyelvek szerint való eloszlása a német javára tolódott el, a franciának és az angolnak rovására.

A Régi Országházban elhelyezett földolgozatlan anyag gyarapodott a Levéltárból kielejtezett több száz apró nyomtatvánnyal, amelyek között Gárdonyi főlevéltáros úr közlése szerint sok budapesti nyomtatvány van. Ugyancsak a Levéltárból áthelyezett Budapestre vonatkozó újságszelvények nagyobb gyűjteménye, valamint egy budapesti bibliográfiának félbenmaradt kézírata és a régi székesfővárosi könyvtár budapesti anyagának még Toldy főlevéltáros úr által készített tárgymutatója.

A fiókok szükségletére való tekintettel a polgármester úr körrendeletet intézett az összes fővárosi hivatalokhoz és intézetekhez, hogy olyan folyóiratokat, amelyekre tartósan nincsen szükségük, megjelenésük után lehetőleg rövidesen küldjenek be a könyvtárnak. E rendelet kapcsán több ügyosztály, elüljáróság és hivatal számos, gyakran keresett folyóiratot bocsát rendelkezésünkre. Ezenkívül számos ügyosztály és hivatal a könyvtárban fölöslegessé vált könyveket is küldött be, úgy hogy az áthelyezésből származó gyarapodás az elmúlt évben majdnem 2000 kötetre rugott. Ebben azonban benne van a Fővárosi Pedagógiai Könyvtár-ból áthelyezett több száz nem pedagógiai jellegű munka is.

A Statisztikai hivatal könyvtárának elválasztása által igen lényegesen csökkent a cseréből származó munka; és részben ugyanezen okból, de mindenesetre lényegesen a könyvtár szünete miatt is, az ajándékok száma.

Egyebekben a túloidali táblázatra utalok.

Mint már bevezetésemben említettem, a zárvatartás idejét arra is felhasználtuk, hogy a szerződéses könyvkötő által az évek során elkövetett súlyos mulasztásokat pótoljuk. A Tanács engedélyével más vállalkozóknak is adtunk munkát, úgy, hogy sikerült az év végéig összesen 8345 kötetet elkészítenünk, amiből a szerződött könyvkötő mindössze 2470 db-ot szállított; ebből is 1169 db még 1912-ből volt nála. Az újjárendezés idejére házikönyvkötészetet is rendeltünk be és itt a szerződött könyvkötő díjszámlája szerint számított 1505/39 K ára javító-munka készült, azonkívül nem kevesebb mint 35.200 kötetre nyomták rá a helyszámot és a könyvtár címerét és ragasztottak belül könyvkártya tasakot és határidő lapot.

A VÁROSI KÖNYVTÁR 1913. ÉVI GYARAPODÁSÁNAK STATISZTIKÁJA ÖSSZEHASONLÍTVA AZ 1912. ÉVI EREDMÉNYEKSEL
ZUWACHSSTATISTIK VERGlichen MIT 1912 — STATISTICS OF THE INCREASE COMPARED WITH 1912

Jelleg szerint
Character — Charakter

	1913. Bände — Volumes	1912. k ö t e t Volumes
1. Monografikus	6.099	4.681
Monographisch — Monografical		
2. Gyűjtemény	3.237	5.022
Sammelwerke — Collections		
3. Folyóirat	423	614
Zeitschriften — Periodicals		
4. Hírlap	26	—
Zeitungen — Newspapers		
5. Térkép	14	1
Karten — Maps		
6. Kézirat	4	—
Handschriften — Manuscripts		
7. Be nem osztható	2	18
Nicht klassifizierbar — Not classifiable		
Központ összesen	9.805	10.336
Zentrale zusammen		
Total of the central library		
Fiókok összesen (mű)	12.139	—
Filialen zusammen (Werke)		
Total of Branch libraries (Works)		

Osztályok szerint
Klassen des Dezimalsystems
Classes of the decimal system

	1913. Bände — Volumes	1912. k ö t e t Volumes
0. Általános művek	832	883
Allgemeine Werke — General works		
1. Bölcsészet	183	98
Philosophie — Philosophy		
2. Vallástudomány	346	219
Theologie — Theology		
3. Társadalmi tudományok	6.211	7.358
Sozialwissenschaften		
Social sciences		
4. Nyelvészet	29	—
Sprachwissenschaft — Philology		
5. Exakt tudományok	133	95
Exakte Wissenschaften		
Exact sciences		
6. Alkalmazott tudományok	454	522
Angewandte Wissenschaften		
Useful sciences		
7. Művészet	283	268
Kunst — Art		
8. Szépirodalom	172	*) 94
Schöne Literatur — Fiction		
9. Történelem. Földrajz	1.078	547
Geschichte und Geographie		
History and Geography		
Be nem osztható	84	254
Nicht klassifizierbar — Not classifiable		
Központ összesen	9.805	10.336
Zentrale zusammen		
Total of the Central library		
Fiókok összesen (mű)	12.139	—
Filialen zusammen (Werke)		
Total of Branch libraries (Works)		

*) Nyelvészettel együtt.

Származás szerint:
Herstammung — Origin

	1913. Bände — Volumes	1912. k ö t e t Volumes
1. Köteles példány	350	463
Pflichtexemplare — Duty copies		
2. Csere	654	1.525
Tausch — Exchange		
3. Ajándék	1.903	3.006
Schenkung — Donation		
4. Áthelyezés	1.934	126
Umstellung — Transferred		
5. Régi vételekből	1.660	—
Aus früheren Käufen		
From former purchases		
6. Vétel	4.304	5.166
Käufe — Purchases		
ebből: új állapotban	2.759	2.828
Neu — New		
antiquarice	1.545	2.338
Antiquarisch — Second-hand		
Egyéb	—	50
Sonstiges — Others		
Központ összesen	9.805	10.336
Zentrale zusammen		
Total of the Central library		
Fiók (mű) antiquarice	12.139	—
Filialen zusammen (Werke)		
Total of Branch libraries (Works)		

Nyelvek szerint:
Sprachen — Languages

	1913. Bände — Volumes	1912. k ö t e t Volumes
1. Magyar	3.713	3.763
Ungarisch — Hungarian		
2. Német	3.505	3.078
Deutsch — German		
3. Francia	1.077	1.187
Französisch — French		
4. Angol	1.188	1.622
Englisch — English		
5. Olasz	144	217
Italienisch — Italian		
6. Egyéb	102	250
Sonstige — Others		
7. Többnyelvű	55	148
Mehrsprachig — Polyglott		
Be nem osztható	21	71
Nicht klassifizierbar		
Not classifiable		
Központ összesen	9.805	10.336
Summe der Zentralbibliothek		
Total of the Central library		
Fiókok (mű) Magyar	10.607	—
Német	1.502	—
Fiókok összesen	12.139	—
Filialen zusammen (Werke)		
Total of Branch libraries (Works)		

A speciális gyűjtemények gyarapodása:

Spezialsammlungen — Special collections

	1913. Bände	191 k ö t e t — Volumes
1. Budapest	1.024	977
Budapest		
2. Korlátolt forgalmú	3	1
Erotika — Erotics		
3. Kéz könyvtár	96	22
Handbibliothek — Reference library		
4. Röpirat	575	417
Flugschriften (ungarisch) — Pamphlets (Hungarian)		
5. Pamflet	106	515
Flugschriften (ausländisch) — Pamphlets (foreign)		
6. Térkép	2	—
Karten — Maps		
7. Ritkaságok	37	—
Seltene Bücher — Rarities		
8. Egyéb	—	5
Sonstige — Others		
Összesen	1.843	1.937
Zusammen — Total		

* * *

Külön köszönettel adózunk azoknak a hatóságoknak, intézeteknek, testületeknek és magánosoknak, akik a jelentés évében is adományokkal gyarapították a könyvtárt. Az ajándékok összes száma 2561 volt, ebből azonban 658 db-ot ki kellett selejteznünk. 20-nál több kötetet adományoztak a következő magányosok:

Bárczy István dr.	77	Pach Henrik	32
Basch Imre dr.	40	Park Alice	73
Bihari Károly	205	Szabó Ervin dr.	67
Feleky Charles	39	Thirring Gusztáv dr.	27
Jászi Oszkár dr.	111	Wildner Ödön dr.	97
Jónás Adolf	102		

Egyéb adományozók voltak: Alberti Marió, Trieste (3), Almády Géza (1), Auguszt István (1), Babarczi Sshwartzter Ottó br. (1), Bailward W. A., London (1), Bauer Samu (2), Bédy-Schwimmer Rózsa (11), Beniczky Ödön (1), Benze Adolf (5), Blankenfeld Arnold, Berlin (1), Blondel Geo., Parizs (1), Bogáti Adolf (1), Bolgár Elek (2), Braun Róbert (2), Bródy Ernő (2), Cavallier József (1), Csécsy Imre (2), Czóbel Ernő (8), Dessewffy Miklós gr. (1), Deutsch Ernő (10), De Ryckere Raymond, Bruxelles (1), Dobján László (1), Ecseri Lajos (2), Egan Lajos (1), Egyed István (1), Fehérvári István (2), Feilitzsch Arthur báró (2), Fenyő Andor (1), Ferenczi Imre (5), Fillerbrown Bő, Boston (2), Förster Lajosné Teleszky Stefánia (5), Gaertner Frdr. & Franz Peroutka, Wien (1), Galamb József (1), Gerber Ferenc (1), Gini Corrado, Padova (1), Glück Frigyes (5), Goldzieher Károly (1), Grünwald Margit (9), Guth Pál (2), Halmos Flora (1), Harrer Ferenc (1), Havass Rezső (2), Hawkes Arthur J., Aberystwyth (1), Hebelt Ede (1), Heymann Lida Gustava, Hamburg (4), Hoffmann Géza, Chicago (6), Horn Emil, Paris (10), Huffer A. J. van jr., Haag (1), Hultin Thekla, Helsingfors (4), Issekutz Győző (1), Kassai Ferenc (10), Keleti Armand (16), Kertész Béla (1), Köhalmi Béla (11), Kontra Aladár (1),

Kornfeld Mór (1), Kozáky Gyula (2), Kozma Dénes (2), Krisztics Sándor (1), Lesskó Béla (12), Löblovitz Zsigmond (1), Lott Edson S., New York (3), Ludwig C., Fort (1), Luporini Mario, Milano (2), Madzsar József (8), Mandel Zoltán (4), Marschan Géza (2), Mihályfi József (1), Moschetti Angelo, Padova (1), N. N. (9), Neményi Bertalan (1), Ney Dezsőné (5), Neubauer Ferenc (3), Pajzs Gyula (2), Peinits György (1), Pikler Blanka (16), Pikler J. Gyula (1), Pintér Jenő (1), Polácsi János (1), Pór Ödön (1), Puschi Alberto, Trieste (3), Rác Gyula (2), Réder József (1), Rerrich Béla (5), Sacelláry György (1), Sándor Lajos (1), Sarlós Lajos (10), Schlemmer Antonio, Fiume (1), Schlesinger József (1), Sigray Pál bátori (1), Sófalvy Károly (1), Sugár Jenő (1), Székely Ferenc (1), Szilágyi Miklós (1), Szemenyei Kornél (1), Tóth László (1), Vámbéry Rusztem (1), Varró István (3), Wágner József (1), Waldmann Fülöp (1), Weltner Jakab (3), Werkner Albert (1), Zaalberg J. A., Haarlem (1).

BIBLIOGRÁFIAI MUNKÁK, KIADVÁNYOK.

Ez évben sikerült befejeznünk a tizedes szakrendszer átdolgozását, amit *Braun* könyvtáros végzett el. Az átdolgozás eredményét ki is adtuk, (az 5 és 6 kivételével), még pedig a katalógusok rendezése közben fölmerülhetők kisebb javításokra és pótlásokra való tekintettel, egyelőre könyomatban, 15 füzetben.

A társadalomtudományi segédkönyvek jegyzéke ez évben sem került ki a nyomdából, mert a berlini Internationales Institut für Socialbibliographie, amellyel ez közös kiadványnak készült, a kiadás költségeinek ránk eső részét oly magasan szabta meg, hogy az a mi anyagi erőinket felülmúlta volna. Sikerült azonban megegyezést létesítenünk a brüsszeli Institut Solvay-val úgy, hogy kiadványunk első, bibliografiai része, amelyet *Dienes* könyvtáros készített, már nyomás alatt is van.

Ez év elejétől kezdve elvállaltuk a Közgazdasági Szemle számára a *Társadalomgazdaságtani bibliográfia*, valamint a Városi Szemle számára a *Városügyi bibliográfia* című mellékletek szerkesztését. E bibliografiai munkákat *Enyvvári* főtiszt vezetése mellett *Benze* és *Krisztics* id. hivatalnokok készítik a könyvtár rendelkezésére álló kb. 120 folyóirattól. Mindkettő anyaga különben *Értesítőnkben* is megjelenik.

Aktuális kérdések irodalma című sorozatunkból a nyitvatartás hónapjai alatt a következő hat szám jelent meg: 26. *Munkanélküliség elleni községi biztosítás*, 28. *Politikai tömegsztrájk*, 29. *Vasúti pályaudvarok*, 30. *Eszperanto*, 31. *Erkölcstelen irodalom elleni küzdelem*, 32. *Női szavazati jog* (elfogyott). Ez utóbbit a nő választójogi kongresszus alkalmából adtuk ki és a kongresszus tagjai között osztottuk szét.

Értesítőnk ez évben hat számban 464 hasáb terjedelemben jelent meg, de épen a könyvtár zárvatartása következtében csak kb. 2500 könyv címmel, Egy számhoz mellékeltek a *Fővárosi Pedagógiai Könyvtár Értesítőjét*.

Egyéb kiadványaink: *Kurrens folyóiratok* jegyzéke, szak szerint rendezve (különnyomat az *Értesítőből*).

Fiókjainkra vonatkozó kiadványainkat az illető helyen fogom felsorolni.

HASZNÁLAT

A könyvtár használati statisztikája természetesen nagy csökkenést mutat, mivel a könyvtár csak öt hónapon át volt nyitva. A zárvatartás hét hónapja alatt csak hivataloknak és tisztviselőknek adtunk ki hivatalos használatra könyveket s ez a forgalom 2.028 kötetre rúgott. A használat számait az utolsó öt évben a következő táblázat mutatja:

A KÖNYVTÁR HASZNÁLATA 1909—1913

BENÜTZUNG DER BIBLIOTHEK, 1909—1913 — STATISTICS OF FREQUENCY 1909—1913

	H a s z n á l ó Benutzer — Users			H a s z n á l t k ö t e t Bände — Volumes		
	Ebből			Ebből		
	Összesen Zusammen Total	olvasó Reading room	kölcsönző Ausleihe Circulating department	Összesen Zusammen Total	a könyvtárban Reading Room	a könyvtáron kívül Ausleihe Circulating department
1909.	8.079	4.039	4.040	10.618	5.378	5.240
1910.	13.510	5.768	7.539	18.668	8.386	10.272
1911.	14.647	6.174	8.473	19.107	9.060	10.047
1912.	14.548	6.637	7.911	20.960	9.136	11.824
1913. máj. 31-ig .	5.013	2.256	2.757	8.562	3.417	5.145
1913. jún.-dec. .	—	—	—	2.028	—	—

A táblázatban nincsen beleértve azon látogatók forgalma, akik csak a kézikönyvtárt vagy a folyóiratokat használták.

A NYILVÁNOS KÖNYVTÁR. FIÓKKÖNYVTÁRAK

Az új könyvtáráépület ügye a jelentés évében semmivel sem haladt előre. Új hely kereséséről és új tervekről tárgyaltunk, azonban egyik terv sem jutott még olyan stádiumba, hogy valamelyes eredményről lehetne beszámolni.

Múlt évi jelentésemben megemlékeztem már *Körössy Albert* műépítész úr 40.000 koronás alapítványáról, melyet egy fiókkönyvtáráépület létesítésére szánt. Az alapító közbenjárására ez évben az Orsz. Ismeretterjesztő Társulat az alapítványhoz tízezer koronával járult hozzá, avval a föltétellel, hogy az épületben a Társulat hivatalos helyiséget és előadótermet kapjon. Mivel az alapító ehhez szívesen hozzájárult, sőt alapítványát még további ötezer koronával megtoldotta és elvállalta a tervezés és építés körül végzendő munkálatok díjtalan elvégzését, a tervek most már ilyen irányban készülnek. Nehézséget ismét a hely kijelölése okoz. Véleményünk szerint, ha a központ épületének más, alkalmasabb hely akad, ezt a fiókot kellene a Tisza Kálmán-térre építeni.

Az 1913. év folyamán tovább folytak a többi fiókok előkészítő munkálatai is. Első sorban befejeztük és kiadtuk *Madzsar* főkönyvtáros összeállításában, mint Közleményeink 11. számát, 120 kéthasábos oldalon a *Mintajegyzéket*, amely kb. 4000 olyan magyar munkának a címét tartalmazza, amelyek a fiókok könyvanyagának összeállításánál számításba jöhetnek. E jegyzék alapján állítjuk össze az egyes fiókok törzsanyagát az illető fiók nagysága, valamint az olvasóközlenség várható összetétele szerint.

Elkészítettük továbbá a fiókok ügykezelési és kölcsönzési szabályzatát, mivel ezek a fiókok speciális követelményeinek megfelelőleg eltérnek a központ szabályzataitól. Ez a munkálat nyomtatásban jelent meg. Evvel kapcsolatban elkészítettük a szükséges nyomtatványok tervezetét, még pedig a kezelés egyszerűsítése szempontjából a W. Ostwald által ajánlott nemzetközi formákban, s költségkímélés szempontjából egyszerre megcsináltattuk négy fiók nyomtatványszükségletét. Megjelent továbbá a *Fiókkönyvtárak Szabályzata*, és a 2. sz. fiók, a *Deák Ferenc könyvtár katalógusa*.

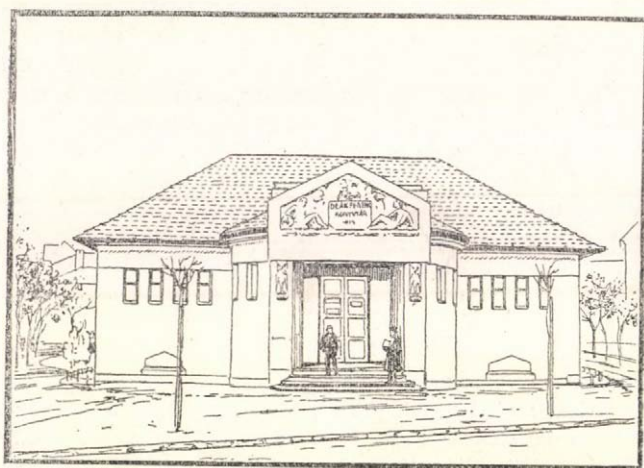
Beszereztünk a fiókok számára az év folyamán 12.139 művet; ebből 4571 db a Magyar, Modern és Olcsó könyvtár kiválogatott számai, amelyeket kötve előre raktáron tartunk, 3318 db pedig a megszűnt Diner-Dénes féle népkönyvtárnak a főváros által megvett anyagából szár-

mazik. Német nyelvű 1502 kötet, a többi magyar nyelvű. Ebbe nincs beleszámítva a Deák Ferenc páholynak még csak részben feldolgozott kb. 400 kötetes adománya. A könyveket feldolgoztuk, kb. 6000 kötetet költöttünk, az egyes fiókok anyagát kiválasztottuk és a katalógust kinyomottuk, úgy, hogy mire a Deák Ferenc-fióképülete elkészült, csak a kész anyagot kellett beállítani és működését tüstént megkezdhette.

A Deák Ferenc szabadkőműves páholy 20.000 koronás adományából az év folyamán Bánlaky Géza főmérnök tervei szerint Forrai Sándor főmérnök vezetésével felépült az Almásy-terén 2. sz. fiókunk, a Deák Ferenc-könyvtár. A barátságos épület, amelynek létesítéséhez az adományozó páholyon kívül Reisenleitner Lajos építész úr a homlokzatot díszítő domborművek, Székács Antal biz. tag úr az üvegezés, Buchwald Sándor úr 50 db szék, Deutsch Nándor úr egy íróasztal és Ledner Ignác úr egy mosdó adományozásával járultak hozzá, egy teremből áll, melynek jobboldala felnőttek, baloldala gyermekek számára van berendezve, míg a bejárattal szemközt van a könyvraktár és a kölcsönző. A székeken és padokon együttvéve kb. 60 ülőhely van. Az olvasóknak kis kézikönyvtár, folyóiratok és napilapok állanak rendelkezésre. A falakat a fővárosi múzeum duplum anyagából letétként átengedett s a főváros történetére vonatkozó képekkel díszítettük.

Az asztalos késedelmezése miatt a könyvtárat csak dec. 27-ikén nyithattuk meg. Az ünnepélyes megnyitáson, amelyen a Deák Ferenc páholy tagjain és számos bizottsági tagon kívül sok érdeklődő is megjelent, Székács Antal udv. tan., szföv. biz. tag a Deák Ferenc páholy nevében átadta az épületet a fővárosnak. Beszédjében hangsúlyozta ennek az úttörő lépésnek fontosságát a főváros kulturális életében. A főváros közönsége nevében Bárczy István polgármester vette át az épületet és adta át tüstént rendeltetésének.

A megnyitás után az olvasni vágyók, úgy a gyermekek, mint a felnőttek, annyira megrohanták a könyvtárat, hogy a rendelkezésre álló 3400 kötet mihamarabb elégtelennek bizonyult. A forgalom nagyságáról számszerűleg majd csak következő évi jelentésemben számolhatok be, mivel erre az esztendőre a nyitvatartásnak mindössze néhány napja esett.

2. SZ. FIÓK

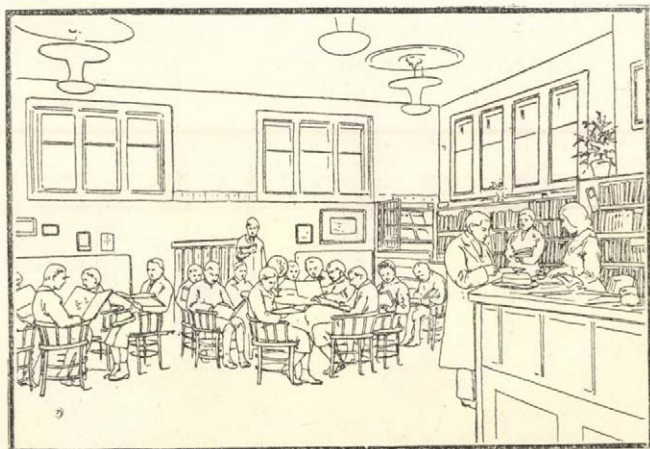
DEÁK FERENC KÖNYVTÁR

FRANZ DEÁK-FILIALE — FRANCIS DEÁK-BRANCH LIBRARY

A DEÁK FERENC KÖNYVTÁR BELSEJE
INNERES DER FRANZ DEÁK-FILIALE — INTERIOR OF THE FRANCIS-DEÁK-BRANCH LIBRARY

FELNÖTTEK
ERWACHSENE — ADULTS

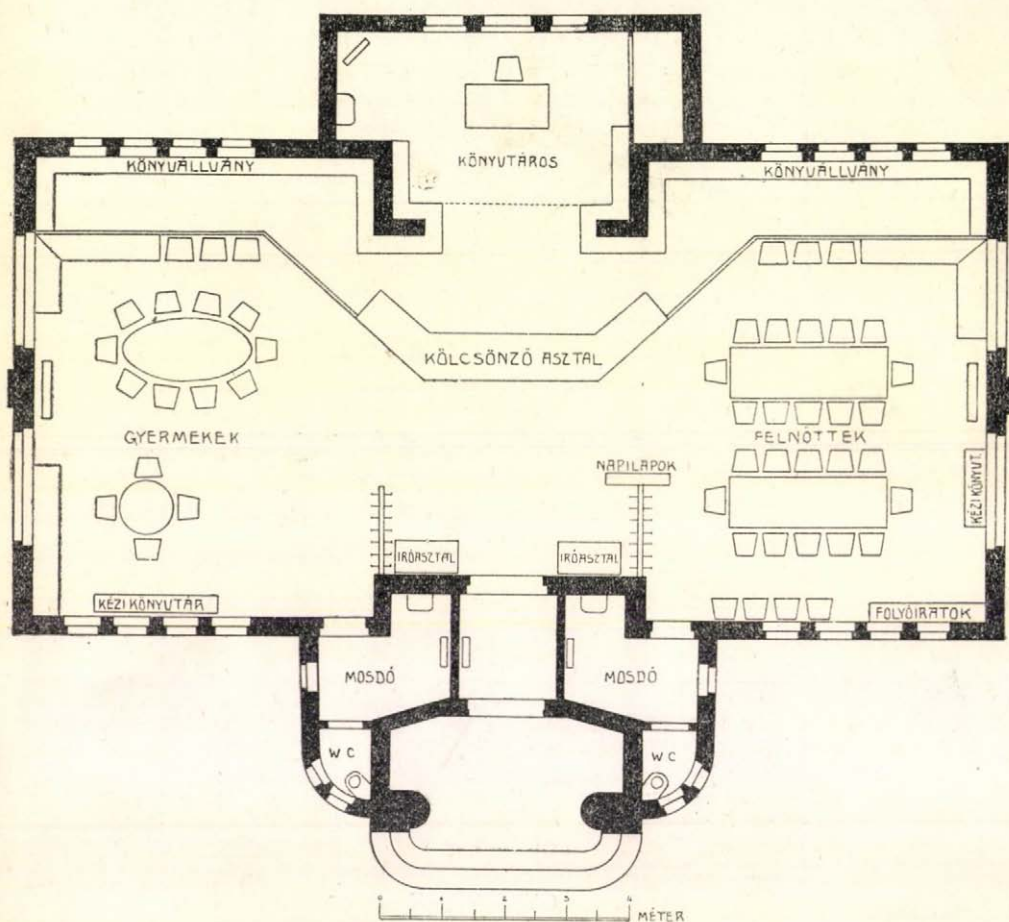

GYERMEKEK
KINDER — CHILDREN

Még ezt megelőzőleg októberben nyitottuk meg a főváros támogatásával létesített *Hűvösvölgyi Diáktelepen* kölcsönző állomásunkat 500 kötettel. Az állomás könyvanyaga az ott lakó egyetemi hallgatók igényeihez mérten, tankönyvekkel is fel van szerelve. Ezekből húsz kötet jogi tankönyvet az Egyetemi Könyvtár igazgatója volt szíves a feloszlott jogi olvasószoba anyagából átadni. A nyitvatartás három hónapja alatt a telep lakói összesen 657 művet használtak.

Budapest, 1914. június elején.

Dr. Szabó Ervin,
igazgató.

A DEÁK FERENC KÖNYVTÁR ALAPRAJZA
 PLAN DER FRANZ DEÁK-FILIALE — PLAN OF THE FRANCIS DEÁK BRANCH LIBRARY

A könyvtár használatáról

Milyen könyveket vásárol a könyvtár ?	33
Különgyűjtemények	37
Kézikönyvtár és folyóiratszoba	37
A tízedes osztályozás	39
A katalógus	51
Az olvasótermek használata	56
A kölcsönzés	56
Kivátnatkönyv	57

A Fővárosi könyvtár csaknem egy év előtt záródott be, hogy most mint Városi nyilvános könyvtár folytassa működését.

Az új könyvtár annyira különbözik egész berendezésében, céljában és eszközeiben a régittől, hogy e változásról bizonyára egyaránt szükséges könyvtárunknak úgy régi, mint remélhetőleg erősen növekvő új barátait tájékoztatni.

Az alábbi sorok célja tehát, hogy az olvasó általános tájékozódást nyerjen mindarról, aminek tudása számára a központi könyvtár használatát megkönnyíti. Kérjük az olvasót, olvassa el figyelmesen e tájékoztatót, mert ezáltal 1. nagyobb hasznát veheti könyvtárunknak, 2. sok időt és főlősleges munkát takarít meg magának és a tisztviselőknek és 3. ezzel olvasótársai számára is megkönnyíti a könyvek és tisztviselők igénybevételét.

Milyen könyveket vásárol a könyvtár ?

Nagyon sok főlősleges kérdezősködést, kívátnatkönyvbe írást okoz az, hogy akárhány olvasó nem tudja, hogy mily könyvek tartoznak a könyvtár keretébe.

A Városi könyvtár programja szerint nyilvános könyvtár, mely a főszűlt a nagyközönség olvasószükségletének kielégítésére fordítja; emellett központjában társadalomtudományi szakkönyvtárt tart fenn, a városi irodalom különleges hangsúlyozásával; mint helyi könyvtár azonkívül a Budapestre vonatkozó irodalom gyűjtőhelye. Főadatainak ez a sorrendje az itt tárgyalt központi könyvtár kereteit eleve megszorítja.

A központi könyvtár elhárítja magától a társadalmi tudományok mindazon ágaira vonatkozó könyvek gyűjtését, melyeket más budapesti könyvtár — legyen az városi vagy állami — nálánál tökéletesebben és a kutatók számára hozzáférhetően gyűjt.

Az irodalom egyes ágaira vonatkozólag a következő irányelvek szerint járunk el:

Nyelvterületek tekintetében a központi könyvtárban első sorban a magyart kell ápolni; sorban következnek: a német, az angol, a francia (ezt a négy nyelvet főnyelvnek nevezzük); a magyarországi nemzetiségek irodalma; egyéb nyelvek, elsősorban az olasz, legkittünőbb alkotásai.

A mai viszonyok közt a könyvtár központja a következő egyes tudományágakat műveli:

0 Általános munkák

00 Prolegomena

A tudomány és a tudás általános elmélete szoros értelmezés szerint is a szociológia tárgya.

01 Bibliográfia

A társadalomtudományok bibliográfiája a legtagabb értelemben; a rokontudományoké a szükséghez képest; a fontosabb egyetemes és nemzeti bibliográfiák; értékes antikvárkatalógusok és a nagy kiadócék jegyzékei.

02 Könyvtárügy

Technikai ismereteink folytonos színvonalon tartásához szükséges irodalom, elsősorban az amerikai és a német.

03 Enciklopédiák

A főnyelvek nagy- és közepes enciklopédiái közül a mindenkor legjobb; egyéb nyelvek csak különös kiválóság esetén; kis enciklopédiák és általános ismeret-tárak közül szabályszerint csak a magyarok, esetleg németek.

05 Általános folyóiratok

2—3 legjobb általános revü a főnyelveken.

058 *Cimtárak, évkönyvek, naptárak* a reference-szolgálat szükségletei szerint (vagyis szabály szerint csak a legújabbak).

06 Általános tudományos társaságok stb.

Ezek irományai az Akadémia könyvtárában megtalálhatók lévén, nálunk szabály szerint nem gyűjtetnek.

07 Napilapok

070 Az újságírás irodalma elég bőven.
071–079 A különböző irányokat képviselő 1—1 magyar napilap, továbbá 1—1 német, angol, francia napilap.

08 Általános gyűjtemények

Csak amennyiben lényeges részük a társadalomtudomány.

09 Különleges munkák

Csak amennyiben Budapestiensi vagy a Szűry-könyvtárt kiegészítő Hungaricumok, vagy végül könyvtári tancélokra alkalmas ajándékok.

1 Bölcelet

A filozófiai irodalom standard munkái; speciális kérdések monográfiái csak kivételesen. Az egész, főként pedig a *Lélektan* a Fővárosi Pedagógiai Könyvtár keretébe esik. Mindazonáltal a modern bölceletből (és teológiából) is mindaz, ami társadalomtudományi vagy politikai szempontból számba esik (pl. Bergsonizmus, modernizmus stb.).

2 Vallás. Egyház

A teológiai részre vonatkozólag lásd az 1 alatt mondottakat. Ügyelünk arra, hogy lehetőleg minden fontosabb egyház és felekezet legjobb képviselőivel szerepeljen.
21 és 29 *Vallástudomány* mint szociológiai tárgy teljes figyelemben részesül.

3 Társadalmi tudományok

Ez a szak a könyvtár tulajdonképeni munkaköre, speciálitása lévén, csak azokat az ágakat soroljuk itt föl, amelyeknél bizonyos korlátozások szükségesek.

31 Statisztika

Az országos statisztikák gyűjtése az Orsz. statiszt. hivatal, a városiaké a Fővárosi statiszt. hivatal, ill. a Tanácsi könyvtár feladata; ezért mi a nagy kulturálmok és a világvárosok statisztikáival beérjük és egyébként inkább a reference-célokra szolgáló általános

politikai és statisztikai évkönyvekre fordítunk gondot.

A statisztika elméleti irodalmát viszont teljes figyelemmel kísérjük.

34 Jog

A jogi irodalom megtalálható az Ügyvédi kamara, a Jogi szemináriumok, a felsőbírók stb. könyvtáraiban. A jog egyes ágainak standardmunkáin kívül a főállamok teljes rendszeres törvénygyűjteményeit vagy azokat helyettesítő enciklopédiákat veszünk és nagyobb teret engedünk a 340 *Jogbölcsélet*, 342 *Közjog*, 343 *Kriminológia* és 349 *Jogtörténet* irodalmának.

35 Közigazgatás

Az újabb általános városigazgatási irodalom helye a Tanácsi könyvtárban van; egyéb közigazgatási irodalomé, valamint városigazgatási speciális irodalomé a Központi könyvtárban; a 355 *Hadügy* irodalmát nagyon megválogatjuk.

37 Nevelés. Oktatás

A Fővárosi Pedagógiai Könyvtár működési tere; nagyobb figyelmet szentelünk a 374 *Szabadtanítás*, 378 *Felsőoktatás*, valamint 384 (07) *Ipari és kereskedelmi szakoktatás* irodalmának.

38 Közgazdaságtan

Figyelemmel vagyunk arra, hogy a gyakorlatibb irányú irodalom jórészt megtalálható a Keresk. és Iparkamara és a Keresk. Múzeum könyvtáraiban.

4 Nyelvtudomány

Csak a legfontosabb referencekönyvek. Lehetőleg minden nyelv jó szótára.

5 Exakt tudományok

L. az előbbi.
Kivételt tesz az 57 *Biológia*, amelynek szociológiai határkérdéseire nagy figyelemmel vagyunk.

6 Alkalmazott tudományok

Ezt szolgálják az Orvosegylet, a Műegyetem, az Ömge, a keresk. főiskolák, a Technológiai iparmúzeum a Budapesti kereskedelmi és iparkamara stb. könyvtárai. Amennyiben a közgazdaság és közigazgatás tudományának kiegészítései, mi is figyelemmel vagyunk ezekre; de csak eddig a határig. Kivétel a 613 és 614 *Közegészségügy*, amely könyvtárunknak is speciálitása.

7 Szépművészetek

Csak referencekönyvek. Kivétel a 71 *Táj- és kertészet* és a 72 *Építészet* városépítészeti vonatkozású részei.

8 Irodalom

Csak a budapesti vonatkozású szép-irodalmat vásároljuk, amelyben teljességre törekszünk. Irodalomtörténetből a főbb irodalmak standard művei.

9 Történelem. Földrajz

A történetírás, mint sajátképen társadalomtudományi diszciplína, teljesen könyvtárunkba tartoznék, ha a) nagy tömege megengedné, hogy valamennyire színvonalon maradjunk, és ha b) a tudományos könyvtárainkban amúgy is bőven meglevő anyag nem mentesítene e föladat alól. Ezért az emberi kultúrfelépítés szempontjából fontos országok történeti irodalmának speciális standardmunkáin kívül főként a 901 *Történelemből* és a 902 *Világtörténet* tudományos és mai földolgozásaira szorítunk.

A *Legújabb kor* történetét favorizáljuk. A *Magyar történetre* vonatkozólag kiterjeszkedünk a forrásgyűjteményekre is, a régi korokról is gondoskodunk,

de az idejüket múlt földolgozásokat nem gyűjtjük.

A 91 *Földrajz* főként a 308 Szociográfia és 380.8 Gazdasági leírás és földrajz kiegészítő tudománya, és ebből a szempontból figyeljük. A szoros értelemben vett *Fizikai földrajz* könyvtárunk körén kívül esik.

*

Röviden összefoglalva tehát: könyvtárunk elsősorban szociológiai, politikai, szociál-politikai, közigazgatási, elméleti és gyakorlati közgazdasági műveket gyűjt, egyéb tudományágakra csupán annyiban van figyelemmel, amennyiben a fentiekkel vonatkozásban vannak.

Nem könyvek múzeuma, hanem a közönség által olvasásra keresett könyvek gyűjteménye. Az előző pontokban megállapított tárgyi keretek közt is nem törekszik teljességre, hanem arra, hogy minden a könyvtárban ápoltság tudomány lehetőleg csak legjobb, vagy a mai kutatást érdeklő termékeivel legyen képviselve.

Külön gyűjtemények

A törzsszagon kívül vannak külön gyűjtemények. Ezek anyaga ki nem kölcsönözhető. Ilyenek:

1. *Budapesti gyűjtemény*, mely a Budapestre vonatkozó irodalomból áll. **Jelzése: B**

2. *Magyar röpiratgyűjtemény*, melyet a könyvtár Ballagi Géza hagyatékából vásárolt és azóta tovább fejlesztett. A legteljesebb ilyenmű gyűjtemény. **Jelzése: R**

3. *Külföldi röpiratgyűjtemény* a társadalmi tudományok, főként a politika köréből. **Jelzése: P**

4. *Könyvészeti gyűjtemény*, a nagy nemzeti bibliográfiákon kívül, főként társadalomtudományi szakbibliográfiák. **Jelzése: 01**

5. *Könyvtártani gyűjtemény*, a könyvtártechnikára és kezelésre vonatkozó magyar és külföldi irodalomból. **Jelzése: 02**

6. *Szűry könyvtár*, mely magyar irodalmi művek első kiadásából áll. Rendezés alatt. **Jelzése: 09**

7. *Vámbéry- és Zichy-könyvtár*, ázsiai vonatkozású földrajzi, történelmi és néprajzi művek gyűjteménye. Rendezés alatt. **Jelzése: A**

Kézikönyvtár és folyóiratszoba

Az olvasótermi *kézikönyvtár* magában foglalja az összes tudományzakokat, melyek lehetőleg a legjobb standard művekkel vannak képviselve. A törekvés az volt, hogy e művek a lehető legújabbak is legyenek és az olvasó itt aligha fog egyetlen elavult, nem a kor színvonalán álló munkát találni, a tudomány klasszikusainak kivételével. A könyvek a tizedes rendszer szerint vannak fölállítva és jelzésük négy számjegyre nullákkal van kiegészítve. Csak kivételes esetben van öt számjegy. A kézikönyvtári könyveket az olvasó helyükről leveheti és szabadon használhatja. E könyvek ki nem kölcsönözhetők.

A *folyóiratgyűjtemény* külön olvasószobában van elhelyezve. Mintegy 480 folyóirat legújabb számai állnak itt a közönség rendelkezésére, szak szerint csoportosítva. A szakon belül a sorrend alfabetikus. Az összes folyóiratokat egyesítő alfabetikus jegyzék az ajtóra van kifüggesztve. A tudomány újabb eseményeiről manapság a folyóiratok pontosabb tájékoztatást nyújtanak a könyveknek, így tehát a gyűjtemény a közönségre nézve a legértékesebb. Hasznavehetőségét azonban nagyon csökkentheti, ha az olvasó a használt folyóiratot nem a maga helyére teszi vissza. (Régi számokat a szobában levő hivatalnoktól tessék kérni!)

A tizedes osztályozás

Könyvtárunkban mint osztályozó rendszer a decimális, tizedesrendszer van használatban. Aki a tárgyi katalógust akarja használni, annak nagyjában ismernie kell e rendszert, sőt ez az ismeret a könyvtárban másutt is lépten-nyomon hasznosnak fog bizonyulni. E rendszer szerint van pl. a kézikönyvtár és folyóiratgyűjtemény elrendezve.

A decimális osztályozás alapelve, hogy minden tudomány szak egy számmal van jelölve, mely szak azután a tizes számrendszer alapján tagozódik.

Az összes tudomány tíz főosztályra oszlik. Ezek:

- 0 Általános munkák
- 1 Bölcsélet
- 2 Vallás. Egyház
- 3 Társadalmi tudományok
- 4 Nyelvészet
- 5 Exakt tudományok
- 6 Alkalmazott tudományok
- 7 Szépművészetek
- 8 Irodalom
- 9 Történelem. Földrajz

E tíz főosztály mindenike a tizes számrendszer alapján osztályokra oszlik.

Tehát pl. a

- 3 Társadalomtudományok a következő tíz osztályra:

- 30 Szociológia
- 31 Statisztika
- 32 Politika
- 33 Szociálpolitika
- 34 Jog
- 35 Közigazgatás
- 36 Társadalmi tevékenység. Jótékony-ság
- 37 Pedagógia
- 38 Közgazdaságtan
- 39 Néprajz

E tíz osztály mindenike további kisebb egységekre oszlik. A tizedes osztályozás három számjegyig terjedő főosztása a következő:

0 Általános munkák

- 00 Prolegomena
- 001 Tudomány és tudás általában
- 002 Könyv és írásművészet általában
- 003 Az írás
- 004 Írók és tudósok
- 01 Bibliográfia
- 011 Egyetemes bibliográfiák
- 012 Egyéni bibliográfiák
- 013 Különleges csoportok munkáinak bibliográfiái
- 014 Névtelen és álnévű munkák bibliográfiái. Tartalom-mutatók
- 015 Nemzeti bibliográfiák
- 016 Speciális tárgyú bibliográfiák
- 017 Katalógusok

02 Könyvtárügy

- 021 Könyvtárak működése
- 022 Könyvtár és berendezés
- 023 Szervezet és személyzet
- 024 Könyvtár és közönség
- 025 Belső kezelés
- 026 Szakkönyvtárak
- 027 Általános könyvtárak
- 028 Olvasás. Segédkönyvek
- 029 A szellemi munka technikája

03 Általános enciklopédiák

- 031 Nagy enciklopédiák
- 032 Középterjedelmű enciklopédiák
- 033 Kis enciklopédiák
- 034 Általános ismerettárak

05 Általános folyóiratok

- 055 Élelapok
- 057 Címterek
- 058 Évkönyvek
- 059 Naptárak

06 Általános tudományos társaságok, intézetek

- 061 Hivatalos társaságok
- 062 Magántársaságok
- 063 Kongresszusok
- 066 Tudakozódó irodák

07 Napilapok

- 070 Ujságírás
- 071 Magyar napilapok
- 072 Angol "
- 073 Német "
- 074 Francia "
- 075 Olasz "
- 076 Spanyol "
- 079 Egyéb "

08 Általános gyűjtemények

- 081 Egyéni gyűjtemények
- 082 Kollektív gyűjtemények
- 083 Hivatalos kiadványok

09 Különleges munkák. Ritkaságok

- 090 Bibliofília
- 091 Kéziratok
- 092 Xilografikus könyvek
- 093 Ösnyomtatványok
- 094 Különleges nyomású könyvek
- 095 Különleges kötésű könyvek
- 096 Különlegesen kiállított könyvek
- 097 Ex libris
- 098 Tiltott, elveszett könyvek, stb.
- 099 Kuriózumok

1 Bölcsélet

11 Metafizika

- 111 Ontológia
- 112 Tárgyelmelet
- 113 Általános kozmológia
- 114 Tér
- 115 Idő
- 116 Mozgás
- 117 Anyag
- 118 Erő. Energia
- 119 Minőség

12 Ismeretelmélet

- 121 Megismerés
- 122 Kauzálitás
- 123 Szabadság és szükségszerűség
- 124 Teleológia

- 13 **Okkult tudományok**
 131 Okkult természettudományok
 133 Szellemek
 135 Alvás. Álom

14 Filozófiai rendszerek

- 141 Idealizmus
 142 Kritikai filozófia
 143 Intuicionálizmus
 144 Empirizmus. Pozitívizmus
 145 Szenzualizmus
 146 Materializmus
 147 Panteizmus
 148 Eklektizmus
 149 Egyéb rendszerek

15 Lélektan

- 151 Lélek
 152 Érzékek
 153 Értelme. Intelligencia. Ész
 154 Emlékezet
 155 Képzelet
 156 Genetikus lélektan
 157 Érzelmek. Emóciók
 158 Érzéki vágy. Ösztönök
 159 Akarat

16 Logika

- 161 Fogalom. Itélet
 162 Módszerek
 164 Szimbolikus logika
 165 Kritériumok
 166 Szillogizmus
 167 Hipotézis. Posztulátum
 168 Következtetés
 169 Analógia

17 Erkölcshölcelet

- 171 Erkölcsei elméletek

2 Vallás. Egyház

21 Vallásbölcelet

- 211 Deizmus. Ateizmus
 212 Panteizmus. Teozófia
 213 A világ teremtése
 214 Gondviselés
 215 Vallás és tudomány
 216 Jó és gonosz
 217 Istentisztelet. Imádság
 218 Tülvilági élet
 219 Isten természete és attribútumai

22 Biblia. Szentkönyvek

- 221 Ó-szövevény
 222 Az ó-szövevény történelmi könyvei
 223 Költészeti könyvek
 224 Próféta könyvek
 225 Új szövevény
 226 Evangéliumok
 227 Apostolok levelei. Episztolák
 228 Szent János jelenései. Apokalipszis
 229 Apokrif iratok

23 Dogmatika

- 231 Isten. Csodák
 232 Krisztológia
 233 Az ember
 234 Kegyelemtan
 235 Annyalok. Ördögök. Szentek
 236 Végső dolgok
 237 Tülvilági élet
 238 Szimbolika. Hítszimbolumok
 239 Apologetika

24 Gyakorlati teológia

- 241 Morális teológia
 242 Elmélkedések
 243 Bibliaolvasás

- 244 Vallásos irodalom
 245 Vallásos költészet
 246 Vallásos művészet
 247 Egyházi szerek
 248 Aszkétikus és misztikus teológia
 249 Házi istentisztelet

25 Lelkeszi működés

- 251 Egyházi szónoklattan
 252 Egyházi beszédek
 253 Evangéliumi munkálkodás. Lelki pásztorkodástan
 254 Lelkeszi állás. Cölibátus
 255 Laikus vallásos egyletek
 256 Szociális működés. Testvérületek. Belmisszio
 257 Iskolai munkálkodás
 258 Jótékonyág
 259 Egyéb fevékenységek. Anyakönyvezés

26 Keresztény egyházak

- 261 Az egyház hatásai
 262 Egyházi szervezet
 263 Ünnepek
 264 Szertartástan
 265 Szentségek
 266 Hittérítés. Bel- és külmiszio
 267 Vallásos egyesületek
 268 Vasárnapi iskolák

27 Egyháztörténet

- 271 Szerzetesrendek
 272 Egyházüldözések
 273 Érettség. Hítszakadás
 275 Általános dogmatörténet
 276 Egyházatyák. Patrologia

28 Keresztény felekezetek

- 281 Ósi és keleti egyházak
 282 Római katolikus egyház
 283 Anglikán egyház
 284 Protestáns egyházak
 285 Preszbiteri egyházak
 286 Baptisták. Adventisták
 287 Metodisták
 288 Unitáriusok. Szociniánusok
 289 Egyéb keresztény felekezetek

29 Vallástudomány. Nem keresztény vallások

- 291 Vallástudomány általában
 292 Görög és római vallás
 293 Germánok és vallása
 294 Hinduk vallása
 295 Párszik. Mazdeizmus. Mitriacizmus
 296 Zsidó vallás
 297 Izlám. Mohammedanizmus
 298 Mormonizmus
 299 Különböző fajok vallása

3 Társadalmi tudományok

30 Szociológia

- 301 Az emberi társadalom általában. Társadalmi fejlődés
 302 Társadalmi tagozódás
 303 A társadalom biológiai tényezői. Szociálbiológia
 305 A társadalom természeti és gazdasági tényezői
 307 A társadalom lelki tényezői
 308 Szociográfia
 309 Társadalomtörténet. Művelődéstörténet

31 Statisztika. Demológia

- 311 Statisztika tudománya
 312 Demográfia. Demológia. Népmozgalom
 313 Népszámlálás
 314 Európa általános statisztikája
 315 Ázsia " "
 316 Afrika " "
 317 Északamerika általános statisztikája
 318 Délamerika " "
 319 Oceánia " "

32 Politika

- 320 A politika tudománya általában
- 321 Államformák
- 322 Állam és egyház
- 323 Belpolitika
- 324 Választások
- 325 Gyarmatpolitika
- 327 Külpolitika
- 328 Parlamenti nyomtatványok
- 329 Politikai pártok

33 Társadalmi kérdés. Szociálpolitika

- 330 Általában
- 331 Munkáskérdés
- 334 Szövetkezés
- 335 Szocializmus
- 339 Egyéb osztályok. Nőkérdés

34 Jog

- 34(.) Jogforrások
- 340 Jogbölcsélet
- 341 Nemzetközi jog
- 342 Közjog
- 343 Büntetőjog
- 344 Katonai büntetőjog
- 347 Magánjog
- 348 Egyházjog
- 349 Jogtörténet

35 Közigazgatás

- 350 Közigazgatási jog
- 351.74 Rendőrség. Rendészet
- 352 Községi közigazgatás
- 353 Megyei, kerületi közigazgatás
- 354 Központi (állami) közigazgatás
- 355 Hadügy
- 356 Gyalogság
- 357 Lovasság
- 358 Tűzérő
- 359 Hadi tengerészet

36 Társadalmi tevékenység

- 361 Szegénység. Jótékonykodás
- 362 Jótékony intézmények és egyesületek
- 363 Politikai egyesületek
- 366 Titkos társaságok
- 367 Társaskörök

37 Nevelés és oktatás

- 370 Gyermektanulmányozás. Kísérleti pedagógia
- 371 Elméleti pedagógia
- 372 Elemi oktatás
- 373 Középiskola oktatás
- 374 Szabadtanítás. Népművelési intézmények
- 375 Tantervek. Utasítások. Tanmenetek
- 376 Nőnevelés
- 377 Vallásos és egyházi nevelés. Felekezeti oktatás
- 378 Felső oktatás
- 379 Állami közoktatás

38 Közgazdaság

- 380 Közgazdaságtan elmélete
- 381 Gazdaságpolitika
- 382 Bányászati politika
- 383 Mezőgazdasági politika
- 384 Iparpolitika
- 385 Közlekedési politika
- 386 Kereskedelmi politika
- 387 Pénz- és hitelpolitika
- 388 Biztosítás
- 389 Közpénzügyek

39 Néprajz. Etnografia

- 391 Népviselet
- 392 Népszokások a magánéletben
- 393 Halál. Temetkezés. Gyászszertartás
- 394 Közeleti népszokások
- 395 Társadalmi érintkezés formalitásai
- 397 Vándor népek. Cigányok néprajza
- 398 Folklore. Néphagyományok
- 399 Hadi szokások

4 Filológia. Nyelvtudomány

40 Különféle nyelvtudományi kérdések

- 401 Nyelvfilozófia
- 407 Idegen nyelvek tanítása általában
- 408 Nyelvek különféle fajtái
- 409 Nyelvek földrajzi felosztása általában

41 Általános filológia

- 411 Helyesírás
- 412 Etimológia, szószármazás
- 413 Lexikográfia, többnyelvű szótárak
- 414 Fonetika, fonológia, a nyelv természeti törvényei
- 415 Morfológia, grammatika általában
- 416 Prosódia, metrika, verstan
- 417 Írások, epigráfia, paleográfia
- 418 Szöveggyűjtemények
- 419 Nem beszélt vagy nem fonetikailag írt nyelvek

42 Angol nyelvészet

43 Német nyelvészet

44 Francia nyelvészet

45 Olasz nyelvészet

46 Spanyol nyelvészet

47 Latin nyelvészet

48 Görög nyelvészet

49 Egyéb nyelvészet

- 491 Indogermán vagy árja nyelvek
- 492 Sém nyelvek
- 493 Háni nyelvek
- 494 Turáni nyelvek
- 495 Ázsiai nyelvek
- 496 Afrikai nyelvek
- 497 Északamerikai nyelvek
- 498 Délamerikai nyelvek
- 499 Maláj és polinéz nyelvek

5 Exakt tudományok

51 Mennyiségtan

- 511 Aritmetika
- 512 Algebra
- 513 Mértan
- 514 Háromszögmértan
- 515 Ábrázoló mértan
- 516 Elemző mértan
- 517 Differenciál- és integrálszámítás
- 519 Valószínűségszámítás

52 Csillagászat

- 521 Elméleti csillagászat
- 522 Gyakorlati csillagászat
- 523 Leíró csillagászat
- 525 A föld
- 526 Földmérés
- 527 Tengeri csillagászat
- 528 Efemeridák
- 529 Kronológia

53 Fizika

- 531 Mechanika
- 532 Hidraulika
- 533 Gázok
- 534 Hangtan
- 535 Optika
- 536 Hőtan
- 537 Villamosság
- 538 Mágnesség. Elektromosság
- 539 Molekuláris fizika

54 Vegytan

- 541 Elméleti vegytan
- 542 Kísérleti vegytan
- 543 Vegyelemezés
- 544 Minőségi elemzés
- 545 Mennyiségi elemzés

546	Szervetlen kémia
547	Szerves kémia
548	Kristálytan
549	Ásványtan
55	Földtan
551	Fizikai földrajz. Meteorológia
552	Kőzettan
553	Gazdasági földtan
56	Öslénytan
561	Növények
562	Gerinctelenek
563	Véglények
564	Puhatestűek
565	Izelt lábak. Rovarak
566	Gerincesek
567	Halak
568	Madarak. Hüllők
569	Emlősök
57	Biológia
571	Ősember
572	Összehasonlító antropológia
573	Embortan
575-77	Általános biológia
578	Biológiai technika
579	Gyűjtés és konzerválás
58	Növénytan
581	Növényélettan
582	Virágosak
583	Kétszikűek
584	Egyszikűek
585	Nyitvatermők
586	Virágatlanok
587	Harasztfélék
588	Mohformájúak
589	Telepesek
59	Állattan
591	Állatélettan
592	Gerinctelenek
593	Véglények
594	Puhatestűek
595	Izelt lábak. Rovarak
596	Gerincesek
597	Halak
598	Madarak. Hüllők
599	Emlősök

6 Alkalmazott tudományok

608	Szabadalmak. Találmányok
61	Orvostudomány
611	Bonctan
612	Élettan
613	Egészségügy
614	Közegészségügy
615	Gyógyászat
616	Bélgógyászat
617	Sebészet
618	Szülészet
619	Allatorvostan
62	Technika
621	Gépészet
622	Bányászat
623	Hadmérnökség
624	Hidépítészet
625	Út- és vasútépítészet
626	Csatornaépítés
627	Vízépítés
628	Egészségügyi technika
629	Egyéb ágak
63	Agronómia
631	Talaj
632	Mezőgazdasági károk
633	Gabonaneműek. Takarmány stb.

634	Gyümölcs. Szőlő. Erdészet
635	Konyhakertészet
636	Házi állatok
637	Tejgazdaság
638	Méhészet. Selyemtermelés
639	Halászat. Vadászat
64	Háztartás
641	Konyha. Főzés
642	Házi cukrászat
643	Étkezés
644	Fűtés. Világítás
645	Lakásberendezés
646	Ruházat
647	Cselédség
648	Mosás. Takarítás
649	Gyermekegondozás. Betegápolás
65	Kereskedelmi ismeretek
651	Irodaberendezés
652	Írás. Géplírás
653	Gyorsírás
654	Telegráfia. Telefon
655	Nyomdászat. Könyvkereskedelem
656	Közlekedés
657	Könyvvitel
658	Üzemtan
659	Hirdetésügy
66	Kémiai technológia
661	Vegyi termékek
662	Robbanószerek
663	Italok
664	Élelmiszerek
665	Világító anyagok
666	Üvegipar, agyagipar
667	Festőipar
668	Egyéb szerves vegyi iparok
669	Metallurgia
67	Gyáripari technológia
671	Fémipar
672	Vas- és acélipar
673	Réz- és bronzipar
674	Faipar
675	Bőripar
676	Papíripar
677	Szövőipar
678	Kaucsukipar
679	Celluloid és egyéb ipar
68	Egyéb ipari technológia
681	Oragyártás, precíziós műszerek
682	Kovácsipar
683	Lakatosipar. Fegyverkészítés
684	Kocsigyártó és bútorigar
685	Bőrdíszműipar
686	Könyvkötészet
687	Ruházati ipar
689	Egyéb ipar
69	Építőipari technológia
691	Építő anyagok
692	Építéstervezés
693	Kőműves munka
694	Acs- és épületasztalos munka
695	Tetőzet
696	Szerelőmunka
697	Fűtés. Szellőzés
698	Fűtés. Kárpitozás
699	Vasúti kocsik és hajógyártás

7 Szépművészetek

70	Esztétika
701	Művészetbölcselet
702	Művészeti technika
703	Stilustan
704	Formatan
705	Művészetpolitika
708	Múzeumok
709	Műtörténet

71 Tájkeresztet

- 711 Nyilvános parkok. Városesztétika
- 712 Magánkertek
- 713 Sétányok
- 714 Vizek
- 715 Ültetvények. Fák
- 716 Virágok
- 717 Üdülő alkalmak
- 718 Szobrok. Emlékművek
- 719 Temetőesztétika

72 Építészet

- 721 Szerkezet
- 722 Ókori és középkori építészet
- 723 Középkori építészet
- 724 Modern építészet
- 725 Középkori épületek
- 726 Vallási épületek
- 727 Tudományos és oktatási épületek
- 728 Magánépítészet
- 729 Díszítések és építési rajz

73 Szobrászat

- 731 Anyagok és eljárások
- 732 Ókori szobrászat
- 733 Középkori szobrászat
- 734 Modern szobrászat
- 735 Gipsztika. Pecsét
- 736 Érem
- 737 Kerámia
- 738 Képzőművészet. Bronzok

74 Rajz. Iparművészet

- 741 Rajz
- 742 Távol
- 743 Figurális rajz
- 744 Mértani rajz
- 745 Disztó rajz. Iparművészet
- 746 Hímzés. Tűmunka
- 747 Belső díszítés
- 748 Úveg, zománc, mozaik
- 749 Művészi bútor

75 Festészet

- 753 Mitológiai allegorikus tárgyak
- 754 Zsánerfestészet
- 755 Vallási festészet
- 756 Történelmi festészet
- 757 Archéptetés
- 758 Tájtetés. Csédellet
- 759 Egyéb festészet

76 Sokszorosító művészetek

- 761 Fametszet
- 762 Ércmetszés
- 763 Litográfia
- 764 Színes litográfia
- 765 Rézmetszés
- 766 Mezzotinto. Aquatinta
- 767 Rézkarc
- 768 Gépművészet. Bankjegykészítés
- 769 Gyűjtemények

77 Fényképezet

- 771 Anyagok és eszközök
- 772 Eljárások
- 773 Gumminyomás
- 774 Fotolitográfia
- 775 Fotocinkográfia
- 776 Fotoglitográfia
- 777 Fényképezet alkalmazásai
- 778 Gyűjtemények

78 Zene

- 781 Elmélet
- 782 Színházi zene
- 783 Egyházi zene
- 784 Ének
- 785 Karzene
- 786 Zongora, orgona
- 787 Vonós hangszerek
- 788 Fúvós hangszerek
- 789 Útő és mechanikus hangszerek

79 Játékok. Spor

- 791 Nyilvános mulatóhelyek
- 792 Színjáték
- 793 Társasjátékok. Tánc
- 794 Kombináló játékok
- 795 Szerencsejátékok
- 796 Sport. Atletika. Türistika
- 797 Vízisport
- 798 Légi sport
- 799 Vadászat. Halászat. Célbalövés

8 Irodalom. Szépirodalom**80 Irodalom**

- 801 Irodalmi esztétika. Irodalomtörténet
- 802 Retorika. Szerkesztés
- 803 Irodalomtörténet és kritika

81 Magyar irodalom

- 81-1 Költészet
- 81-2 Dráma
- 81-3 Regény, novella
- 81-4 Irodalmi tanulmányok
- 81-5 Ekesszólás
- 81-6 Levélírás
- 81-7 Szatira
- 81-8 Irodalmi egyveleg
- 81-9 Népies irodalom

82 Angol irodalom**83 Német irodalom****84 Francia irodalom****85 Olasz irodalom****86 Spanyol irodalom****87 Latin irodalom****88 Görög irodalom****89 Egyéb nyelvű irodalom****9 Történelem. Földrajz****90 A történelem elmélete**

- 901 Történetbölcsélet
- 902 Módszertan. Segéd tudományok

91 Földrajz

- 910 Különböző kérdések
- 911 Történelmi földrajz
- 912 Kartográfia
- 91-4 Európa földrajza
- 91-5 Ázsia földrajza
- 91-6 Afrika földrajza
- 91-7 Északamerika földrajza
- 91-8 Délamerika földrajza
- 91-9 Ausztrália földrajza

92 Biográfia. Életrajzok**93 Genealogia. Heraldika****94 Világtörténelem. Egyetemes történelem****9-4 Ókori történelem**

- 9-12 Történelem előtti idők
- 9-33 Judea
- 9-34 India
- 9-35 Medo-Persia
- 9-36 Népvándorlás
- 9-37 Róma
- 9-38 Graecia

94 Európai történelem

- 9-41 Nagybritannia
- 9-42 Skócia. Írország
- 9-43 Német birodalom
- 9-43b Osztrák-magyar monarchia

- 9.439 Magyar birodalom
- 9.44 Franciaország
- 9.45 Olaszország
- 9.46 Spanyolország
- 9.469 Portugália
- 9.47 Oroszország
- 9.481 Norvégia
- 9.485 Svédország
- 9.489 Dánia
- 9.492 Németalföld
- 9.493 Belgium
- 9.494 Svájc
- 9.495 Balkán
- 9.496.1 Törökország
- 9.497.1 Szerbia
- 9.497.2 Bulgária
- 9.497.3 Montenegró
- 9.498 Románia
- 9.499 Görögország

95 Ázsiai történet

- 9.51 Kína
- 9.52 Japán
- 9.53 Arábia
- 9.54 Keletindia
- 9.55 Perzsia
- 9.56 Kisázsia
- 9.57 Szibéria
- 9.58 Afganisztán
- 9.59 Hátsóindia

96 Afrikai történet

- 9.61 Északafrika. Tunisz. Tripolis
- 9.62 Egyiptom
- 9.63 Abesszinia
- 9.64 Marokkó
- 9.65 Algéria
- 9.66 Északi belső Afrika
- 9.67 Déli belső, közép és kelet Afrika
- 9.68 Délafrika
- 9.69 Indiai oceáni szigetek. Madagaszkár

97 Északamerikai történet

- 9.71 Kanada
- 9.72 Mexiko. Középamerika
- 9.73 Egyesült Államok
- 9.74 Északkelet. Új Anglia
- 9.75 Délkelet
- 9.76 Délközép
- 9.77 Északközép
- 9.78 Nyugat
- 9.79 Csendes oceáni part

98 Délamerikai történet

- 9.81 Brazília
- 9.82 Argentína
- 9.83 Chile
- 9.84 Bolívia
- 9.85 Peru
- 9.86 Columbia. Ecuador
- 9.87 Venezuela
- 9.88 Guyana
- 9.89 Paraguay

99 Ausztráliai történet

- 9.91 Maláji szigetek. Molukkok. Filippinek
- 9.92 Szunda szigetek
- 9.93 Ausztrália
- 9.94 Ausztrália
- 9.95 Új Guinea
- 9.96 Polinézia
- 9.97 Kis szigetek
- 9.98 Sarkvidék

*

Természetesen e fölvezetés a tízes számszámrendszert alapján a szükséghez képest tetszés szerint bővíthető. Ha kis (pl. 500 kötetes) könyvtár anyagának elrendezéséről van szó, elég egy számjegyre menni, nagy könyvtárnál

öböt kell fölvenni; egyazon könyvtárban belül is egyik számnál több, másiknál kevesebb számjegyet használhatunk. Pl. a mi könyvtárunknál az 51 Mennyiségtannál, minthogy e szakkból kevés könyvünk van, elég három számjegy, ellenben 331 Munkáskérdésnél sok jegy kell, pl.: 331.882 Munkaadók szervezetei.

A decimális osztályozást kétféleképpen alkalmazhatjuk: mint könyvfölállítási és mint szak-katalógus besorozási rendszert. Az előbbi abban áll, hogy a könyveket a decimális szám szerinti sorrendben állítjuk föl a polcokon. A számok egymásutánja olyan, mintha minden szám előtt nulla és tizedesponst volna. Tehát pl. előbb jön egy 158 jelzésű könyv, mint egy 22 jelzésű. E fölállítás előnye az, hogy a tartalmilag rokon könyvek egymáshoz közel kerülnek. Ha tehát pl. a közegészségügyre vonatkozó műveket keresem, elmegyek a 614 számhoz és ott találok e kérdés anyagát. Így van rendezve a kézikönyvtár és a folyóiratszoba.

Nagy könyvtár ilyen fölállítása két akadályba ütközik: 1. Egy könyv nem ritkán két, vagy több csoportba egyformán tartozik és csak bizonyos önkénnyel tehető csupán egy csoportba. (A katalógusnál e kérdés könnyen oldható meg azzal, hogy egy könyvről tetszés szerinti számban készíthetünk cédulákat és ezeket a megfelelő szakokba tehetjük. Pl. egy oly könyvről, mely a statisztikával és közgazdaságtannal foglalkozik, két cédulát készíthetünk 3 szakkatalógus számára és az egyiket a 31 Statisztika, a másikat a 38 Közgazdaságtan szakba tesszük. Így előfordulhat, hogy nálunk pl. egy könyvről 6–7 cédula is van a szakkatalógusban, hogy minden szakban megtalálható legyen.) 2. Túlságosan sok helyet vesz igénybe, mert házakat kell fönttartani minden számnál a gyarapodás számára.

A szakkatalógusnál (mint följebb említettük) nálunk a decimális osztályozás van használatban.

E rendszer azonban még tovább megy a könyvanyag részletezésében. T. i. sokszor oly nagy tömeg gyűlhetik föl egyazon tárgykörre vonatkozólag, hogy a tartalom kívül egyéb külső szempontok szerint oszthatjuk föl a könyveket. Pl. a közgazdaságtanra vonatkozólag igen sok könyv van könyvtárunkban és e sok száz könyvcím közül mely nehezen választhatná ki az olvasó azokat, melyek neki kellenek. Az egyik egy kis kézikönyvet keres, a másik csak magyart, a harmadikat csupán Anglia közgazdasága érdekli stb. E részletezésre szolgálnak az ú. n. *közös alosztások*, melyek a tartalomra való tekintet nélkül, bármely számnál alkalmazhatók. Ezek:

1. *Formai alosztás*. Jelzése: kerek zárójel és benne nulla és szám; pl. (02). E formai alosztás jelzése a szákszám mellé kerül.

Tehát pl. 58 (02) Növénytan, (02) Kézikönyv, tehát 58 (02) Növénytani kézikönyv. A formai alosztások ezek:

- (01) . . . elmélete
- (02) . . . kézikönyve
- (03) . . . szótára, enciklopédiája
- (04) Értekezés
- (05) Folyóirat
- (06) Társaság, intézet, testület
- (07) . . . tanítása
- (08) Gyűjtemények
- (09) . . . története

Például:

- 58 (01) Növénytan elmélete
- 58 (02) " kézikönyve
- 58 (03) " szótára
- 58 (04) " -i értekezés
- 58 (05) " -i folyóirat
- 58 (06) " -i társaság
- 58 (07) " tanítása
- 58 (08) " -i gyűjteményes mű
- 58 (09) " története

2. *Földrajzi alosztás.* Jelzése: kerek zárójel, benne szám: pl. (439). Ez alosztás a szakszám mellé kerül; pl: 58 (439) Növénytan Magyarországon. A földrajzi alosztás jelzése a következő:

- (∞) Nemzetközi, egyetemes
- (-11) Kelet
- (-13) Dél
- (-15) Nyugat
- (-17) Észak
- (-19) Közép
- (12) Történelem előtti idők
- (3) Ókori helyek
- (37) Ókori Róma
- (38) Ókori Görögország
- (4) Európa
- (42) Nagybritánia
- (43) Németország
- (436) Ausztria-Magyarország
- (436.01) Ausztria
- (439) Magyarország
- (44) Franciaország
- (45) Olaszország
- (46) Spanyolország
- (47) Oroszország
- (480) Skandinávia
- (492) Németalföld
- (493) Belgium
- (494) Svájc
- (495) Balkán államok
- (5) Ázsia
- (51) Kína
- (52) Japán

- (53) Arábia
- (54) India
- (55) Perzsia
- (56) Kisázsia
- (6) Afrika
- (7) Északamerika
- (73) Egyesült államok
- (8) Délamerika
- (9) Óceánia.

Ezt az alosztást olyankor használjuk, amikor az anyag legcélszerűbben földrajzi hely szerint tagozódik. Pl.:

- 35 Közigazgatás
- 35 (439) Közigazgatás Magyarországon
- 35 (44) Közigazgatás Franciaországban stb.

3. *Nyelvi alosztás.* Ez alosztás jele egyenlőségi jel és szám; pl.

- 58 Növénytan
- 58=3 Növénytan német nyelven

A nyelvek jelzése:

- =1 Magyar
- =2 Angol
- =3 Német
- =39 Germán
- =4 Francia
- =5 Olasz
- =6 Spanyol
- =7 Latin
- =795 Római nyelvek
- =8 Görög
- =917 Orosz
- =918 Szláv

4. *Időszertinti alosztás.* Jelzése: idézőjelek közt szám; pl.:

- 323 Belpolitika
- 323 „1914” Belpolitika 1914-ben

A századokat csak két számmal jelezzük, meg pedig egyvel alacsonyabb számmal. Tehát pl. „15” a XVI. századot jelzi.

5. *Kapcsolatos alosztás.* Jelzése kettőspont; pl.:

- 335 Szocializmus
- 339.6 Nőkérdés
- 335:339.6 Szociálizmus viszonya a nőkérdéshez.

Egyszerre több közös alosztást is használhatunk; pl.: 380(02)=3 Közgazdaságtani kézikönyv német nyelven, 335(439), „18” Szociálizmus Magyarországon a XIX. században stb.

A katalógus

Könyvtárunknak három katalógusa van: 1. betűrendes, szerzős; 2. szisztematikus, szak- és 3. földrajzi katalógus.

A katalógusban való keresésnél első szabály az, hogy nyugodtan és pontosan keressünk. Általános tapasztalat, hogy mikor az

olvasó egy nevet nem talál meg a betűrendes katalógusban, tíz eset közül legalább kétszer a név megvan, csak hogy nem nézett pontosan utána.

1. A *betűrendes katalógus* nemcsak a szerzők műveit foglalja magában, hanem a reájuk vonatkozó műveket is. Tehát pl. Kossuth Lajos alatt úgy a töle, mint a reá vonatkozó művek vannak.

A betűrendes katalógus főbb szabályai ezek:

a) Az ábécé sorrendje a magyarban szokásos sorrend. Tehát az *ä* (vagy *ae*) az *a* után, az *ö* (vagy *oe*) az *o* után és az *ü* (vagy *ue*) az *u* után következik. b) Rövid és hosszú magánhangzókat (pl. *a* és *á* stb.) nem különböztetünk meg. c) Személynevek rövidítéseit kiegészítjük; pl. St Claire = Saint Claire, Mc Clurg = Mac Clurg stb. d) Nemesi előnevet csak oly esetben veszünk első névnek, ha a szerző ily néven ismeretes; pl. Ponori Thewrewk István. e) Hivatalok, hatóságok, egyesületek, intézmények a földrajzi név és az illető hivatalok stb. nevei alatt vannak fölvéve; pl. Franciaország. Office du Travail; Budapest. Statisztikai hivatal; Chicago. John Crerar library stb. f) Kongresszusokat: a kongresszus színhelyét képező ország neve, utána kongresszus szó és a kongresszus címe; pl. Franciaország. Kongresszus. Congrès national des secrétaires de mairies. Nemzetközi kongresszusokat: Nemzetközi kongresszus és ezen a csoporton belül a kongresszus tárgyát legközelebből meghatározó szó alatt. Pl. Congrès de l'union internationale de la paix-t: Nemzetközi kongresszus. Paix alatt. g) Törvényeket és rendeleteket az ország neve alatt, utána Törvények, rendeletek szó és évszám; pl. Nagybritannia. Törvények. 1913. — Városi szabályrendeleteket a város neve alatt, Szabályrendeletek alrendszoval. h) Tudományos egyesületek kiadványait az egyesület neve alatt vesszük föl; pl. Verein für Socialpolitik. Untersuchungen etc. i) Álnévű vagy névtelen munkákat szerzőjük neve alatt, ha sikerül megállapítani, de utalunk a címre is.

2. A *tárgyi vagy szakkatalógus* a tizedes osztályozás alapján részletezi a könyvtár anyagát. E tárgyi katalógusnak külön betűrendes mutatója van: Ha valaki egy tárgyra vonatkozó irodalmat keres, megnézi a betűrendes mutatóban és az ott talált szám alapján megkeresi a szakkatalógusban. Pl. a nemzetiségi kérdés irodalmát úgy találhatja meg, ha a betűrendes mutatóban megkeresi Nemzetiségi kérdés-t, ott a jobb rovatban e számot találja: 323.1; e szám alatt aztán megtalálja a szakkatalógusban.

3. A *földrajzi katalógus* a helynevek szerinti betűrendben adja a helyi vonatkozású

műveket. Tehát pl. Fiume neve alatt megtaláljuk a reá vonatkozó irodalmat. Ha egy helynév alatt nagy irodalom gyűlik össze (pl. Franciaország, London stb.) ez az anyag a tizedes osztályozás szerint van részletezve. Így pl. Berlin-nél 35 alatt találjuk meg a közigazgatást, 37 alatt a közoktatást stb.

*

A betűrendes katalógusban háromféle színű *vezérlapot* találunk: 1. a leggyakoribb a barna, mely általában azokat a betűket mutatja, melyek a vezérlap után következnek; 2. a rózsaszín, mely a sok munkával szereplő szerzők neveinek keresését (pl. Marx, Karl stb.) könnyíti meg és 3. a sárga, mely sok munkával szereplő nem egyéni szerzők (intézetek, hivatalok stb.) neveit mutatja.

A szakkatalógusban a vezérlapok színeinek jelentése ez: 1. téglavörös, a leggyakoribb, a tárgycsoport számával és nevével; 2. kék, formai beosztást jelöl, pl. (02) Kézikönyvek; 3. zöld, földrajzi beosztás, pl. (439) Magyarország; 4. sárga, idő, pl. „1848”; 5. szürke, nyelv, pl. = 1 magyar nyelven; 6. rózsaszín, tudományos rendszer neve, pl. Darwinizmus.

Nagyon fontos végül az, hogy az olvasó pontosan tudja, hogy mit talál a katalóguscédulán. A mi céduláink nem csekély munkával készülnek és e munka csak akkor térül meg, ha az olvasó a rajtuk feltüntetett adatoknak hasznát is veszi. Így pl. a fölületes olvasó észre sem veszi, hogy a cédula az egykötetes munkák lapszámát is megadja, tehát legtöbb esetben már a céduláról is megítélheti a könyv terjedelmét. Minden cédula a következő adatokat tartalmazza:

1. A balsarokban a mű helyszámát (ennek segítségével kereshető meg a raktárban.) 2. Alatta a könyv decimális szakbeosztásának számát. 3. A szerző nevét. Ha e név szögletes zárójelben van, ez azt jelenti, hogy e név a könyv címlapján nem szerepel. (Általában, ami szögletes zárójelben van, az csupán a katalógizáló betoldása, mely a könyv címlapján nem szerepel.) 4. A mű címét; ha fordítás, utána szögletes zárójelben az eredeti mű címét és első kiadásának évét. 5. Kötetszámot; pl. 1—3 azt jelenti, hogy a mű 3 kötetes. 6. Ha új kiadás, szögletes zárójelben az első kiadás évét; utána a kiadás számát (pl. 3. kiad.) 7. A megjelenés helyét, kiadó nevét és megjelenés évét. 8. Egykötetes műnél a lapszámot, utána p. (pagina). 9. Gyűjteményből, folyóiratból vagy könyvből kiutalt műnél az eredeti hely megjelölését.

Az olvasótermek használata

A könyvtárnak van három nyilvános helyisége: a kölcsönző, melyben a katalógusok vannak felállítva, az olvasóterem, melyben a kézikönyvtár van és a folyóiratolvasó. Az olvasótermeket minden felnőtt használhatja.

Ruhatár. Helyszám

Aki nemcsak kölcsönözni jön, hanem az olvasóteremben akar olvasni, hagyja kabátját s egyéb holmiját a ruhatarban. Minden olvasó (tehát olyan látogató, aki helyben akar olvasni) a kölcsönzőhelyiségbe lépésekor helyszámot és rózsaszínű kártyát kap. Az olvasóterem helyei sorszámozva vannak s mindenki csak a helyszámának megfelelő helyet foglalhatja el. Ha valaki a folyóirat-olvasót kívánja használni, ez belépéskor említendő, mivel ide a 49–60-ig terjedő számok szolgálnak. Aki csak kölcsönözni óhajt, helyszámot nem kap, de viszont számozott helyet sem foglalhat el.

Kézikönyvtár. Folyóiratolvasó

A kézikönyvtárat, valamint a kített folyóiratokat minden helyszámot kapott olvasó *kérés nélkül* használhatja; az innen kivett könyveket és folyóiratokat címét a kölcsönzőlapra rávezetni nem kell; a folyóiratokat a folyóirat-olvasóból kivinni nem szabad; a kézikönyvtárból kivett könyvet távozáskor is jobb ha üldőhelyén hagyja, mert esetleg nem jó helyre teszi vissza. Folyóiratok idei régebbi számait a folyóiratolvasóban dolgozó hivatalnoktól, folyóiratok régebbi évfolyamait pedig éppen úgy kell kérni, mint a könyveket.

A kölcsönzés

A kölcsönzés feltételei

Otthoni használatra könyvet kölcsönözhet: 1. minden *nagykorú* budapesti lakos, aki személyazonosságát és lakását kellőképpen igazolni tudja; 2. minden *felnőtt* (16. évét betöltött) budapesti lakos, ha *jótállást* hoz oly valakitől, aki az 1. pontban foglalt követelményeknek megfelel; 3. *vidéki* lakos *lakóhelyébeli* könyvtár vagy intézmény útján vagy ha budapesti nagykorú lakos jótáll érte.

Kölcsönzőjegy

Aki könyvet akar kölcsönözni, annak előbb *kölcsönzőjegyet* kell váltania. Ennek kiállításával a kölcsönző helyiségben az üveggel mellett ülő tisztviselő foglalkozik. A *kölcsönző* egész évre

Könyvkérés

Helybeli olvasásra bármely a katalógusban fölvetett könyvet lehet kérni. A *könyvkérés* a belépéskor kapott rózsaszínű kártyán történik, melynek minden rovata pontosan kitöltendő. A *könyv helyszáma* a legfontosabb adat. Ezt a katalógusokban találjuk meg. (L. a katalógusok használatát.) A kitöltött kártyát adjuk át a kölcsönző asztalnál s menjünk vissza helyünkre, mivel a *kért könyveket helyünkre viszik*. Ha a kért könyv nem volna a helyén (olvasnák, stb.), visszakapjuk a kártyát a megfelelő jelzéssel s ugyanazon kártyán kérhetünk más könyvet. Egy-egy olvasó *könyvkérése egész nap ugyanazon kártyán* történik.

A B, K és 01 jelzésű külön gyűjtemények anyagát csak helyben lehet használni; az E, P, R és 09 jelzésűeket csak a könyvtáros külön engedélyével lehet kiadni; a 02 szabadon kikölcsönözhető.

A könyvek beadása

A kártya gondosan *megőrzendő*, mivel távozáskor a kiadott könyvekkel és a helyszámmal együtt a kölcsönző tisztviselőnek azt is vissza kell szolgáltatni. Ugyanannyi kötetet kell visszaadni, mint amennyi a kártyán kiadottnak van feltüntetve.

Felvilágosítások

Aki valamilyen felvilágosítást kíván, forduljon bizalommal az olvasóterem bejáratánál ülő tisztviselőhöz, ez szívesen fog rendelkezésére állani. Aki pedig részletesebb *bibliográfiai felvilágosítást*, irodalmi tanácsot kíván, forduljon a katalógusok mellett nyíló üvegajtó mögött ülő könyvtárhoz.

két (2) korona, mely két részletben fizethető. Jótállásos kölcsönzőjegy kiállításáért költségekre ezenfelül húsz (20) fillér fizetendő. A kölcsönzőjegy fizetése alól csak a *fővárosi alkalmazottak* vannak felmentve; de szegénységi okokból a felmentést más is kérheti az igazgatótól. A *kölcsönzőjegy egy évre érvényes* s ennek alapján bármennyi könyv kölcsönözhető. Egy-szerre több kölcsönzőjegye senkinek sem lehet.

A kölcsönzés módja

Kölcsönözni csak a kölcsönzőjegy felmutatása mellett lehet. A kikölcsönözni óhajtott könyvet *sárga kártyán* kérjük. Felírjuk erre kölcsönzőjegyünk számát s kitöltjük a kártya többi rovatát. Legfontosabb ezek között a

könyv helyszáma, melynek helyességére nagyon vigyázzunk. A 10.000-nél nagyobb számot viselő könyv kérésénél elég, ha csak a helyszámaot írjuk fel. De 10.000-en alul a többi adatot is fel kell írunk (különösen a kívánt kötet számát, mely törvonallal van elválasztva a könyv helyszámától folyóiratoknál az évet), mivel ezek sok kötetes munkák, folyóiratok, melyeknél a helyszám egyedül nem elégséges adat a kötet meghatározására.

A kitöltött kérdőlapot átadjuk a kölcsönző asztalnál s megvárjuk, míg a könyvet elhozzák, mikor is kölcsönzőjegyünk számának említésekor jelentkezünk. Ha a könyv megvan, átadjuk kölcsönzőjegyünket, amin a tisztviselő rábélyegzi a könyv lejárata napját. Ugyanez rajta van a könyv belső oldalán látható, kölcsönzés határideje felírású szalagon is. A könyvvel együtt kölcsönzőjegyünket is visszakapjuk.

A könyvek visszaadása

A kölcsönzés határideje három (3) hét. A könyvet legkésőbb azon a napon vissza kell hozni, mely a lejárati napjaként van jelezve a kölcsönzőjegyben és a könyv belső oldalán. A visszahozott könyvvel együtt átadjuk kölcsönzőjegyünket is, melyen a tisztviselő „vissza” jellel nyugtázza a könyv visszaadását.

A kívánságnak könyv

Ha valaki oly könyvet keres, mely a könyvtárban nincs, e könyv megvételét a kívánságnak könyv útján kérheti. Bár könyvtárunk az olvasók kívánságait lehetőség szerint teljesíti, mégis kénytelen bizonyos, alább felsorolt megszorításokat alkalmazni.

Az első korlátozás a könyvtár fönt bőven magyarázott kerete. E keret határait nem lépjük át. A második korlát az anyagi lehetőség. Túlságosan drága műveket, kivált, ha azokat csak kevesen használnák, általában nem veszünk. Minthogy tapasztalataink szerint a közönség régi műveket kevésbé olvas, mint újakat, ilyeneket csak kellően megokolt esetben vásárlunk.

Az olvasók gyakran esnek két szélsőségbe, amikor egy könyv fontosságát mérlegelik. Vagy azt hiszik, hogy egy öket egyénileg érdeklő tárgykör mindenkit érdekel, (ezt akkor hiszik, ha egy könyv rendeléséről van szó) vagy azt hiszik, hogy egy tárgykör csakis öket érdekli (ezt akkor hiszik, ha egy könyv

Intések

Aki a lejárati napján nem hozza be a könyvet, intést kap, melyért 10 (tíz) fillér intésdíjat, a késedelem minden egyes napjáért pedig kótenként öt (5) fillér bírságot kell fizetni. Aki intésdíjjal vagy bírsággal tartozik, új könyvet nem kaphat. Aki az intésre sem hozza be a könyvet, 8 nap múlva ajánlott figyelmeztető levelet kap, melyért 30 fillér fizetendő. A kifizetett intésdíjakról és bírságokról nyugtát kell kérni. Ha valaki a második felszólításra sem jelentkezik, a könyvtár beperli a könyvek és az intésdíjak értékeért, vagy ha jótállója van, felszólítja ezt arra, hogy kényszerítse az illetőt a könyvek visszaadására. Késedelmese kölcsönzők újabb könyveket nem kölcsönözhetnek.

Előjegyzés

Aki valamely könyvet elő kíván jegyeztetni a maga számára, vesz 6 fillérért a kölcsönző tisztviselőtől egy előjegyzési értesítőt, megcímzi azt a saját címére és bemondja a tisztviselőnek kölcsönzőjegyének számát s az előjegyeztetni kívánt könyv helyszámát. Mielőtt az előjegyzett könyv beérkezik, az értesítőt a könyvtár azonnal elküldi s a könyvet két napig az előjegyző számára visszatartja. Ha az előjegyző két nap alatt nem jelentkezik a könyvért, azt másnak kölcsönadja.

pontos visszahozásáról van szó). Kérjük olvasóinkat, hogy ily tekintetben több bizalommal legyenek a könyvtár vezetősége iránt, melynek egyik főgondja a közönség kívánságainak megfigyelése lévén, ily tekintetben több tapasztalattal és főleg több tárgyilagos-sággal rendelkezik az egyes olvasónál. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy az olvasó, ha szükségesnek véli, ne okolhatná meg írásban vagy élőszóval egy könyv beszerzésének szükségességét a reference könyvtárosnál. Biztos lehet, hogy érvei kellően fognak mérlegeltetni, azonban így is megtörténhetik, hogy kívánsága nem teljesíthető. Kíváncsú, hogy az olvasó könyvkérésnél, sőt általában bármely kívánsága kifejezésre juttatásánál fontolja meg, hogy mennyiben közérdek valamely kívánsága és főleg hogy mennyiben egyeztethető össze kívánsága más olvasótársai érdekeivel. Nagyon célszerű (bár nem kötelező) a kívánságnak könyv használatát előtt a reference könyvtárhoz fordulni.

* * *

A könyvtár használatánál minden olvasót általában arra kérünk, hogy kerülje mindazt, ami olvasótársainak terhére lehet. Ne beszéljen hangosan, ne járkáljon fölöslegesen stb. és ha már nincs dolga a könyvtárban, ne foglalja el olvasni akarók elől a helyet.

A tisztviselőkkel való érintkezésben szorítkozzék a szükségesre és hagyja el a fölösleges formáságokat, mint a köszönést és bemutatkozást. Ha panasza van, forduljon a szolgálattevő tisztviselőhöz, *ha szükségesnek tartja, az igazgatóhoz*. Ha úgy találja, hogy a könyvtárnak hasznát vette, juttassa ezt kifejezésre a könyvtár érdekeinek védelmével és könnyítse meg funkcióját azzal, hogy a használati szabályokat betartja.

Könyvtárunk közintézmény lévén, melynek főtartási terheit Budapest

egész népessége viseli, nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy a közönség elégedettsége vagy elégedetlensége iránt közömbös legyen, mint ahogy ezt pl. magánalapítványi könyvtárak tehetik. Azok az adományok, melyekhez könyvtárunk barátai által eddig is jutottunk, eléggé bizonyítják, hogy már sokan vannak, kik kézzelfoghatólag adnak kifejezést elégedettségüknek. Ily adományokban már eddig is bővebben volt részünk bármely magyar közkönyvtárnál és reméljük, hogy még inkább lesz a jövőben. Nagyon hálásak vagyunk, ha főleg oly írók, kik könyvtárunk segítségét igénybe veszik, megtisztelnak bennünket műveikkel. Általában pedig programmunk minél szorosabb kapcsolatot létesíteni a közönség és a könyvtár közt.

A Fővárosi könyvtár Zichy-kódexe.¹⁾

Ismerteti Dr Zambra Alajos, muzeumi segédőr.

A Fővárosi könyvtár a közelmúltban gróf Zichy Jenő nagylelkű hagyományozásaképpen igen értékes könyvtár-anyaghoz jutott. E könyvtár legértékesebb darabja minden bizonnyal az u. n. Literati Zichy-féle kódex. Tudós könyvgyűjtőnk, Literati Nemes Samu adta el annak idején gróf Zichy Jenőnek (a hagyományozó Jenő gróf nagybátyjának). Literatinak pedig, a kódex béléspapírára vezetett följegyzés szerint, mint I. Mátyás királyunk építőmesterének hajdani tulajdonát ajánlották. A kódexnek, amint azt már Henszlmann kimutatta,²⁾ Mátyás állítólagos építőmesteréhez semmi köze sincs; e körülmény azonban nem szállítja le kódexünk becsét, mert rendkívüli irodalomtörténeti értékénél fogva, a Fővárosi könyvtár gazdag anyaga sorában kétségkívül az első helyet fogja elfoglalni.

A Fővárosi könyvtár tulajdonában lévő eme papiroskódex quart alakú és 199, részben egy, részben két hasábos lapból áll. A lapszámozás a kódex keletkezésénél valamivel későbbi keletű. Némely lapon rajzolt kis levélbe foglalva — amely kis levelek ettől eltérő s tisztán díszítő rendeltetéssel igen gyakran fordulnak elő a kódex lapjain — meg van még az eredeti lapszámozás, amelylyel azonban az újabb lapszámozás csak ritkán egyezik. Az első oldalon egy mértani és építészeti traktátumhoz készült bevezetést találunk, mely így kezdődik: »Avendo a dire de molte cose in questo mio libro di geometria e di architettura, prima è necessario di havere veramente tutte le misure e numero de l'ossa del corpo humano, del quale tutti e gli edifici e arte de l'architettura si trovi essere trata e senza le quali misure alchuna cosa chon arte ho ragione» stb. Ezt a tarantói San Cataldo-templomban talált s az 1492—1500. évre vonatkozó jóslás követi: »Profetia trovata a Taranto in la chiesia de San Cataldo. Del 1492: Populo state in vuj; 1493: Re d'Italia sta in te; 1494: Sarà tradito la Signoria de S. Marcho; 1495: Lo formento e l'orzo valerà a ²⁰/₂₅; 1496: Sarà destruto li Zudei» stb. Az első oldalt, melyen elmosódott s csaknem teljesen olvashatatlan latin szöveg is foglal helyet, a következő szentencia zárja be: »Asai sa chi sa — ma più sa — chi sa et tace» (Sokat tud aki tud, de többet tud, aki tud és hallgat).

Az első lap hátsó oldalát fönt három tollrajz díszíti: hullámozó tengeren dagadó vitorlával haladó hajót ábrázol az egyik, oroszlanfejet szájában kürttel a másik s keresztbe tett tollat és pálmát, »justus palma florebit» fölírással a harmadik. A rajzok alatt három jegyzet a kódex szerkesztőjére s egyben első tulajdonosára, a kódex második tulajdonosára, s Sansovino velencei loggiajának(?) összedülésére vonatkozik s kibetűzhető részeiben így hangzik: *Első jegyzet.* »Noto chomo nascito mj Angelo Cortino adj 8 fevvar 1462 ... adj 14 domenga ditto fo batizado a San Marchuo, la stagando in le chaxe de nostro ... compiti anj 73 adj 7 fevvar 1534. *Második jegyzet.* »Notto ... mj ... como el sopra ditto anzello mjo barba» passò di questa vita a. d. 1536 adj 24 aprile ... che fu la vigillia de S. Marcho ... E fu sepolto adj 25 d. in S. Andrea de Zira ...»

Harmadik jegyzet. »Nel 1545 ... chasco la volta et parte della fazada della fabrica nova de la panataria fatta per il Sansovino in piazza de S. Marcho».

Az első jegyzet kézírása azonos a kódex többi részének kézírásával, a két másik jegyzet kivételével. Az első jegyzetből kitünik, hogy a kódex szerkesztője, az ott első személyben beszélő Angelo Cortino, aki e jegyzetek adatai szerint 1462 február 8-án született Velencében s 1536 április 24-én halt meg s akinek unokaöccsétől származik a második jegyzet. A harmadik jegyzet csak közvetve érinti kéziratunk történetét, amennyiben arra a következtetésre nyújt alkalmat, hogy a kódex Sansovino loggiajának összedültekor 1545 novemberben még Velencében volt.

Angelo Cortinóra vonatkozólag, Lisini, a velencei állami levéltár tudós igazgatója, a következő adatokat volt szives közölni velünk: »Angelo dal Cortino, mint rajzoló és mint »pertegador» volt alkalmazva a velencei köztársaság vízzsáolózó hivatalánál (Magistrato alle acque). E hivatal levéltára két rajtot őriz Angelo dal Cortinótól: a Brenta folyó felvétele torkolatáig, 1521 november 5-iki kelettel és a Menago és Dese folyók, továbbá a S. Cipriánói erdő és a közeli mocsarak felvétele 1524 június 17-iki kelettel. A vízszálozó hivatal 1523 október 21-én Cortino fáradságait három ducatoval

¹⁾ Lásd *Il codice Zichy della Biblioteca Comunale di Budapest*. (Contributo allo studio della lirica italiana del 400) cz. közleményünket a »La Bibliofilia» XVI. évfolyamának első számában.

²⁾ Henszlmann Imre: *I. Mátyás király állítólagos építőmesterének kézirati munkája az építészetről*. (Archeologiai közlemények, 2. kötet, 165—173. old. Pest, 1861.)

³⁾ Barba velencei dialektusban = zio.

Adatlap: Ess. Phil. Köz. 1915
39. évf. p. 203-210, 317, 328.

jutalmazta. 1528 december 19-én az adóhivatal főnökévé nevezték ki (Proto dei Governatori dell' Entrate).⁴

A második lap előlő oldalát építészeti részleteket és díszítményeket példázó rajzok borítják, míg hátsó oldalán költeményekkel (terzina-kkal, sonetti-kkel, strambotti-kkal) találkozunk. Innen kezdve ily kettős beosztással készült a kódex: a lap első oldalán rajz, a hátsó oldalon szöveg. Kivétel a 15., 35. és 51. lap, melyeknek első lapján van szöveg, mert a 16., 36. és 52. lap első oldalára szánt rajzok a megelőzők hátsó oldalait is elfoglalják. A rajzok többnyire római emlékek után készült építészeti és díszítő részleteket ábrázolnak.

A kódex első részének szövegét olasz költemények alkotják, a már leírt első lapot és a 9. lapnak latin és olasz szentenciákat tartalmazó hátsó oldalát kivéve. Ez első rész a 86. lapig terjed. A 87., 88. és 89. lap hátsó oldalán szépen rajzolt, kalligráfikus nagy kezdőbetűket találunk. A második rész a 89. lap hátsó oldalának végén kezdődő és a 164. lapig terjedő mértani és építészeti traktátumot tartalmaz, melynek már említett első bevezetése a kódex első oldalát foglalja el, s melynek itt egy második bevezetése van. A bevezetés kezdődik: »La prattica di geometria del misurare si divide in 3 partte, cioè altrimetria (sic), planimetria et steriometria. Altrimetria è quando misuraremo l'altitudine e la longitudine d'una cossa, planimetria quando la lungheza d'una cossa misuraremo, steriometria è quando misuraremo la lungheza e la largeza e la profundità. Secondo el primo modo investighiamo le dimensionj delle linee, nel secondo modo le dimensionj superficialj, nel terzo modo investighiamo le dimensionj corporallj». Maga a traktátum pedig így kezdődik: »Veduto la nostra (hiányzik) dilettasse dell'arte de l'architettura ho terminato cierehare e rachogliere de le antiche e moderne hopere quantunque el mio debile inzegno sia pure per satisfare a quellj mi sforzaro pigliando el sugietto de le mie simplice parole. Sichome dice Vitruvio l'architettura chonsiste in due chosse, in fabrica . . . stb.» A hátsó lapok itt is rajzokkal borítvák. A 167—170. lapon latin rövidítések magyarázatát találjuk alfabetikus sorrendben; hiányzik az *a*, *b*, *s* a *c* betű egy része, mert a kódex illető lapjai elvesztek.

A kódex harmadik része vegyes tartalmú. A 187—191. lapon latin és görög feliratokra bukkanunk. A 193., 195., 196. lap hátsó oldalán, valamint a 194. lap mindkét oldalán új olasz költeményekkel találkozunk, míg a 193., 195., 196. lap előlő oldalát rajzok díszítik. Az utolsó, 199. lap első oldalán a következő szöveg olvasható:

»fosemo allivelar marci
sancto MCCCCLXXXVIII

Zuan da martigga — da Treviso	{	rivaguardava
piero ziani da Venezia teniva el Co		
alesio da Bergamo	{	soprastava
zuan da lamassa		
Martin spagnuol	{	Provisores
Hieronimo Mallatini		
Misier Gabriel Gradenigo	{	
Misier Justiniam Morexini		

questa si è la livellacion seconda.

Alatta a Brenta-folyó vázlata, a fölállított gátak megjelölésével.

A kódex több lapja [109. (e és h), 110. (e és h), 171—186. (h), 188—191 (e), 199. (h) üresen maradt, míg a 11., 21., 32., 44., 47., 95—96., 113—118., 143., 165—166., 192., 197—198. lapok hiányzanak. Az 199. lapon bejegyzett 1489., s az 1. h lapon olvasható 1535., 1536., 1545. évszámon kívül még az 1509. évszám fordul elő a kódex 57. h és 58. h lapján. A 30. e lapon a következő bejegyzés található: »Quando andate a Urbino djmandate di Francesco di Giorgio da Siena a cá o a sua buthegha».

A kódex külső történetéhez tartozik, hogy a szöveg nagy részét utóbb, későbbi rajzokat tartalmazó papirlapokkal ragasztották le. Ezeket a Szépművészeti Múzeum metszet-osztálya laboratóriumában, a Fővárosi könyvtár hozzájárulásával gondosan eltávolították. A laboratórium ezuttal is szép munkát végzett, mert a kényes eljárás se a leszedett lapok se a kódex legkisebb sérelmébe nem került. A későbbi lapok alól századok múlva előkerültek végre a költemények értékes szövegei, s így teljesült Henszlmann erre vonatkozó régi óhaja⁴⁾.

Kódexünk költészeti részében több szerzőtől származó költeményeket tartalmaz s a kódexeknek a XV. század végén és a következőnek elején éppen nem gyakori, *florilegium* jellegű csoportjához tartozik. Az ily kéziratokban szerkesztőik összegyűjtötték mindazon költeményeket, vagy költeményrészleteket, melyek figyelmüket egy s más oknál fogva megragadták. Irodalomtörténeti szempontból legbecsesebb az ily gyűjtemények, ha a kortársak költeményeit foglalják magukban, nemcsak azért, mert gyakran kiadatlan anyagot közvetítenek az utókornak s mert más esetleges későbbi kiadásoknál megbízhatóbb az átírásuk, hanem mert a kor irodalmi ízlésének is érdekes és fontos dokumentumai.

A Zichy kódex a beléjegyzett évszámok s a kézírás jellegének tanúsága szerint a XV. század utolsó és a XVI. század első éveiből származik. A benne foglaltat költemények (*barzellette*,

⁴⁾ Lásd Henszlmann Imre id. tanulmányát.

canzoni, capitoli, quartine, sestine, sonetti, strambotti) a XV. sz. második feléből és a XVI. sz. elejéről valók. Leírójuk a velencei Angelo Cortino többé-kevésbé eltoszkániasodott velencei tájnyelvből írta át azokat. Tárgyra nézve a szerelmi és a politikai líra körébe tartoznak.

A versek a 61. lapig egyetlen politikai szonett kivételével névtelenek. E szonettet (*O Pixa anchor sei viva? Habiti cura* [15.e]) kódexünk a Pistoia néven is ismert Antonio Cammellinek (1440–1502) tulajdonítja; mi azonban nem találjuk Cammellinek, Cappellitól és Ferraritól nagy gonddal és körültekintéssel összegyűjtött, kiadott és kiadatlan versei közt. (A. Cappelli e S. Ferrari, *Rime edite ed inedite di Antonio Cammelli detto il Pistoia*. Livorno, Vigo ed., 1884.).

A 61. laptól kezdve gyakrabban találjuk a szerzőt megjelölve rövidítéssel, vagy egyszerűen csak kezdőbetűjükkel, ami mindenesetre megnehezíti a szerzők pontos megállapításának amúgy sem könnyű munkáját. E rész a T. kezdőbetűvel megjelölt Tebaldeonak 36 szonettet és 1 capitoltól, Panfilo Sassonak 12, Sanazzaronak 9, az N. C.-vel és N. Corr.-ral jelölt Nicolò da Correggionak 14, Timoteonak 3, Pico de la Mirandolanak 1, Sordellonak 1, Jacopo da la Badianak 9, Giusto dei conti da Valmontonenak 6, A. Pileronak 1 szonettet, Gualtier da Ferraranak 1 szonettet és 2 sestinat, Nepo S. P. in A. val, valamint a P.-vel és a N. Tos.-val jelölt költőnek egy-egy, az E. M. kezdőbetűsnek 2, és az Jo. F. C.-val jelöltnek 6 szonettet tulajdonít. Ez utóbbi nem lehet más, mint a barcellónai születésű Benedetto Chariteo, a XV–XVI. századi költészet egyik csillaga, aki az *Endimione* verses kötetét kiegészítő részét képező szonettek e sorozatában szerelme tárgyát, A. D' Ancona szerint⁵⁾ (Minieri-Riccio után) Aragoniai Giovannát, I. Ferrante nápolyi király feleségét, Luna álnéven dicsőíti.

Kódexünk többi költeménye névtelen; nevezetesen: 4 barzelletta, 6 canzone, 11 capitolo, 4 quartina, 1 sestina, 119 szonett, 30 strambotto és egy meglehetősen rossz karban levő, a kódex 18-31. lapjáig terjedő drámai cselekmény, a melynek keretén belül még számos strambotto fordul elő. Az olvashatatlan költemények száma aránylag nagyon kicsi: alig egy pár szonett.

A tudós érdeklődők tájékozására közöljük az összes olvasható költemények címsorait a kódex szerkesztője Angelo Cortino meghatározásai szerint csoportosítva.⁶⁾

T. (TEBALDEO).⁷⁾

Arbor che in su la riva obliqua e torta (72 b.)

*Ben m'incresse, Madonna, e assai mi duole (61 b.)

*Ben trovò Amor el più costante e forte (63 b.)

*Caro (Charo) el mio animaleto, tu anderaj (84 b.)

*Che faren, Cuor mio combatuto e lasso (71 b.)

*Che non fa morte infin? Questo è quel fiore (76 b.)

Chi crederia che mai per sj silvaggi (63 b.)

*Con quella fé che deve un cor perfetto (71 b.)

Deh perché non mi fur svelti de'testa (62 b.)

*Deh rafrenatj alquanto il corso vostro (63 b.)

Deh s'io potesse, quel ch'i'ho dentro al cuore (64 b.)

*Già ti manca le forze, el bel colore (62 b.)

Hor va mondo falace, iniquo e inferno (70 b.)

Hor veggio ben, ch'io tesso opra de ragno (65 b.)

Io son quel ch'io fui sempre, et hesser voglio (64 b.)

Io te veggio manchar, languido fiore (64 b.)

Lecto, se per quiete e dolce pace (64 b.)

*Maraviglia non è talhor s'io movo (65 b.)

Mille fiatte fra me di giorno in giorno (61 b.)

*Nel mazo c'ognj fior lieto zermoglia (71 b.)

Non più saete Amor, non è più hormaj (73 b.)

Non te admirar, mio charo e bon destriero (63 b.)

*O misera virtù e malcontenta (66 b.)

Parte de l'alma mia, caro consorte (71 b.)

Quanto errastj a tagliar la più bella herba (70 b.)

*Questo mio suspirar indarno speso (62 b.)

*Sapi, unicho mio ben, che ancor son vivo (67 b.)

*Se esser può iusto il mio dolce preghare (74 b.) capitolo

*Se (Si) la sfrenatta lingua e tropo ardente (62 b.)

Se 'l gran fabro ch'a Jove i stralj affina (73 b.)

Spesso perdo l'ardire e la roganza (62 b.)

*Spesso si suol mutar fortuna e il vento (63 b.)

Tu m'hai pur gionto Amor, dove ti piazze (61 b.)

*Tu m' confortj col tuo bon consiglio (61 b.)

Tu sei pur gionto al fin, ne più con sabia (71 b.)

*Tu tenistj un mio vil animaleto (84 b.)

Tu vedj, Angelo mio, ch'el secol nostro (70 b.)

SAXO, SASSO (PAMFILO SASSO).⁸⁾

**Amor tu m'hai legato e posto in croce (65 b.)

⁵⁾ Studj sulla letteratura italiana de' primi secoli. Ancona, 1884: *Del secentismo nella poesia cortigiana del secolo XV*, 183. old. — Erasmo Percopo, *Le rime di Benedetto Gareth detto il Chariteo*. Napoli, 1892. cz. művének első kötetében (LXXIII. és köv. old.) meggyőzően kimutatja ennek a feltevésnek a lehetetlenségét.

⁶⁾ A szám a lapot jelzi; az a betű az előző, a b betű a hátsó oldalt. A hol a vers fajmegjelölve nincs, szonett értendő.

⁷⁾ *gal jelöljük a Tebaldeo olasz verseinek legteljesebb nyomtatásban megjelent gyűjteményében (*Di M. Antonio / Tebaldeo ferrarese Poere / d'amore con le sue stanze / novamente aggiunte / revise et con ogni / diligenza correte / et ristampate / MDXXIIII*, Venezia, Zoppino) elő nem forduló költeményeket. Az *O misera virtù e malcontenta* és *Si la sfrenatta lingua*

e tropo ardente kezdetű szonettek kivételével mind kiadatlanok. Az első egy gubbiói kódexből közölte O. Nardi, A. T. Tebaldeo, versi da un ms. della Biblioteca Comunale di Gubbio, Perugia, 1906, a másikat a parmai Biblioteca Palatina 201.sz. (Vitali-féle) kódexéből U. Renda, *Rime di Antonio Tebaldeo in un codice parmense*. Modena, 1909. (14. old.).

Collej che morta fu tra morti, è viva (65 b.)
 **Deh perché non te straci, o miser core (73 b.)
 Gionghe la sera e vien la nocte oscura (75 b.)
 Gionta è la primavera, e il ciel l'aurora (76 b.)
 **Hor si fa terra corpo, hor si fa smorto (75 b.)
 **Io tanto piangerò, che ognj dura petra (73 b.)
 **O somo love, se la tua clementia (75 b.)
 Quando nasestj Amor, quando la terra (73 b.)
 Se alcun se maraviglia che natura (76 b.)
 Se 'l dissj maj che con la cruda falze (73 b.)
 9) Tornata è primavera e la stagione (75 b.)

SAN., J. SAN. (SANAZZARO).¹⁰⁾

Bench'el Sol schaldj le taurine corna (68 b.)
 Io me pensava hormaj ch'el tempo e gli annj (68 b.)
 Iove schaciato sia della celleste (70 b.)
 L'antica navicella in cui m'acolsj (69 b.)
 Non fu si preso al lito de Phenitia (70 b.)
 Quando mi trovo gionto al dolcie luocho (70 b.)
 Se mie chaldj suspirj e gravj affanj (68 b.)
 Sentomj concentrare tuto il sangue (69 b.)
 Sopra un rocho rumor d'un fresco rivo (69 b.)

N. C. (NICCOLÒ DA CORREGGIO).

Caro, precioso e delicato unguento (81 b.)
 Ingrata patria, dove non ha buon stato (82 b.)
 Non bastava fortuna havermj privo (81 b.)
 Partomj è nel partir quel cor vi mando (83 b.)
 Qual festa, qual trionfo e qual honore (64 b.)
 Quando non sarà più Juno gelosa (82 b.)
 Questo è quel locho, Amor, se ti ricorda (81 b.)
 Se A. (*hiányzik*) io vivo in tanti dubj (82 b.)
 Se maj per ninpha t'adoraj ne l'aque (79 b.)
 So io chome è breve ognj piacer terreno (82 b.)
 Tornato è ben suo natural vigore (81 b.)
 Tu mj fugi crudel, o quanto a torto (82 b.)
 Un portar sempre gli ochi a terra bassj (79 b.)
 Vedo come Amor vol in un tal focho (82 b.)

TIMO., TIMOTHEUS (TIMOTEO).

Fossj (Fussj) subito e presto il mio partire (72 b.)
 Lasso, che . . .
 Per quella biancha man che in terra adoro (66 b.)
 Oimè cor mio, ch'el se apropinqua l'ora (72 b.)

* ** - gal jelöljük Sasso azon szonettjeit, amelyek nem fordulnak elő az *Opera del praeclarissimoi poeta misre Pamphij lo Sasso modenese* cz. 1504-ben Velen-czében megjelent műben.

¹⁰⁾ A parmai Biblioteca Palatina 201. sz. (Vitali-féle) kódexe e szonettet Tebaldeónak tulajdonítja. Innen közli U. Renda *Rime di Antonio Tebaldeo in un codice parmense*. Modena, 1909 cz. művében, (13. old.).

¹¹⁾ E szonettek nem fordulnak elő Jacopo Sanaz-zaro olasz költeményeinek 1723. évi (Padova) Comino-féle kiadásában.

PICO DE LA MIRANDOLA.

Mirabil cossa è pur quest'una in terra (78 b.)

SORDELLO.

Se Pallade et Aracne anbedue . . . (66 b.)

IACO. D. B., IAC. DA LA BADIA.

Bench'el presente sia da poco e indegno (67 b.)
 Credo Madonna, già mille fiate (65 b.)
¹¹⁾ Cussj per me ben chiuder si potesse (65 b.)
 Exoxo serà Menalo a pastorj (68 b.)
 Forssj che per provar s'io mi distoglio (67 b.)
 O angelo infelice, ove sei zonto? (69 b.)
 Per montj, boschi, silve, ripe et piagie (68 b.)
 Quella fulgente e quej bei lumj (68 b.)
 So ben che ognj eccellente e zentil dono (69 b.)

NEPO. S. P. IN A.

¹²⁾ Caro augelin, che a la finestra cantj (64 b.)

IUSTO, IUSTO DAL MONTON (GIUSTO DEI CONTI DA VALMONTONE).

Che pensj, o cuor de tigre, a che pur guardj (79 b.)
 Mentre ch'io m'avicino al bel terreno (78 b.)

Poi che la dolce vista del bel volto (78 b.)
 Quel sol che mj trafisse el cuor d'amore (78 b.)
 Se per chiamar morte, se inpetro maj (79 b.)
 Tra scoglj, in alto mar, pien di disdegno (79 b.)

A. PILERO.

Lasso, che ben me acorgio di mie damnj (75 b.)

GUAL., GUALTIER DA FERRARA.

Felice sasso, avventurata tonba (72 b.)
 Mal si può navicar senza nochiero (*sestina*, 66 b.)
 Quando ben penso ai fugitivj giornj (*sestina*, 66 b.)

P.

Tornata . . . è la sorella antica (79 b.)

¹¹⁾ A parmai Biblioteca Palatina 201. sz. (Vitali-féle) kódexe Tebaldeónak tulajdonítja e szonettet. Innen közli U. Renda, *Rime di Antonio Tebaldeo in un codice parmense*. Modena, 1909 cz. művében (12. old.).

¹²⁾ Mario Menghini, *Le rime di Serafino de' Ciminelli dall'Aquila*. Bologna, Romagnoli Dall'Acqua, 1894 cz. művének első kötetében (215. old.) Serafino kétes szonettje közé sorolja és ugyanott közli.

N. TOS. (NICCOLO TOSSICO)

¹³) Con quella pura fé, con quello amore (77 b.)

E. M.

Gracia concessa a rarj sotto un velo (78 b.)
Rise el bel colle e il boscho aspro e deserto
(78 b.)

IO. F. C. (CHARITEO).

Costej, che mia benigna e ria fortuna (77 b.)
Mutabile, inconstante, impia fortuna (77 b.)
Nel celeste balcon, ove sovente (77 b.)
Quando rinova il vago mio pensiero (76 b.)
¹⁴) Se nostra vita passa come va vento (77 b.)
Volete saper come, e da qual parte (76 b.)

ANTO. DA PISTOIA.

¹⁵) O Pixa, anchor sei viva? Habiti cura (15 a.)

NÉVTELEN VERSEK.

BARZELLETTA.

Bona roba ben si spaza (37 b.)
Lassa la far a mj (37 b.) *)
Nulla cossa violenta (57 b.)
Questo è un tempo si felice (10 b.)

CANZONI.

Chi è possente a riguardar ne gli ochi (51 a.)
Deh torzi gli ochi dal soperchio lume (51 a.)
Quando è la nocte obscura e quando il sole
(51 a.)
Se 'l serpo che guardava il mio texoro (55 b.)
Se tanta grazia Amor mi concedesse (13 b.)
Solea nel petto mio, viva, viva (41 b.)

CAPITOLI.

Ave de' cielj imperatrice electa (86 b.)
Da l'altro zerchio da quetar la doglia (41 b.)
E bench'el cor vilano fosse degno (53 b.)

* „La Bibliofilia“ firenzei folyóirat „La barzelletta Lassa far a mi in un codice della Biblioteca Comunale di Budapest“ cz. cikkünkben közli e hires XV. századi barzelletta teljes szövegét. (XV. évf., 10—11. füzet).

¹³) A parmai Biblioteca Palatina 201. sz. (Vitali-féle) kódexe Tebaldeónak tulajdonítja e szonettet. Innen közli U. Renda, *Rime di Antonio Tebaldeo in un codice parmense*. Modena, 1909 cz. művében (13. old.).

¹⁴) Nem fordul elő Erasmo Percofo, *Le rime di Benedetto Gareth detto il Chariteo*. Napoli, 1892 cz. művében.

¹⁵) Nem találjuk A. Cappelli e S. Ferrari, *Rime edite ed inedite di Antonio Cammelli detto il Pistoia*. Livorno, 1884 cz. művében. A firenzei Biblioteca Nazionale Centrale Autografo Ambrosiano-ja szintén Cammellinek tulajdonítja (470. sz. szonett).

Fuor de lefrasche fresche usita vestomj (34 b.)
Io ho adochiato, ninfa, un zerto vespulo (34 b.)
La sera torna e l'aria, el ziel s'anera (55 b.)
Hor vegio, ninfa, per ambagine (34 b.)
Pianga l'aiera, la tera, pianga i sassi (2 b.)
Prudencia, dico, over discrezione (50 b.)
Se con l'ale amoroxe dil pensiero (53 b.)
Vergin, del cel regina e di pietade (40 b.)

QUARTINE.

Che li ochi mej a riguardar . . . (3 b.)
Dolze I. (*hiányzik*) signore, solo chonforto
(193 b.)
Se 'l grecho traditor mondo falaze (48 b.)
Siché giorno e notte ardo (194 b.)

SESTINE.

Lieto principio de felicj giornj (80 b.)

SONETTI.

Ai falso (?) traditor, non te levare (36 b.)
Alma mia sacra, in un bel velo avvoluta (12 b.)
Alta speranza de l'afflitta mente (195 b.)
Amico, dove veni? — De la su (56 b.)
¹⁶) Amor, adio, ti lasso, hormaj son stanco (83 b.)
Amor con la sua man forte e potente (5 b.)
¹⁷) Au, au, parlar non so (38 b.)

Ben mi credeva per voj viver felice (3 b.)
Ben par ch'amor havea prexo diletto (40 b.)

Cexar quando a lo inpero gionto fu (35 a.)
Che val Ravenna e che val quel da Pava (2 b.)
¹⁸) Chi è qui, chi è là: su, monsignor te vole (38 b.)
Ciò che nasse in tera d'oriente (4 b.)
Convignerebe (Chonvignerebe) aver mie labre
tinte (3 b.)

Deh calmate (?) un pocho la mia voglia (36 b.)
Deh s'io potesse exprimer chon la voce (195 b.)
Di chi diller mi degio? I non lo intendo (8 b.)
D'Italia vengo e so quello se fa (10 b.)
Dunque l'aureate cresse e chiome terse (76 b.)
¹⁹) Dunque, per dir d'altruj, fugi crudele (84 b.)
El corpo parte, l'anima a vuj lasso (5 b.)
El gran signor delle tartaree porte (15 a.)
El si aprosima el di del mio dolore (12 b.)
El stato mio, Madona, ch'il vedesse (84 b.)
Enervare, secar (?), manchar mi sento (3 b.)
Eterno padre, idio, sumo signore (49 b.)

Felice (Fellice) albergo, murj, legnj e sassj
(83 b.)

¹⁷) Azonos a Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 62. szonettjével.

¹⁸) Lásd Serafino verseinek idézett Menghini-féle kiadását (125. old.).

¹⁹) Lásd Serafino verseinek idézett Menghini-féle kiadását (126. old.).

¹⁹) Azonos a Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 74. szonettjével.

Fiorentinj, chi è quel che vien (?) da Pisa
(8 b.)
Fortuna ziecha, falsa, sorda e muta (40 b.)
Fugia, ch'io mi credea ch'el star lontano
(81 b.)
Furo (?) concordj i dei a fabricharvj (196 b.)

Gentilissimo (Zentilissimo) spirtto, de ognj
onor degno (4 b.)
Gite mie rime al vixio di colei (4 b.)

Hor sarà tempo di tornar in porto (86 b.)

Inclina aurem tuam al mio clamore (14 b.)
In Italia a primera a un gioco sta (16 b.)
I ochi che fur chaxon d'ognj mio male (5 b.)
Io fuj Julio iim Pontifice Romano (16 b.)
Io sento trasportarmj dal disio (4 b.)
Io son da do bei ochj ormaj si vinto (12 b.)
Io son sonetto de quella sventurata (196 b.)
Io te'l dirò e nararò el vero (14 b.)
Io vengo da Leone e vide là (14 b.)
Italia, hora su, che gallj cantano (7 b.)

La gola, el (*hiányzik*), el giocho maledetto
(39 b.)
La longa esperientia alpestre e dura (85 b.)

Ma che onor vi sarà, poi che serò mortto (4 b.)
Madonna, io son del vostro amor si acceso (5 b.)
Marcho che fai? Su, su, non tardar più (59 b.)
Marzocho, il nome tuo diventa vano (7 b.)
Mentre ch'io vissj nel più bel vigore (85 b.)
Merita el mio servir esser premiato (194 b.)
Me sento'oramaj per l'aspetar si vento(?) (3 b.)
Miserj infelicj che cura pone (6 b.)
Mi voglio a lamentar forte de vuj (36 b.)
Mondo falaze e pensier nostrj vani (6 b.)
Moro che pensi, si voi dirne el vero (15 a.)
Moro, non tel dissi io che l'altruj vesta (14 b.)
Moro, se a quella inprexa el gallo stanchi (16 b.)

- ²⁰) Non bastava inimico haver amore (83 b.)
Non ho verttù a sostener un charcho (35 a.)
Non meritta el mio fido e bon servire (5 b.)
Non pò li galli in alto più volare (10 b.)
Non sarò mai sacio di fartj guera (12 b.)
²¹) Non seran sempre tu'capej d'or fino (80 b.)

O ducha Lodovicho, il nuovo gallo (15 a.)
²²) Ognhor ch'io corro a risguardarmj al specchio
(84 b.)
O il ducha Moro fa gran cavamentj (6 b.)
O passion intensa, amara e atroce (59 b.)
Ora . . . la imensa humanitade (39 b.)
Or da tener(?) Madona, io non voglio (37 b.)

²⁰) Azonos Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 56. szonettjével.

²¹) Azonos Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 13. szonettjével.

²²) Tebaldeonak tulajdonítja a ferrarai Biblioteca Comunale 378. (P. 2, 7) kódex. Innen közli U. Renda. *Nuove rime volgari di Antonio Tebaldeo*. Teramo, 1910 cz. művében (110. old.).

O splendido ziglio, o relucente sole (195 b.)
O stupendo mirachul di natura (50 b.)
Perfida lingua, albergo di veneno (32 b.)
Phebo amò Daphne, mentre forma humana
(71 b.)
Piangere non lice a mortj huno che sia vivo
(72 b.)
Piangette padoanj tuttj quantj (6 b.)
Poi ch'el lungo sperar con pura fede (85 b.)
Pon fren dolce mia luce a la mia doglia (12 b.)
Potrò ben porre al mio servir silenzio (72 b.)
Primera dice Spagna; oh padre santo (16 b.)

Qual salamandra in su l'azexo focho (195 b.)
²³) Qual sitibondo cervo al chiaro fonte (32 b.)
Quando suave sonno a l'ombra prende (86 b.)
Quantj dize: dona, mi duol asà (35 a.)
²⁴) Quanto mi piace, o semplice augelletto (83 b.)
Quanto . . . mai mi trovo al mondo (196 b.)
Quel angelico aspetto, quella fronte (4 b.)
Questa necessità non aver denarj (39 b.)
Questo tempo che ognor pregando lassa (85 b.)

Radice singular del mio chore (196 b.)
Regina eterna, gli mej preghj maj (49 b.)

S'Amor crudel sol per beltà d'altruj (69 b.)
San Marcho per gran dolgia posto a letto
(56 b.)
Se a farmj a te prigion, pria non mi piaque
(62 b.)
Se Amor fece mutare in pioza d'oro (32 b.)
Selvaza (Salvaza) mortte aspera et falchata
(40 b.)
Sen potria hormai tacer l'antiqua gente (32 b.)
Se oltra il dover sfrenatj gli ochi mej (63 b.)
Se seno, se valor, se zentilezza (76 b.)
²⁵) So che spese fiate ne prendj sdegno (83 b.)
Solean portar le spoglie i vincitori (85 b.)
Sospinto (Suspinto) et mosso per soperchio
amore (194 b.)
Sté in paxe, chi credete aver con vu? (36 b.)
²⁶) Suol ognj chastelan saggio e prudente (86 b.)

Svegliate Italia, mia, non dormir più! (8 b.)

Tempo felice, florido e vernale(?) (81 b.)
Tolto m'ha morte un angelico volto (194 a.)
Tu sei il benvenuto, o marchese (59 b.)
Tu vien de Italia? Ben che si fa? (10 b.)

Una anima zentil che quá giù scese (84 b.)
Una nova fenice in piuma d'oro (85 b.)

²³) Tebaldeonak tulajdonítja a modenai Biblioteca Estense cod. ital. 832 jelzetű kódex. Lásd: U. Renda. *Rime volgari di Antonio Tebaldeo in codici estensi*. Modena, 1910. cz. művét.

²⁴) Azonos a Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 75. szonettjével.

²⁵) Azonos a Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 11. szonettjével.

²⁶) Azonos a Tebaldeo idézett 1534. évi kiadásának 18. szonettjével.

²⁷⁾Una volta cantaj soavemente (77 b.)
 Un fior de margarita in fra più roxe (5 b.)
 Un gratio e gentilescho sguardo (13 b.)
 Vago e polito animalito e biancho (12 b.)
 Vien tu de Italia? — Sì, vengo di là (7 b.)
 Voi che per sorte dominate el mondo (59 b.)

STRAMBOTTI.

Adio putana, adio ingrata cagna (39 b.)
 Amor con l'ale aperte, a l'arco un strale (8 b.)
 Aspero e chrudelle et diespietato chore (3 b.)
 Besogno suol chazar l'orso de tana (39 b.)
 Chendaj choro mio, cha tj lamienttj (2 b.)
 Del mio cotanto e del tuo amar si pocho (61 b.)
 E io voria sapere — E tu sapestj (194 b.)
 E perché non lo voj dire? Tuo sia lo danno
 (2 b.)

²⁷⁾ Azonos Chariteo idézett Pèrcopo-féle kiadásá-
 nak 32. szonettjével.

Guardate qual inprexa che por sia (13 b.)
 Io per te zà tantj pregi sparssi (194 b.)
 Io sagio navichar ad ognj venti (8 b.)
 I. (*hiányzik*) humana, spandj sopra mia (195 b.)
 L'aspera pena mia, la qual io pato (6 b.)
 Li chanj che non morde, quelli baglia (8 b.)
 Malj per mia li toj beleze foro (6 b.)
 Mentre sta carne sopra st'ossa dura (195 b.)
 Non trovo più fidel e chara amica (39 b.)
 O cellj, o tera, o spirti dolenti (3 b.)
 Penzastj a chilo fatto? — Et pensaj (2 b.)
 Perdio, te prego, stella matutina (13 b.)
 Poiché me inclina il ciel a te servire (13 b.)
 Poiché tu sej cholona de mia vita (13 b.)
 Prima ch'io lassi maj d'essere tuo servo (13 b.)
 Puttana, non pensar che t'amo più (39 b.)
 Qual è la chauxa che m'abandonastj (196 b.)
 Se io sapesse, ch'io dovesse stare (196 b.)
 Se l'an guardes e si fisen de bot (36 b.)
 Sia maledetto quanto per ti figi (2 b.)
 Tirano, tu mi sforgi (?), e non m'ingannj (2 b.)
 Udito s'è che un aqua s'è veduta (8 b.)

Néhány nevezetesebb új könyv

Einige bedeutendere neue Bücher — Some important new books

Adams, Brooks. The theory of social revolutions. New York: Macmillan 1913. 240 p. 26552

A The law of civilisation and decay szerzője, miként jelen művének előszavában mondja, több mint húsz esztendő tanulmány eredményét tárja olvasói elé. Tulajdonképpen az Északamerikai Egyesült-Államok belpolitikája és társadalmi alakulása néhány égető kérdésének éles rajzát adja s különösen az Egyesült-Államokban külön államhatalomként szereplő bírói hatalmat teszi vizsgálat tárgyává. A kapitalista alapokra helyezkedett kormányzat követelménye az általa könnyen befolyásolható bírói szervezet, mely teljesen független hatalmát hangsúlyozva, mindenben nagy befolyásoló kívánsága szerint cselekszik. Foglalkozik a bírói hatalom határok közé szorításának kérdésével, a bíróságok s különösen a legfőbb bíróság, Supreme Court helyzetével, e helyzet kialakulásával és visszaszágaival.

Altenloh, Emilie. Zur Soziologie des Kino. Die Kino-Unternehmung und die sozialen Schichten ihrer Besucher. Jena: Diederichs 1914. 102 p. (Schriften z. Soziologie d. Kultur, 3.) 27006

Szerző két szempontból veszi vizsgálat alá a mozgóképnyelv kérdését. A termelők szempontjából, vizsgálva a filmgyártás fejlődését, technikáját, az egyes országok részvételét a filmiparban, majd a filmgyártás gazdasági körülményeit, a filmkölszönést, a kis színházak sorsát, végül a filmtermék magát, a különböző felvételeket, ezek cenzúrázásának kérdését, a gyermekeknek bizonyos előadásoktól való visszatartását s a mózi-adtót.

A közönség szempontjából vizsgálat alá veszi a mozgóképnyelvet, mint az élvezetkiegészítő egy olcsó lehetőségét, majd a közönség egyes csoportjainak ízlését igyekszik feltárni, foglalkozik végül a mózi és a színház viszonyával.

Djuvara, T. G. Cent projets de partage de la Turquie (1281—1913). Préf. de Louis Renault. Paris: Alcan 1914. X, 648 p.

A szerző, ki aktív román diptomata, e könyvében a keresztes háborúktól a mai napig terjedő tervezeteket közli, melyek diplomáciai tárgyalásokban és publicisztikai munkákban találhatók Törökország fölöttébb népszerű. E terveket érdekes, részben egykorú térképek kísérik.

Egyesült-Államok. Congress. Senate. Agricultural cooperation and rural credit in Europe. Washington: Govern. print. office 1913. 916 p.

E mű két bizottság jelentése, melyek egyikét több amerikai állam küldte ki, másikat pedig Wilson elnök, hogy tanulmányozzák az európai államokban a kooperatív jelzőbankokat és a mezőgazdasági hitel-szervezeteket. Csaknem az összes európai államok szerepelnek e jelentésben, Magyarország is. (p. 121—174.)

George, Henry. Haladás és szegénység. [Progress and poverty. 1881.] Ford. Braun Róbert. Bp.: Athenaeum 1914. 572 p. 28664

George jogos büszkeséggel állította, hogy e műve egyedül több vevőre talált, mint az összes addig megjelent közgazdaságtani könyvek együttesen. Meltán mondhatta ezt, mert a problémák, melyek művében foglaltak, a gazdasági élet fejlődésére nézve valóban mindenkor a legnagyobb kihatással voltak. Műve-

ben a munkabér és a tőke, a népesség és az élelmiszerek kérdésének, a vagyonmegosztás törvényeinek tárgyalása után következik a gyógyszer, a földreform minden oldalú bemutatása s ez alapon egy szebb jövő megvázolása, melyben a kapzsiság nem szenvedélyekké vált, az egyenlőségből születő testvériség elfoglalja az irigység és félelem helyét, melyek most az embereket egymás ellen sorakoztatják és ha az észbeli erő fölszabadul ama viszonyok folytán, melyek a legszegényebbek is kényelmet és nyugalmat biztosítanak, ki lesz képes azokat a magaslatokat megmérni, melyek felé civilizációnk emelkedhetik?

Gopcevic, Spiridon. Das Fürstentum Albanien, seine Vergangenheit, ethnographischen Verhältnisse, politische Lage und Aussichten für die Zukunft. Berlin: Paetel 1914. 356 p. 17 t. (Veröff. d. allg. Ver. für deutsche Literatur) 27975

Jelen kötetben a szerző főképp etnográfiai szempontból foglalkozik Albániával, míg történetét s politikai helyzetét csak egész röviden tárgyalja. Szerző maga albán, hazájának alapos ismerője s így épen néprajzi adataiban lehet leginkább megbízni, de maga is hangsúlyozza, hogy igyekezett sovínymusmentesen írni meg könyvét, melyet nemcsak a követni fog egy újabb kötet „Albánia és Montenegró története” címen.

A malisszorok, mirditák, a városok katolikus népének s a mohamedán albánoknak élete, a vörbössz szerepe, a népmondák és népdalok bő tárgyalása képezi a kötet fő tartalmát, melyhez Albánia nevezetesebb vidékeinek és városainak leírása csatlakozik.

Holtzendorff, Franz v. Enzyklopädie der Rechtswissenschaft in systematischer Bearbeitung. Bd. 1— . [1873.] 7. Aufl. Hg. v. Jos. Kohler. München: Duncker 1913— . K 3400/

Hetedik kiadásában a német jogtudomány egészen legújabb állása szerinti tartalommal jelent meg Josef Kohler berlini professzor szerkesztésében Holtzendorff enciklopédiájának harmadik és negyedik kötete. A gyűjtemény harmadik kötetében Otto Gierke írta meg a kereskedelmi jogot, Georg Cohn a váltó- és csekjogot, H. Trumpler a tőzsdé- és bankügyletek jogát, Kohler a polgári perendtartást és végrehajtási jogot, Emil Dörner a perenkívüli eljárás jogát. A negyedik kötetben foglaltatnak Gerhard Anschütz-tól a német közjog, Paul Schwen-től a német közigazgatási jog, Karl Flesch és Frdr. Hiller-től a német iparjog, Ernst Blume-től közlekedési jog, G. Strutz-tól az adóügyi igazgatás joga, Ludw. Lass-tól biztosítási jog, Franz Doehow-tól a rendszet különböző ágainak tárgyalása.

Koch, Hugo. Gartenkunst im Städtebau. Berlin: Wasmuth 1914. VIII, 256 p. 7553

A szerző építés és elsősorban így szempontból tárgyalja a kérdést. Művének alapjául személyes benyomások szolgáltak, melyeket az Egyesült Államokban és Angliában nyert, azonban német, francia, olasz, magyar és osztrák városok példáira is hivatkozik.

Marx, Roger. L'art social. Préf par Anatole France. Paris: Charpentier 1913. XI, 312 p. 27069

Anatole France előszavából: „Miként Emerson Amerikában és Morris Angliában, Franciaországban Roger Marx a szociális művészet nagy apostala. Ő hirdette az iparművészetek nemzetközi kiállításának elvét, ő nyitotta meg az iskola kapuját a művészeteknek, az évenkénti múkiállításokat az iparművészeknek;

ő neki köszönjük a legszebb szimbolumokat, melyek pénzünket díszítik.»

A kötet tartalmából kiemeljük a következő fejezeteket: A nyilvános művészet. A pénz reformja. A bányák reformja. A hirdetések muzeuma. Előadások Gallériól, Chéret-ről, Lalique-ről, Lole Fuller-ről. Egy modern villa. Az utca díszítése. A falfestmény az iskolában stb.

Nagybritannia. Land enquiry committee. The land. Report. Vol 1—2. London: Hodder & Stoughton 1913—14. 27177

1. Rural. 4. ed. 1913. LXXXIII, 498 p.

2. Urban. 1914. XXXI, 728 p.

1912—13-ban Nagybritannia pénzügyminisztere (Chancellor of the Exchequer) bizottságot jelölt ki, melynek feladatává tette, hogy az ország vidéki népességének társadalmi és gazdasági helyzetéről részrehajlatlan vizsgálat alapján tökéletes képet adjon. A vizsgálat kiterjedt a fennálló munka-, gazdasági, tulajdon- és birtokrendszerekre, valamint az adózási és a vidéki lakásügy kérdéseire, rendre azon szempontból, hogy mind e körülmények milyen hatással voltak a lakosság ipari, gazdasági és társadalmi életére.

A zottság munkálatairól eddig két kötet jelent meg. Az első kötet kizárólag a vidék, a falu helyzetére foglalkozik; a második kötet hasonló bő tartalommal a városi népesség helyzetére. 249 városban folytak a vizsgálatok. Legbővebb feldolgozást nyert a lakás-kérdés s az ezzel összefüggő városi telekpolitika, valamint az adózás kérdése.

Offergeld, Wilh. Grundlagen und Ursachen der industriellen Entwicklung Ungarns. Jena: Fischer 1914. V, 286 p. 519/12

= Probleme d. Weltwirtschaft, 17.

A fiatal német szerző e tanulmányában Magyarország ipari, sőt egész gazdasági fejlődését vizsgálja. E mű három részre oszlik: 1. Magyarország ipari fejlődésének tényei; 2. alapjai és 3. okai. A tanulmány alaposságát a jól összeállított bibliográfia is bizonyítja.

Romier, Lucien. Les origines politiques des guerres de religion. Vol. 1—2. Paris: Perrin 1913—14. 27890

Az 1547—1559-ig terjedő vallásháborúk története II. Henrik uralkodásával szorosan összefügg s ez alapon Franciaország XVI. századbeli állapotainak jellemzésére is bő teret nyújtó, ami mellett a vallásháborúk színtere, a felaprózott Olaszország jellemzésére is bő alkalom nyílik.

Az első kötet II. Henrik olaszországi szereplését tartalmazza 1547—1555-ig. A király és a pártok elhelyezkedése, különösen a «fuorisciti» (az Olaszországból Franciaországba emigráltak) befolyása II. Henrikre, III. Pál pápa külpolitikájának vége, majd a gallikán egyház létrehozatala, Toskana, Florenc, Siena, Savoia, politikai helyzetének vizsgálata képezik e kötet fő tartalmát.

A második kötet egészen II. Henrik haláláig, 1559-ig jut el, a francia ellenreformáció rajzát tartalmazza főképp.

Schmid, Ferd. Bosnien und die Herzegovina unter der Verwaltung Österreich-Ungarns. Lpzg: Veit 1914. VIII, 832 p. 1 t. 27951

A szerző lipcei egyetemi tanár, ki Boszniát másfél évi tartózkodásból ismeri, hol az 1894-ben szervezett statisztikai hivatal első főnöke volt. Könyvének adatai túlnyomó részben hivatalos forrásból származnak. Rendszeres tárgyalását nyújtja a közigazgatás különböző ágainak (igazságügy, helyi kormányzat, rendészet, egészségügy stb.).

Walter, H. A. Die neuere englische Sozialpolitik. Geleitwort v. D. Lloyd George. München: Oldenbourg 1914. XXIV, 179 p. 10306/6

= Sieper: Die Kultur d. modernen England, 6.

Az angol szociálpolitikusok főbb képviselőit mutatja be elsősorban a kötet. A Trade Union-ok fejlődése és e fejlődés főbb és legújabb irányai, a munkáskérdés pontos tárgyalása következik ezután. A munkapiac szervezése, a szűkségmunka nemel, új iparágak létesítése, e célból, a munkanélküliség elleni állami biztosítás, a munkásszegényügy rendezése, nyugdíj, munkásbeteg-biztosítás s az egyes munkásbiztosítási nemek kritikája képezik aztán a kötet főbb tartalmát.

A Fővárosi Könyvtár szerzeményeinek

és a közgazdasági és közigazgatási irodalomnak válogatott jegyzéke 1914 január—április havában

Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, Januar bis April 1914
Select list of new books Jan.—Apr. 1914

O Általános munkák

Allgemeines — General works

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Abendroth, Robert. Das bibliographische System der Naturgeschichte und der Medizin (mit Einschluss d. allg. Naturwissenschaft.) T.1— . Borna — Leipzig : Noske 1914— . 01501/1

Ballen, Dorothy. Bibliography of roadmaking and roads in the United Kingdom. With an introd. by Geo. Gibb. London : King 1914. XVIII, 281 p. 01638/72

Belgium. Ministère des finances et des travaux publics. Bibliothèque centrale. Catalogue [&] Supplément. 1— . 1913— . Bruxelles 1904— . 0171/63

Brosch, Anton. Die Literatur über das Schwein von 1538 bis zur Gegenwart. Berlin : Pormetter 1913. XXII, 96 p. 01638/71

Connecticut. Public library. Helps in library work with children. 3. ed. Connecticut 1913. 8 p. 0160/54

Dornyay Béla. Adatok Tatatóváros irodalomtörténetéhez. Tata : Engländer 1913. 32 p. 0130/6

Hall, Hubert. A select bibliography for the study, sources and literature of English mediaeval economic history. London : King 1914. XIII, 350 p. 01638/76

Hiersemann, Karl W. [Leipzig.] Exploratore. Reisebeschreibungen, geograph.-ethnographische und naturwissenschaftliche Werke von Reisenden aller Zeiten und Völker. Lpzg 1914. 126 p. (Katalog, 430.) 0169/35

Illinois. Railroad and warehouse commission library. Catalogue. Iss. 1— . 1912— . Springfield. 01638/75

Köhalmi Béla. Nincs nemzeti bibliográfiánk. Bp. : Lantos 1914. 29 p. 01504/40

Library association. Union 'class-list of the libraries of the Library and library assistants' associations. Westminster : Caxton 1913. 38 p. 0160/49

The Literary year-book. Authors' who's who and illustrators' directory. Vol. 16— . London. 1914— . Ed Basil Stewart. 0120/16

Masqueray, Paul. Bibliographie pratique de la littérature grecque. Paris : Klincksieck 1914. V, 332 p. 01638/70

Moody, Katharine Twining. Index to library reports. Washington : American libr. assoc. publ. board 1913. 185 p. 0144/13

Stewart, Basil. Pen-names and pseudonyms. — Literary year-book. 1914. p. 315—321. 0120/16

Stewart, Basil. Periodical publications. — Literary year-book. 1914. p. 386—442. 0120/16

Volckmar, F. & L. S't a c k m a n n [etc.] Systematisches Lagerverzeichnis. Von : —, & A. Koch. 1913/14— . Altenburg 1914— . 0174/36

Washington. Library of congress. List of references on federal control of commerce and corporations. Washington : Gov. pr. off. 1914. 104 p. 0160/53

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

Baldwin, Emma v. Library service. Ed. Frank P. Hill. Chicago 1914. 23 p. 0200/51/17
 — American library assoc. Manual of libr. econ., 14.

Berghoeffer, Christian Wilh. Die Freiherrlich Karl v. Rothschild'sche öffentliche Bibliothek. Grundriss ihrer Organisation. Frankfurt a. M. : Baer 1913. XXVI, 322 p. 0274/165

Brooklyn. Public library Handbook. New York 1914. 24 p. 0274/166

Buddecke, Albert. Der Militärbibliothekar. Eine wissenschaftliche Anleitung für das Bibliotheksgeschäft. Berlin: Mittler 1914. 52 p. 0276/5

Coutts, Henry T. Library jokes and jottings. A collection of stories partly wise but mostly otherwise. London: Grafton 1914. 159 p. 0282/1

Ely, Isabel. The free public library. Chicago 1914. 8 p. 0200/51/6
 — American library association. Manual of libr. econ., 6.

Green, Samuel Swett. The public library movement in the United States 1853—1893. Boston: Book comp. 1913. VIII, 336 p. 0274/149

Olcott, Frances Jenkins. Library work with children. Chicago 1914. 34 p. 0200/51/29
 — American library assoc. Manual of libr. econ., 29

Könyvtári szemle. 1 —. évf. 1913 —. Bp. 991
 1 —. Szerk. Köhalmi Béla.

Le Roy, Jeffers. List of economical editions. 2. ed. Chicago: American libr. assoc. 1913. 32 p. 0288/60

Lüdike, Felix & Willy Pieth. Grundlagen einer Instruktion für die Kataloge von Volks- und Stadtbüchereien. Charlottenburg: Gertz 1914. 67 p. 0253/29

Máday [István]. Verbesserte Dezimaleinteilung Lpzg: Harrassowitz [1913]. 161—180 p. (Aus: Zentralblatt f. Bibliothekswesen.) 0254/30

Pray, James Sturgis & Theodora Kimball. City-planning. A comprehensive analysis of the subject arranged for the classification of books. Cambridge: Harvard univ. press. 1913. 103 p. 0254/31

Schiff, Otto. Frankfurter Bibliothekenführer. Die 11 wichtigsten Bibliotheken von Frankfurt a. M. Frankfurt a. M.: Baer 1913. 18 p. 0274/162

Stewart, Basil. Libraries. — Literary year-book. 1914. p. 376—386. 0120/16

Thomson, O. R. Howard. A normal library budget and its units of expense. Chicago: Amer. libr. assoc. publ. board 1913. 18 p. 0219/3

Vitz, Carl P. P. Loan work. Chicago 1914. 24 p. (Reprint of manual of libr. econ. 21). 0200/51/21
 — American library association. Manual of libr. econ., 21.

Holmberg, E. Die Bibliothekstätigkeit in Finnland. — DokFortschr. 1914. 3. p. 164—65.

Nolen, John. Town-planning library. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 259—64.

Reissmann, Alwin. Die Arbeiterbibliothek als Bildungsanstalt. — NZeit. 1914. 1. 15. p. 548—52.

028.8 Mintakatalógusok

Musterkataloge — Aids to readers

Kudlicka, Jozefa. Selected list of Polish books. Chicago: Amer. libr. assoc. publ. board 1913. 20 p. (American libr. assoc. publ. board. Foreign book list, 6.) 0288/62

Wien. Arbeiter-Bildungsverein. Bücherverzeichnis Einleit. v. Rudolf Neuhäus. Vorw. v. Josef Luitpold. Wien: Vorwärts 1914. VIII, 142 p. 0288/63

07 Ujságírás

Zeitungswesen — Journalism

Chambure, A. de. A travers la presse. Préf. de Adolphe Brisson. Paris: Fert, Albouy 1914. XIV, 688 p. 27904

Cohn, Martin. Wie entsteht eine Zeitung? Vortr. 4057/7
 — Gewerbliche Einzelvort. 7. 1914. p. 105—132

Rivetta, Pietro Silvio. Il giornalismo in Giappone. — NAntologia 1914. 1010. p. 208—28.

1 Bölcsélet

Philosophie — Philosophy

Archambault, Paul. Au coeur de l'individualisme: la science de la morale de Ch. Renouvier. — Archambault: Essai sur l'individualisme. 1913. p. 9—124. 25799

Bernays, Paul. Über die Bedenklichkeiten der neueren Relativitätstheorie. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht 1913. 24 p. 27545

Besant, Annie. A mesterek Angolból ford.; Szlemenics Mária. Bp.: Pfeifer [1913]. 55 p. 27433

- Bloch, Werner.** Der Pragmatismus von James und Schiller nebst Exkursen über Weltanschauung und über die Hypothese. Lpzg: Barth 1913. VIII, 107 p. 27549
- Böhm Károly** élete és munkássága. 1—3. k. K a j l ó s (Keller) Imre szerkesztése mellett irták: A p á t h y István, Á g a i László, B a r t ó k György. Besztercebánya: Madách társ. 1913. 27176
- Croce, Benedetto.** Cultura e vita morale. Intermezzi polemici. Bari: Laterza 1914. 224 p. (Bibliot. di cultura mod.) 26504
- Dilthey, Wilh.** Gesammelte Schriften, Bd. 1 —. Lpzg 1914— 7559
- Dilthey, Wilh.** Weltanschauung und Analyse des Menschen seit Renaissance und Reformation. Lpzg: Teubner 1914. XI, 528 p. 7559/2
— Diltheys gesammelte Schriften, 2.
- Forel, [Aug.].** A hipnotizmus vagy a szuggeszio és a pszichoterapia. [Der Hypnotismus und die suggestive Psychotherapie. 1889.] Ford.: Herz Sándor. Losonc: Kármán 1914. VIII, 309 p. 27430
- Haeckel, Ernst.** Monistische Bausteine. H. 1 —. Mit e. Einl. hg. v. Wilh. Breitenbach. Brackwede: Breitenbach 1914— 28040
- Kant, Immanuel.** Kritik der reinen Vernunft. [1781.] 10. verm. Aufl. Neu hg. v. Thdr Valentiner. Lpzg: Meiner 1913. 861 p. 3925/40
— Philosophische Biblioth. 37.
- Kant, Immanuel.** Prolegomena zu einer jeden künftigen Metaphysik, die als Wissenschaft wird auftreten können. [1783.] 5. Aufl. Mit Einleit. hg. v. Karl Vorländer. Lpzg: Meiner 1913. XXXVIII, 394 p. 3925/37
— Philosophische Biblioth. 40.
- Kant, Immanuel.** Kritik der Urteilskraft. [1790.] 4. Aufl. Hg., eingeleitet & mit Personen & Sachregister vers. v. Karl Vorländer. Lpzg: Meiner 1913. XXXVII, 394 p. 3925/39
— Philosophische Biblioth.
- Kant, Immanuel.** Kleinere Schriften zur Geschichtsphilosophie, Ethik und Politik. Hg. v. Karl Vorländer. Lpzg: Meiner 1913. XLII, 226 p. 3925/47
— Philosophische Biblioth. 47.
- Lóránd Jenő.** Az új világszemlélet. Bp.: Haladás 1913. 39 p. (Galilei füzetek, 4.) 26303
- Maritain, J.** La philosophie Bergsonienne. Paris: Rivière 1914. 477 p. (Biblioth. de philos. expérimentale, 10.) 25752
- Martin, Alfred v.** Mittelalterliche Welt- und Lebensanschauung im Spiegel der Schriften Coluccio Salutati's. München: Oldenbourg 1913. X, 166 p. (Historische Biblioth. 33.) 27830
- Münsterberg, Hugo.** Grundzüge der Psychotechnik. Lpzg: Barth 1914. IX, 767 p. 27832
- Ostwald, Wilh. Auguste Comte.** Der Mann und sein Werk. Lpzg: Unesma 1914. XII, 288 p. 27414
- Papini, Giovanni.** Sul pragmatismo. (Saggi e ricerche) 1903—1911. Milano: Libr. ed. Milanese 1913. XII, 163 p. (Bibliot. di filos. contemp.) 26478
- Plato.** Platons Dialog, Gorgias. Übers. & erläutert. v. Otto Apelt. Lpzg: Felix 1914. 184 p.
— Philosophische Biblioth. 148. 3927/148
- Poincaré, Henri.** Wissenschaft und Methode. [Science et méthode, 1908.] Deutsche Ausg. m. erläutert. Anmerk. v. F. & L. Lindemann. Lpzg: Teubner 1914. IV, 283 p. (Wissenschaft & Hypothese, 17.) 27833
- Schneidemühl, Geo.** Handschrift und Charakter. Ein Lehrbuch der Handschriftenbeurteilung. Lpzg: Grieben 1911. XIV, 319 p. 27877
- Sydow, Eckart v.** Der Gedanke des Ideal-Reichs in der idealistischen Philosophie von Kant bis Hegel, im Zusammenhange der geschichtsphilosophischen Entwicklung. Lpzg: Meiner 1914. VIII, 130 p. 27872
- Wallace, Russel Alfred.** A gyakorlati spiritualizmus védelme. [Miracles and modern spiritualism. 1896.] Ford.: Madách Aladár. Bp.: Rényi 1913. 39 p. (Lelki tünemények, 9.) 26505
- Wundt, Wilh.** Einleitung in die Philosophie. [1901.] 6. Aufl. Mit Anh.: Tabellarische Übersichten zur Geschichte der Philosophie und ihrer Hauptrichtungen Lpzg: Kröner 1914. XVIII, 448 p. 24910
- Wundt, Wilh.** Reden und Aufsätze. [1912.] 2. Aufl. Lpzg: Kröner 1914. VI, 397 p. 24911

2 Vallás. Egyház

Religion. Theologie — Religion

- Barrès, Maurice.** La grande pitié des églises de France. [1914.] 5. éd. Paris: Émile-Paul 1914. III, 419 p. 28003

Cannon, Frank J. & Geo. L. Knapp. Brigham Young and his Mormon empire. New York : Fleming 1913. 398 p. **26040**

Clasen, P. A. Der Salutismus. Sozialwissenschaftliche Monographie über General Booth und seine Heilsarmee. Jena : Diederichs 1913. XX, 329 p. (Schriften z. Soziologie d. Kultur, 2.) **26513**

Cunow, Heinr. Ursprung der Religion und des Gottesglaubens. Berlin : Vorwärts 1913. 164 p. **27934**

De Groot, J. J. M. The religious system of China. Book 1— . Leyden : Brill 1892 —. **6730**

1. Disposal of the dead. Vol. 1—3. 1892—97. 1467 p.
2. On the soul and ancestral worship. Vol. 4—, 1901—.

Frazer, J. G. Balder the beautiful. The fire-festivals of Europe and the doctrine of the external soul. Vol. 1—2. London : Macmillan 1913. **10301/**

— Frazer : Golden bough., 7.

Harris, H. Wilson & Margaret Bryant. The churches and London. London : Daily news ltd. [1913?] 435 p. **27703**

Heape, Walter. Totemism. — Heape : Sex antagonism. 1913. p. 73—107. **25837**

Intolerance in Ireland. Facts not fiction. By an Irishman. London : Hamilton & Kent 1913. 208 p. **27684**

Lucas, Bernard. Our task in India. Shall we proselytise Hindus or evangelise India? London : Macmillan 1914. X, 183 p. **27922**

Az Országos magyar szövetség 1914 január 6-iki közgyűlésének határozata a hajdudorogi görög kath. magyar püspökség revíziójának ügyében. 1914. **R 282.2 (429)**

A Sulchan Áru és a magyar zsidóság. Néhány alkalmi észrevétel az izrealita vallásfelekezet napirenden levő egyik kérdéséhez. Irta G. M. Bp. : Kohn 1913. 43 p. **26107**

Szelényi Ödön. Modern vallástudomány. A vallásbölcselet és vallástörténelem kompendiuma. Bp. : Kellner 1913. 100 p. **27628**

Zichy Nándor gróf. Zur Geschichte des kirchenpolitischen Reformkampfes in Ungarn. Nach dem Ungarischen frei bearb. von Thdr v. Majanovich. Innsbruck : Rauch 1913. VII, 91 p. **27720**

Adderley, James. Has the Anglican crisis come? — Fortn Rev. 1914. 2. p. 288—98.

Hamet, Ismaël. Der Islam und Europa. — Dok Fortschr. 1914. 3. p. 180—86.

Marckwald, Hans. Zur Kirchenaustrittsbewegung. — NZeit. 1914. 1, 16. p. 583—86.

Menke, Bernh. Zur Kirchenaustrittsbewegung. — NZeit. 1914. 1, 18. p. 661—68.

Womer, P. P. The church and the labour conflict. London : Macmillan 1913.

3 Társadalomtudomány

Sozialwissenschaft — Sociology

Archambault, Paul. Essai sur l'individualisme. Paris : Bloud 1913. 216 p. (Études de morale & de sociologie.) **25799**

David, Rob. La Grèce et l'Épire. Paris : Société franc. d'impr. 1913. 59 p. (Ligue franc. p. la défense d. droits de l'hellénisme.) **26955**

Denis, Hector. Les fondateurs de la sociologie au 19. siècle. Gand : Volksdrukkerij 1913. 55 p. (Abonnement Germinal, 6.) **26656**

Heape, Walter. Biology and Frazer's theory. — Heape : Sex antagonism. 1913. p. 168—194. **25837**

Klein, Franz. Das Organisationswesen der Gegenwart. Berlin : Vahlen 1913. VIII, 298 p. **24411**

Michels, Roberto. Probleme der Sozialphilosophie. Lpzg : Teubner 1914. 208 p. (Wissenschaft & Hypothese, 18.) **24834**

Nordau [Max.] Konventionális házugságok modern kultúréletünkben. [Die konventionellen Lügen der Kulturmenschheit, 1883.] Ford. Doktor Sándor. Bp. : Politzer 1913. 390 p. **26597**

Oldham, J. B. Analysis of Maine's Ancient law. With notes. Oxford : Blackwell 1913. VIII, 30 p. **26109**

Preuss, K. Th. Die geistige Kultur der Naturvölker. Lpzg : Teubner 1914. 112 p. (Aus Natur & Geisteswelt, 452.) **26414**

Richard, Gaston. La question sociale et le mouvement philosophique au 19. siècle. Paris: Colin 1914. XII, 363 p. (Le mouvement social contemp.) 27538

Sighele, Scipio. Morale privata e morale politica. Nuova ed. de La delinquenza settaria riv. & aument. Milano: Treves 1913. VIII, 274 p. 26509

— Bibliografia: p. 267—269.

Staudinger, Hans. Individuum und Gemeinschaft in der Kulturorganisation des Vereins. Jena: Diederichs 1913. VI, 173 p. (Schriften z. Soziologie d. Kultur, 1.) 27178

Szirtes Artur. Társadalmi szervezkedés. Bp.: Rényi 1914. 46 p. 27705

Ward, Lester F. Glimpses of the cosmos. Vol. 1— . New-York; Putnam 1913— . 28035

Witte, J. Ostasien und Europa. Das Ringen zweier Weltkulturen. Tübingen: Mohr 1914. VIII, 244 p. 27936

Gardner, Charles S. Assemblies. — AmHSociol. 1914. 19, 4. p. 531—55.

Gillette, John M. An outline of social study for elementary schools. — AmHSociol. 1914. 19, 4. p. 491—509.

Parkinson, Henry. A primer of social science. London: King 1913. 288 p.

Woodruff, Clinton Rogers. Graft and grafting: What are the remedies? — AmHSociol. 1914. 19, 4. p. 468—79.

302.5 Család. Nemi élet

Familie. Geschlechtsverkehr

Family. Sexual life

Heape, Walter. Sex antagonism. London: Constable 1913. 217 p. 25837

Heape, Walter. Exogamy. — Heape: Sex antagonism. 1913. p. 36—72. 25837

Kohler József. A házasság mint kulturjelenség. Előad. Ford. Meszlénny Artur. Bp.: Pfeifer 1913. 13 p. 3804/46
— Magyar jogászegyl. érték. 46.

Rivers, W. H. R. Kinship and social organisation. London: Constable 1914. 96 p. 27715

Valois, Geo. Le père. Paris: Nouv. lib. nat. 1913. 310 p. 27919

Vérecques, Charles. Histoire de la famille. Des temps sauvages à nos jours. Paris: Giard & Brière 1914. 282 p. 26412

Grassl, J. Der Erfolg alter und neuer ehelicher Geschlechtssitten in Bayern. — ArchRassGesBiol. 1913. 5. p. 595—627.

303.2 A faj szociológiája

Sociologie der Rasse

Social anthropology

Elderton, Ethel [etc.] On the correlation of fertility with social value. A cooperative study By—, Amy Barrington, H. Gertrude Jones [etc.] London: Dulau 1913. 72 p. 645/18

— Eugenics laboratory memoirs, 18.

Theilhaber, Felix A. Die Schädigung der Rasse durch soziales und wirtschaftliches Aufsteigen bewiesen an den Berliner Juden. Gekrönte Preis-Arbeit der Gesellschaft für Rassenhygiene. Berlin: Lamm 1914. 67—92 p. (Aus: Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie.) 28019

Apáthy István. Fajegészségügy és fajegészségtan. — MagyTárstudSz. 1914. 1. p. 52—65.

Czétényi. Magyar és szláv tömeglélek. — MagyGazdSz. 1914. 19, 3. p. 182—87.

Hoffmann Géza. Eugenika. — MagyTárstudSz. 1914. 2. p. 91—103.

Hoffmann Géza. A fajegészségtan irodalma. — MagyTárstudSz. 1914. 3. p. 221—24.

Zsidókérdés

Alberti, Mario. L'affarismo ebraico nella concezione sombartiana e nella sua genesi storica. Udine: Bianco 1913. 16 p. 7303

Blümchen, Isaac. A nous la France. 2. éd. Cracovie: Nathan 1913. 87 p. 26579

Hellwig, Alb. Ritualmord und Blutaberglaube. Minden i. W.: Bruns 1914. 174 p. 27015

Kohut, Adolf. Ritual-Mordprozesse. Bedeutsame Fälle aus der Vergangenheit. Berlin: Basch 1913. 64 p. (Fragen d. Tages, 1.) 25804

König, Eduard. Das antisemitische Hauptdogma. Bonn: Marcus & Weber 1914. 64 p. 27676

Roderich-Stoltheim, F. Die Juden im Handel und das Geheimnis ihres Erfolges. 2. durchges. Aufl. Steglitz: Hobbing 1913. 266 p. 27016

Semigothaismen. Allgemeines und Persönliches vom Semigothaismus. Beitr. zu dessen Sein u. Werden, nebst e. Auswahl d. wertvollsten Äusserungen a. d. dies- u. jenseitigen Lagern u. d. semigothaischen Ereignisse, Um- u. Zustände. 1913— . München: Kyffhäuser 1914— 4321

Anin, Maxim. Der Judenboykott in Polen. — SozialistMh. 1914. 1, 6. p. 350—55.

Kaznelson, Paul. Über einige Rassenmerkmale des jüdischen Volkes. — ArchRassGesBiol. 1913. 4. p. 484—502.

Négerkérdés

Martin, Asa F. Our Negro population. A sociological study of the Negroes of Kansas city, Missouri. Pref. by L. A. Halbert. Kansas: Franklin 1913 189 p. 27996

Washington, Booker T. Handarbeit. [Working with the hands. 1904.] Übers. v. Estelle Du Bois-Reymond. Einführung v. Julius Richter. Berlin: Reimer 1913. VII, 223 p. 25969

Park, Rob. E. Racial assimilation in secondary groups. With particular reference to the Negro. — AmJ Sociol. 1914. 19, 5. p. 606—23.

308 Szociográfia

Sociale Zustandsschilderung — Sociography

Borghèse, Giovanni: L'Italie moderne. Paris: Flammarion 1913. 331 p. (Biblioth. de philosophie scient.) 26117

Descamps, Paul. La formation sociale de l'Anglais moderne. Paris: Colin 1914. 380 p. 27682

Kellner, L. [etc.]. Austria of the Austrians and Hungary of the Hungarians. By—, Mme Paula Arnold & Arth. L. Delisle. London: Pitman 1914. 304 p. 27381

Study of Chicago's Stockyards community. 1— . Chicago 1912— 10956

Wilhelm, Jul. Frankreichs Rolle in der Kulturwelt. — OstRdsch. 1913. 36, 5. p. 318—25.

309 Társadalomtörténet

Kulturgeschichte — History of civilization

Baumgarten, Fritz [etc.]. Die hellenische Kultur. [1905.] 3. verm. Aufl. Dargestellt von, — Franz Poland & Richard Wagner. Lpzg: Teubner 1913. XI, 575 p. 27956

Baumgarten, Fritz [etc.]. Die hellenistisch-römische Kultur. Dargestellt von —, Franz Poland & Richard Wagner. Lpzg: Teubner 1913. XIII, 674 p. 3 t. 28032

Marvin, F. S. The living past. A sketch of western progress. Oxford: Clarendon press 1913. 288 p. 28030

Sztripszky Hador. Jegyzetek a görög kultúra Árpád-kori nyomairól. Bp.: Fritz 1913. 175 p. 27438

Taylor, Henry Osborn. Ancient ideals. [1896.] Vol. 1—2. New York: Macmillan 1913. 28036

31 Statisztika. Népszégtan

Statistik. Demologie

Statistics. Demography

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Bewegung der Bevölkerung der im Reichsrat vertretenen Königreiche und Länder. Wien: Gerold 1913. 113 p. 6291

— Ausztria. Stat. Zentralkomm. Österr. Statistik, 8. 1.

Blaschko, A. Geburtenrückgang und Geschlechtskrankheiten. Lpzg: Barth 1914. 42 p. 27836

Bodnár János. A nemek problémája. A nemek születési arányszáma és az erre vonatkozólag föllállított elméletek. Nagyvárad: Sonnenfeld 1914. 123 p. 26112

Davenport, C. B. Statistical methods with special reference to biological variation. [1899.] 3. rev. ed. New York: Wiley 1914. VIII, 225 p. 27938

Gradmann, Rob. Die städtischen Siedlungen des Königreichs Württemberg. Stuttgart: Engelhorn 1914. 225 p. 1 t. (Forschungen z. dtschen Landes- & Volkskunde, 2.) 27187
Bibliographie: p. 218—25.

Giffen, Rob. Statistics 1898—900. Ed. with an introd. by Henry Higgs. London: Macmillan 1913. XIII, 485 p. **27858**

Györfly István. A feketekörös-völgyi magyarság települése. Az erdélyi magyarság eredete. Bp.: Kempfner 1914. 102 p. **27895**

Nógrády László. Az egyke-rendszer. Bp.: Hungária 1913. 40 p. (A Magyar gyermektanulmányi társ. füzetes váll. 8.) **26282**

Sellheim, Hugo. Produktionsgrenze und Geburtenrückgang. Stuttgart: Enke 1914. VIII, 40 p. **27070**

Bibliographie: p. 37—40.

Ausztria. Statistische Zentralkommission. Statistische Rückblicke aus Österreich. Wien: Manz 1913. XXIX, 99 p.

Bernát István. A népesedés problémája. — Magy. GazdSz. 1914. 19. 3. p. 129—46.

Bresztovszky Ernő. Az ország közállapotai 1912-ben. — MunkásSz. 1914. 5. p. 150—54.

Buday László. A statisztika újabb problémái. — KözgazdSz. 1914. 2. p. 73—84.

Eitner, H. Q. Die gebrechlichen Personen in Preussen nach der Volkszählung vom 1. Dezember 1910. — SozKultur. 1914. 3. p. 177—81.

Zum Geburtenrückgang. — NZeit. 1914. 1. 20. p. 720—28.

Gottberg, Margarethe v. Berufliche Einflüsse auf die Fruchtbarkeit der fortpflanzungsfähigen Bevölkerung. — JBNationalök. 1914. 47. 3. p. 327—36.

Greenwood, J. & G. Udny Yule. On the determination of sex of family and of the distribution of characters in order of birth from samples taken through members of one sibships. — JStatSoc. 1914. 2. p. 179—99.

Guixerix, L. Peuple sans Dieu, foyers sans enfants. — Mouvsoc. 1914. 77. 1. p. 47—60; 2. p. 135—49.

Huber, Michel. Mortalité suivant la profession d'après les décès enregistrés en France pendant les années 1907-8. — RevGénAdmin. 1914. 1. p. 24—38; 2. p. 158—65.

Jaecel, Reinhold. Der Ehebruch als Scheidungsgrund in der neueren Ehescheidungsstatistik. — JBNationalök. 1914. 47. 3. p. 367—77.

Kovács Gábor. A statisztika története. — KözgazdSz. 1914. 1. p. 1—13.

Müller, Joh. Statistische Übersicht über die Ehescheidungen in den wichtigsten Kulturländern. — JBNationalök. 1914. 47. 2. p. 212—18.

Otto, Karl v. Kameke. Über den Rückgang der Geburtenziffern im Kreise Ober-Barnim. — JBGe-setzg. 1914. 1. p. 199—224.

Payen, Edouard. La migration de personnes entre la France et l'étranger entre la population urbaine française et la population rurale. — Economiste Franç. 1914. 7. p. 227—29.

Rost, Hans. Konfession und eheliche Fruchtbarkeit. — SozKultur. 1914. 2. p. 65—74.

Seutemann, Karl. Der Einfluss der Familienstärke auf das Verhältnis von Familieneinkommen und Miete. — Verw&Stat. 1914. 2. p. 33—38.

Welton, Thom. A. Notes on the Census of Ireland. — JStatSoc. 1914. 2. p. 205—13.

Wolf, Jul. Religion und Geburtenrückgang. — Arch RassGesBiol. 1913. 5. p. 586—94.

Zahn, Frdr. Der Geburtenrückgang. — Verw&Stat. 1914. 1. p. 1—5.

Zimmermann, F. W. R. Die 14. Tagung des Internationalen Statistischen Instituts zu Wien 1913. — ZStaatswiss. 1914. 1. p. 126—36.

32 Államtudomány

Staatswissenschaft — Political science

Delbrück, Hans. Regierung und Volkswille. Berlin: Stilke 1914. 205 p. **26121**

Disraeli, Benjamin. Whigs and Whiggism. Political writings. Ed. with intro. by Wm. Hutchison. London: Murray 1913. VIII, 476 p. **25841**

Gierke, Otto v. Johannes Althusius und die Entwicklung der naturrechtlichen Staatstheorien. Zugleich ein Beitrag zur Geschichte der Rechtssystematik. [1881.] 3. verm. Aufl. Breslau: Marcus 1913. XVI, 391 p. **25868**

Holsti, Rud. The relation of war to the origin of the state. Helsingfors: New print. Co. 1913. X, 313 p. **25800**

Maléter István. Az athéni demokrácia kialakulása. Kassa: Felsőmagyarország ny. 1913. VIII, 189 p. **27825**
— Maléter: Az athéni demokrácia, 1.

Naumann, Frdr. Das blaue Buch von Vaterland und Freiheit. Auszüge aus seinen Werken. Königstein i. T.: Langewiesche 1913. 265 p. **27869**

Redslob, Rob. Abhängige Länder. Eine Analyse des Begriffs von der ursprünglichen Herrschergewalt. Lpzg: Veit 1914. 352 p. **27691**

Schmitt, Karl. Der Wert des Staates und die Bedeutung des Einzelnen. Tübingen: Mohr 1914. VI, 110 p. **27710**

Staudinger, Franz. Kulturgrundlagen der Politik. Bd. 1—2. Jena: Diederichs 1914. (Politische Biblioth.) **27179**

Hibley, Leonard. Greek oligarchies. Their character and organisation. Cambridge: Univ. press. 1913. VIII, 212 p. **25838**

Cromer, Earl of. Political and literary essays. 1908—13. London: Macmillan 1913. 472. p.

Gettel, Raymond Garfield. Nature and scope of present political theory. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 47—60.

Lansing, Rob. A definition of sovereignty. — Am PolScRev. 1914. Suppl. p. 61—75.

Snow, Alpheus Henry. The American philosophy of government and its application to the annexed countries. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 76—93.

Strachey, J. St. Loe. The citizen and the state. Industrial and social life of the empire. London: Macmillan 1913. 252. p.

Williams, John Shard. Thomas Jefferson: his permanent influence on American institutions. London: Milford 1913. 340. p.

Willoughby, W. W. The individual and the state. — AmPolScRev. 1914. 8. 1. p. 1—13.

321.82 Demokrácia

Demokratie — Democracy

Cleveland, Fred. A. Organized democracy. Introduction to the study of American politics. London: Longmans, Green 1913. XXXVI, 479 p. (American citizen ser.) 35836

Tonelli Sándor. A demokráta köztársaság. — Magyar Figy. 1913. 3. 13. p. 6—17.

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — Church and state

Brival-Gaillard, C. Le retour du catholicisme et la question politique au 20. siècle. Paris: Rivière 1913. 39 p. (L'état actuel d. cultes en France.) 27668

Figgis, John Neville. Churches in the modern state. London: Longmans, Green 1913. XI, 265 p. 25801

Sägmüller, Joh. Baptist. Der Rechtsanspruch der Katholischen Kirche in Deutschland auf finanzielle Leistungen seitens des Staates. Freiburg i. Br.: Herder 1913. VI, 120 p. 25812

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Burger, Jos. Österreichischer Granit. Paderborn: Bonifacius Dr. 1914. 150 p. 27072

Chiesa, Eug. La corruzione politica. L'inchiesta sul palazzo di giustizia. Pref. di Napoleone Colajanni. Roma: Libr. pol. mod. 1913. XV, 316 p. (L'attualità politica, 2—3.) 27027

Clémenceau, Geo. Dans les champs du pouvoir. [1913.] 4. éd. Paris: Payot 1913. XV, 416 p. 25815

Driault, Éd. L'unité française. Préf. de Henri Welschinger. Paris: Alcan 1914. XV, 256 p. (Biblioth. d'histoire contemp.) 27434

Fribourg, André. Les questions actuelles et le passé (1913.) Paris: Alcan 1914. 308 p. (Biblioth. d'histoire contemp.) 26689

Gaspar, Jean-Jacques. La résistance légale en Finlande. Préf. de Pierre Mille. Paris: Alcan 1913. 173 p. 26511

Riesser, Gabriel. Reden zur freiheitlichen Entwicklung. Bearb. v. Geo. J. Plotke. München: Buchh. Nat. Ver. 1913. 47 p. 3970/38 — Vorkämpfer dtischer Freiheit, 38.

Roosevelt, Theod. Progressive principles. Ed. by Elmer H. Youngman. New York: Progressive nat. serv. 1913. VII, 330 p. 26535

Taft, Wm. H. »The United States.« Response to the toast »The U. S.« New York: Pennsylvania soc. 1913. 10 p. 27855

Adorján Andor. Tavaszcímár a Balkánon. — Magyar Figy. 1914. 1. 3. p. 182—90.

Bernstein, Ed. Die innere Politik des Reichs am Jahresbeginn. — SozialistMh. 1914. 1. 1. p. 11—19.

Bernstein, Ed. Die politische Krise in England. — SozialistMh. 1914. 1. 7. p. 409—19.

Campbell, Spencer. Ferdinand, tsar of the Bulgarians. — FortnRev. 1914. 1. p. 50—68.

La dissolution du Kuomintang. — Revue 1913. 12. p. 515—42.

Harvey, Geo. The president's vision is it true or is it illusive? — NorthAmRev. 1914. 199. 1. p. 1—32.

Jax, A. Reaction in China. — SocialistRev. 1914. 12. 68. p. 47—56.

Long, Rob. Crozier. German lambs and Prussian wolves. — FortnRev. 1914. 3. p. 443—59.

Mackay, Lawrence Frhr. v. Über Grundfragen der chinesischen Republik. = ZPol. 1914. 7. 1—2. p. 259—68.

Martin, Jean. Reichslandsschicksale — Reichsschicksale. = NZeit. 1914. 1. 20. p. 716—20.

Olberg, Oda. Die politische Lage in Italien. = Kampf. 1914. 4. p. 167—73.

Parjanel, Fernand. Die chinesische Revolution. = DokFortschr. 1914. 3. p. 176—80.

Politicus. The political situation a. Lloyds George's proposals. = FortnRev. 1914. 2. p. 238—52.

Rappoport, Ch. Die politische Lage in Frankreich und der Kongress von Amiens. = NZeit. 1914. 1. 20. p. 733—39.

Renner, Karl. Das Regime des Leichtsinns. = Kampf. 1914. 7. p. 289—95.

Rice, Wm. Gorham & Francis Lynde Stetson. Was New-York's vote stolen? = NorthAmRev. 1914. 199. 1. p. 78—92.

Robinson, Edg. Eug. Recent manifestations of socialism. = Am ISociol. 1914. 19. 4. p. 446—67.

Sichel, Walter. Disraeli and the crisis. = FortnRev. 1914. 4. p. 655—70.

Thomson, John Stuart. China revolutionised. London: Laurie 1913. 598. p.

Magyarország

Három március. 1911—1912—1913. Ady Endre három ünnepi verse. Jász Oszkár, Rubin László és Polányi Károly ünnepi beszédei. Kiad. a Galilei kör. Bp.: Világosság 1913. 32 p. 27912

Nadányi Emil. Parlamenti küzdelmeink 1904—1913. Bp.: Benkő 1914. 267 p. 26120

Szász József (szerk.) Politikai Magyarország. 1—4. k. Bp.; Anonymus tört. könyvkiadó-váll. 1912—14. K 3230/13

Tisza Istv. gr. Politikai súlyunk és a koalíció. = Magyar Figy. 1914. 1. 1. p. 3—6.

Vadnay Tibor. A holnap politikája. = Magyar Figy. 1914. 1. 1. p. 17—27.

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — Nationality

Anuar pedagogic. 1— . 1913— . Sibiu 1912— . 1— . Publ. Onisifor Ghibu. 3843

Balfour, Arth. James. Nationality and home rule. London 1913. P 323.1 (415)

Carton de Wiart, Edmond. Flamands et Wallons. Le point de vue national. Bruxelles 1913. P 323-1 (493)

Hanotaux, Gabriel. La France vivante en Amérique du Nord. Paris. Hachette 1913. 264 p. 27426

Kurth, Godefroid. La nationalité belge. Namur: Picard-Balon 1913. 228 p. 26122

Landauer, Karl & Herbert Weil. Die zionistische Utopie. München: Schmidt 1914. 80 p. 27965

Renner, Karl. Was ist die nationale Autonomie? Was ist die soziale Verwaltung? Wien 1913. P 323. 1: 335 (436.01)

Bauer, Otto. Erwachende Völker. = Kampf. 1914. 4. p. 145—51.

Bevan, Edwyn. Indian nationalism. An independent estimate. London: Macmillan 1913. 150 p.

Churchill, Seton. A plea for Home rule from the protestant standpoint. = FortnRev. 1914. 3. p. 435—42.

Henderson, Charl. Richmond. Social assimilation: America and China. = AmISociol. 1914. 19. 5. p. 640—48.

Kun József, barabási. A porosz-lengyel nemzetiségi politika mérége. = Magyar Figy. 1914. 2. 7. p. 24—30.

Legge, Edw. Personality of Sir Edward Carson. = FortnRev. 1914. 4. p. 600—607.

Mantegazza, Vico. La questione armena. = NAntologia. 1914. 1011. p. 528—37.

Pfeiffer, Ed. Autour du Home Rule. = RevPolParl. 1914. 79. 237. p. 425—31.

Philalethes. The deadlock. = FortnRev. 1914. 4. p. 589—600.

Philalethes. The new situation. = FortnRev. 1914. 3. p. 395—405.

Thomas, Wm. J. The Prussian-Polish situation: an experiment in assimilation. = AmISociol. 1914. 19. 5. p. 624—39.

Magyarország.

Ajtay József. A nemzetiségi kérdés. A Magyar társadalomtudományi egyesület nemzetiségi értekezlete eredményeinek összefoglalása. Bp.: 1914. 34 p. 27837

Aradi Viktor. A rutén skizmapör. Bp.; Világosság 1914. 80 p. (Nemzetiségi aktualitások könyvtára.) 28005

Hegyi Gyula. Az E. M. K. E. munkatervéhez. (Ipari teendők.) Kolozsvár: EMKE. 1913. 16 p. 27717

Nemzetiségi ismertető könyvtár. Szerk.: Szabó Orest. 1— . k. Bp. 1913— . 4335

Ajtay József. A nemzetiségi kérdés. — MagyTárstudSz 1914. 2. p. 104—37.

Dánér Istv. Szászok és oláhok. — MagyFigy. 1914. 2, 8. p. 99—104.

Felekny László. Kossuth Lajos nemzetiségi politikája. — MagyFigy. 1914. 1, 3. p. 177—81.

Jászai Oskár. A nemzetiségi kérdés újabb fejleményei. — HuszSzáz. 1914. 29, 2. p. 193—209.

Kunfi Zsigm. A nemzetiségi béke és az osztályharc. — Szocializm. 1914. 3. p. 97—106.

Lukács György. A román kérdés. — MagyFigy. 1914. 1, 2. p. 97—109.

Rónai-Aross Lajos. A rutén pör és tanulmányai. — MagyFigy. 1914. 1, 6. p. 417—23.

324 Választások

Wahlen — Elections

Bissolati, Leonida. The Italian elections, 1913. — SocialistRev. 1914. 12, 68. p. 29—34.

Les élections italiennes. — RevGénAdmin. 1914. 1. p. 106—10.

Hershey, Amos S. The recent Italian elections. — AmPolSciRev. 1914. 8, 1. p. 50—56.

Matter, Paul. Les élections italiennes (oct.—nov. 1913). — RevSciPol. 1914. 31, 1. p. 1—11.

Meda, Fil. I cattolici italiani e le ultime elezioni politiche. — NAntologia 1914. 1010. p. 295—309.

325 Gyarmatpolitika

Kolonialpolitik — Colonies

Besnard, René. L'oeuvre française au Maroc. Préf. de Caillaux. Paris: Hachette 1914. IX, 251 p. 27421

Jöhlinger, Otto. Die koloniale Handelspolitik der Weltmächte. Berlin: Simion 1914. 64 p. (Volkswirtschaftl. Zeitfr. 276—77.) 27392

La Libia negli atti del parlamento e nei provvedimenti del governo. Ed. dal Collegio di scienze politiche coloniale. P. 1—3. Milano: Pirola 1912—3. 27436

Meyer, Hans (szerk.). Das deutsche Kolonialreich. [1910.] Neue unveränd. Ausg. Bd 1—. Lpzg: Verl. d. Bibliograph. Inst. 1914—. 7558

Meyer, Hans. Ostafrika. Lpzg: Bibliogr. Inst. 1914. X, 416 p. 7558/1
— Meyer: Das dtische Kolonialbuch, 1. 1.

Passarge, Siegfried. Kamerun. Lpzg: Bibliogr. Inst. 1914. 419—635 p. 7558/2
— Meyer: Das dtische Kolonialbuch, 1. 2.

Zimmermann, Alfr. Geschichte der deutschen Kolonialpolitik. Berlin: Mittler 1914. XVI, 335 p. 26969

Arminjon, L. Le Soudan Anglo-égyptien en 1912. — BullColonComp. 1914. 1. p. 1—21.

La colonizzazione agraria della Somalia Italiana. — NAntologia 1914. 1015. p. 520—24.

Crespi, Angelo. Two years of Italian imperialism. — FortnRev. 1914. 1. p. 115—23.

Jöhlinger, Otto. Kolonialschulden und Kolonialanleihen. — FinArch. 1914. 1. p. 1—33.

Jöhlinger, Otto. Koloniale Schiffsverkehrsprobleme. — ZPol. 1914. 7, 1—2. p. 242—58.

Kolonialfragen im Reichstage. — SozPrax. 1914. 26. p. 744—47.

Malvezzi, Aldobrandino. La Tripolitania e le sue condizioni agrarie. — NAntologia 1914. 1010. p. 326—39.

Le protectorat de l'Afrique orientale allemande depuis 1910. — BullColonComp. 1914. 1—3. p. 22—32. 76—83, 97—123.

Quessel, Ludw. Gebrauchswert- und Mehrwerterzeugung in den Kolonien. — SozialistMh. 1914. 1, 6. p. 339—44.

Rathgen, Bernh. Die Eisenbahnpolitik Frankreichs in Nordafrika. — JBgesetzg. 1914. 1. p. 341—60.

Saint-Yves, G. La Nigeria. — EconomisteFranç. 1914. 1. p. 8—11.

Schafraanek, L. Das militärgeographische Moment im nordafrikanischen Kolonialproblem. — PetermannsMitt. 114. 2. p. 115—17.

Villari, Luigi. Italian imperialism: a reply. — FortnRev. 1914. 3. p. 534—38.

Wick, Heinr. Die Farbigenrechtspflege in den deutschen Schutzgebieten. Münster: Copenrath 1914. VII, 104. p.

Worsfold, W. Basil. The reconstruction of the new colonies under Lord Milner. London: Paul 1913.

325.2 Be- és kivándorlás

Ein und Auswanderung

Emigration and immigration

Hey, Frdr. Die Auswanderung und ihre eminente Bedeutung für unser Wirtschaftsleben. Wien 1913. P 325.25 (436.01)

Kivándorlók tanácsadója. Az északamerikai Egyesült-Államokba vagy Kanadába kivándorlók részére. 1913. R 325.22 (439)

Löffler, Alex. Der Entwurf eines Gesetzes betr. die Auswanderung. Wien: Manz 1913. 19 p. (Aus: Österreichische Zeitschr. f. Strafrecht, 4.) 27012

Varga E. Warum wir auswandern müssen Bp.: 1914. (Sozialistische Werbeschriften.) P 325.2 (439)

Fischer, Jul. Das Auswanderungsgesetz. = Kampf. 1914. 4. p. 173—83.

Hurd, Archibald. The danger of unrestricted emigration. = FortnRev. 1914. 2. p. 253—62.

Kohler, Max. Some aspects of the immigration problem. = AmEconRev. 1914. 4. p. 93—108.

Nihal Singh, Saint. The Indian immigration crisis in South Africa. = FortnRev. 1914. 3. p. 487—97.

Pivány Jenő. Az amerikai Egyesült Államok bevándorlási politikája. = MagyTárstudSz. 1914. 3. p. 184—206.

Whelpley, James Davenport. The overtaxed melting pot. = FortnRev. 1914. 3. p. 513—20.

325.332 Telepítés

Innere Kolonisation — Colonisation

Rieger, Armin. Die Landflucht und ihre Bekämpfung unter bes. Berücks. der ländlichen Arbeiterfrage. Berlin: Parey 1914. 71 p. 27847

Bodor Antal. Telepítések és települések Délmagyarországon. = MagyGazdSz. 1914. 19. 3. p. 147—62.

Starosson, F. Innere Kolonisation in Mecklenburg. = NZeit. 1914. 2. p. 76—78.

327 Külpolitika

Auswärtige Politik — Foreign politics

Bingham, Hiram. The Monroe doctrine. An obsolete shibboleth. New Haven: Univ. press 1913. VIII, 154 p. 28021

Chiesa, Eugenio. La triplice alleanza: no! Roma: Libr. pol. mod. 1913. 121 p. (L'attualità politica, 1.) 27185

Cséry Lajos. Középeurópai unió. Bp.: Nyugat [1914.] 66 p. 27009

Dauzat, Albert. L'expansion italienne. Paris: Charpentier 1914. 294 p. 27418

Ilitch, Alex. Le chemin de fer de Bagdad au point de vue politique, économique et financier, ou l'expansion de l'Allemagne en Orient. Bruxelles: Misch & Thron 1913. 236 p. (Société Belge d'études & d'expansion.) 25968

Sherrill Hitchcock Charles. The South American point of view. New York: Am. assoc. f. intern. conciliation. [1913.] 12 p. 28018

Winterstetten, K. v. Berlin—Bagdad. Neue Ziele mitteleuropäischer Politik. [1913.] 5. neubearb. Aufl. München: Lehmann 1914. 79 p. 27935

Barker, J. Ellis. Relations between Russia and Germany. = FortnRev. 1914. 4. p. 616—28.

Barth, Jacques. La France et la Triplice dans la Méditerranée. = RevScPol. 1914. 31, 1. p. 48—61.

Baumann, Art. A. Sir Edward Carson and the predominant partner. = FortnRev. 1914. 1. p. 1—9.

Berger. Österreich-Ungarn und die Eisenbahnkonzessionen in der asiatischen Türkei. = OstRdsch. 1914. 38, 2. p. 83—86.

Dauzat, Alb. L'Italie en Orient. = RevPolParl. 1914. 4. 79, 237. 500—12.

Islander. A British army of adventure. = FortnRev. 1914. 1. p. 20—34.

Mac Hugh, R. J. The Monroe doctrine and the Latin-American republics. = FortnRev. 1914. 4. p. 671—82.

Marvaud, Angel. Le président Woodrow Wilson et l'Amérique latine. = RevPolParl. 1914. 79, 236. p. 245—61.

Mitra, S. M. India in 1813 and 1913. = FortnRev. 1914. 4. p. 705—17.

Pawlowitsch, M. Die Putiloff-Affäre und das russisch-französische Bündnis. = NZeit. 1914. 1, 23. p. 844—50.

Philaethes. The chances of settlement. = FortnRev. 1914. 1. p. 10—19.

Plehn, Hans. Die Methoden der französischen Politik bei der Erwerbung Tunisiens. = ZPol. 1914. 7, 1—2. p. 1—48.

Whelpley, James Davenport. The injustice of war on Mexico. = FortnRev. 1914. 4. p. 686—93.

Whelpley, James Davenport. President Wilson and his problems. = FortnRev. 1914. 1. p. 107—14.

Wolff, Felix. Natürliche Bundesgenossen der Deutschen. = OstRdsch. 1914. 38, 2. p. 77—82.

Balkán

Austriacus. Politique autrichienne dans la crise actuelle. Paris 1913. (Documents du progrès. 1913.) P 327 (436) : (495) »1913«

Bresnitz von Sydacoff, [Philipp Franz]. Aus den Geheimnissen des Balkenkrieges. Lpzg : Elischer [1913?] 114 p. 27708

Fried. Problème autrichien. Paris 1913. (Documents du progrès. 1913.) P 327 (436) : (495) »1913«

Hanotaux, Gabriel. La guerre des Balkans et l'Europe. 1912—13. [1913.] 2. éd. Paris : Plon-Nourrit 1914. VI, 457 p. (Études diplomatiques, ser. 2.) 27848

René, Karl. Österreich-Ungarns Orient-Politik 1912—13. Einleit. v. F. L. Graf v. Vol-
teli. Karlsbad : Feller 1913. 87 p. 27425

Wimpffen, Ch. de Dans les Balkans. La rivalité russo-autrichienne. Paris : Chapelot 1913. 40 p. 27880

Adorján Andor. Bulgária a kereszttutón. — Magy Figy. 1914. 1. 1. p. 40—56.

Binzer, Ad. Frhr. v. Kulturgeographische und ethnographische Betrachtungen über die Grenzen im Bukarest Frieden. — PetermannsMitt. 1914. 1. p. 59—60.

Bülow, H. v. Österreich-Ungarn und die Balkanstaaten. Hamburg : Südwestverl. 1914. 166. p.

Casanges, C. P. The case of Epirus. — FortnRev. 1914. 3. p. 473—78.

Duggan, S. P. The Balkan adjustment. — PolSc Quart. 1913. 28. 4. p. 627—45.

Harris, Norman Dwight. The effect of Balkan wars on European alliances and the future of the Ottoman Empire. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 105—16.

Langhans, P. Die endgültige Grenze zwischen Montenegro und Serbien. — PetermannsMitt. 1914. 1. p. 60.

Sack, Max. Die Balkanpolitik der Grossmächte. — NZeit. 1914. 2. 2. p. 53—65.

Saint-Victor de Saint-Blancard, Louis L'équilibre balkanique. — RevScPol. 1914. 31. 1. p. 12—47.

Uj helyzet Szerbiában. — MagyFigy. 1914. 1. 2. p. 163—67.

Woods, H. Charles. The situation in Albania. — FortnRev. 1914. 3. p. 460—72.

327.3 Békemozgalom

Freidensbewegung — International peace

Broda, R. (szerk.). Die Rolle der Gewalt in den Konflikten des modernen Lebens. Berlin : Reimer 1913. 56 p. (Monographien d. Instituts f. d. internat. Austausch fortschrittlicher Erfahrungen in Paris.) 27046

Kemény Fer. A békemozgalom jelene és jövője : Bp. : Várnay 1914. 25 p. (Orsz. ismeretterj. társ. kiadv.) 28079

Die **Friedensbewegung** und die katholische Kirche. — Sozkultur. 1914. 4. p. 246—51.

329 Pártok

Politische Parteien — Political parties

Magyarország. Országos Kossuth Lajos párt. Az országos Kossuth Lajos párt programja 1913. R 329 (439) 24

Murri, Romolo. Il partito radicale e il radicalismo italiano. Roma : Comitato di azione laica [1913?] 100 p. (Bibliot. popolare di propaganda democr. 1.) 27011

Cornaggia, Carlo Ottavio. Liberali e cattolici. — NAntologia 1914. 1009. p. 138—43.

Olaszország. Partito radicale. 6. Congresso. — NAntologia 1914. 1012. p. 691—728.

Richberg, Donald R. Legislative reference bureaus for political parties. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 222—33.

Sachse, J. Probleme der britischen Arbeiterpartei. — NZeit. 1914. 1. 20. p. 739—44.

Séverac, J. B. Le parti socialiste et les prochaines élections législatives. — Mouvsocialiste. 1914. 35. 259—60. p. 39—44.

Wertheimer, Ed. v. Zur Geschichte der ungarischen Altkonservativen. (2.) — UngRdsch. 1914. 1. p. 52—77.

330 Társadalmi kérdés

Soziale Frage — Social question

Jeandeau, René. Sismondi. Précurseur de la législation sociale contemporaine. Bordeaux : Cardoret 1913. 129 p. 27711

Small, Albion W. Between eras from capitalism to democracy. A cycle of conversations and discourses with occasional side-lights upon the speakers. Kansas city. — Missouri : Intercollegiate pr. 1913. 431 p. **26533**

Broda, R. Was kann der „Bund für Organisierung menschlichen Fortschritts“ leisten? — DokFortschr. 1914. 3. p. 170—75.

Gehrig, Hans. John Stuart Mill als Sozialpolitiker. — JBNationalök. 1914. 47, 2. p. 176—201.

Gidofalvy Istv. Egy nagyobb város szociálpolitikai kötelességeiről. — TársadMuzSz. 1914. 1. p. 6—12.

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labor question

Agricola, A. voice from the village. The labourer and the land. London : Dent 1913. V, 64 p. **26110**

Bonnet, Léon & Maurice. La vie tragique des travailleurs. Préf. de Lucien Descaves. Paris : Rivière 1914. XIV, 390 p. **27977**

Commons, John R. Labor and administration. New York : Macmillan 1913. IX, 431 p. **26288**

Kaufmann, Arth. Vergleichende Untersuchungen über den Schutz der Arbeiter und Angestellten der Grossherzogl. badischen Staatseisenbahnen und der schweizerischen Bundesbahnen. München : Duncker & Humblot 1914. VII, 158 p. 19 t. (Staats- & sozialwissenschaftl. Forschungen, 175.) **27697**
Bibliographie : p. 151—54.

Legien, C. Aus Amerikas Arbeiterbewegung. Berlin : Singer 1914. 230 p. **28076**

Mitchell, John. The wage earner and his problems. Washington : Ridsdale 1913. 186 p. **25814**

Rabinowitz, Sonja. Zur Entwicklung der Arbeiterbewegung in Russland bis zur grossen Revolution von 1905. Berlin : Springer 1914. VI, 97 p. **27678**
Bibliographie : p. 93—97.

Bauer, Stephan. Fortgang und Tragweite der internationalen Arbeiterschutzverträge. — AnnSozPol. 1913. 3, 1—2. p. 1—34.

Caillard, C. Pour l'ouvrier moderne. Paris : Dunod 1914. VIII, 282. p.

Fontaine, Arth. La législation internationale du travail. — RevPolParl. 1914. 79, 236. p. 225—44.

Günther, Ad. Gebiete und Methoden der amtlichen Arbeitsstatistik in den wichtigsten Industriestaaten. — SozPrax. 1914. 19. p. 534—36.

Internationale Vereinigung für gesetzlichen Arbeiterschutz. — SozPrax. 1914. 20. p. 565—67.

Lüders, Else. Die Entwicklung der Arbeiterschutzgesetzgebung in den Vereinigten Staaten. — SozPrax. 1914. 23. p. 657—62.

Manen, Charlotte A. van. Zum Stande der niederländischen Arbeiterbewegung. — JBGesetzg. 1914. 1. p. 271—96.

Philippovich, Eug. Le mouvement ouvrier et la réforme sociale en Angleterre. — RevEconInt. 1914. 1. p. 7—28.

Schippel, Max. Von der amerikanischen Arbeiterbewegung. — SozialistMh. 1914. 1, 6. p. 344—50.

Schmoller, Gust. Die soziale Bewegung in England im Lichte der marxistischen Klassenkampfadee. — JBGesetzg. 1914. 1. p. 1—42.

Schweizerische Fabrikstatistik. — RArbB. 1914. 1. p. 66—70.

Williams, Wells. The problem of labor in the Philippines. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 125—47.

Willoughby, W. F. The philosophy of labor legislation. — AmPolScRev. 1914. 8, 1. p. 14—24.

Winkelmann, Kaete. Wohlfahrtseinrichtungen in Industriebetrieben Englands. — JBNationalök. 1914. 47, 3. p. 337—66.

331:384 Ipari munkások

Industrielle Arbeiter — Industrial workers

Bernstein, Ed. Die Schneiderbewegung in Deutschland. Bd 1— . Berlin : Verb. d. Schneider, Schneiderinnen & Wäschearbeiter Deutschlands. 1913— . **27463**

Heinke, Gust. Rückblicke auf die Bauarbeiter-schutzbewegung. Berlin : Legien 1913. 164 p. **27416**

Klees, Frdr. Die Arbeitsordnung in den gewerblichen Betrieben Deutschlands. Stuttgart : Dietz 1914. 127 p. **27706**

Syrup, Frdr. Der Altersaufbau der industriellen Arbeiterschaft. — ArchExakte Wirtschaftsforsch. 1914. 6 1. p. 14—115.

Umbreit, Paul. Eine Geschichte der deutschen Schneiderbewegung. — NZeit. 1914. 1, 24. p. 903—907.

331.63 Mezőgazdasági munkások

Landwirtschaftliche Arbeiter
Agricultural labourers

Bouché, Benoit. Les ouvriers agricoles en Belgique. Bruxelles : Misch & Thron 1913. VI, 265 p.
= Études sociales, 8. **3454/8**

Souchon, A. La crise de la main-d'œuvre agricole en France. Paris : Rousseau 1914. 552 p.
25807

Neumann, Anna. Lohngestaltung auf dem Lande im Zusammenhange mit agrarischen Entwicklungen. = JBgesetzg. 1914. 1. p. 361—77.

Vercoustre, J. L'organisation professionnelle agricole dans le département du Nord. Thèse. Lille : Morel 1913. 237. p.

Zeys, Louise. Sauvons nos foyers ruraux : ménagères et fermières. = Mouvsoc. 1914. 77, 1. p. 14—30.

331.11 Munkaszerződés

Arbeitsvertrag — Work contract

Mayer Jenő. A munkaszabályszerződésekről. Nagybecskerek : Pleitz 1913. 85 p. **26280**
Bibliografia : p. 3—4.

Sinzheimer, Hugo. Das Recht auf Offenlegung im Arbeitsvertrag. = SozPrax. 1914. 20. p. 561—65.

331.15 Egyeztetés és békeltetés

Einigungsämter und Schiedsgerichte
Conciliation and arbitration

Kollmann, Jul. Die Schiedsgerichte in Industrie, Gewerbe und Handel. München : Oldenbourg 1914. XIII, 529 p. **26553**
Bibliographie : p. VIII—XIII.

Bewer. Zur Organisation der Gewerbegerichte. = SozPrax. 1914. 27. p. 787—89.

Fodor Ármin. Az ipari bíróságok. = MunkásSz. 1914. 7. p. 241—46.

Törvényjavaslat az ipari bíróságokról. = MunkásSz. 1914. 6. p. 179—86.

Zimmermann, Wald. Zur Entwicklung des Einigungswesens in Deutschland. = SozPrax. 1914. 17. p. 465—72.

331.2 Munkabér

Arbeitslohn — Wages

Boyle, James. The minimum wage and syndicalism. An independent survey of the two latest movements affecting American labor. Cincinnati : Stewart & Kidd 1913. 136 p.
25795

Degenfeld-Schonburg, Ferd., Graf v. Die Lohntheorien von Ad. Smith, Ricardo, J. St. Mill und Marx. München : Duncker 1914. VIII, 106 p. (Staats- & sozialwissenschaftl. Forschungen, 173.) **27040**
Bibliographie : p. 104—106.

Gantt, H. L. Work, wages and profits. [1910.] 2. ed. rev. & enl. New York : Engineering magazine co. 1913. 312 p. (Works management lib.) **27973**

Guernier, Charles. La saisie-arrêt des salaires et traitements. Paris : Alcan 1913. 59 p. **3770/20**
= Association nat. franc. p. la protection légale d. travailleurs, 2.

Lennard, Reginald. Economic notes on English agricultural wages. London : Macmillan 1914. IX, 154 p. **28037**

Meyer, Geo. Pfändung und Sicherung von Lohn und Gehalt in Gegenwart und Zukunft. Berlin : Guttentag 1914. 100 p. **27701**

Parod, René. Nous gagnons moins qu'en l'an 1500. Étude sur les salaires à travers les âges. Causes et conclusions pratiques avec de nombreux tableaux statistiques. Lettre-préf. de Paul Painlevé. Paris : Rivière 1914. 125 p. **25797**

Lohn- und Dienstverhältnisse beim k. k. Hauptmünzämte in Wien. = MittÖstFinanzmin. 1913. 1. p. 49—115.

Weltner Jakab. Mennyiben lehetséges a bér- és munkafeltételeket törvényesen szabályozni. = Szocializm. 1914. 4. p. 153—61.

331.3+331.4 Női- és gyermekmunka

Frauen- und Kinderarbeit

Labor of women and children

Bierer, Willy. Die hausindustrielle Kinderarbeit im Kreise Sonneberg. Beitrag zur Kritik des Kinderschutzgesetzes. Tübingen: Mohr 1913. 167 p. (Archiv f. Sozialwiss. & Sozialpol., 11.) **25817**

Egyesült Államok. National child labor committee. Child labor and poverty. The papers and addresses and discussions of the 9. Nat. conference on child labor. Jacksonville 1913. New York: Nathan 1913. 174 p. **27417**

Keeling, Frederic. Child labour in the United Kingdom. A study of the development and administration of the law relating to the employment of children. London: King 1914. XXXII, 326 p. **27876**
Bibliography: p. 311—326.

Rüegg, Annelise. Erlebnisse einer Serviertochter. Bilder aus der Hotelindustrie. [1913.] 3. Aufl. Zürich: Schweizerischer Grütli-Verl. 1914. 139 p. **27903**

Seufert, Hans. Arbeits- und Lebensverhältnisse der Frauen in der Landwirtschaft in Württemberg, Baden, Elsass-Lothringen und Rheinpfalz. Jena: Fischer 1914. XII, 355 p. (Schrift-d. ständigen Ausschusses z. Förderung d. Arbeiterinnen-Interessen.) **28022**

Törvényes munkásvédelem magyarországi egyesülete. A gyermekmunka szabályozása. Előszóval ell. Sztterényi József. Sajtó alá rend.: Heller Farkas. Bp.: Kilián 1913. 236 p. **4055/25**

== Törvényes munkásvédelem magyarországi egyesületének kiadv. 25.

Woods, Robert A. & Albert J. Kennedy. Young working girls. Summary of evidence from two thousand social workers. Introd. by Jane Addams. Boston: Houghton Mifflin 1913. VIII, 185 p. **26108**

Cox, Irene. Factory laws affecting women and children. == CharityOrgRev. 1914. 2. p. 70—78.

Frauenarbeit in Landwirtschaft und Industrie. == SozPrax. 1914. 23. p. 666—70.

331.61 Munkanélküliség

Arbeitslosigkeit — Unemployment

Meyer, Paul. Die Notstandsarbeiten und ihre Probleme. Jena: Fischer 1914. VIII, 112 p. (Abhandlungen d. staatswiss. Seminars zu Jena, 13. 4.) **27838**

Munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyesülete. A munkapiac megszervezése és a munkaközvetítés. 1. A munkaközvetítés hazai állapota. Ferenci Imre, Böhm Vilmos, Farkas Elek [etc.] tanulmányaival és a Kossuth-Sztterényi-féle ipartörvénytervezetnek (1908) a munkaközvetítésre vonatkozó részével. Bp.: Benkő 1914. 144 p. **3691/3/1.**

== Munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyesületének kiadv. 3.

Post, H. Untersuchungen über den Umfang der Erwerbslosigkeit innerhalb der einzelnen Berufe und Berufsgruppen. Jena: Fischer 1914. 174 p. (Samml. nationalökon. & stat. Abh., 70.) **27916**

Reichen, Otto. Schreibstuben für Stellenlose. Zürich: Schweiz. Grütli-Verl. 1914. 26 p. **28071**

Smet, Robert de. Le risque-chômage. Gand: Vandeweghe 1913. 28 p. (Conférence française du Jeune Barreau de Gand.) **7568**

Die Arbeitslosenfürsorge. == SozPrax. 1914. 21. p. 610—13.

Bing Ede János. A munkanélküliség gyógyszerei. == MagyFigy. 1914. 2. 7. p. 1—23.

Erfahrungen mit Notstandsarbeiten in Australien. == ZSozWiss. 1914. 3. p. 191—95.

Ferenczi Imre. A munkanélküliek megszámlálása. == MunkásüSz. 1914. 4. p. 126—32.

Fischer, Edm. Arbeitslosigkeit und Arbeitsscheu. == SozialistMh. 1914. 4. 4. p. 223—27.

Schaeffer, A. Der Arbeitslosenfonds in der schweizerischen Stickereiindustrie. == SozPrax. 1914. 19. p. 553—55.

Schwiedland, E. Zur Arbeitslosenunterstützung. == SozKultur. 1914. 4. p. 193.

Weidmann. Arbeitslosenfürsorge und Arbeitslosenversicherung. == SozKultur. 1914. 4. p. 213—22.

Winnig, Aug. Die Arbeitslosenunterstützung im deutschen Arbeiterverband. == Kampf. 1914. 7. p. 313—22.

331.63 Vándormunkások

Wanderarbeiter

Migration of season-workers

Grund, P. Die ausländischen Wanderarbeiter in ihrer Bedeutung für Oberschlesien. Lpzg.: Deichert 1913. VII, 81 p. 3464/16
= Veröffentlichungen d. mitteleuropäischen Wirtschaftsver. in Dtschland. 16.

Die ausländischen Wanderarbeiter. = RArbBl. 1913. 9. p. 670—73.

Fischer, Edm. Die Wanderer. = SozialistMh. 1914. 1. 5. p. 308—14.

331.68 Munkaközvetítés

Arbeitsnachweis — Labour exchange

Gefahr für unsere Arbeitsnachweise in Sicht. = KorrbIGewerkschDeutshl. 1914. 6. p. 77—79.

Petheő Kálmán. Az ipari munkaközvetítés kérdése a külföldön és nálunk. = TársadMuzSz. 1913. 6. p. 807—15.

Rasch. Das Stellenvermittlergesetz in der Rechtsprechung. = PrVerwBl. 1914. 17. p. 273—76.

Der staatliche Arbeitsnachweis in Grossbritannien. = RArbBl. 1914. 2. p. 130—40.

331.78 Cselédek

Dienstboten — Domestic servants

Langhans-Sulser, Emma. Unsere Dienstbotenfrage. Bern: Semminger 1913. 118 p. 25789

331.81 Munkaidő

Arbeitszeit — Hours of labor

Berthomieu, Ch. Le repos hebdomadaire dans le commerce. Préf. de Aimé Berthod. Paris: Rousseau 1914. VI, 335 p. 27891

Németország. Törvényjavaslatok. 1913. Entwurf eines Gesetzes betr. Sonntagsruhe im Handelsgewerbe. Berlin 1913. 7564

Oliver, Thomas. Tulfeszített munka, hosszú munkaidő. = MunkásSz. 1914. 3. p. 81—86.

331.823 Munkásbalesetek

Arbeitsunfälle — Factory dangers

Capitant, Henri. Les accidents du travail survenus aux enfants âgés de moins de 13 ans. Paris: Alcan 1913. 52 p. 3770/21
= Association nat. franc. Nouv. ser. 3.

Az 1908—1912. években kártalanított üzemi balesetek. = MunkásSz. 1914. 2. p. 42—45.

Hartmann, Konrad. A balesetelhárítás a mező- és erdőgazdaságban. Németországban. = MunkásSz. 1914. 7. p. 246—51.

Hartmann, Konrad. Balesetelhárítás a németországi építőiparban. = MunkásSz. 1914. 6. p. 177—79.
Zolla, D. Les accidents du travail et les intérêts agricoles en France et à l'étranger. (2.) = RevScPol. 1914. 31. 1. p. 62—79.

331.832 Munkásháztartás

Arbeiterhaushalt

Cost of living of workers

Michels, Roberto. Saggi economico-statistici sulle classi popolari. Milano: Sandron 1913. VIII, 282 p. (Bibliot. di scienze soc. & pol. 78.) 27385

Albrecht, Gerhard. Die Struktur des Ausgabenbudgets verschiedener Bevölkerungsschichten auf Grund neuerer haushaltsstatistischer Erhebungen. = JBNationalök. 1914. 47. 3. p. 300—26.

Preisstatistiken und Haushaltsbudgets. = SozPrax. 1914. 18. p. 505—7.

Schiff, Walter. Zur Methode und Technik der Haushaltsstatistik. = AnnSozPol. 1913. 3. 1—2. p. 35—109.

Wood, Frances. Index numbers for working class cost of living. = Econly. 1913. 12. p. 619—26.

331.86 Tanoncűgy

Lehrlingswesen — Apprenticeship

Fauché, E. L'apprentissage principalement à Bordeaux du XVIII. siècle à nos jours. Bordeaux: Cadoret 1913. 214. p.

Martell, Paul. Das Lehrlingswesen in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. = SozPrax. 1914. 28. p. 807—10.

331.88 Szakszervezetek

Gewerkschaften — Trade unions

Braun, Adolf. Die Gewerkschaften, ihre Entwicklung und Kämpfe. Nürnberg: Frank 1914. IV, 503 p. 27953

Erdmann, Aug. Die christlichen Gewerkschaften insbes. ihr Verhältnis zu Zentrum und Kirche. Stuttgart: Dietz 1914. 204 p. 27399

Glocker, Theod. W. The government of American trade unions. Baltimore: Hopkins 1913. 242 p. (John Hopkins univ. stud. in historical & pol. science, 31. 2.) 25816

Louis, Paul. Le mouvement syndical en Suède et en Norvège. Paris: Rousseau 1914. 23 p. 3318/13
= Musée social. Mémoires & doc. 1.

Vavasseur, Jaques. La réforme de la loi sur les syndicats professionnels. Paris: Rousseau 1913. p. 326—344. 3318/12
= Musée social. Mémoires & doc. 14.

Arbeitgeber-, Angestellten- und Arbeiterverbände im Jahre 1912. = SozPrax. 1914. 22. p. 544—47.

Backhaus, H. Ist eine Änderung der Organisationsform der Gewerkschaften notwendig? = NZeit. 1914. 1. 22. p. 828—31.

Braun, Ad. Organisationsprobleme. = Kampf. 1914. 7. p. 307—18.

Dahmen, Karl. Die Gefahrstellung des Genossen in der eingetragenen Genossenschaft. = SozKultur. 1914. 4. p. 204—13.

Deutscher Holzarbeiterverband. Politik und Gewerkschaften. Ein Kapitel aus den Kämpfen der Gewerkschaften mit Polizei und Justiz. Berlin 1914. 112. p.

Erdmann, Aug. Haben die christlichen Gewerkschaften sich Rom unterworfen? = NZeit. 1914. 1. 16. p. 561—69.

Erdmann, Aug. Zur Beurteilung der christlichen Gewerkschaften. = SozialistMh. 1914. 1. 1. p. 34—39.

Die Gewerkschaftsfrage in der katholischen Arbeiterschaft. = SozPrax. 1914. 24. p. 701—3.

Gompers, Sam. The Seattle convention. = AmFed. 1914. 1. p. 17—35.

Heinen, Jakob. Die Organisationsform der Gewerkschaften. = NZeit. 1914. 1. 15. p. 546—48.

Heiss. Die Arbeiter-Berufsvereine in den nichtdeutschen Staaten. = SozKultur. 1914. 4. p. 233—46.

Kloth, Emil. Form und Aktionsfähigkeit der Gewerkschaften. = NZeit. 1914. 1. 23. p. 862—67.

Legien, Karl. Die gewerkschaftliche Internationale 1910—1913. = SozialistMh. 1913. 1. 1. p. 3—11.

Monatte, P. La crise de la Bataille Syndicaliste. = VieOuvr. 1914. 104. p. 65—7.

Picard, Max. Individuum und Organisation. = SozialistMh. 1914. 1. 2. p. 108—13.

Poetzsch, Hugo. Die internationalen Verbindungen der deutschen Arbeitgeber-, Angestellten- und Arbeiterverbände. = SozialistMh. 1914. 1. 6. p. 362—66.

Der Polizeikampf gegen die Gewerkschaften. = KorrbIGewerksch. 1914. 2. p. 17—20.

Ramadier, Paul. Syndicats et associations. = Mouvement Socialiste. 1914. 35, 259—60. p. 48—53.

Somerville, Henry. Trade unionism in England. = Mouvement Socialiste. 1914. 77, 1. p. 31—46.

Terrorismus und Volksempfinden. = KorrbIGewerksch. 1914. 5. p. 61—63. 6. p. 79—80.

Umbreit, Paul. Gewerkschaftsgeschichten. = NZeit. 1914. 1. 15. p. 552—58.

Woldt, Rich. Massen und Führer im Gewerkschaftskrieg. = NZeit. 1914. 1. 25. p. 932—40.; 26. p. 988—95.

331.89 Sztrájk

Arbeitseinstellungen — Strikes

En l'honneur de la grève générale. Album du 1. mai 1913. Bruxelles: Presse Socialiste 1913. [lszn.] 5086

Leubuscher, Charlotte. Der Arbeitskampf der englischen Eisenbahner 1911. München: Duncker 1913. (Staats- und sozialwissenschaftl. Forschungen, 174.) 26124

Die Organisation des Generalstreiks in Belgien. Berlin: Singer 1913. 47 p. 25808

Rousseau, Eugène. La grève générale dans le centre en 1913. Gand: Volksdrukkerij 1913. 137 p. 27894

Sauliere, André. La grève générale, de Robert Owen à la doctrine syndicaliste. Bordeaux: Impr. de l'acad. 1913. VIII, 212 p. 26397

Soldats, ne tirez pas! sur des grévistes pacifiques. Verdict du jury à la cour d'assises de la Flandre orientale. Gand: Volksdrukkerij 1913. 51 p. (Édition de la Féd. nat. d. jeunes gardes socialistes.) 25859

Van Overbergh, Cyr. La grève générale. Bruxelles: Misch & Thron 1914. XIII, 651 p. (Sociologie appliquée.) 26658

Good, T. Labour troubles and quack remedies. — FinRevRev. 1914. 1. p. 140—49.

Politicus. The tyranny of labour. — FortnRev. 1914. 3. p. 406—17.

Schmidt, Rob. Weshalb noch ein Arbeitswilligenschutz? — SozialistMh. 1914. 1. 2. p. 88—92.

Weeks, Arland D. The crisis factor in thinking. — AmSocial. 1914. 19. 4. p. 485—90.

Werner. Die Beteiligung von Innungen an Lohnkämpfen. — PreussKmmArch. 1913/14. 1. p. 1—14.

Winnig, Aug. Der Kampf der deutschen Werftarbeiter im Jahre 1913. — AmSozPol. 1914. 3. 3—4. p. 399—410.

331.94 Iparfelügyelet

Gewerbeinspektion — Factory inspection

Iparfelügyelők évkönyve. Kiadja az Iparfejlesztés szerkesztősége. 1. évf. 1913— . Bp.

928

Tausz, H. 30 Jahre österreichische Gewerbeinspektion. — SozPrax. 1914. 26. p. 738—41.

331.957 Népirodák

Öffentliche Auskunftstellen

People's information bureaux

Reckhard, Wilh. Die Nutzbarmachung der gemeinnützigen Rechtsauskunftstellen im Interesse der Armenverwaltungen. — SozPrax. 1914. 20. p. 582—83.

333.12 Lakáskérdés

Wohnungsfrage — Housing

Ferenczi Imre. Les progrès en matière d'habitations en Hongrie depuis 3 ans. La Haye 1913. 141 p. (Congrès internat. d. habitations à bon marché, 10.)

7574

Moericke, Otto. Der städtische Wohnungsnachweis. Karlsruhe i. B. : Braun 1913. 22 p. (Schriften d. badischen Landeswohnungsver.)

27669

Németsországi. Törvényjavaslatok. 1913. Entwurf eines Gesetzes, betr. Bürgschaften des Reichs zur Förderung des Baues von Kleinwohnungen für Reichs- und Militärbedienstete. [Berlin : Heymann 1914— .]

7592

Aronovici, Carol. A housing survey. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 125—31.

Aronovici, Carol. Cost factors in housing reform. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 25—33.

Aronovici, Carol. Housing and the housing problem. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 1—7.

Borissowitsch, B. Gemischte wirtschaftliche Unternehmung auf dem Gebiete des Wohnungswesens. — KommunPrax. 1914. 8. p. 225—28.

Bourne, Frank A. The workingman's home and its architectural problems. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 48—53.

Comey, Arthur Coleman. Copartnership for housing in America. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 140—48.

Die erste Lesung des preussischen Wohnungsgesetzesentwurfes. — ZWohnungsw. 1913/14. 9. p. 145—47.

Evans, Powell. Fire waste. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 104—10.

Ferenczi, Imre. Die behördliche Wohnungsbaukaution in Budapest. — SozPrax. 1914. 28. p. 793—97.

Flesch. Wohnungsgesetz und Wohnungsmelioration. — SozPrax. 1914. 27. p. 769—73.

Forbes, Elmer S. Rural housing. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 110—16.

Forest, Rob. W. A brief history of housing movement in America. — Ann Am Acad. 1914. 1. p. 8—16

Hartman, Edward T. Wherein direct housing legislation fails. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 78—82.

Kall, Julie. Die Wohnungsfrage und die Studentin. — SozKultur. 1914. 1. p. 50—55.

Die Leerwohnungen in Kiel. Bericht des Statistischen Amtes in Kiel. — GrundstArch. 1914. 1—2. p. 6—7, 21—23.

London hotels as investments. By the investment critic. — FinRevRev. 1914. 1. p. 9—17.

Marlborough, duke of. Rural cottages and public money. — FinRevRev. 1914. 1. p. 5—8.

Murphy, John J. Some effects of housing regulation. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 99—103.

Nichols, J. C. Housing and the real estate problem. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 132—140.

Patterson, Wm. B. The religious value of proper housing. — AnnAmAcad. 1914. 1. p. 41—47.

Poznanski, W. Arbeiterwohnungen und Sozialpolitik. NZeit. 1914. 1. 24. p. 895—900.

Spectator. Il rincaro dei fitti e il calmieri delle pigioni.
= NAntologia 1914. 1015. p. 509—15.

Städtische Leistungen im Gebiet des Wohnungswesens.
= KommunPrax. 1914. 6. p. 161—64.

Strehlow. Zum Entwurf eines Wohnungsgesetzes. =
JBNationalök. 1914. 47. 1. p. 58—70.

Veiller. Lawrence. Housing reform through legislation.
= AnnAmAcad. 1914. 1. p. 68—78.

Voigt. A. Die boden- und wohnungspolitischen Experimente der Stadt Ulm. = ZSozWiss. 1914. 3. p. 185—91.

Wilcox. Delos F. Taxation of real estate values and its effect on housing. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 34—40.

Die Wohnungsfrage im sozialdemokratischen Gemeindeprogramm. = KommunalpolBl. 1914. 1. p. 8—11.

Der Wohnungsmarkt in deutschen Städten 1913. = MonatschrDBeamte 1914. 9. Verw&Stat. 5. p. 87—88.

Wohnverhältnisse in Württemberg. = Verw&Stat. 1914. 1. p. 14—16.

Wohnungsüberfüllung und ihre Bekämpfung. = KommunPrax. 1914. 4. p. 97—99.

334 Szövetkezés

Genossenschaftswesen — Coöperation

Brizon. P. & E. P o i s o n. La coopération. Paris: Quillet 1914. II, 596 p. K 3350/3/8
= Encyclopédie socialiste. 8.

Gervais. Misael. La coopération en viticulture. Rapports. Paris: Bailliére 1914. 313 p. (Biblioth. de la soc. d. agricult. de France.)
26957

Bibliographie: p. 302—309.

Marcellac. Marquis de. Les syndicats agricoles. Leur action économique et sociale. Paris: Lecoffre 1913. IX, 264 p. 26557

Worms. René. Les associations agricoles. Paris: Giard & Brière 1914. 230 p. 27384

Blic. R. de. La crise viticole et les cooperatives de production en Côte-d'Or. Reims: Action populaire 1914. 20 p.

Petheő Kálmán. A fogyasztási szövetkezetek fejlődése. = MagyGazdSz. 1914. 19. 4. p. 40—55.

Schäfer. Heinr. Der Konsumverein als Arbeitgeber. = SozialistMh. 1914. 1. 3. p. 185—90.

Staudinger. F. Die Behandlung der Konsumgenossenschaft. = KorrBlGewerkschDeutschl. 1914. 7. p. 95—99.

335 Szocializmus

Sozialismus — Socialism

Engels. Frdr. Grundsätze des Kommunismus. Hg. v. Ed. Bernstein. Berlin: Vorwärts 1914. 34 p. 27929

Grimpen. Alb. Judentum und Sozialdemokratie. [1913.] 2. verm. & verb. Aufl. Hamburg: Grimpen 1914. 63 p. 27887

Guyot. Éd. Le socialisme et l'évolution de l'Angleterre contemporaine. (1880—1911.) Paris: Alcan 1913. XVIII, 541 p. (Biblioth. d'histoire contemp.) 25810

Hyder. Jos. The case for land nationalisation. Introd. by Alfred Russel Wallace. London: Simpkin, Marshall [1913.] XI, 435 p. 25803

Ilgenstein. W. Die religiöse Gedankenwelt der Sozialdemokratie. Berlin: Vaterländ. Verlagsanst. 1914. 304 p. 28073

Kautsky. Karl. A szociális forradalom. 1—2 k. [Die soziale Revolution. 1903.] Ford. Garami Ernő. Bp.: Népszava 1914. (Munkás kv. 1—2.) 26507

Kerr. Charles H. What socialism is. Chicago: Kerr [1913?] 30 p. 27435

Lassalle. Ferdinand. Alkotmány, szocializmus, demokrácia. [1849—64.] Ford. Kunfi Zsigmond. Bp.: Révai 1914. 320 p. (Világkönyvtár.) 27958

Liebkecht. Wilh. A tudás: hatalom! A hatalom: tudás! Beszéd [1872.]. Ford. Bresztovszky Ernő. Bp.: Népszava 1914. 98 p. (Munkáskönyvtár.) 27976

Raine. G. E. Lloyd George and the land. An exposure and an appeal. London: Alein 1914. XVI, 174 p. 27931

Saillac. Léon de. La verrerie ouvrière d'Albi. Une expérience socialiste. Paris: Rousseau 1913. 134 p. (Biblioth. du Musée Social.) 28002

Simkovitch. Vladimir G. Marxism versus socialism. London: Williams & Norgate [1913?] XVI, 298 p. 26106

Steffen. Franz. Die Schule im Kampfe gegen die Sozialdemokratie. Trier: Petrus-Verl. 1913. 171 p. 27546

Adler, Max. Der soziale Sinn der Lehre von Karl Marx. — ArchGeschSozialismus. 1914. 4. 1. pl 1—29.

Askew, J. B. Modernisierter Marxismus. — NZeit 1914. 1. 19. p. 692—96.

Bakounine, M. La pratique syndicale engendre une conception révolutionnaire. — VieOuvr. 1914. 105 p.

Beer, M. A. chartismus. — Sozializm. 1914. 3. p. 115—24.

Bernstein, Ed. Der preussische Partikularismus und die deutsche Sozialdemokratie. — SozialistMh. 1914. 1. 3. p. 152—58.

Braun, Heinr. August B e b e l als Sozialpolitiker. — AnnSozPol. 1913. 3. 1—2. p. 163—82.

Bruppacher, Fritz. Sozialdemokrat et anarchiste. — VieOuvr. 1914. 104. p. 88—101.

Briey, R. de. L'association du capital et du travail par l'actionnariat ouvrier. — RevEconInt. 1913. 11. 18—56.7 p

Dellhostal, J. L'année social internationale 1913—. 1914: bilan des idées et des institutions. — Mond Soc. 1914. 77. 1. p. 3—13.

Eggerstedt, Otto. Fusion der Organisationen oder gemeinschaftlicher Kampffonds? — SozialistMh. 1914. 1. 4. p. 235—38.

The gathering storm. Being studies in social and economic tendencies. By a Rifleman. London: Lane 1913. 306. p.

Junghann, Sozialismus in Australien. — ZStaatswiss. 1914. 1. p. 88—125.

Kampffmeyer, Paul. Die Arztfrage und die Bewertung der geistigen Arbeit in der Sozialdemokratie. — SozialistMh. 1914. 1. 1. p. 27—34.

Kampffmeyer, Paul. Marxismus und Ethik. — SozialistMh. 1914. 1. 4. p. 211—16.

Kunfi Zsigm. Lassalle. — Szociálizm. 1914. 4. p. 145—52.

Leuthner, Karl. Das Machtproblem und die Demokratie. — SozialistMh. 1913. 3. 18—20. p. 1089—93.

Marczevics Lajos. A németországi szociáldemokrata párt és az egyházelőmozgalom. — Szociálizm. 1914. 4. p. 168—71.

Mathorez, J. Un radical-socialiste sous Henry II.; Raoul Spifame. — RevPolParl. 1914. 79. 237. p. 538—59.

Meerfeld, J. Kirche und Sozialdemokratie. — NZeit. 1914. 1. 16. p. 578—83.

Monatte, P. Assimilé a'Briand. — VieOuvr. 1914. 105. p. 157—68.

Öhme, Walt. Sozialdemokratie und Landeskirche. — NZeit. 1914. 1. 17. p. 622—28.

Préau, Marc de. Les origines du mouvement socialiste belge. (1864—78.) — RevScPol. 1913. 30. 2. p. 261—81.

President Gompers' report to the International secretariat. — AmFed. 1914. 1. p. 51—58.

Raine, G. E. The real Lloyd George. London: Allen 1913. 166. p.

Rjasanoff, N. Friedrich Engels' Jugendarbeiten. — Kampf. 1914. 4. p. 158—62.

Schippel, Max. Die Miliz und Frdr. Engels. — SozialistMh. 1914. 1. 1. p. 20—27.

Simkhovitch, Wladimir G. Marxismus gegen Sozialismus. Übers. v. Thomas J a p p e. Jena: Fischer 1913. XIV, 189. p.

Thierry, Albert. L'Enquête de Pierre Hamp. — Vie Ouvr. 1914. 105. p. 150—56.

Vogtherr, E. Staatskirchentum und Sozialdemokratie. — NZeit. 1914. 1. 19. p. 696—701.

335.75 Keresztényszocializmus

Christlicher Sozialismus
Christian socialism

Crokaert, Paul. Manuel du Syndiqué chrétien. Gand 1913. P 335.75 (493)

Franz, Albert. Der soziale Katholizismus in Deutschland bis zum Tode Kettlers. M. Gladbach: Volksvereins-Verl. 1914. 259 p. (Apologetische Tagesfragen, 15.) 28074

Nagybritannia. Catholic social guild. The catholic social year book. Year 5—. 1914—. London. 4301

335.85 Szindikalizmus

Syndikalismus — Syndicalism

Leubuscher, Charlotte. Der Syndikalismus in England. — SozPrax. 1914. 18. p. 514—17.

Liebmann, Herm. Zeigen sich in der deutschen Gewerkschaftsbewegung syndikalistische Tendenzen? — NZeit. 1914. 1. 19. p. 701—7.

339.5 Parasztság

Bauernfrage — Small holders

Barge, Hermann. Der deutsche Bauernkrieg in zeitgenössischen Quellenzeugnissen. Bd 1—. Lpzg: Voigtländer [1914—.] (Voigtländer Quellenbücher, 71.) 27979

Németország. Studienkommission für Erhaltung des Bauernstandes, für Kleinsiedlung und Landarbeit. Bericht des Ausschusses. Jena: Fischer 1914. VII, 154 p. 3903/15
— Archiv f. exakte Wirtschaftsforschung (Thünen—Archiv.), 15.

Bonkáló Sándor. A jobbágy az orosz irodalomban. — BpSz. 1914. 2. p. 229—44.

339.6 Nőkérdés

Frauenfrage — Women question

Castle, Cora Sutton. A statistical study of eminent women. New York : Science pr. 1913. 90 p. 27378

Fahmy, Mansour. La condition de la femme dans la tradition et l'évolution de l'islamisme. Paris : Alcan 1913. V, 167 p. 25843

Goldscheid, Rud. Frauenfrage und Menschenökonomie. Wien [1913?] P 339.6

Ichenhaeuser, Eliza (szerk.). Was die Frau von Berlin wissen muss. Berlin : Herbert [1913?] 456 p. 27692

Levy-Rathenau, Josefina. Die Frau als technische Angestellte. Lpzg : Teubner 1914. X, 61 p. 26401

Matthias Mátrai Varga Róza. Feminizmus. Szarvas 1913. R 339.6

Soden, Eugene v. (szerk.) Frauenberufe und Ausbildungsstätten. Unter Mitwirkung v. Jenny Apolant, Marta Back, [etc..] Stuttgart : Franckh 1913. 237, XVI p. 23365/1 — Soden : Frauenbuch, 1.

Sztehlo Kornél. A nő társadalmi helyzetéről. A nő helyzete a magyar magánjogban. Tek. a polgári törvénykönyv javaslatára. Bp.: Toldi [1914.] 35 p. (Sz. K. felolvasásai, 10—11.) 27852

Troll-Borostyáni Irma. Ausgewählte kleinere Schriften. Hg. v. Wilhelmine v. Troll. Mit einer Lebensskizze v. H. Widmann. Lpzg : Spohr 1914. 282 p. 28086

Blease, W. Lyon. The emancipation of English women. London : Nutt 1913. 308. p.

Chesser, Elizabeth Sloan. Woman, marriage and motherhood. London : Cassel 1913. 304. p.

Martin, E. S. The unrest of women. London : Appleton 1913.

Melegari, Dora. Il congresso internazionale femminile a Roma. — NAntologia 1914. 1017. p. 71—77.

Zepler, Wally. Die neue Frau in der neuen Frauen-dichtung. — SozialistMh. 1914. 1, 1. p. 53—65

339.83 Szabad szellemi foglalkozások

Freie Berufe — Liberal professions

Cartault, A. L'intellectuel. Étude psychologique et morale. Paris : Alcan 1914. 311 p. (Biblioth. de philosophie contemp.) 28024

Marten, Lu. Die wirtschaftliche Lage der Künstler. München : Müller 1914. 184 p. 27969

339.85 Alkalmazottak

Angestellte — Employees

Schubert, Rich. Die Organisierbarkeit der Privatangestellten. — AnnSozPol. 1913. 3, 1—2. p. 110—23.

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

Holliger, Jakob. Das Kriterium des Gegensatzes zwischen dem öffentlichen Recht und dem Privatrecht. Diss. Affoltern a. A. : Weiss 1904. VII, 185 p. 28077

Flack, Horace E. Scientific assistance in law making. — AmPolSciRev. 1914. Suppl. p. 215—21.

341 Nemzetközi jog

Internationales Recht — International law

Baudez, Marcel. Essai sur la condition juridique des étrangers en Chine. Paris : Pedone 1913. 357 p. 26936
Bibliographie : p. 355—357.

Bodó János. A nemzetközi jogok a háboruban. 1—2. r. Nagybecskerek : Schneller & Göschl [1914.] 27874

Dittmann, J. Die 6 Haager Abkommen über internationales Privatrecht und Zivilprozessrecht. München: Beck 1914. XI, 188 p. 27387

Dennis, A. L. P. Diplomatic affairs and international law, 1913. — *AmPolScRev* 1914. 8, 1. p. 25—49.

Strupp, Karl. Die internationale Schiedsgerichtsbarkeit. Vortr. Berlin: Rothschild 1914. 101. p.

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Barisien, Pierre. Le parlement et les traités. Thèse. Paris: Rousseau 1913. 160. p. 28010

Farrand, Max. The framing of the constitution of the United States. New Haven: Yale univ. press 1913. IX, 281 p. 25839

Gábor Gyula. Hohenberg Zsófia hercegnő és gyermekeinek jogi helyzete Magyarországon. [1913?] R 342.511 (439)

Hatschek, Jul. Englische Verfassungsgeschichte bis zum Regierungsantritt der Königin Victoria. München: Oldenbourg 1913. X, 761 p. (Handbuch d. mittelalterlichen & neueren Geschichte, 3.) 27831

Krojaner, Gustav. Die Entwicklung des Koalitionsrechts in England. Stuttgart: Cotta 1914. 144 p. (Münchener Volkswirtschaftl. Studien, 130.) 27962

Low, Sidney. The governance of England. [1904.] New ed. London: Unwin 1914. XL, 320 p. 27380

Márfy-Mantuano Rezső. Horvát-Szlavon- és Dalmátországek autonómiaja s a magyar államiság. Bp.: Uránia 1914. 171 p. 28020

Martinet & Tournon. Les droits de succession au sénat. Discours. Paris: Contant-Laguerre 1913. 7 p. (Comité central d'études & de défense fiscale.) 26935

Moore, Blaine Free. The supreme court and unconstitutional legislation. New-York: Longmans, Green 1913. 157 p. (Studies in hist., econ. & public law, 54. 2.) 25802

Phelps, Edith M. Selected articles on the recall. Including the recall of judges and judicial decisions. New York: Wilson 1913. XLIV, 228 p. K 3000/5
— *Debaters' handbook* ser. 23.

Posada, Adolfo. Spanisches Staatsrecht. Tübingen: Mohr 1914. XX, 246 p. K 3420/2
— *Öffentliches Recht d. Gegenw.* 24.

Schalfejew, Ed. Die staatsrechtliche Stellung Elsass-Lothringens nach dem neuen Verfassungsgesetz. Berlin: Trenkel 1913. 87 p. 25798

Thorotzkai Miklós, gróf. Az 1913-ik évi házszabálymódosítás. Bp.: Róvó 1914. 176 p. 7421

Tuka Viktor. Az ügyvédi képviselő a parlamentben. Kőszvár: Martinovits 1914. 14 p. 27716

Beard, C. A. An economic interpretation of the constitution of the United States. London: Macmillan 1913.

Hasbach, Wilh. Die neuere Verfassungsentwicklung in den Vereinigten Staaten. — *ZPol.* 1914. 7, 1—2. p. 49—122.

Kun József, barabási. Parlamentarizmus és interpelláció. — *MagyFigy.* 1914. 1, 2. p. 110—18.

Ledebour, Geo. Reform des Diätengesetzes. — *NZeit.* 1914. 1, 20. p. 728—33.

London, Arved. Die Selbstverwaltung in Frankreich. — *ZPol.* 1914. 7, 1—2. p. 185—243.

Pirkner János. Parlamentarizmus és interpelláció. — *MagyFigy.* 1914. 1, 2. p. 119—32.

Le projet de constitution (chinoise). — *RevJaune.* 1913. 12. p. 543—46.

Schiller, Felix. Die österreichischen Hausgesetze und das ungarische Staatsrecht. — *UngRdsch.* 1914. 1. p. 1—40.

Shelton, Geo. Henry. Filipino capacity for selfgovernment. — *NorthAmRev.* 1914. 199, 1. p. 65—78.

Stamp, J. C. A new illustration of Paret's law. — *JStatSoc.* 1914. 2. p. 200—204.

Tisza Istv. gr. Államosság és önkormányzat. — *MagyFigy.* 1914. 2, 8. p. 81—86.

Das Vereins- und Versammlungsrecht im Deutschen Reichstag. — *KorrBlGewerkschDeutschl.* 1914. 7. p. 93—95.

Willoughby, Wm. F. The correlation of the organization of Congress with that of the executive. — *AmPolScRev.* 1914. Suppl. p. 155—87.

342.8 Parlamenti választójog

Politisches Wahlrecht — Franchise

Antal Géza. Államnyelv és választójog. Beszéd. Pápa 1913. R 342.8 (439) «19»

Baden. Regierung. Denkschrift über die Einführung der Verhältniswahl bei den Wahlen zur zweiten Kammer der Ständeversammlung. Karlsruhe: Braun 1913. 180 p. 7500

Frauenstimmrecht in der Praxis. 1913. Hg. vom Weltbund f. Frauenstimmrecht. Beiträge von Chrystal Macmillan, Marie Stritt, Marie Verone, Vorw. v. Carrie Chapman Catt. Dresden: Minden 1913. XV, 196 p. **24912**

Lange, Helen. Die Taktik der Suffragettes. Düsseldorf: Frauenstimmrechtverb. 1913. 16 p. **27442**

Magyarország. Törvények, rendeletek. 1914. Az országgyűlési képviselőválasztó-kerületek számának és székhelyének megállapításáról. 1914: XV. t.-c. Bp.: Államny. 1914. 174—202 p. (A Belügyi közlönyből.) **7583**

Nagybritannia. Proportional representation society. The witness of Europe for proportional representation. London 1913. P 342.827 (4)

Rédei József. Die ungarische Wahlreform. Tübingen: Mohr 1914. 155—189 p. (Aus: Archiv f. Sozialwiss. & Sozialpol. 38. 1.) **27663**

Tambaro, Ignazio. Codice elettorale politico ed amministrativo. P. 1— . Napoli 1913— . **27235**

Vuolle-Apiala. Das politische Wahlrecht des Grossfürstentums Finnland. Heidelberg: Hörning 1913. XII, 265 p. **25790**

Williams, J. Fischer. Proportional representation. — PolSciQuart. 1914. 29, 1. p. 111—22.

Zigány Zoltán. Törvényjavaslat a választókerületek megállapításáról. — HuszSzáz. 1914. 29, 2. p. 171—92.

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Bechterew, W. v. Das Verbrechen im Lichte der objektiven Psychologie. [Aus dem Russischen übers.] v. T. Rosenthal. Wiesbaden: Bergmann 1914. 53 p. **27548**

Corre, A. L'ethnographie criminelle. Paris: Schleicher [1914.] IX, 521 p. (Biblioth. d. sciences contemp.) **28000**

Ebermayer, L. Der Entwurf eines deutschen Strafgesetzbuches. Berlin: Liebmann 1914. VIII, 104 p. **27029**

Erdély Henrik. Az esküdtbíróági eljárás és a nyomozóeljárás eredete és kifejlődése. Bp.: Bichler 1914. 40 p. **28029**

Finkey Fer. A magyar büntetőjog tankönyve. [1912.] 4. átdolg. kiad. Bp.: Grill 1914. XXIII, 907 p. **K 3430/2**
Bibliográfia: p. XX—XXIII.

Gaar Vilmos. 1914. évi XIV. t.-c. a sajtóról. Jegyzetekkel, utalásokkal és magyarázatokkal el. [1914.] 2. a végrehajtási rendelettel bőv. kiad. Bp.: Ráth 1914. 82 p. (A törvények kommentált külön kézi kiadásai.) **27985**

Glaser, Fritz. Das Verhältnis der Presse zur Justiz unter bes. Berücks. der Berichterstattung durch die Presse und ihrer gesetzlichen Verantwortlichkeit. Berlin: Heymann 1914. VIII, 143 p. (Schriften d. Ver. Recht & Wirtschaft.) **27967**

Kartal Ignác. Rapszódia a sajtóról. 1914. **R 342.732 (439)**

Kaveggia Béla. Rendőri büntetőeljárás és ügyviteli szabályok magyarázata. Bp.: Országos közp. községi kny. 1913. 272 p. **26690**

Keller, Fritz. Die Haftung für Pressdelikte insbesondere der Zeugniszwang gegen den verantwortlichen Redakteur. Beitrag zur Vereinheitlichung des Strafrechtes in der Schweiz. Luzern: Haag 1913. VIII, 185 p. **26116**

Kósa Miklós & Kun Andor. Az új sajtótörvény és magyarázata. Bp.: Dick 1914. 68 p. **27026**

Lengyel Aurél. Adalékok büntetőtörvényünk különös részének reformjához. A svájci tervezet tanulságai. Előad. Bp.: Franklin 1914. 33 p. **3804/47**
— Magyar jogászegy. értek. 47.

Magyarország. Igazságügyminiszterium. Büntetőjogi törvényelőkészítő bizottság munkálatai. I— . f. Bp. 1913— . **4324**

Maxwell, J. Le concept social du crime. Son évolution. Paris: Alcan 1914. IV, 456 p. (Biblioth. de philosophie contemp.) **27981**

Németország. Törvényjavaslatok 1912. Entwurf eines Gesetzes über das Verfahren gegen Jugendliche. Berlin 1912— . **7525**

Polgár József. A büntetőperrendtartás módosításáról. 1913. (Az Ügyvédek Lapjából.) **P 343.1 (439)**

Pressensé, Francis de. Die Greuel in den russischen Gefängnissen. Rede. A. d. Franz. übers. v. Sophie Ryss. München: Langen 1913. 48 p. **27666**

Pollák Illés. A becsület védelme. — Jogáll. 1914. 3. p. 170—84.

Tarnai, Joh. Zur Geschichte des ungarischen Pressrechts. — UngRdsch. 1914. 1. p. 191—201.

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Cosentini, Francesco. Le réforme de la législation civile. Préf. de Edm. Picard. Introd. de Giuseppe Salvioli. Éd. rev. & augm. Paris: Pichon & Durand-Auzias. 1913. V, 549 p. **27397**

Foa, Edgar. Outline of the law of landlord and tenant. Lectures. [1906.] 2. ed. London: Stevens & Haynes 1913. 157 p. **25869**

Forchheimer, Karl. Das Baurecht. Zur Einführung des Erbbaurechtes in die österreichische Praxis. Wien: Manz 1913. 100 p. (Schriften d. Zentralstelle f. Wohnungsreform in Österreich, 17.) **26922**

Kohler József. Észrevételek a magyar polgári perrendtartáshoz. Előad. Ford. Meszlényi Artur. Bp.: Franklin 1913. 18 p. **3804/46**
— Magyar jogászegyl. érték. 46.

Lányi Márton. A jóhiszem érvényesülése a magánjogban. Előad. Bp.: Franklin 1914. 18 p. **3804/47**
— Magyar jogászegyl. érték. 47.

Magyarország. Törvényjavaslatok. 1913. A polgári törvénykönyv. Indokolás[al]. Bp. 1913— **7587**

Magyarország. Törvényjavaslatok. A magyar általános polgári törvénykönyv javaslata. Vélemény és bírálat, kül. tek. a kereskedelem érdekeire. 1— . k. Bp.: O. M. K. E. 1914— **28043**

Nemere Béla. Kamat, uzsora, semmisség. Előad. Bp.: Franklin 1914. 27 p. **3804/47**
— Magyar jogászegyl. érték. 47.

Német birodalom. Törvényjavaslatok. 1913. Entwurf eines Ausgrabungsgesetzes, nebst Begründung und einer zugehörigen Anlage. Berlin 1913— **7526**

Sági János. Telekkönyvi és kataszteri részletek számozása. A számozotató rendeletek. Bp.: Orsz. közp. községi ny. 1913. 144 p. **26396**

Scherer, M. Das vierzehnte Jahr des Bürgerlichen Gesetzbuchs. Die gesamte Rechtsprechung und Theorie. Mit Gesetzregister. Jena: Frommann 1914. 82 p. **27853**

Schermann Egyed. A házasság, jogi és erkölcsi szempontból. Bp.: Szent István-társ. 1913. 90 p. **26691**

Thabaut, Jules. L'évolution de la législation sur la famille. (1804—1913.) Paris: Rousseau 1913. 160 p. **27926**

Tóth Lajos. Vélemény a magyar általános polgári törvénykönyv tervezetéhez. Debrecen: Városi kny. 1914. 120 p. **27991**

Ágoston Péter. Észrevételek az új polgári törvénykönyv tervezetéhez. — Szociálm. 1914 p. 3. 107—1. 4

Ágoston Péter. A polgári törvénykönyv tervezetének szociális rendelkezéseiről. — MunkásSz. 1914. 7 p. 251—55.

Meszlényi Art. Észrevételek a polgári törvénykönyv tervezetének kötetmi jogi részéhez. — Jogáll. 1914. 2. p. 122—30.; 3. p. 197—208.

Rédei József. Szociálpolitika és örökjogi reform. — HuszSzáz. 1913. 28. 11. p. 457—72.

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

Bányász Jenő. Védjegyjoltalom. [1913.] 2. kiad. Sajtó a. r. & kiad. Schima János. Bp.: Nyomda & lapkiadó rt. 1914. 72 p. **26493**

Bernhard Miksa. Szemelvények az üzletátruházási jog köréből. Bp.: Ráth 1913. 85 p. **26580**

Hantos Elemér. Magyar váltójog. Az új váltótörvény és váltóeljárás magyarázatával. Bp.: Pallas 1914. 166 p. **27968**

Kovács Marcel. A polgári perrendtartás és a váltóeljárás. Előad. Bp.: Franklin 1914. 22 p. **3804/47**
— Magyar jogászegyl. érték. 47.

Kuncz Ödön. Törvényjavaslat a váltóról. Bp.: Politzer 1914. 71 p. (A Kereskedelmi jogból.) **27709**

Meszlényi Artur. Kereskedelmi és hiteljog. Bp.: Franklin 1914. 359 p. **28093**

Mez, Arth. Das Recht der amerikanischen Aktiengesellschaften. T. 1.—. Marburg: Elwert 1913.—. 27536

Nagy Ferenc. A magyar kereskedelmi jog kézikönyve. Kül. tekintettel a bírói gyakorlatra és a külföldi törvényhozásokra. 1-2 k. [1878.] 8. átdolg. kiad. Bp.: Athenaeum 1913. 28034

Nagy Ferenc. A nemzetközi váltójogi egyezmény és az ennek alapján alkotott új magyar váltótörvény magyarázata. Bp.: Athenaeum 1914. VIII, 299 p. 27983

Röthlisberger, Ernst. Der interne und der internationale Schutz des Urheberrechts in den Ländern des Erdballs. [1901.] 3. umgearb. Aufl. Lpzg: Verl. d. Börsenvereins d. dtshen Buchhändler 1914. XII, 195 p. 27547

Fenyő Henrik. Szabadalmi intézményeink mai állapota. — MagyMérnKözl. 1914. 48, 9. p. 138—42.

Hantos Elemér. Az új váltótörvény. — PénzüSz. 1914. 3, 2. p. 138—44.

Pudor, Heinr. Einige Vorschläge zu einer Materialschutzesetzgebung der deutschen Industrie. — ZStaatswiss. 1914. 1. p. 22—49.

Roessler, F. Erfinderschutz für Angestellte. — Soz Prax. 1914. 25. p. 713—17.

Sági János. Pénzüstézetek kívánalmai a bekebelezések körül. — PénzüSz. 1914. 3, 2. p. 152—57.

Wolff, Pierre. Die Genossenschaft nach schweizerischem Recht mit bes. Berücks. ähnlicher Verhältnisse in Deutschland und Frankreich. Bern: Stämpfli 1914. VII, 161. p.

347.9 Törvénykezés. Ügyvédség Prozessrecht. Advokatur — Procedure

Abraham, Hans Fritz. Gewährt unser Recht dem Schuldner hinreichende Möglichkeiten, aus Vermögensverfall in geordnete Verhältnisse zurückzugelangen? Berlin: Vahlen 1914. 31 p. 26577

Haines, Charles Grove. The American doctrine of judicial supremacy. New York: Macmillan 1914. XVIII, 365 p. 28067

Magyary Géza. Korunk igazságszolgáltatásának vezéreszméi. Előad. Bp.: Franklin 1914. 31 p. 3804/47

Schick, Lavoslav. Die Eintreibung von Aussenständen in Kroatien. Beitr. zur internationalen Rechtshilfe. Wien: Perles 1914. 72 p. 27007

Ungvármegye. Törvényhatósági bizottság. Az ungvári törvényszék visszaállítására ügyében hozott határozat. 1914. Ungvár: Földesi 1914. 20 p. 28004

Gallia Béla. A budapesti kir. kereskedelmi- és váltótörvényszék fenntartása. — Jogáll. 1914. 2. p. 109—21.

Parant, Vict. Incompétence de l'autorité judiciaire dans l'internement des aliénés. — RevPolParl. 1914. 79, 236. p. 291—311.

Prenner, Hans. Die Gewerbe- und Kaufmannsgerichte in der Beurteilung seitens des 31. deutschen Juristentages und der deutschen Handwerks- und Gewerkekammern. — AnnSozPol. 1914. 3, 3—4. p. 355—78.

348 Egyházjog

Kirchenrecht — Canon law

Dezső Gyula. A magyarországi katolikus egyházi javak. Bp.: Uránia 1913. 142 p. 26281
Bibliográfia: p. 140—142.

Dupin, Claude. Decimes du clerge. — Collection des économistes, 11. 1913. p. 193—208. 3670/11

Hegedüs János [szerk.]. Protestáns egyházi közigazgatási törvénytár. 1523—1913. Nagybecskerek: Schneller 1913. XVI, 519 p. K 3483

Zsilinszky Mihály. Az országos egyházi alapok és alapítványok kérdéséhez. Rákosliget: Boros 1914. 28 p. 27851

349 Alkotmány és jogtörténet

Verfassungs- und Rechtsgeschichte
History of law and constitution

Below, G. v. Der deutsche Staat des Mittelalters. Ein Grundriss der deutschen Verfassungsgeschichte. Bd 1— . Lpzg: Quelle & Meyer 1914— . 27987

Bryce, James. The ancient Roman Empire and the British Empire in India. The diffusion of Roman and English law throughout the world. London: Milford 1914. 138 p. 27702

Kmoskó Mihály. Az emberiség első szabadságlevelé. (Urukagina lugasi király reformjai.) Bp.: Akadémia 1913. 72 p. 3126/
— Értekezések a filoz. & társ. tud. köréből, 1. 3

Maitland, F. W. The constitutional history of England. Cambridge: Univ. press 1913. XXVIII, 548 p. 25821

Baldwin, J. F. The kings council in England during the Middle ages London: Milford 1913. 560 p.

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Ausztria. Kommission zur Förderung der Verwaltungsreform. Anträge betr. die Erlassung einer Geschäftsordnung der k. k. Bezirkshauptmannschaften und die Feststellung von Grundsätzen für das Verfahren vor den politischen Behörden, samt Erläuterungen v. Edwin Frhr. v. Schwartz u. a. H. 1—4. Wien: Hof- & Staatsdr. 1913. 5082

Barenthin, W. Kaufmann und Bürokrat im Staats- und Erwerbsleben. Berlin: Curtius 1914. XIV, 134 p. 27672

Berthélemy, H. Recueil des lois et règlements administratifs d'application usuelle. 4. éd. Paris: Pichon & Durand-Auzias. 1914. XX, 357 p. 27190

Fleiner, Fritz. Institution des deutschen Verwaltungsrechts. [1911.] 3. verm. Aufl. Tübingen: Mohr 1913. XI, 421 p. 27386

Houghton, Bernard. Bureaucratic government. Study in Indian policy. London: King 1913. VI, 200 p. 25844

Moses, Robert. The civil service of Great Britain. New York: Univ. 1914. 324 p. (Studies in history, econ. & public law.) 28013

Nicolai, N. R. Burocrazia e funzionarismo. Roma: Bardi 1913. 166 p. 27048
Bibliografia: p. 161—164.

Wölbling, Paul. Die preussische Verwaltungsreform. Berlin: Vahlen 1914. VI, 68 p. 27017

Csekey István. Közigazgatási reform és alkotmánybiztosíték. — MagyTársud Sz. 1914. 1. p. 18—38.

Katayama, S. Der Verfall des bürokratischen Regimes in Japan. — NZeit. 1914. 2. 1. p. 16—20.

Schultzenstein. Über Mängel des Verfahrens im Verwaltungsstreitverfahren nach dem Landesverwaltungsrecht. — PrVerwBl. 1914. 27. p. 473—76.

Schultzenstein. Verwaltungsrechtliche Ungehorsamsstrafe und Kriminalstrafe. — PrVerwBl. 1914. 21. p. 353—56.

Vargha Imre. A közigazgatási bíróság joggyakorlata illetékügyekben az 1913. évben. — AdóilletSz. 1914. 1. p. 29—39.

Vogels, Aloys. Das Verhältnis von Haupt- und Nebenamt nach preussischem und Reichsstaatsrechte. — VerwArch. 1913. 21. 3. p. 263—96.; 1914. 22. 1—2. p. 65—88.

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

D'Hugues, Pierre. La guerre des fonctionnaires. Préf. de M. G. Demartial. Paris: Flammarion 1913. X, 303 p. 26479

Kleemann, Kurt. Die Sozialpolitik der Reichs-Post- und Telegraphenverwaltung gegenüber ihren Beamten, Unterbeamten und Arbeitern. Jena: Fischer 1914. VI, 253 p. (Abhandlungen d. staatswiss. Seminars zu Jena, 14. 1.) 28075
Bibliographie: p. 151—153.

Michoud, L. Étude sur le pouvoir discrétionnaire de l'administration. Paris: Pichon & Durand-Auzias 1913. 118 p. 27704

Nawiasky, Hans. Die Dienstpragmatik. Wien: Tempky 1914. 51 p. 27681

Pace, Ant Graf. Die Dienstpragmatik. (Gesetz über das Dienstverhältnis der Staatsbeamten und der Staatsdienerschaft.) Wien: Manz 1914. 252, 42 p. 27539

Die Beamtenbewegung in Frankreich. — Monatsschr DBeamte 1914. 1. p. 9—12.

Becker. Neuregelung der Besoldungs- und Ruhegehaltsverhältnisse der Staatsbeamten und Volksschullehrer in Hessen. — Monatsschr DBeamte 1914. 8. p. 121—23.

Carr, Ernest A. How to enter the civil service. New ed. London: De la More pr. 1913. 272 p.

Heine, Wolfg. Backschisch. — NZeit. 1914. 1. 17. p. 593—99.

Kaven, A. Die Achtung innerhalb der Beamtenerschaft. — Monatsschr DBeamte 1914. 9. p. 140—43.

Marlow, Paul. Allgemeine und besondere Nöte der Staatsbediensteten. — SozPrax. 1914. 26. p. 741—44.

Münster, Paul. Zweck und Ziele einer Beamtenstatistik. — Monatsschr DBeamte 1914. 6. p. 95—97.

Réz Mihály. A közélet tisztasága. — MagyFigy. 1914. 1. 4. p. 257—70.

Warner, Eckehard. Beamtenkorruption und Staatsweisheit. — Monatsschr DBeamte 1914. 9. p. 137—40.

Wright, Thomas H. Die Beamtengesetzgebung von Neu-Seeland. — Monatsschr DBeamte 1914. 5. p. 80—83.; 7. p. 112—14.

Wright, Thomas H. Das Beamtentum der Vereinigten Staaten. — Monatsschr DBeamte 1914. 3. p. 44—47.

351.1 Rendészet

Polizeiwesen — Police

Bertelsmann, Werner. Das Passwesen. Eine völkerrechtliche Studie. Strassburg: Heitz 1914. 88 p. 27928

Flexner, Abraham. Prostitution in Europa. Introd. by John D. Rockefeller. London: Richards 1914. 455 p. (Publications of the bureau of soc. hyg.) 27995

Mackirdy, Archibald & W. N. Willis. A leánykereskedők üzemei. [The white slave market. 1912.] Ford. Mezei Sándor. Hódmezővásárhely: Róth 1913. 205 p. 27013

Tisza Miksa. Magyarország rendőrségének története. A legrégibb időkől 1912-ig. Igltó: Szepesi lapok 1913. 327 p. 27970

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung — Local government

Berlin. Ausschuss der vereinigten Beamten-, Lehrer- und Lehrerinnenvereine Gross-Berlins. Die Residenzpflicht der Beamten und Lehrer, ihre gesetzliche Grundlage und ihre Durchführung durch die Gross-Berliner Gemeindeverwaltungen. Berlin: Vahlen 1913. 64 p. 26693

Lacroix, Sigismond. Articles politiques. Recueillis par René Farge et Rapport sur l'organisation municipale de Paris. Précédés d'une notice biographique. Par Bienvenu Martin. Paris: Rivière 1913. XIX, 356 p. 26126

A Negyven éves Budapest. Értekezések a városi közigazgatás köréből. Bp.: Házi ny. 1914. X, 646 p. 28069

Wright, Rob. S. & Henry Hobhouse. An outline of local government and local taxation in England and Wales. [1884.] 3. ed. London: Sweet & Maxwell 1914. VII, 211 p. K 3520/45

Fischer, Edm. Kommunale Repräsentationspflichten der Sozialdemokratie. = SozialistMh. 1914. 1. 1. p. 39—44.

Freifahrt von Stadtverordneten. = KommunPrax. 1914. 1. p. 1—6.

Greppi, E. I problemi municipali di Milano. = NAntologia 1914. 1017. p. 48—63.

Hunyár Algernon. A községi jegyzők problémája. = MagyFigy. 1914. 1. 7. p. 52—61.

Laky Dezső. Községi adminisztráció és községi háztartás a statisztika mérlegén. = KözgazdSz. 1914. 1. p. 14—31.

Markull, Wilh. Die Städtepolitik der westeuropäischen Staaten und ihre geschichtlichen Grundlagen. = ZPol. 1914. 7. 1—2. p. 171—84.

Nathan, Ernesto. L'amministrazione popolare al Campidoglio. = NAntologia 1914. 1013. p. 36—56.

Tillyard, F. English town development. = EconJl 1913. 12. p. 547—60.

Die Verwaltungsorganisation ganz grosser Städte. = KommunPrax. 1914. 1—3. p. 10—12, 38—40, 75—77.

353 Megyei közigazgatás

Kreisverwaltung — County government

Andrássy Gyula gróf. A közigazgatás reformja. Bp.: Franklin 1913. 35 p. (A Budapesti szemléből.) 27659

Csekey István. Közigazgatási reform és alkotmánybiztosíték. Bp.: Pesti kny. 1914. 23 p. 27019

Krúdy Fer. A közigazgatás reformjáról. 1914. R 35 (439) (04)

Mikszáth Kálmán ifj. A vármegye reformjáról. 1913. (A Budapesti szemléből.) R 353 (439)

Németország. Törvényjavaslatok. 1913. Entwurf einer Novelle zum Landesverwaltungsgesetzes nebst Begründung und Anlagen. Berlin 1913. 7561

Osváth Gyula. A magyar vármegyei szervezet 1608-ig. Bp.: Franklin 1914. 170 p. 27982

Rábel László. A vármegyei igazgatás ujjaszervezése. Sopron: Romwalter 1914. 94 p. 27955

Slawitschek, Rud. Die Selbstverwaltung in Böhmen. Aussig: Becker 1913. VIII, 282 p. 26123

Benisch Arth. Vármegyei beosztásunk reformja. = BpSz. 1914. 4. p. 67—94.

Concha Győző. Közigazgatásunk reformja. = Jogáll. 1914. 3. p. 161—70.

Máriássy Tibor. A közigazgatás reformja. = BpSz. 1914. 4. p. 24—37.

Paul, Winston & H. S. Gilbertson. Counties of the first class in New-Yersey. = AmPolSiRev. 1914. Suppl. p. 292—300.

Ramslan. Der Entwurf einer Novelle zum Landesverwaltungsgesetze. = PrVerwBl. 1914. 18. p. 298—300.

Zorn. Die Novelle zum Landesverwaltungsgesetz und das Polizeiverordnungsrecht. = PrVerwBl. 1914. 27. p. 476—78.

355 Hadügy

Heerwesen — Military science

Blaustein, Arthur. Deutschlands wirtschaftliche Kriegsbereitschaft. Berlin: Simion 1914. 32 p. (Volkswirtschaftliche Zeitfragen.) 28012

Holy, Jaromir. Österreich. Ernste Mahnworte eines Soldaten an Volk, Schule und Wehrmacht. 2. Aufl. Wien: Braumüller 1913. 194 p. 25813

Houssaye, Henry. La patrie guerrière. Introd. & notes par Louis S o n o l e t. Paris: Perrin 1913. XXXVIII, 424 p. 27911

Jordan, David Starr. War and waste. A series of discussions of war and war accessories. New-York: Doubleday & Page 1913. XI, 296 p. 26508

Laressan, J. L. de. Notre défense maritime. Paris: Alcan 1914. IV, 366 p. 27401

Löbell's Jahresberichte über d. Heer- und Kriegswesen. Jg. 40— . 1913— . Berlin. 4243

Millerand, Alex. Pour la défense nationale. Une année au ministère de la guerre. (1912—13.) Documents. Paris: Fasquelle 1913. XV 420 p. 25845

Sajgó Jenő. Egyévi önkéntesi szolgálat a közös haderőben (hadi tengerészetben), hódvéd-ségben. Az új véderőtörvény alapján. Bp.: Szerző 1914. 78 p. 27957

Claassen, Walt. Rekrutierungsstatistik des Deutschen Reiches 1902—1913 und Friedenspräsenzstärke. = ArchRassGesBiol. 1914. 5. p. 582—85.

Cretin. Au sujet de la loi sur le recrutement de l'armée. = RevPolParl. 1914. 79. 236. p. 279—90.

Dalla Volta, R. Le spese militari ed i provvedimenti finanziari in Germania. = NAntologia 1914. 1011. p. 476—90.

Driessen. Der Wehrbeitrag. = PrVerwBl. 1914. 15. p. 238—41.; 16. p. 255—58.

Henderson, & H. B. Gray. Training of naval officers. = FortnRev. 1914. 4. p. 640—55.

Hennig, R. Der strategische Wert guter Binneschiff-fahrtsstrassen. = PetermannsMitt. 1914. 1—2. p. 61—62, 117—18.

Kolb, Wilh. Die Militärfrage und die Sozialdemokratie. = SozialistMh. 1914. 1, 2. p. 83—88.

Lensch, Paul. Schluss mit Zabern. = NZeit. 1914. 1, 18. p. 641—44.

Mann, Ludw. Soldatenmisshandlungen und Sozialdemokratie. = NZeit. 1914. 1, 25. p. 949—52.

Trojanowsky, Al. Die Vergrößerung der russischen Armee. = NZeit. 1914. 2, 1. p. 9—15.

36 Társadalmi tevékenység

Soziale Wohlfahrtspflege — Charity

Berry, Geo. & Jean Berry. Le vagabondage et la mendicité en Russie, en Allemagne, en Hollande, en Belgique, dans les États Scandinaves et dans le Canton de Berne. 3. ed. Paris: Figuière [1914?] 198 p. 27842

Budapest. V. ker. izraelita nőegylet. Alapszabály, 1910. [És] Évi jelentés 1912— . B 362/42

D'Aeth, Fred. G. Liverpool social worker's handbook. Liverpool: Marples 1913. VII, 223 p. 26105

Le Foyer du soldat de Paris. Les 20 ans du Foyer. 1893—1913. Paris 1913. 20 p. 27854

Hobson, John. A. Problems of poverty. Inquiry into the industrial condition of the poor. [1891.] 8. ed. London: Methuen 1913. VI, 231— p. 25818

Lass, Wilh. Die Erwerbsverhältnisse der Blinden. Beitrag zum Blindenfürsorgewesen. Hamburg: Vogel [1913?]. 39 p. 35858

Németség. Deutscher Verein für Armenpflege und Wohltätigkeit. Jahresversammlung. 33— . 1913— . Stenographischer Bericht ü. d. Verhandlungen. 3631/
= Schriften d. Deutschen Vereins f. Armenpflege und Wohltätigkeit, 101.

Bolzau, H. Zur Organisation kommunaler Wohlfahrtsämter. = KommunalpolBl. 1914. 3. p. 65—72.

Forman. The recreative value of social intercourse. = CharityOrgRev. 1914. 2. p. 79—82.

Gerlach, P. Handbuch der praktischen Armenpflege. Jena: Gerlach 1913. X, 143 p.

Kraft, J. Die Haftpflicht der staatlichen und kommunalen Wohlfahrtsanstalten. = VerwArch. 1914. 22. 1—2. p. 33—64.

Kühn, Armenverband und Krankenkasse. = Pr VerwBl. 1914. 14. p. 221—28.

Normand, J. Les nouvelles lois d'assistance aux familles nombreuses et aux femmes en couches et leur application à Paris. = EconomisteFranc. 1914. 8. p. 261—63.

Price, E. C. Street collections for charities. = Charity OrgRev. 1914. 2. p. 62—69.

Rembe, Roderich. Die Bestellung zum Vormund oder Pfleger auf schriftlichem Wege und ihre Gültigkeit. = ZArmenw. 1914. 2. p. 60—70.

Roloff, Luise. Cecilienhilfe. = ZArmenw. 1914. 2. p. 34—43.

Schoenflies, Rosalie. Hauspflege durch Selbsthilfe. = ZArmenw. 1914. 1. p. 16—20.

Thiele, E. Die Volksfürsorge. = NZeit. 1914. 2. 1. p. 25—31.

362.7 Gyermekek és anyavédelem

*Kinder- und Mutterschutz
Children. Mothers*

Ausztria. Statische Zentralkommission. Kataster der Anstalten und Einrichtungen für Kinderschutz und Jugendfürsorge in Wien, im übrigen Niederösterreich, Oberösterreich, Salzburg und Steiermark. Wien: Gerold 1913. 325 p. 25796

Gegus Dániel. Hatósági és társadalmi gyermekvédelem. Bp.: Várnay 1914. 21 p. (Orsz. ismeretterjesztő társ. kiadv.) 27420

Németország. Kongresszus. Tagung über die interlokalen und interstaatlichen Beziehungen in der Jugendfürsorge. 2— . 1912— . Verhandlungen. 2. Frankfurt a. M. 1912. Berlin: Heymans 1913. IV, 66 p. 4320

Bremme, Walter. Über Selbststillen der Grosstädtermütter. = DVJSchrÖffGesundheitspf. 1913. 3. p. 397—420.

Csecsemőhalandóság és csecsemőgondozás Angliában. = MunkásSz. 1914. 5. p. 154—59.

Feld, Wilh. Findelhäuser in Deutschland. = ZArmenw. 1914. 1—2. p. 1—15, 43—59.

Kormann, Karl. Die Erstattung von Fürsorgeerziehungskosten durch den Zögling und den Unterhaltungspflichtigen. = PrVerwBl. 1914. 25. p. 437—41.

Müller, P. G. Jugendliche Wanderbettler, Landstreicher und Grosstadtbummler. = SozKultur. 1914. 2. p. 88—109.; 3. p. 129—43.

Ridder. Empfiehlt sich die Einführung von Erziehungsbeihilfen? = SozPrax. 1914. 24. p. 689—94.

Swift Jonathán. Szerény javaslat a szegény emberek gyerekeiről. = Szociálizm. 1914. 4. p. 185—92.

Szántó Menyhért. Anyasági biztosítás. = Társad. MuzSz. 1913. 6. p. 679—86.

Tomforde, Hans. Die Berufsvormundschaft auf dem Lande. = ZArmenw. 1914. 1. p. 21—27.

366.1 Szabadkőművesség

Freimaurerei — Freemasonry

Poroszország. Royal York zur Freundschaft. Grosse Loge von Preussen und die 4 vereinigten Johannis-Logen im Orient von Berlin. Mitglieder-Verzeichnis 1913/14. [nebst] Mitteilungen. 1— . Berlin. 4325/

Gould, Rob. Freke. Collected essays and papers relating to freemasonry. Belfast: Tait 1913.

37 Nevelés. Közoktatás

Unterrichtswesen — Education

Duncker, Käte. Sozialistische Erziehung im Hause. Berlin: Singer 1914. 38 p. (Sozialdemokratische Frauen-Biblioth. 7.) 27432

Haltenberger Mihály. Mennyiben érvényesült a középiskolákban a szaktanítás az 1911—12. iskolai évben? 1913. R 373 (439)

Hoare, M. P. The schools and social reform. Introd. by F. E. Smith. London: Murray 1914. XIV, 46 p. 27907

Juba Adolf. A középiskolai reform. 1913. (Az Orvosi hetilap tud. közl.-ból.) R 373 (439)

Keim, L. A. Les écoles de perfectionnement de Munich. Paris: Rousseau 1913. p. 346—363. 3318/12
= Musée social. Mémoires & doc. 15.

Kerschensteiner, Geo. Der Begriff der staatsbürgerlichen Erziehung. Lpzg: Teubner 1914. VIII, 121 p. 27918

Magyarország. Kongresszus. Magyar országos gyermektanulmányi kongresszus és kiállítás 1— . 1913— . Értesítő. 4225
1. Budapest 1913. 1—2. f. Bp.: Fritz 1913.

Pädagogischer Jahresbericht. Jg. 66— . 1913— .
Lpzg. 1914— . 4332/
66— . Hg. v. Paul Schlager.

Volksbildungsfragen der Gegenwart. Vorträge.
2— . 1913— . Hg. v. Gesell. f. Verbreitung
v. Volksbildung. Berlin: Selbstverl. 1913— .
4323

Zigány Zoltán. Népoktatásunk reformja. Bp.:
Uj korszak 1914. 31 p. 27665

Alexander Bernát. A középiskola. — MagyFigy.
1914. 2. 8. p. 87—98.

Bachmann, Else. Volksschule und Kinderarbeit. —
KommunPrax. 1914. 3. p. 65—68.

Dubois, M. Les manuels scolaires. — VieOuvr. 1914.
105. p. 169—78.

Horváth Jenő. Történettanítás és állampolgári nevelés
Angliában. — MagyTárstudSz. 1914. 3. p. 207—20.

Kammerer. Die Entwicklung der technischen Hoch-
schulen Preussens in den letzten 25 Jahren. —
Techn&Wirtsch. 1914. 1. p. 1—9.

Knöpfel. Deutschlands Schulen im Lichte der Statistik.
— Verw&Sta t. 1914. 1. p. 5—8.

Kranold, Herm. Die geistigen Typen der heutigen
deutschen Studentenschaft. — SozialistMh. 1914.
1. 3. p. 178—85.

Krisztics Sándor. Az állampolgári nevelés politikai
tartalma. — MagyTárstudSz. 1913. 10. p. 727—46.

Loczy Lajos. A földrajz a középiskolában. — Magy
Figy. 1914. 1. 3. p. 197—204.

Milleker Jenő. A földrajz középiskoláinkban. — Magy
Figy. 1914. 1. 4. p. 300—8.

Nitzsche, Emil. Volksschulaufwand und Staatsbei-
hilfen. Ein verfehlter Reformversuch in Sachsen.
— KommunPrax. 1914. 5. p. 129—33.

Petersilie, A. Religionsbekenntnis und Schulbesuch.
— Verw&Stat. 1914. 2. p. 29—33.

Rühl. Der Ausgleich der Volksschullasten. — Pr
VerwBl. 1914. 22. p. 373—78.

Schulreformen in Bayern. — KommunPrax. 1914.
7. p. 193—97.

Sergi, G. Alcune idee sull'educazione. — NAntologia
1914. 1013. p. 65—69.

Simon, Helene. Soziale Lage und Schulspeisung in Neu-
köln. — SozPrax. 1914. 18. p. 497—503.

Staatliche und kommunale Leistungen für Schulwohl-
fahrtspflege. — KommunPrax. 1914. 1. p. 7—10

Szabó Dezső. A középiskola pszichikai megalapozása.
— HuszSzáz. 1914. 29. 2. p. 210—17.

Teleky Pál gr. A földrajz a középiskolában. — Magy
Figy. 1914. 2. 7. p. 31—41.

37.17 Iskolaegészségügy Schulhygiene — School hygiene

Schuschny Henrik. Iskola és egészség. Bp.:
Pfeifer 1914. 285 p. (Egészség kv. 16—17.)
27537

Der Knaben- und Mädchenbesuch in städtischen Schul-
zahnkliniken. — KommunPrax. 1914. 4. p. 100—
102.

378 Egyetemek Universitäten — Universities

Balás Károly. Főiskoláink és a gazdasági államtudo-
mányok oktatásának reformja. — MagyTárstudSz.
1914. 1. p. 39—51.

Barnard, J. Lynn. Method and material in political
instruction. — AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 243—
48.

Dawson, Edg. New proportions in political instruction.
— AmPolScRev. 1914. Suppl. p. 234—42.

Haines, Charles G. Report on instruction in political
science in colleges and universities. — AmPolSc
Rev. 1914. Suppl. p. 249—70.

Kleinwaechter, Frdr. jun. Die Reform der juristisch-
staatswissenschaftlichen Studien in Österreich. —
JBNationalök. 1914. 47. 2. p. 233—43.

38 Közgazdaság

Volkswirtschaft — Political economy

Amar, Jules. Le moteur humain et les bases
scientifiques du travail professionnel. Avec
préf. de Henry Le Chatelier. Paris:
Dunod & Pinat 1914. 622 p. 27377

Beiträge zur Geschichte der Nationalökonomie.
H. 1— . Jena 1913— . 4153
1— . Hg. v. Karl Die ni.

Franklin Benjamin. A gazdagodás útja. Ford.
báró Láng Mihály. Bp.: Franklin 1914.
36 p. (Olcsó kv. 1737.) 27846

Henger, Hans. Die Kapitalsanlage der Franzosen in Wertpapieren, mit bes. Berücks. der Kapitalsanlage in Handel und Industrie. Stuttgart: Cotta 1913. 101 p. (Münchener Volkswirtschaftl. Studien, 125.) 26512

Lifschitz, F. Die historische Schule der Wirtschaftswissenschaft. Bern: Stämpfli 1914. 291 p. 27972

Loria, Achille. L'evoluzione economica. Milano: Fed. Italiana d. bibliot. popolari 1913. 62 p. (Biblioteca d. univ. popolare Milanese.) 26427

Marshall, Leon Carroll [etc.] Materials for the study of elementary economics. Ed. by —, Chester Whitney Wright, James Alfred Field. Chicago: Univers. of Chicago press. 1913. 927 p. 27872

Müller, Karl. Die Arbeit. Nach den moral-philosophischen Grundsätzen des hl. Thomas von Aquin. Diss. Stans: Matt 1913. XVIII, 205 p. 27393

Novák Sándor. A magángazdaságtan. Bp.: Pátria 1913. 14 p. 7570

Property, its duties and rights. Historically, philosophically and religiously regarded. Essays by various writers. Introd. by the Bishop of Oxford. London: Macmillan 1913. XX, 196 p. 26115

Révész Bódog. A közgazdasági és jogi ismeretek tanítása a felső kereskedelmi iskolában. (Tek. a 4 évfolyamu tantervjavaslatára.) Bp.: Lampel 1914. 79 p. 26686

Schreiber, Edm. Die volkswirtschaftlichen Anschauungen der Scholastik seit Thomas v. Aquin. Jena: Fischer 1913. VIII, 246 p. 4153/1

Bibliographie: p. 241—246.

— Beiträge z. Gesch. d. Nationalök. 1.

Zielenziger, Kurt. Die alten deutschen Kameralisten. Beitr. zur Geschichte der Nationalökonomie und zum Problem des Merkantilismus. Jena: Fischer 1914. XIII, 468 p. 4153/2

— Beiträge z. Gesch. d. Nationalök. 2.

Albrecht, Gerh. Zur sozialen Theorie der Verteilung. — JBNationalök. 1914. 47, 1. p. 71—85.

American economic association. 26th annual meeting. Papers and proceedings. — AmEconRev. 1914. 4, 1. Suppl.

Bucharin, N. Eine Ökonomie ohne Wert. — NZeit. 1914. 4, 22. p. 806—16.; 23. p. 850—58.

Dánér István. Szükséglettelítés és élvezettelítés. — MagyarTudSz. 1913. 10. p. 762—71.

Depitre, Edg. Les crises périodiques de surproduction. — RevPolParl. 1914. 79, 236. p. 312—18.

Fetter, Frank A. Interest theories, old and new. — AmEconRev. 1914. 4, 1. p. 68—92.

Földes Béla. Bemerkungen zu dem Problem Lorenz Stein—Karl Marx. — JBNationalök. 1914. 47, 3. p. 289—99.

Haney, L. H. The social point of view in economics. — QuartJIEcon. 1913. 28, 1. p. 115—40.

Johnson, W. E. The pure theory of utility curves. — EconJl 1913. 12. p. 483—513.

Kellogg, Daniel F. The disappearing right of private property. — NorthAmRev. 1914. 199, 1. p. 55—64.

Levy, Herm. Economic liberalism. New-York: Macmillan 1913. II, 124 p.

Lewinski, Jan St. The origin of property, and the formation of the village community. London: Constable 1913. 84 p.

Mitscherlich, Wald. Die Weltwirtschaft als Wirtschaftsstufe. — ZStaatswiss. 1914. 1. p. 1—21.

Murdoch, J. G. Economics at the basis of living ethics. London: Constable 1913.

O'Farrell, Horace Handley. The Franco-German war indemnity and its economic results. London: Harrison 1913. 90 p.

Schwiedland, E. Die Bevölkerung als Trägerin der Volkswirtschaft. — SozKultur. 1914. 1. p. 9—28.

380.8+380.9 Gazdaságtörténet és -leírás

Wirtschaftsgeschichte und -beschreibung
Economic history and description

Allix, Edgard. La rivalité entre la propriété foncière et la fortune mobilière sous la Révolution. Paris: Rivière [1914.] p. 297—348. 25964

— Revue d'histoire écon. & soc.

Braun, Fritz. Der neue Balkan. Weimar: Duncker 1913. 192 p. 27184

Bruccoleri, G. La Sicilia di oggi. Pref. di Napoleone Colajanni. Roma: Athenaeum 1913. XXII, 458 p. 27186

Kemény György. Szabolcs vármegye gazdaság-földrajzi monografiája. Bp.: Pesti kny. 1913. 64 p. 4159/27

— Megyei monografiák, 27.

Mac Hugh, R. J. Modern Mexico. London: Methuen 1914. VIII, 342 p. 27980

Polgár Iván. A velencei tó. Székesfehérvár: Debrecenyi 1914. 42 p. 27849

Richter, Max. Reiseeindrücke in Amerika. Vortr. 4054/7
= Gewerbliche Einzelvortr. 7. 1914. p. 5—28.

Salin, Edgar. Die wirtschaftliche Entwicklung von Alaska (und Yukon Territory). Ein Beitr. zu Geschichte und Theorie der Konzentrationsbewegung. Tübingen: Mohr 1914. VIII, 226 p. 1 t. (Archiv f. Sozialwiss. & Sozialpol. Erg. H. 12.) 27840

Fehlinger, Hans. Die wirtschaftliche Struktur Britisch-Indiens. = SozialistMh. 1914. 1. 6. p. 357—62.

Lévy, R. G. & A. Tomasschoff. A balkáni háborúk és Ausztria-Magyarország gazdasági állapota. = BpSz. 1914. 1. p. 74—119.

Petheő Kálmán. Az 1912. évi kereskedelmi mérlegünk passivitása. = MagyarTársadSz. 1913. 10. p. 772—78.

Pohle, L. Das Wirtschaftsjahr 1913 und die gegenwärtige Wirtschaftslage. = ZSozWiss. 1914. 3. p. 143—58.

Raffalovich, A. L'Allemagne en 1913. = Economiste Franç. 1914. 1—5. p. 111—13, 147—50.

Sarkar, Jadunath. Economics of British India. 3. ed. London: Luzac 1913. 352 p.

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Economic policy

Armenak. Avenir économique de la Péninsule Balkanique. Paris 1913. (Documents du progrès. 1913.) 381(495)

Berényi Pál. Skerlecz Miklós báró művei. Bp.: Grill 1914. IX, 587 p. 3251/15
= Magyar közgazdasági kv. 15.

Moral, Felix. Aktienkapital und Aktien-Emissionskurs bei industriellen Unternehmungen. München: Duncker & Humblot 1914. XII, 54 p. (Staats- u. sozialwiss. Forschungen, 176.) 28023

Tonelli Sándor. A magyar közgazdasági érdekvépviseletek. Bp.: Ranschburg 1914. 238 p. 27045

Duré, Franz. Die Regierungsaktion zur Hebung Dalmatiens. = OstRdsch. 1914. 38, 1. p. 3—13.

Mac Arthur, Walter. The West, the canal and the exposition. = AmFed. 1913. 10. p. 836—39.

Marcus, Max. Umlage und Kapitaldeckung. Untersuchungen zur Frage der Rücklagen der gewerblichen Berufsgenossenschaften. Berlin: Moeser 1913. VIII, 416 p.

Schwiedland, E. Produktion und Spekulation. = SozKultur. 1914. 2. p. 74—88.

Thiess, Karl. Hochschulbildung für Unternehmer. = JBGesetzg. 1914. 1. p. 43—114.

Vavasseur, Jacques. La réforme de la législation sur les sociétés par action. = EconomisteFranç. 1914. 3. p. 75—77.

381.21 Üzemtan

Betriebslehre — Factory organization

Brants, V. Le Taylorisme. Cas nouveau d'un vieux problème. [Paris?] 1913. (De: Revue générale.) 7054

Dodge, James Mapes & G. Schlesinger. Industrielle Betriebsführung. — Betriebsführung und Betriebswissenschaft. Berlin: Springer 1913. 70 p. 26657

Kimball, Dexter S. Principles of industrial organization. New-York: MacGraw-Hill 1913. XIV, 272 p. 27423

Pouget, Émile. L'organisation du surmenage. (Le system Taylor.) Paris: Rivière 1914. 70 p. 3641/15
= Biblioth. du mouvement prolétarien, 15.

The Taylor system of shop management at the Watertown arsenal. Washington: Gov. pr. off. 1913. 57—93 p. (Report of the Chief of ordnance. U. S. army. App. 1.) 27841

Dyck, Siegf. Erhöhung der Arbeitsleistung durch wirtschaftliche Betriebsführung. = OstRdsch. 1914. 38, 2. p. 86—89.

Kaff, Sigm. Taylors Arbeitsmethode. = KorrBl GewerkschDeutschl. 1914. 3. p. 39—41.

381.32 Kartellek. Trösztök

Kartelle — Cartels. Trusts

Bruneau, Louis. L'Allemagne en France. Enquêtes économiques. [1913.] 2. éd. Paris: Plon 1914. XII, 343 p. 27994

Carter, Geo. R. The tendency towards industrial combination. Study of the modern movement towards industrial combination in some spheres of British industry, its forms and developments, their causes, and their determinant circumstances. London: Constable 1913. XXIII, 386 p. (Studies in econ. & pol. science.) 26111

Knauth, Oswald Whitman. The policy of the United States towards industrial monopoly. New York: Longmans, Green 1914. 233 p. (Studies in history, econ. & public law, 56. 2.) 27917

Gegenwärtige Kämpfe auf dem Gebiete der deutschen Textilkartellierung. = KartellRdsch. 1914. 1. p. 3—6.

Margaine, L. L'Accaparement des minerais. = VieQuivr. 1914. 104. p. 79—87.

Tosdal, H. R. The kartell movement in the German potash industry. = QuartJIEcon. 1913. 28, 1. p. 140—90.

Tschierschky, S. Über den zivilistisch-organisatorischen Charakter der Kartellorganisation. = Kartell Rdsch. 1913. 12. p. 961—71.

381.6 Élelmezés. Drágaság

Lebensmittelversorgung. Teuerung.
High cost of living

Falke, [Frdr.] Die Arbeitsteilung zwischen Land und Stadt bei der Produktion von tierischen Nahrungsmitteln, als Hilfsmittel zur Regulierung der Lebensmittelpreise. Vortr. Lpzg: Reichenbach 1913. 31 p. (Schriften d. ökonomischen Ges. im Königreich Sachsen.) 27685

Fleischenquete 1912/1913. Verhandlungen der Gesamtkommission und Zusammenstellung der Sachverständigen-Gutachten. Berlin: Elsener 1913. 468 p. 7591

Bowley, A. L. Relation between wholesale and retail prices of food. = EconJl 1913. 12. p. 514—23.

Conrad, Joh. Die Fleischteuerungsfrage. = JBNationalök. 1914. 47, 2. p. 145—75.

Eggenschwyler, W. Prinzipielles zur Erforschung der Teuerung. = JBGezetzg. 1914. 1. p. 115—48.

Die Fleischquete. = SozPrax. 1914. 22. p. 1914. 22. p. 539—40.

Die Fleischquete und die Stadtverwaltung. = Kommunalpol Bl. 1914. 1. p. 12—13.

Guradze, Hans. Die Brotpreise in Berlin im Jahre 1913. = JBNationalök. 1913. 47, 3. p. 381—85.

Kranold, Herm. Lücken der deutschen Milch- und Fettversorgung. = SozialistMh. 1914. 1, 7. p. 428—33.

Rudolf, Albert. Die steigende Fleischknappheit in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. = NZeit. 1914. 1, 24. p. 590—95.

Zotke-Heyde, Else. Volksernährung. = SozPrax. 1914. 21. p. 593—97.; 22. p. 625—28.

382 Bányászat

Bergbau — Mining

Wenger, Léon. Le pétrole. Production. Industrie. Commerce. Paris: Rousseau 1913. IX, 213 p. 27910

Bibliographie: p. 199—213.

Jöhlinger, Otto. Die Diamanten Südwestafrikas. = JBGezetzg. 1914. 1. p. 303—40.

Leroy-Beaulieu, Pierre. La production minière et métallurgique aux Etats-Unis en 1913. = EconomisteFranç. 1914. 4, 6. p. 113—14, 150—51, 188—90.

Leroy-Beaulieu, Pierre. La production de l'or dans le monde en 1913. = Economiste Franç. 1914. 7. p. 225—27.

Reuter, R. Le ressources minérales de la Tunisie. Nancy: Berger 1913. XXII, 344 p.

Snider, L. C. Petroleum and natural gas in Oklahoma. Oklahoma: Harlow-Ratliff 1913. 8, 350 p.

Voelkel, Karl. Grundzüge des preussischen Bergrechts. Berlin: Guttentag 1914. 266 p.

Walle, P. La Bolivie et ses mines. Paris: Guilmoto 1913. XVI, 444 p.

383 Östermelés

Landwirtschaft — Agriculture

Adeane, Charles & Edwin Savill. The land report. A study of the land question with an answer to the report of the Secret enquiry committee. London: Murray 1914. XX, 158 p. 27915

Berlin, Statistisches Amt. Die deutsche Landwirtschaft. Berlin: Puttkammer & Mühlbrecht 1913. 277 p. 26655

Buck, Solon Justus. The granger movement. A study of agricultural organization and its political economic and social manifestations 1870—80. Cambridge: Harvard 1913. XI, 384 p. 27396
Bibliography: p. 312—351.

Köppen, Wilh. v. Grundlagen für exakte Forschung in der Landwirtschaft. Beitr. zur Klärung auf dem Gebiete des Rechnungswesens. Jena: Fischer 1914. 88 p. **3903/13**
= Archiv f. exakte Wirtschaftsforschung. 13.

The Land problem. Notes suggested by the report of the Land enquiry committee. London: Wyman 1913. 35 p. **27707**

Marks, T. E. The Land and the commonwealth. Introd. by J. Hugh Edwards. London: King 1913. XXV, 314 p. **27693**

Meyer, Lothar. Die englische Agrarenquete von 1913. Berlin: Parey 1914. 59 p. **27839**

Nagybritannia. Labour party. The labour party and the agricultural problem. With: Reports of visits to Ireland & Denmark. London 1913. 48 p. **27927**

Németh József. Szerbia mezőgazdasági termelése és forgalma. Bp.: Singer & Wolfner 1914. 188 p. **27856**

Rew, R. H. An agricultural faggot. Collection of papers on agricultural subjects. Westminster: King 1913. X, 187 p. **25811**

Schulz, Artur. Zur Agrartheorie und politik der deutschen Sozialdemokratie. (Schriften d. Münchener Freien Studentenschaft, 2.) **27960**

A Unionist agricultural policy. By a group of unionists. London: Murray 1913. 31 p. **27412**

*

Andrée, Ernst. Zur landwirtschaftlichen Betriebsentwicklung. = NZeit. 1914. 1, 21. p. 784—88.

Ferraris, Maggiorino. L'istituto internazionale di agricoltura ed i suoi lavori. = NAntologia 1914. 1015. p. 450—65.

Häusgen, W. Das Grosskapital in der Landwirtschaft. = NZeit. 1914. 1, 20. p. 985—88.

Die Landwirtschaft Schwedens. = JBNationalök. 1914. 47, 2. p. 226—32.

Laue. Die Fischersiedlung des Ostseebades Zoppot. = ZWohnungsw. 1913/14. 9. p. 141—45.

Marriott, J. A. R. The English land system: 4. The future. = FortnRev. 1914. 3. p. 539—53.

Matlaszkovszki Tádé. A magyar mezőgazdaság üzemtökeszükséglete és jövedelméhezjárása. = MagyGazd Sz. 1914. 19, 2. p. 85—91.; 3. p. 174—81.

Moeglich, Alfr. Schwierigkeiten und Irrtümer in der Behandlung der Agrarstatistik. = NZeit. 1914. 1, 17. p. 628—34.

Rey, E. La culture rémunératrice du blé. Paris: Bailière 1914. 161 p.

Sagawe, B. Die statistische Methode und ihr Wert für die Wirtschaftslehre des Landbaues. = ArchExakte Wirtschaftsforsch. 1914. 6. 1. p. 116—36.

Sagawe, B. Die volkswirtschaftliche Bedeutung von Gross- und Kleinbetrieb in der Landwirtschaft. = ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 1. p. 232—58.

Sagawe, B. Die wirtschaftliche Bedeutung des Rübenbaues. = ArchExakte Wirtschaftsforsch. 1914. 6, 1. p. 157—209.

Simons, A. M. Neue Tendenzen in der amerikanischen Landwirtschaft. = NZeit. 1914. 1, 19. p. 684—92.

Szegh Dezső. Albánia mezőgazdasági viszonyai. = MagyGazdSz. 1914. 19, 1. p. 32—39.; 2. p. 92—99.; 3. p. 163—73.

Die Umwälzungen in den russischen Agrarverhältnissen. = NZeit. 1914. 1, 26. p. 973—81.

Wagner, Frdr. Gross- oder Kleinbetrieb in der Landwirtschaft? = NZeit. 1914. 1, 18. p. 658—61.

Willis, J. C. Manuel d'agriculture tropicale. Paris: Dunod 1913. XII, 291 p.

383.1 Földbirtok

Grundbesitz — Property in land

Jackowski, Th. v. Der Bauernbesitz in der Provinz Posen im 19. Jh. Lpzg: Veit 1914. VII, 154 p. (Volkswirtschaftl. & wirtschaftsgeschichtl. Abhandl. 3. 7.) **27700**
Bibliographie: p. 152—154.

Meuriot, Paul. Le livre foncier de Paris 1911. Paris: Berger-Levrault 1913. 46 p. **7556**

Németsország. Törvényjavaslat 1913. Entwurf eines Gesetzes über Familienfideikommiss und Familienstiftungen nebst Begründung. Berlin 1913. **7562**

*

Bernát István. Lloyd George birtokpolitikája. = MagyGazdSz. 1914. 19, 1. p. 6—24.

Mauer, Herm. Wilhelm von Humboldt und die Entschuldung des ländlichen Grundbesitzes. = JBgesetzg. 1914. 1. p. 297—302.

Schulz, Art. Zur landwirtschaftlichen Bodenpolitik in Bayern. = SozialistMh. 1914. 1, 2. p. 92—108.

383.6 Állattenyésztés

Viehzucht — Domestic animals

*

Bellet, Daniel. L'élevage des animaux à fourrure. = EconomisteFrang. 1914. 5. p. 151—53.

Matschoss, W. Das Gut Geeste der Harpener Bergbau-A. G. = Techn & Wirtsch. 1. p. 27—33.

384 Iparpolitika

Industriepolitik — Industry

Budapesti kávéipartársulat. Alapszabály. [És]
Jelentés. 1911. B 384/30

Budapesti kávések szövetsége. Alapszabály. 1913.
B 384/31

Devilar, C. En Indochine. Petites industries et
industries familiales au Tonkin. Paris: Rous-
seau 1914. 52 p. 3318/13
= Musée social. Memoires & doc. 1914. 2.

Escales, R. Industrie-Förderung. Stuttgart:
Enke 1914. 37 p. 27675

Németország. Törvényjavaslatok. 1913. Ent-
wurf eines Gesetzes betr. Änderung d. § 56,
56c der Gewerbeordnung. Berlin 1913. 7563

Rajka Géza. A kolozsvári szabó cég története
a 15—17. században. Kolozsvár: Stief 1913.
219 p. 27667

Fehlinger, Hans. Die Industrie in den Vereinigten
Staaten von Amerika. = SozialistMh. 1914. 1. 2.
p. 113—16.

Frölich, Fr. Die Bedeutung des rheinisch-westfälischen
Industriegebietes. = Techn&Wirtsch. 1914. 1. p.
33—49.

Illingworth, S. Roy. The cooperation of science and
industry. London: Griffin 1914. 92 p.

Lóránd Jenő. Magyarország természeti erőforrásai és
a magyar ipar jövője. = Szocializm. 1914. 4. p.
172—85.

Payen, Edouard. L'industrie à domicile: le tissage du
ruban dans le Velay. = Economiste Franc. 1914.
1. p. 6—8.

Powell, Fred Wilbur. Industrial bounties and rewards
by American states. = QuartJlEcon. 1913. 28. 1.
p. 191—208.

Robertson, D. H. Some material for a study of trade
fluctuations. = JStatSoc. 1914. 2. p. 159—78.

von der Burchard. Staatliche Beratungsstellen für
Technik und Wirtschaft. = Techn&Wirtsch. 1914.
1. p. 10—18.

Waltmath, Kuno. Die wahre Grundlage der Grösse
der britischen Industrie. = ZStaatswiss. 1914.
1. p. 139—45.

Wright, Arnold. The brewery revival. Will it be sus-
tained? = FinRev. 1914. 2. p. 132—39.

384: . . . Egyes iparágak

Einzelne Industriezweige

Special industries

Hübener, Erhard. Die deutsche Eisenindustrie.
Ihre Grundlagen, ihre Organisation und ihre
Politik. Lpzg: Gloeckner 1913. 226 p. (Han-
delshochschul-Biblioth. 14.) 25794

Ney Béla. Az építő-ipar. Bp.: Várnay 1914.
90 p. 3250/4
= Ipari közigazgatási szakkvt. 7—8.

Boyer, L. Le maïs à sucre et ses utilisations industriel-
les. Valence: Ducrès & Lombard 1913. 16 p.

Bührig, Wilh. Die Hirschberger Spitzen-Hausindustrie
= JBgesetzg. 1914. 1. p. 225—56.

François, L. & R. Vallier. Les industries agricoles et
alimentaires. Paris: Dunod 1914. VIII, 256.

Käppler, Herm. Ein untergehendes Kleingewerbe. Zu
den Produktionserhebungen im Mühlengewerbe.
= NZeit. 1914. 1, 20. p. 752—54.

Kretzen, Joh. Die Entwicklung der oberschlesischen
Eisenindustrie. = NZeit. 1914. 1, 25. p. 940—49.

Lederer, Max. Der neue österreichische Buchdrucker-
tarif. = SozPrax. 1914. 22. p. 628—33.

Leroy-Beaulieu, Pierre. La laine, peignage, filature et
tissage. = EconomisteFranc. 1914. 3. p. 79—81.

Payen, Edouard. La laine: sa production et ses prix.
= EconomisteFranc. 1914. 2. p. 41—43.

Payen, Edouard. Quelques industries marseillaises.
= EconomisteFranc. 1914. 4. p. 114—16.

Riemann, Karl. Die wirtschaftliche Bedeutung der
Kaliindustrie. = Techn&Wirtsch. 1914. 2. p.
121—36.

Roe, Rich. The United shoe machinery company. =
JlPolEcon. 1913. 10. p. 938—53.

385 Közlekedés

Verkehrswesen — Communication

Chaumeil, Louis. Les omnibus et les tramways
à Paris. Thèse. Paris: Rousseau 1913. 234 p.
27961

Behnisch. Nochmals die Frage der Tragung der Kosten
für Verbreitung einer Eisenbahnüberführung, oder
Unterführung. = PrVerwBl. 1914. 24. p. 414—16.

Leroy-Beaulieu, Paul. Le tunnel sous-marin. =
EconomisteFranc. 1913. 35. p. 305—7.

385.3 Postaügy

Postwesen — Post

Haass, Frdr. Weltpostverein und Einheitsporto (Welt-Pennyporto.). Berlin: Kohlhammer 1913. V, 174 p. 27424

Nawiaszky, Hans. Die Post und ihr Personal. Wien: Zeitschr. f. Post u. Telegraphie 1914. 27 p. 27993

385.5 Vasutak

Eisenbahnen — Railways

Egyesült-Államok. National civic federation. Commission regulation of public utilities. New York: Nat. civic fed. 1913. 1284 p. 27694

Gariel, Geo. Les chemins de fer fédéraux. Paris: Rousseau 1913. p. 152—396. 12820/2
= Gariel: La centralisation économique en Suisse. 2.

Thomas, Albert. L'état et les compagnies de chemins de fer. Paris: Dunod & Pinat 1914. 363 p. (Encyclopédie parlement. d. sciences politiques & soc.) 28091

*

Arndt, Adolf. Bemerkungen zu den staats- und verwaltungsrechtlichen Grundlagen des Eisenbahnwesens. = VerwArch. 1914. 22, 1—2. p. 1—21.

Bauer, John. The Minnesota rate cases. = PolSci Quart. 1914. 29. 1. p. 57—83.

Das Eisenbahngesetz für Sachsen. = KommunPrax. 1914. 3. p. 73—75.

Field, Arth. S. The express charges prescribed by the Interstate commerce commission. = AmEconRv. 1913. 4. p. 831—82.

Gariel, Geo. Les chemins de fer suisses. = RevEcon Int. 1914. 1. p. 84—123.

Lauck, Jett W. The plight of the railroads. = North AmRev. 1914. 199, 1. p. 42—54.

Ludovicus. Transports par chemins de fer. Paris: Rev. d. mat. de construction 1913. 136 p.

Müller, Ernst. Zur badischen Eisenbahngeschichte. = JBNationalök. 1914. 47, 2. p. 202—11.

Nay, Frank. Uniform methods of railway accounting. = JIPolEcon. 1913. 10. p. 881—912.

Rossi, Teofilo. La ferrovia direttissima Tortona Genova e gli interessi di Torino. = NAntologia 1914. 1012. p. 662—80.

Szabolcsy Antal. Irányváltóztatás államvasutunk bevételi politikájában. = KözgazdSz. 1914. 1. p. 32—50.

Tószeghy Richard. A «Compagnie du chemin de fer du Midi» hálózatának villamosítása. = MagyMérn Közl. 1914. 48, 6. p. 99—103.

Urville, M. Die schweizerischen Bundesbahnen in administrativer und wirtschaftlicher Hinsicht. = MonatschrDBeamte 1914. 7. Verw&Stat. 1914. 4. p. 79—81.

Viator. Le agitazioni dei ferrovieri ed i risultati delle ferrovie di stato. = NAntologia 1914. 1016. p. 716—25.

Wertheimer, Fritz. Neue Bahnen in China. = Techn & Wirtsch. 1914. 2. p. 85—96.

385.6 Hajózás

Schiffahrt — Shipping

Giaccone, Edgardo. Il canale di Panama. Dal passato all'avvenire. Torino: Bocca 1914. XI, 230 p. (La civiltà contemp. 17.) 26506

Guckenmuss, Franz. Die Unterstützung der französischen Handelsmarine durch Prämien. Hamburg: Friederichsen 1914. IV, 233 p. 25842

Marshall, Logan. The story of the Panama canal. Philadelphia: Winston 1913. 286 p. 26473

Siebert Gyula. Fiume gazdasági jövője. Felolv. Bp.: Nyugat ny. 1914. 24 p. (A Magyar külkereskedelemből.) 27826

*

Bellet, Daniel. Les transformations du port du Havre. = EconomisteFranç. 1914. 8. p. 263—64.

Szirt Lajos. Víz közlekedésünk fejlesztése. = KözgazdSz. 1914. 3. p. 145—85.

Tengeri hajózásunk segélyezése. = MagyGazdSz. 1914. 19, 2. p. 105—8.

385.9 Légi közlekedés

Luftschiffahrt — Aeronautics

Aero-Manuel. Répertoire sportif, technique et commercial de l'aéronautique. 1914—Paris 4239

1904—par Ch. Faroux et Bonet.

Németország. Törvényjavaslatok. 1914. Entwurf eines Luftverkehrsgesetzes. Berlin 1914. 7582

Taschenbuch der Luftflotten. Jg. 1— . 1914—.
München. 4229
1— . Hg. v. Ferd. Rasch & Walter Hormel.

386 Kereskedelem

Handel — Commerce

Clad, Clovis. Der Ausverkauf. Geschichtliche Entwicklung und systematische Darstellung seiner Regelung im Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb. Diss. Lpzg: Hagemann 1913. XXXI, 172 p. 25806
Bibliographie: p. IX—XXII.

Cosoiu, Mihail N. Die belgische Handelspolitik der letzten 40 Jahre. Stuttgart: Cotta 1914. XII, 80 p. (Münchener volkwirt. Studien. 128.) 27673

Kerekes György. A kassai kereskedők életéből harmadfél század 1687—1913. Bp.: Orsz. ipar-egyes. kiad. 1913. VI, 279 p. 26415

Krüer, Hermann. Die Markthallen und ihre Hilfskräfte als Faktoren der Lebensmittelversorgung in unseren Grossstädten. Bonn: Marcus 1914. 102 p. V t. (Kölner Studien zum Staats- & Wirtschaftsleben.) 27974

Maier-Rothschild. Handbuch der gesamten Handelswissenschaften für jüngere und ältere Kaufleute sowie für Industrie, Gewerbetreibende, Anwälte und Richter. Bd. 1—2. Hg. v. Joh. Frdr. Schär & Rich. Calwer. Berlin: Simon 1914. K 3860/4

Nemzetközi kongresszus. Congrès international des éditeurs. 8— . 1913. 4327
8. Budapest 1913. Compte rendu. 227 p.

Paproth, Hans. Die jüngsten Vorgänge auf dem internationalen Petroleummarkt in ihrer Bedeutung für das Deutsche Reich. Stuttgart: Enke 1914. 73 p. (Finanzwirtschaftliche Zeitfragen.) 25016

Pinner, Walter. Der Getreidehandel in Deutschland vor und seit der Reichsbörsengesetzgebung. Berlin: Springer 1914. 90 p. 27966

Schachner, Richard. Märkte und Markthallen für Lebensmittel. Bd 1—2. Berlin: Göschen 1914. 27680

Stewart, Basil. Publishers. — Literary year-book. 1914. p. 555—591. 0120/16

Gerhardt. Das Warenhausproblem. — Monatschr DBeamte 1914. 9. p. 144—46.

Hofrichter, A. Handelspolitische Aussichten. — NZeit. 1914. 1, 15. p. 529—39.

Joniak, Nik. Das Wuchersystem der Abzahlungsgeschäfte. — NZeit. 1914. 1, 26. p. 995—1000.

Die Krisis in der Konkurrenzklausefrage. — Soz Prax. 1914. 27. p. 777—80.

Martin, G. Le petit commerce et le progrès économique. Paris: Rouchon 1913. 40 p.

Martin-St.-Léon, Et. Die Parlamentsenquête über die Lage des französischen Detailhandels. — MittInt VerbMittelst. 1913. 12. p. 374—85.

Van Hissenhoven, Paul. Le Coin des grains à Anvers. — RevEconInt. 1914. 1. p. 53—83.

Wilden, Jos. Die Staatsrechtsnatur der Handwerkskammer. — SozKultur. 1914. 3. p. 143—57.

386.2+386.3 Külkereskedelem. Vámügy

*Auswärtiger Handel. Zollwesen
Foreign trade*

Egyesült-Államok. Törvények, rendeletek. 1913. United States tariff law. 1913. Including income tax. Brooklyn, N. Y. 1913. 80 p. 7586

Hory András. Romániai jegyzetek. Bp.: Politzer 1914. 35 p. 27028

Magyar vámpolitikai központ kiadványa. 9, 10, 11— . sz. Bp. 1914— . 4328

Mátyás Jenő. A vámpolitika alapfogalmai. Előszóval ell. Matlekovits Sándor. Bp.: Réthy 1914. 170 p. 4328/2
— Magyar vámpolitikai központ kiadv. 11.

Renner, Karl. Die Aera Hohenblum, der Ruin unserer Staats- und Volkswirtschaft. Bericht über Österreichs Zoll- und Handelspolitik. Wien 1913. P 386 (436.01)

Taussig, F. W. Das Zolllarifgesetz der Vereinigten Staaten von 1913. Berlin: Simon 1914. 32 p. (Volkswirtschaftliche Zeitfragen.) 28011

Dehn, Paul. Das stille Meer. — JBGesetzg. 1914. 1. p. 149—98.

Fontaine, Arth. & André Chérange. Die gesetzliche Regelung des Tarifvertrages in Frankreich. — AnnSozPol. 1914. 3, 3—4. p. 411—44.

Gärtner Henrik. A német gabonabeviteli jegyek rendszere. — KözgazdSz. 1914. 2. p. 85—104.

Grossmann, H. Die Entwicklung des deutschen Aussenhandels seit dem Inkrafttreten des Zollltarifes von 1902. — *Techn & Wirtsch.* 1914. 1. p. 19—26.

Lapis. Der neue amerikanische Zollltarif. — *NZeit.* 1914. 1, 21. p. 765—75.; 22. p. 816—22.

Payen, Edouard. Le marché du caoutchouc en 1913. — *Economiste Franç.* 1914. 6. p. 190—93.

Schuchardt, Th. Bedeutung und Praxis des amerikanischen Zollverwaltungswesens. — *Techn & Wirtsch.* 1914. 2. p. 116—121.

Taussig, F. W. The tariff act of 1913. — *Quart J Econ.* 1913. 28. 1. p. 1—30.

387 Pénz és hitelügy

Geld und Kredit — Money, Credit

Agricultural credit banks of the world. Banking law journal year-book. 1913— . New-York. 7569

Astier, Ferdinand. Des Monts-de-Piété en France. Projets de réformes. Thèse. Paris: Rousseau 1913. 231 p. 27954

Colinet, César Jh. Les bourses de valeurs mobilières en Belgique. Situation actuelle et projets de réformes. Exposé théorique et pratique. Bruxelles: Van Fleteren 1913. VIII, 362 p. (Biblioth. de la Soc. d'études morales & juridiques.) 26114

Dóczi Sámuel. Kredit- und Hilfseinrichtungen für den Mittelstand. Hilfs- und Kreditfonds bei Gemeinden, Landesregierungen und beim Staate. Luxemburg: Beffort 1913. 74 p. (Aus Mitteilungen d. internat. Verb. z. Studium d. Verhält. d. Mittelstandes in Brüssel.) 26480

Fisher, Irving. The purchasing power of money. Its determination and relation to credit, interest and crises. New York: Macmillan 1913. XXIV, 502 p. 27394

Göppert, Heinr. Über das Börsentermingeschäft in Wertpapieren. Berlin: Springer 1914. IV, 81 p. 27677

Jastrow, J. (szerk.) Geld und Kredit. Berlin: Reimer 1914. VIII, 177 p. 3145/4
— Textbücher zu Studien ü. Wirtschaft & Staat, 4.

Kovács Lipót. A belföldi hitel függetlenítése az aranyáramlásoktól. Bp.: Lampel 1914. 89 p. 26482

Labordère, Marcel. Mouvements de l'or aux États-Unis (1890—1911) et tableau des mouvements de l'or dans le monde en 1911. Suivi d'appendices documentaires. Coulommiers: Brodard 1913. 50 p. (De: Revue de Paris.) 26673

Landry, Adolph. Le crédit industriel et commercial. Paris: Dunod & Pinat 1914. 302 p. (Encyclopédie parlementaire d. sciences pol. & soc.) 26481

Osborne, Algernon Ashburner. Speculation on the New York stock exchange. 1907. New York: Columbia univers. 1913. 172 p. (Studies in history, economics & public law, 137.) 27431

Stein Emil. Az ipari hitel. Bp.: Orsz. iparegy. 1914. 47 p. 27914

Tchernoff, J. La crise du marché à terme et la proposition de Monzie devant le parlement. Paris: Pedone 1913. 48 p. 27382

Chi Zang Waung. The ancient coins and currency of China. — *Econ J.* 1913. 12. p. 524—36.

Duvergier, Daniel. Le rôle économique du chèque. Paris: Sirey 1913.

Gardner, J. The investment aspect of financial stringency. — *Fin Rev.* 1914. 1. p. 18—26.

Katona Lajos. A pénzügyi mérlegek revíziója. — *PénzüSz.* 1914. 3, 2. p. 129—37.

Leroy-Beaulieu, Paul. La situation des marchés financiers. — *Economiste Franç.* 1914. 1—4. p. 1—3, 37—39, 73—75, 109—10.

Neuere Hypothekenbewegung in Preussen. — *Verw & Stat.* 1914. p. 41—43.

Paschke. Die städtische Hypothekenanstalt für 2. Hypotheken in Görlitz. — *ZWohnugsW.* 1913/14. 9. p. 137—40.

Patterson, E. M. Objections to a compensated dollar. — *Am Econ Rev.* 1913. 4. p. 863—75.

Stiles, C. R. How the private investor should keep his accounts. — *Fin Rev.* 1914. 2. p. 150—54.

White, Horace. The currency bill in the Senate. — *North Am Rev.* 1914. 199, 1. p. 33—41.

Willis, Henry Parker. The federal reserve act. — *Am Econ Rev.* 1914. 4, 1. p. 1—24.

387.1 Bankügy

Bankwesen — Banking

Lansburgh, Alfr. Die Massnahmen der Reichsbank zur Erhöhung der Liquidität der deutschen Kreditwirtschaft. Stuttgart: Enke 1914. 62 p. (Finanzwissenschaftl. Zeitfr. 8.) 27388

Máthé Miklós. A jegybankok aranykészletének védelme békében és háborúban. Bp.: Grill 1914. 89 p. **26685**

Novák Sándor. A nyílt követelések leszámítása. Bp.: Pátria 1913. 13 p. **7571**

Steinberg, Paul. Die russische Reichsbank seit der Währungsreform (1897—1910). Stuttgart: Cotta 1914. XII, 140 p. (Münchener volkswirtschaftl. Studien, 127.) **27679**

Zsoldos Géza. A bankkoncentráció. Bp.: Pénzvilág 1914. 75 p. **27992**

Bletterie, H. de. La réglementation des dépôts en banque. Thèse. Paris: Pedone 1913. 210 p.

Chlepner, B. S. La banque de Russie. — RevEcon Int. 1914. 1. p. 124—46.

Combat, F. J. Banques et opérations de banque. Paris: Berger 1914. XI, 447 p.

Cooke, Thornton. 4 years more of deposit guaranty. — QuartJIEcon. 1913. 28. 4. p. 69—113.

Fisher, Edm. L'Amérique bancaire et monétaire. — RevEconInt. 1914. 1. p. 29—52.

Hollander, Jacob H. The security holdings of national banks. — AmEconRev. 1913. 4. p. 793—814.

Swanson, W. W. The revision of the Canadian bank act. — AmEconRev. 1913. 4. p. 993—1004.

Werkner Ödön. Az Egyesült-Államok jegybankrendszerének reformja. — KözgazdSz. 1914. 2. p. 105—28.; 3. p. 195—203.

Wilhelm, Alb. Charakter und wirtschaftliche Bedeutung der vier grossen rheinisch-westphälischen Provinzbanken. — NZeit. 1914. 2. 1. p. 20—24.

387.2 Takarékpénztárak

Sparkassen — Saving banks

Lescure, Jean. L'épargne en France. Paris: Tenin 1914. 111 p. **27875**

Nürnberg. Schulsparkasse. Bericht über die Entwicklung der Schul-Sparkasse Nürnberg. Nürnberg: Hilz 1914. 23 p. **7552**

Weitner Béla. A postatakarékpénztárról, csekkről és zsiro-forgalomról. Bp.: Athenaeum 1914. 68 p. **28070**

Die Untersuchungen des Vereins für Sozialpolitik über das Sparwesen. — SozPrax. 1914. 26. p. 755—58.; 27. p. 782—84.

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Abel, A. Systematische und alphabetische Berufsliste zum Gebrauch der Lebensversicherungs-Gesellschaften. Berlin: Mittler 1913. 128 p. — Veröffentlichungen d. Deutschen Ver. f. Versicherungswiss., 25.

Fratzcher, Alfred. Das örtliche Viehversicherungswesen im Königreich Preussen. Berlin: Parey 1914. 48 p. (Veröff. d. kgl. preuss. Landes-Ökonomie-Kollegiums, 14.) **27835**

Gephart, W. F. Insurance and the State. New-York: Macmillan 1913. XIII, 288 p. **27964**

Günther, Ad. Rundschau über das Versicherungswesen. — AnnSozPol. 1914. 3. 3—4. p. 445—75.

Stevens, Wm. S. Missouri Orr law against combinations of insurance companies. — AmEconRev. 1913. 4. p. 1006—11.

Wilson, James. The cooperative insurance of live-stock in England and Wales. — JSocStat. 1914. 2. p. 145—58.

388.4 Társadalmi biztosítás

Sozialversicherung — Social insurance

Praxis der kommunalen und sozialen Verwaltung. Die neuen Aufgaben der Sozialversicherung in der Praxis. Tübingen: Mohr 1913. XXIV, 337 p. **3601**
— Praxis d. kommunalen & sozialen Verwaltung, 3.

Vereinbarungen zwischen den Organisationen der Ärzte und der Krankenkassen nach den Bestimmungen des Berliner Abkommens vom 23. Dezember 1913. Berlin: Heymann 1914. 31 p. **7590**

Wagner, M. Zur Frage der Arbeitslosenversicherung in Deutschland. Berlin: Zillesen 1913/14. 115 p. **27427**

Arbeitslosenversicherung und Arbeitslosenfürsorge in Bayern. — RArbBl. 1914. 1. p. 49—52.

Bellom, Maurice. L'assurance contre les accidents en Autriche. — EconomisteFranc. 1914. 8. p. 259—61.

Bellom, Maurice. L'évolution de l'assurance sociale en Belgique. — EconomisteFranc. 1914. 6. p. 193—94.

Bellom, Maurice. Les retraites des ouvriers mineurs en Belgique. — EconomisteFranc. 1914. 2. p. 45.

Downey, E. H. Workmens compensation in the United States. — JIPolEcon. 1913. 10. p. 913—30.

Ehrler. Die Strassburger Arbeitslosen-Versicherung im Jahre 1911/12. — Verw&Stat. 1914. 1. p. 10—41.

Gaebel, Kaethe. Unstimmigkeiten bei der Krankenversicherung der Hausgewerbetreibende. — Soz Prax. 1914. 27. p. 773—76.

Gallai, Marcel. A magyarországi szociális balesetbiztosítás költségei. — MunkásSz. 1914. 6. p. 187—224.

Gemeindliche Arbeitslosenversicherung im Deutschen Reiche. — KommunPrax. 1914. 5. p. 135—42.

Gephart, W. F. Insurance and the State. London: Macmillan 1913.

Gibbon, I. G. The working of the insurance act. — EconJl. 1913. 12. p. 627—31.

Helms. Der Arbeitgeberbeitrag zur Krankenversicherung der unständig Beschäftigten und die Gemeinden. — FrVerwBl. 1914. 25. p. 435—36.

Hoch, Gust. Wie bewähren sich die neuen Bestimmungen der Reichsversicherungsordnung über die ärztlichen Gutachten? — KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 2. Arbeiterrechtsbeil. 1. p. 1—2.

Junghans. Die Landkrankenkassen als die geeigneten Träger der Dienstbotenkrankenversicherung. — PrVerwBl. 1914. 15. p. 241—42.

Kaufmann. A német munkásbiztosítás története, céljai és eredményei. — MunkásSz. 1914. 4. p. 113—126.

Mignon, A. Les cheminots et les soins médicaux. — VieOuvr. 1913. 96. p. 337—44.

Die Neubearbeitung der Grundsätze für die gemeindliche Arbeitslosenversicherung in Bayern. — Soz Prax. 1914. 23. p. 679—81.

Pap Géza. Munkásbiztosítási joggyakorlat. — MunkásSz. 1914. 5. p. 145—50.

Rubinow, J. M. Social insurance. London: Williams 1914.

Sachse, J. Die Arbeitslosenversicherung in Grossbritannien. — NZeit. 1913/14. 1. 3. p. 76—83.

Stier-Somlo, Fritz. Die sozialpolitischen Gesichtspunkte bei der Organisation der Krankenkassen. — Ann SozPol. 1914. 3. 3—4. p. 379—98.

Umbrei, Paul. Die neuen Methoden der Arbeitslosenversicherung. — SozialistMh. 1914. 1. 5. p. 275—82.

Umbreit, Paul. Zur Frage der Zwangsarbeitslosenversicherung in Deutschland. — SozialistMh. 1914. 1. 7. p. 423—28.

Wissel, Rud. Krankenkassen und Ärzte. — Sozialist Mh. 1914. 1. 4. p. 227—32.

389 Pénzügy

Finanzwesen — Public finance

Rousseau, R. & L. Gallié. Traité pratique de droit financier. Vol. 1—2. Paris: Rousseau 1914.

389.1 Állami pénzügyek

Staatsfinanzen — State finance

Baudin, Pierre. L'argent de la France. [1914.] 2. éd. Paris: Grasset 1914. XXXIV, 326 p. 27971

Bouché, Camille. Les emprunts étrangers. Paris: Impr. du palais. 1914. 42 p. 27699

Landry, Adolf & B. Nogaro. La crise des finances publiques en France, en Angleterre, en Allemagne. Paris: Alcan 1914. 264 p. 28092

Mallet, Bernard. British budgets 1887—88 to 1912—13. London: Macmillan 1913. XXIV, 510 p. 26279

Ancona, Ugo. La nuova situazione finanziaria dell'Italia. — NAntologia 1914. 1010. p. 310—25.

Ansiaux, Maur. La baance des comptes de la Belgique est-elle perpétuellement défavorable? — RevEcon Int. 1914. 1. p. 147—52.

Antal Géza. Államháztartásunk fejlődése számokban. — PénzüSz. 1914. 3. 2. p. 122—28.

Bernstein, Ed. Die Realitäten des Budgetrechts. — SozialistMh. 1914. 1. 5. p. 282—88.

Brousse, Emmanuel. La projet de loi sur le controle budgétaire. — EconomisteFranc. 1914. 7. p. 223—25.

Byles, Wm. P. Naval expenditure and the investor. — FinRevRev. 1914. 2. p. 123—32.

Chandler, Alfr. D. Amortization. — AmEconRev. 1913. 4. p. 876—93.

Cohn, Gust. German experiments in fiscal legislation. — EconJl. 1913. 12. p. 537—47.

Depuichault, René. Les disponibilités du gouvernement russe dans les banques étrangères. — RevPolParl. 1914. 79, 236. p. 319—29.

La dette publique et son amortissement. (en Belgique). — BullStatLég. 1913. 11. p. 656—60.

Ellenbogen, Wilh. Die österreichische Staatsschuld. — Kampf. 1914. 7. p. 295—302.

Gerling, Karl. Beiträge zur Reform der kameralistischen Buchführung. — FinArch. 1914. 1. p. 33—40.

Gerloff, Wilh. Die Reichsfinanzgesetzgebung von 1913. — AnnSozPol. 1914. 3. 3—4. p. 289—354.

Heinemann, Ernst. Der Kursstand der deutschen Staatsanleihen. — JBNationalök. 1914. 47, 2. p. 219—25.

Kiss Jenő. Szeszmonopolium. — AdóilletSz. 1914. 2. p. 96—100.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les projets financiers gouvernementaux. — EconomisteFranc. 1914. 5. p. 145—47.

Leroy-Beaulieu, Paul. Un plan de finances à opposer aux projets gouvernementaux. — *Economiste* Franc. 1914. 6—7. p. 185—87, 221—23.

Lévy, Gaston. Le monopole du pétrole. — *Mouv Socialiste*. 1914. 35, 259—60. p. 45—47.

Louis, Paul. Die Finanzkrise in Frankreich. — *NZeit*. 1914. 1, 24. p. 884—89.

Makai Ernő. Az új államkölcsön. — *PénzüSz*. 1914. 3, 2. p. 115—22.

Nogaro, Bertrand. Les embarras financiers et l'évolution fiscale en Angleterre. — *RevPolParl*. 1914. 79, 236. p. 262—78.

Robinson, Edward van Dyke. The cost of government in Minnesota. — *AmEconRev*. 1913. 4. p. 815—31.

Schippel, Max. Budgettheoretisches zum neuesten Notetat. — *SozialistMh*. 1914. 1, 7. p. 403—9.

Siebert, A. Über die Entwicklung der Reichsfinanzen bis zur Einführung der ersten direkten Reichsteuern. — *ZStaatswiss*. 1914. 1. p. 50—87.

Ullmann Istv. A mesterséges édesítőszerek állami egyedárúsága. — *AdóilletSz*. 1914. 1. p. 21—25.

Vuolle-Apiala, V. Die Einnahmen des Grossfürstentums Finnland. — *FinArch*. 1914. 1. p. 41—82.

Zamanski, Jos. Nos finances. — *MouvSoc*. 1914. 77, 2. p. 150—63.

389.2 Adók és illetékek

Steuern und Gebühren — Taxation

Amilhat, Léon. Les taxes foncières anglaises. De la loi de finances de 1909—10. Toulouse : Rivière 1913. 360, LIX p. 27921
Bibliographie : p. LIII—LIX.

Bühlmann, Heinr. Das Verbot der Kultussteuern. Stans : Matt 1913. VII, 111 p. 27695
Bibliographie : p. V—VII.

Dénes István & Kormos Alfréd. Az új adók és végrehajtási rendeletek. Bp. : Apolló 1913. XXXI, 1034 p. 27824

Exner Kornél. Egyenes adóink reformja. Előad. Bp. : Pfeifer 1913. 17 p. 3804/46
— Magyar jogászegyl. értek. 46.

Fallon, Valère. Les plus-values et l'impôt. Bruxelles : Van Fleteren 1914. XVI, 515 p. (Biblioth. de la société d'études morales & juridiques, 9.) 27690

Harzendorf, Frdr. Die Einkommensteuer in England. Tübingen : Laupp 1914. VI, 202 p. 3048/48
— Zeitschrift f. d. gesamte Staatswiss. 48.

Jones, Rob. The nature and first principle of taxation. Pref. by Sidney Webb. London : King 1914. XI, 299 p. 26482
Bibliographie : p. 285—290.

Perin, René. Die Personalsteuer-Novelle 1914. Bucheinsicht, Steuerstrafamnestie und die sonstigen Bestimmungen. Mit Anh. : Der neue Steuertarif. Wien : Perles 1914. VI, 83 p. 27930

Roschnik, Rud. Handbuch des österreichischen Gebührenrechtes. Wien : Manz 1913. VIII, 658 p. 26882

Seidler, Gust. Lehrbuch der österreichischen Staatsverrechnung. [1888.] 8. bearb. Aufl. Wien : Hölder 1913. XII, 255 p. 25809

Szende Pál. Adóreform és osztálytagozódás. Bp. : Politzer 1913. 72 p. (A Huszadik századból.) 26103

Tucker, Geo. F. The income tax law of 1913 explained. With the regulations of the treasury department to 1913. Boston : Little & Brown 1913. XI, 271 p. 27398

*

Adams, T. S. The Wisconsin income tax. — *PolSoc. Quart*. 1913. 28, 4. p. 569—85.

Baloghy György. A jövedéki büntető eljárás reformja. 1—2. — *AdóilletSz*. 1914. 1—2. p. 44—47, 117—19.

Die Besteuerung des Grund und Bodens in Japan. — *GrundstArch*. 1914. 6. p. 97—99.

Blakey, Roy G. The national tax conference. — *Am EconRev*. 1913. 4. p. 1061—66.

Blakey, Roy G. The new income tax. — *AmEconRev*. 1914. 4, 1. p. 25—46.

Buck. Ein Vorschlag zum Ausbau des Besitzsteuergesetzes. — *PrVerwBl*. 1914. 24. p. 413—14.

Curel, Charles de. En regard du projet Caillaux. Les principaux impôts sur le revenu en Europe. — *MouvSoc*. 1914. 77, 2. p. 114—134.

Curtis, J. F. The administrative provisions of the revenue act of 1913. — *QuartJlEcon*. 1913. 28, 1. p. 31—45.

Delombre, R. Les projets d'impôt personnel sur le revenu. Bar-le-Duc : Contant-Laguerre 1913. 38 p.

Fallon, Valère. Les plus-values foncières. — *Mouv Soc*. 1914. 77, 2. p. 97—113.

Fraenkel Sándor. A törvénykezési bélyegek és illetékek reformja. — *AdóilletSz*. 1914. 2. p. 103—11.

Hill, Jos. A. The income tax of 1913. — *QuartJl Econ*. 1913. 28, 1. p. 46—68.

Horváth János. Reakció a szövetkezetek adóügyében. — *AdóilletSz*. 1914. 1. p. 1—9.

Huszár Pál. Szakvéleményrendszer a jövedelemadónál. — *AdóilletSz*. 1914. 1. p. 10—15.

Kneppó Sándor. Fokozatos létminimum. — *Adó IlletSz*. 1914. 2. p. 86—90.

Köppe, H. Die Reichssteuerreform von 1913. — *Fin Arch*. 1914. 1. p. 254—320.

Leroy-Beaulieu, Pierre. La proportion des impôts aux revenus privés en Angleterre, en Allemagne et en France. — *EconomisteFranç.* 1914. 2. p. 43—45.

Leroy-Beaulieu, Paul. La recherche de l'absolu en matière d'impôts. — *EconomisteFranç.* 1914. 8. p. 257—59.

Lion. Die künftige Wertzuwachsbesteuerung. — *Pi. VerwBl.* 1914. 22. p. 378—80.

Marsh, Benjamin C. Can land be overloaded? — *Ann AmAcad.* 1914. 1. p. 54—58.

Miller, F. Frame & W. G. Davis. Rent, rates and taxes. London: Hodder 1914. 108 p.

Móricz Miklós. A német birodalmi adóreform. — *MagyFigy.* 1914. 1. 3. p. 231—40.

La nouvelle évaluation des propriétés non-bâties. (en France). — *BullStatLég.* 1913. 11. p. 560—77.

Le projet d'impôt sur le capital. — *EconomisteFranç.* 1914. 3. p. 82—83.

Rinck. Reform der Buchführung in den Steuerkassen. — *PrVerwBl.* 1914. 14. p. 232.

Schanz, Geo. Übersicht über die zurzeit in den deutschen Bundesstaaten und Gemeinden geltenden direkten Steuersysteme. — *FinArch.* 1914. 1. p. 236—54.

Seligman, E. R. A. The federal income tax. — *Pol ScQuart.* 1914. 29. 1. p. 1—27.

Szabó Sándor. A közigazgatási bíróság joggyakorlata házáadógyekben. — *AdóilletSz.* 1914. 2. p. 73—85.

Weinbach, H. Die Stempelsteuern der deutschen Bundesstaaten. — *FinArch.* 1914. p. 82—174.

Whittaker, Thomas P. The ownership tenure and taxation of land. London: Macmillan 1914. 604. p.

Wirkungen des Wertzuwachssteuergesetzes. — *GrundstArch.* 1914. 8. p. 153—55.

389.5 Községi pénzügyek

Gemeindefinanzen — Local finances

Hessen. Törvények, rendeletek. 1913. Anweisung für die Aufstellung des Gemeindevoranschlags vom 26. Sept. 1913. Darmstadt: Staatsverl. 1913. 180 p. 27925

Márfy Ede. A magyar városok háztartásának joga. Bp.: Szerző 1914. 146 p. 27923

State uniform system of accounting. Established under ordinance description and explanation for towns and cities. [London?] News-dispatch printing co. 1913. [lszn.] 25792

Wulfsohn, Leo. Der schweizerische Geldmarkt und die Befriedigung des Kommunalkredits. Zürich: Schweiz. Grütliver. 1913. 31 p. (Sozial-pol. Zeitfragen d. Schweiz, 26.) 27415

Brodnitz, Geo. Die Stadtwirtschaft in England. — *JBNationalök.* 1914. 47. 1. p. 1—39.

Buday László. A községi lakosság terhei Magyarországon. — *MagyTárstudSz.* 1913. 10. p. 747—58.

Fondsbildungen. — *KommunPrax.* 1914. 5. p. 133—44.

Pinck, E. Die Rechnungskontrolle in der Kommunalwirtschaft. — *KommunalpolBl.* 1914. 1. p. 18—20.

Rompel. Die deutschen Stadtgemeinden und der Real-kredit. — *GrundstArch.* 1914. 5. p. 67—69.

Urville, M. Frankreichs kommunale Haushalte. — *Verw&Stat.* 1914. 1. p. 11—14.

389.65 Községi üzemek

Gemeindebetriebe — Municipal ownership

Aretz. Bilanzierung der gewerblichen Gemeindebetriebe. Aachen: Selbstverl. 1913. 78 p. 27023
Bibliographie: p. 73—78.

Pacher, Gustav v. Die neuen Wiener Stadtbahnlinien und der Geldmarkt. Wien: Lechner 1914. 20 p. 28015

Schiff, Emil. Sollen die Berliner Elektrizitätswerke verstaatlicht werden? Nachtrag: Die Tarifffrage, d. gemischt-wirtschaftliche Unternehmung d. Kapital-Verwässerung u. d. Aktionäre. Berlin: Springer 1914. X, 107 p. 28042

Wien. Städtische Strassenbahn-Direktion. Die Entwicklung der städtischen Strassenbahnen im 10 jährigen Eigenbetriebe der Gemeinde Wien. Wien: Gerlach 1913. 154 p. 27008

Erlbeck. Kommunale Apotheken in Italien. — *Soz Kultur.* 1914. 1. p. 58—61.

Jansen, A. Gemeindeobstpflanzungen. — *Kommun Prax.* 1914. 3. 69—73.

Soziale Elektrizitätstarife. — *KommunPrax.* 1914. 6. p. 164—67.

389.7 Községi adók és illetékek

Gemeindesteuern u. -gebühren

Local taxes

Jünger, Philipp. Hessisches Gemeindesteuerbuch. Darmstadt: Herbert 1913. XII, 179 p. (Hessisches Steuerbuch. 2.) 27569

Die Abänderung des preussischen Kommunalabgabengesetzes. — *KommunalpolBl.* 1914. 3. p. 72—77.

Entwurf eines preussischen Kommunalabgabengesetzes.
= GrundstArch. 1914. 8. p. 156—58.

Ergebnisse der preussischen Einkommensteuer-Veranlagung für Stadt und Land. = Verw&Stat. 1913. 11. p. 335—37.

Fischer. Die Abgabenstellung der Gemeindeabgaben.
= PrVerwBl. 1914. 27. p. 478—80.

Fischer. Der Entwurf des neuen Kommunalabgabengesetzes. = PrVerwBl. 1914. 21. p. 356—59.

Kommunalabgabengesetz. 1914. 9. p. 174—76.

Meissinger, Herm. Die Gebühren des kommunalen Haushaltes mit bes. Berücks. Hessens. = FinArch. 1914. 1. p. 174—235.

Németsorság. Törvényjavaslatok 1914. Entwurf einer Neufassung des preussischen Kommunalabgabengesetzes. = KommunPrax. 1914. 2. p. 33—37.

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

Gombocz Zoltán & Melich János. Magyar etymológiai szótár. 1— . f. — Lexicon critico etymologicum linguae Hungaricae. Bp.: Magyar. tud. akad. 1914— . 7584

Simonyi Zsigmond. Helyes magyarság. A magyaros stílus kézikönyve. [1903.] 3. jav. kiad. Bp.: Singer & Wolfner 1914. 230 p. 25997

Weigand, Gust. Albanesisch-deutsches u. deutsch-albanesisches Wörterbuch. Lpzg: Barth 1914. X, 179 p. 27121

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Natural science

Avebury, lord. Prehistoric times as illustrated by ancient remains and the manners and customs of modern savages. [1865.] 7. ed. rev. and entirely reset. London: Williams & Norgate 1913. 623 p. 25819

Arrhenius, Savante. A világegyetem élete és megismerésének története a legrégibb időtől napjainkig. [1907.] Ford. Polgár Gyula. Bp.: Franklin 1914. 236 p. (Kultura és tudomány.) 27999

Borel, Émile. Le hasard. Paris: Alcan 1914. IV, 312 p. 27997

Kammerer, Paul. Genossenschaften von Lebewesen auf Grund gegenseitiger Vorteile. (Symbiose.) Stuttgart: Strecker & Schröder. 1913. 120 p. 8 t. 27893
Bilibrogaphie: p. 113—117.

Miller, Wm. J. The geological history of New-York State. Albany: University 1914. 130 p. (University of the State of New York bull.) 27920

Sageret, Jules. Le système du monde. Des Chaldéens à Newton. Paris: Alcan 1913. 280 p. 28038

Schmidt, Heinr. Was wir Ernst Haeckel verdanken. T. 1—2. Lpzg: Unesma 1914. 27963

Tietze, Sigfried. Die Lösung des Evolutionsproblems. München: Reinhardt 1913. IV, 225 p. 27194

Meijere, J. C. H. de. Zur Vererbung des Geschlechts und der sekundären Geschlechtsmerkmale. = ArchRassGesBiol. 1913. 1—2 p. 1—36.

6 Alkalmazott tudományok

Angewandte Wissenschaften — Useful arts

61 Közegészségügy.

Gesundheitswesen — Public health

Breznay Imre. A tüzoltásról és a tűz ellen való védekezésről. Bp.: Szt. István-társ. 1913. 112 p. 27829

Deichmann, Philipp. Preussische Apothekenbesitzverhältnisse. Marburg i. H.: Elwert 1913. XI, 99 p. (Arbeiten z. Handels-, Gewerbe- & Landwirtschaftsrecht, 25.) 25805

Egyesült-Államok. Hygienic laboratory. Digest of comments on the pharmacopoeia of the United States of America and on the national formulary. 1911— . Washington. 4302

Ferenczi Sándor. Ideges tünetek keletkezése és eltűnése és egyéb értekezések a pszichoanalízis köréből. Bp.: Dick 1914. VII, 164 p. 26214

Legraive. Un projet de loi sur la crémation. Bruxelles : Libr. de l'Action catholique. 1913. 93. p. (Science et foi.) **26104**

Schinzingher. Vogelschutz im Walde. München : Callwey 1914. 33 p. **3821**
= Dürerbund. Flugschr. 115.

la assen, Walt. Die Ausbreitung der Geschlechtskrankheiten in Berlin 1892—1910. = ArchRassGesBiol. 1913. 4. p. 479—83.

Fischer, Alfons. Ein sozialhygienischer Gesetzentwurf aus dem Jahre 1800, ein Vorbild für die Gegenwart. = AnnSozPol. 1913. 3. 1—2. p. 124—62.

Jones, Herbert. Recent legislation in public health administration. = LocalGovRev. 1913. 11. p. 333—37.

Weinberg, Marg. Sozialhygienische Fortschritte in England 1875—1913. = SozKultur. 1914. 4. p. 222—27.

Weinberg, Marg. Sozialhygienische Fortschritte in Frankreich während des letzten Jahrzehnts. = Soz Kult. 1914. 2. p. 115—19.

613.2 Táplálkozás-higiéne

Ernährungshygiene — Food

Marcuse, Julian & Bernardine Woerner. Die fleischlose Küche. Eine theoretische Anleitung & ein praktisches Kochbuch. [1912.] 2. verb. & verm. Aufl. München : Reinhardt [1914.] 477 p. **24832**

Vuk Mihály. Az élelmiszerek ellenőrzésének szervezéséről. = MagyMérnKözl. 1914. 48. 5. p. 85—89.

613.47 Nyilvános fürdők

Öffentliche Bäder — Public baths

Hlavács Kornél. A fürdő. = TársstudMuzSz. 1914. 1. p. 1—5.

613.5 Lakás-egészségügy

Wohnungshygiene — Hygiene of habitation

Scenens, Albert. L'inspection des habitations ouvrières. Rapport. Gand 1913. 46 p. (Congrès nat. d. habitations ouvrières. 1913.) **26471**

Blake, E. H. Drainage and sanitation : a practical exposition of the conditions vital to healthy buildings. London : Batsford 1913. 534 p.

613.6 Ipari egészségügy

Gewerbehygiene — Hygiene of employment

Székely Menyhért. Az ipartanoncok egészségéről. Bp. : Franklin 1914. 37 p. (Az Egészségből.) **27419**

Der französische Arbeiterschutz in gesundheitsschädlichen Industrien. = KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 3. p. 33—35.

Pietravalle, Michele. Per una politica sanitaria del lavoro. = Nantologia 1914. 1014. p. 274—84.

Winkelmann, Käte. Gesundheitliche Schädigungen der Frau bei der industriellen Arbeit unter bes. Berücks. einiger Betriebe. Jena : Fischer 1914. VIII, 95. p.

613.81 Alkoholizmus

Alkoholismus — Alcoholism

Blaiklock, Geo. The alcohol factor in social conditions. London : King 1914. 72 p. **27906**

Cholnoky Jenő. Az alkohol a földön. Bp. 1914. (Az Alkoholellenes egyes. orsz. ligájának kiadv. 1.) **R 613.81**

Erős János. Közegészségügy, kultúra és alkoholizmus. (Társadalmi szempontból tekintve. Szerencs 1913. **R 613(439)**

Gordon, Ernest. The anti-alcohol movement in Europe. New York : Revell 1913. 333 p. **27889**

Kiss József Imre. Magyar kultúra. 1914. (Orsz. alkoholellenes egy. 38.) **R 613.81 (439) Bp**

Mehlich, Ernst. Gemeinde und Alkohol. Aufgaben der Gemeindepolitik im Kampfe gegen den Alkoholismus. Berlin : Singer 1913. 64 p. **3758/15**

Rogues de Fursac. La lutte antialcoolique dans les Pays Scandinaves. Paris : Rousseau 1914. 89—111. p. **3318/13**
= Musée Social. Memoires & documents, 13.

614.4 Kórházak

Krankenhäuser — Hospitals

Krohne. Die zunehmende Verteuerung unserer modernen Kranken-Anstalten und deren Ursachen, sowie einige Vorschläge, ihr entgegenzutreten. Jena: Fischer 1913. 54 p. (Aus: Ergebnisse & Fortschritte d. Krankenhauswesens, 2.) 26483

614.5 Fertőző betegségek

Ansteckende Krankheiten

Contagious and infectious diseases

Müller, Paul Th. Vorlesungen über allgemeine Epidemiologie. Jena: Fischer 1914. VIII, 257 p. 27542

Oláh Gyula. Tanulmány a kolera gyógyítására vonatkozólag. Bp.: Pátria 1913. 140 p. 26113

Tomor Ernő. A tuberkulózis leküzdésének rendszere Magyarországon. Bp.: Kókai 1914. 80 p. 27044

Bak Sándor. A tuberkulózis elleni küzdelem munkásbiztosítási szervezése. — MunkásúSz. 1914. 1. p. 21—24.

Okolicsányi-Kuthy Dezső. A gümőkór elleni küzdelem haladása. — TársadMuzSz. 1913. 6. p. 818—28.

614.7 Városi egészségügy

Stadthygiene — Hygiene of cities

Redlich, J. Hygiene, Bauordnung und Parzellierung. Berlin: Ernst 1914. 44 p. 1 t. 3301/7
— Städtebauliche Vortr. 7. 6.

Normand, J. L'assainissement de la Seine et l'exploitation des champs d'épandage d'Achères et des régions environnantes. — EconomisteFrane. 1913. 85. p. 311—12.

614.765 Csatornázás

Kanalisation — Sewers

Forbáth Imre. Marosvásárhely csatornázása. Bp.: Pallas 1913. 20 p. 26485

Forbáth [Imre]. Die Kanalisation der Stadt Marosvásárhely in Ungarn. München: Oldenbourg 1913. 24 p. 26484

614.77 Vízvezeték

Wasserversorgung — Waterworks

Ebell, A. Die Berliner Wasserleitung. Berlin: Ouelle & Meyer 1914. 130 p. 1 t. (Berliner Heimatbücher.) 28039

Weyrauch, Robert. Die Wasserversorgung der Städte. [In erster Aufl. v. Otto Lueger 1892—1908.] 2. Aufl. B. 1.—Lpzg: Kröner 1914— (Städtischer Tiefbau, 2.) 7593

Forbáth Imre. Székesfehérvár sz. kir. város vizellátása és csatornázása. — MagyMérnKözl. 1914. 48. 9. p. 149—57.

Pazár Istv. Miskolc város vízvezetéke és csatornázása. — MagyMérnKözl. 1914. 48. 8. p. 129—38.

614.781 Köztisztaság

Städtereinigung — Air and ground in towns

O'Connor, John J. The economic cost of the smoke nuisance to Pittsburgh. Pittsburgh: Univers. 1913. 46 p. 27440

Fischer, Rud. Die Müllabfuhr unter Berücksichtigung der Kosten in deutschen Grosstädten. — Verw & Stat. 1914. 1. p. 8—10.

614.85 Építészrendészet

Baupolizei — Building laws

Cöln. Szabályrendeletek. 1913. Bauordnung für den Stadtkreis Cöln vom 8. Aug. 1913. Zu sammengest. v. Wilh. Liesegang & Jakob Schüller. Cöln: Geerling 1913. 80 p. 27390

Lux, Jos. Aug. Eine Wiener Musterbauordnung. Leitsätze. — Städtebau 1914. 1—2. p. 10—11, 23—24.

62 TECHNIKA

Technik — Engineering

Geitel, Max. Schöpfungen der Ingenieurtechnik der Neuzeit. Lpzg: Teubner 1914. 106 p. (Aus Natur & Geisteswelt, 28.) 27845

Oder, M. Grosse Personenbahnhöfe und Bahnhofsanlagen. Abstellbahnhöfe, Eilgut- und Postanlagen. Regeln f. d. Anordnung d. Gleise und Weichen. Leipzig: Engelmann 1914. 508 p. XV t. K 6200/5
— Handbuch d. Ingenieurwiss. 5.

Zschimmer, Eberhard. Philosophie der Technik. Vom Sinn der Technik und Kritik des Unsinnigen über die Technik. Jena: Di derichs 1914. 184 p. 27071

Fleck, Die Talsperre im Geigenbachtale. — Techn GemBl. 1913/14. 21. p. 328—32.

Franz, W. Ingenieurwerke im Bannkreis des Kunstschutzes. — Techn & Wirtsch. 1914. 2. p. 81—85.

Rohland, P. Die Verwendung des Steinzeuges bei Kanalisations- und Kläranlagen von Abwässern. — TechnGemBl. 1913/14. 12. p. 177—79.

628.47 Utépítés technikája

*Technik des Strassenbaues
Pavements and subways*

Freese, Heinr. Das Holzpfaster in London. Jena: Fischer 1914. IX, 184 p. 27909

Günther, Die Vereinheitlichung der Abmessungen der Grosspfastersteine. — TechnGemBl. 1913/14. 21. p. 325—28.

63 Agronómia

Agronomie — Agriculture

Jancsó Béla. Tízévi cukorrépa-kísérletek eredménye. Magyaróvár: Mosonvármegye könyvny. 1914. 94 p. 27978

Németszág. Kalisyndikat. Nährstoffmangelerscheinungen unserer Kulturpflanzen. Berlin: Selle 1914. 52 p. 27998

65 KERESKEDELM

ISMERETEK

Handelskunde — Commerce

Casson, Herbert N. Ads and sales: a study of advertising and selling. London: Pitman 1913. 176 p.

Martin, Percy F. Commercial aspects of international exhibitions. — FinRevRev. 1913. 10. p. 771—82.

Schmidt, Alfr. Über den Aufbau der Selbstkosten und die Rolle der Abschreibungen. — Techn & Wirtsch. 1914. 2. p. 97—116.

7 Művészet

Kunst — Fine art

Hoeber, Fritz. Peter Behrens. Abbildungen und Porträt des Künstlers v. Max Liebermann. München: Müller & Rentsch 1913. 249 p. 7137

Magyar építőművészet. 1— . 1914— . Bp.: Pátria. 1914.— Szerk.: Führer Miklós. 37/

Popp, Jos. Vom Kaufen und Schenken edler Ware. München: Callwey 1913. 8 p. 3821/
— Dürerbund. Flugschr. 123.

725 Városépítés

Städtebau — Town planning

Benkert, Curt. Die Entwicklung des Dresdner Wohnhauses vom 16. bis zum Ausgang des 18. Jh. Lpzg: Duncker 1914. VI, 133 p. (Abhandl. a. d. volkswirtschaftl. Seminar d. technischen Hochschule zu Dresden, 7.) 27924

Brinckmann, A. E. Stadtbaukunst des 18. Jh. Berlin: Ernst 1914. 76 p. 3301/7
— Städtebauliche Vortr. 7. 1.

Franz, W. Industriebauten. Berlin : Ernst 1914.
34 p. 3301/7
= Städtebauliche Vortr. 7.

Meckel, Max & C. A. Meckel. Die städtische Sparkasse zu Freiburg im Breisgau. Berlin 1913. 1—10 p. (Deutsche Bauzeitung, 47.)
7555

Rappaport, Philipp A. Die Entwicklung des deutschen Marktplatzes. Berlin : Ernst 1914.
64 p. 3301/7
= Städtebauliche Vortr. 7. 3.

Roth, G. Die Verkehrsabwicklung auf Plätzen und Strassenkreuzungen. Untersuchungen über die Lage und Durchbildung städtischer Strassenschnittpunkte im Verkehrsinteresse. Halle a. S. : Boerner 1913. 182 p. 26578

Aronovici, Carol. Suburban development. = AnnAm Acad. 1914. 1. p. 234—38.

Bálint Zoltán & Jámor Lajos. Hajdu vármegye új székházépülete. = MagyMérnKözl. 1914. 48. 7. p. 120—23.

Bennett, E. H. Planning for distribution of industries. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 216—22.

Chadsey, Mildred. The old house as a social problem. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 82—91.

Collier, John. City planning and the problem of recreation. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 208—15.

Crawford, Andrew Wright. The interrelation of housing and city planning. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 162—71.

Fischer, Rudolf. Der Anteil der an die Kanalisation angeschlossenen Grundstücke an der Gesamtzahl der bebauten Grundstücke bei einer Anzahl von Grossstädten. = KommunPrax. 1914. 2. p. 37—38.

Fox, John P. Relation between transit and housing. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 154—62.

Genzmer, Ewald. Vorschlag zur Ausbildung der Städtebauer. = TechnGemBl. 1913/14. 22. p. 337—40.

Goecke, Theodor. Der Bebauungsplan in Stadt und Land. = Städtebau 1914. 1—2. p. 2—4, 19—21.

Grimshaw, Umbau und Bodenhebung einer Grosstadt. = Städtebau 1914. 1. p. 12—13.

Grossmann, J. P. Die offene Bauweise. = Städtebau 1914. 2. p. 24—26.

Haldeman, Antrim. The street layout. = AnnAm Acad. 1914. 1. p. 182—91.

Hallman, P. Die Bebauung eines Teils der Södra Bergen in Stockholm. = Städtebau 1914. 2. p. 17—19

Ihlder, John. The problem of the old city house. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 92—98.

Lasne Otto. Zum Baulinienplan für Reutte. = Städtebau 1914. 1. p. 4—6.

Lewis, Nelson P. Financing a city-plan. = AnnAm Acad. 1914. 1. p. 246—54.

Miller, Leslie W. River-front embankments. = Ann AmAcad. 1914. 1. p. 254—58.

Nussbaum, H. Chr. Die klimatische Bedeutung der Höhensiedlungen und die ihr entsprechende Gestaltung solcher Vororte. = Städtebau 1914. 1. p. 9—10.

Olmosted, Frederick Law. The town-planning movement America. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 172—81.

Puff, Charles Frederick. Relation between the small house and the town plan. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 148—53.

Redlich. Die Notwendigkeit von Zu- und Durchfahrten. = TechnGemBl. 1913/14. 22. 340—42.

Réthy Lajos. A boroszlói „Festhalle“. = MagyMérn Közl. 1914. 48. 7. p. 123—24.

Robinson, Charles Mulford. The sociology of a street layout. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 192—99.

Schmidt. Die Schaffung des modernen Grosstadtorganismus. = TechnGemBl. 1913/14. 21. p. 321—25.

Schoditsch Lajos & Eberling Béla. A Budapest székesfővárosi VI. kerületi népszálló. = MagyMérnKözl. 1914. 48. 7. p. 109—16.

Shurtleff, Flavel. City-planning legislation. = Ann AmAcad. 1914. 1. p. 239—45.

Sinning. Alte und neue Ecklösungen in Halberstadt. = Städtebau 1914. 4. p. 7—8.

Tomkins, Calvin. The water front and the city plan. = Am Am Acad. 1914. 1. p. 222—27.

Unwin, Rob. The relation of land values and town-planning. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 17—24.

Webster, George S. Subterranean street-planning. = AnnAmAcad. 1914. 1. p. 200—207.

Weschke, Alexander. Der Schlossberg in Quedlinburg. = Städtebau 1914. 2. p. 21—22.

725.095.4 Kertvárosok

Gartenstädte — Garden cities

Culpin, E. G. Garden city movement up-to-date. 2. ed. London: Garden Cities & Town Planning Assoc. 1914. 82 p.

778.5 Mozgófényképek

Kinematographen — Cinematographes

Mozi-almanach 1914— . Budapest. 1913— . Szerk. Lenkei Zsigmond & Vári Rezső.
4254/1

Sellmann, Adolf. Kino und Schule. M.-Gladbach : Volksvereins-Verl. 1914. 72 p. 27937

Drucker, S. Das Kinoproblem und unsere politischen Gegner. (2.) — NZeit. 1914. 1, 24. p. 907—12.

Elaner, Fritz. Zur Kinofrage. — NZeit. 1914. 1, 18. p. 671—73.

Geller, Der Kino. — SozKultur. 1914. 3. p. 162—65.

Hellwig, Alb. Schundfilms als Verbrechensanreiz. — OstRdsch. 1914. 38, 1. p. 45—54.

792 Színészet

Theaterwesen — Theater

Stahl, Ernst Leop. Das englische Theater im 19. Jh. Seine Bühnenkunst und Literatur. München : Oldenbourg 1914. X, 258 p. 10306

— Sieper : Die Kultur d. modernen England, 5.

8 Irodalom

Literatur — Literature

Emerson, Ralph Waldo. Works of [R. W.] E. London : Routledge 1910. IV, 634 p. 28072

Kemény Zsigmond, báró. Hátrahagyott munkái. Sajtó a. r. P a p p Ferenc. Bp. Franklin 1914. 501 p. 27389

Morris, Wm. The well at the world's end. Vol. 1—2. London : Longmans, Green 1913. 26551

9 Történelem

Geschichte — History

Brunelli, Vitaliano. Storia della città di Zara. Dai tempi più remoti sino al 1815 compilata sulle fonti. Parte 1. Dalle origini al 1409. Venezia : Inst. veneto di arti grafiche 1913. 528 p. 7237

Vallardi, Lessici. Enciclopedia contemporanea illustrata. Ser. 1. Vol. 1— . 1911— . Milano 1913— . K 0580/50

Daniel Gábor, id. báró vargyasi. Ujabb adattár a vargyasi Daniel-család történetéhez. Szerk. : Kelemen Lajos. Kolozsvár : Ajtai 1913. XI, 426 p. 26284

Després, Clément. La question des principautés danubiennes. Formation de la Roumanie. Étude d'histoire diplomatique. Perpignan : Impr. de l'Indépendant 1913. 131 p. 26510

Djuvara, T. G. Cent projets de partage de la Turquie. (1281—1913.) Préf. Louis Rénault. Paris : Alcan 1914. X, 648 p. (Biblioth. d'histoire contemp.) 28078

Erdélyi Gyula. Veszprém város története a török idők alatt. Veszprém : Egyházmegyei kny. 1913. 217 p. 27413

Farjanel, Fernand. A travers la révolution chinoise. [1913.] 2. éd. Paris : Plon-Nourrit 1914. V, 401 p. 27400

Gárdonyi Albert. A főváros egyesítésére vonatkozó okmányok gyűjteménye. Bp. : Háziny. 1913. XXIV, 616 p. 7353

Huart, Cl. Geschichte der Araber. Übers. v. Sebastian Beck & Moritz Färber. Bd. 1— . Lpzg : Köhler 1914— . 28041

Landemont, cte de. L'élan d'un peuple. La Bulgarie jusqu'au traité de Londres 1861—1913. Paris : Plon-Nourrit 1914. III, 426 p. 27884

Márki Sándor. Történet és történetírás. Bp. : Franklin 1914. 138 p. 28068

Rehme, Paul. Über Stadtbücher als Geschichtsquelle. Halle a. d. S. 1913. P 352 (09) (43)

Rohrbach, Paul. Die Geschichte der Menschheit. Königstein i. T. : Langewiesche 1914. 295 p. 27870

Roosevelt, Theod. History as literature and other essays. London : Murray 1914. 310 p. 27908

Schönholz, Frdr. Anton v. Traditionen zur Charakteristik Österreichs, seines Staats- und Volkslebens unter Franz I. Eingeleitet und erläutert. v. Gustav Gugitz. Bd. 1—2. München : Müller 1914. 25820

Simons, A. M. Social forces in American history. New York : Macmillan 1913. XIII, 325 p. 26384

Stein Aurél. Romvárosok Ázsia sivatagjaiban. [*Ruins of Desert Cathay. 1912.*] Az angol eredeti nyomán átdolg. Halász Gyula. Bp. 1913. IX, 667 p. **27905**

Szekfü Gyula. Felelet a száműzött Rákóczi dolgában. Bp.: Benkő 1914. 12 p. **27989**

Takáts Sándor. A török-magyar bajviadalok. Bp.: Franklin 1913. 117 p. **26534**

Törngren, Adolf. L'évolution de la Russie. 1904—907. Trad. du suédois par Fréd. Pluche. [1909.] 2. éd. Paris: Plon-Nourrit 1914. III, 323 p. **27395**

Tóth Tivadar. A jászkúnok története a török hódoltság korában. Szolnok: Varga 1913. 98 p. **28017**

Wellhausen, Jul. Israelitische und jüdische Geschichte. [1894]. 7. Aufl. Berlin: Reimer 1914. 371 p. **27540**

Mehring, Fr. Die Anfänge des preussischen Staats. — NZeit. 1914. 1, 16. p. 569—76.; 17. p. 614—22.; 18. p. 647—53.

Sagnac, Ph. L'esprit et le progrès de la Révolution française. 1. Les origines de la Révolution. — Scientia. 1914. 1. p. 53—65.

Schwandt, Rud. Die ökonomische Geschichtsauffassung als heuristische Maxime. — SozialistMh. 1914. 1, 3. p. 171—77.

91 FÖLDRAJZ

Geographie — Geography

Europa közlekedési térképe. 1:5,000,000. Bp.: Stoits [1913?] 115×78 cm. **T 533**

Kende, Oskar (szerk.). Allgemeine Erdkunde. T 1— . Berlin: Voss. 1914— . **990/1**
— Sammlung wissenschaftl. Handbücher, 1.

Laquer Sándor. Rákosszentmihály község parcellákat és házsámokat feltüntető térképe. Bp.: Magy. térképészet 1913. 100×70 cm. **T 534**

Regel, Fritz. Argentinien. Frankfurt a. M.: Keller 1914. 178 p. 22 t. (Angewandte Geographie.) **27984**

Ruiters, Dierick. Toortse der zee-vaert. 1623. Samuel Brun's Schifffahrtn. 1624. Uitgegeven door L'Honoré. Naber. S-Gravenhage: Nijhoff 1813. VI. 112 p. **3991/7**
— Werken uitgegeven door de Linschoten Vereeniging.

Saint-Méry, Moreau de. Voyage aux États-Unis de l'Amérique, 1793—98. Ed. with an introd. & notes by Stewart L. Mims. New Haven: Univ. pr. 1913. 440 p. **27873**

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Mémoires

Biography. Memoirs

Angyal Dávid. Szalay László emlékezete. Bp.: Akad. 1914. 73 p. **4053/**
— Magyar tud. akad. elhunyt tagjai fölött tartott emlékezésdek, 16.

Collison, Wm. The apostle of free labour. London: Hurst & Blackett 1913. XVI, 336 p. **26119**

Ducray, Camille. Henri Rochefort. [1913.] 4. éd. Préf. de Ernest la Jeunesse. Paris: Ambert 1913. 321 p. **27383**

Franz Ferdinand, unser Tronfolger. Zum 50. Geburtstag. Wien: Hof-Buchdr. 1913. 104 p. (Aus: Österreichische Rundschau.) **7575**

József, II. Válogatott levelei. Ford.: Supka Géza. Bp.: Franklin 1913. 96 p. (Olcsó kv. 1723—25.) **27443**

Kuhns, Oskar. A one-sided autobiography containing the story of my intellectual life. New-York: Eaton & Mains 1913. 236 p. **0281/14**

Macaulay, [Thomas Babington]. William Pitt. Ford. Kállay Béni. Bp.: Franklin 1914. 104 p. Olcsó kv. 1729—31. **27844**

[Maria Theresia.] Briefe der Kaiserin Maria Theresia. Bd. 1—2. Ausgewählt, hg. & eingeleit. v. W. Fréd. In dtscher Übertr. v. Hedvig Kubin. München: Müller 1914. **27871**

Miskolczy István. Bajtay J. Antal. Bp.: Élet ny. 1914. 134 p. **27018**

Philippovich, Nikolaus v. Das Leben und Wirken eines österreichischen Offiziers. [Hg. v. Eug. v. Philippovich.] Wien: Gerold 1913. IX, 150 p. **27020**

Roosevelt, Theod. Aus meinem Leben. Lpzg: Brockhaus 1914. VIII, 500 p. 27025

Roussin, Henri. William Godwin (1756—1836). Paris: Plon-Nourrit 1913. VII, 336 p. 27429

Bibliographie: p. 323—333.

Russell, Geo. W. E. The life of Wm. Ewart Gladstone. London: Dent 1913. XXV, 292 p. 27422

Thürheim, Lulu Gräfin. Mein Leben. [Ma vie.] Bd 1—2. Übers. v. René Van Rhyn. München: Müller 1913. 27661

Vér Mátyás. Anatole France. Bp.: Athenaeum [1913] 52 p. (Modern kv. 379—380.) 27660

Volterra, Vito [etc.]. Henri Poincaré. L'oeuvre scientifique. L'oeuvre philosophique. Par—, Jacques Hadamard, Paul Langevin & Pierre Boutroux. Paris: Alcan 1914. 264 p. (Nouvelle collection scientifique.) 27959

Warni, Wm. Kohányi Tihamér élete, küzdelmei, sikerei és politikai végrendelete. Cleveland: Szabadság kny. 1913. 192 p. 25835

Williams, Basil. The life of William Pitt, earl of Chatham. Vol. 1—2. London: Longmans & Green 1913. 27671

Wininger S.; Biographisches Lexikon berühmter Jüder, aller Leiten und Länder. 9200
= 1— Czernowitz 1914.

Bernstein, Ed. Die Briefe Johannes Miquels an Karl Marx. = NZeit. 1914. 2, 1. p. 4—9.; 2. p. 65—175.

Kammerer, Paul. Ernst Haeckel. = HuszSzáz. 1914. 29, 2. p. 137—50.

Lair, Maurice. Bebel. = RevScPol. 1914. 31, 1. p. 80—101.

Marx, K. & F. Engels. Lettres inédites de K. M. & F. E. sur P. J. Proudhon. = Mouvement Socialiste. 1914. 35, 259—60. p. 5—23.

A folyóiratok betűrendes jegyzéke

Alphabetisches Zeitschriftenverzeichnis — Alphabetical list of periodicals

339 Adó- és illetékügyi szemle
380 AEG Zeitung
1 Akadémiai értesítő
249a Akademische Rundschau
527 A. L. A. Booklist
49 Allg. statist. Archiv
361 Alkoholfrage
362 Alkoholismus
363 Állatorvosi lapok
164 Állatvédelem
207 American city
259 American economic review
117 American federationist
118 American industries
41 American journal of sociology
98 American labor legislation review
63 American political science review
340 Amtl. Mit t. ü. d. Zuwachsststeuer
335 Amtliche Nachrichten d. Reichsverkehrsamts
99 Annalen f. soziale Politik u. Gesetzgebung
208 Annales municipales
84 Annales d. nationalités
209 Annales de la région directe
35 Annals of the American academy of pol. & soc. science
346 Anthropos
100 Arbeitsmarkt
101 Arbeitsrecht
396 Archaeologiai értesítő
260 Archiv f. exakte Wirtschaftsforschung
145 Archiv f. d. Gesch. d. Sozialismus
168 Archiv d. öff. Rechts
42 Archiv f. Rassen- u. Gesellschaftsbiologie
365 Archiv f. soz. Hygiene
85 Archiv d. Ver. f. siebenbürg. Landeskunde
511 Asso. for. international conciliation
512 Athenaeum (Bp.)
2 Athenaeum (London)
71 Auslandspresse
210 Autonomia comunale
327 Bankarchiv
381 Bányászati és kohászati lapok
353 Barlangkutatás
158 Beamten-Zeitung
177 Belügyi közlöny
237 Berlin. Gemeindeblatt d. Haupt- u. Res.-Stadt

501 Bibliographie de Belgique
513 Bibliographie d. deutschen Zeitschriftenliteratur
502 Bibliographie de la France
514 Bibliographie d. fremdsprachigen Zeitschr.
515 Bibliographie d. Rezensionen
516 Bibliographie d. Sozialwissenschaft
543 Bibliothekar
250 Bildungsarbeit
43 Biometrika
336 Biztosítási és közgazdasági lapok
142 Blätter f. Genossenschaftswesen
544 Blätter f. Volksbibliotheken u. Lesehallen
312 Board of trade journal
127 Board of trade labour gazette
341 Bodenreform
178 Bollettino di legislazione amministrativa
179 Bollettino d. ministero di agricolt., indust. e comm.
503 Bollettino delle pubblicazioni italiane
128 Bollettino dell'Ufficio del lavoro
50 Bollettino di statistica e di legislazione comparata
528 Boignia. L'Archiginnasio
504 Bookseller
271 Börsen- u. Handelsbericht
529 Brookline. Public library bull.
530 Brooklyn. Bull. of the Public Library.
545 Brücken-Zeitung
232 Budai hírlap
238 Budapesti Fővárosi közlöny
367 Budapesti kir. orvos-egyes. értesítője
366 Budapesti közegészségi állapota
533 Budapesti Orsz. pedagógiai könyvtár-ért.
51 Budapesti statiszt. havi füzetek
52 Budapesti statiszt. heti kimutatásai
531 Budapest. Városi könyvtár értesítője
532 Budapest. Városi pedagógiai könyvtár értesítője

- 241 Bpest szfv. vizmü-
vek igazg. jelensése
240 Bpest törv. hat. biz.
közgy. jegyző-
könyvei
313 Bpesti ár- és érték-
tőzsde hiv. ár-
jegyző lapja
239 Bpesti elülj. értekezl.
jegyzőkönyvei
197 Budapesti m. kir. áll.
rendőrség hiv.
lapja
314 Bpesti marha- és
sertéskeresk. közl.
3 Budapesti szemle
546 Bulletin de l'Ass.
des bibliothécaires
français
518 Bull. of bibliography
517 Bull. bibliogr. hebdom.
de l'Inst. internat.
d'agriculture
72 Bulletin de colonisa-
tion comparée
44 Bull. de l'Institut
Solvay de socio-
logie
129 Bulletin d. Internat.
Arbeitsamtes
73 Bulletin mensuel du
travail leg. & par-
lementaire
130 Bulletin de l'Office
du travail
181 Bulletin officiel an-
noté de tous les
ministères
146 Bulletin périodique
du Bureau socia-
liste intern.
54 Bulletin de la stat.
générale de la
France
53 Bulletin de stat. et
de lég. comparée
102 Bulletin trimestriel
du chômage
180 Büntetőjogi dönt-
vénytár
86 Cechische Revue
4 Cél
245 Charity organisat.
review
534 Cincinnati. Library
leaflet
212 City club bull. Chi-
cago
213g City club bull. Phila-
delphia
211 Civic bull. Pitts-
burgh
214 City of Denver
136 Coin de terre et le
foyer
215 Comune moderno
103 Concordia
5 Contemporary review
143 Coöperateurs belges
119 Correspondenzblatt
d. Generalkomm.
d. Gewerksch.
505 Corvina
246 Crusade
506 Cumulative book
index
354 Darwin
87 Deutsch-Ungarn
120 Deutsche Arbeitge-
ber-Zeitung
137 Deutsche Haus-
besitzer-Zeitung
368 Deutsche Viertel-
jahrschr. f. öff.
Gesundheitspflege
397 Deutscher Geschichts
Kalender
315 Deutsches Handels-
Archiv
54a Deutsches Statisti-
sches Zentralblatt
519 Deutsches Zeitungs-
archiv
88 Deutschtum im Aus-
land
104 Dirionario di legisla-
zione sociale
105 Dokumente d. Fort-
schritts
261 Economic journal
272 Economist
273 Economiste français
369 Egészség
28 Egenlőség
349 Egyetemes philolo-
giai közlöny
262 Ekonomisk tidsskrift
382 Építőipar
405 Erdély
398 Erdélyi múzeum
289 Értéktani lapok
45 Eugenics review
23 Ethische Rundschau
347 Ethnographia
328 Financial review of
reviews
342 Finanz-Archiv
535 Forschung u. Wissen
6 Fortnightly review
182 Földművelési érte-
sítő
406 Földrajzi közlemé-
nyek
356 Földtani közlöny
233 Fővárosi hírlap
520 Frankfurter Bücher-
freund
274 Free trader
74 Friedens-Warte
234 Független Budapest
138 Garden cities & town
planning
290 Gazdaszövetség
121 General federat. of
trade unions
122 Gewerkschaft
123 Gewerkverein
155 Gleichheit
55 Gross-Berlin
343 Grundstücksarchiv
247 Gyermekvédelem
lapja
159 Gyógyyszerésztség
399 Hadtörténelmi közle-
mények
75 Hilfe
183 Híreljogi döntvény-
tár
184 Hivataltal közlöny
298 Honi ipar
7 Hungary
36 Huszadik század
147 Igaz szó
75a Igazmondó
185 Igazságügyi közlöny
106 Independent labor
party news
76 Internat. Jahrbuch f.
Politik u. Arbeiter-
bewegung
299 Iparfejlesztés
391 Irodalomtörténet
392 Irodalomtört. közle-
mények
521 Isis
160 Jahrbuch d. Ange-
stelltenbewegung
344 Jahrb. d. Boden-
reform
263 Jahrb. d. National-
ökon. u. Statistik
89 Japan u. China
169 Jogállam
170 Jogtudományi köz-
löny
77 Journal d. débats
polit. & litt.
264 Journal of polit. econ.
56 Journal of the Royal
stat. society
57 Journal de la Société
de stat. de Paris
148 Kampf
90 Kampf ums Deutsch-
tum
91 Karpathen
275 Kartell Rundschau
29 Katholikus szemle
235 Kelenföldi hírlap
161 Kereskedelmi alkal-
mazott
316 Keresk. múz. kül-
keresk. hírei
251 Keresztény tanító
291 Kertészet
387 Kinetika
292 Kísérleti közlemé-
nyek
216 Kommunalpolitische
Blätter
217 Kommunale Praxis
218 Kommunale Rund-
schau
281 Konjunktur
547 Könyvtári szemle
370 Közegészségügy
276 Közgazdaság
277 Közgazdasági érte-
sítő
278 Közgazdasági lapok
265 Közgazdasági szemle
187 M. kir. közg. bíróság
határozatai
186 Közigazgatási dönt-
vénytár
198 Közigazgatási szemle
306 Közlekedés
279 Közmunka
317 Központi értesítő
219 Községi közlöny
280 Közzárlási értesítő
293 Köztelek
199 Lärmschutz
92 Letopis
548 Library journal
549 Library world
522 Literarisches Zentral-
blatt
220 Local government
review
24 Logos
242 London county coun-
cil gazette
550 Maandblad voor
Bibliothekwezen
162 Magánalkalmazott
188 Magánjogi döntvény-
tár
163 Magántisztviselők
lapja
356 Magyar chemikusok
lapja
388 Magyar építőmű-
vészet
8 Magyar figyelő
25 Magyar filozófiai
társ. közl.
294 Magyar gazdák
szemléje
300 Magyar gyáripár
301 Magyar ipar
389 Magyar iparművészet
171 Magyar jogélet
318 Magyar keresk. csar-
nok közl.
319 Magyar keresk. kép-
viselő
320 Magyar kereskedők
lapja
551 Magyar könyvszemle
200 Magyar közigazgatás
144 Magyar köztisztv.
fogyaszt. szövhavi
értesítője
383 Magyar mérnök és
építészegyl. köz-
lönye
350 Magyar nyelv
351 Magyar nyelvőr
302 Magyar nyomdászat
329 Magyar pénzügy
38 Magyar társadalom-
tud. szemle
164 Magyar utazó keres-
kedő
371 Magyar vöröskereszt
357 Matematikai és ter-
mészettud. értesítő
107 Magyarország. kath.
legényegyes. köz-
lönye
321 Magyarország. külke-
resk. forg. havi
eredm.
189 Magyarország. rende-
letek tára
536 Manchester. Public
free libraries
283 Marha- és sertés-
keresk. közl.
9 März
372 Medizinalstat. Mit-
teilungen
373 Medizinalstatist.
Nachrichten
374 Mentők lapja
393 Mercure de France
303 Mészárosok és hente-
sek lapja
295 Mezőgazdasági
szemle
221 Mitteilungen d.
deutschen Städte-
tages
345 Mitteil. d. k. k.
Finanz-
ministeriums
165 Mitt. d. Internat.
Verb. d. Mittel-
standes
139 Mitteil. d. Zentral-
stelle f. Wohnung-
ref. i. Österr.
322 Monatl. Nachweise d.
Zwischenverkehrs
166 Monatschr. f. deutsche
Beamte
30 Monistisches Jahr-
hundert
285 Moniteur commer-
cial roumain
375 Monthly bulletin.
New York

- 108 Mouvement social
149 Mouvement socialiste
222 Municipal journal
(London)
223 Municipal journal
(New York)
124 Munkaadó
109 Munkanélküliség
elleni küzdelem
337 Munkásbiztosítási
közlöny
110 Munkásügyi szemle
111 Musée social
552 Múzeumi és könyv-
tári értesítő
384 Műszaki lap
78 Nation (London)
78a Nation (New York)
224 National municipal
review
79 Near East
348 Nemzeti múzeum
néprajzi oszt. ért.
80 Nemzetközi élet
296 Néplap
252 Néptanítók lapja
394 Neue Rundschau
150 Neue Zeit
81 New age
82 New statesman
537 New York. Bulletin
of the Public
library
553 New York libraries.
538 New York. Public
library
10 Nineteenth century
11 North American
review
156 A Nő
157 Nőmunkás
400 Numizmatikai köz-
löny
12 Nuova antologia
352 Nyelvtudomány
352a Nyelvtudományi
közlemények
395 Nyugat
253 Orsz. középisk.
tanárregyes. közl.
533 Országos pedagógiai
könyvtár ért.
190 Országos törvénytár
13 Outlook
507 Österr.-ung. Buch-
händler Correspondenz
330 Österr.-ung. Spar-
kassen-Zeitung
297 Österreichische
Agrarzeitung
286 Österr. Monatsschrift
f. d. Orient
14 Österr. Rundschau
225 Österr. Städtezeitung
287 Österr. Volkswirt.
554 Österr. Zeitschrift f.
Bibliothekswesen
172 Österr. Zeitschr. f.
öff. Recht
201 Österr. Zeitschr. f.
Verwaltung
243 Paris. Bull. muni-
cipal off. de la ville
331 Pénzügyi szemle
331a Pénzügyi szemle
191 Pénzügyi közlöny
332 Pénzügyi szemle
333 Pénzügyvilág
407 Petermann's Mittei-
lungen
539 Pittsburg. Monthly
bull. of the Carneg.
libr.
64 Political science
quarterly
46 Politisch-anthropo-
logische Revue
83 Politische Chronik
307 Posta és távirda ren-
deledek tára
31 Protestáns szemle
192 Preussische Gesetz-
sammlung
226 Preussisches Kom-
munalarchiv
202 Preussisches Ver-
waltungsblatt
376 Public health reports
555 Public libraries
508 Publishers' circular
509 Publishers' weekly
266 Quarterly journal of
econ.
112 Réforme sociale
131 Reichs-Arbeitsblatt
193 Reichsgesetzblatt
(Berlin)
194 Reichsgesetzblatt
(Wien)
32 Religio
65 Representation
15 Review of reviews
556 Revue des biblio-
thèques
17 Revue des deux
mondes
70 Revue du droit public
267 Revue écon. internat.
248 Revue d. établis. de
bienfaisance &
d'assistance
203 Revue générale
d'administrat.
16 Revue de Hongrie
93 Revue jaune
26 Revue philosophique
66 Revue pol. internat.
67 Revue politique &
parlementaire
68 Revue d. sciences
politiques
132 Revue du travail
227 Rivista dei comuni
47 Rivista italiana di
sociologia
540 Roma. Boll. d. Bibl.
del ministero
541 Roma. Bollettino
delle opere moderne
228 Rundschau f. Ge-
meindebeate
195 Sbornik
37 Schmoller's Jahr-
buch f. Gesetz-
gebung
18 Scientia
323 Sertésvásári jelentés
133 Sociala meddelanden
151 Socialist review
140 Société française d.
habitat. à bon
marché
48 Sociological review
113 Soziale Kultur
114 Soziale Praxis
134 Soziale Rundschau
152 Sozialistische Monats-
hefte
557 Special libraries
125 Square deal
542 St. Louis. Public
library
52 Statisztikai heti ki-
mutatás. Bp.
58 Statistische Monat-
schrift
324 Statist. Übersichten
d. auswärt. Han-
dels
59 Statisztikai havi
fizetek
390 Städtebau
116 Survey
94 Südslavische Revue
385 Szabadalmi közlöny
33 Szabadgondolat
236 Szabadpolgár
254 Szakoktatás
126 Szakszervezeti
értesítő
401 Századok
167 Székessöv. alkalma-
zottak lapja
153 Szocializmus
115 Szocialpolitikai
szemle
135 Társadalmi múz-
szemléje
523 Társadalomgazdaság-
tani bibliográfia
268 Technik u. Wirtschaft
524 Technische Auskunft
229 Technisches Ge-
meindeblatt
358 Természet
359 Természetud. köz-
löny
403 Történelmi tár
402 Történeti szemle
196 Törvények gyűjte-
ménye
95 Transilvania
377 Tuberkulózis
404 Turul
255 Új élet
256 Új korszak
19 Új nemzedék
360 Umschau
21 Ungarische Rund-
schau
22 University of Cali-
fornia chronicle
173 Ügyvédek lapja
174 Ügyvédi kamarai
közöny
325 Üzlet
304 Vállalkozók lapja
204 Vármege
531 Városi könyvtár
értesítője. Bp.
532 Városi pedagógiai
könyvtár ért. Bp.
230 Városi szemle
231 Városok lapja
308 Vasúti és hajózási
hetilap
309 Vasúti és közlekedési
közl.
310 Vasútpolitikai közl.
305 Vegyészeti lapok
378 Veröffentl. d. kais.
Gesundheitsamts
206 Verwaltungsarchiv
154 Vie ouvrière
60 Vierteljahreshfte z.
Stat. d. deutschen
Reichs
386 Vízügyi közlemények
257 Volksbildungsarchiv
288 Volkswirtschaft. Mit-
teil. aus Ungarn.
326 Warenpreisberichte
525 Wasmuth's Biblio-
graphie f. Archit.,
Städtebau etc.
96 Welt
269 Weltwirtschaftliches
Archiv
244 Wien. Amtsblatt d.
k. k. Reichshaupt-
u. Residenzstadt
558 Wisconsin library
bulletin
510 Wöchentliches Ver-
zeichnis
334 Zalogházi értesítő
249 Zeitschr. f. d. Armen-
wesen
97 Zeitschrift f. Demo-
graphie d. Juden
39 Zeitschrift f. d. ge-
samte Staats-
wissenschaft
338 Zeitschrift f. d. ges.
Versicherungswissenschaft
61 Zeitschrift d. kgl.
Preuss. Landes-
amts
27 Zeitschrift f. Philos.
u. philos. Kritik
69 Zeitschrift f. Politik
175 Zeitschrift f. d.
privat. u. öff.
Recht d. Gegen-
wart
178 Zeitschrift f. Rechts-
philosophie
34 Zeitschrift f. Reli-
gionspsychol.
62 Zeitschr. f. schwei-
zerische Statistik
40 Zeitschrift f. Sozial-
wissenschaft
311 Zeitschrift d. Stras-
senkongresse
526 Zentralblatt d.
Rechtswissen-
schaft
258 Zentralblatt f. Volks-
bildungswesen
270 Zeitschr. f. Volks-
wirtsch., Sozialpol.
u. Verwaltung
141 Zeitschrift f. Woh-
nungswesen
379 Zentralblatt f. allg.
Gesundheitspflege
559 Zentralblatt f.
Bibliothekswesen

A Városi Nyilvános Könyvtár adományozóinak jegyzéke, az 1914. év I. felében.

Verzeichnis der Spender — List of donators.

MAGÁNOSOK	drb	drb	drb	d			
Andrássy Gyula gr.	3	Novák Sándor ifj. akad. tanár	2	•Hangya	14	Eger. Érseki jog-lyceum	7
Ányos István földbirt.	1	Odry Pál irodavezető	1	•Igaz szó* kiadóhiv.	4	Essen. Stat. Amt	4
Báthory István építész	1	Pach Henrik orvos	1	Igazságügyminisz-terium	8	Foligno. Associazione nazionale dei segretari ed. impiegati degli enti locali	2
Benze Adolf sz. főv. könyvtári id. hiv.	1	Paso y Troncoso, F. del, Madrid	1	Japán cs. konzulátus	1	Glasgow. Committee on gas supply	13
Berényi János gr.	2	Persian Kálmán, Kolozsvár, egyetemi könyvtartiszt	1	Kelenföldi kaszinó	1	Kassa. Vitéz A. könyvkereskedése	1
Braun Robert szf. könyvtáros	7	Pör Ödön, Spezia, író	1	Képviselet elnöki hivatala	2	London. County Council	3
Breiteneker Ferenc betűszedő	4	Rédei József ügyvéd	1	Kereskedelmi muz.	16	London. School of economics	7
Darvasy Károly sz. főv. főmérnök	10	Safranek János egyet. tanársegéd	2	Magyar földrajzi intézet rt.	6	Madison. Wisconsin Free lib. commission	1
Déznai Viktor, Temesvár, főreálisk. tanár	1	Sarlós Lajos sz. főv. házinyomdai műv.	6	Magyar vámpolitikai központ	8	Magyaróvár. Orsz. m. k. növénytermelési kísérleti állomás	8
Dobján László nyug. tanár	1	Sárvári Dezső sz. főv. könyvtári id. hiv.	9	Pénzügyminisztérium	2	München. Statistisches Landesamt	9
Drescher Pál sz. főv. számtiszt	23	Siffrido László, Fiume	1	Magyar orsz. tüztöltőszövetség	4	Nagyvárad. Kath. jogakadémia	2
Epstein László elme-gyógyint. igazg.	1	Szabó Ervin sz. főv. könyvtárigazg.	4	Magyarországi szövetkezetek szövetsége	7	Nagyvárad. Tüdőbeteggyógyint.	3
Erdélyi Jenő fényképész	32	Szegheő Gábor ügyv.	2	Népszava	11	New-York. Pennsylvania soc.	1
Ferenczi Imre sz. főv. szakelőadó	2	Székely Menyhért tan.	1	Országos színészegyes. színésziskolája	10	New-York. Public library	2
Forbáth Imre mérnök műegyet. m. tanár	6	Szél Mihály magánhiv.	1	Rózsadomb és vidéke egyesület	10	New-York. School of philanthropy	1
Hada József elemi isk. igazgató	1	Tribenzer Géza sz. főv. könyvt. gyak.	1			Nyitra. Felvidéki magyar közműv. egyes.	1
Halasi Béla az OMKE segédtitkára	2	Vadász Ede bank-főhiv.	2	EGYEBÜTT	drb.	Newark. N. y. Free public library	2
Hómann Bálint egyet. könyvtartiszt	1	Vincent Aug. Bruxelles, Conservateur adjoint à la Bibliothèque royale de Belgique	1	Amsterdam. Bur. central de statistique d. Pay-Bas	3	Paris. Direction des affaires municipales	2
Jäger Gusztáv cégvez.	1	Wildner Ödön szf. tanácsnok	8	Berlin. Handelshochschule d. Korporation d. Kaufmannschaft	6	Paris. Fondation Marmoz. Assistance par le trav.	1
Jászi Oszkár szerk., egyet. m. tanár	15	Vörösvári Sz. Ferenc bankigazg., Erzsébet Népakad. főtítkára	2	Boston. American unitarian assoc.	32	Paris. Foyer du soldat	2
Jónás Adolf magánzó	292	Ziffer Hugó orvos	1	Boston. Public library	1	Paris. Société française d. habitations à bon marché	1
Joubert Joseph, Chevalier, Paris Vice-président de la Soc. d. études coloniales et maritimes	1	Zsembery Gyula ügyv.	1	Bruxelles. Ministère d. finances	2	Roma. Ministero di agricoltura, industria e commercio	2
Kaizer Nándor, a Szt. Ferenc-rend ház-főnöke	4	Zsambra A. múzeumi segédőr	1	Bruxelles. Chambres d. représentants	1	Pozsony. Jogakadémia	33
Királyfi Géza egyet. tanársegéd	1			Bruxelles. Ministère d. Affaires étrangères	5	Roma. Ministero dei lavori pubblici	1
Kőhalmi Béla sz. főv. könyvtartiszt	9	HATÓSÁGOK, INTÉZETEK STB.		Cambridge. Church libr. assoc.	1	Sophia. Direction gén. de la statistique	1
Kováts Andor, Kecs-kemét, jogakadémiai tanár	1	BUDAPESTEN.	drb	Cambridge. Harvard University	6	Springfield. (Ill.) Railroad & warehouse com mission.	1
Légrády Imre szerk.	319	Állami vetőmagvizsg. állomás	10	Cleveland. Public library	5	Wien. Magistrats-Abt. XXI. f. Statistik	10
Lesskó Béla sz. főv. könyvt. id. hiv.	4	Budapest—Svábhegyi egyesület	1	Chicago. John Crerar library	2	Wien. Verein Kinder-Schutzstationen	11
Liebermann Leó egy. tanár	3	Budapesti 5. ker. izr. növénygyűjt.	2	Connecticut Publ. lib. committee	1	Wien. Österr. archäologisches Institut	1
Máday Stefan, Prag	1	Budapesti kávéipar-társulat	4	Cöln. Handelshochschule	5	Worcester, Mass. Clark univ. lib.	2
Madzsar József szf. fő-könyvtáros	4	Déli vaspályatársaság	14	Debrecen. Gazdasági akadémia	1		
Márfy Ede ifj. egyet. m. tanár, min. titkár	1	Előjáróság, 4. ker.	62	Dresden. Verein Volkswohl	2		
Mayer Ede tanárjel.	1	Főpolgármesteri hiv.	3	Dresden. Grundrenten-Hypothekenanstalt	10		
Mayer Ernő ügyvéd	1	Fővárosi közmunkák Tanácsa	5	Dresden. Statistisches Landesamt	3		
Montemartini Giov, Cremona	1	Grill-Benkő könyvke-reskedés	4				
		Gyógyped. nevelőint.	4				

HIREK ÉS KÖZLÉSEK.

Az angol nyelv Értesítőnkben. A francia nyelvet a mostani számtól kezdve az angollal helyettesítjük. E változtatással bizonyára nem a francia nyelv ellen akarunk demonstrálni, hanem csak gyakorlati követelményeknek teszünk eleget. Mikor Értesítőnk megindult, a magyar mellett a francia szerepelt második nyelvként. Német könyvtárak sürgetésére csakhamar a német került a francia mellé. Minthogy azonban a francia könyvtárak közül sok év eltelté óta egyikkel sem jutottunk rendszeres, állandó összeköttetésbe, holott az angol és amerikai testvérintézmények közül igen sokkal, megokoltan látszik az angol nyelvet tenni a francia helyébe. Tekintve, hogy ma talán sehol a világon oly eleven könyvtári élet nem folyik, mint Amerikában és Nagybritanniában, e változtatás csak természetes elismerése az angolszász országok vezető szerepének a könyvtárügy terén.

Our English speaking friends will be perhaps glad to notice the use their mother tongue instead of French in our Bulletin. This is, however, the natural consequence of the leading position of American and British public libraries. Our connexion with them is growing quickly, whereas we are scarcely in touch with French libraries. By adopting English we hope to introduce a useful reform which will be welcome to many of our readers.

A Városi Könyvtár költözése. A Városi Könyvtár f. é. március hó 16-tól április hó 12-ig költözött át a Városházáról a Gróf Károlyi-utcai helyiségekbe. A költözést Mautner Henrik szállító végezte elismerendő lelkiismeretességgel és pontossággal. Az egész szállított mennyiség 33 fedett butorkocsi és 2 nyitott teherkocsirakományt tett ki, körülbelül 80.000 kg. összsúlyban, amiből a könyv- és folyóiratanyagra több mint 60.000 kg. esett. A különgyűjtemények, Budapestiniensia és röpiratok a hozzávaló bútorzattal együtt egyenként körülbelül 1—1 teljes fuvar tettek ki, valamint ennyi volt a folyóiratgyűjtemény is. A legnagyobb munkát természetesen a tulajdonképeni raktár adta: 22 teljes fuvar, amibe azonban még az állványok és egyéb felszerelések nincsenek beleszámítva. A költözés hosszú tartamát egyrészt a szállított anyag természete okozta, másrészt pedig az, hogy az anyag mihelyt az új helyiségbe megérkezett azonnal végleges helyére került, úgy, hogy lehetséges volt a könyvtárat már két héttel a költözés után a közönség részére megnyitni.

Nem mulaszthatjuk el ez alkalommal, hogy hálás köszönetet ne mondjunk Erdélyi Pál udvari tanácsos urnak, a kolozsvári Ferenc József tudományegyetemi könyvtár igazgatójának azon előzékenységgért, amellyel 100 drb könyvprést kölcsönben átengedett, melyek azután nekünk a költözésnél szinte megbecsülhetetlen szolgálatot tettek.

A városi könyvtár új helyisége. F. é. március 25-én foglalta el a könyvtár új ideiglenes helyiségét. Ez a helyiség az eddigihez képest óriási haladást ugyan, de korántsem lehet alkalmas arra, hogy a könyvtár fejlődését hosszabb időre biztosítsa. Mindazonáltal lehetővé teszi,

hogy a könyvtár funkcióit most már teljes mértékben betöltheti, egész nap megszakítás nélkül áll a közönség rendelkezésére, kényelmes olvasóterme van, amelyben a gazdagon felszerelt kézikönyvtár is elhelyezést talált, a folyóiratokat pedig külön teremben szintén közvetlenül bocsátja rendelkezésére a látogatóknak.

A könyvtár helyiségei jelenleg a Gróf Károlyi-utca 8. sz. alatt vannak. A központi könyvtár foglalja el az épület csaknem egész első emeletét. A legvilágosabb és legtágasabb helyiségek, a Gróf Károlyi-kertre nyíló termek, az olvasótermeknek és a katalógus-szobának vannak fenntartva; a Gróf Károlyi-utcára nyílnak még a könyvtár igazgatóságának ablakai. Az udvari helyiségekbe helyeztük el a raktárt, amely azonban máris szűknek bizonyult, úgy, hogy a mellette levő folyosót is raktárnak rendezték be. A raktárral szemben levő udvari szobákban vannak a fiókkönyvtárak központi igazgatóságának helyiségei, és a különgyűjtemények terméi. A Reáltanoda-utcára nyíló 3 szobában vannak a könyvtár dolgozóhelyiségei. L. a mellékelt tervrajzot.

Az olvasóteremben 48 olvasónak van helye, a folyóiratteremben 11 ülőhely van. Ezek a helyiségek reggel 10-től este 9-ig egyfolytában vannak nyitva. Ezenkívül nyitva tartjuk délután 4—7-ig a budapesti gyűjtemény termét is.

Az épület földszintjén vannak az 1. sz. (központi) fiók helyiségei, a könyvkötőműhely és az előadóterem. Az 1. sz. fiókunk valószínűleg csak ősszel nyílik meg, úgyszintén akkor adják át rendeltetésének az előadótermet is. A földszinten nyert elhelyezést a ruhatár is 144 látogató számára.

A Vámbéry könyvtár. Igen becses anyagnak

került birtokába a Városi Könyvtár Dr. Vámbéry Ruzstem egyetemi magántanár úr nagylelkű adományával, amellyel elhunyt édesatyja, Vámbéry Ármin könyvtárát átengedte. A könyvtárból csak a kéziratos és egyéb a nagy nyilvánosságra nézve kevesebb értékkel bíró dolgok kerültek az Akadémia könyvtárába, úgy, hogy a megmaradó gyűjtemény oly értéket képvisel, hogy elhatároztuk annak külön Ázsiai gyűjteményként való kezelését. A gyűjteményt a Városi Könyvtár meglevő anyagából fogjuk kiegészíteni és fejlesztésére egyébként is különös gondot fordítani.

A Vámbéry könyvtár nagyjából Ázsia újabbkori történetére és leírására vonatkozó művekből áll, de nem hiányoznak a régebbi időre vonatkozó fontosabb általánosabb művek sem, úgy, hogy az Ázsiát tárgyaló irodalom kitűnő antológiáját képezi. A gyűjteményhez tartoznak Vámbéry Árminnak Közép-Ázsiai utazásáról megmaradt felszerelése és esetleg Ázsiára vonatkozó képei is. Ami pedig az adományozott könyvtárból az ázsiai gyűjtemény keretébe nem illik, avagy nélkülözhető másodpéldány, a Társadalomtudományi Társaság Pulszky Ágost könyvtárának fogjuk átadni.

A Székesfőváros tanácsa dr. Vámbéry Ruzstem magántanár úrnak köszönetét fejezte ki és mi is ehelyütt csak meleg halálunknak adhatunk kifejezést könyvtárunknak e rendkívüli gazdagításáért.

Új fiókjaink. Május elsején nyílt meg új fiókunk az *állatkertben*. A könyvanyag elsősorban természetudományi művekből áll és egyelőre az állatkert bérletjegyes látogatói használhatják. A könyvanyag egy részét kocsis viszi körül a kertben s a sétálóknak maguk válogathatnak a könyvek között. Távozás előtt a könyvet a kapusnál kell leadni. A forgalom már az első napokban oly nagy volt, hogy a könyvanyagot máris növelni kellett.

Május hetedikén nyílt meg a *X., Százados-uti kislakástelepen* 3. sz. fiókunk. Helyisége mindössze egy szobából áll, néhány olvasóasztallal, kis kézikönyvtárral és folyóiratokkal. A főszűrt ilyen körülmények között természetesen a kölcsönzésre fordítjuk. Az első napokban különösen gyermekek keresték fel tömegesen a könyvtárt.

A Tanács engedélyezte a *Palotai-uton* tervezett fiók helyiségében szükséges átalakítás költségeit, úgy, hogy remélhetőleg ez a fiók is megkezdí működését még a nyár folyamán.

Az új könyvtáráépület ügye. 1914 április 3-án foglalkozott a *központi bizottság* az új könyvtáráépület Kálvin-téri elhelyezésével. Az előterjesztést *Schmelhegger* Árpád dr., tanácsjegyző ismertette, utána *Lajta* Béla tervező műépítész fejtette ki röviden az új megoldásra vonatkozó alternatív terveket és azok előnyeit városépítési és egyéb szempontokból a régi megoldással szemben. A vitát *Forbáth* Imre dr. nyitotta meg. Beszédében a *Tisza Kálmán-téri* elhelyezés célszerűtlen volta után hangsúlyozta, hogy a könyvtár egyike volna azon épületeknek, amelyeket

a főváros közelgő ötvenéves jubileuma alkalmából a kultúra szolgálatában életbe akar léptetni. A bemutatott terveket úgy a könyvtár, mint a Kálvin-tér kiképzése szempontjából elfogadhatónak mondta. Több felszólalás után melyek részben a könyvtárnak másodára, a kegyesrendiektől átvett dunaparti telekre, a régi zálogház helyére stb. való elhelyezését célozták, részben pedig a bemutatott terveket vették kritika alá, a bizottság az előterjesztést 11 : 8 szótöbbséggel elfogadta.

A *pénzügyi bizottság* csak május 22-én tárgyalhatta a terveket. Elsőnek *Lengyel* Endre szólott hozzá, aki a javaslatot örömmel üdvözölte. Elmondta, hogy 1911-ben a *Tisza Kálmán-teret* pártolta, de most azon az állásponton van ő is, hogy a tér nincs eléggé a főváros centrumában, tehát a könyvtárt ott nem lehet felépíteni. Az új könyvtárnak a többi könyvtár közelében kell lennie, ezért legalkalmasabbnak tartja a Kálvin-teret, annál is inkább, mert ez a telek olcsóbb, mint a másik számbajöhető, t. i. a kegyesrendiek telke. Kétségtelen ugyan, hogy a Kálvin-téri telek a leltári értékénél többet ér; azonban alkalmasabb hely hiányában ezt nem szabad sajnálni, ilyen nagyfontosságú kulturális intézménytől. *Havass* Rezső kifejtette, hogy a könyvtárra igen nagy szükség van. Ha a főváros millenárius ajándékának tekintjük, pénzügyi szempontból sem lehet ellene kifogást tenni. Indítványozza, hogy a könyvtáráépület előtt vagy annak belsejében *Könyves* Kálmánnak szobrot állítsanak; azután *Springer* Ferenc szólott a javaslat ellen. A kereskedelem érdekei ellen valónak mondta a Kálvin-téri elhelyezést, kifogásolta a számításokat és a telket is túldírágnak tartotta. Más telkek kiszemelését hozta javaslatba és halasztó indítványt tett. Több felszólalás következett még ezután, melyekre *Bárczy* István polgármester reflektált. Foglalkozott az egyes kifogásokkal és kérte a bizottságot, ne késleltesse a könyvtár építését. Súlyt fektetett arra is, hogy a képtá is a Kálvin-térre helyeztessék, ahol sokkal többnek könnyen hozzáférhető. A bizottság ezután az előterjesztést elfogadta és *Havass* Rezső indítványát a Tanács figyelmébe ajánlotta.

A székesfőváros Tanácsa ezek alapján elkészítette javaslatát, melyet a folyó évi május 27-iki közgyűlés elé terjesztett. *Wildner* Ödön tanácsnok ismertette a javaslatot a Kálvin-tér, Ráday- és Oroszlán-utcák közt fekvő ingatlanoknak a fővárosi könyvtárt, a fővárosi képzőművészeti muzeumot és a szabadiskolát magában foglaló közművelődési intézet céljaira leendő átengedése tárgyában. *Polgár* Károly szólalt fel elsőnek. Foglalkozott a *Tisza Kálmán-téri* elhelyezés előnyeivel és ráért a kegyesrendiek telkére is. A Kálvin-téri megoldást nem látja eléggé megindokoltnak. A telek értékelése a Tanács előterjesztésében, szerinte alacsony, mert helyesen értékelve sokkal magasabb értéket képvisel, mint a kegyesrendiek telke. A kereskedelem érdekében is állást foglal a terv ellen;

mivel a Kálvin-tér egyik legforgalmasabb helye a fővárosnak, ott üzletekre van szükség és azt a vidéket középületekkel ilyenformán elsovasztani nem szabad. Végül még azt hozta fel, hogy egy annyi pénzbe kerülő nyilvános épületnek nem szabad, hogy csak rövid húszöles frontja legyen. Azt indítványozta tehát, hogy a közgyűlés hagyja a kérdést jobban megérni, azaz jobb gazdasági és pénzügyi viszonyok beálltaig ne foglalkozzék a könyvtár megépítésének kérdésével. *Havass* Rezső beszélt ezután; ismételtén rámutatott a könyvtár sürgős és szükséges voltára. A finansziális aggályokat azzal igyekezett legyőzni, hogy ez a könyvtár a főváros millenáris ajándékának tekintendő, melyet az ország ezeréves fennállása emlékére ad a magyar kultúrának. *Steinhardt* Antal szerint a Kálvin-téri telek nem alkalmas könyvtárnak, már azért sem, mivel az épület terve is csak nehezen tud alkalmazkodni a telek alaprajzához. Legmegfelelőbb teleknek a kegyesrendiek telkét mondotta, amely úgy fekvésénél, mint alaprajzában fogva sokkal jobb, mint az előbbi. Indítványozta, hogy a közgyűlés ne határozza el a Kálvin-téri elhelyezést, hanem utasítsa a Tanácsot, hogy a kegyesrendiek telkére nézve tegyen javaslatot. *Pető* Sándor a kegyesrendiek telke és a Kálvin-téri telek között lényeges érték- és árdifferenciát nem lát; a meglevő differencia nem játszhat szerepet egy ilyen kulturpalota emelésénél. Miután emellett mindazon feltételek, amelyek egy ilyen palota megépítéséhez szükségesek, megvannak, a tanácsi előterjesztés mellett foglalt állást. *Baranszki* Gyula és *Hecht* Ernő a halasztó indítványhoz csatlakoztak. Előbbi azt kifogásolta, hogy éppen a legértékesebb kereskedelmi és ipari gócpontokat foglalják le kulturépületek számára. *Hecht* pedig a IX. kerület fejlődését látta veszélyeztetve, ha ilyen exponált helyen középületet emelnek. Azonkívül egy akkora monumentális épületet vagy térre vagy a Dunapartra vagy általában oly helyre kellene építeni, ahol a főhomlokzat megfelelően érvényesül. *Vértes* Emil is más elhelyezést kért. *Szalai* Mihály kérte a közgyűlést, ne halogassa tovább ezt a kérdést. A könyvtárra a fővárosnak határozott szüksége van. De térjenek vissza arra az álláspontra, amelyet már egyszer elfoglaltak és építsék fel a könyvtárat a Tisza Kálmán-téren. *Márkus* Miksa örömmel konstatálja, hogy nincsen a közgyűlésen senki, aki a könyvtár létesítését elvből ellenézné. Hivatkozik a könyvtári, középítési és pénzügyi bizottságok ezúgyben hozott határozataira és kéri az ügy sürgősségére való tekintettel, hogy a közgyűlés fogadja el a tanácsi előterjesztést.

Bárczy István polgármester ragadta meg ezután a szót. Elmondta a Tisza Kálmán-téri elhelyezés történetét, amely terv, bár a közgyűlés is megszavazta a középítési bizottság utólagos egyhangú votuma folytán megbukott. Akkor örömmel vették ezt a döntést, mert oda tendált, hogy jobb helyre kell építeni a könyv-

tárat. A további bizottsági tárgyalások során a Kálvin-téri telekben állapodtak meg, mert egyrészt ideális helyen fekszik forgalom szempontjából, másrészt a telek értéke aránylag nem oly nagy, mint amilyen centrálisan a telek fekszik; végül városrendezési, valamint a Kálvin-tér kiképzése szempontjából is kitűnő megoldás, mivel a kálvinisták temploma és a Magyar Gazdák szövetkezetének bérháza közt megfelelő átmenetet legbiztosabban így lehet létesíteni. El kell ismerni, hogy a telek drága, de ha azokat a szempontokat vesszük alapul, melyek szerint a könyvtárnak meg kell épülnie, olcsó telket nem fogunk találni, mert a Dunaparton, vagy a főforgalmú pontokon csak drága telken lehet építeni. A kereskedelem szempontja itt nem eshetik nagyon latba, mivel a Ráday-utcában értékes üzemeket formálni hosszú időre úgy sem lehetséges. Ahol nagy terek, mint a Kálvin-tér az üzleti forgalmat megszakítják, ott a következő oldalon egészen új forgalmi viszony keletkezik, amely nem hasonlítható a tér tulsó oldalán levő üzleti forgalomhoz. A halasztó indítványokra vonatkozólag megjegyzi, hogy inkább járul hozzá bármilyen elhelyezéshez, mert a rossz hely is jobb, mint a halasztó indítvány. A piaristák telkéről az a nézete, hogy értékesebb, mint a Kálvin-téri, de könyvtárnak kevésbé értékes. A Dunaparton nincsen forgalom és azonkívül a piaristák telke a legjobb hoteltelek, amely még kapható. Összefoglalva mondottait, azt javasolja, hogy a közgyűlés fogadja el a Tanács javaslatát azzal a kiegészítéssel, hogy a Ráday-utcában üzleti helyiségek tervezessenek. Ha pedig ez nem fogadtatnék el, akkor ne a halasztó indítvány, hanem valamelyik másik indítvány mellett döntsenek.

Az indítványozó bizottsági tagok végszava után a közgyűlés *Polgár* Károly halasztó indítványát 93:78 szavazati arányban elvetette, *Steinhardt* Antal bizottsági tag halasztó indítványát ellenben, mely szerint a piaristák telkének figyelembevételével újabb javaslatot kell a közgyűlés elé terjesztetni, 91:65 szavazattöbbséggel elfogadta.

A könyvtári bizottság erre június 4-én ismét foglalkozott a könyvtárépület elhelyezésének kérdésével. *Bárczy* István polgármester újabb elhelyezés tervét veti fel: hogy az új könyvtárépület a parlament melletti, a közmunkatanács és a kincstár tulajdonát képező két telekre építtessék. A telket a kincstártól olyan árban, mint amilyenen eladtuk, vissza is cserélhetjük. *Márkus* Miksa is csatlakozik ehhez az elhelyezéshez. *Forbáth* Imre azt tartja, hogy a könyvtárat más-hová mint a Kálvin-térre építeni nem szabad. A látogatók legnagyobb része egyetemi hallgató, azok pedig nem fognak majd a Dunapartra menni. *Wolfner* József hivatkozva az Akadémia példájára, a Dunapart mellett van. *Szabó* Ervin könyvtárigazgató kifejti, hogy a könyvtár jelenlegi új helyisége, bár eszményinek mondható az előbbihez képest, legfeljebb három esztendeig felelhet meg a könyvtár fejlődési igényeinek,

azután ugyanazok a mizériák kezdődnek újból, melyek a Városházán majd tönkretették a könyvtárt. A javaslatba hozott telkeket illetőleg azt hiszi, hogy bizonyos sorrendet kell megállapítani: 1. Kálvin-tér, 2. Eskütér, 3. Rudolf-rakpart, 4. Tisza Kálmán-tér. Természetesen ezek folytán a Kálvin-teret ajánlja tovább is. A Kálvin-téri elhelyezés mellett szóltak még *Lengyel* Endre bizottsági tag, *Harrer* Ferenc és *Wildner* Ödön tanácsnokok is. *Lajta* Béla építész építészeti szempontból nem tartja alkalmasnak a Kálvin-téri telket. A legjobb terv kétségteljesen a Tisza Kálmán-téren készülhet, ahol szabadon lehet kibontakozni. Hibája az, hogy zárt tér, főutvonal nem vezet az épülethez és nem is lehet odavezetni. A piaristák telke jobb a Kálvin-térnél és intenzívebben használható ki. A parlament melletti telek a legjobb, mert a legnagyobb és legrészebb. A Dunapart predesztinálva van középületekre, nem szabad ezért bérházakkal beépíteni. Múzeumnak is a legideálisabb. *Szabó* Ervin könyvtárigazgató ezzel szemben megállapítja, hogy *Lajta* Kálvin-téri terve minden könyvtári és adminisztratív igényt teljesen kielégít. *Feleki* Béla ellenzi a Parlament melletti elhelyezést és azt indítványozza, hogy minden

alternativa nélkül újból a Kálvin-teret javasolja a könyvtárbizottság. *Bárczy* István polgármester, mint a bizottság elnöke erre határozatilag kimondja, hogy a bizottság egyhangúlag a Kálvin-teret ajánlja a tanácsnak.

Személyzeti hírek. Új hivatalnokai a könyvtárnak az utolsó félév alatt: *Heller* Margit, *Enyvvári* Paula, *Pálföldy* Margit, *Bor* Dezső, *Leitgib* János és *Zsák* Wilfried. Az utóbbi három megelőzőleg a könyvtár gyakornoka volt s helyükbe *Franz* József és *Fischer* Ferenc vették fel mint ügyelők. Még a múlt év folyamán *Trigéza*, *Handler* Árpád, *Justh* Lajos és *Trummer* József léptek mint gyakornokok a könyvtár szolgálatába. A Tanács továbbá megengedte, hogy egy ideiglenes hivatalnok helyébe két gyakornok alkalmaztassék s így mint további új gyakornok *Lefkovits* Leó és *Németh* Margit, az utóbbi a Roneo-sokszorosítógép kezelésére került a könyvtárhoz.

Megvált a könyvtártól *Dr. Niklai Péter* ideiglenes hivatalnok, kit a Polgármester úr a Székesfővárosi levéltárhoz helyezett át. *Niklai* úr a Budapesti nienze gyűjteményt kezelte. Ezen gyűjteményt azóta *Dr. Kremmer* Dezső, a székesfővárosi muzeum tisztviselője dolgozza fel.

Név- és címmutató a szerzemények jegyzékéhez

Index of authors and titles of newly acquired books — Autoren- und Titelregister

Abel	156	Bernhard	126	Cannon	85	Egyesült Államok. —	
Abendroth	79	Bernstein	104	Capitant	110	Congress senate ..	75
Abraham	127	—: Engels	116	Cartault	120	— Hygienic labora-	
Adams	75	Berlin. Ausschuss d.		Carter	143	tory	164
Addams: Woods ..	107	vereinigten Beam-		Carton de Wiart ..	96	— Nat. child labour	
Adeane	144	ten, Lehrer- u.		Castle	119	comm.	107
Ady: Három március	95	Lehrerinnenvereine		Chambure	82	— Nat. civic fed. ..	149
Aéro-Manuel	150	Gross-Berlins	131	Chapman Catt:		— Törvények, ren-	
Ágai: Böhm	83	— Statistisches Amt	144	Frauenstimmrecht	123	deleték	152
Agricola	103	Berry, G.	134	Chaumell	148	Elderton	88
Agricultural credit		— J.: Berry, G.	134	Chiesa	94, 99	Ely	81
banks of the world	153	Bertelsmann	131	Cholnoky	166	Emerson	173
Ajtai	96	Berthélemy	129	Clad	151	Engels	116
Alberti	88	Berthod: Berthomieu	109	Clasen	85	En l'honneur	112
Allix	140	Berthomieu, Ch.	109	Clémenceau	94	Erdélyi Gy.	174
Altenloh	75	Besant	82	Cleveland	93	— H.	124
Althusius	92	Besnard	97	Cohn	82	Erdmann	111
Amar	138	Bierer	107	Colajanni: Bruccoli	140	Erös	166
Amilhat	159	Bingham	99	—: Chiesa	94	Escalaes	147
Andrássy	132	Blaklock	166	Colinet	153	Európa közlekedési	
Angyal	176	Blaschko	90	Collison	176	térképe	175
Antal	122	Blaustein	133	Comte: Ostwald ..	84	Exner	159
Anuar pedagogic ..	95	Bloch	83	Commons	103	Fahmy	119
Apáthy: Böhm	83	Blümchen	88	Connecticut. Publ.		Falke	143
Apelt	84	Bodnár	90	lib.	79	Fallon	159
Apolant, I.: Soden ..	119	Bodó	120	Corre	123	Farge: Lacroix ..	131
Aquin: Müller	139	Bonnet	103	Cosentini	125	Farjanel	174
— Schreiber	139	Booth: Clasen	85	Cosoiu	151	Farkas: Munkanélkü-	
Aradi	96	Borel	164	Coutts	81	liség elleni küzd.	
Archambault	82, 86	Borghese	89	Cöln. Szabályrende-		magyarorsz. egyes.	108
Aretz	162	Bouché, B.	105	letek. 1913.	168	Farrand	121
Armenak	141	— C.	158	Croce	83	Färber: Huart	174
Arnold: Kellner	89	Boutroux: Volterra	177	Crokaert	118	Ferenczi I.	113
Arrhenius	163	Boyle	106	Csekey	132	— I.: Munkanélkü-	
Astier	153	Böhm K.	83	Cséry	100	liség elleni küzd.	
Avebury	163	— V.: Munkanélkü-		Cunow	85	magyarorsz. egyes.	108
Austriacus	101	liség elleni küzd.		D'Aeth	134	— S.	164
Ausztria. Kommission		magyarorsz. egyes.	108	Daniel	174	Field: Marshall ..	139
zur Förder. d. Ver-		Brants	142	Dauzat	100	Figgis	93
waltungsreform.	129	Braun, A.	111	Davenport	90	Finkev	124
— Stat. Zentral-		— Fr.	140	David	86	Fisher	153
komm.	90, 135	— R.: George	75	Degenfeld-Schonburg	106	Fleiner	129
Back: Soden	119	Breitenbach	83	De Groot	85	Fleischquette 1912	
Baden. Regierung ..	122	Bresnitz von Sidacoff	101	Deichmann	164	1913	143
Bajtay: Miskolczy ..	176	Bresztovszky: Lieb-		Delbrück	92	Flexner	131
Balduin	80	knecht	116	Delisle: Kellner	89	Foa	125
Balfour	95	Breznay	164	Demartial: D'Hugues	130	Forbath	168
Ballen	79	Brinckmann	170	Dénes	159	Forchheimer	125
Bányász	126	Brisson	82	Denis	86	Forel	83
Barenthin	129	Brival-Gaillard	93	Descamps	89	Foyer du soldat de	
Barge	118	Brizon	115	Descaves: Bonnet ..	103	Paris	134
Barisien	121	Broda	102	Després	174	France	76
Barré	84	Brooklyn Publ. lib.	80	Devilar	147	— Ver:	177
Barrington: Elderton	188	Brosh	79	Dezso	128	Franklin	138
Bartók: Böhm	83	Brucoli	140	D'Hugues	130	Franz A.	118
Bauder	120	Brun: Ruiters	176	Dilthey	83	D., W.	171
Baudin	158	Bruneau	142	Disraeli	92	Franz Ferdinand ..	176
Baumgarten	90	Brunelli	173	Dittmann	121	Fratzsch	156
Bechterew	123	Bryant: Harris	85	Djuvara	75, 174	Frazer	85
Beck: Huart	174	Bryce	128	Dóczy	153	—: Heape	86
Behrens: Hoerber ..	170	Buck	144	Dodge	142	Frauenstimmrecht ..	123
Beiträge z. Gesch. d.		Budapest. V. ker. iz-		Doktor: Nordau ..	86	Fred: Maria Theresia	176
Nationalök.	138	raelita nőegylet ..	134	Dornyay	79	Freese	169
Belgium. Min. d. fi-		Budapesti kávésipar-		Driault	94	Fribourg	94
nances	79	társulat	147	Du Bois-Reymond:		Fried	101
Below	128	— kávések szövets.	147	Washington	89	Gaar	124
Benkert	170	Buddecke	81	Ducray	176	Gábor	121
Berényi	141	Burger	94	Dunker	136	Gantt	106
Berghoffer	80	Bühlmann	159	Dupin	128	Garami Kautskv ..	116
Bergson	83	Caillaux: Besnard ..	97	Ebell	168	Gárdonyi	174
Bernays	82	Calwer: Maier-Roth-		Ebermayer	123	Gariel	149
		schild	151	Edwards: Marks ..	145	Gaspar	94

Gegus	135	Illinois. Railroad & warehouse comm. lib.	79	Landauer	96	Marten	120
Geitel	169	Intolerance	85	Landemont	174	Martin A.	84
George D. L. Walter ..	78	Íparfelügyelők évk.	113	Land problem	145	— Asa F.	89
— H.	75	Jackowski	146	Landry	154, 158	— B.: Lacroix ..	131
— L.: Raine	116	James: Bloch	83	Lalessan	133	Martinet	121
Gephart	156	Jancsó	169	Länge	123	Marvin	90
Gervais	115	Jastrow	153	Langevin: Volterra ..	177	Marx K.: Degenfeld-Schonburg ..	106
Ghibu: Anuar pedagógic ..	95	Jászai: Három március ..	95	Langhans-Sulser ..	109	— R.	76
Giaccone	150	Jeanneau	102	Lansburgh	154	Masqueray	80
Gibb: Ballen	79	Jones G.: Elderton ..	88	Lányi	125	Mathé	155
Gierke	92	— R.	159	Laquer	175	Mattekovits: Mátyásy ..	152
Giften	91	Jordan	133	Lass	134	Matthias Mátraine ..	119
Gladstone: Russell ..	177	József, II.	176	Lassalle	116	— Varga R.	119
Glaser	124	Juba	136	Le Chatelier: Amar ..	138	Mátyás	152
Glocker	111	Jünger	162	Legien	103	Maxwell	124
Godwin: Roussin ..	177	Kajlós: Böhm	83	Legraive	165	Mayer	105
Goldscheid	119	Kállai: Macaulay ..	176	Lengyel Aurél	124	Meckel, C.A.: Meckel ..	171
Gombóc	163	Kammerer	164	Lennard	106	— Max	171
Gopcevic	76	Kant	83	Le Roy	81	Mehlich	166
Gordon	166	—: Sydow	84	Lescure	155	Melich: Gombóc ..	163
Göppert	153	Kartal	124	Leubuscher	112	Meszlényi: Kohler ..	87, 125
Graham	90	Kaufmann	103	Levy-Rathenau	119	Meszlényi	126
Green	81	Kautsky	116	Libia	97	Meuriot	146
Grimpen	116	Kaveggia	124	Library assoc.	80	Mez	127
Grund	109	Keeling	107	Liebermann: Hoerber ..	170	Mezei: Mackirdy ..	131
Guckenmusz	150	Keim	136	Liebknecht	116	Meyer G.	106
Guernier	106	Kelemen: Daniel ..	174	Liesegang: Cöln. Szabályrend. 1913.	168	— H.	97, 98
Gugitz: Schönholz ..	174	Keller	124	Lifschitz	139	— L.	145
Guyot	116	Kellner	89	Lindeman F.: Poincaré ..	84	— P.	108
Györfly	91	Kemény F.	102	— L. Poincaré ..	84	Michels	86, 110
Haass	149	— Gy.	140	Literary year-book ..	80	Michoud	130
Hadarnard: Volterra ..	177	— Zsigm.	173	Lőránd	83	Mill: Degenfeld-Schonburg ..	106
Haeckel	83	Kende	175	Loria	139	Mille: Gaspar	94
—: Schmidt	164	Kennedy: Woods ..	107	Louis	111	Miller	164
Haines	127	Kerekes	151	Low	121	Millierand	133
Halász: Stein	175	Kerr	116	Löblich	133	Mikszáth	132
Halbert: Martin	89	Kerschensteiner ..	136	Löffler	99	Mims: Saint-Méry ..	176
Hall	29	Ketteler: Franz ..	118	Lucas	85	Miskolczy	176
Haltenberger	136	Kimball, D. S.	142	Lueger: Weyrauch ..	168	Mitchell	103
Hanotaux	96, 101	— Th.: Pray	81	Luitpold: Wien. Arbeiter-Bildungsverein ..	82	Moerieke	113
Hantos	126	Kiss	166	Lüdicke	81	Moody	80
Három március	95	Kivándorlók tanácsadója ..	99	Macaulay	176	Moore	121
Harris	85	Kleis	104	Mac Hugh	140	Moral	141
Harzendorf	159	Kleemann	130	Mackirdy	131	Morris	173
Hatschek	121	Klein	86	Macmillan: Frauenstimmrecht ..	123	Moses	129
Hyder	116	Kmoskó	128	Madách: Wallace ..	84	Mozi-almanach	172
Heape	85, 86, 87	Knap: Cannon	85	Máday	81	Munkanélküliség elleni küzd. magyarorsz. egyes.	180
Hegedüs	128	Knauth	143	Magyar építőművészet ..	170	Murri	102
Hegel: Sydow	84	Koch	76	— vámpolitikai központ ..	152	Müller, K.	139
Hegyí	96	Kohányi: Warni ..	178	Magyarország. Igazságügymin.	124	— P.	167
Heinke	104	Köhler	87, 125	— Kongresszus ..	136	Münsterberg	84
Heller: Törvényes munkásvéd. magyarorsz. egyes.	107	Kollmann	105	— Orsz. Kossuth-Lajos-párt ..	102	Naber: Reuters	176
Hellwig	88	Kohut	88	— Törvények, rendeletek. 1914.	123	Nadányi	95
Henger	139	Kormos: Dénes	159	— Törvényjavaslatok ..	125	Nagy	127
Herz: Forel	83	Kósa	124	Magyarország. Igazságügymin.	124	Nagybritannia. Cath. social guild ..	118
Hessen. Törvények, rendeletek. 1913.	161	Kossuth: Munkanélküliségelleni küzd. magyarorsz. egyes.	108	— Kongresszus ..	136	— Labour party ..	145
Hey	98	Kovács L.	153	— Orsz. Kossuth-Lajos-párt ..	102	— Land inquiry comm.	77
Hiersemann	79	— M.	126	— Törvények, rendeletek. 1914.	123	— Proportional represent. soc.	123
Higgs: Giffen	91	Köszalmi	80	Magyar	127	Naumann	92
Hill: Balduin	80	—: Könyvtári szemle ..	81	Majer-Rothschild ..	151	Nawiaszky	130, 149
Hoare	136	König	88	Maine: Oldham	86	Negyen éves Bpest ..	131
Hobhouse: Wright ..	131	Könyvtári szemle ..	81	Maitland	128	Nemere	125
Hobson	134	Köppne	167	Majdanovich: Zichy ..	85	Németh	145
Hoerber	170	Krojaner	121	Maléter	92	Német birodalom. Törvényjavaslatok ..	125
Hohenberg: Gábor ..	121	Krűdy	132	Mallet	158	Németország. Deutscher Ver. für Armenpflege ..	134
Hohenblum: Renner ..	152	Krüer	151	Marcillac	115	— Kalisyndikat ..	170
Holliger	120	Kubin: Maria Ther.	176	Marcuse	165	— Kongresszus ..	135
Holsti	92	Kudlicka	82	Márfy	161	— Studiencomission ..	118
Holtendorff	76	Kuhns	176	Márfy-Mantuano ..	121	— Törvényjavaslatok 109, 114, 124, 132, 146, 147, 150	
Hory	152	Kun: Kósa	124	Maria Theresia	176		
Holy	133	Kuncz	126	Maritain	83		
Houghton	129	Kunfi: Lassalle ..	116	Márki	174		
Houssaye	133	Kurth	96	Marks	145		
Huat	174	Labordère	154	Marshall, L.	150		
Hutcheon: Disraeli ..	92	Lacroix	131	— L. C.	139		
Ichenhaeuser	119	La Jeunesse	176				
Ilgenstein	116						
Ilitch	100						

Nemzetiségi ismer- tető kv. 96	Redslob 92	Sherrill 100	Troll, W.: Troll-Bo- rostyáni 119
Nemzetközi kongresz- sus. 151	Regel 175	Siebert 150	Troll-Borostyáni 119
Neubaus: Wien. Ar- beiter-Bildungs- ver. 82	Rehme 174	Sighele 87	Tucker 160
Ney 148	Reichen 108	Simkovitch 116	Tuka 122
Nicolai 129	Rénault: Djuvara. 174	Simons 174	Ung vármegye. Tör- vényhatósági bi- zottság 128
Nogaro: Landry 158	René 101	Simonyi 163	Unionist agricultural policy 145
Nógrády 91	Renner 96, 152	Sismondi: Jeandeaup Skerlecz: Berényi. 141	Valentiner: Kant 83
Nordau 86	Renouvier: Archam- bault 82	Slawitschek 132	Vallardi 174
Novák 139, 155	Révész 139	Small 103	Valois 87
Nürnberg. Schulspar- kasse 155	Rew 145	Smet 108	Van Overbergh 112
O'Connor 168	Ricardo: Degenfeld- Schonburg 106	Smith, Ad. Degen- feld-Schonburg 106	Van Rhyn 177
Oder 169	Richard 87	— F. E.: Hoare 136	Varga 99
Offergeld 77	Richter J.: Washington 89	Soden 119	Vavasseur 111
Oláh 167	— M. 141	Soldats 112	Vér 177
Olcott 81	Rieger 99	Sombart: Alberti 88	Vérecques 88
Oldham 86	Riesser 94	Sonolet: Houssaye. 133	Vereinbarungen 156
Organisation d.Gene- ralstreiks in Bel- gien 112	Rivers 87	Souchon 105	Verone: Frauen- stimmrecht 123
Országos magy. szöv. 85	Rochefort: Ducray. 176	Staackmann: Volck- mar 80	Victoria, Königin: Hatschek 121
Osborne 154	Rockefeller: Flexner 131	Stahl 173	Vitz 81
Ostwald 84	Roderich-Stoltheim. 89	State uniform system 161	Volckmar 80
Osváth 132	Rogues de Fursac 166	Staudinger F. 92	Volksbildungsfragen d. Gegenwart 137
Owen: Sauliere 112	Rohrbach 174	— H. 87	Voltelini: René 101
Pace 130	Romier 77	Steffen 116	Volterra 177
Pacher 162	Roosevelt 94, 174, 177	Stein, A. 175	Vorländer: Kant 83
Painlevé: Parod. 106	Roschnik 160	— E. 154	Vuolle-Apiala 123
Papini 84	Rosenthal, T.: Bechterew 123	Steinberg 155	Wagner, M. 156
Papp: Kemény 173	Roth 171	Stewart 80, 81	— R.: Baumgarten 90
Paproth 151	Rousseau 112	— Literary year-book 80	Wallace 84
Parod 106	Roussin 177	Stritt: Frauenstimm- recht 123	— Hyder 116
Passarge 98	Röthlisberger 127	Study 89	Walter 78
Pädagogischer Jahres- bericht 137	Rubin: Három már- cius 95	Sulchan Árucl 85	Ward 87
Perin 160	Ruiters 176	Supka: József II. 176	Warni 178
Phelps 121	Russell 177	Szabó: Nemzetiségi ismertető kv. 96	Washington. Lib. of cong. 80
Philippovich, E.: Philippovich, N. 176	Rüegg 107	Szalay: Angyal 176	Webb: Jones 159
— N. 176	Ryss: Pressensé 125	Szász 95	Weigand 162
Picard, Edm.: Co- sentina 125	Sageret 164	Székelly 166	Weil: Landauer 96
Pieth: Lüdicke 81	Sági 126	Szelényi 85	Weitner 155
Pinner 151	Saint-Méry 176	Szekfü 175	Wellhausen 175
Pitt: Macaulay 176	Sajgó 133	Szende 160	Welschinger: Driault 94
— Williams 178	Salin 141	Szirtes 87	Wenger 144
Plato 84	Salutati: Martin. 84	Szlemencsics: Besant 108	Weyrauch 168
Pluche: Riesser 94	Salvioli: Cosentini. 125	Sztehlo 119	Whibley 92
Pluche, Törngren 175	Sauliere 112	Szterényi: Munka- néküliség elleni küzd. magyarorsz. egyes. 108	Widmann: Troll-Bo- rostyáni 119
Poincaré 84	Savill: Adeane 144	Szterényi: Törvényes munkásvéd. ma- gyarorsz. egyes. 107	Wien. Arbeiter-Bil- dungsverein 82
—: Volterra 177	Schachner 151	Sztripszky 90	— Städtische Stras- senbahn-Direktion 162
Poisson: Brizon 115	Schalfejew 122	Sydow 84	Williams 178
Poland: Baumgarten 90	Schär: Maier-Roth- schild 151	Taft 94	Willis: Mackirdy 131
Polányi: Három már- cius 95	Scherer 126	Takáts 175	Wimpffen 101
Polgár Gy.: Arrhenius 163	Schermann 126	Tambaro 123	Winiger 178
— I. 141	Schick 127	Taschenbuch d. Luft- floiten 151	Winterstetten 100
— J. 124	Schiff, E. 162	Taussig 152	Witte 87
Popp 170	— O. 81	Taylor 90	Woerner: Marcuse. 165
Poroszország. Royal York z. Freund- schaft 136	Schiller: Bloch 83	Taylor-system 142	Woods 107
Posada 122	Schima: Bányász. 126	Tchernoff. 154	Worms 115
Post 108	Schinzinger 165	Thabaut 126	Wölbling 129
Pouget 142	Schlesinger: Dodge 142	Theilhaber 88	Wright, Ch. W.: Marshall. 139
Praxis d. kommuna- len u. sozialen Ver- waltung 156	Schmidt 78	Thomas 149	— R. 131
Pray 81	Schmidt 92	Thomson 81	Wulfsohn 161
Pressensé 125	Schmitt 92	Thorotzkai 122	Wundt 84
Preuss 86	Schneidemühl 84	Thürheim 177	Young: Cannon 85
Property, its duties 139	Schönholz 174	Tietze 164	Youngman: Roose- velt 94
Rábel 132	Schreiber 139	Tisza 131	Zichy 85
Rabinowitz 103	Schulz 145	Tomor 167	Zielenziger 139
Raine 116	Schuschny 138	Tonelli 141	Zigány 137
Rajka 147	Schüller: Cöln. Sza- bályrend. 1913 168	Tóth L. 126	Zimmermann 98
Rappaport 171	Schwartz: Kom- mission z. Förd. d. Verwaltungs- reform 129	— T. 175	Zimmermer 169
Rédei 123	Seidler 160	Touron: Martinet 121	Zsilinszky 128
Redlich 167	Seilhac 146	Töhlinger 97	Zsoldos 155
	Sellheim 91	Törngren 175	
	Sellmann 173	Törvényes munká- véd. magyarorsz. egyes. 107	
	Semigothaismen 89		
	Seufert 107		

A · BUDAPESTI · VÁROSI · KÖNYVTÁR · ÉRTESÍTŐJE
BULLETIN · DER · STADTBIBLIOTHEK · VON · BUDAPEST
BULLETIN · OF · THE · BUDAPEST · PUBLIC · LIBRARY

8. ÉVF.

1914

3—6. SZ.

A VILÁGHÁBORÚ UJABB IRODALMA

✱ E szám tárgymutatója az előzőével egyesítve a füzet végén található. ✱

Modern könyvtárakban nélkülözhetetlen a Glogowski „Kartothek“

TELEFON 18—09.

amerikai nyilvántartási rendszer.

TELEFON 18—08.

Teljes könyvtárberendezések. Multiform egyetemes összerakható könyvszekrények.

GLOGOWSKI ÉS TÁRSA — cs. és kir. udv. szállítók —
VI. ker., Andrásy-út 12. szám.

TÁJÉKOZÁSUL

A Budapesti Városi nyilvános könyvtár központja (IV., Gróf Károlyi-utca 8., I. em.) melyben elsősorban szociológiai, politikai és közgazdaságtani művek találhatók (*szépirodalom csak a jókkönyvtárakban*), nyitva van minden hétköznap d. e. 9-től esti 1/29-ig, vasár- és ünnepnapon 10-től 1-ig; normanapokon zárva van.

Normapok: Újév. — Március 15. — Nagypéntek. — Husvét vasárnapja. — Pünkösöd vasárnapja. — Úrnapija. — Augusztus 20. — December 25.

Az olvasóterem használata minden felnőtt számára szabad, sem díj fizetéséhez, sem engedélyhez kötve nincs.

A látogatónak ingyen áll rendelkezésére a ruhatár, hol felsőkabátját és esernyőjét köteles letenni. Kalapot lehet az olvasóteremben a szék ülőkéje alatti kalaptartón is elhelyezni.

Az olvasó- és folyóiratszobába csupán rózsaszínű olvasójegygyel és helyszámmal szabad belépni. (Ha a olvasó a folyóiratszobát akarja használni, oda szóló helyszámot kérjen. A folyóiratok betűrendes jegyzékét a falra függesztve találja.) Ha csupán kézikönyvtári könyvet akar olvasni, a rózsaszínű lapra nem ír föl semmit, azonban a lapot távozásig megőrzi, akkor pedig a helyszámmal együtt leadja az ügyeletes gyakornoknak. Ha oly könyvet kíván, mely nincs a kézikönyvtárban, kikeresi címét a katalógusban, a mű helyszámát (*a cédula bal sarkán!*), szerzője nevét és a mű címét ráírja a rózsaszínű kérőlapra, ezt átadja a gyakornoknak és helyén várja meg, míg a könyvet megkapja.

Három katalógus van: betűrendes szerzői, tárgyi és földrajzi katalógus.

Kölcsönzőjegy két koronáért minden felnőtt budapesti lakos válthat, ki személyazonosságát és lakása címét elfogadható módon igazolja. Kiskorúért nagykorú állhat jó. A köl-

csönzés határideje 3 hét. Késedelmes visszahozás esetén 10 fillér intésdíj és kötetenként napi 5 fillér bírság fizetendő.

Fölvilágosítást az ügyeletes tisztviselő ad, irodalmi tanácsot, bibliográfiai fölvilágosítást 10-től 1-ig és 4-től 8-ig a reference könyvtáros.

A könyvtár írásban és telefonon is szívesen válaszol hozzá intézett kérdésekre. (Telefonszám 120—15 és 120—56)

Részletesebb útbaigazítást nyújt A könyvtár használatáról szóló füzetünk, mely 10 fillérért kapható.

Újabb szerzemények jegyzéke a kéthavonként megjelenő *Értesítő*-ben található, mely 20 fillérért kapható.

*

Eddig megnyitott fiókkönyvtáraink (ismeretterjesztő, szépirodalmi és ifjúsági művekkel):

1. sz. fiók. IV., Gróf Károlyi-utca 8. — *Hírlapterem*. Nyitva hétköznap 8—8-ig, vasár- és ünnepnap 10—6-ig. *Gyermekkönyvtár*, hétköznap 2—7-ig, vasár- és ünnepnap 10—1-ig. Normanapokon zárva.

2. sz. fiók. (Deák Ferenc könyvtár.) VII. ker., Almásy-tér. Nyitva hétköznap d. u. 3—1/29, vasár- és ünnepnap d. u. 3—6-ig. Normanapokon zárva.

3. sz. fiók. X. ker., Százados-utca 10. [Fővárosi kislakástelep.] Nyitva hétköznap d. u. 3—8-ig, vasár- és ünnepnap d. u. 3—6-ig. Normanapokon zárva.

Kölcsönző állomás az Állatkertben.

A világháború újabb irodalma*

Neueste Kriegsliteratur — Recent literature on the war

308 A háborús országok

Die kriegführenden Mächte

The belligerent powers

Alexinsky, Gregor. Modern Russia. Transl. By Bernard Miall. London: Fischer 1914. 361 p. A 47.30/2

Buxton, Noel & Harold. Travel and politics in Armenia. Introd. by viscount Bryce and a contribution on Armenian history and culture by Aram Raffy. London: Smith, Elder 1914. XX, 274 p. 1 t. A 56.30/3
Bibliography: p. 273—74.

Cleinow, Geo. Die Zukunft Polens. Bd 1—2. Lpzg: Grunow 1908—14. 28592

Collier, Price. Deutschland und die Deutschen. [Germany and the Germans 1913.] Übers. v. E. v. Kraatz. Berlin: Westermann 1914. 360 p. 28918

Duboscq, André. Syrie, Tripolitaine, Albanie. Paris: Alcan 1914. II, 220 p. 2 t. (Biblioth. d'hist. contemp.) A 56.30/1

Gibert, Fréd. Les pays d'Albanie et leur histoire. Paris: Rosier 1914. VI, 320 p. A 49.30/3

A Háborús nagyhatalmak. I A cár birodalma. Bp.: Népszava 1914. 62 p. 29774/1

Herrmann, Paul. Island. Das Land und das Volk. Lpzg: Teubner 1914. 113 p. (Natur & Geisteswelt, 461.) 29274

Howells, Geo. The soul of India. An introduction to the study of Hinduism. London: Clarke 1913. XIX, 623 p. 27885

Ischchanian, B. Nationaler Bestand, berufsmässige Gruppierung und soziale Gliederung der kaukasischen Völker. Berlin: Götschen 1914. VIII, 81 p. (Osteuropäische Forschungen, 1.) A 47.30/3

Jaray, Gabr. Louis. Au jeune royaume d'Albanie. Paris: Hachette 1914. 251 p. A 49.30/4

Karstedt, Geo. v. Deutsch-Ostafrika und seine Nachbargebiete. Berlin: Dietrich 1914. XI, 319 p. 28931

Kobayashi, Tériaki. La société japonaise. [1907.] Trad. par Sunkichi Joshi da. Préf. de Tongo Takébé. Paris: Alcan 1914. XX, 223 p. A 52.30/1

Mächte des Weltkrieges. 1. Das Zarenreich. Berlin: Vorwärts 1914. 52 p. 29879/1

Peacock, Wadham. Albania, the founding state of Europe. London: Chapman & Hall 1914. 256 p. A 49.30/1

Péter János. A Székelyföld és székely nagyjaink. 1— .k. Kézdivásárhely: Turóczi 1914—. 29036

Rothert, Rud. Aus Albanien. Werdetagen. Berlin: Balkan-Verl. 1914. 94 p. A 49.30/2

Tchobanian, Archag. The people of Armenia. Transl. By G. Marcar Gregory. London: Dent 1914. XI, 68 p. A 56.30/2

Van Gennep, Arnold. En Algérie. Paris: Mercure de France 1914. 217 p. 28358

Vassili, Paul count. France from behind the veil: 50 years of social and political life. London: Cassel 1914. VIII, 396 p. 28927

*

Abbott, Lyman. New York city 70 years ago. Outlook 1914. 9. p. 449—65.

Brown, F. H. The social dawn in India. NinetCent. 1914. 445. p. 538—48.

Poznanski, Wenceslas. Le développement des villes en Belgique. RevEconInt. 1914. 3. p. 528—57.

Ratcliffe, S. K. Social change in America. SociolRev. 1914. 7, 3. p. 254—65.

Roosevelt, Thdr. Buenos Aires: a fine modern capital. Outlook 1914. 13. p. 696—714.

Roumania and her new territories. ContempRev. 1914. 583. p. 20—25.

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — National question

Berlepsch-Valendàs, [Hans E.] Abwehr. Offener Brief eines in Deutschland lebenden Schweizer an Ferd. Hodler & Jacques-Dalcroze in Genf. München 1914. P 301.3(43)

La Conquista di Trieste. Roma: Bontempelli 1914. 49 p. 30107

Coussange, Jacques de. La Scandinavie. Le nationalisme scandinave. Paris: Plon 1914. VIII, 336 p. 29101

*) Lásd még: Aktuális kérdések irodalma c. sorozatunk 33. számát: A háború. 1914. (Ára 20 f)

Fedortchouk, Yaroslav (comp.) Memorandum on the Ukrainian question in its national aspect. London: Griffiths 1914. 44 p. 29275

Gayda, Virginio. L'Italia d'oltre confine. (Le provincie italiane d'Austria.) Torino: Bocca 1914. XIX, 490 p. 29278

Kuschner, Wlad. Die Ukraine und ihre Bedeutung im gegenwärtigen Kriege mit Russland. Wien: Rosner 1914. 39 p. 29603

Lazar, Aurél. Chestiunea de nationalitate. Arad 1914. R 323.1(439.42) (= 59)

Renner, Karl. v. Die nationale Rechtsidee und die Internationale. Wien 1914. P 323.1 (01)

Rudnickij István. Ukraina és az ukrajnaiak. Magyarország orosz földi barátai. Németből ford. K. Zámái Gergely. Bp.: Fritz 1914. 38 p. 30110

Zeballos, E. S. La nationalité au point de vue de la législation comparée et du droit privé humain. T. 1—2. Paris: Sirey 1914. 29390

*

Aradi Viktor. A neoszlovizmus és Európa. HuszSzáz. 1914. 30, 7—9. p. 59—66.

Bonkáló Sándor. Néhány szó az orosz lengyelekről. MagyarFigy. 1914. 3, 13. p. 43—57.

Mitscherlich, Waldemar. Fehlerquellen in der Statistik der Nationalitäten. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 304—21.

Mohamed Ali. Le mouvement musulman dans l'Inde. RevPolInt. 1914. 1. p. 110—19.

Nationalismus, Irredenta und Imperialismus. ÖstRdsch 1914. 41, 2. p. 93—110.

Pavlovitch, Mich. La Russie et les Arméniens. RevPolInt. 1914. 5. p. 463—79.

325 Gyarmatpolitika

Kolonialpolitik — Colonies

Askew, J. B. v. Der britische Imperialismus. Stuttgart: Dietz 1914. 44 p. 3124/19
— Neue Zeit. ErgHe. 19.

Bevione, Gius. L'Asia minore e l'Italia. Torino: Bocca 1914. 220 p. (La civiltà contemporanea, 19.) A 56.32/1

*

Dubois, Ernest. Le Congo belge et les visées coloniales allemandes en Afrique. RevEconInt. 1914. 3. p. 456—79.

Ledent, Geo. La politique coloniale de la Belgique. RevPolInt. 1914. 5. p. 492—500.

Massigli, René. L'Italia et l'Islam. RevPolInt. 1914. 5. p. 480—91.

Olberg, Oda. Eine Stichprobe italienischer Kolonialpolitik. NZeit. 1914. 2, 15. p. 679—83.

Le protectorat de l'Uganda depuis 1911. BullColonComp. 1914. 4. p. 145—61.

Rohrbach, Paul. L'évolution de l'Allemagne comme puissance mondiale. RevPolInt. 1914. 7. p. 23—33.

Schafranek, L. Das militärgeographische Moment im nordafrikanischen Kolonialproblem. PetermannsMitt. 1914. 3. p. 171—73.

Warnack. 30 Jahre deutscher Kolonialpolitik. Techn&Wirtsch. 1914. 5. p. 372—81.

Weule, K. Völkerwanderungen in Afrika. PetermannsMitt. 1914. 9. p. 122—27.

327 Külpolitika

Auswärtige Politik — Foreign policy

Angell, Norman. The foundations of international polity. London: Heinemann 1914. IX, 235 p. 28712

Brailsford, Henry Noel. The war of steel and gold. A study of the armed peace. London: Bell 1914. 320 p. 28926

Cséry Lajos. Magyarország a világháborúban. 1914. R 323(439), 1914

Eucken, Rud. Die weltgeschichtliche Bedeutung des deutschen Geistes. Stuttgart: D. Verl. Anst. 1914. 23 p. (Dtscher Krieg, 8.) 30104

Goldscheid, Rud. Das Verhältnis der äussern Politik zur innern. Wien: Suschitzky 1914. 71 p. 30109

Haeckel, Ernst. Englands Blutschuld am Weltkrieg. Eisenach 1914. P 327(42)

Hill, David Jayne. A history of diplomacy in the international development of Europe. Vol. 1—3. London: Longmans 29963
1. The struggle for universal empire. 1905. XXIII, 481 p.
2. The establishment of territorial sovereignty. 1906. XV, 663 p.
3. The diplomacy of the age of absolutism. 1914. XXVI, 706 p.

Johnston, Harry. Common sense in foreign policy. London: Smith & Elder 1913. X, 119 p. 28265

Lenard, P. England und Deutschland zur Zeit des grossen Krieges. Heidelberg 1914. P 327(43): (42)

Magyar vámpolitikai központ. [A külföld informálására kiadott röpirvek.] Bp.: Athenaeum 1914— . [Német & francia.] 30002

Mühlestein, Hans. Deutschlands Sendung. Ein neuer mitteleuropäischer Völkerbund. Weimar 1914. P 327(43)

Rohrbach, Paul. Der Krieg und die deutsche Politik. Dresden: „Das grössere Dtschland.“ 1914. VIII, 100 p. 30106

Roloff, Gust. Deutschland und Russland im Widerstreit seit 200 Jahren. Stuttgart 1914. (Dtscher Krieg, 9.) P 327(43) : (47)

Saager, Ad. Die Frucht des Weltkrieges. [1914.] 3. Aufl. Stuttgart: Lutz 1914. 48 p. 30004

Theuden, Rud. Was muss uns der Krieg bringen? Berlin: 1914. P 327(43)

Toldalagi Mihály gr. Az európai konfliktus megítélése. Marosvásárhely 1914. R 327(4) „1914“

*

Angell, Norman. Weltwirtschaft und territoriale Machtpolitik. Eine Erwiderung. WeltwirtschArch. 1914. 3. 2. p. 367—82.

The diplomatic service, its organization and demoralization. Outlook 1914. 10. p. 533—38.

Korff, S. A. br. Parlements et affaires extérieures Rev PolInt. 1914. 7. p. 34—56.

Amerika

Holt, Hamilton. Wanted a final solution of the Japanese problem. New York: Amer. assoc. for intern. conciliation 1914. 14 p. A 52.32/1

*

Barker, J. Ellis. America's foreign policy and the Mexican imbroglio. NinetCent. 1914. 447. p. 1050—66.

Barrett, J. A. panamerican policy: the Monroe-doctrine moderniz, ed. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 1—4.

Baty, Thomas. The Mexican question. ContempRev. 1914. 580. p. 466—73.

Brown, P. M. The Monroe doctrine: a solution of its problem. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 119—23.

Central America in general and Nicaragua in particular. Outlook 1914. 1. p. 18—22.

Chadwick, E. F. A. study of Iberic America. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 5—19.

Chester, C. N. The present status of the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 20—27.

Clews, H. The Mexican situation. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 162—66.

Cunow, Heinr. Der amerikanisch-mexikanische Konflikt. NZeit 1914. 2.6. p. 235—48.

Gillette, C. E. Mexico: its people and its problem. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 201—10.

Gore, T. P. The foreign policy of the United States. AnnAmAcad. 1913. 143. p. 277—81.

Grahame, L. The Latin view of the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 57—62.

Hart, A. B. The postulates of Mexican situation. Ann AmAcad. 1914. 143. p. 136—47.

Hibben, Paxton. The South American view as to the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 63—66.

Iyenega, T. The relations of the United States with China and Japan. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 254—59.

Kasai, J. G. The relations between Japan and the United States. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 260—69.

Kerr, R. J. American citizens in foreign countries. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 236—42.

Kraus, H. What European countries think of the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 107—12.

Latané, J. H. The effects of the Panama canal on our relations with Latin America. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 84—91.

Low, A. M. The attitude of Europe toward the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 99—106.

Low, Maurice. President Wilson's Latin-American policy. ContempRev. 1914. 577. p. 21—29.

Mac Corkle, W. A. The Monroe doctrine and its application to Haiti. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 28—56.

Mason, Gregory. With Villa in Chihuahua. Outlook 1914. 107, 2. p. 74—79.

Mason, A. B. Mexico and her people. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 186—90.

Mondell, F. W. The duty of the United States towards Mexico. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 175—83.

Norton, J. P. A constructive peace policy for America. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 270—76.

Patten, S. N. A revision of American policies. Ann AmAcad. 1914. 143. p. 191—200.

Pepper, C. M. The meaning of the Monroe doctrine. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 113—18.

Pesqueira, R. V. The Constitutionalist party in Mexico what it is fighting for. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 166—74.

Poutsma, H. J. Labour struggles in South-Africa. ContempRev. 1914. 580. p. 499—503.

Reynaud, Pol. La tragi-comédie du Mexique. RevPol Int. 1914. 2. p. 189—95.

Roosevelt, Thdr. South America and the Monroe doctrine. Outlook 1914. 11. p. 582—86.

Rowe, L. S. The scope and limits of our obligations towards Mexico. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 219—36.

Scheffauer, Herm. The conquest of America. Contemp Rev. 1914. 578. p. 244—53.

Sherrill, C. H. The Monroe doctrine and the Canning myth. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 92—98.

Shuster, W. M. The elements of a constructive American foreign policy. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 282—94.

Slechta, J. J. The Monroe doctrine and the foreign policy of the United States in Western hemisphere. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 124—29.

Stowell, E. C. The policy of the United States in the Pacific. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 245—50.

Townsend, E. W. A practical diplomacy. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 295—302.

Wainwright, R. The United States and the Far East. An economic and military programme. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 251—54.

Wells, L. C. The remedy for Mexico. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 211—18.

Wilson, H. L. Errors with reference to Mexico and events that have occurred there. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 148—61.

Wheless, J. The Monroe doctrine and Latin America. AnnAmAcad. 1914. 143. p. 66—83.

Zayas Enriquez, R. de. The Mexican crisis. FinRevRev. 1914. 4. p. 383—93.

Zayas Enriquez, R. de. Mexico and the United States. FinRevRev. 1914. 5. p. 509—14.

Balkán

Grothe, Hugo. Das albanische Problem. Halle: Gebauer-Schwetschke 1914. VI, 30 p. A 49.32/4

Lazarovich-Hrebelianovich, prince. The Orient question to-day and to-morrow. New York: Duffield 1913. 355 p. A 49.32/5

Osztrák-magyar monarchia. Külügyminisztérium. A balkáni eseményekre von. diplomáciai üggyiratok. 1912. aug. 13.—1913. nov. 6. Wien: Allamuy. 1914. XXXIII, 463 p. A 49.32/1

Österreichisches Albanienkomitee. Was will das österreichische Albanienkomitee? Wien 1914. P 327 (436.01) : (496.5)

Pininski, Leo gr. Über Balkanfragen, Wett-rüstungen und Friedenspolitik. Reden. Wien: Manz 1914. 50 p. A 49.32/2

Rippel, Ign. Der Niedergang Saloniks und seine Bedeutung für Österreich-Ungarn. Wien: Allg. Textil-Ztg 1914. 55 p. A 49.32/3

Triplizissimus. Das Dogma des Sandschaks Eine geschichtliche Untersuchung. München 1914. P 9.439.9

*

Adorján Andor. A balkáni helyzet. MagyarFigy. 1914. 3. 14 p. 85—105.

Bernstein, Ed. Les questions balkaniques et le socialisme international. RevPolInt. 1914. 2. p. 172—88.

Djahid, Husséine. Les jeunes-turcs et la Grèce. RevPolInt. 1914. 2. p. 145—50.

Quessel, Ludw. Serbia irredenta. SozialistMh. 1914. 2. 14. p. 899—903.

Waechter, Max. The principal lesson of the Balkan war. NinetCent. 1914. 449. p. 59—75.

Egyéb országok

Cesari, Cesare. L'Asia turca. La futura questione d'Oriente. Roma: Armani & Stein 1914. 110 p. 1 t. A 56.32/1

Charmatz, Rich. Geschichte der auswärtigen Politik Österreichs im 19. Jh. Bd 1—2. Lpzg: Teubner 1912—14. (Natur & Geistes-welt, 374—5.) 29013

Diplomaticus. Entweder ein europäischer Staatenbund oder...? Wien: Konegen 1914. 54 p. 28168

Frobenius, Herm. Th. Wilh. Des Deutschen Reiches Schicksalsstunde. [1914.] 12. Aufl. Berlin: Curtius 1914. 88 p. 29347

Maurras, Charles. Kiel et Tanger. 1895—1905. La République Française devant l'Europe. [1910.] 3. éd., augm. d'une préf. de 1905 à 1913 et d'une lettre de M. Paul Boncour. Paris: Nouv. lib. nat. 1914. CXVIII, 432 p. 28908

Singer, Art. Geschichte des Dreibundes. Anh.: Der Inhalt des Dreibundes v. Hans F. Helmolt. Lpzg: Rabinowitz 1914. VIII, 293 p. 28099

Tchérep-Spiridovitch, A. Vers le débacle. Le „partage“ de la France. [1913.] 3. éd. Paris: Chapelot 1914. 272 p. 28521

Worsfold, W. Basil. The future of Egypt. London: Collins [1914.] 263 p. (Nation's lib.) Bibliography: p. 249—52.

*

Boulger, Demetrius C. The emperor who made war. NorthAmRev. 1914. 3. p. 353—68.

Brooks, Sydney. The future of Austria—Hungary. NorthAmRev. 1914. 2. p. 194—202.

Brown, Geo. The trouble in the New-Hebrides. ContempRev. 1914. 580. p. 526—32.

Browne, Edw. G. L'Angleterre et la Russie. RevPolInt. 1914. 2. p. 129—44.

Cana, Frank R. Egyptian and Sudan frontiers. Contemp Rev. 1914. 581. p. 688—97.

Dumba, Constantin Thdr. Why Austria is at war with Russia. NorthAmRev. 1914. 3. p. 346—52.

A függetlenségi külpolitika új iránya. MagyarFigy. 1914. 2. 10. p. 249—55.

Géraud, André. A new German empire. NinetCent. 1914. 447. p. 958—72.

Harris, John H. The New Hebrides experiment. Ninet Cent. 1914. 446. p. 932—38.

Harvey, Geo. Europe at Armageddon. NorthAmRev. 1914. 3. p. 321—32.

Harvey, F. Edm. International extortion in China. ContempRev. 1914. 579. p. 316—20.

Hinrichs, W. Eine Karawanenreise von Mosul nach Aleppo. Petermanns Mitt. 1914. 4-5. p. 189-92, 257-59.

Kádár Guszt. Triplice vagy entente? Magyar Figy. 1914. 2, 9. p. 218-24.

Lémonon, Ernest. La France et l'Italie. RevPolInt. 1914. 2. p. 196-205.

Lichtenberger, Henri. La France et l'Allemagne. Rev PolInt. 1914. 1. p. 3-16.

Marvaud, Angel. L'entente franco-espagnole. RevPolInt. 1914. 1. p. 98-106.

Phillips, Walter Alison. The confederation of Europe. London: Longmans 1914. 330 p.

Pickthall, Marmaduke. L'Angleterre et la Turquie. RevPolInt. 1914. 1. p. 61-75.

Politis, Nicolas. La Grèce et l'Empire Ottoman. Rev PolInt. 1914. 1. p. 76-88.

Price, M. Phillips. The problem of Asiatic Turkey. ContempRev. 1914. 578. p. 211-19.

A románok igénye a Vaskapura. Közleked. 1914. 5. p. 164-66.

Rónai Zoltán. A rutén skizma. Szociálizm. 1914. 6. p. 274-84.

Sellers, Edith. The future emperor-king's political programme. FortnRev. 1914. 1. p. 83-93.

327.3 Békemozgalom

Friedensbewegung — International peace

Boros György. A világbéke 1913. R 327.3(04)

Deutscher Wehrverein. Die Friedensbewegung und ihre Gefahren für das deutsche Volk. Berlin: Bath 1914. 32 p. (D. W. V. Schrift 10.) 29699

Fried, Alfred H. Kurze Aufklärungen über Wesen und Ziel des Pazifismus. Berlin 1914. P 327.3

Knox, Wm. G. 1914. The sword of peace. NinetCent. 1914. 443. p. 62-77.

Maclay, Edgar Stanton. The horrors of peace. NorthAm Rev. 1914. 3. p. 369-78.

Wilkinson, S. The nature and conditions of peace. NinetCent. 1914. 446. p. 744-63.

341 Nemzetközi jog

Internationales Recht — International law

Bittner, Ludw. Chronologisches Verzeichnis der österreichischen Staatsverträge. Bd 1-3. Wien: Holzhausen 1903-14. (Veröff. d. Komm. für neuere Gesch. Österreichs, 1.) 28703

Erich, Rafael. Probleme der internationalen Organisation. Breslau: Kern 1914. 130 p. (Völkerrechtl. Monographien, 1.) 29040

Fried, Alfr. H. A few lessons taught by the Balkan war. New York 1914. 14 p. = American assoc. f. intern. conciliation. Doc. 74. 3105

Loreburn, Earl. Privateigentum im Seekrieg. [Capture at sea. 1913.] Übers. v. Thdr. Niemeyer. München: Duncker & Humblot 1914. XIV, 171 p. 29667

Pitisteano, Alex. Geo. La question du Danube. Thèse. Paris: Duchemin 1914. 102 p. 29169

Sartorius, Karl. Modernes Kriegerrecht. Sammlung von Staatsverträgen über Land- und Seekriegsrecht. München: Beck 1914. XIII, 162 p. 29862

Berinkei Dénes. A két első hágai békeértekezleten létrejött egyezmények és nyilatkozatok. Jogáll. 1914. 7-8. p. 513-38.

Beyer, Bruno. Betrachtungen über die Kompetenzverteilung in den modernen Staaten. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 201-30.

Danilovics Pál. A genfi egyezmények. Jogáll. 1914. 7-8. p. 539-50.

Farkas László. A genfi konvenció félszázados fennállása. BpSz. 1914. szept. p. 339-68.

Hold-Ferneck, A. Br. v. La 3. conférence de La Haye. RevPolInt. 1914. 8. p. 129-55.

Hubrich, Ed. Die Beziehungen der preussischen Monarchie als Gesamtstaat zum Völkerrecht. VerwArch. 1914. 22, 4-5. p. 337-61.

Hubrich, Ed. Georg Friedrich Martens und die moderne Völkerrechtswissenschaft. ZPol. 1914. 3. p. 362-89.

Schücking, Walther. L'Allemagne et les progrès du droit international. RevPolInt. 1914. 5. p. 417-32.

355 Hadügy

Heerwesen — Military science

Busetto, Andrea. Nazionalismo, guerra e democrazia. Proemio su l'elogio della guerra ed App. Venezia: L'Avanguardia nazionalista 1914. 100 p. 29470

Chamberlain, Houston Stewart. Kriegaufsätze. München: Bruckmann 1914. 94 p. 30112

Der Europäische Krieg. Erinnerungen und Beobachtungen von Vicomte... [1912.] Volksausg. Charlottenburg: Baumann 1914. 121 p. 29817

Freytag-Loringhoven, Frhr. v. Die Grundbedingungen kriegerischen Erfolges. Beitr. z. Psychologie des Krieges im 19. und 20. Jh. Berlin: Mittler 1914. X, 209 p. **29189**

Gierke, Otto v. Krieg und Kultur. Berlin 1914. (Dtsche Reden in schwerer Zeit, 2.)

P 355.01

Der Krieg. Statistisches, Technisches, Wirtschaftliches. München: Müller 1914. 193 p. **29876**

Mit kell tudni a háborúról mindenkinek. A háború kis lexikona. Összeáll. egy törzstiszt. Bp.: Élet 1914. 32 p. **29772**

Octavius. Gross-Habsburg, das Resultat des russisch-österreichischen Krieges 1918. [1914.] 3. Aufl. Krakau: Deutscher 1914. 51 p. **28396**

Rautenburg, L. Der Dreibund an die Front! [1914.] 3. Aufl. Dresden: Reissner 1914. 377 p. **28671**

*

France, Anatole. A hadsereg. Szociálizm. 1914. 9. p. 425—32.

Knox, Wm. G. The army and the politicians. NinetCent. 1914. 447. p. 990—93.

Morgan, J. H. The army and the civil power. NinetCent. 1914. 447. p. 973—89.

Schippel, Max. Der Krieg, Amerika und England. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1062—69.

Steinmetz, S. R. Die Bedeutung des Krieges bei den Kulturvölkern. ZSozWiss. 1914. 5. p. 295—308; 6. p. 388—396.

A háború és a társadalom

Dürerbund. Die Frau und der Krieg. München: Callwey 1914. 12 p. **3821**
= Dürerbund. Flugschr. 127.

Wien. Magistrat. Kriegsfürsorge. Hg. von der Gemeinde. 1914. 64 p. 1 t. **29494**

*

Die Kriegsaufgaben der Arbeitgeberverbände. SozPrax. 1914. 48. p. 1295—99.

Kriegshilfe in einer grossen und einer kleinen Stadt. SozPrax. 1914. 47. p. 1275—76.

Lindemann, Hugo. Die deutschen Gemeinden während des Krieges. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1073—78.

Popitz, Joh. Der Einfluss des Krieges und des Kriegszustandes auf das Staats- und Verwaltungsrecht. PrVerwBl. 1914. 49. p. 869—76.

A háború és a szociáldemokrácia

Bloch, Jos. Der Krieg und die Sozialdemokratie. SozialistMh. 1914. 2, 16. p. 1023—27.

David, Ed. Ludwig Frank ist tot. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1061—62.

Gewerkschaftliche Kriegsrüstung. SozPrax. 1914. 48. p. 1299—302.

Die Gewerkschaften und der Krieg. SozPrax. 1914. 46. p. 1254—55.

Schippel, Max. Krieg, Gewerkschaften und Genossenschaften. SozialistMh. 1914. 2, 16. p. 1027—32.

Umbreit, Paul. Die deutschen Gewerkschaften während des Krieges. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1078—83.

Kivételes intézkedések

Koller, Alex. Ausnahmegesetze und Verordnungen für den Kriegsfall in der Österreichisch-ungarischen Monarchie. Wien 1914. IX, 250 p. (Manzsche Gesetzausg.) **29666**

Németország. Törvények, rendeletek 1914. Kriegs-, Zivil- und Finanzgesetze. Berlin 1914. 116 p. (Guttentagsche Samml. 116.) **29497**

*

Carracciolo, Mario. T. L'Ufficio stampa e censura a Tripoli durante la guerra. NAntologia 1914. 1013. p. 141—54.

Polner Ödön. A háború okából tett kivételes intézkedések. Jogáll. 1914. 7—8. p. 489—512.

355.06 A háború közgazdasága

Kriegswirtschaft — War and economy

Binder, [etc.]. Versicherung und Krieg. Vorträge von —, Brüdern, Florschütz [etc.]. Berlin: Mittler 1914. 133 p.
= Veröffentlichungen d. D. Ver. f. Versicherungswiss. 26. **3743/26**

Braun, Frdr. Edler v. Kann Deutschland durch Hunger besiegt werden? Eine Kriegsbetrachtung. München: Gerber 1914. 79 p. **7839**

Evesque, Maur. Les finances de guerre au 20. siècle. Préf. de André E. Sayous. Paris: Alcan [1914.] XI, 707 p. **29076**

Hantos Elemér. A monarchia pénzügyi harkészültsége, mozgósítása és hadviselése. Bp.: Grill 1914. 154 p.
= Magyar közgazdasági kv. 17. **3251/17**

Hartung, Hugo. Die finanzielle Rüstung der kriegführenden Staaten. Berlin: Fontane 1914. 30 p. **29702**

Hess, Ludw. Die Kriegsgesetze zur Abhilfe wirtschaftlicher Schädigungen. Stuttgart: Hess 1914. 87 p. **29700**

Johnson, Alvin Saunders. Commerce and war. New York 1914. 14 p.

== American assoc. f. intern. conciliation. Doc. 77. 3105

Lévy, Raphael Geo. Effets économiques de la mobilisation austro-hongroise. Paris: Alcan 1914. 66 p. **29051**

Munkanélküliség elleni küzdelem magyarországi egyesülete. A munkanélküliség és a hadfelszerelési iparágak munkaviszonyai. Értekezlet. Bp.: Benkő 1914. 32 p.

== Munkanélküliség elleni küzd. magyarorsz. egyes. kiadv. 5. 3691/5

Pribram, Karl. Wirtschaftliches Verhalten in Kriegszeiten. Wien 1914. **P 355.06**

Sintenis, Gust. Die finanz- und wirtschaftspolitischen Kriegsgesetze 1914. Mannheim: Bensheimer 1914. 174 p. (Samml. dtischer Gesetze, 38.) **29701**

Stille, G. Deutschlands Ernährung im Kriege. Lpzg: Dieterich 1914. 24 p. **29571**

Strauss, Hugo & Vikt. Heller. Österreichischer Kriegskatechismus für die Daheimgebliebenen. Ein Ratgeber in allen rechtlichen und wirtschaftlichen Angelegenheiten während des Krieges. Ausg. B. Beil.: Kriegswörterbuch für Zeitungsleser nebst einer Statistik der kriegführenden Staaten. Wien: Heller 1914. 133, 16 p. **29776**

Terry, Schuyler B. The financing of the Hundred years' war 1337—1360. London: Constable 1914. XX, 196 p. (Stud. in econ. & pol. science.) **28259**

Winckel, Max. Krieg und Volksernährung. München: Gerber [1914.] 28 p. **29818**

*

Die Ernährung des deutschen Volkes in Kriegszeiten. SozPrax. 1914. 45. p. 1227—30.

Kaliski, Jul. Der Krieg und die deutsche Volkswirtschaft. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1069—73.

Nádas L. A magyar államhitel és a háború. AdóilletSz. 1914. 7/8. p. 463—68.

Roeder, Fritz. Der bayerische Militäretat. ZPol. 1914. 3. p. 445—55.

Die Sozialversicherung während des Krieges. SozPrax. 1914. 46. p. 1260—62.

Tschierschky, S. Die Kartelle und der Krieg. KartellRdsch. 1914. 8/9. p. 649—58.

Wirtschaftliche Kriegsrüstung. SozPrax. 1914. 47. p. 1265—68.

Zimmermann, Wald. Arbeitsverschiebung und Kräfteausgleich in der Kriegswirtschaft. SozPrax. 1914. 46. p. 1244—49.

Hadi adó

Moesle, St. Wehrbeitrag mit Ausführungsbestimmungen, Besitzsteuer und Finanzgesetz. Mannheim: Bensheimer 1914. XXXII. 153 p. (Samml. dtischer Gesetze, 29.) **29505**

Wolf Jul. Die Steuerreserven in England und Deutschland. Stuttgart: Enke 1914. 56 p. (Finanzwirtschaftl. Zeitfr. 13.) **29075**

*

Das formelle Strafrecht (Strafprozessrecht) des Wehrbeitragsgesetzes. RdschGemBeamt 1914. 10. p. 153—56.

Glatzer. Stundungen im Wehrbeitragsverfahren. PrVerwBl. 1914. 48. p. 855—57.

Glatzer. Zur Rechtsmittelbearbeitung im Wehrbeitragsverfahren. PrVerwBl. 1914. 45. p. 805—8.

Gothein, Geo. L'impôt de guerre en Allemagne. RevEconInt. 1914. 3. p. 440—55.

Moratórium

Bedő Mór. Moratórium s az arra vonatkozó rendeletek rendszeres magyarázata Bp.: Grill 1914. 71 p. **29336**

Bendix, Ludw. Der gesetzliche Zahlungsaufschub im Kriege. Anh.: Neuere u. neueste Moratoriengesetze des In- und Auslandes. Berlin: Heymann 1914. VIII, 69 p. **29613**

Halasi Béla. A harmadik moratóriumra, a bérleti viszonyra és a peres eljárásra vonatkozó rendeletek népszerű ismertetése. Bp.: OMKE 1914. 25 p. **29827**

Mátyás Jenő. A moratorium nálunk és külföldön. Pótlék. 1— . Arad: Kerpel 1914— . **29775**

Nagy Dezső. A lakbérletekre vonatkozó legújabb moratórium intézkedések magyarázata. Bp.: Steiner 1914. 8 p. **29819**

Das Recht während des Krieges. Eine Darstellung der für das Volk wichtigen Rechtsverhältnisse. Berlin: Vorwärts 1914. 80 p. **29863**

Zalman, Mor. Kommentar zur Moratoriumsverordnung. Unter Berücks. des deutschen und ungarischen Moratoriums. — Kommentar zur neuen Moratoriumsverordnung. Wien: Manz 1914. V, VI, 284 p. **29822**

Altenrath, J. Das Miet- und Wohnungswesen in der Kriegszeit. ZWohnungsw. 1913/14. 22/24. p. 330—35.

Baumgarten Nándor. A moratórium és a szállítási ügy-
letek. Jogáll. 1914. 7—8. p. 587—97.

Mietzins, Hypotheken und Krieg. SozPrax. 1914. 47. p.
1286—88.

Szladits Károly. A moratórium. Jogáll. 1914. 7—8. p.
570—80.

Wittmann Ernő. A moratórium és a külföld. Jogáll. 1914.
7—8. p. 598—609.

Wittmann Mór. Az osztrák és a magyar moratórium.
Jogáll. 1914. 7—8. p. 581—86.

355 (.) Hadügy egyes országokban

Heerwesen einzelner Staaten
Army in different States

Ausztria. Österreichisches Kriegerkorps.
Statuten. Wien: Hofdruck. 1914. 30 p. 30113

The Case for voluntary service. London:
King 1914. VI, 200 p. 29166

Driant, [Émile]. Einem neuen Sedan entgegen!
[Vers un nouveau Sedan. 1906.] Übers. Olden-
burg: Stalling 1914. 142 p. 29866

Häcker, Hermann. Die Aufgaben der Kine-
matographie in diesem Kriege. München:
Callwey 1914. 22 p. 3821
== Dürerbund. Flugschr. 128.

Immanuel, [Frdr.] Die französische Infanterie.
Ausbildung und Gefecht nach dem Exerzier-
Reglement für die Infanterie vom 20. IV.
1914. [Règlement de manoeuvre d'infanterie.
1904.] 2. neuarb. Aufl. Berlin: Mittler
1914. VI, 71 p. 29552

Isler, Joh. Das Wehrwesen der Schweiz. Von J.
Feiss. Bd. 1— . [1873.] 4. Aufl. Neubearb.
v. — . Zürich: Füssli 1914. 29869

Kriegs-Almanach 1914. 2. Aufl. Leipzig:
Xenienverl. 1914. 144 p. (Xenien-Almanach,
1915.) 30101

Magyarország. Honvédelmi minisztérium.
Szolgálati szabályzat a m. kir. honvédség
számára. 1—3. r. Bp.: Pallas 29665
1. Szolgálati szabályzat. [1875.] 2. kiad. 1913. 440 p.
2. Harctéri szolgálat. 1914. 155 p. 6. mell.
3. Gyalogság. [1876.] 2. kiad. 1914. 118 p.

Moch, Gaston. La question de la légion
étrangère. Paris: Fasquelle 1914. 385 p. 28594

Moderne illustrierte Zeitung. Die Wehr-
macht der Monarchie. Wien 1914. 5105

Rabenau, v. Die deutsche Land- und See-
macht und die Berufspflichten des Offiziers.
[1906.] 4. neuarb. Aufl. Berlin: Mittler
1914. XXI, 500 p. (Handbiblioth. d. Offi-
ziers, 8.) 29562

Schloss, Max. Der Jammer unserer Seemacht.
Die politischen, militärischen und wirtschaft-
lichen Grundlagen des langfristigen Flotten-
gesetzes. Wien: Roller 1914. 97 p. 28130

Troeltsch, Rud. Deutschlands Flotte im Ent-
scheidungskampf. Eine Einführung der
Laien in das Wesen des modernen See-
krieges. Berlin: Mittler 1914. XI, 152 p. 29553

Wolzendorff, Kurt. Der Gedanke des Volks-
heeres im deutschen Staatsrecht. Tübingen:
Mohr 1914. XII, 63 p. (Recht und Staat, 4.) 29074

Wundt, Wilh. Über den wahrhaften Krieg
Rede. Lpzg. 1914. P 355(4) „1914: 15“

*

Barker, J. Ellis, etc. National security. British unre-
adiness for war. By- T. F. C. Huddleston, C. T.
Heycock & T. R. Threlfall. NinetCent.
1914. 445. p. 657—81.

Egli, K. Über Milizheere. DokFortschr. 1914. 6—7. p.
372—84.

Harvey, A. G. C. The navy estimates. ContempRev.
1914. 581. p. 618—23.

Hurd, Archibald. The war makers and the navy.
FortnRev. 1914. 3. p. 418—34.

King-Hall, G. The genesis of the royal Australian
navy. NinetCent. 1914. 447. p. 1038—45.

Mahan, A. T. The Panama canal and the distribution
of the fleet. NorthAmRev. 1914. 3. p. 406—17.

Molteno, P. A. Liberalism and naval expenditure.
ContempRev. 1914. 578. p. 153—64.

Pollock, Alsager. Our perishing army. NinetCent. 1914.
443. p. 78—85.

Ponsonby, Arth. The army crisis and Home Rule.
ContempRev. 1914. 581. p. 609—17.

Robertson, Murray. Recruitment for the army. Con-
tempRev. 1914. 581. p. 652—61.

355.4 Hadí tudomány Kriegswissenschaft — Military science

Bernhardi, Frdr. Vom heutigen Kriege. Bd
1—2. Berlin: Mittler 1914. 29616

Französische Anleitung für die höhere
Truppenführung. [Conduite des grandes
unités.] Übers. v. L. Diesterweg. Ber-
lin: Zuckschwerdt 1914. VII, 98 p. 29550

Hein. Kampfesformen und Kampfesweise der Infanterie. Lpzg 1914. 137 p. (Samml. Götschen, 712.) **29460**

Immanuel, Frdr. Kriegsgeschichtliche Beispiele zur Taktik der neuesten Zeit, 1870—1913. Eine Erläuterung der heutigen Grundsätze für Heer- und Truppenführung. Berlin: Mittler 1914. VII, 171 p. **29548**

Rab százados. Strategia a 20. században. Külföldi katonai írók nyomán. Kolozsvár: Gombos 1914. 155 p. **29338**

Rákos Ernő. Altiszti kézikönyv a cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség gyalogsága részére. Bp.: Benkő 1914. **29496**

- 1—3. Szolgálati szabályzat.
4. Gyakorlati szabályzat.
5. Lőutasítás és egyszerűsített lökiképzés.
6. Fegyver-utasítás.
7. Műszaki kiképzés.
8. Illetékszabályzat kivonata.

Thiersch. Formen und Grundsätze für den Kampf um befestigte Stellungen. Lpzg: 1914. 146 p. (Samml. Götschen, 732.) **29459**

Katonai egészségügy

Gerlóczy Zsigm. A koleráról kapcsolatban a világháborúval. Bp.: Pfeifer 1914. 20 p. (Az Egészségből.) **30008**

Hladik, Jaroslav. Kurzes Lehrbuch der Militärhygiene. Wien: Sáfár 1914. XVI, 532 p. (Militärärztl. Publ. 147—49.) **29348**

Neufeld, F. Seuchenentstehung und Seuchenbekämpfung. Kurzer Leitfaden für praktische Ärzte und Studierende. Berlin: Urban & Schwarzenberg 1914. XI, 204 p. **29864**

Wolter, Frdr. Die Entstehungsursachen der Kriegsepidemien, ihre Verhütung und Bekämpfung auf Grund der Kriegserfahrungen, 1870/71. München: Lehmann 1914. XII, 221 p. **6723/5**

— Pettenkofer: Jubiläumsschr. 5.

355.48 Hadtörténet

Kriegsgeschichte — Wars

Der Balkankrieg 1912/13. Hg. vom Grossen Generalstabe. H. 1— . Berlin: Mittler 1914— . (Kriegsgeschichtl. Einzelschriften, 50— .) **A 49.35/3**

1. Die Ereignisse auf dem thrakischen Kriegsschauplatz bis zum Waffenstillstand, VI, 160 p. 6 t.

Les Craautés bulgares en Macedoine orientale et en Thrace, 1912—13. Faits, rapports, documents, témoignages officiels. Athènes: Sakellarios 1914. VII, 319 p. **A 49.35/1**

Csikó Kálmán. Haditudósító levelek az 1870—71-i német-francia háború színteréről. Kiadta özvegye. Bp.: Lampel 1914. 103 p. **29573**

Durham, Edith M. The struggle for Scutari (Turk, Slav and Albanian). London: Arnold 1914. XI, 320 p. **A 49.35/4**

Enquête dans les Balkans. Rapport présenté à la Dotations Carnegie pour le prix international. Paris: Centre europ. de la Dot. Carnegie 1914. XXVII, 496 p. **A 49.35/2**

Die Greuel des Krieges. Berlin 1914. (Sozialdem. Flugschr. 14.) **P 355.01**

Goltz, Colmar Frhr von der. Kriegsgeschichte Deutschlands im 19. Jh. T. 1—2. Berlin: Bondi (Schenther: 19. Jh. in Deutschlands Entwickl., 8—9.) **29401**

1. Im Zeitalter Napoleons. 1910. XXX, 516 p.
2. Im Zeitalter Kaiser Wilhelms des Siegreichen. 1914. XXXI, 655 p.

Horsetzky, Ad. v. Kriegsgeschichtliche Übersicht der wichtigsten Feldzüge seit 1792. [1888.] 7. neubearb. Aufl. Wien: Seidel 1913—14. XXIV, 742 p. 41 t. **7745**

Immanuel, [Frdr.] Der Balkankrieg 1912/13. H. 1—5. Berlin: Mittler 1913—14. **A 49.35/5**

1. Vorgeschichte, Streitkräfte, Kriegsschauplatz. 68 p. 1 t.
- 2/3. Der Krieg bis zum Beginn des Waffenstillstandes, Dez. 1913. 122 p. 2 t.
4. Der Krieg vom Wiederbeginn der Feindseligkeiten, Febr. 1913 bis zum vorläufigen Friedensschluss, Mai. 1913. 87 p.
5. Der zweite Balkankrieg, Juli 1913. 108 p. 1 t.

Paskovits, Em. Die Erste Arciärenleibgarde S. M. des Kaisers und Königs. Ein Rückblick auf ihre 150-jährige Geschichte. Wien: 1. Arciärenleibgarde 1914. 238 p. **5100**

Sarcey, Francisque. Paris ostroma. Benyomások és élmények. [Le siège de Paris. 1871.] Bp.: Singer és Wolfner 1914. 242 p. **29570**

A mostani háború

Angyal Dávid. A világháború okai. Bp.: Franklin 1914. 59 p. (Ölcső kv. 1763—64.) **30108**

American association for international conciliation. Official documents bearing upon the European war. New York 1914. 123 p. (From: N. Y. Times.) **29704**

Belgium. Ministère des affaires étrangères.
Correspondance diplomatique rel. à la guerre
de 1914. (24 juillet — 29 aout) Réimpr. La
Haye: Nijhoff 1914. 27 p. 5106

Bresztovszky Ede. A világháború naplója.
Bp: Barta 1914. 45 p. 29619

Bródy Sándor. Fehér könyv. Új évf. 1. A
háborúról. Bp.: Saj. kiad. 1914. 158 p. 30102

Fényes László könyve a szerb harcterről.
Bp.: Athenaeum 1915. 227 p. 30169

**Internationale Monatsschrift für Wiesen-
schaft, Kunst und Technik.** Jg 9. 1914.
Kriegsheft 1— . Lpzg. 1914— . 30078

Junker, Karl. Dokumente zur Geschichte des
europäischen Krieges 1914. Mit bes. Berücks.
v. Österreich-Ungarn und Deutschland H.
1— . Wien: Perles 1914— . 29618

Der Kriegsverlauf. Sammlung der amtlichen
Nachrichten von den Kriegsschauplätzen.
1914. Aug. Berlin: Heymann 1914— 29773

Orion. Jóslatok a világháborúról és annak
kimeneteléről. Bp. 1914. 26 p. (Lelki tüne-
mények, 12.) 29753

Pisani-Giunti, Matilde. La guerra. Napoli:
Casella 1914. 33 p. 30111

A Világháború képes krónikája. 1— . f.
Bp.: Révai 1914— . 29668

Der Völkerkrieg. Eine Chronik der Ereignisse
seit dem 1. Juli 1914. H. 1— . Stuttgart:
Hoffmann 1914— . 30079

Die Wahrheit über den Krieg. [1914.] 2. Aufl.
Berlin: Mittler 1914. 168 p. 29617

*

Bernstein, Ed. Der Krieg, sein Urheber und sein erstes
Opfer. SozialistMh. 1914. 2 16. p. 1015—23.

A Városi Könyvtár szerzeményeinek

és a közgazdasági és közigazgatási irodalomnak válogatott
jegyzéke 1914 május—december havában

Verzeichnis ausgewählter Zugänge der Stadtbibliothek, Mai bis Dezember 1914

Select list of new books, May to December 1914

0 Általános munkák

Allgemeines — General works

00 Prolegomena. Tudás és írás

Schriftwesen — Knowledge and writing

Chatelier, Henry de. Les encouragements à la recherche scientifique. Paris: Rousseau 1914. p. 53—89.

== Musée social. Mémoires & doc. 1914. 6. 3318/13

Sauerbeck, Ernst. Vom Wesen der Wissenschaft, insbes. der 3 Wirklichkeitswissenschaften, der „Naturwissenschaft“, der „Psychologie“ und der „Geschichte.“ Lpzg: Reisland 1914. XVI, 192 p. (Aus: Vierteljahrschr. f. wissenschaftl. Philos.) 28999

Bibliographie: p. 179—92.

*

Reyher, Piet. v. Die „Brücke.“ DokFortschr. 1914. 2. p. 83—89.

01 Könyvészet

Bibliographie — Bibliography

Die Deutsche Bibliographie und die Deutsche Bücherei. Denkschrift. Lpzg: Hinrichs 1914. 44 p. 01543/12

The English catalogue of books (Including the original London catalogue.) Books iss. in the United Kingdom, 1801—36. Ed. & comp. by Rob. Alex. Peddie & Quintin Waddington. London: Low, Marston 1914. 655 p. 01504/24/10

*

Schmid, Ferd. Die Deutsche Bücherei als Grundlage einer deutschen Literaturstatistik. DStatZentralbl. 1914. 6. p. 183—87.

016 Speciális tárgyú biblió-

Spezialbibliographien gráfia

Special bibliographies

Aberystwyth. National library of Wales. A bibliography of Robert Owen, the socialist, 1771—1858. Aberystwyth 1914. 54 p. 01633/49

Boston. Public library. Catalogue of books rel. to architecture, construction and decoration. [1894.] 2. ed. with an additional sect. on City planning. 1914. X, 535 p. (Subject cat. 10.) 0167/19

Brooklyn. Public library. Shakespeare, 1564—1914. A list of books. New York 1914. 23 p. 0120/20

Ebner, A. Bericht über die Rechtsprechung und Literatur auf dem Gebiete des Zeitungsrechts, 1913. Magdeburg: Ver. dtischer Zeitungsverl. 1914. 31 p. (Sonderbeil. z. Zeitungs-Verlag.) q 01634/51

Egyesült Államok. Bureau of railway economics. List of publications pertaining to government ownership of railways. Washington 1914. 74 p. 3959/8

Egyesült Államok. Department of commerce. Coast and geodetic survey. 1914. p. 18—36. 0130/7

Egyesült Államok. Department of commerce. Fisheries bureau. 1914. p. 37—51. 0130/7

Egyesült Államok. Department of commerce. List of publications available for distribution. Washington: Gov. pr. off. 1914. 69 p. 0130/7

Enyvvári Jenő. Magyar filozófiai bibliográfia, 1910—. Bp. (Az Athenaeumból.) 0161/8

Faure, Fernand. Liste complète des écrits de toute nature publ. par Alfr. de Foville. 1914. p. 67—106. 28471

Hóman Bálint. A középkori magyar pénztörténet bibliográfiája (1597–1913). Bp.: Pesti kny. 1914. 11 p. (A Közgazd. szemléből.) 01638/78

Internationale Vereinigung für vergleichende Rechtswissenschaft und Volkswirtschaftslehre zu Berlin. Internationales und ausländisches Recht. Gesamtkatalog der Bestände von 30 Berliner Bibliotheken. Berlin: Vahlen 1914. LXXVII, 1684 p. 01634/52

Jäger Guszt. Shakespeare remekműveinek magyar nyelven megjelent kiadásai, a róla önállóan írt munkák, valamint a „Magyar Shakespeare-tár“-ban közölt értekezések könyvészeti összeállítása. Bp.: Pallas 1914. 23 p. 0120/20

Loescher, Ermano, *Roma*. Storia italiana. Catalogo. [1914?] 336 p. 0169/36

Mittler & Sohn, *Berlin*. Neuere empfehlenswerte Werke für militärwissenschaftliche Arbeiten. 1914. 36 p. 29548
Ad: Immanuel: Kriegsgeschichtliche Beispiele . . .

New York. Public library. List of works rel. to the aborigines of Australia and Tasmania. New York 1913. 56 p. 01630/19

Nijhoff, Martinus, *s'Gravenhage*. Fondscatalogus. 1853–1913. 1914. 197 p. 0174/37

Pardo, Guido. Bibliografia di diritto costituzionale e politico, 1911. Roma: Soc. ed. lib. 1913. p. 213–17. (Dalla: Rivista di diritto pubblico, 5 2.) 0 634/51

Rosenthal, Jacques, *München*. Illustrierte Bücher des 15. bis 19. Jh.'s insbes. Holzschnittwerke des 15. und 16. Jh.'s. 1914. 436 p. 0174/40

Roska Márton. Az őskor irodalma. — Roska: Bevezetés az őskorba. 1913. p. 42–66. 28398

Van Nostrand co., *New York*. A catalogue of technical, industrial, engineering and scientific publications. 1914. 224 p. 0160/20

Wilson, Lewis A. A list of helpful publications concerning vocational instruction. Albany: Unvers. 1914. 41 p. (Unvers. of the St. of New York. Bull. 569.) 01637/24

*

Gini, C. Die neuere biologisch-statistische Literatur der Italiener und über die Italiener. ArchSozHyg. 1914. 3–4. p. 392–413.

Hóman Bálint. A középkori magyar pénztörténet bibliográfiája. Közgazd.Sz. 1914. 5. p. 328–38.

Kampffmeyer, Paul. Neue Gewerkschaftsliteratur. Ann-SozPol. 1914. 3, 5–6. p. 610–52.

A vármegyei közigazgatás bibliográfiája. KözigSz. 1914. 5. p. 329–48.

02 Könyvtárügy

Bibliothekswesen — Library economy

Ackerknecht, E. & G. Fritz (szerk.). Büchereifragen. Aufsätze zur Bildungsaufgabe und Organisation der modernen Bücherei. Berlin: Weidmann 1914. 151 p. 0200/58

Beiträge zur Bibliotheksverwaltung. Historisches und Praktisches. H. 1— . Wien 1914— . 0232/10
1— . Hg. v. Frdr. Arnold Mayer & Moriz Grol

Brunner, Karl. Der Kampf gegen den Schund und Schmutz in der Literatur. — Volksbildungsfragen d. Gegenw. 1913. p. 119–33. 4323/1

Fritz, G. Organisationsfragen der modernen Bücherei. — Ackerknecht: Büchereifragen. 1914. p. 23–35. 0200/58

Ladewig, Paul. Katechismus der Bücherei. Lpzg: Wiegandt 1914. 46 p. 0200/59

Leipzig. Bücherhallen. Die städtischen Bücherhallen. Anh.: Die Zentralstelle für volkstümliches Bibliothekswesen. Lpzg: Harrassowitz 1914. 98 p. q 0274/168

Leipzig. Zentralstelle für volkstümliches Büchereiwesen. Satzungen 1914. Bericht 1— . 0274/170

Macknight, Elisabeth B. & J. C. Dana. The high school branch of the Public library. Woodstock, Vt.: Elm Tree press 1913. 39 p. — Dana: Modern Amer. lib. ec. 7. 2. 0200/38

Mash, Maur. H. B. Cataloguing codes. London: Paul [1914.] 16 p. (Librarian ser. 7.) 0253/31

Mayer, Frdr. Arnold. Der mittlere Dienst. Wien 1914. 46 p. — Beiträge z. Bibliotheksverwaltg. 1. 0232/10

Peiser, Bona. Leihsysteme und Formulare in Volksbibliotheken. — Volksbildungsfragen d. Gegenw. 1913. p. 168–82. 4323/1

Persian Kálmán. Az új egyetemek és könyvtáraik. Kolozsvár: Stief 1914. 18 p. 0277/12

Richardson, Ernest Cushing. The beginnings of libraries. London: Milford 1914. IX, 176 p. 0209/2

Ruepprecht, Chr. Allgemeine, systematische Organisation von Volksbibliotheken. Gautzsch b. Lpzg: Dietrich 1914. 16 p. 4341/26
— Kultur & Fortschritt, 520.

Samuleit, Paul. Die Jugendschriftenfrage. — Volksbildungsfragen d. Gegenw. 1913. p. 88—118. 4323/1

Schmidt, Ernst. Einrichtung und Verwaltung kleiner volkstümlicher Büchereien. Prag: Haase 1914. 26 p. (Samml. gemeinnütziger Votr. 427—28.) 0250/18

Verein deutscher Bibliothekare. Ergebnisse der Rundfrage über die Verwaltungspraxis bei den deutschen Bibliotheken. Lpzg: Harrasowitz 1914. p. 195—238. (Aus: Zentralbl. f. Bibliothekswesen.) 0251/5

Vincent, Aug. Code de la reliure. Roulers: Deraedt-Verhoye [1914?] 3 p. 0257/12

Wisconsin Free library commission. New types of small library buildings. Madison 1914. 88 p. 0220/15

Wolfstieg [Aug.] Organisation der Volksbibliotheken. — Volksbildungsfragen d. Gegenw. 1913. p. 146—58. 4323/1

*

Koch, Theodore W. Some old-time old-world librarians. NorthAmRev. 1914. 2. p. 244—59.

List, J. Die Schülerbücherei. ÖstStädtZ. 1914/15. 4. p. 68—69.

028.8 Mintakatalógusok

Musterkataloge — Aids to readers

Newark, N. J. Free public library. Reading for pleasure and profit. A list of certain books which young people find entertaining. 3. & rev. ed. Newark, N. J. 1913. 31 p. 0285/35

Washington. Public library of the District of Columbia. Graded and annotated catalog of books. Washington 1914. 146 p. 0285/36

*

Vince Sándor. Könyvtárproblémák. — Mintajegyzék. Szocializm. 1914. 6. p. 262—68.

058 Évkönyvek

Jahrbücher — Year books

Nelson's Year book. 1914— . London. 4391

07 Ujságírás

Zeitungswesen — Journalism

Emin, Ahmed. The development of modern Turkey as measured by its press. New York: Longmans 1914. 142 p. (Stud. in hist. ... of Columbia univers. 142.) 29389
Bibliography: p. 141—2.

Haas, Alb. Das moderne Zeitungswesen in Deutschland. Berlin: Simion 1914. 35 p. (Volkswirtschaftl. Zeitfr. 281.) 28934

*

Rivetta, Pietro Silvio. Il giornalismo in Giappone. Nantologia 1914. 1010. p. 208—28.

08 Gyűjteményes munkák

Sammelwerke — Polygraphy

Naumann, Frdr. Gesammelte Schriften. Bd 1—5. Berlin: Reimer 1913. 28464

Renan, Ernst. Fragments intimes et romanesques. 4. éd. Paris: Calmann-Lévy 1914. VII, 353 p. 29581

097 Könyvjegy

Ex-libris

Szent György cég. Az ex-libris Magyarországon és külföldön. — L'ex-libris en Hongrie et en étranger. Szerk. Siklóssy László. Bp.: Hornyánszky 1913. 158 p. (A Gyűjtő ex-libris száma.) 7838

I Bölcsélet

Philosophie — Philosophy

Ányos, Istv. Instrumentális felfogások a modern tudományelméletben. 1— . r. Bp.: Szerző 1914— . 28666

Bibó István. A megismerés új magyarázata. Bp.: Franklin 1914. 95 p. 28156

Cohen, Herm. Logik der reinen Erkenntnis. [1907.] 2. verb. Aufl. Berlin: Cassirer 1914. XXVIII, 612 p.
= Cohen: System d. Philosophie, 1. 28443/1

ssen, Paul. Die Elemente der Metaphysik. Nebst einer Vorbetrachtung: Über das Wesen des Idealismus. [1877.] 5. Aufl. Lpzg: Brockhaus 1913. XLVI, 284 p. 28109

Erdélyi János. A bölcsészet Magyarországon. Bp.: Franklin 1914. VIII, 156 p.
= Filozófiai írók tára, 6. 3815/6

Gillouin, René, Henri Bergson filozófiája. [Essais critique, littéraire et philosophique. 1913.] Ford. Farkas Zoltán. Bp.: Franklin 1914. 98 p. (Kultura & tud.) 26416

Haeckel, Ernst. Gott-Natur. (Theophysis.) Studien über monistische Religion. Lpzg: Kröner 1914. 71 p. 28128

Hessen, Rob. Die Philosophie der Kraft. Stuttgart: Hoffmann 1913. XI, 366 p. 28617

Jodl, Frdr. Vom wahren und vom falschen Idealismus. Lpzg: Kröner 1914. 40 p. 28154

Kant, Immanuel. Metaphysische Anfangsgründe der Naturwissenschaft. [1786.] Hg. v. Otto Buek. Lpzg: Meiner 1914. XX, 189—320 p.
= Philosophische Biblioth. 48b. 3925/48/2

Kemnitz, Mathilde v. Moderne Mediumforschung. Kritische Betrachtungen zu Schrenck-Notzing's „Materialisationsphänomene.“ München: Lehmann 1914. 96 p. 28574

Koller István. Bölcsészeti és neveléstudományi dolgozatok. Bp.: Kókai 1914. 75 p. 29227

Kozári Gyula. Emberi okmányok. 1—2 k. Bp.: Szt.-István-társ. 28392
1. A tegnap, ma és holnap irodalmából. (Metafizikopszichológiai tanulmány.) 1910. 477 p.
2. Pascal. (Tanulmányok.) 1914. 304 p.

Krieg, Max. Fritz Mauthners Kritik der Sprache. Eine Revolution der Philosophie. München: Müller 1914. 196 p. 28529
Bibliographie: p. 195—96.

Külpe, Oswald. Die Philosophie der Gegenwart in Deutschland. [1902.] 6. Aufl. Lpzg: Teubner 1914. 152 p. (Natur & Geisteswelt, 41.) 29154

Michelis, Heinr. Monistische Charakterköpfe. Lpzg: Unesma 1914. VI, 94 p. 29111

Nagy József. A bergsonizmus filozófiai jelentősége. Bp.: Hornyánszky 1914. 21 p. (Az Urániából.) 28847

Ostwald, Wilh. Die Ordnungswissenschaften. Lpzg.: Akad. Verl.-Ges. 1914. VII, 410 p.
= Ostwald: Moderne Naturphilos. 1. 28907/1

Riehl, Alois. Zur Einführung in die Philosophie der Gegenwart. Vorträge. [1902.] 4. durchges. & verm. Aufl. Berlin: Teubner 1913. VI, 252 p. 28325

Schmitz, Osk. A. H. Die Weltanschauung der Halbgebildeten. 2. Aufl. München: Müller 1914. 205 p. 28160

Schrenck—Notzing, Alb. Frhr. v. Der Kampf um die Materialisationsphänomene. München: Reinhardt 1914. VIII, 160 p. 7599

Silberer, Herbert. Probleme der Mystik und ihrer Symbolik. Wien: Heller 1914. 283 p. 29011

Bibliographie: p. 265—75.

Spinoza, [Baruch] Briefwechsel. Übertr. & mit Einl. vers. v. Karl Gebhardt. Lpzg.: Meiner 1914. XXXVIII, 388 p.
= Philosophische Biblioth. 96. 2925/96/1

Tillet, Alfr. W. Spencer's synthetic philosophy: what is all about. London: King 1914. XX, 177 p. 28376

Weber, Alfr. Histoire de la philosophie européenne [1871.] 8. éd. Paris: Fischbacher 1914. 584 p. 29109

Windelband, Wilh. Einleitung in die Philosophie. Tübingen: Mohr 1914. XII, 441 p. (Grundriss d. philos. Wiss.) 28287

*

Crain, R. Weltanschauung und Technik. Techn&Wirtsch. 1914. 7. p. 503—31.

15 Lélektan

Psychologie — Psychology

Blondel, Ch. La conscience morbide. Essai de psycho-pathologie générale. Paris: Alcan 1914. II, 335 p. 29224

Diderot, Denis. Levél a vakokról — azokhoz, akik látnak. [*Lettre sur les aveugles.* 1749.] Ford. Révész Béla. Bp.: 1914. 67 p. (Darwin kvt. 5.) **29037**

Dienes Valéria. A mai lélektan főbb irányai. 1—2. f. Bp.: Haladás kiadó váll. 1914. (Galilei füz. 7—8.) **28508**

Enyvvári [Jenő]. Zur Phänomenologie der Ideation (Wesensintuition) im Gebiete der sinnlichen Abstraktion. Lpzg: Barth 1914. 20 p. (Aus: Zeitschr. f. Philos.) **28787**

Gallinger, Aug. Zur Grundlegung einer Lehre von der Erinnerung. Halle a. S.: Niemeyer 1914. IV, 149 p. **28312**

Höfding, Herald. Psychologie in Umrissen auf Grundlage der Erfahrung. [1857.] [Aus d. Dän — übers. v. F. Bendixen.] 5. Aufl. Lpzg: Reissland 1914. VIII, 502 p. **28754**

Kostyleff, N. Le mécanisme cérébral de la pensée. Paris: Alcan 1914. 313 p. (Biblioth. de philosophie contemp.) **29002**

Meinong, Alex. Abhandlungen zur Psychologie. Lpzg: Barth 1914. X, 634 p.
— Meinong: Ges. Abhandlungen, 1. **29289/1**

Messer, Aug. Psychologie. Stuttgart: Dtsche Verl.-Anst. 1914. XII, 395 p. (Weltbild d. Gegenw. 13.) **28526**
Bibliographie: p. 382—89.

Müller-Lyer, F. Soziologie der Leiden. München: Langen 1914. XIII, 226 p. **29003**

Pikler [Gyula]. Empfindung und Vergleich. Lpzg: Barth 1913. (Zeitschr. f. Psychol. & Physiol. d. Sinnesorgane.) **29041**

17 Erkölcsbölcsélet

Ethik — Ethics

Allier, R. [etc.] Morale religieuse et morale laïque. Par —, G. Belot, G. Cantecor, [etc.] Paris: Alcan 1914. IV, 271 p. (Biblioth. gén. d. sciences soc.) **28378**

Anarchy or order. Papers for the Times. London: Duty & discipline movement 1914. 125 p. **28597**

Eucken, Rud. Der Sinn und Wert des Lebens. [1907.] 3. umgearb. & erw. Aufl. Lpzg: Quelle & Meyer 1913. V, 131 p. **28616**

Görland, Alb. Ethik als Kritik der Weltgeschichte. Lpzg: Teubner 1914. VIII, 404 p. (Wiss. & Hypothese, 19.) **28726**

Paulhan, Fr. La morale de l'ironie. [1909.] 2. éd. Paris: Alcan 1914. 174 p. **28353**

*

Lévy, L. G. Die Morallehre freisinniger Israeliten. DokFortschr. 1914. 4. p. 220—23.

Notter, C. Zum Problem der Moral. NZeit 1914. 2, 8. 332—39; 9. p. 388—97; 10. p. 428—34.

2 Vallás. Egyház

Religion. Theologie

Bernát Istv. Hit és tudás harmoniája. Bp. Hornyánszky 1914. 14 p. **28255**

Daanson, Ed. Mythes et légendes. Étude sur l'origine et l'évolution des croyances religieuses. Bruxelles: l' Auteur 1913. 417 p. **28588**

Dowson, John. A classical dictionary of Hindu mythology and religion, geography, history and literature. [1879.] Pop. ed. London: Kegan, Trench 1914. VII, 411 p. **28639**

Eddy, Geo. Sherwood. The new era in Asia. Introd. by John R. Mott. Edinburgh: Oliphent & Andersen 1914. 220 p. A 5.26/1

Eilers, Konrad. Religionskunde auf historisch-philosophischer Grundlage. T. 1 — . Berlin: Reuther & Reichard 1914 — . **29179**

Erbt, Wilh. Jesus. Die Entstehung des Christentums. Lpzg: Pfeiffer 1914. V, 190 p. **29080**

Geden, Alfred S. Studies in the religions of the East. London: Kelly 1913. XV, 904 p. **28841**

Guignebert, Charles. Le problème de Jésus. Paris: Flammarion 1914. 192 p. (Biblioth. de culture gén.) **28142**
Bibliographie: p. 165—87.

[György János.] Ismeretlen evangélium. A kereszténység kitagadott Krisztusának hamisítatlan életéről és haláláról. Arad: Zlinszky 1914. 119 p. **29232**

Jánosi Zoltán. Mi célból és kikkel szövetkezzenek a protestánsok? Debrecen 1914.
R 284 (439)

Jirku, Ant. Materialien zur Volksreligion Israels. Lpzg: Deichert 1914. VIII, 149 p.
Bibliographie: p. VII—VIII. 28582

Kuyper Ábrahám. A kálvinizmus lényege. [1898.] Ford. Csűrös József & Czeglédi Sándor. Bev. Sebestyén Jenő. Bp.: Kókai 1914. XI, 266 p. (A Kálvin-szöv. kiadv. 14.)
28603

Le Bon, Gust. La vie des vérités. Paris: Flammarion 1914. 277 p. (Biblioth. de philosophie scient.) 28330

Martin, E. Osborn. The Gods of India. London: Dent 1914. XVIII, 330 p. 28842

Miller, Alfr. Die Jesuiten. Ordensleben und Schicksale. Lpzg 1914. 149 p. (Voigtländer Quellenbücher, 77.) 29161

Mortillet, Paul de. Origine du culte des morts. Les sépultures préhistoriques. Préf. de A. Chervin. Paris: Gamber 1914. IX, 123 p. (Biblioth. préhist.) 29167

Murri, Romolo. Il cristianesimo e la religione di domani. Roma: Comitato di azione laica 1914. 76 p. (Bibliot. pop. di propaganda democrat. 2.) 29361

Rebillon, Armand. La situation économique du clergé à la veille de Révolution dans les districts de Rennes, de Fougères et de Vitry. Rennes: Oberthur 1913. CXXIX, 780 p. (Coll. de doc. inéd. s. l'hist. éc. de la Révolution franç.) 28557
Bibliographie: p. CXXVII—CXXIX.

Robertson, John Mackinnon. A short history of christianity. [1901.] 2. rev. ed. with additions. London: Watts 1913. XX, 352 p.
Bibliographie: p. 323—38. 28840

Schleiermacher, Frdr. Monologe nebst den Vorarbeiten. Mit Einleit., Index und Anmerkungen v. Frdr. Michael Schiele. [1902.] 2. erw. Aufl. v. Herm. Mulert. Lpzg.: Meiner 1914. XLVIII, 198 p.
— Philosophische Biblioth. 84. 3925/84

Schweitzer, Alb. Geschichte der Leben-Jesu-Forschung. [1906.] 2. neu bearb. u. verm. Aufl. d. Werkes: Von Reimarus zu Wrede. Tübingen: Mohr 1913. XII, 659 p. 28939
Bibliographie: p. 643—51.

Seeberg, Reinhold. Der Ursprung des Christusglaubens. Lpzg: Deichert 1914. 62 p. 28133

Solovjeff, Wlad. Die geistigen Grundlagen des Lebens. Das Geheimnis des Fortschrittes. Sonntags- und Osterbriefe. 3 Gespräche. Übers. v. Harry Köhler. Jena: Diederichs 1914. XVI, 387 p.
Bibliographie: p. 382—86.
— Solovjeff: Ausgew. Werke, 1. 28667/1

Sortais, Gaston. Les catholiques en face de la démocratie et du droit commun. Paris: De Gigord 1914. VIII, 309 p. 28608

Strauss, David Frdr. Das Leben Jesu für das Volk bearbeitet. Bd 1—2. [1864.] 21. Aufl. Lpzg: Kröner [1914.] 28326

Trine, Ralph Waldo. Der Neubau des Lebens. [New alignment of life. 1913.] Übers. v. Max Christlieb. Stuttgart: Engelhorn 1914. 235 p. 28350

Union de libres penseurs et de libres croyants. Le sentiment religieux à l'heure actuelle. Paris: Vrin 1914. 96 p. 28742

Violet, Bruno. Die Kirchengaustrittsbewegung. Neue erw. Ausg. Berlin: Evang. Bund. 1914. 36 p. 29295

Watson, Edw. Wm. The Church of England. London: Williams & Norgate 1914. 256 p. (Home univers. lib.) 28584
Bibliography: p. 253—54.

*

Tschirn, G. Die freireligiöse Bewegung in Deutschland und ihre Zukunft. DokFortschr. 1914. 4. p. 195—203.

3 Társadalom- tudomány

Sozialwissenschaft — Sociology

Adler, Max. Der soziologische Sinn der Lehre von Karl Marx. Lpzg: Hirschfeld 1914. 29 p. 28272

Comte, Aug. Entwurf der wissenschaftlichen Arbeiten welche für eine Reorganisation der Gesellschaft erforderlich sind. [Plan des travaux scientifiques nécessaires pour réorganiser la société. 1822.] Dtsch hg. eingel. & mit Anmerkungen v. Wilh. Ostwald. Lpzg: Unesma 1914. XI, 213 p. 28697

Finot, Jean. Progrès et bonheur. T. 1—2. Paris: Alcan 1914. 28764

Fouillée, Alfr. Humanitaires et libertaires au point de vue sociologique et morale. Paris: Alcan 1914. 209 p. 28627

Kováts Andor. Szociológiai jegyzetek. Keskémét: Szél 1914. 33 p. 28763

Melin, Gabr. La notion de prospérité et de supériorité sociales. [1908.] 2. éd. Paris: Bloud & Gay 1914. 62 p. (Questions de sociologie.) 28648

Monetti, Giulio. Problemi varii di sociologia generale. Vol. 1—2. Pref. del cte St. Medolago Albani. Introd. di Giuseppe Chiaudano. Bergamo: Alessandro 1913. 30251

Reynaud, L. Histoire générale de l'influence française en Allemagne. Paris: Hachette 1914. VIII, 554 p. 28928
Bibliographie: p. 536—50.

Roux, Paul. Précis de science sociale. Méthode et enquêtes. Paris: Giard 1914. 264 p. 28916

Spann, Othmar. Kurzgefasstes System der Gesellschaftslehre. Berlin: Guttentag 1914. XVI, 384 p. 28953

Sutherland, John. The bonds of society. London: Cranton & Ouseley [1914.] 382 p. 29250

Weisengrün, Paul. Die Erlösung vom Individualismus und Sozialismus. München: Reinhardt 1914. VIII, 306 p. 28115

*

Bechtold, F. Vom Wesen und der Bedeutung der heutigen Organisationen. RdschGemBeamte 1914. 16. p. 258—60.

Hayes, Edw. C. Effects of geographic conditions upon social realities. AmHSociol. 1914. 19, 6. p. 813—24.

Hobhouse, L. T., G. C. Wheeler, M. Ginsberg. The material culture and social institutions of the simpler peoples. SociolRev. 1914. 7, 3. p. 203—31.

Hottenger, G. L'extension du village. Sa transformation en agglomération industrielle. RéfSoc. 1914. 79. p. 433—48.

James, E. W. How to facilitate intercourse between city and country. AmCity 1914. 3. p. 325—30.

Niceforo, A. A vagyontalan osztályok anthropológiája. SociálpólSz. 1914. 4. p. 206—13.

Pringsheim, Otto. Kapitalistischer Geist und Klassenbewusstsein. ZSozWiss. 1914. 4. p. 231—43.

Wolfe, A. B. Shall we have an introductory course in social science. JIPolEcon. 1914. 3. p. 253—62.

302.5 Család. Nemi élet

Familie. Geschlechtsverkehr

Family. Sexual life

Fehér kereszt, Franciaország. La famille. Echos du 6. Cong. nat. de l'Étoile blanche, 1913. Paris: Cahors & Alençon 1914. 224 p. 29486

Hartley, C. Gasquoine (Mrs. Walter M. Gallichan). The position of woman in primitive society. London: Nash 1914. VIII, 275 p. 28929

*

Whitehouse, Lilian M. Women in primitive society. SociolRev. 1914. 7, 2. p. 141—55.

303.2 A faj szociológiája

Soziologie der Rasse

Social anthropology

Fraenkel, Manfr. Unfruchtbarmachung durch Röntgenstrahlen bei Verbrechern und Geisteskranken. Geleitw. v. A. Eulenburg. Berlin: Langenscheidt [1914.] 159 p. 29160

Laquer, B. Eugenik und Dysgenik. Wiesbaden: Bergmann 1914. 62 p. 29144
Bibliographie: p. 61—62.

Mecklin, John Moffatt. Democracy and race friction. New York: Macmillan 1914. X, 273 p. 28909

Reboul, Jacques. Sous le chêne celtique. [1912.] 3. éd. Paris: Sansot 1913. 284 p. 28595

Ripley, Wm F. The races of Europe. London: Kegan 1914. XXV, 624 p. 29124

Rousiers, Paul de. L'élite dans la société moderne. Son rôle. Paris: Colin 1914. 310 p. 28281

Salisbury, Caleb Wms. The progress of eugenics. London: Casell 1914. X, 259 p. 28460

*

Dealey, Wm. L. The eugenic-euthenic relation in child welfare. AmJSociol. 1914. 19, 6. p. 835—41.

Douwes-Dekker, E. T. E. Nationalismus und Klassenkampf in Holländisch-Indien. NZeit 1914. 2. 15. p. 657—67.

Frazer, J. G. A társadalmi embertan célja, HuszSzáz. 1914. 29. 3. p. 281—98.

Hazell, W. Suggestions for recording the life history and family connections of every individual. JStatSoc. 1914. 7. p. 705—23.

Hoffmann, Géza. Die rassenhygienischen Gesetze des Jahres 1913 in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. ArchRassGesBiol. 1914. 1. p. 21—32.

Roosevelt, Thdr. Twisted eugenics. Outlook 1914. 1. p. 30—35.

Salisbury, C. W. The first decade of modern eugenics. SociolRev. 1914. 7. 2. p. 126—40.

Schallmeyer, Wilh. Rassenprobleme. ZPol. 1914. 3. p. 412—27.

Spiller, G. Darwinism and sociology. SociolRev. 1914. 7. 3. p. 232—53.

Thumb, Alb. The modern Greek and his ancestry. ContempRev. 1914. 577. p. 99—108.

Wilhelm, E. Rassenhygiene. ArchSozHyg. 1914. 3—4. p. 328—43.

Zsidókérdés

Gregory, J. W. Bericht der wissenschaftlichen Expedition, welche die jüdischterritoriale Organisation ausgesandt hatte um Gebiete Angolas zu prüfen, ob sie für eine jüdische Ansiedlung geeignet sind. Wien: Zentralver. d. Ito 1914. 68 p. [1 t.] 7744

Juster, Jean. Les juifs dans l'Empire Romain. Leur condition juridique, économique et sociale. T. 1—2. Paris: Geuthner 1914. 28375

Knortz, Karl. Das amerikanische Judentum. Lpzg: Engel 1914. 43 p. 29145

Monriot, Alb. Le crime rituel chez les juifs. Préf. d'Edouard Drumont. Paris: Téqui 1914. X, 376 p. 28495

Oppenheimer, Franz. Gemeineigentum und Privateigentum an Grund und Boden. Berlin: Jüdischer Verl. 1914. 37 p. (Nationalfondsbiblioth. 1.) 29507

*

Anin, Max. A zsidó-bojkott Lengyelországban. Szociál-polSz. 1914. 4. p. 219—24.

Chasanowitsch, Leon. Ziele und Mittel des sozialistischen Zionismus. SozialistMh. 1914. 2, 15. p. 962—72.

Epstein, M. The Jews as an economic force. FortnRev. 1914. 4. p. 694—705.

Loeb, Moritz A. Ein Ausnahmegesetz gegen die jüdischen Handlungsgehilfen? SozPrax. 1914. 30. p. 854—55.

Quessel, Ludw. Die jüdische Neukolonisation Palästinas. SozialistMh. 1914. 2, 11. p. 672—84.

Schlesinger, Dav. Was sind „religiöse Bedenken“. Verw Arch. 1914. 22, 4—5. p. 383—94.

Seligmann, Raph. Über die Juden in Russland. SozialistMh. 1914. 2, 17. p. 1084—91.

Szabó Dezső. A magyar zsidóság organikus elhelyezkedése. HuszSzáz. 1914. 29. 3. p. 340—47.

Weinberg, H. Die jüdische Kolonisation Palästinas. WeltwirtschArch. 1914. 4, 1. p. 158—70.

Négerkérdés

Daniels, John. In freedom's birthplace. A study of the Boston Negroes. Boston: Houghton, Mifflin 1914. XIII, 496 p. 28475

*

Black and white in the South: the basis of adjustment. Outlook 1914. 10. p. 538—46.

Rose, John C. Movements of Negro population. Am EconRev. 1914. 4, 2. p. 281—92.

Stephenson, Gilbert T. The segregation of the white and Negro races in cities by legislation. NatMunicRev 1914. 3. p. 496—504.

Washington, Booker T. Black and white in the South schools for Negroes. Outlook 1914. 11. p. 590—93.

Egyéb faji kérdések

Baldwin, Elbert F. Chinese character. Outlook 1914. 2. p. 78—80.

Kunfi Zsigmond. Fajok és osztályok Magyarországon. Szociálizm. 1914. 8. p. 337—46.

Mc Kenzie, Fayette Avery. The assimilation of the American Indian. AmJlSociol 1914. 19, 6. p. 761—72.

307 Társadalmi lélektan

Gesellschaftspsychologie

Social psychology

Bauer, Wilh. Die öffentliche Meinung und ihre geschichtlichen Grundlagen. Tübingen: Mohr 1914. VII, 335 p. 29168

Chassériaud, R. La formation de l'opinion publique. Préf. de Ad. Doutré. Paris: Rivière 1914. 70 p. 28230

Kleinpaul, Rud. Volkpsychologie. Das Seelenleben im Spiegel der Sprache. Berlin: Göschen 1914. VII, 211 p. 29015

*

David, Alexandra. Chinesische Moral. DokFortschr. 1914. 4. p. 216—20.

Denyer, C. H. Entertainment and the entertained. *Charity OrgRev.* 1914. 3. p. 135—39.

Paulke, William Dudley. Public opinion. *NatiMunic Rev.* 1914. 2. p. 245—56.

Gillin, J. L. The sociology of recreation. *AmJlSociol.* 1914. 19. 6. p. 825—34.

Thöne, Franz. Die neuen Strömungen in der gebildeten Jugend Frankreichs. *SozKultur.* 1914. 7. p. 377—87.; 8—9. p. 479—501.

309 Társadalomtörténet

Kulturgegeschichte

History of civilisation

Burckhardt, Jak. Die Kultur der Renaissance in Italien. Bd 1—2. [1860.] 11. Aufl. besorgt v. Ludw. Geiger. Lpzg: Seemann 1913.

28149

Descriptio provinciae Bosnae—Argentinae. Facta per R. P. F. Franciscum a Varadino 1679. Szabadka: Soc. typographica [1914.] 15 p.

29035

Bzenszky Rud. Erdély leírása a 17. századból. B. R. syllogimaeának földrajzi leírása. Latinból ford., bev. & jegyz. ell. Banner János. Jászberény: Novotha 1913. 37 p.

28257

Du Bois-Reymond Em. Művelődéstörténet és természettudomány. [1878.] Ford. Kukuljevič József. Bp. 1914. 56 p. (Darvin-kvt. 7.)

29137

Leger, Louis. La Russie intellectuelle. Études et portraits. Paris: Maisson neuve 1914. 298 p.

29165

Drew, E. A. Clubland 200 years ago. *Ninet Cent.* 1914. 444. p. 376—88.

31 Statisztika. Népeség

Statistik. Demologie

Statistics. Demography

Olaszország. Népszámlálás 1911. Censimento della popolazione del regno d'Italia. Vol 1— . Roma 1914— . (Min. di agricult. Dir. gen. di stat. Off. d. censimento.) 1072

*

Anordnungen für die Reichsstatistik 1913. *VJHStatDR.* 1914. 1. p. 1—71.

Baines, Sir J. A. The census of the Empire. *JlStatSoc.* 1914. 3. p. 381—414.

Burgdörfer, Fritz. Die amtliche Statistik in deutschen Parlamenten. *AllgStatArch.* 1914. 1. p. 134—49.

Edgeworth, F. J. On the use of analytical geometry to represent certain kinds of statistics. *JlStatSoc.* 1914. 3. p. 415—32; 6—7. p. 653—71, 724—49.

Günther. Erkenntnistheorie und Statistik. *DStatZentralbl.* 1914. 3. 5. p. 81—90, 145—48.

Die Jubiläumsfeier der k. k. Statistischen Zentralkommission. *StatMSchr.* 1914. 1. p. 1—18.

Mayr, Geo. v. Die Statistik als Staatswissenschaft. *AllgStatArch.* 1914. 1. p. 1—10.

Methorst, W. H. Zur Erhebungstechnik der Volkszählungen. *DStatZentralbl.* 1914. 7. p. 209—15.

Methorst, W. H. Das Internationale statistische „Office Permanent.“ *AllgStatArch.* 1914. p. 129—34.

Mühlemann, C. Die amtliche Statistik der Schweiz an der Landesausstellung. *ZSchweizStat.* 1914. p. 120—23.

Poellnitz, Gerh. v. Praktische Verwendbarkeit logarithmischer Diagramme. *AllgStatArch.* 1914. 1. p. 19—31.

Pribram, Karl. Robert Meyer †. *StatMSchr.* 1914. 6. p. 309—33.

Proposed statistical survey of British towns. *MunJl.* (London) 1914. 1096. p. 125—26.

Schmid, Ferd. Der statistische Unterricht vor dem Forum der deutschen Hochschulen. *DStatZentralbl.* 1914. 4. p. 113—24.

Schott, Sigm. Götterdämmerung in der Statistik? *Allg StatArch.* 1914. 1. p. 11—18.

Sorer. Über die Erhebungsmethoden des amerikanischen Zensus. *StatMSchr.* 1914. 4. p. 230—32.

Wittschien, Otto. Zum 20jährigen Bestande des Statistischen Landesamtes für Steiermark. *StatMSchr.* 1914. 1. p. 19—44.

Zizek, Franz. Individualistische und kollektivistische Statistik. *StatMSchr.* 1914. 1. p. 45—64.

312 Népesedés

Bevölkerungsbewegung — Population

Bernát Istv. A népesedés problémája. Bp. Stephaneum 1914. 35 p.

28686

Bouillot, Henri. Une statistique de mortalité infantile. Thèse. Paris: Steinheil 1914. 56 p.

29047

Egyesült Államok. Népszámlálás. Population 1910. Nebraska-Wyoming, Alaska, Hawaii and Porto Rico. Washington: Gov. pr. off. 1913. 1225 p.

== Egyesült Államok. Népszámlálás. 13. Census 1910. 3.

666

Ballod, Karl. Die Bevölkerungsbewegung der letzten Jahrzehnte in Preussen und in einigen anderen wichtigen Staaten Europas. ZPrStatLA. 1914. 3. p. 239—89.

Behla, Rob. Die Blinden in Preussen. ZPrStatLA. 1914. 2. p. 125—40.

Bernheimer, Erich. Zur Frage der Berechnung von Totalindices in der Semiologie. StatMSchr. 1914. 4. p. 242—48.

Bowley A. L. Rural population in England and Wales: a study of the changes of density, occupations and ages. JStatSoc. 1914. 6. p. 597—652.

Drexel, Karl. Geburten und Sterbefälle in den grösseren Städten Österreichs 1901—10 und 1910—12. StatMSchr. 1914. 2—4. p. 81—137, 193—229.

Engelmann, Rich. Österreichs städtische Wohnplätze mit mehr als 25000 Einwohnern Ende 1910. StatMSchr. 1914. 7/8 p. 413—511.

Die Ergebnisse der Turnprüfung bei der Rekrutierung von Herbst 1912. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 64—83.

Fehlinger, H. Volksvermehrung in Indien. ZSozWiss. 1914. 4. p. 253—59.

Georgiewski, Paul. Säuglingssterblichkeit im Europäischen Russland 1909—11. AllgStatArch. 1914. 1. p. 45—52.

Goldziher Károly. Vizsgálatok a rokkantsági statisztika köréből. KözgazdSz. 1914. 5. p. 311—27.

Hecke. Die Frauen unter der Bevölkerung der Vereinigten Staaten und den Einwanderern. StatMSchr. 1914. 4. p. 241—42.

Humbourg, Eugen Ritter v. Die berufliche und soziale Gliederung der Bevölkerung. StatMSchr. 1914. 6. p. 333—408.

Kollmann, Paul. Die berufliche und soziale Gliederung des deutschen Volkes nach der Berufszählung vom 12. Juni 1907. Schmollers Jb. 1914. 2. p. 59—132.

Kaufmann, Al. Statistik oder Sterblichkeitsmessungen. DStatZentralbl. 1914. 2. p. 53—57.

Landsberg, O. Die Methode der Sterblichkeitstafel und ihre Anwendung auf andere statistische Probleme. DStatZentralbl. 1914. 1. p. 1—10; 2. p. 41—52.

Lorenz, Jak. Die Fluktuation der industriellen Bevölkerung und die Schwankungen im Beschäftigungsgrade. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 7—14.

MacCallum Scott, A. The suicide club. ContempRev. 1914. 580. p. 491—98.

Martini, Paul. Die österreichische Volkszählung vom 31. Dez. 1910. Schmollers Jb. 1914. 2. p. 133—42.

Müller, Joh. Bevölkerungsentwicklung der Vororte Berlin, London und Paris seit 1801. JBNationalök. 1914. 47. 5. p. 676—83.

Prinzing, F. Die Bevölkerungsentwicklung in Irland. ZSozWiss. 1914. 1. p. 18—29; 2. p. 94—108.

Roemer, H. Zur Reform der deutschen Irrenstatistik. ArchSozHyg. 1914. 3—4. p. 308—27.

Roesle, E. Die Entwicklung der Bevölkerung in den Kulturstaaten in dem ersten Jahrzehnt dieses Jahrhunderts. ArchSozHyg. 1914. 3—4. p. 34—91.

Roesle, E. Die Organisation der Morbiditätsstatistik in Russland. ArchSozHyg. 1914. 1. p. 52—72.

312.12 Születések korlátozása

Geburtenrückgang

Limitation of natality

Grotjahn, Alfr. Geburtenrückgang und Geburtenregelung im Lichte der individuellen und der sozialen Hygiene. Berlin: Marcus 1914. XIV, 371 p. 28952

Gruber, Max v. Ursachen und Bekämpfung des Geburtenrückgangs im Deutschen Reich. München: Lehmann 1914. 76 p. 28531

Roesle, E. Der Geburtenrückgang. Seine Literatur und die Methodik seiner Ausmassbestimmung. Lpzg: Vogel 1914. 76 p. (Archiv f. soz. Hyg. & Demogr. Erg.H. I.) 28932

Schrenck, Burchard v. Zur Frage des Geburtenrückgangs und der sinkenden Sterblichkeit. Riga: Müller 1914. XVI, 59 p. (Aus: Beitr. z. Stat. d. Stadt Riga, 2.) 7739

*

Berta, Luigi. Beiträge zum Problem des Neomalthusianismus. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 425—59.

Feld, Wilh. Eine Schwierigkeit bei der familienstatistischen Erfassung des Geburtenrückgangs. StatMSchr. 1914. 5. p. 280—84.

Feld, Wilh. Statistik des Geburtenrückgangs. JBNationalök. 1914. 47, 6. p. 811—27.

Feld, Wilh. Geburtenhäufigkeit und wirtschaftlich-soziale Entwicklung. ZSozWiss. 1914. 4. p. 267—71.

Fürth, Henriette. Der Geburtenrückgang in Deutschland. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 336—41.

Kosić, Mirko M. Der Geburtenrückgang in Ungarn. Allg StatArch. 1914. 1. p. 32—44.

Rigby, James A. The diminishing birth-rate: is it a national danger? NinetCent. 1914. 444. p. 434—45.

Rost. Das Problem des Geburtenrückgangs. SozKultur. 1914. 7. p. 413—25.

Weinberg, Wilh. Die Abnahme der Knabenziffer bei in männlicher Linie aussterbenden und erhaltenen Geschlechtern. ArchRassGesBiol. 1914. 1. p. 46—95.

32 Államtudomány

Staatwissenschaft — Political science

Balogh Art. Jogállam Bp.: Akad. 1914. 57 p. — Érték. a társ. tud. köréből, 14. 8. 3444/14

Maier, Hans v. Die geistesgeschichtlichen Grundlagen der konstitutionellen Theorie. Tübingen: Mohr 1914. 83 p. 29229
Bibliographie: p. 79—83.

Reimers, Jul. Der Lehnstaat in Georgien.
Lpzg: Voigtländer 1914. 61. p. (Beitr. z.
Kultur- & Universalgesch.) A 47.32/1

Wirth, Albr. Rasse und Volk. Halle: Nie-
meyer 1914. VI, 353 p. 28532

*

Hilferding, Rud. Organisationsmacht und Staatsgewalt.
NZeit. 1914. 2, 4. p. 140—56.

Hill, Dav. Jayne. The state and the citizen. NorthAmRev.
1914. 2. p. 185—93.

Wlassics Gyula. Nemzet és állam. BpSz. 1914. 3. p.
351—62.

322 Állam és egyház

Staat und Kirche — Church and state

Dugas, L. Penseurs libres et liberté de pen-
sée. Paris: Alcan 1914. VI, 185 p. (Bib-
lioth. de philosophie contemp.) 28379

Thillet, L. Les doctrines politiques de Léon
XIII. Thèse. Bordeaux: Punivers 1914.
158 p. 28981
Bibliographie: p. 153—55.

*

Blackshaw, W. Ecclesiastical politics in Germany. Con-
tempRev. 1914. 581. p. 678—87.

Dimmet, Ernest. Does the Church play any active part
in France? NinetCent. 1914. 449. p. 13—28.

Frodsham, George Horsfall. The legal position of the
Church of England in Australia. NinetCent. 1914.
444. p. 365—75.

Les rapports sociaux et la tolérance religieuse au Ca-
nada. RéfSoc. 1914. 73. p. 62—92.

Murri, Romolo. The political aspect of the religious
problem in Italy. ContempRev. 1914. 581. p. 631—38.

Thompson, J. M. The position of the liberal clergy.
ContempRev. 1914. 582. p. 826—33.

Wilkinson, J. Frome. Church of England reform and
federation with other protestant churches. Contemp
Rev. 1914. 579. p. 349—58.

323 Belpolitika

Innere Politik — Home politics

Ausztria

Fuchs, Thdr. Der Zusammenbruch der öster-
reichischen Verfassung und ihre Wieder-
aufrichtung. Pozsony: Wigand 1914. 46 p.
28256

Steed, Henry Wickham. La monarchie des
Habsbourg. Paris: Colin 1914. VIII, 444 p.
29020

*

Bauer, Otto. Die Wurzeln des Absolutismus. Kampf
1914. 8. p. 337—41.

Boross László. A Habsburgmonarchia. HuszSzáz. 1914.
29, 2. p. 151—70.; 3. p. 310—23.

Engels Frigyes. A vég kezdete Ausztriában. Szocializm.
1914. 5. p. 212—16.

Franciaország

Barrès, Maur. Dans le cloaque. [1914.] 3.
éd. Paris: Émile-Paul 1914. 120 p. 28324

Fernau, Herm. Die französische Demokratie.
München: Duncker & Humblot 1914. IV,
350 p. 28541

Gohier, Urbain. La sociale. La vie large.
Deutschland über alles! Paris: Lib. franc.
1914. 188 p. 28730

Jouvenel, Rob. de. La république des cama-
rades. 15. éd. Paris: Grasset 1914. 272 p.
28474

Valois, Geo. La monarchie et la classe
ouvrière. [1909.] Paris: Nouv. libr. nat.
1914. CXX, 392 p. 29246

*

Chatterton-Hill, Geo. The decline of the French re-
public. NinetCent. 1914. 444. p. 262—91.

Chatterton-Hill, Geo. The royalist revival. NinetCent.
1914. 449. p. 29—56.

Guillaume, James. La question politique. VieOuvr.
1914. 106. p. 243—56.

Leroy-Beaulieu, Paul. A la veille des élections légis-
latives. EconomisteFranc. 1914. 17. p. 597—99.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les élections législatives. Eco-
nomisteFranc. 1914. 18. p. 637—39.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les prochaines élections. Eco-
nomisteFranc. 1914. 15. p. 521—23.

Leroy-Beaulieu, Paul. La chambre nouvelle et la situa-
tion. EconomisteFranc. 1914. 20. p. 717—19.

Rappoport, Ch. Die französischen Wahlen am 26.
April und 10. Mai. NZeit. 1914. 2, 8 p. 339—45.

Séverac, J. B. Les élections législatives et le parti
socialiste. MouvementSocialiste. 1914. 263—64. p. 319—33.

Whyte, H. F. The political situation in France. Ninet
Cent. 1914. 446. p. 797—810.

Kina

Maybon, Alb. La République Chinoise. Préf.
de Stéphen Pichon. 1914. XIX, 268 p.
A 51.32/1

*

Le conflit constitutionnel [en Chine]. RevJaune 1914. 2. p. 51-66.

Le message présidentiel: Le rapport de la conférence de révision. Promulgation [en Chine]. RevJaune. 1914. 6. p. 248-58.

Le Pacte constitutionnel, texte révisé de la constitution provisoire [en Chine]. RevJaune 1914. 6. p. 259-68.

The political situation in China. Socialist Rev. 1914. 69. p. 134-42.

La révision de la constitution provisoire [en Chine]. RevJaune. 1914. 6. p. 243-47.

Mexiko

Fyfe, H. Hamilton. The real Mexico. London: Heinemann 1914. VIII, 247 p. 28566

*

Mexikó. MagyTárstudSz. 1914. 6.. p. 449-54.

Zombory Istv. A nagybeteg Mexikó. MagyFigy. 1914. 2,10 p. 274-89.

Nagybritannia

*

Curio. Current politics. FortnRev. 1914. p. 225-37.

Kennedy, J. M. Toryism and the next election. Ninet Cent. 1914. 445. p. 499-514.

Salmon, Edw. Mr. Chamberlain. FortnRev. 1914. 2. p. 217-24.

Németország

Liman, Paul. Der Kronprinz. Gedanken über Deutschlands Zukunft. Minden i. W. Köhler 1914. 295 p. 29527

*

Barker, J. Ellis. Autocratic and democratic Germany. NinetCent. 1914. 444. p. 240-61.

Cromer. The home policy of Germany. NinetCent. 1914. 445. p. 489-98.

Filip, Franz. Kleinstaatliche Verpreussung. NZeit. 1914. 2,13. p. 585-91.

Johnston, Harry H. Germany and Alsace-Lorraine. Ninet Cent. 1914. 443. p. 34-42.

Malberg, Carré de. La condition juridique de l'Alsace-Lorraine. RevDroitPubl. 1914. 1. p. 3-47.

Mattutat, H. Das Ende der liberalen Ära in Württemberg. NZeit. 1914. 2, 10. p. 441-47.

Nemmele, Herm. Der Bankrott der badischen Grossblockpolitik. NZeit. 1914. 2,10. p. 434-40.

Oroszország

Kovalevsky, Maxime. La Russie sociale. Paris: Giard 1914. 178 p. (Biblioth. sociol. intern.) 28583

*

Kovalevsky, Maxime. La contre-révolution en Russie. RevPollnt. 1914. 7. p. 1-22; 8. p. 156-84.

La Rocca, Luigi. Constantinopoli e le condizioni presenti della Turchia. NAntologia 1914. 1015. p. 466-79.

Varga Jenő. Az új orosz forradalom. Szocializm. 1914. 7. p. 304-9.

Winter, Nevin O. Autocracy and bureaucracy in Russia. NorthAmRev. 1914. 3. p. 379-89.

Portugália

Lebesgue, Phileas. La République Portugaise. Paris: Snasot [1914.] 387 p. 28263

*

McCullagh, Francis. Portugal: the nightmare republic. NinetCent. 1914. 443. p. 148-71.

Gibbs, Philip. The tyranny in Portugal. ContempRev. 1914. 577. p. 30-38.

Egyéb országok

Le Gouvernement catholique. Le bilan de son action. Bruxelles: Goemaere 1914. 632 p. 29048

Puau, René. Le malheureuse Épire. Paris: Perrin 1914. VII, 198 p. 28539

*

Brouckère, L. de. Die Wahlen und die Aussichten des Wahlrechtskampfes in Belgien. NZeit. 1914. 2, 18. p. 796-808.

Cook, Edw. T. 9 years of liberal imperialism. Contemp Rev. 1914. 577. p. 1-11.

The first year of the Wilson administration. A review. Outlook 1914. 10. p. 523-29.

Jausson, Wilh. Die politische Krise in Schweden. NZeit. 1914. 2, 5. p. 196-202.

Järte, Otto. Die politische Krise und die Reichstagswahlen 1914 in Schweden. SozialistMh. 1914. 2, 10. p. 595-608.

Ipolyi Tamás. Politikai jegyzetek. Szocializm. 1914. 8. p. 371-77.

323.1 Nemzetiségi kérdés

Nationalitätenfrage — National question

Ir kérdés

Jones, Tom Bruce. One hundred reasons against home rule. Edinburgh: Oliver 1914. 115 p. 28480

MacCarthy, Mich. J. F. Priests and people in Ireland. [1902.] London: Simpkin 1914. XV, 624 p. 29386

*

Atherley-Jones, L. A., Moreton Frewen & Dunraven. Our unsolved enigma. NinetCent. 1914. 444. p. 292—327.

Bing Ede János. Ulster és a Home Rule. MagyFigy. 1914. 2, 12. p. 425—35.

Blake, Henry, A. V. Dicey, F. G. Stone. The enigma still unsolved? NinetCent. 1914. 446. p. 709—28.

Charnwood. The federal solution. ContempRev. 1914. 582. p. 773—82.

Compton-Rickett, Jos. The fortunes of Home Rule and of Ulster. ContempRev. 1914. 580. p. 457—65.

Custos. The Unionist party and defence policy. Fortn Rev. 1914. 4. p. 608—16.

Greig, J. W. Some aspects of Scottish Home Rule. ContempRev. 1914. 580. p. 474—83.

Gwynn, Stephen. La crise irlandaise. RevPollnt. 1914. 8. p. 111—28.

Keane, John. A resident landlord's view of the Irish problem. NinetCent. 1914. 445. p. 479—88.

Lathbury, D. C. Compromise or dissolution. NinetCent. 1914. 443. p. 19—33.

Lilly, W. S. The Irish difficulty. NinetCent. 1914. 446. p. 729—43.

MacCullagh, Francis. The Ulster catholic. ContempRev. 1914. 580. p. 533—41.

Mackay, Edw. G. The naked issue in Ulster. Outlook 1914. 8. p. 415—18.

Macneill, J. G. Swift. The Irish parliament and the mandate for the union. ContempRev. 1914. 579. p. 331—39.

Marriott, J. A. R. The constitution in suspense. Ninet Cent. 1914. 443. p. 1—18.

Nicholson, A. P. The parting of the ways. NinetCent. 1914. 444. p. 328—41.

Rothstein, Th. Die Krise in England. NZeit. 1914. 23. p. 106—20.

Smith, H. B. Lees. The future of the Home Rule bill. Contemp Rev. 1914. 579. p. 305—10.

Tytus, Grace S. H. & Frank Harper. The struggle over Home Rule: two opposing views. Outlook 1914. 14. p. 750—56.

Welldon. The Home Rule bill and Lancashire. Ninet Cent. 1914. 445. p. 465—78.

Nemzetiségi kérdés Magyarországon

Felvidéki magyar közművelődési egyesület. Felirat a miniszterelnökhöz a felvidéki tótok gazdasági támogatásáról. Nyitra 1914. 13 p. 7659

*

Aradi Vikt. Kultúregyesületeink kulturmunkája. HuszSzáz. 1914. 29, 1. p. 23—41.

Benisch Art. Városaink nemzetiségi viszonyai. Magy Figy. 1914. 2, 10. p. 256—73.

Berzeviczy Alb. Bárd E ötvös József és a nemzetiségi kérdés. BpSz. 1914. jun. p. 321—29.

Bresztovszky Ernő. A megye és a nemzetiségi kérdés. Szocializm. 1914. 5. p. 198—207.

Hegedüs Istv. Drávántúlról. MagyFigy. 1914. 3, 14. p. 136—43.

Kunfi Zsigm. Klassen und Nationen in Ungarn. Kampf. 1914. 8. p. 346—54.

Lábán Antal. Deák Ferenc a pánszláviszmusról 1843-ban. MagyFigy. 1914. 3, 13. p. 22—27.

Lukács György. Le problème roumain en Hongrie. Rev Pollnt. 1914. 2. p. 151—58.

323.2 Államellenes törekvések

Staatsfeindliche Bestrebungen

Revolutionary movements

Gegen den Antimilitarismus. Eine Flugschrift v. G. P. Teschen 1914. P 323.24 (04)

Kautsky, Karl. Der politische Massenstreik. Beitrag zur Geschichte der Massenstreikdiskussionen innerhalb der deutschen Sozialdemokratie. Berlin: Vorwärts 1914. 302 p. 28268

Laufenberg, H. Der politische Streik. Stuttgart: Dietz 1914. VII, 260 p. 28127

*

Kampfmeyer, Paul. Zum Massenstreikproblem. SozialistMh. 1914. 2, 14. p. 903—10.

Kautsky, Karl. Massendemonstrationen vor Gericht. NZeit. 1914. 2, 15. p. 652—57.

325.1—325.2 Be- és kivándorlás

Ein- und Auswanderung

Emigration and immigration

Epstein László. A tengerentúli kivándorlás elmeorvosi szempontból. Bp.: Pápai 1914. 49 p. (Az Orvosi hetilap tud. közl.) **28447**

*

Boyd, T. Hunter. Memorandum on immigration to Canada. BullContreChômage 1914. 2. p. 499—502.

Cammaerts, Em. Le problème de la main d'oeuvre dans l'Afrique australe. RevEconInt. 1914. 3. p. 599—613.

Diamond, Herm. Auswanderungspolitik—Auswanderungsskandale. Kampf. 1914. 8. p. 357—63.

Hunyár Algernon. Öthalom község kivándorlása. Közig. Sz. 1914. 4. p. 271—74.

Kellor, Frances A. Who is responsible for the immigrant? Outlook 1914. 17. p. 912—18.

Schiff, F. Änderungen in der Körperform bei amerikanischen Einwanderern. ArchRassGesBiol. 1914. 6. p. 778—80.

325.332 Telepítés

Innere Kolonisation — Settlement

Beuster, Fritz. Wie fördern wir praktisch das Siedelungswesen Gross-Berlins? Vortr.

— Berlin. Gross-Berliner Ver. f. Kleinwohnungswesen. Jahresber. 1914. p. 29—38. **1082/1**

Bodor Antal. Délmagyarországi telepítések története és hatása a mai közállapotokra. Bp.: Stephaneum 1914. 70 p. 6 t. **28938**

Colajanni, Luigi. Latifondi e colonie interne. Caltanissetta: Tip. Petrantonio 1914. 44 p. **29292**

Hoffmann Fer. Földhasznosítás, öntözés és telepítés az Egyesült-Államokban. Bp.: Pátria 1914. 22 p. (A Mezőgazd. szemléből.) **29001**

Oertzen, Karl Bernh. v. Landflucht, Kleinsiedlung und Landarbeit. Jena: Fischer 1914. IX, 395 p.
— Archiv f. exakte Wirtschaftsforschung. Erg. H. 14. **3903/14**

Telepések naptára. Kiadja az Országos magy. gazdasági egyesület. 1914. Bp. **4401**

*

Berthold. Ipari munkások falusi rendszerű letelepítése. KözigSz. 1914. 4. p. 209—32.

Bodor Antal. Telepítések és települések Délmagyarországon. MagyGazdSz. 1914. 4. p. 243—59; 5. p. 297—319.

329 Pártok

Politische Parteien — Political parties

Dessaint, J. Les conservateurs republicains et leur mission d'après Aug. Comte. Paris: Perrin 1914. 156 p. **28591**

Güttler, Gerhart. Die englische Arbeiterpartei. Jena: Fischer 1914. X, 210 p. **28937**

Hoensbroech, Paul, Gr. v. Das Zentrum, ein Fremdkörper im nationalpolitischen und kulturellen Leben. Lpzg: Breitkopf 1914. 192 p. **28159**

Kövér György. Kié legyen a magyar föld? Bp.: Toldi [1914.] 72 p. **28488**

Magyarország. Nemzeti munkapárt orsz. köre. Tagok névsora. [Bp. 1914.] **1012**

Pierre, Jules. L'Action française et ses directions païennes. Réponse à Maurras. P. 1.— Paris: Amat 1914— . **28645**

*

Buchinger Manó. Választási harc előtt. A pártszervezetek kiépítése. Szociálizm. 1914. 5. p. 193—98.

Richberg, Donald R. „Five brothers“ or „trust triplets“? A vital issue between democrats and progressives. Outlook 1914. 12. p. 638—41.

Ruhl, Arth. Campaigning in Costa Rica. Outlook 1914. 1. p. 35—40.

Sulzbach, Walt. Betrachtungen über die Grundlagen der politischen Parteibildung. ArchSozWiss. 1914. 38. 1. 115—54.

Toricelli, Cesare. Le organizzazioni dei cattolici in Italia. NAntologia 1914. 1009. p. 129—37.

Vanczák János. A pártszervezetek kiépítésének kérdéséhez. Szociálizm. 1914. 6. p. 285—88.

330 Társadalmi kérdés

Soziale Frage — Social question

Montemartini, Giov. Un decennio di vita nei corpi consultativi della legislazione sociale in Italia 1903—1912. Cremona 1914. **P 3304(5)**

Rothe, Art. Das soziale Rätsel. Die Lösung der sozialen Frage durch Warenökonomie und Genussserhöhung. Dresden: Holze & Pahl 1914. 191 p. **29038**

Wells, H. G. An Englishman looks at the world. Unrestrained remarks upon contemporary matters. London: Cassell 1914. VIII, 357 p. **28241**

*

Lloyd George, [D.] Angol és német szociálpolitika. Szociálpol.Sz. 1914. 4. p. 202—5.

Gesellschaft für soziale Reform. Ausserordentliche Hauptversammlung. SozPrax. 1914. 33. p. 921—29.

Loria, Achille. La politique sociale en Angleterre et en Allemagne. RevEconInt. 1914. 2. p. 231—53.

Marschan Géza. A szociálpolitikai törvényhozás 1913-ban. TársadMuzSz. 1914. 2. p. 153—63.

331 Munkáskérdés

Arbeiterfrage — Labor question

Grigaut, Maur. Les travailleurs des deux sexes devant les lois du travail et les oeuvres sociales. Préf. de Léon Bourgeois. Paris: Colin 1914. VII, 159 p. **29427**

Kaskel, Walt. Die rechtliche Natur des Arbeiterschutzes. München: Duncker & Humblot 1914. 30 p. **28993**

Kuske, Bruno. Die städtischen Handels- und Verkehrsarbeiter und die Anfänge städtischer Sozialpolitik in Cöln bis zum Ende des 18. Jhs. Bonn: Marcus & Weber 1914. 118 p. (Cölner Stud. z. Staats- & Wirtschaftsleben, 8.) **29000**

*

Arbeitsämter und arbeitsstatistische Ämter im Ausland. RArbBl. 1914. 3. p. 205—9.

Babson, Roger Ward. The future of the working classes. Boston: Babson's Stat. organisation 1913. 76 p.

Blane, Wm. The labour problem in South-Africa. Ninet Cent. 1914. 445. p. 700—708.

Bunzel, Jul. Eine amtliche Darstellung der Anfänge der österreichischen Arbeiterbewegung. VJSchrSozWirtsch Gesch. 1914. 12, 1—2. p. 284—99.

Cermak, Karl. Kulturelle Leistungen der Arbeiterbewegung. Kampf. 1914. 9. p. 427—30.

Danneberg, Rob. Ein Blick ins Innere der Wiener Arbeiterbewegung. Kampf. 1914. 3. p. 392—401.

Le développement de la législation en Europe et aux États-Unis, 1913. BullOffTravail. 1914. 1. p. 134—41.

Eaves, Lucile. Social politics in California. AmEconRev. 1914. 4, 2. p. 450—54.

Luzzatti, Luigi. I primi saggi della legislazione etico-sociale in Italia. NAntologia. 1914. 1017. p. 3—11.

Lee, Algernon. Zur Geschichte der amerikanischen Arbeiterbewegung. NZeit. 1914. 2, 13. p. 571—76.

Leggi di protezione in singole industrie [in Francia.] BollOffLav. 1914. 1. p. 92—95.

Mai, Aug. Neue Tendenzen in der englischen Arbeiterbewegung. NZeit. 1914. 2, 15. p. 671—679.

Pernerstorfer, Engelbert. Arbeiterschaft und Kultur. DokFortschr. 1914. 5. p. 259—62.

Smith, C. The working of the Trade boards act in Great Britain and Ireland. JIPolEcon. 1914. 7. p. 605—29.

Wiedfeldt. Arbeiterfürsorge bei deutschen oder deutsch-beeinflussten Betrieben in China. SozPrax. 1914. 37 p. 1017—23.

Wie werden Arbeiterinteressen vertreten? KorrBIGewerkschDeutschl. 1914. 9. p. 127—29.

Wissel, Rud. Grundfragen eines einheitlichen Arbeitsrechts. SozialistMh. 1914. 2, 11. p. 689—98.

Woldt, Rich. Der gelernte und der ungelernte Arbeiter in der Industrie. Kampf. 1914. 10. p. 463—68.

Zamanski, J. L'accord dans le monde du travail. Mouvsoc. 1914. 3. p. 261—72.

331:384 Ipari munkások

Industrielle Arbeiter — Industrial workers

Deutscher Holzarbeiterverband. Die Arbeitsverhältnisse in den Betrieben der Holzwarenindustrie. Ergebnisse einer statistischen Erhebung, 1912. Berlin 1914. 68 p. **28503**

Magyarországi festőmunkásszövetség. Egy évtized a magyarországi festőmunkások szervezkedéséből és gazdasági harcaiból. Bp.: Festők szaklapja 1914. 95 p. **28778**

Pasquet, D. Londres et les ouvriers de Londres. Paris: Colin 1914. 762 p. **29108**
Bibliographie: p. 717—45.

*

Die Arbeitsbedingungen in den Eisen- und Stahlwerken in der Nordamerikanischen Union. SozPrax. 1914. 35 p. 978—81.

Good, T. The railway labour problem. FinRevRev. 1914. 4. p. 405—8.

Das Lebensalter der deutschen Industriearbeiter in den wichtigsten Gewerbezeigen. RArbBl. 1914. 3—8. p. 216—24, 314—22, 398—402, 478—82, 574—78, 653—62.

Übersichten über die Altersgliederung der Industriearbeiter nach Gewerbezeigen und Bezirken auf Grund der Berichte der preussischen Gewerbeaufsichtsbeamten, 1912. RArbBl. 1914. 4. Sonderbeil. p. 1—8.

331.63 Mezőgazdasági munkások

Landwirtschaftliche Arbeiter
Agricultural laborers

Grisewood, Harman & Ellis Robins. Land and the politicians. London: Duckworth 1914. XIII, 128 p. 28663

*

Marchionini, Karl. Zur Bekämpfung des Landarbeitermangels. NZeit. 1914. 2, 16. p. 711—18.

Die Schlichtungstätigkeit der preussischen Landwirtschaftskammern und der Deutschen Arbeiterzentrale bei Streitigkeiten zwischen Arbeitgebern und Arbeitnehmern in der Landwirtschaft. RArbBl. 1914. 7. p. 580—84.

Schultz, Art. Landarbeiterverband und Landarbeiteransiedlung. SozialistMh. 1914. 2, 12—13. 800—9.

331.11 Munkaszerződés Arbeitsvertrag — Work contract

Deutscher Holzarbeiterverband. Tarifverträge des D. H. V. 1913. Hg. vom Verbandsvorstand. Berlin 1914. 386 p. 29322

Gesellschaft für soziale Reform. Tarifvertragsrecht. Einigungswesen. Jena: Fischer 1914. 281 p.
== Schriften d. Ges. f. soz. Reform, 45—46. 3658/5

*

Ágoston Péter. A szolgálati szerződés a polgári törvénykönyv tervezetében. Szocializmus. 1914. 8. p. 364—70.

Feuerstein, Franz. Die neuen Tarifverträge im Zentralverband deutscher Konsumvereine. SozialistMh. 1914. 2, 11. p. 684—88.

Kulemann, W. Zur Rechtslage der Kollektivverträge. ArchSozWiss. 1914. 38, 3. p. 752—68.

Loewenfeld, Phil. Wem gehört das Vermögen einer zu einem Unternehmen gehörigen Strafgelderkasse nach Einstellung des Betriebes? KorrBIGewerkschDeutschl. 1914. 16. Arbeiterrechtsbeil. 4. p. 49—51.

Olaszország. Törvényjavaslatok, 1914. Disegno di legge sul contratto di lavoro nelle miniere presentato alla Camera dei deputati nella seduta del 12 febbraio 1914. BollUffLav. 1914. 1. p. 68—91.

Sinzheimer, Hugo. Der Tarifgedanke in Deutschland. AnnSozPol. 1914. 3, 5—6. p. 531—56.

Die Tarifverträge unter der Kriegskonjunktur. SozPrax. 1914. 47. p. 1268—71.

331.15 Egyeztetés és békéltetés Einigungsämter und Schiedsgerichte Conciliation and arbitration

Junghann, Heinr. Der Staat als Schlichter gewerblicher Streitigkeiten in den Vereinigten Staaten, Kanada und Australien. Tübingen: Mohr 1914. XII, 92 p. 29114

Méhely Kálmán. Az ipari bíróságokról szóló törvényjavaslat. 1914. R 331.16 (439)

Magyarország. Kereskedelemügyi minisztérium. Törvényjavaslat az ipari bíróságokról. Előadói tervezet. Bp.: Athenaeum 1914. 58 p. 7772

Németország. Statistisches Amt. Abteilung für Arbeiterstatistik. Statistik der Tätigkeit der Gewerbe- und Kaufmannsgerichte. 1913—Berlin (S. Beil. z. Reichsarbeitsbl. 1.) 4485

*

Ausbau und Vervollkommen des gewerblichen Einigungswesens. SozPrax. 1914. 43. p. 1181—84.

Beiträge zur Entwicklung des Einigungs- und Schiedswesens im Auslande. Grossbritannien. RArbBl. 1914. 6. p. 497—499.

Az ipari bíróságok. SzociálpolSz. 1914. 3. p. 155—65. 4. p. 225—32.

Das kanadische Gesetz über Untersuchung und Beilegung gewerblicher Streitigkeiten. RArbBl. 1914. 3. p. 234—42.

Kramolin Ernő. Megjegyzések az iparbírói javaslat-hoz. MunkásÜz. 1914. 8. p. 273—89.

Méhely Kálmán. Az ipari bíróságokról szóló törvényjavaslat. MunkásÜz. 1914. 8. p. 289—300.

331.2 Munkabér Arbeitslohn — Wages

Heyde, Ludw. Die Trinkgeldablösung im Gastwirtsgewerbe. Jena: Fischer 1914. 63 p.
== Schriften d. Ges. f. soz. Reform, 49. 3658/6

Pesl, D. Der Mindestlohn. München: Duncker & Humblot 1914. VI, 403 p. 29122

Roesler, Max. Arbeiterbeteiligung an Führung, Ertrag und Besitz von Gewerbebetrieben. Dresden: Böhmert 1914. 74 p. 29312

Tawney, R. H. The establishment of minimum rates in the chainmaking industry under the Trade boards act of 1909. London: Bell 1914. XIII, 157 p.
== Studies in the minimum wage, 1. 4386/1

*

Bernstein, Ed. Die Gewerkschaften und das Lohnproblem. SozialistMh. 1914. 2. 11. p. 729—35.

Heaton, H. Wages in Yorkshire in the 17. and 18. century. EconJl. 1914. 94. p. 218—35.

Kautsky, K. Arbeiterlöhne und Teuerung in Westeuropa und Deutschland. NZeit. 1914. 2, 7. p. 284—92.

Le salaire minimum dans l'industrie à domicile. Bull OffTravail. 1914. 1. p. 45—53.

Lohnfortzahlung im Kriege. SozPrax. 1914. 46. p. 1252—54.

Millis, H. A. Some aspects of the minimum wage. JIPolEcon. 1914. 2. p. 132—59.

Münch, Paul. Ermässigte Mieten — Erhöhte Löhne. — Ein Beitrag zur Trinkgeldfrage. SozPrax. 1914. 36. p. 996—97.

Powell, Fred. Wilbur. Mediation and arbitration of railroad wage controversies. QuartJEcon. 1914. 2. p. 360—72.

Rowntree, B. Seebohm. The effect of minimum wage legislation upon British industry. FinRevRev. 1914. 7. p. 774—85.

Verity, Geo. M. & Lawrence F. Abbott. Profit-sharing: a discussion of the Ford plan. Outlook 1914. 12. p. 627—31.

Verity, Geo. M. Profit-sharing in operation. Outlook 1914. 107. 3. p. 123—26.

Vogt, Paul L. Functional industrial relationships and the wage rate. AmJlSociol. 1914. 19. 6. p. 753—60.

331.3+331.4 Női- és

gyermekmunka

Frauen- und Kinderarbeit

Labor of women and children

Deutsch, Jul. Die Kinderarbeit und ihre Bekämpfung. Zürich: Rascher 1914. XI, 247 p. 29244

Freemann, Arnold. Boy life and labour. Pref. by M. E. Sadler. London: King 1914. XIII, 252 p. 29102
Bibliography: p. 233—48.

Trades for London girls and how to enter them. Comp. by the Apprenticeship and skilled employment association. [1909.] Reissue, with add. London: Longmans 1914. 167 p. 29424

*

Abelsdorff, W. Frauen- und Kinderarbeit in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. ArchSozHyg. 1914. 2. p. 166—206.

Adler, N. School children as wage earners. ContempRev. 1914. 583. p. 77—86.

Colbert, Karl. Erhebung über die Kinderarbeit in Österreich, 1908. DokFortschr. 1914. 2. p. 117—23.

De Ville-Chabrolle, Marcel. Le travail des femmes en divers pays. BullStatFrance. 1914. 3. 2. p. 170—223.

Fischer, Edm. Frauenarbeit und Familie. AnnSozPo 1914. 3, 5—6. p. 557—93.

Frauenarbeit in England. ZSozWiss. 1914. 5. p. 349—52.

Jevons, H. W. Industrial prospects for boys and girls. CharityOrgRev. 1914. 4. p. 190—209.

Trauttmansdorff. Kinderarbeit. ÖstRdsch. 1914. 41, 2. p. 121—33.

331.61 Munkanélküliség

Arbeitslosigkeit — Unemployment

Essen. Statistisches Amt. Die städtische Arbeitslosenbeschäftigung in Essen im Winter 1913/14.

— Essen. Stat. Amt. Essener Stat. 1. 1914. p. 20—23. 1 t. 4389/1

Rowntree, B. Seebohm. The way to industrial peace and the problem of unemployment. London: Unwin 1914. VI, 182 p. 29268

Timm, Joh. Sozialdemokratie und Arbeitslosenfürsorge. Berlin 1913. P 331.61:335

*

L'adjudication des travaux publics et la lutte contre le chômage [en Allemagne]. BullContreChômage 1914. 1. p. 245—51.

Alder, Otto. Die Produktionseinschränkung in der schweizerischen Schiffstickerie-Industrie vom 10. März bis 19. April, 1913. BullContreChômage 1914. 2. p. 506—9

Die Arbeitslosigkeit und ihre Bekämpfung. SozPrax. 1914. 48. p. 1303—7.

Association internationale pour la lutte contre le chômage. Assemblée générale, 1. Compte rendu analytique. BullContreChômage 1914. 2. p. 369—448.

Baldini, Nullo. Le chômage et les travaux publics [en Italie]. BullContreChômage 1914. 1. p. 267—70.

Barunterstützungen an Arbeitslose. MittZSDStädtetag 1914. 4. 13. p. 295—301.

Bourgeois, Léon. L'organisation internationale de la prévoyance sociale. BullContreChômage 1914. 2. p. 523—42.

A budapesti munkanélküliség megszámlálásának eredménye. Munkátsz. 1914. 10. p. 353—58.

Cammaerts, E. L'importation des coolies dans les Indes occidentales. BullColonComp. 1914. 2. p. 49—75.

Le chômage en France en 1913 d'après la statistique mensuelle de l'Office du travail. BullOffTravail 1914. 2. p. 109—17.

Everard, Geo. Note sur le chômage et le défrichement des terrains incultes [en Belgique]. BullContreChômage 1914. 1. p. 254—58.

Ferenczi, I. Le premier essai d'assistance aux chômeurs à Budapest. BullContreChômage 1914. 2. p. 471—86.

Ferenczi I. A munkanélküliség első összeírása a fővárosban. VárosiSz. 1914. 7. p. 393—451. 8—9. p. 473—527.

Der gegenwärtige Stand der Arbeitslosenfürsorge und -Versicherung. BullContreChômage 1914. 1. p. 5—48.

Hermann, Oswald. A munkanélküliség pszichológiája. SzociálpolSz. 1914. 3. p. 147—54.

Järte, Otto. Die öffentlichen Arbeiten und die Arbeitslosigkeit [in Schweden]. BullContreChômage 1914. 1. p. 273—85.

Kellor, Francis A. Is unemployment a municipal problem? NationalMunicRev. 1914. 2. p. 366—70.

Lazard, Max. Note de la Section française sur la question des rapports entre le chômage et l'organisation des travaux [en France]. BullContreChômage 1914. 1. p. 261—66.

Note sur le chômage et le mode d'exécution des travaux publics [dans les Pays-Bas]. BullContreChômage 1914. 1. p. 271—73.

Ostwald, Hans. Kultivierung des deutschen Ödlandes durch Arbeitslose während des Krieges. SozPrax. 1914. 48. p. 1289—94.

Payen, Ed. Le main-d'oeuvre étrangère et les travailleurs du bâtiment. EconomisteFranc. 1914. 19. p. 681—83.

Silbergleit, H. Die Entwicklung des Beschäftigungsgrades in Gross-Berlin, 1909—13. Grossberl. 1914. 3/4. p. 9—19.

Van der Borcht, R. Staatscommissie over de werkloosheid. AnnSozPol. 1914. 3, 5—6. p. 652—66.

Varlez, Louis. Rapport général sur le développement de l'Association. BullContreChômage 1914. 2. p. 319—37.

Zima Tibor. A munkanélküliség problémája. MagyFigy. 1914. 2, 12. p. 436—50.

Wittschien. Gegenwärtiger Stand der Arbeitslosenfürsorge in Österreich. KommPrax. 1914. 21. p. 641—44.

331.63 Vándormunkások

Wanderarbeiter

Migration of season-workers

Franciaország. Törvények, rendeletek 1912—13. Loi du 16 VII 1912 et 16 II 1913 sur l'exercice des professions ambulantes et la circulation des nomades. Paris: Lavauzelle 1914. 64 p. (Min. de l'intérieur.) 29045

Oertzen, Karl Bern. v. Wie erhalten wir unseren Bauernstand? Und wie befreien wir uns von den Wanderarbeitern? Jena: Fischer 1914. 40 p.

*

Rabold, Em. Die Wanderer. KommunPrax. 1914. 11. p. 327—30.

331.63 Munkaközvetítés

Arbeitsnachweis — Labor exchange

Freund, Rich. Ein deutsches Arbeitsnachweisgesetz. Berlin: Heymann 1914. 26 p. —= Schriften d. Deutschen Ges. z. Bekämpfung d. Arbeitslosigkeit, 3. 3425/3

Schneider, Gust. Die Stellenvermittlung der Handlungsgehilfen. Zur Frage der kommunalen Stellennachweise für kaufmännische Angestellte. Lpzg. 1914. 65 p. —= Schriften d. Verb. dtischer Handlungsgehilfen, Lpzg. 31. 3660/31

*

Augustin. Reinigungsinstitute und Stellenvermittler-gesetz. KommunRdsch. 1914. 17. p. 329—31.

Böhm Vilmos. A munkaközvetítésről. Szocializm. 1914. 5. p. 224—37.

Der deutsche Arbeitsmarkt in Kriegszeiten. SozPrax. 1914. 47. p. 1280—82.

Leipart, Thdr. Ein deutsches Arbeitsnachweisgesetz? NZeit. 1914. 2, 12. p. 535—39.

Poetzsch, Hugo. Zur Frage des Arbeitsnachweises. SozialistMh. 1914. 2, 12—13. p. 794—800.

Posse. Die Aufgaben des Staates gegenüber den Arbeitsnachweisen. PrVerwBl. 1914. 42. p. 760—62.

Spender, Constance M. The humanity of the labour exchanges. ContempRev. 1914. 581. p. 698—703.

Wölbling, P. Zur gesetzlichen Regelung des Arbeitsnachweises. SozPrax. 1914. 35. p. 969—73.

331.78 Cselédek

Dienstboten — Domestic servants

*

Brandt-Wyt, Renetta. Dienstboten. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 349—53.

Müller, Geo. Gesindegerichte. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 576—89.

331.794 Otthonmunka

Heimarbeit — Sweating system

Franciaország. *Office du travail.* Enquête sur le travail à domicile dans l'industrie de la chaussure. Paris: Impr. nat. 1914. X, 553 p. (Min. du trav. & de la prévoyance soc.) 29426

Krebs, Joh. Heimarbeit und Gesetzgebung in Frankreich. Stuttgart: Cotta 1914. VII, 96 p. (Münchener volkswirtsch. Stud. 132.) Bibliographie: p. V—VII. 29329

*

Mattutat, Herm. Heimarbeitelerend und soziale Gesetzgebung. SozialistMh. 1914. 2, 14. p. 910—16.

Louis, Paul. Die Heimarbeit in Frankreich und ihre gesetzliche Regelung. ArchSozWiss. 1914. 38, 3. p. 785—820.

331.81 Munkaidő

Arbeitszeit — Hours of labor

Egyesült-Államok. *Bureau of labor statistics.* Wages and hours of labor in the building and repairing of steam railroad cars, 1890—1912. Washington: Gov. pr. off. 1914. 89 p.

— Egyesült-Államok. Bur. of labor stat. Bull. 137 3634/37

Friedensburg, P. Die für den preussischen Bergbau geltenden Bestimmungen über die Sonntagsruhe und über die Beschäftigung von Arbeiterinnen und jugendlichen Arbeitern. Kattowitz: Böhm 1914. VI, 73 p. 29425

Heyde, Ludw. Der Samstags-Frühschluss in Industrie und Handel des Deutschen Reichs. Jena: Fischer 1914. 201 p. — Schriften d. Ges. f. soz. Reform, 52—53. 3658/6

Magyarország. *Kereskedelemügyi minisztérium.* Törvényjavaslat az ipari munkának vasárnapi és ünnepnap szüneteléséről. Bp: Athenaeum 1914. 48 p. 7771

Leipzig. *Verband deutscher Handlungsgehilfen.* Kommunale Sozialpolitik. Die Sonntagsruhebestimmungen im Handelsgewerbe in deutschen Städten und Gemeinden mit mehr als 5000 Einwohnern. Zsgst. auf Grund behördlicher Auskünfte. Lpzg: Meyer 1914. 54 p. — Schriften. d. V. D. H. Lpzg, 33. 3660/33

Miskolc. *Kereskedelmi és iparkamara.* Törvényjavaslat a vasárnapi munkaszünetéről. Miskolc: Széleányi 1914. 10 p. 28479

*

Heyde, Ludw. Der Samstags-Frühschluss in Deutschlands Handel und Industrie. SozPrax. 1914. 39. p. 1073—78.

Laufenberg, H. Die Maifeier. NZeit. 1914. 2, 17. p. 748—64.

Macaulay, A. Tízórás munkanapról és a törvényes munkavédelemről. Szociálizm. 1914. p. 289—303.

Meyer, Maxim. Zur Statistik der verkürzten Arbeitszeit. DStatZentralbl. 1914. 6. p. 177—82.

Petrenz, Verkürzte Arbeitszeit. SozPrax. 1914. 37. p. 1038—39.

Stelzle, Charles. How one thousand workingmen spend their spare time. Outlook 1914. 14. p. 762—66.

331.823 Munkásbalesetek

Arbeitsunfälle — Factory accidents

*

Cross, Ira B. Workmens compensation in California. AmEconRev. 1914. 4, 2. p. 454—60.

Doten, C. W. Massachusetts workmen's compensation act. AmEconRev. 1914. 4, 2. p. 460—65.

Isler, E. Ergebnisse 20jähriger Unfallstatistik im 1. eidg. Fabrikskreise. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 149—64.

Poerschke, Die Unfallverhütung im Lichte der Unfallstatistik. Techn&Wirtsch. 1914. 5. p. 335—59.

331.832 Munkásháztartás

Arbeiterhaushalt

Cost of living of workers

Bittmann, Karl. Arbeiterhaushalt und Teuerung. Jena: Fischer 1914. XVII, 181 p. 29121

Gigon, Alfr. Die Arbeiterkost nach Untersuchungen über die Ernährung Basler Arbeiter bei freigewählter Kost. Berlin: Springer 1914. 54 p. (Schr. a. d. Gesamtgebiet d. Gewerbehyg. N. F. 3.) 29331 Bibliographie: p. 52—54.

Hamp, Pierre. La peine des hommes: l'Enquête. [1913.] 2. éd. Paris: Nouv. revue franç. 1914. 173 p. 26938

Illés Imre. Háztartási statisztika. A háztartási statisztika módszertana és 14 pozsonyi háztartás számadása. Kolozsvár: Corvineum 1914. 299 p. **28912**

*

Dugé de Bernonville, L. Budgets de familles en divers pays. BullStatFrance 1914. 3. 3. p. 297–336.

Helberg, Pool & Maria Valborg. Die Kost dänischer Arbeiterfamilien, 1897–1909. ArchSozHyg. 1914. 9. 2. p. 145–65.

331.86 Tanoncügy

Lehrlingswesen — Apprenticeship

Deutschnationaler Handlungsgehilfen-Verband. Vaterländische Jugendpflege. Hamburg [1914.] 40 p.
= Schriften d. deutschnat. Handlungsgehilfenverb. 67. **3399**

*

Brereton, Cloudeley. Cooperation between the school and the employer. ContempRev. 1914. 578. p. 227–35.

Payen, Edouard. La rénovation de l'apprentissage. EconomisteFranc. 1914. 14. p. 485–86.

331.88 Szakszervezetek

Gewerkschaften — Trade unions

Németország. Statistisches Amt. Abteilung für Arbeiterstatistik. Die internationalen Beziehungen der deutschen Arbeitgeber, Angestellten- und Arbeiterverbände. Berlin: Heymann 1914. 133 p.
= Reichs-Arbeitsbl. S. H. 9. **623/9**

Németország. Statistisches Amt. Abteilung für Arbeiterstatistik. Die Verbände der Arbeitgeber, Angestellten und Arbeiter i. J. 1912. Berlin: Heymann 1914. 67 p.
= Reichs-Arbeitsbl. S. H. 8. **623/8**

Braun, Ad. Gewerkschaften und Sozialdemokratie. Berlin: Deutscher Holzarb. Verb. 1914. 48 p. **29221**

Fessmann, Karl. Gelbe Gewerkvereine in Frankreich, „Syndicats jaunes“. Berlin: Simion 1914. XI, 119 p. **7609**

Frauenarbeit. Jahrbuch des Verbandes kath. Vereine erwerbstätiger Frauen und Mädchen Deutschlands. Jg 6. 1914. Berlin 1914. 122 p. (Biblioth. f. d. erwerbstätige Frauenwelt, 5.) **29501**

Louis, Paul. Le syndicalisme européen. Paris: Alcan 1914. III, 338 p. **28506**
Bibliographie: p. 309–10.

Weber, Ad. Die Lohnbewegungen der Gewerkschaftsdemokratie. Bonn: Marcus & Weber 1914. 71 p. (Cölner Stud. z. Staats- & Wirtschaftsleben, 7.) **28676**

*

Anträge zum 9. Kongress der Gewerkschaften Deutschlands. KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 20. p. 298–306.

Atwood, Marion John. Labor unions in Mexico. AmFed. 1914. 7. p. 551–53.

Bellom, Maur. Une nouvelle menace de tyrannie syndicale. EconomisteFranc. 1914. 13. p. 448–49.

Braun, Ad. Die beste Gewerkschaftsorganisation. NZeit. 1914. 2. 12. p. 526–35.

Braun, Ad. Die deutschen Gewerkschaften und ihr Kongress. NZeit. 1914. 2. 15. p. 667–71.

Eckstein, Gust. Die Gewerkschaftstheorie des Marxismus. NZeit. 1914. 2. 12. p. 513–25.

Flamm, Herm. Kirchliches Lehramt und soziale Frage. Zum Stand der Gewerkschaftsfrage. ZPol. 1914. 3. p. 456–70.

Guizerix, L. Les effectifs des syndicats ouvriers, 1913. Mouvsoc. 1914. 4. p. 355–61.

Heinemann, Hugo. Der Kampf gegen die Gewerkschaften. NZeit. 1914. 2. 5. p. 210–15.

Heinen, Jakob. Die Organisationsform der Gewerkschaften. NZeit. 1914. 2. 8. p. 357–62.

Hoxie, Rob. F. Trade-unionism in the United States. General character and types. JPolEcon. 1914. 3. p. 201–17.

Hubert-Valleroux. L'action en justice des syndicats professionnels et son extension. EconomisteFranc. 1914. 12. p. 410–11.

Hue, Otto. Bergarbeiter- und Syndikatsfrage. NZeit. 1914. 2. 7. p. 314–20.

Gompers, Sam. The American labor movement, its makeup, achievements, and aspirations. AmFed. 1914. 7. p. 537–47.

Internationaler Bericht über die Gewerkschaftsbewegung, 1912. KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 16–18. p. 234–36, 249–51, 265–68.

Die Interpretation über die christliche Gewerkschafts-Enzyklika — aufgehoben. KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 8. p. 109–12.

Das Koalitionsrecht in Deutschland. 1–4. KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 12–15. p. 170–72, 185–87, 201–3, 217–19.

Komarowski, Xaver. Die gewerkschaftliche Organisationsform. NZeit. 1914. 2. 11. p. 460–72.

Der 9. Kongress der freien Gewerkschaften. SozPrax. 1914. 40. p. 1100–5; 41. p. 1125–32.

Lettre des Evêques allemands de la province rhénane sur les organisations syndicales. Mouvsoc. 1914. 3. p. 218–23.

Lili, Franz. Das Koalitionsrecht des Verkehrsbediensteten. Kampf. 1914. 8. p. 372–76.

Limbertz, H. Christliche Gewerkschaften, Zentrum und Kirche. NZeit. 1914. 2. 12. p. 542—46.

Mahon, W. D. Brief history of the street railwaymen's organization. AmFed. 1914. 7. p. 549—50.

Mladek, Wenzel. Gewerkschaft und Konsumgenossenschaft. Kampf. 1914. 9. p. 412—17.

Potthoff, Heinz. Konkurrenzklauseln als Koalitionsabreden. SozPrax. 1914. 40. p. 1097—1100.

Scher, W. Die Gewerkschaftsbewegung der letzten zwei Jahre in Russland. NZeit. 1914. 2. 3. p. 120—29.

Umbreit, Paul. Gewerkschaften und Sozialpolitik. SozialistMh. 1914. 2. 12—13. p. 780—85.

Winnig, Aug. Die Wurzeln der Gelben. NZeit. 1914. 2. 12. p. 539—41.

331.89 Sztrájk

Arbeitseinstellungen — Strikes

Egyesült Államok. Bureau of labor statistics. Michigan copper district strike. Washington: Gov. pr. off. 1914. 183 p. (Conciliation ser. 3.)

== Egyesült Államok. Bur. of labor stat. Bull. 139. 3634/39

Hoff & Henrich. Berichte über den Schutz der Arbeitswilligen erstattet auf der Mitgliederversammlung der Vereinigung der deutschen Arbeitgeberverbände, 1914. Berlin: Elsner 1914. 27 p. (V. D. A. Berichte, 2.) 29437

Reynaud, G. Le conflit industriel de Caudry. Paris: Rousseau 1914. p. 177—198.

== Musée social. Mémoires & doc. 1914. 5. 3318/13

Weber, Alfr. Arbeitswilligenschutz? Vortr. München: Reinhardt 1914. 30 p. 28731

Bartuel, C. La grève générale du sous-sol. VieOuvr. 1914. 111. p. 481—91.

Cassau, Th. O. Zur Reform der Streikstatistik. SozPrax. 1914. 29. p. 817—19.

The coppermine owners' side. Outlook 1914. 8. p. 397—400.

Davis, W. T. The strike war in Colorado. Outlook 1914. 107. 2. p. 65—70.

Grün, Heinr. Streik und Streikbruch im ärztlichen Beruf. Kampf. 1914. 10. p. 471—75.

Hight, J. & G. G. Hancock. The strike of 1913 in New Zealand. EconJl 1914. 94. p. 177—205.

Lánczi Jenő. Magyar sztrájkotörvény. SzociálpolSz. 1914. 2. p. 65—78.

Le Rossignol, J. E. A general strike in New Zealand. AmEcomRev. 1914. 4. 2. p. 293—303.

Lettre collective des Evêques d'Irland sur les conflits du travail. Mouvsoc. 1914. 3. p. 201—17.

Ries. Zum Lohnkampf in der Textilindustrie der Niederlausitz. SozPrax. 1914. 44. p. 1201—5.

Rosmer, Alfr. Le coup de force de Botha. VieOuvr. 1914. 108. p. 322—35.

Schmoller, Gust. Tatsachen der Lohnbewegung in Geschichte und Gegenwart. SchmollersJb. 1914. 2. p. 1—32.

Shairp, L. V. Industrial disputes and the relief of distress. CharityOrgRev. 1914. 1. p. 30—36.

Shairp, L. V. An unconventional strike. CharityOrgRev. 1914. 4. p. 172—78.

The Southern Colorado coal strike. Outlook 1914. 1. p. 24—26.

Weed, Inis. The reasons why the copperminers struck. Outlook 1914. 5. p. 247—50.

Zusammenfassende Betrachtungen über die Streiks und Aussperrungen seit Beginn der amtlichen Streikstatistik, (1899—1913). RArbBl. 1914. 5. p. 411—14.

331.957 Népirodák

Öffentliche Auskunftsstellen

People's information bureaux

Németország. Statistisches Amt. Abteilung für Arbeiterstatistik. Die Rechtsberatung der minderbemittelten Volksreise. 1913— . Berlin. (S. Beil. z. Reichsarbeitsbl.) 4484

Rechhard, Wilh. Die Nutzbarmachung der gemeinnützigen Rechtsauskunftstellen im Interesse der Armenverwaltungen. SozPrax. 1914. 37. p. 1033—34.

Rechtsauskunftsstellen und Krieg. SozPrax. 1914. 46. p. 1256—58.

333.32 Lakáskérdés

Wohnungsfrage — Housing

Berlin. Gross-Berliner Verein für Kleinwohnungswesen. Generalversammlung. 1— . 1914— . Bericht. 1082

Busching, Paul. [etc.] Die Wohnungsfrage in Deutschland. Vorträge von —, Gurlitt, Kraft, [etc.] Dresden: Kühnmann 1914. 194 p. 28094

Ehmig, Paul. Das deutsche Haus. Bücher über Entwicklung, Bedingungen, Anlage, Aufbau, Einrichtung und Innenraum. Bd 1— . Berlin: Wasmuth 1914— . 7737

Essen. Statistisches Amt. Die Entwicklung der Essener Wohnungsverhältnisse seit 1900. Essen 1914. 24 p. 1 t.

== Essen. Statist. Amt. Essener Stat. 2. 4389/2

Ferrari, Rag. Wladimiro. Le case popolari del comune di Bassano e la loro municipalizzazione. Bassano: Tip. St. Pozzato 1913. 26 p. 28097

Guesde, Jules. La question des loyers.

== Guesde: Ça & là. 1914. p. 217—251. 28554

Hagemeyer, I. F. & W. Scholvin. 500 Millionen Mark für Arbeiterwohnungen. Bremen: Winter 1914. 73 p. 29104

Hanra, Gabr. La cité ouvrière de Mancieulles. Paris: Rousseau 1914.

== Musée social. Mémoires & doc. 1914. 4. 3318/13

Németszág. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Zwei Eingaben zum preussischen Wohnungsgesetzentwurf. Berlin 1914. 39 p.

== Schriften d. Schutzverb. f. dtchen Grundbesitz, 17. 3859/17

Schielle, Geo. Wilh. Über innere Kolonisation und städtische Wohnungsfrage. Spandau: Zentralverb. dtcher Hausbesitzer. 1913. 200 p.

== Schriften d. Schutzverb. f. dtchen Grundbesitz, 12. 3859/12

Schneegans, Alph. Der Kleinwohnungsbau. München: Callweg 1914. 36 p.

== Dürerbund. Flugschr. 125. 3821

Van der Borcht, R. Der preussische Wohnungsgesetzentwurf. Bericht. Berlin 1914. 36 p.

== Schriften d. Schutzverb. f. dtchen Grundbesitz, 16. 3859/16

*

Albrecht, Gerh. G m ü n d s neues Buch über die Wohnungsfrage. ZWohnungsw. 1913/14. 10 p. 153—55.

Albrecht, Gerh. Zur Wohnungsstatistik. ZWohnungsw. 1913/14. 11. p. 170—73.

Altenrath, J. Bürgschaftsübernahme durch den Reichsfiskus. ZWohnungsw. 1913/14. 12. p. 177—80.

Altenrath, J. Die Kommissionsbeschlüsse zum Wohnungsgesetzentwurf. ZWohnungsw. 1913/14. 13. p. 189—91.

Altenrath, J. Westfälisches Pfandbriefamt für Hausgrundstücke. ZWohnungsw. 1913/14. 12. p. 181—83.

Altenrath, J. Die Wohnungsnot. ZWohnungsw. 1913/14. 18. p. 265—68.

Andersch, R. Kleinwohnungsbau in Oberschlesien. NZeit. 1914. 2. 16. p. 719—22.

Bautätigkeit und Wohnungsmarkt in deutschen Städten 1913. RArbBl. 1914. 4. Sonderbeil. p. 1—21.

Die Begünstigung des Kleinwohnungsbaus in der Novelle zum Kommunalabgabengesetz. ZWohnungsw. 1913/14. 13. p. 192—94.

Bergwald, F. Verhinderung von Rissebildungen bei durch Bauarbeiten gefährdeten Häusern. TechnGemBl. 1914/15. 3. p. 50—51.

Ein allgemeiner Wohnungsnachweis in Wien. ÖstStädteZ. 1914/15. 1. p. 6—11.

Entwicklung der Wohnungsverhältnisse in sächsischen Städten, 1905—1910. ZSozWiss. 1914. 2. p. 115—17.

Ferenczi, I. A. 10. nemzetközi lakáskongresszus és tanulmányai. VároshSz. 1914. 5—6. p. 328—37.

Flesch, K. Wohnungen und Wohnungsergänzungen. ZWohnungsw. 1913/14. p. 249—52.

Förderung des Realkredits für den Wohnungsbau. ZWohnungsw. 1913/14. 13. p. 194—96.

Goettel, J. Kleinhäuser in Gronauer Wald bei Bergisch-Gladbach. KommunPrax. 1914. 11—12. p. 321—24, 353—60.

Gretzschel, Die Wohnungsfrage und die Gemeindebeamten. RdschGemBeamte 1914. 30. p. 529—32.

Hirsch, Paul. Die Beschlüsse der Wohnungsgesetzkommission. KommunPrax. 1914. 15. p. 449—52.

Ihlder, John. Financing small houses. NatMunicRev. 1914. 3. p. 484—95.

Keller, Karl. Durch welche Massnahmen können die Gemeinden zur Verbilligung der Wohnungen beitragen? PreussKommArch. 1914. 3. p. 401—10.

Keller. Das preussische Ansiedlungsgesetz als Hemmnis des Arbeiterwohnungsbaues. ZWohnungsw. 1913/14. 11—12. p. 165—70, 184—85.

Keller. Der preussische Städtetag und das Baurecht der Grundbesitzer. ZWohnungsw. 1913/14. 15. p. 222—25.

Laue. Durch welche Massnahmen ist die Bodenpolitik der Kleinstädte zu fördern? ZWohnungsw. 1913/14. 17. p. 252—59.

Lindecke. Die Wohnungsnot, bes. der kinderreicheren Familien und die Aufgaben der gemeinnützigen Bautätigkeit. ZWohnungsw. 1913/14. 21. p. 313—17.

Meyer. Die Beschaffung zweiter Hypotheken. Grundst Arch. 1914. 12—15. p. 233—37, 255—56, 273—75, 286—88.

Neumann, Erwin. Beitrag zum Wohnungswesen in den Vereinigten Staaten mit bes. Berücks. von NewYork. ZWohnungsw. 1913/14. 18—19. p. 272—77, 289—92.

Noack, Vikt. Das Berlinische Wohnungsamt. Protest gegen das Programm seines Leiters. KommunPrax. 1914. 18. p. 545—51.

Der preussische Wohnungsgesetzentwurf nach den Kammerbeschlüssen zweiter Lesung. ZWohnungsw. 1913/14. 22/24. p. 335—39.

Richtlinien für die Mitwirkung der Reichsversicherungsanstalt für Angestellte an der Verbesserung der allgemeinen Wohnungsverhältnisse. ZWohnungsw. 1913/14. 12. p. 187—88.

Sachs, Max. Der gemeinnützige Wohnungsbau in Sachsen. KommunPrax. 1914. 16. p. 486—87.

Sachs, Max. Wohnungsfrage und Arbeiterschaft. NZeit. 1914. 2, 8 p. 350—57.

Die Sparpflicht für Minderjährige und die Wohnungsfrage. RdschGemBeamte 1914. 17. p. 277—79.

Steigender Wohnungsmangel. ZWohnungsw. 1913—14. 14. p. 203—4.

Vormbrock, H. Bauhandwerker und Baugenossenschaften. ZWohnungsw. 1913/14. 10. p. 155—57.

Weissenborn, H. Die zweiten Hypotheken. PrVerwBl. 1914. 34. p. 637—41.

Der Wohnungsgesetzentwurf in der Kommission. ZWohnungsw. 1913/14. 12. p. 185—87.

334 Szövetkezés

Genossenschaftswesen — Cooperation

Sassen, J. L. Die Entwicklung der Genossenschaftstheorie im Zeitalter des Kapitalismus. München: Steinebach 1914. 192 p. 28790
Bibliographie: p. 185—192.

Svédország. Statistiska centralbyrå. Kooperativ verksamhet i Sverige. 1908/10—Stockholm 1914— (Sveriges off. stat. Socialstat.) 4475

Totomianz, V. Theorie, Geschichte und Praxis der Konsumentenorganisation. Umarb. d. russ. Originals vom Verfasser. Berlin: Prager 1914. 280 p. 29212

Vandervelde, Em. Neutrale und sozialistische Genossenschaftsbewegung. Übers. v. Hanna Gernsheimer Hertiz. Stuttgart: Dietz 1914. 154 p. 28153

*

Assanis, G. La mutualité pratique. Paris: Berger 1914. XIV, 487 p.

Aubin, Gust. Die Produktionsgenossenschaft der Hohlperleerzeuger im politischen Bezirk Gablonz. JB Nationalök. 1914. 47, 4. p. 500—13.

Cassau, Th. O. Die britische Konsumvereinsbewegung. SozPrax. 1914. 42. p. 1153—59; 43. p. 1177—81; 44. p. 1205—8.

Deumer, Rob. Zum österreichischen Entwurf eines Genossenschaftsregisters. ZStaatswiss. 1914. 1. p. 137—38.

Krafft, Fritz. Die Raiffeisenvereine der Siebenbürger Sachsen. UngRdsch. 1914. 2. p. 298—326.

Moniez, Denise. Consumers' leagues in France. Charity OrgRev. 1914. 5. p. 242—45.

Olivier, Sydney. Agricultural cooperation and credit. ContempRev. 1914. 579. p. 321—30.

Raft, Siegm. Kapitalismus und Antikapitalismus in den Assoziationen. NZeit. 1914. 2. 7. p. 302—6.

Seelmann, Erich. Die Mitwirkung der ländlichen Genossenschaften bei der Kleinsiedlung und bei der Befestigung des Bauernstandes. ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 367—95.

Stähler, Hinr. Gewerkschaften und Genossenschaften. SozialistMh. 1914. 2, 10. p. 617—22.

335 Szocializmus

Szocializmus — Socialism

Adler, Max Wegweiser. Studien zur Geistesgeschichte des Sozialismus. Stuttgart: Dietz 1914. VII, 248 p. 28905

Bernstein, Ed. A mi a marxizmusban marandó. Ford. Székely Artur. 1914.

R 335 Marx

Berth, Éd. Les méfaits des intellectuels. Préf. par Geo. Sorel. Paris: Rivière 1914. XXXVIII, 333 p. (Études s. le devenir social, 13.) 29009

Blos, Wilh. Denkwürdigkeiten eines Sozialdemokraten. Bd 1—München: Birk 1914— 28577

Cahiers du Cercle Proudhon. Sér. 1—1912/3—Paris 4322

Calwer, Rich. Das sozialdemokratische Programm. Jena: Diederichs 1914. 128 p. (Staatsbürg. Flugschr.) 29131

Day, Henry C. Catholic democracy: individualism and socialism. Pref. by Francis Bourne. London: Heath & Cranton [1914.] VIII, 296 p. 28445

Gehrig, Hans Die Begründung des Prinzips der Sozialreform. Eine literar-histor. Untersuchung über Manchesterismus und Katheder-sozialismus. Jena: Fischer 1914. 381 p. (Sozialwiss. Stud. 2.) 28948

Guesde, Jules. Ça et là. De la propriété. La commune. Le collectivisme devant la 10e Chambre. La question des loyers. Les grands magasins. Paris: Rivière 1914. 274 p. 28554

Hillquit, Morris & John A. Ryan. Socialism. Promise or menace? NewYork: Macmillan 1914. XIII, 270 p. 28922

Stieklow, Geo. Die Bakuninistische Internationale nach dem Haager Kongress. Stuttgart: Dietz 1914. 64 p. — Neue Zeit. Erg. He 18. 3124/18

Ürmösi József. A szocializmus és a vallás. Bp.: Kókai 1914. 84 p. 28551

Balás Károly Jegyzetek Henry George magyar kiadásához. Közisz. 1914. 5. p. 306—11.

Brupbacher, Fritz. James Guillaume. VieOuvr. 1914. 106. p. 193—206.

Damaschke, Ad. Volksgesundheit und Bodenreform. DokFortschr. 1914. 1. p. 3—7.

Descaves, Lucien. Réveillon populaire. VieOuvr. 1914. 106. p. 229—33.

Dix, Paul. „Individualists of the world, unite!“ Socialist Rev. 1914. 69. p. 165—70.

Dubois, Maur. James Guillaume, historien. VieOuvr. 1914. 106. p. 234—42.

Engels Frigyes A kommunizmus alapelvei. Szociálizm. 1914. 6. p. 241—55.

Felszeghy Béla. Henry George földreformja. KözigSz. 1914. 5. p. 298—306.

Glasier, J. Bruce. The Socialist movement. SocialistRev. 1914. 69. p. 128—33.

Guillaume, James. Deux lettres de Varlin. VieOuvr. 1914. 111. p. 499—507.

Halévy, Dan. Agricol Perdiguier. VieOuvr. 1914. 107. p. 282—98.

Imle, Fanny. Parteiprogramm und sozialistische Gewerkschaften. SozKult. 1914. 7. p. 404—13.

Köttgen, J. Die sozialistische Taktik in Grossbritannien. Kampf. 1914. 8. p. 354—57.

Kropotkin Péter. A nép szerepe a polgárság forradalmában. Szociálizm. 1914. 8. p. 377—80.

Lagardelle, Hubert. Les rapports personnels de Bakounine et de Marx. Mouvsocialiste. 1914. 26. 4. p. 289—518.

Laufenberg, H. Sozialdemokratie und Verstaatlichung. NZeit. 1914. 2. 10. p. 420—28. 11. p. 472—80.

Lloyd-George, D. Die Bodenreformvorschläge der englischen Regierung. JBBodenref. 1914. 2. p. 81—102.

Loria, Achille. Nel retroscena della gloria. L'epistolario di Carlo Marx. NAntologia 1914. 1014. p. 193—206.

Mészáros Lajos. Társadalmi kollektizmus. MagyTárs tudSz. 1914. 6. p. 408—19.

Mayer, Gust. Marx und Engels in ihrem Briefwechsel. ZPol. 1914. 3. p. 428—44.

Mezey Lajos. A materialista szocializmus kritikája. HuszSzáz. 1914. 30. 7—9. p. 30—38.

Monatte, Pierre. Le premier mai 1886—906. VieOuvr. 1914. 109—10. p. 418—57.

Olberg, Oda. Zur Parteilage in Italien. NZeit. 1914. 2. 18. p. 823—33.

Olberg, Oda. Der Parteitag von Ancona. NZeit. 1914. 2. 7. p. 292—302.

Sachse, J. Sozialismus und Arbeiterpartei in England. NZeit. 1914. 2. 5. p. 202—10.

Sincere, Jean. Socialism and political parties. Socialist Rev. 1914. 69. p. 122—27.

Stenning, H. J. Socialist unity. SocialistRev. 1914. 69. p. 157—64.

Szociális béke vagy osztályharc? Szociálizm. 1914. 7. p. 320—25.

Thomas, Alb. L'avenir du socialisme français. RevPolInt. 1914. 2. p. 159—71.

335.75 Keresztényszocializmus

Christlicher Sozialismus

Christian socialism

Giesswein Sándor. A szociális kérdés és a keresztényszocializmus. 1914. R 335.75 (439)

*

Erdmann, A. Der soziale Katholizismus. NZeit. 1914. 2. 16. p. 700—710.

335.85 Szindikalizmus

Syndikalismus — Syndicalism

Kirkaldy, Adam W. Economics and syndicalism. Cambridge: Univers. 1914. XI, 140 p. 29185

A Magyarországi forradalmi szocialista munkások szindikalista propaganda csoportjai. Munkások! Testvérek! [A szindikalizmusnak a szociáldemokráciához való viszonyáról. 1914. ?] R 335 (439)

*

Danset, A. Sur le mot „Syndicalisme“. Mouvsoc. 1914. 3 p. 242—56.

Harley, J. H. Syndicalism and the labour situation. ContempRev. 1914. 577. p. 47—56.

Hoxie, R. F. Trade unionism in the United States: The interpretation of union types. JIPolEcon. 1914. 5. p. 464—81.

Les syndicats chrétiens de Belgique. Mouvsoc. 1914. 3. p. 257—60.

335.95 Utópiák

Utopien — Utopias

Smith, H. F. Russell. Harrington and his Oceana. A study of a 17. century utopia and its influence in America. Cambridge: Univers. pr. 1914. XI, 223 p. 29039

Wells, H. G. The world set free. A story of mankind. London: Macmillan 1914. 286 p. 28393

339.5 Parasztság

Bauernfrage — Small holders

Csizmadia Sándor. A nagy magyar parasztforrádalom, Dósa György. Bp.: Népszava 1914. 174 p. (Világosság-kvt. 1.) 29118

*

Stolz, O. Zur Entstehung des deutschösterreichischen Bauernstandes im Mittelalter. VJSchrSozWirtschGesch. 1914. 12. 1—2. p. 266—73.

339.6 Nőkérdés

Frauenfrage — Woman's question

Bäumer, Gertrud. Die Frau in Volkswirtschaft und Staatsleben der Gegenwart. Stuttgart: Dtsche Verl.-Anst. 1914. VIII, 328 p. 28637

Herzfelder, Henriette. Die organisierte Mütterlichkeit. Gautzsch b. Lpzg: Dietrich 1914. 11 p.

== Kultur & Fortschritt, 514.

4341/26

Schreiner, Olive. Die Frau und die Arbeit. Jena: Diederichs 1914. 180 p. 28946

*

Byron, Lucy. A cabinet minister for women. NinetCent. 1914. 445. p. 574—85.

Colquhoun, Archibald. Woman and morality. NinetCent. 1914. 443. p. 128—40.

Colquhoun, Ethel. The superfluous woman. NinetCent. 1914. 445. p. 563—73.

Ellis, Ellen Deborah & Florence Palmer. The feminist movement in Turkey. ContempRev. 1914. 582. p. 857—64.

Guillot, Marie. Action syndicale féminine et action féministe. VieOuvr. 1914. 107. p. 276—81.

Katscher, L. Japanisches Frauenstudium. ZSozWiss. 1914. 2. p. 111—14.

Kempf, Rosa. Berufsbildung für sozial arbeitende Frauen. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 353—56.

Lorenz. Das Frauenstudium in Österreich. StatMSchr. 1914. 1. p. 67—73; 5. p. 285—90.

Müller, Wilh. Die amerikanischen Frauenklubs. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 330—36.

The protection of women: some laws and lawsuits. A report. Outlook 1914. 13. p. 670—76.

Schreiber, Adele. Kritisches von einem Frauenkongress in Rom und den italienischen Frauen. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 323—26.

Singh, Saint Nihal. The first fruits of female emancipation in India. ContempRev. 1914. 579. p. 391—99.

339.7 Nemesség

Adel — Nobility

Berényi János gr. Részletek gr. B. J. történetíró naplójából (1794—1868) és a főnemesi alapítványi liga. Bp.: Universum 1914. 16 p. 28878

*

Gwynn, Stephen. The Irish Gentry. NinetCent. 1914. 443. p. 171—79.

Koerner, Bernh. Beiträge zum Adelsrecht. PrVerwBl. 1914. 43. p. 775—77.

339.815 Burzsoázia

Mittelstand — Middle classes

Coudert, P. La bourgeoisie et la question sociale. Paris: Giard 1914. 266 p. 28991

Vielhaben. Was hat der Mittelstand von der Reichsregierung zu erwarten? Hamburg 1896. R 339.816(43) (042)

*

Balkányi Béla. A magyar bérlőosztály válsága. HuszSzáz. 1914. 29. 3. p. 299—309.

Gsérer Lajos. Új falusi középosztály Erdélyben. Közgazd sz. 1914. 5. p. 298—310.

Dufourmantelle, Maur. Le decennium de l'Institut international des classes moyennes. RéfSoc. 1914. 73 p. 56—61.

339.85 Álkaalmazottak

Angestellte — Employees

Hirsch, Ernst. Güterbeamtengesetz. Gesetz über den Dienstvertrag der i. land- und forstwirtschaftlichen Betrieben zu Diensten höherer Art angestellten Personen. Wien: Perles 1914. 35 p. 28813

Lenhoff, Art. Das Recht des dauernd Angestellten. Graz: Moser 1914. VIII, 116 p. 29174

Schuon, Herm. Der deutschnationale Handlungsgesellen-Verband zu Hamburg. Jena: Fischer 1914. VIII, 249 p. (Abhandl. d. staatswiss. Seminars zu Jena 13. 3.) 28910
Bibliographie: p. 246—49.

*

Allina, Die gewerkschaftliche Angestelltenbewegung in Österreich. JB Angestelltenbew. 1914. 1. p. 10—23.

Bote, Ewald. Der Bund der technisch-industriellen Beamten, sein Werden und sein Wirken. DokFortschr. 1914. 5. p. 262—68.

Heiden, Joh. Angestellten der Krankenkassen als Beamte. SozialistMh. 1914. 2, 15. p. 973—79.

Kavanagh, John F. Civil service for private employment. AmCity 1914. 3. p. 238—40.

Lüdemann, Herm. „Wirtschaftsfriedliche“ Industriebeamte. NZeit. 1914. 2, 16. p. 722—28.

Pothhof, Heinz. Ein neuer Versuch zur Definition des Privatangestellten. SozPrax. 1914. 34. p. 949—51.

Rónai Zoltán. Magánalkalmazottak és szocializmus. Szocializm. 1914. 9. p. 421—25.

Szabolcsi Antal. Az amerikai és angol vasúti alkalmazottak javadalmazása szembeállítva a főbb európai vasutak javadalmazásával. Közleked. 1914. 1. p. 14—18.

34 Jogtudomány

Rechtswissenschaft — Law

Harnack, Erich. Die gerichtliche Medizin mit Einschluss der gerichtlichen Psychiatrie und der gerichtlichen Beurteilung der Versicherungs- und Unfallsachen. In Gemeinschaft mit Fr. Haasler und E. Siefert. Lpzg: Akad. Verl.-Ges. 1914. XIV, 448 p. 29142

Korkounov, N. M. Cours de théorie générale du droit. 2. éd. Trad. par J. Tchernoff. Paris: Giard 1914. 560 p. (Biblioth. intern. de droit public.) 29133

Manigk, Alfr. Savigny und der Modernismus im Recht. Berlin: Vahlen 1914. 247 p. 28990

Radbruch, Gust. Grundzüge der Rechtsphilosophie. Lpzg: Quelle & Meyer 1914. XI, 215 p. 28906

Sohm, Rud. Weltliches und geistliches Recht. München: Duncker & Humblot 1914. 69 p. (Aus: Festgabe der Lpzger Juristenfak. f. Karl Bindig.) 28920

Stammler, Rud. Wirtschaft und Recht nach der materialistischen Geschichtsauffassung. [1896.] 3. verb. Aufl. Lpzg: Veit 1914. VIII, 704 p. 28513

*

Hahn, Frdr. Eine Soziologie des Rechts. Kampf. 1914. 9. p. 401—8.

Ivanka László. A közjog, magánjog és közigazgatási jog határainak bölcséleti alapjai. KözjSz. 1914. 1—2. p. 18—35.

Loewe, Phil. Rechtsleben in Albanien. ÖstRdsch. 1914. 41, 2. p. 110—120.

Szerer, Mieczyslaw. Soziologie, Rechtswissenschaft und Rechtsphilosophie. ZPrivOffRecht. 1913. 1—2. p. 139—74.

342 Közjog

Staatsrecht — Constitutional law

Back de Surany, Ad. Essai sur la constitution persane. Paris: Pedone 1914. 266 p. 28586

Kales, Albert M. Unpopular government in the United States. Chicago: Univ. of Chicago pr. 1914. VIII, 263 p. 28672

Zehntbauer, Rich. Gesamtstaat, Dualismus und Pragmatische Sanktion. Freiburg: Universitäts-Buchh. 1914. 73 p. 29237

Zohny, Abd El-Salam. La responsabilité de l'État Égyptien à raison de l'exercice de la puissance publique. T. 1—2. Paris: Geuthner 1914. (Trav. du séminaire oriental d'études jurid. & sociales. 2.) 28565

*

Allin, C. D. The position of parliament. PolScQuart. 1914. 29, 2. p. 214—43.

Breitscheid, Rud. Die Bedeutung des Parlaments. NZeit. 1914. 2, 4. p. 157—60.

Chagas, Joao. Les origines de la République Portugaise. RevPolInt. 1914. 5. p. 433—39.

Challandes, L. Über die ausserberufliche Immunität der Abgeordneten nach russischem Recht. AnnÖffR. 1914. 1—2. p. 250—74.

Diefenbach. Die Verfassung von Elsass-Lothringen. RdschGemBeamte. 1914. 10. p. 156—58.

Ferdinandy Gyula. Az önkormányzat, mint alkotmánybiztosíték. MagyTárstudSz. 1914. 6. p. 397—407.

Das Gesetzgebungsrecht des Landtages kann nicht an den Landesausschuss übertragen werden. Ein Gutachten der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät der Universität Czernowitz. ÖstStädteZ. 1913/14. 11. p. 216—20.

Kelsen, H. Reichsgesetz und Landesgesetz nach österreichischer Verfassung. AnnÖffR. 1914. 1—2. p. 202—45.

Királyfi Árpád. A nemzetközi szerződések hatálya Boszníára. Jogáll. 1914. 5. p. 372—87.; 6. p. 468—82.

Melvin, Frank E. The judicial bulwark of the constitution. AmPolScRev. 1914. 2. p. 167—203.

Moses, Bern. Government in Spanish America. AmPolScRev. 1914. 2. p. 204—15.

Pirie, D. V. The reconstruction of the constitution. ContempRev. 1914. 583. p. 11—19.

Rauschenberger. Der Bundesrat als Gesetzgebungsorgan. AnnÖffR. 1914. 1—2. p. 37—46.

Réz Mihály. Bosznia közjogi helyzete. BpSz. 1914. jun. p. 355—72.; jul. p. 66—80.

Réz Mihály. A királyi ház törvényei. MagyFigy. 1914. 2. 11. p. 332—46.; 12. p. 409—24.

Réz Mihály. Magyar parlamentarizmus. MagyFigy. 1914. 2. 9. p. 169—79.

342.728 Egyesülési szabadság *Koalitionsrecht — Right of coalition*

Heine, Wlfg. Der Kampf um das Koalitionsrecht! Rede. Berlin 1914. P 342.728 (43)

Smith, Herbert A. The law of associations. Oxford: Clarendon pr. 1914. VI, 168 p. 29010

*

Delius, Der Ausschluss von Mitgliedern aus Vereinen des öffentlichen und des privaten Rechtes. VerwArch. 1914. 22. 3. p. 209—68.

Heine, Wlfg. Schutz dem Koalitionsrecht. SozialistMh. 1914. 2, 12—13. p. 739—59.

Vom Koalitionsrecht. SozPrax. 1914. 32. p. 890—95.

Oertmann, Paul. Zur Dogmatik und Reform des Koalitionsrechtes. ZSozWiss. 1914. 4. p. 220—30.; 5. p. 320—28.

342.732 Sajtószabadság *Pressfreiheit — Liberty of the press*

Edvi Illés Károly. A magyar sajtótörvény zsebkönyve. Kiegészítve az életbeléptetési és végrehajtási rendelettel. Bp.: Révai 1914. IV, 138 p. 28114

Kenedi Géza. A magyar sajtóügy amint életben van. Az 1914. XIV. t.-c. a vele összefüggő törvényekkel és végrehajtási rendelettel. Bp.: Franklin 1914. 214 p. (Magy. törvények. Franklin társ. zsebkiad.) 28162

*

Dourdenevski, Vsevolode. Le régime de la presse en Russie et son projet de réforme. RevDroitPubl. 1914. 2. p. 238—331.

342.8 Parlamenti választójog *Politisches Wahlrecht — Franchise*

Budapest. Tanács, XI. Előterjesztés az 1912. XIV. t.-c. 23. §-a értelmében a képviselőválasztási szavazókörök megállapítása ügyében. Bp.: Háziny. 1914. 10 p. 7648

Dalloz. Manuel électoral. Législation. Jurisprudence. Paris: Dalloz 1910—14. VIII, 472 p. (Manuels Dalloz.) 28919

Deák Alb. Parlamenti bíráskodás. — Erdélyi múz. egy. jog- és társ. tud. szakosztályának kiadv. 5. 1912—13. p. 179—95. 35135

Flandin, Pierre Ét. La question de la représentation proportionnelle en Angleterre et dans les colonies anglaises. Paris: Dalloz 1914. II, 150 p. 29175

Haller Istv. Választójogi útmutató. 1914. R 342.821 (439)

Somogyi Béla. A magyar helyesírás kis gyakorlókönyve, kül. azok számára, akik a szavazati jog megszerzése céljából írásvizsgálatot fognak tenni. 1914. R 342.8 (439)

Williams, Fischer J. Proportional representation and British politics. London: Murray 1914. 99 p. 29431

*

Boucheron, Louis. Régionalisme et représentation professionnelle. RéfSoc. 1914. 80. p. 521—31.

Dacey, A. V. The appeal to the nation. NinetCent. 1914. 447. p. 945—57.

Laprade, Wm. Thomas. The nominating primary North-AmRev. 1914. 2. p. 235—43.

Mac Callum Scott, A. Woman suffrage at work in America. NinetCent. 1914. 444. p. 415—33.

Rédei József. Die ungarische Wahlreform. ArchSozWiss. 1914. 38, 1. p. 155—89.

Reinach, Jos. La crise du suffrage universel en France. RevPolint. 1914. 8. p. 97—110.

Schwimmer, Rosika. Die aktuelle Phase des Frauenstimmrechts in England. DokFortschr. 1914. 6—7. p. 327—30.

Le secret et la liberté du vote. AnnMunic. 1914. 3—4. p. 25—52.

Tarcai Lajos. Az általános választójog, a függetlenségi párt és az amerikai magyar szocialisták. Szocializm. 1914. 9. p. 406—11.

Tecklenburg, Ad. Die Wertung der Stimmen bei der Wahl. Z. Pol. 1914. 3. p. 390—411.

Ward, E. J. Where suffragists and Anti's unite. AmCity 1914. 6. p. 519—24.

343 Büntetőjog

Strafrecht — Criminal law

Allfeld, [Phil.] Die Gewohnheitsverbrecher im künftigen Strafrecht. Lpzg: Teubner 1914. 29 p.

== Vorträge d. Gehe-Stiftung, 6. 2. 3835/25

Clair Vilmos. Párbaj-codex. [1897.] 7. bőv. kiad. Bp.: Singer & Wolfner 1914. 218 p. 28152

Ebermayer, L. Die Strafrechtsreform. Tübingen: Mohr 1914. 59 p. (Recht & Staat, 2.) 28516

Halász Zoltán. A becsület védelme a büntetőjogban. Fiume: Mohovich 1914. 233 p. 29119

Hentig, Hans v. Strafrecht und Auslese. Berlin: Springer 1914. 236 p. 28158

Magyarország. Törvények, rendeletek. 1913. A m. kir. igazságügyminiszternek 56.000/1913. I. M. sz. rendelete, a fiatakorúak bíróságáról szóló 1913: VII. t.-c. életbelépése és végrehajtása tárgyában. Bp. [1914.] 62 p. (Mell. a Gyermekvédelem lapjához.) 28511

Magyarország. Törvények, rendeletek. 1913. Társadalmi szervek közreműködése a fiatalok korúak bírósága előtti eljárásban. Bp.: 1914. 64 p. (Mell. a Gyermekvédelem lapjához.) 28510

Miskolc. Kereskedelmi és iparkamara. Vélemény a becsület (a hitelképesség) védelméről szóló törvénytervezetről. Miskolc: Szélenyi 1914. 7 p. 28479

Pellischek-Wilsdorf, Otto. Handbuch des Militärstrafgesetzes über Verbrechen und Vergehen vom 15. I. 1855. bei bes. Berücks. der Konvergenzen und Differenzen der militär- und zivilstrafrechtlichen Bestimmungen. Wien: Manz 1914. XVI, 730 p. 28459

Weyringer, Ludw. Ist der Zweikampf vom militärischen Standpunkte aus zu vermeiden? Wien: Selbstverl. 1914. 19 p. 28288

Brod, Betty Die Kriminalität der Frauen Kampf. 1914. 9. p. 422-27.

Erbeck. Staatliche Fürsorge für geistesranke Verbrecher in den verschiedenen Kulturstaaten Europas. SozKultur 1914. 8-9. p. 516-23.

Kennan, Geo. The world of a single cell: the Checker-board square. Outlook 1914. 2. p. 71-78.

Koren, John. Crime from a statistical viewpoint. AnnAm Acad. 1914. 141. p. 83-88.

Prison life. By a convict. Outlook 1914. 2. p. 85-88.

Vámbéry Rusztem. A jövő börtönrendszere. Jogáll. 1914. I. p. 21-42.

347 Magánjog

Privatrecht — Private law

Frigyes Béla. Észrevételek a polgári törvénykönyv kötelmi jogi részéhez. (Alt. r. 707-1081.) Bp.: Grill 1914. 66 p. 29313

Kaurimsky, Emerich. v. Über das Ehe- und Familienrecht der Mohammedaner. Wien: Manz 1914. VI, 81 p. 29163

Magyar jogász-egylet. Bíráló vélemények a polgári törvénykönyv törvényjavaslatáról. 1-2. f. Bp.: Franklin 1914. = Magyar jogászegylet értek. Új f. 56, 58. 3804/48, 49

Teleky Dezső. Az új porosz vízjogi törvény és az 1885: 23. t.-c. = Közigazgatási Szemle könyvtára, 2. 1914. p. 1-16. 4424/2

Arndt, Adolf. Zur Geschichte des Bergrechts von der ältesten Zeit bis auf die Gegenwart. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 231-58.

Lieske, Hans. Die Rechtspflicht zur Duldung von Operationen bei Unfallrentenansprüchen. Kommun Rdsh. 1914. 19. p. 367-68.

Teleky Dezső. Az új porosz vízjogi törvény és az 1885: 23. t.-c. Közig. Sz. 1914. 1-2. p. 58-72.

347.7 Kereskedelmi jog

Handelsrecht — Commercial law

Bedő Mór. Az új magyar váltótörvény kézikönyve. [1910.] 3. átdolg. kiad. Bp.: Grill 1914. XII, 463 p. (Jogi zsebkönyvek gyűjt. 5.) 28117

Gallia Béla. A váltótörvények. 1914: t.-c. az idegen és saját váltóra von. jog egységesítése tárgyában az 1912. júl. 23-án Hágában kelt nemzetközi egyezmény és a hozzátartozó egységes szabályzat becikkelyezéséről. Bp.: Franklin 1914. VII, 155 p. 28009

Kändler, Herm. Der staatliche Erfindungsschutz im Lichte moderner Nationalökonomie. Berlin: Vahlen 1914. 162 p. 29014

Kuncz Ödön. A részvény-bevonás (amortizáció) és az élvezeti részvény. Bp.: Grill 1914. XI, 143 p. 28333

Mártonfy Marcel. A saját részvények megszerzése és zálogbavétele a részvénytársaságok által. Bp.: Magyarorsz. pénzüsz. orsz. szöv. 1914. 125 p. **28848**

Nyári J. A hitelbiztosítéki jelzálogjog reformja. Pénzüsz. 1914. 3. p. 234—42.

Sayous, André. L'unification du droit commercial. Rev. Polint. 1914. 7. p. 56—63.

Az új magyar váltótörvény. Pénzüsz. 1914. 1—4. p. 4—9.

Wagner, Gerh. Verjährung bei Baunterpreiseverträgen. GrundstArch. 1914. 3. p. 36—38.

347.78 Művészi és irodalmi tulajdonjog

Urheberrecht — Copyright

Eloy, Maur. Les droits du critique littéraire et dramatique. Préf. de C. L e c i g n e. Paris: Fontemoing 1914. XIV, 220 p. **29103**

Fazekas Oszkár. Az eszmei javak jogi oltalma a magyar polgári törvénykönyv javaslatában. Bp.: Franklin 1914. 83 p. **28646**

347.9 Törvénykezés. Ügyvédség

Prozessrecht. Advokatur — Procedure

Hellwig, Alb. Zur Psychologie der richterlichen Urteilsfindung. Stuttgart: Enke 1914. 62 p. (Aus Gerichtssaal, 82.) **29288**

Lehfeldt, Bernh. Österreichischer und reichsdeutscher Zivilprozess. Berlin: Vahlen 1914. 169 p. **28371**

Magyary Géza. Magyar polgári perjog. Bp.: Franklin 1913. V, 996 p. **28124**

Térfi Gyula. A polgári perrendtartás (1911 : I. t.-c.) és az életbeléptetéséről szóló törvények (1912 : LIV. t.-c.; 1912 : LV. t.-c.). Bp.: Stampfel 1914. 304 p. (Tud. zsebkönyvt. 228—31.) **29152**

Wach, Adolf. Grundfragen und Reform des Zivilprozesses. Berlin: Liebmann 1914. 112 p. **29213**

*

Amram, Dav. Werner. A comparison of some of the principles and rules of practice of the American and Canadian courts. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 191—200.

Bartelme, Mary M. The opportunity for women in court administration. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 188—90.

Bolster, Wilfred. Adult probation. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 132—39.

Borchard, Edwin M. State indemnity for errors of criminal justice. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 108—14.

Causes for dissatisfaction with the administration of justice in metropolitan districts. AnnAmAcad. 1914. 141. 208—27.

Eliot, Thomas D. The trend of the juvenile court. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 149—58.

Gemmell, Wm. N. Chicago court of domestic relations. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 115—23.

Gray, R. S. The advisability of a public defender. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 177—80.

Griffiths, John L. Legal procedure in England. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 200—207.

Harley, Herbert. Organization of the bar. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 77—82.

Healy, Wm. Critique on recording data concerning criminals. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 89—92.

Heine, Wlfg. Richter und Rechtsanwälte. SozialistMh. 1914. 2, 10. p. 611—17.

Kales, Alb. M. Methods of selecting and retiring judges in a metropolitan district. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 1—12

Kellor, Frances A. Justice for the immigrant. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 159—68.

Limburg, Herbert H. The privilege of the accused to refuse to testify. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 124—31.

Lindsey, Edw. The juvenile court movement from a lawyers standpoint. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 140—48.

MacCaffrey, Geo. H. The police and the administration of justice. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 56—60.

Mikell, Wm E. Reform in criminal procedure. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 102—7.

Putnam, Geo. Haven. The grand jury of the county of New York. AnnAmAcad. 1914. 4. p. 37—55.

Richberg, Donald R. Constitutional growth through recall of decisions. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 25—36.

Scoville, Sam. The evolution of our criminal procedure. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 93—101.

Smith, Walter Geo. Uniform legislation in the United States. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 67—76.

Smithers, Wm W. The use of the pardoning power. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 61—67.

Speranza, Gino C. The alien in relation to our laws. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 169—77.

Storey, Moorfield. The recall of decisions. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 13—25.

Whithin, Fred. H. The women's night court in New York city. AnnAmAcad. 1914. 141. p. 181—88.

349 Alkotmány- és jogtörténet

Verfassungs- und Rechtsgeschichte
History of law and constitution

Barbour, W. T. The history of contract in early English equity. — G. W. Coopland: The abbey of Saint-Bertin and its neighbourhood, 900—1350. Oxford: Clarendon pr. 1914. VII. 237, 166 p.

== Oxford stud. in social & legal hist. 4. 3083/4

Bergsträsser, Ludw. Geschichte der Reichsverfassung. Tübingen: Mohr 1914. VII, 121 p. (Archiv. d. öff. Rechts. Beil.-H. 3.) 29330
Bibliographie: p. 119—21.

Erek, Istv. Jogtörténelmi és közigazgatási jogi tanulmányok. 1— . r. Eperjes: Sziklai 1914— . 28634

35 Közigazgatás

Verwaltung — Administration

Bühler, Ottmar. Die subjektiven öffentlichen Rechte und ihr Schutz in der deutschen Verwaltungsrechtsprechung. Berlin: Kohlhammer 1914. X, 532 p. 28100

Erek István. Fejezetek az angol centralizáció történetéből.

== Erek: Jogt. és közig. tanulm. 1. 1914. 1—123 p. 28634/1

Knauth, Rud. Die Gesetzgebung über die Verwaltungsrechtspflege in Thüringen. Berlin: Heymann 1914. XII, 360 p. 29025

Magyar jogászegylet. A közigazgatás reformja. Előadás-sorozat. Bp.: Franklin 1914. 190 p.

= Magyar jogászegyl. értek. Uj f. 57. 3804/48

*

Agoston Péter. A közigazgatási eljárás alapelvei. Városi Sz. 1914. 1—2. p. 1—12.

Die Beamten Jung-Chinas. MonatschrDBeamte 1914. 10. p. 159—60.

Egyed Istv. Constant Benjamin és az önkormányzat. KözigSz. 1914. 5. p. 289—97.

Egyed Istv. Az önkormányzat alkotmányvédő szerepe. KözigSz. 1914. 1—2. p. 95—103.

Giese, F. Aus der Praxis des Thüringischen Obergerverwaltungsgerichts. AnnÖffR. 1914. 1—2. p. 183—92.

Glynn, Martin H. Efficiency methods in government. Outlook 1914. 5. p. 243—46.

Loewenstein. Ein Vorschlag zur Abänderung des Landesverwaltungsgesetzes. PrVerwBl. 1914. 32. p. 573—77.

Návay, Ludw. Die ungarische Verwaltungsreform. Öst Rdsch. 1914. 40, 1. p. 11—22.

Niedner, Joh. Individualismus und Sozialismus in der Verwaltungsorganisation. ZPol. 1914. 3. p. 337—61.

Wlassics Gyula. Önkormányzat és felügyeleti jog. Jogáll. 1914. 1. p. 1—13.

Zorn. Die Novelle zum Landesverwaltungsgesetz und das Polizeiverordnungsrecht. PrVerwBl. 1914. 30. p. 538—40.

350.8 Köztisztviselők

Öffentliche Beamte — Civil service

Bonnard, Roger. De la responsabilité civile des personnes publiques et de leurs agents en Angleterre, aux États-Unis et en Allemagne. Paris: Giard 1914. 245 p. 28590

Eissert, Jos. Die Dienstpragmatik samt den Vollzugsvorschriften und den kommentierenden parlamentarischen Materialien. Wien: Gerold 1914. 359 p. 28951

Németsország. Törvényjavaslatok. 1914. Entwurf einer dritten Ergänzung des Besoldungsgesetzes. [Berlin: Heymann] 1914— . 7694

Németsország. Törvényjavaslatok. 1914. Entwurf eines Gesetzes über die Gewährung von Beihilfen an Altpensionäre und Althinterbliebene. [Berlin: Heymann] 1914— . 7735

*

Bovensiepen. Die Behördenorganisation in Kurhessen auf der Grundlage des Organisationsediktes Wilhelms II. vom 29. Juni 1821. AnnÖffR. 1914. 1—2. p. 47—81.

Constantin. Kaufmann und Bürokrat im Staats- und Erwerbsleben. PrVerwBl. 1914. 44. p. 789—91.

Das Herrenhaus über die Petition des Zentralverbandes betr. Residenzpflicht der Beamten. RdschGemBeamte 1914. 24. p. 410—14.

King, Clyde Lyndon. The appointment and selection of government experts. NationalMunicRev. 1914. 2. p. 304—15.

Mahler Sándor. A pénzügyi fogalmazási kar képzése. AdóilletSz. 1914. 4. p. 257—61.

Nash, Rosalind. The Royal commission on the civil service. ContempRev. 1914. 581. p. 646—51.

Panka Károly. A köztisztviselők minőségének fejlődése. KözigSz. 1914. 4. p. 254—60.

Zacharias, A. N. Über die Verschiedenheit der rechtlichen Natur des Ehrenamts in Preussen und in den Hansestädten Hamburg und Lübeck. ArchÖffR. 1914. 1—2. p. 1—21.

Zur wirtschaftlichen Lage der preussischen Altpensionäre. KommunRdsch. 1914. 21. p. 405—8.

351.1 Rendészet

Polizeiwesen — Police

Bossard, E. Code annoté de police municipale. Avant-propos par L. Frank. [1900.] 2. éd. Angers: Lachese 1914. II, 779 p. 28487

Challier, Félix. La nouvelle loi sur la circulation des nomades. Loi du 16 VII 1912. Paris: Duchemin 1913. 459 p.
Bibliographie p. 456—59.

*

Hornaday, Wm. T. & Frank E. Lemon. England's duty toward wild birds. NinetCent. 1914. 444. p. 355—64.

Lane. Die Konzessionspflicht der Privatlogierhäuser, Pensionen und dergl. in deutschen Bade- und Kurorten. PrVerwBl. 1914. 33. p. 593—95.

Mayer, L. Über den Begriff des Verwaltungszwangsverfahrens und die Zwangsmittel der Polizei. (AnnÖffR. 1914. 1—2. 152—82.

Müller, Herb. Zur Gründung einer Polizeischule für Schleswig-Holstein. KommunRdsch. 1914. 15. p. 281—82.

Posse. Aus der Praxis der Schankkonzessionen. PrVerwBl. 1914. 33. p. 595—97.

Teleky Dezső. Kihágási statisztika a nép érdekében. KözigSz. 1914. 5. p. 320—24.

Unklare Rechtsverhältnisse zwischen Ortspolizei und Landgendarmarie. RdschGemBeamte 1914. 4—5. p. 57—60, 73—77.

351.754 Prostitúció

Prostitution

Creighton, Louise. The social disease and how to fight it. London: Longmans 1914. 87 p. 29022

Haldy, Wilh. Die Wohnungsfrage der Prostituierten. Hannover: Helwing 1914. 178 p. 28271

Lohse, Félix. La prostitution des mineurs en France avant et après la loi du 11 avril 1908. Thèse. Paris: Rousseau 1913. 696 p. 28347

352 Községi igazgatás

Gemeindeverwaltung — Local government

Almanah slobodnog i kralj. glavnog grada Zagreba. 1— . 1914— . Zagrebu. 4481

Bruhns, Jul. Die Gemeindepolitik einer sozialdemokratischen Mehrheit. Berlin: Vorwärts 1914. 59 p.

== Sozialdemokratische Gemeindepolitik, 16. 3758/16

Egyesült-Államok. National municipal league. The commission plan and commission manager plan of municipal government. Philadelphia 1914. R 352.051.1(73)

Hannover. Szabályrendeletek. Gemeindehandbuch der Stadt Hannover. (Sammlung von Statuten und Verordnungen.) Neu zusammengest. v. Wilh. Doerr. Hannover: Göhmann 1914. IX, 792 p. 28369

Krisztics Sándor. Járási önkormányzat, községi szövetségek Poroszországban és a magyar közigazgatási reform. Bp.: Benkő 1914. 33 p. (A Városi szemléből.) 28849

Marx, J. M. Les pouvoirs de police du bourgmestre. [1911.] 2. éd. Bruxelles: Larcier 1914. 110 p. 28982

Németsország. Verein für Kommunalwirtschaft und Kommunalpolitik. Denkschrift über die Tätigkeit. 1910/13— . Berlin 5096

Renner, Karl v. Der Proporz in den Industriegemeinden Niederösterreichs. Wien 1914. P 342.827(436.01)

Schmid, Matth. Verfassung und Verwaltung der deutschen Städte. Lpzg: Teubner 1914. 118 p. (Natur u. Geisteswelt, 466.) 28978

Was fordern die Sozialdemokraten von der Gemeinde Wien? Das sozialistische Kommunalprogramm. Wien 1914.

P 352(436.01) Wien: 335

*

Bachi, R. La politica municipale in Italia nel 1913. ComuneMod. 1914. 7. p. 293—97.

Berthold, Willy. Die Zeitungspolitik der deutschen Stadtverwaltungen. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 290—303.

Blume, Wilh. v. Kommunalpolitik. KommunalpolBl. 1914. 5. p. 129—39.

Braddock, J. Harold. Ideas for the commercial executive. AmCity 1914. 2. p. 165—69.

Casalini, Giulio, Alceste DellaSeta & Adelmo Sichel. Il programma amministrativo dei socialisti italiani. ComuneMod. 1914. 3. p. 99—119.

Collins, Charles Wallace. Local selfgovernment and the 14th amendment. NationalMunicRev. 1914. 2. p. 348—53.

Connolly, Louise. Some methods of civic education. NationalMunicRev. 1914. 2. p. 340—45.

Freiberg, A. Jul. Mayor Hunts' administration in Cincinnati. NationalMunicRev. 1914. 3. p. 517—24.

Gattamorta, Armando. Il censo e l'iscrizione d'ufficio nelle liste amministrative dei non residenti nel comune. ComuneMod. 1914. 2. p. 79—82.

Hammitt, J. O. Watching legislation for the public. NationalMunicRev. 1914. 2. p. 360—65.

- Holden, M. Alice.** The graft investigation of a year. *NationalMunicRev.* 1914. 3. p. 525—37.
- Howe, Fred. C., M. J. Horace MacFarland etc.** Shall our great cities be made states. *AmCity* 1914. 2. p. 142—44.
- Humphreys, John H.** Proportional representation at municipal elections. *MunJl.(London)* 1914. 1106. p. 435—36. 1107. p. 467—68.
- James, Herm. G.** The city's need, the university's opportunity. *AmCity* 1914. 3. p. 247—52.
- Junghans, Der Einfluss des Zweckverbandsgesetzes für Gross-Berlin.** *PrVerwBl.* 1914. 41. 741—45.
- Klößner Ernő.** A magyar közigazgatás — porosz szemüvegen át. *KözigSz.* 1914. 1—2. p. 81—94.
- Kuttner, Erich.** Wahlrechtsverschlechterung — eine Amtspflicht des Stadtrates? *KommunPrax.* 1914. 19. p. 577—80.
- Luther, Die 4. Hauptversammlung des Deutschen Städtetages in Köln 15—16. Jun. 1914.** *PrVerwBl.* 1914. 40. p. 725—27.
- MacBain, Howard Lee.** The rights of municipal corporations under the contract clause of the Federal constitution. *NationalMunicRev.* 1914. 2. p. 284—303.
- Máriássy Tibor.** A magyar város hivatása és a városi reform. *BpSz.* 1914. aug. p. 161—78.
- Mason, Gregory.** The city or the system. *Outlook* 1914. 10. p. 529—32.
- Portalupi, M. & G. Casalinì.** Un programma amministrativo. *ComuneMod.* 1914. 6. p. 242—50.
- Ratti, Celestino & Arnaldo Lucci.** I problemi di tattica amministrativa nel Partito socialista. *ComuneMod.* 1914. 4. p. 146—50.
- Le règlement intérieur des conseils municipaux d'après la loi et la jurisprudence.** *AnnMunic.* 1914. 1—2. p. 1—24.
- Rogues, v.** Neuvorpommersches Städterecht und östliche Städteordnung. *PrVerwBl.* 1914. 35. p. 633—37.
- Scholz.** Neue Organisationsformen in der Kommunalwirtschaft. *RdschGemBeamte* 1914. 10. p. 158—59.
- Swarbrick, Jos.** Great cities government. *MunJl.(London)* 1914. 1100. p. 259—60.
- Uhlig, Otto.** Freiheitsstrafe und Gemeindemandat. *KommunPrax.* 1914. 21. p. 644—47.
- Waite, H. M.** The city manager plan — The application of business methods to municipal government. *AmCity* 1914. 7. p. 11—14.
- Woolston, Howard B.** Municipal zones. *NatMunicRev.* 1914. 3. p. 465—73.

352.8 Községi hivatalnokok Gemeindebeamte — Municipal service

- Blüher, Bernh.** Gemeindebeamtenrecht im Königreich Sachsen. *Lpzg.: Teubner* 1914. 111 p. 28571

*

- Die Angestelltenversicherung und die Gemeindebeamten.** *RdschGemBeamte* 1914. 8. p. 121—23.
- Das bayerische Gemeindebeamtendienstverhältnis im Vergleich zu dem Dienstverhältnis der Gemeindebeamten in anderen deutschen Bundesstaaten.** *RdschGem Beamte* 1914. 17. p. 275—77.
- Die Bestechung der Beamten und Privatangestellten.** *RdschGemBeamte* 1914. 11. p. 171—74.
- Dienstzeugnisse—Rechtsmittel.** *RdschGemBeamte* 1914. 7. p. 105—7.
- Faught, Alb. Smith.** A review of the civil service laws of the United States. *NationalMunicRev.* 1914. 2. p. 316—26.
- Das Gespenst geht um.** *RdschGemBeamte* 1914. 11. p. 169—71.
- Haneld.** Wenn's Mailüfterl weht! *RdschGemBeamte* 1914. 19. p. 313—18.
- Návay Lajos.** A községi jegyzők államosítása. *Jogáll.* 1. p. 14—21.
- Die nebenamtliche Tätigkeit der preussischen Kommunalbeamten.** *RdschGemBeamte* 1914. 9. p. 137—40.
- Nübei Heinr.** Verwaltungsreform. *ÖstStädteZ.* 1913/14. 12. p. 232—34.
- Die Prüfungen der Gemeindebeamten.** *RdschGemBeamte* 1914. 18. p. 290—91.
- Die Regelung der Rechtsverhältnisse der bayerischen Gemeindebeamten (die Entstehung und Beendigung des Dienstverhältnisses der „ernannten“ Gemeindebeamten).** *RdschGemBeamte* 1914. 13. p. 202—4.
- Die Verwaltungskommission über die Heranbildung der politischen Fachbeamten.** *ÖstStädteZ.* 1913/14. 10. p. 202—3.
- Zur Rechtstellung der preussischen Gemeindeforstbeamten.** *RdschGemBeamte* 1914. 17. p. 273—75.

353 Megyei közigazgatás

Kreisverwaltung — County government

- Erekly István.** A vármegyei közigazgatás reformjának alapelvei.
== Erekly: Jogtörténelmi és közig. tanulm. 1. 1914. p. 124—75. 28634/1
- Mikszáth Kálmán.** Vármegyéink és a közigazgatás reformja. 1914. R 353 (439)

*

- Dózsa Endre.** A közigazgatási reform alapfogalmai. *KözigSz.* 1914. 3. p. 129—42.
- Harrer F.** Törvényjavaslatok a vármegyei közigazgatás reformjáról. *VárosiSz.* 1914. p. 377—92.
- Hunyár Algernon.** A járások területi beosztása. *KözigSz.* 1914. 1—2. p. 51—57.
- Hunyár Algernon.** Az új vármegye. *MagyFigy.* 1914. 3, 13. p. 12—21.

Ivanka László. Az államosítás. KözigSz. 1914. 6. p. 437—44.

Návay Lajos. Közigazgatási reformjavaslatok bírálata. KözigSz. 1914. 6. p. 369—81.

Panajoth Gyula. A közigazgatási reformjavaslatok. KözigSz. 1914. 6. p. 444—51.

Rábel László. A járási önkormányzat. KözigSz. 1914. 3. p. 143—52.

Rábel László. A vármegye újjáalkotása. KözigSz. 1914. 6. p. 433—37.

Rédei József. A közigazgatási reform. HuszSzáz. 1914. 30, 7—9. p. 83—92.

Schopf Kálmán. A közigazgatás államosítása. KözigSz. 1914. 6. p. 418—30.

Simontits Elemér. A vármegye. MagyFigy. 1914. 3. 14. p. 106—10.

Vadnay Tibor. Földönjáró gondolatok. A vármegyei közigazgatás és önkormányzat reformjáról. KözigSz. 1914. 1—2. p. 1—17.

36 Társadalmi tevékenység

Szociális Wohlfahrtspflege — Philanthropy

Derouin, H. & A. Gory. Traité théorique et pratique d'assistance publique. T. 1—2. Préf. de H. Berthélemy. [1900.] 3. éd. refundus. Paris: Sirey 1914. 29134

*

Suggestions for training in social work. CharityOrgRev. 1914. 7. p. 79—104.

361 Jótékonyág. Szegényügy

Armenwesen — Charity

Bosanquet, Helen. Social work in London 1869—1912. A history of the Charity organisation society. London: Murray 1914. X, 420 p. 28543

Budapest. Szegénygondozó egyesület. Szegénygondozó tanfolyam sorozatos előadásai. 1913. Bp.: Stephaneum 1914. 241 p. 28668

Hoppe. Deutsche Krüppelheime. Halle a. S.: Marhold 1914. VI, 158 p.
= Anstaltsfürsorge f. körperlich, ... Schwache im Dtschen Reiche, 4. 70/34

Oldenburg. Szabályrendeletek. Dienstausweisung für die Armenkommissionen und Armenpfleger. Oldenburg: Schulze 1914. 108 p. 29164

*

Ahlefeldt-Laurvig, A. Gr. Organisation der Familienpflege in Dänemark. ZArmenw. 1914. 6. p. 173—79.

Bentwich, Norman. Legal aid for the poor. ContempRev. 1914. 580. p. 559—64.

Bierer, Willy. Arbeitsverbindung und Arbeitsteilung zwischen der öffentlichen und der privaten Armenpflege. ZArmenw. 1914. 7. p. 193—99.

Blaum, Die Wohnlage der Armenbevölkerung einer Grossstadt. ZArmenw. 1914. 9. p. 265—77.

Butzmann, E. Erfindungsschutz im Armenrecht. ZArmenw. 1914. 8. p. 242—48.

Decker, Rud. Bayern auf dem Wege zum Unterstützungswohnsitz. ZArmenw. 1914. 5. p. 125—37.

Drury, W. Modern tithing. CharityOrgRev. 1914. 3. p. 130—34.

The effect of the National insurance act on organized voluntary work. CharityOrgRev. 1914. 7. p. 22—44.

Ehrenwall. Fürsorge für Geistesranke in alter und neuer Zeit. ZBlAllgGesundhPflege. 1914. 3—4. p. 74—93.

Ehn, Ad. v. Die Volksfürsorge und ihre Gegner. Socialist Mh. 1914. 2, 12—13. p. 770—779.

Escard, Paul. L'organisation de la bienfaisance aux États-Unis. RéfSoc. 1914. 81. p. 561—71.

Feld, W. Haushaltungsführung und Verarmung. ZArmenw. 1914. 6. p. 161—65.

Graeffner. Charité und Armenverbände. PrVerwBl. 1914. 42. 757—59.

Hartmann. Sind Armenverbände Dritten, die einen Hilfsbedürftigen unterstützt haben, ersatzpflichtig? PrVerwBl. 1914. 34. p. 613—15.

Horion. Die Wandererfürsorge in England. ZArmenw. 1914. 3—4. p. 100—113.

Kaup, J. Was kosten die minderwertigen Elemente dem Staat und der Gesellschaft? ArchRassGesBiol. 1914. 6. p. 723—48.

Lamm. Organisationsentwicklung der jüdischen Wohlfahrtspflege in Berlin. ZArmenw. 1914. 6. p. 165—72.

Landsberg, J. F. Armenzerziehung und Fürsorgezerziehung, ein Wettstreit. ZArmenw. 1914. 3—4. p. 81—93.

Major, Gust. Die Statistik sagt's — und trotzdem ist's nicht wahr. KommunPrax. 1914. 21. p. 649—50.

Martindale. Inquiry work at the office and in the home. CharityOrgRev. 1914. 7. p. 65—78.

Model, Alice. Of the sick-room helps' society and its work. CharityOrgRev. 1914. 4. p. 186—90.

Neville, Edith. Organization. CharityOrgRev. 1914. 3. p. 125—30.

New poor law orders. Institutional reform. MunJl. (London) 1914. 1092. p. 13.

Normand, J. L'assistance publique à Paris. Economiste Franç. 1914. 17. p. 599—600.

Paetow. Die freie Ärztenwahl in der Armenpflege. ZArmenw. 1914. 7. p. 200—206.

Pogány József. Könnymilliomosok. Szociálizm. 1914. 6. p. 269—274.

Powell, E. G. The women's university settlement. CharityOrgRev. 1914. 4. p. 178—86.

Richter, Herm. Die Ersatzansprüche der Armenverbände und ihre praktische Durchführbarkeit. PrVerwBl. 1914. 47. p. 839-43.

Ringhaan, Otto. Das deutsche Kinderheim in Reichenberg. OstStädteZ. 1913/14. 11. p. 220-23.

Schrammen. Über Zentralisation der Trinker- und Krüppelfürsorge in den Landkreisen des Regierungsbezirkes Königsberg. DVJSchrÖffGesundheitspfl. 1914. 2. p. 303-11.

Sinning. Der Bau von Jugendpflegeheimen durch die Gemeinden. TechnGemBl. 1914/15. 4. p. 64-67.

Some experiences of travel. CharityOrgRev. 1914. 5. p. 231-41.

Tänzer, A. Die Organisation der jüdischen Wanderarmenfürsorge in Deutschland. ZArmenw. 1914. 8. p. 225-35.

Thompson, A. T. National and municipal demands for local voluntary work. CharityOrgRev. 1914. 7. p. 45-64.

What we mean by inquiry. CharityOrgRev. 1914. 1. p. 13-30.

The white slave films: a review. Outlook 1914. 7. p. 345-51.

Wild, A. Entwicklungsrichtungen moderner Armenpflege. ZArmenw. 1914. 9. p. 257-63.

362.7 Gyermekek- és anyavédelem

Kinder- und Mutterschutz

Children. Mothers

Berend [Miklós]. Sozialhygienische Einrichtungen: Ungarn. Berlin: Springer [1912.] (Keller-Klumker: Säuglingsfürsorge... p. 614-52.) 29578

Patronázs-egyesületek országos szövetsége. A fiatakorúak bírái, ügyészei és a pártfogó tisztviselők részére rendezett továbbképző tanfolyamon tartott előadások I. sor. Bp. 1913 - 4398

Angyal Em. A gyámhatóság jövő szerepe a modern társadalomfejlődési irányzatban. KözigSz. 1914. 6. p. 382-99.

Berend Miklós. A csecsemőhalandóság elleni küzdelem Magyarországon. MagyFigy. 1914. 2. 11. p. 347-65.

Bunting. The moral protection of the young. Contemp-Rev. 1914. 583. p. 87-90.

Casalini, G. Un consorzio per la difesa della prima infanzia e la mortalità infantile a Torino. ComuneMod. 1914. 7. p. 303-16.

Charpin, Fréd. L'enfance malheureuse en France. Réf Soc. 1914. 78. p. 369-82; 79. p. 449-57; 80. p. 509-20.

Landsberg. Berufliche Jugendpfleger. KommunRdsch. 1914. 20. p. 388-89.

Melly Béla. A gyámhatóságok reformja. Jogáll. 1914. 5. p. 346-58; 6. 425-42.

Michels-Lindner, Gisela. Die italienische Mutterschaftsversicherung und ihre Bedeutung. ArchSozWiss. 1914. 38. 1. p. 190-211.

Normand, J. Les enfants assistés du Département de la Seine. EconomisteFranç. 1914. 10. p. 331-33.

Rosenstock. Der 4. Deutsche Kongress für Säuglingschutz. ZArmenw. 1914. 3-4. p. 94-99.

Schopf Kálmán. Gyámhatóságaink reformja. KözigSz. 1914. 3. p. 153-67.

Sik Endre. A család reformja és a törvénytelen gyermek. Szociálizm. 1914. 8. p. 381-84.

Simon, Helene. Das neue englische Budget und die Schulspeisung. SozPrax. 1914. 34. p. 955-56.

Simon, Helene. Soziale Lage und Schulspeisung. ZArmenw. 1914. 5. p. 138-45.

Tillyard. Law in relation to family. CharityOrgRev. 1914. 7. p. 6-21.

Wendel. Halte-, Zieh- und Kostpflegekinder. KommunRdsch. 1914. 22. p. 425-30.

366.1 Szabadkőművesség

Freimaurerei — Freemasonry

Kádár Guszt. Protestantizmus és szabadkőművesség. Bp.: Goldberger 1914. 31 p. 28514

Rózsa Ign. Hogyan neveljék a szabadkőművesek gyermekeiket? Bp.: 1914. 30 p. (A Comenius kiadványa.) 28502

*

Balabanoff, Angelika. Sozialismus und Freimaurerei. NZeit. 1914. 2. 8. p. 345-50.

37 Nevelés. Közoktatás

Unterrichtswesen — Education

Chamberlain, Arth. Henry. The growth of responsibility and enlargement of power of the city school superintendent. Berkeley: Univ. pr. 1913. (Univ. of California publ. 3. 4. p. 283-441.) 7651

Craik, Henry. The state in its relation to education. London: Macmillan 1914. XIII. 196 p. 29276

Die Freien Gemeinden insbes. der konfessionslose Moralunterricht in Bayern. Von einem Juristen. München: Herder 1914. 104 p. 29272

Freh, Wilh. Arzt (Ärztin). Wien: Freh 1914. 36 p.

== Was soll ich werden? 7.

28458/7

Kántor Irma. A polgári iskolák reformtervezete nemzetközi megvilágításban. Győr 1914.

R 372.23(439)

Magyarország. Vallás- és közoktatásügyi minisztérium. Képesítő-vizsgálati szabályzat a m. k. állami elemi népiskolai tanító- és tanítónőképző-intézetek számára. Bp.: Egyet. ny. 1914. 104 p.

7753

Magyarország. Vallás- és közoktatásügyi minisztérium. A polgári leányiskolai tanítás terve s a reá von. utasítások. (Hiv. kiad.) Bp.: Franklin 1914. 169 p.

7752

Magyarország. Vallás- és közoktatásügyi minisztérium. Rendtartási szabályzat a m. k. állami elemi népiskolai tanító- és tanítónőképző-intézetek számára. Bp.: Franklin 1914. XII, 126 p.

7751

Orel Géza. Műhelyi nevelés Páris iskoláiban. Bp.: Lampel 1914. 237 p.

28621

Schultze, Ernst. Die politische Bildung in England. Lpzg.: Teubner 1914. 45 p.
== Vorträge d. Gehe-Stiftung zu Dresden, 6. 1.

3835/24

Vekerdí Béla. Tanítsuk-e a latin nyelvet? Hódmezővásárhely: Roth 1914. 182 p.

28535

Waldapfel János. A középiskolai tanárság érdekei. 1914. (A Közműveltségéből.)
R 371.1(439)

*

Chapman, Cecil. The little commonwealth. CharityOrg Rev. 1914. 3. p. 119-24.

Draper, Ernest G. The college man in business. Outlook 1914. 1. p. 27-30.

Hall, Walter P. Why I have a bad education. Outlook 1914. 16. p. 848-51.

Knischewsky, Olga. Hauswirtschaftliche Hochschulen. DokFortschr. 1914. 6-7. p. 342-48.

Krisztics Sándor. Előadások az állampolgári nevelésről. G. M. Kerschensteiner. MagyarTársudSz. 1914. 4. p. 283-89.

Laghi, F. La scuola popolare a Parma. ComuneMod. 1914. 5. p. 211-13.

Magnus, Phil. Vocationalism. NinetCent 1914. 445. p. 526-37.

Maurenbrecher, Max. Konfessionsloser Moralunterricht oder kulturgeschichtlicher Religionsunterricht? DokFortschr. 1914. 4. p. 204-11.

Mayers, Lewis. The New York school inquiry. National MunicRev. 1914. 2. p. 327-39.

Rundfrage über sexuelle Erziehung der Jugend. DokFortschr. 1914. 6-7. p. 356-61.

Snyder, Henry. A high school that trains the hand as well as the mind. AmCity 1914. 2. p. 119-23.

Somogyi Béla. A néptanítók és a szociáldemokrácia. Szocializm. 1914. 9. p. 412-14.

Stadtverwaltungskosten und politische Bildung in New York. SozPrax. 1914. 36. p. 1001-4.

Varga Jenő. A magyar munkásmozgalom és a diákok. Szocializm. 1914. 9. p. 414-18.

371.7 Iskolaegészségügy

Schulhygiene — School hygiene

Bulkley, M. E. The feeding of school children London: Bell 1914. XVI, 278 p.

29016

Greyerz, Otto v. Landerziehungsheime. Was sie sind und was sie werden könnten. München: Callwey 1913. 12 p.
== Dürerbund. Flugschr. 122.

3821/122

Kovács Miksa. Kerti és erdei iskolák és azok kulturális jelentősége. 1914. R 371.76(04)

Selter, Hugo (szerk.). Handbuch der deutschen Schulhygiene. Hg. unter Mitw. v. W. v. Drigalski, R. Flachs [etc.]. Dresden: Steinkopff 1914. VIII, 759 p.

7504

*

Böttcher, E. Der schulärztliche Dienst an den Giessener Volksschulen. ZBlAllgGesundhPflge. 1914. 1-2. p. 32-55.

Curtis, Henry S. The playground survey. AmJlSociol. 1914. 19. 6. p. 792-812.

Fanoli, L. L'igiene scolastica nel comune di Udine. Comune-Mod. 1914. 7. p. 317-18.

Häberlin, Die physischen Erfolge von Ferienkolonien und verwandten Einrichtungen. DVJSchrÖffGesundheitspfl. 1914. 46. 3. p. 446-69.

378 Egyetemek

Universitäten — Universities

Franciaország. Office national des universités et écoles françaises. Les universités et les écoles françaises. Paris: Larousse 1914. 299 p.

28473

Fullerton, Geo. Stuart. Die amerikanischen Hochschulen. Wien: Tempsky 1914. 109 p.

28095

*

Fleck, Die Cölnen Hochschulen. PrVerwBi. 1914. 48. p. 853—55.

Knight, Holford. The external side of London university. ContempRev. 1914. 581. p. 662—68.

Wallas, Graham. The universities and the nation in America and England. ContempRev. 1914. 582. p. 783—90.

38 Közgazdaság

Volkswirtschaft — Political economy

Alberti, Mario. Verso la crisi? Guerra e previsione economica. Pref. di Luigi Luzzati. Trieste: Schimpf 1914. XIII, 594 p. [Publ. del Museo commerciale.] 29614

Cannan, Edwin. Wealth. A brief explanation of the causes of economic welfare. London: King 1914. XXIII, 274 p. 28636

Cheinnisse Léon. Les idées politiques des physiocrates. Thèse. Paris: Rousseau 1914. 192 p. 29107

Cornélissen, Christ. Théorie de la valeur. Avec une réfutation des théories de Rodbertus, Karl Marx, Stanley Jevons & Boehm-Bawerk. [1902.] 2. éd. Paris: Giard 1913. 480 p. (Biblioth. intern. d'écon. pol.) 28285

Feiler, Art. Die Konjunktur-Periode 1907—1913 in Deutschland. Jena: Fischer 1914. X, 204 p. 28494

Guesde, Jules. De la propriété. [Lettre au Sénateur Lampertics.] — Guesde: Ça & la. 1914. p. 1—30. 28554

Hobson, C. K. The export of capital. London: Constable 1914. XXV, 264 p. (Studies in economic & pol. science.) 28524

Jahrbuch des Vermögens und Einkommens der Millionäre in Bayern. Von Rud. Martin. Berlin 1914. 4348

Jahrbuch des Vermögens und Einkommens der Millionäre in Württemberg mit Hohenzollern. Von Rud. Martin. 1914. Berlin 4483

Koch Ant. Wesen und Wertung des Luxus. Tübingen: Mohr 1914. 51 p. 7610

Laveleye, Ém. de. Éléments d'économie politique. [1882.] 9. éd. Paris: Hachette 1914. IV, 297 p. 28146

Money, L. G. Chiozza. The nation's wealth will it endure? London: Collins 1914. 264 p. (Nation's lib.) 28593

Seager, Henry Rogers. Principles of economics. Being a revision of *Introduction to economics* [1914.]. London: Bell 1913. XX, 650 p. 28135

Siegfried, Bernh. Repetitorium der Geschichte der Nationalökonomie. Bern: Dreschel 1914. 104 p. 28915

Striener, Alfr. Zum Kampf und die wirtschaftliche Selbständigkeit des Klein- und Mittelbetriebes. München: Duncker & Humblot 1914. 31 p. 7666

Amonn, Alfr. Die Probleme der wirtschaftlichen Dynamik. ArchSozWiss. 1914. 38, 1. p. 83—114.

Bernstein, Ed. Politik und Ökonomie im Briefwechsel Marx - Engels. ArchSozWiss. 1914. 38, 3. p. 826—68.

Bredt, J. V. Der öffentlich-rechtliche Begriff und die Tragweite des Grundeigentums. ZSozWiss. 1914. 2. p. 84—93.; 3. p. 174—84.

Brentano, Lujo. Über einige in der Natur des Beobachtungsobjektes liegende Schwierigkeiten des volkswirtschaftlichen Forschens. ArchSozWiss. 1914. 38, 1. p. 58—82.

Bresciani-Turroni, C. Über die jahreszeitlichen Schwankungen des Gesamtwarenpreisniveaus. WeltwirtschArch 1914. 3, 2. p. 315—23.

Brezigar, Em. Die wirtschaftlichen Konjunktur- und Depressionswellen in Österreich seit 1896. ZVolkswSozPolVerw. 1914. 1—2. p. 1—39.

Brown, Harry Gunnison. The discount versus the cost-of-production theory of capital valuation. AmEconRev. 1914. 4, 2. p. 340—49.

Calmes, Alb. Neuere Literatur über die Kapitalanlage. JBNationalök. 1914. 47, 4. p. 522—28.

Clark, J. M. A contribution to the theory of competitive price. QuartJIEcon. 1914. 4. p. 747—71.

Dánér Istv. A szükséglettelítés törvénye. KözgazdSz. 1914. 6. p. 361—72.

Ehrenberg, Rich. Raubwirtschaft und Kraftkultur (2.) ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 276—309.

Fallon, R. P. Les plus-values foncières. Mouvsoc. 1914. 4. p. 324—48.

Fetter, F. A. Davenports competitive economics. JIPolEcon. 1914. 6. p. 550—65.

Gray, L. C. Rent under the assumption of exhaustibility. QuartJIEcon. 1914. 3. p. 466—89.

Haney, Lewis H. The social point of view in economics. (2.) QuartJIEcon. 1914. 2. p. 292—321.

Harms, B. Weltwirtschaftliche Forschung und Lehre. WeltwirtschArch. 1914. 4, 1. p. 1—19.

Johnson, A. S. Davenports economics and the present problems of theory. QuartJIEcon. 1914. 3. p. 417—46.

Liefman, Rob. Wirtschaft und Technik. JBNationalök. 1914. 47. 6. p. 721—73.

Lippincott, I. A history of river improvement. JIPolEcon. 1914. 7. p. 630—60.

Mezey Lajos. A határhaszonelmélet bírálata. KözgazdSz. 1914. 3. p. 186—94; 4. p. 265—75.

Mezey [Lajos]. Verteidigung und Ergänzung der Böhm-Bawerschen Preistheorie. ZVolkswSozPolVerw. 1914. 1—2. p. 63—72.

Money, L. G. Chiozza. The poverty of production. ContempRev. 1914. 578. p. 174—83.

Montmorency, J. E. G. de. Property and society. ContempRev. 1914. 577. p. 69—72.

Neubauer Ferenc. „Érték” vagy „ár.” KözgazdSz. 1914. 52. 1—2. p. 429—55.

Pohle, L. Neue Darstellungen der Geschichte der Volkswirtschaftslehre. ZSozWiss. 1914. 1. p. 1—17.

Potron, abbé. Contribution mathématique à l'étude de l'équilibre entre la production et la consommation. BullContreChômage 1914. 2. p. 509—18.

Rott, P. Unkosten- und Lohnverschiebung bei wechselnder Produktion. Techn&Wirtsch. 1914. 8. p. 681—85.

Schippel, Max. Chamberlain, Manchesterismus und Imperialismus. SozialistMh. 1914. 2. 14. p. 892—99.

Small, Albion W. The social gradations of capital. AmJISociol. 1914. 19. 6. p. 721—52.

Smart, Wm. An introduction to the theory of value. 3. ed. London: Macmillan 1914. 116 p.

Sombart, Werner. Objekt und Grundbegriffe der theoretischen Nationalökonomie. ArchSozWiss. 1914. 38. 3. p. 647—61.

Spranger, Ed. Die Stellung der Werturteile in der Nationalökonomie. Schmollers Jb. 1914. 2. p. 33—58.

Tinetti, Rosa Elter. La necessità dell'insegnamento dell'economia domestica. ComuneMod. 1914. 4. p. 170—73.

Turroni, Const. Bresciani. Un des aspects de l'urbanisme, l'agglomération de la richesse. RevEconInt. 1914. 3. p. 480—501.

Varró Istv. Gazdasági archivumok. KözgazdSz. 1914. 52. 1—2. p. 483—525.

Wallis, Percy. The fallacy of overproduction. Socialist Rev. 1914. 69. p. 152—56.

Zwiedineck, Otto. Über den Subjektivismus in der Preislehre. ArchSozWiss. 1914. 38. 1. p. 1—57.

380.8+380.9 Gazdaságtörténet és leírás

Wirtschaftsgeschichte und -beschreibung
Economic history and description

Balkáni piacok a háború után. Gazdasági ismertető. 1— . f. Bp.: Keresk. múz. 1914—
A 49.38/1

Capitan, L. & Henri Lorin. Le travail en Amérique avant et après Colomb. Paris: Alcan 1914. 463 p. VI t.
— Histoire universelle du trav. 4. 11166/4

Dove, Karl. Methodische Einführung in die allgemeine Wirtschaftsgeographie. Jena: Fischer 1914. 51 p. 28789

Fuhrmann, Erich. Das Volksvermögen und Volkseinkommen des Königreichs Sachsen. Lpzg: Veit 1914. VIII, 60 p. (Volkswirtschaftl. & wirtschaftsgesch. Abhandl. 3. 8.) 28542

Grossmann, Henryk. Österreichs Handelspolitik mit Bezug auf Galizien in der Reformperiode 1772—90. Wien: Konegen 1914. XVII, 510 p. (Stud. z. Sozial-, Wirtschafts- & Verwaltungsgesch. 10.) 28944
Bibliographie: p. 499—510.

Hrozny, Frdr. Das Getreide im alten Babylonien. Beitrag zur Kultur und Wirtschaftsgeschichte des alten Orients. T. 1— . Wien: Hölder 1914— . (Sitzungsber. d. Kais. Akad. d. Wissenschaften in Wien.) 29206

Kambe, Masao. Die Entwicklung der japanischen Volkswirtschaft in der Gegenwart. Lpzg: Deichert 1914. 49 p. (Wirtschafts- & Verwaltungsstud. 49.) A 52.38/1

Keleti piacok a háború után. Gazdasági ismertető. 1— . f. Bp.: Keresk. múz. 1914— . A 56.38/1

Kurnatowski, Geo. La Pologne contemporaine. Paris: Riviére 1914. 24 p. 29230

Lorenz, Jak. [szerk.] Taschenbuch der schweizerischen Wirtschafts- und Sozialstatistik. Zürich: Grütli. 1914. 102 p. 29297

Renard, Geo. Histoire du travail à Florence. T. 1—2. Paris: Ed. d'art & de litt. 1913—4. 29132

*

Allen, Fawcett. An atlas of commercial geography. Cambridge: Univ. Press 1914.

Baist, G. Zur Interpretation der Brevium Exempla und des Capitulare de Villis. VJSchrWirtschGesch. 1914. 12. 1—2. p. 22—70.

Below, G. Handwerk und Hofrecht. VJSchrWirtschGesch. 1914. 12. 1—2. p. 1—21.

Dietz, F. C. Industry in Pisa in the early fourteenth century. QuartJIEcon. 1914. 2. p. 338—59.

Furlan, V. Schweizerische Konjunkturstatistik. ZSchweiz Stat. 1914. 1. p. 94—117.

Gruner, M. Die Entwicklung der wirtschaftlichen Verhältnisse Islands mit bes. Berücks. der isländischen Landwirtschaft und des isländischen Bodenrechtes. JBBodenref. 1914. 1. p. 1—45.

Herit, G. Die Türkei in der Weltwirtschaft. WeltwirtschaftArch. 1914. 4, 1. p. 81—105.

Hjelt, Aug. Die Kapitalbildung in Finnland. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 480—94.

Hoffmann, F. Niederländisch-Ostindien im letzten Jahrhundert. WeltwirtschaftArch. 1914. 4, 1. p. 121—31.

Hogen, Geo. Die wirtschaftliche und soziale Bedeutung der Zünfte im Mittelalter. SozKultur. 1914. 8—9. p. 449—79.

Kries, v. Entwicklungstendenzen in der chinesischen Volkswirtschaft. WeltwirtschaftArch. 1914. 3, 2. p. 458—72.

Leroy-Beaulieu, Paul. L'entrée sur la scène internationale des principaux états de l'Amérique du Sud: Argentine, Brésil, Chili. EconomisteFranc. 1914. 19. p. 677—79.

Leroy-Beaulieu, Paul. Le Mexique, les États-Unis et les autres nations. EconomisteFranc. 1914. 16. p. 557—59.

Leroy-Beaulieu, Pierre. La situation de l'Afrique occidentale française. EconomisteFranc. 1914. 9. p. 297—99.

Marczali Henrik. Társadalmunk történeti fejlődése gazdasági alapon. (2—3.) BpSz. 1914. 5. p. 180—92; 6. p. 343—54.

Oakenfull, J. C. The inherent wealth of Brazil. FinRev. 1914. 5. p. 523—33.

Schultze, Joh. Rindereinfuhr in den deutschen Territorien, insbes. in Hessen, im 16. und 17. Jahrhundert. JBNationalök. 1914. 47, 5. p. 577—613.

Tarle, Eug. Deutsch-französische Wirtschaftsbeziehungen zur napoleonischen Zeit. SchmollersJb. 1914. 2. p. 143—202.

Van Caenegem, Fr. L'expansion économique de la Hongrie. 1913. RevEconInt. 1914. 2. p. 300—33.

381 Gazdaságpolitika

Wirtschaftspolitik — Economic policy

Rippel, Ign. Nach dem Balkankrieg. Wirtschaftspolitische Streiflichter. Wien: Allg. TextilZtg. 1914. 66 p. A 4938/2

*

Cadbury, Edw. Some principles of industrial organization. SociolRev. 1914. 7, 2. p. 99—116.

Hasbach, Wilh. Grundbegriff, Aufgaben und Methode der Wissenschaft von der Volkswirtschaftspolitik. ZSozWiss. 1914. 1. p. 30—41; 2. p. 71—83.

Die wirtschaftliche Gesetzgebung des Deutschen Reichs. 1913. JBNationalök. 1914. 47, 4. p. 491—99.

381.21 Üzemtan

Betriebslehre — Factory organization

Goodall, G. W. Advertising. A study of a modern business power. Introd. by Sidney Webb. London: Constable 1914. XVII, 91 p. 28523

Matschoss, Conrad. Die geistigen Mittel des technischen Fortschrittes in den Vereinigten Staaten von Amerika. — M. W. Alexander: Die praktische Ausbildung von gelernten Arbeitern und technischen Beamten in der mechanischen Industrie der Vereinigten Staaten von Amerika. Berlin: Ver. dtischer Ingenieure 1914. 93 p. (Forschungsarb. a. d. Gebiete d. Ingenieurwesens, 148—49.) 7633

Seubert, Rud. Aus der Praxis des Taylor-Systems mit eingehender Beschreibung seiner Anwendung bei der Labor Manufacturing Company in Philadelphia. Berlin: Springer 1914. VI, 156 p. 28107

Vielleville, André. Le système Taylor. Thèse. Paris: Vienneville 1914. 158 p. 28911

*

Claghorn, Kate Holladay. Record keeping as an aid to enforcement. AnnAmAcad. 1914. 1. p. 117—24.

Junghann. Der Kampf um die Arbeitsleistung in Australien und Amerika. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 259—75.

Kochmann, Wilh. Das Taylorsystem und seine volkswirtschaftliche Bedeutung. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 391—424.

Lederer, E. Die ökonomische und sozialpolitische Bedeutung des Taylorsystems. ArchSozWiss. 1914. 38, 3. p. 769—84.

Merrheim, A. La méthode Taylor. VieOuvr. 1914. 108—10. p. 345—62, 385—98.

Meyer, Ernst. Taylorsystem und Arbeiterschaft. NZeit. 1914. 2, 11. p. 480—86.

Pudor, Heinr. Produktionserhebungen. SozKultur. 1914. 7. p. 400—4.

Ravaté, Jules. Une défense de la méthode Taylor. VieOuvr. 1914. 107. p. 257—67.

Sachs, J. S. Das Taylor-System. JBAngestelltenbew. 1914. 1. p. 1—9.

Le système Taylor et l'organisation scientifique du travail dans les ateliers. RéfSoc. 1914. 77. p. 317—44; 78. p. 403—9.

Taylor, F. W. Scientific management. SociolRev. 1914. 7, 3. p. 266—69.

Thompson, C. B. The literature of scientific management. QuartJlEcon. 1914. 3. p. 506—57.

Waas, O. Zur Frage der Erneuerung von Betriebseinrichtungen. Techn&Wirtsch. 1914. 8. p. 686—90.

Wallich, A. Erfahrungen mit dem Taylor-System. ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6. 2. p. 310—21.

Woldt, Rich. Maschine und Arbeiter im industriellen Produktionsprozess. Kampf. 1914. p. 364—71.

381.32 Kartellek. Trösztök

Kartelle — Cartels. Trusts

Amiaud, André. La réglementation de la concurrence et les accords de chefs d'industries devant la loi pénale. Paris: Larose & Forcel 1914. 242 p. 28975

Strieder, Jak. Studien zur Geschichte kapitalistischer Organisationsformen. Monopole, Kartelle und Aktiengesellschaften im Mittelalter und zu Beginn der Neuzeit. München: Duncker & Humblot 1914. XXIX, 486 p. 28512
Bibliographie: p. XXII—XXIX.

Németsor, Z. Verband der Porzellan- und verwandten Arbeiter und Arbeiterinnen. Die Aktiengesellschaften in der deutschen Porzellan und Steingutindustrie. Charlottenburg: Dietz 1914. 138 p. 28264

*

Balg, Arvid. Deutsche Syndikate und der russische Export. KartellRdsch. 1914. 7. p. 569—76.

Broda, R. Die Verstaatlichung der Privatmonopole. DokFortschr. 1914. 2. p. 93—100.

Durand, E. D. The trust problem. QuartJEcon. 1914. 3. p. 381—417; 4. p. 664—700.

Fuld, Trusts und Geheimbund. KartellRdsch. 1914. 2. p. 73—78.

Knauth, O. W. The policy of the United States towards industrial monopoly. London: King 1914. 230 p.

Liefmann, Rob. Imperative der Regelung des Kartellwesens. DokFortschr. 1914. 2. p. 67—71.

Metzner, Max. Zum Alter der Kartelle. KartellRdsch. 1914. 6. p. 441—49.

Neuhaus, F. Der Vereinheitlichungsgedanke in der deutschen Maschinenindustrie. Techn&Wirtsch. 1914. 8. p. 603—38.

Petheő, L. Jenő. Az amerikai trösztök problémája. Magyar TárstudSz. 1914. 5. p. 367—71.

President Wilson and the trusts: a poll of the press. Outlook 1914. 5. p. 240—43.

Tschierschky, S. Kartelle und Zwischenhandel. Kartell Rdsch. 1914. 3. p. 161—65.

Tschierschky, S. Zur Frage des zivilistisch-organisatorischen Charakters der Kartellorganisation. Kartell Rdsch. 1914. 5. p. 345—55.

Wassermann, Rud. Kartellrechtliche Studien. Kartell Rdsch. 1914. 4. p. 249—64.

381.6 Élelmezés. Drágaság

Lebensmittelversorgung. Teuerung

Cost of living

Egyesült-Államok. Bureau of labor statistics. Retail prices, 1890—1913. Washington: Gov. pr. off. 1914. 175 p. (Retail prices ser. 13.)
== Egyesült-Államok. Bur. of labor stat. Bull. 140. 3634/40

Egyesült-Államok. Bureau of labor statistics. Wheat and flour prices from farmer to consumer. Washington: Gov. pr. off. 1914. 112 p.
== Egyesült-Államok. Bur. of labor stat. Bull. 130. 3634/30

Günther, Ad. Das Problem der Lebenshaltung. Lpzg: Teubner 1914. 75 p.
== Vorträge d. Gehe-Stiftung zu Dresden, 5. 3. 3835/23

Trüdinger, Otto. Die Milchversorgung in Württemberg. Lpzg: Duncker 1914. 127 p.
== Schriften d. Ver. f. Sozialpol. 140. 4. 3358/140/4

*

Bauer, Otto. Die Teuerung. Kampf. 1914. 10. . 443—60

Casalini, G. Il calmieri del pane in Italia. ComuneMod. 1914. 5. p. 193—97.

Eggenschwyler, W. Die soziale Funktion der Teuerung. ArchSozWiss. 1914. 38. 3. p. 811—25.

Die Entwicklung des Preisniveaus und des Getreidebedarfs in Deutschland und England in den letzten Jahrzehnten. JBNationalök. 1914. 47. 6. p. 794—810.

Henningsen, Ad. Die Schlachtungen in Gross-Berlin 1909—12. Grossberl. 1914. 5/6. p. 10—15.

Jenny, O. H. Die Milchversorgung schweizerischer Städte. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 165—74.

Kershaw, John B. C. Labour unrest and the rise in prices. FinRevRev. 1914. 5. p. 534—42.

Kühl, H. Über die Milchversorgung im Deutschen Reich. DVJSchrÖffGesundheitspf. 1914. 46. 3. p. 403—33.

Michels-Lindner, Gisella. I panifici comunali. ComuneMod 1914. 2. p. 83—88.

Nestler-Tricoche, Geo. Notre enquête sur l'action des communes des États-Unis contre la cherté de la vie. AnnRégieDir. 1914. 55—57. p. 1—96.

Paish, Sir Geo. Prices of commodities in 1913. JStatSoc. 1914. 4. p. 556—70.

Preisbewegung der hauptsächlichsten Lebensmittel. RdschGemBeamt. 1914. 14. p. 217—19.

Raffalovich, A. La lutte contre la disette en Russie 1911—12. EconomisteFranç. 1914. 20. p. 723—25.

Tyszk, Karl v. Tatsachen und Ursachen der internationalen Verteuerung in Lebenshaltung. AnnSozPol. 1914. 3. 5—6. p. 497—530.

Vergnanini, Ant. Per un ente autonomo dell'alimentazione. *ComuneMod.* 1914. 3. p. 126—29.

Zitzen, E. G. Das Problem der Viehlieferungsverträge. *KommunalpolBl.* 1914. 4. p. 97—108.

382 Bányászat

Bergbau — Mining

Herring, Wilh. Das Problem der Verstaatlichung des preussischen Steinkohlenbergbaus. Jena: Fischer 1914. 109 p. 29127

Polenske, Karl. Der Kampf um die Braunkohle. Berlin: Buchh. Bodenreform 1914. 71 p. 3520/6
== Soziale Zeitfr. 56—57.

Bernhard, K. Urheberrechtliches im Eisenbau. *Techn&Wirtsch.* 1914. 9. p. 734—42.

Freise, F. Gesteinskosten beim brasilianischen Bergbau. *Techn&Wirtsch.* 1914. 7. p. 569—80.

Hosie, Alex. The salt production and salt revenue of China. *NinetCent.* 1914. 447. p. 1119—43.

Husmann, W. 800 Jahre europäischer Steinkohlenbergbau. *JBNationalök.* 1914. 47. 4. p. 514—18.

Kreuzkam, Die Ergebnisse des staatlichen Bergwerksbetriebes in Deutschland. *DokFortschr.* 1914. 2. p. 71—77.

La législation sur les mines [en Chine]. *RevJaune* 1914. 4. p. 147—67. 5. p. 195—200.

Règlements détaillés concernant les mines [en Chine]. *RevJaune* 1914. 5. 7. p. 201—18, 315—23.

Schneider, Oswald. Der Kampf um das Petroleum. *Schmollers Jb.* 1914. 2. p. 351—64.

Turner, W. The mineral wealth of the world. *ContempRev.* 1914. 578 p. 254—61.

A világ aranytermése 1913-ban. *KözzgazdSz.* 1914. 4. p. 277—81.

383 Őstermelés

Landwirtschaft — Agriculture

Franciaország. *Ministère de l'instruction publique et des beaux-arts.* La statistique agricole de 1814. Paris: Rieder 1914. XX, 579 p. (Comité d. trav. hist. Notices..., 2.) 29387

Frost, F. Agrarferfassung und Landwirtschaft in Norwegen. Berlin: Parey 1914. VI, 249 p. 1 t. (Ber. ü. Landwirtschaft, 31.) 28728

Hawkins, Layton S. Agriculture in the high school. Albany 1914. 52 p. (Univ. of the St. of N. Y. bull. 563.) 28721

Katona Béla. Az Alföld gazdasági jövője. Előszót irt Rubinek Gyula. Bp: Légrády 1914. 65 p. 28748

Olaszország. *Ufficio di statistica agraria.* Il frumento in Italia. Produzione, consumo, prezzi. Roma: Bertero 1914. VII, 98 p. 10 t. (Min. di agricolt.) 7755

Preyer, W. D. Die russische Agrarreform. Jena: Fischer 1914. XIV, 415 p. 28331

Pudor, Heinr. Waldpolitik. Gautzsch b. Lpzg: Dietrich 1914. 25 p. 4341/26
== Kultur & Fortschritt, 512/13.

Rümker, [Kurt H. Th.] v. Die deutsche Landwirtschaft, ihre Bedeutung und Stellung im In- und Auslande. Berlin: Parey 1914. 58 p. 28949

Schulz, A. Zur Agrartheorie und -politik der deutschen Sozialdemokratie. München: Steinicke 1914. 64 p. (Schr. d. Münchner freien Studentenschaft, 2.) 28148

Serban, Mich. Rumäniens Agrarverhältnisse. Berlin: Parey 1914. 140 p. 7631
Bibliographie: p. 136—40.

Szegh Dezső. Albánia mezőgazdasága. Bp.: Stephaneum 1914. 27 p. A 49,38/4

Szűts Mihály. Szeged mezőgazdasága. Szeged: Traub 1914. 465 p. 7 t. 7778

Verein für Sozialpolitik. Preisbewegung landwirtschaftlicher Güter in einigen Teilen Bayerns, 1900—910. München: Duncker & Humblot 1914. XX, 711 p. 3358/148,1
== Schriften d. Ver. f. Sozialpol. 148. 1.

Andrée, Ernst. Kultivierung und Ausnützung des Odlandes. *NZeit.* 1914. 2, 7. p. 306—14.

Balkányi Béla. Szocializmus és mezőgazdaság. Husz Száz. 1914. 29, 1. p. 54—61.

Bignami, P. Gli interessi dell'agricoltura e le elezioni provinciali. *ComuneMod.* 1914. 6. p. 258—61.

Boham, G. de. La délimitation en Champagne. *RéSoc.* 1914. 74. p. 132—42.

Brousse, Emman. Les caisses de crédit agricole. *EconomisteFranç.* 1914. 1. p. 719—21.

Buck, Solon Justus. The granger movement: a study of agricultural organisation. London: Milford 1914. 396 p.

Cammaerts, Em. La question agraire en Angleterre. *RevEconInt.* 1914. 2. p. 253—75.

Dufourmantelle, Maur. La crise de la main-d'oeuvre agricole. RéfSoc. 1914. 79. p. 458—80.

Ferraris, Maggiorino. Politica di lavoro. Disoccupazione e politica agraria. NAntologia 1914. 1011. p. 491—527.

Furlan, V. Die Baumwolljahre 1911/12—12/13. Weltwirtsch Arch. 1914. 3., 2. p. 343—53.

Hankóczy Jenő. A búza és búzaliszt minősítése. Magy MérnKözl. 1914. 16. p. 305—11; 17. p. 321—31.

Kiss Jenő. A háború és a mezőgazdasági ipar. AdóilletSz. 1914. 7/8. p. 445—49.

Kolb, Wilh. Ein Wort zur Agrarfrage. SozialistMh. 1914. 2, 10. p. 608—11.

Lehfeldt, R. A. The elasticity of the demand for wheat. EconJl. 1914. p. 212—17.

Lemaire, René & de Boham. La question champenoise. Commerce et viticulture. RéfSoc. 1914. 78. p. 383—91.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les convulsions d'une chambre expirante et d'un ministère disloqué. EconomisteFranc. 1914. 13. p. 441—43; 14. p. 481—83.

Martin-St-Léon, Ét. La crise de la main-d'oeuvre agricole. Mouvsoc. 1914. 4. p. 349—54.

Metzel, K. Nebenberufliche kleinbäuerliche Tätigkeit von Eisenbahnern im rheinisch-westfälischen Industriegebiet. ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 346—66.

Payen, Ed. Une loi sur l'enseignement professionnel agricole. EconomisteFranc. 1914. 11. p. 371—73.

Payen, Ed. Le cacao : sa production et sa consommation. EconomisteFranc. 1914. 18. p. 641—43.

Payen, Ed. Le maïs : sa production et sa consommation. EconomisteFranc. 1914. 13. p. 445—47.

Payen, Ed. Le thé : sa production et sa consommation. EconomisteFranc. 1914. 16. p. 563—65.

Petersilie, A. Zahlen für das Gewicht der Landwirtschaft und ihrer Betriebsgrößenklassen. ZPrStatLA. 1914. 2. 99—124.

Pope, J. E. Agricultural credit in the United States. QuartJlEcon. 1914. 4. p. 701—46.

Price, Thdr. H. King cotton : in field, mill and mart. Outlook 1914. 13. p. 714—22.

Szerbia mezőgazdasági termelése és forgalma. Magy GazdSz. 1914. 4. p. 260—64.

Uj-Románia. MagyGazdSz. 1914. 5. p. 320—24.

Zeys, L. Les industries rurales en France. RéfSoc. 1914. 75. p. 177—96.

Zoppi, G. Un istituto provinciale autonomo di riassicurazione del bestiame. ComuneMod. 1914. 5. p. 215—20.

Bloos, Rich. Taxator. Bodenwerte und Beleihungen Gross-Berlins. [1907.] 4. Aufl. Berlin: Taxator-Verl. 1914. XI, 176 p. 29186

Collings, Jesse. The colonization of rural Britain. A complete scheme for the regeneration of British rural life. Vol. 1—2. London: Rural world publ. co. 1914. 27888

Duptza, Ferenc. Az osztatlan közös és a községi legelők. Közös gazdálkodás. (Köz-birtokosságok és legeltetési társulatok.) Az osztatlan közös legelőről szóló 1913: X. t.-c. magyarázata. 1—2. k. Temesvár: Hunyadi műint. [1914.] 29692

Eliaschewitsch, Alex. Die Bewegung zugunsten der kleinen landwirtschaftlichen Güter in England. München: Duncker & Humblot 1914. IV, 366 p. 28632
Bibliographie: p. 355—66.

Essen. Statistisches Amt. Bau-, Wohnungs- und Grundstückmarkt in Essen, 1913.
== Essen. Statist. Amt. Essener Stat. 1. 1914. 1—19 p. 4389/1

Felszeghy Béla. Magyar földközösségek igazgatásának összes szabályai. Bp.: Ráth 1914. V, 486 p. 28696

Jackson, T. C. The agricultural holdings acts, 1909—1913. The Board of agriculture and fisheries rules and forms of 1908 and County court rules and forms of 1909 with a manual on tenant right valuation. [1912.] 2. rev. & enl ed. London: Sweet 1914. XII, 336 p. 28567

Jopke, Geo. Die Entwicklung der Grundstückspreise in der Stadt Posen. Jena: Fischer 1914. 106 p. 28523

Kovalevsky, Maxime. Die Wandlungen der Grundherrschaft in Frankreich. Übers. v. A. Stein. Berlin: Prager 1914. XI, 509 p.
== Kovalevsky: Ök. Entwicklung Europas, 7. 21621/7

Magyarország. Törvények, rendeletek. 1913. Rendeletek az osztatlan közös legelőről szóló 1913: X. t.-c. végrehajtása tárgyában. Bp.: Földmiv. min. 1914. 297 p. 28759

Marriott, J. A. R. The English land system. London: Murray 1914. VII, 168 p. 28747

Nagybritannia. Parlament. Irish land commission. Accounts, 1912—1913. London: Eyre & Spottiswoode 1914. 22 p. 7633

Németország. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Stadt und Land — Hand in Hand. Bericht. Berlin: 1913. 93 p.
== Schriften d. Schutzverb. f. dtschen Grundbesitz, 13. 3859/13

383.1 Földbirtok

Grundbesitz — Property in land

Ashley, Wm James. The economic organisation of England. London: Longmans 1914. VIII, 213 p. 29157

Németség. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Vorschläge zum Entwurf eines Grundteilungsgesetzes. Berlin 1914. 18 p.
 — Schriften d. Schutzverb. f. dtschen Grundbes. 18.
 3859/18

Reason, Wm. The land problem for christian citizens. London: Nat. council of ev. free churches [1914.] VIII, 168 p. 29158

Angol földreformjavaslatok. SzociálpolSz. 1914. 2. p. 79—90.

Auswüchse auf dem Grundstücks- und Hypothekenmarkt. GrundstArch. 1914. 7. p. 125—27.

Beeler, Gaetano. Zur Erkenntnis der Verschuldung des bauerlichen Grundbesitzes im Kanton Glarus. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 183—209.

Chancellor, H. G. The urban land policy. ContempRev. 1914. 577. p. 12—20.

Clark, G. B. The land problem in the Highlands. NinetCent. 1914. 449. p. 131—37.

Csérer Lajos. Az erdőnyrészi földbirtok megoszlásáról. MagyGazdSz. 1914. 5. p. 286—96.

Dichtung und Wahrheit über Bodenpreise. GrundstArch. 1914. 4. p. 51—53.

Farkas Geiza. Parasztbirtok és a hitbizomány. Közgazd. Sz. 1914. 5. p. 289—97.

Felszeghy Béla. A porosz parcellázási törvényjavaslat. KözigSz. 1914. 4. p. 263—71.

Höpker, H. Die Fideikomisse in Preussen im Lichte der Statistik bis zum Ende d. J. 1912. ZPrStatLA. 1914. 1. p. 1—98.

Loevenstein, Art. Der städtische Grund und Boden in England. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 460—79.

Levy, Herm. Die englische Agrarreform. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 346—90; 38, 3. p. 707—33.

Lövy Ödön. Földreform és szocializmus. Szocializm. 1914. 8. p. 353—63.

Malteziannu, Const. Die neueren Agrarreformen und die Pachtgenossenschaften in Rumänien. SchmollersJb. 1914. 2. p. 299—350.

Migray József. A magyar világi nagybirtok története. Szocializm. 1914. 8. p. 347—52.

Oppenheimer, Franz. La question agraire en Allemagne. RevPolit. 1914. 5. p. 440—62.

Pawluch, Otto. Der Grund und Boden als Produktionsfaktor der galizischen Landwirtschaft in der Gegenwart. ZVolkswSozPolVerw. 1914. 1—2. p. 40—62.

Pohlman-Hohenaspe, A. Die Trennung des Boden- und Bauwertes in der Praxis der amerikanischen Gemeinden. JBBodenref. 1914. 2. p. 103—9.

Salomon, Max. Über die wirtschaftliche Verwertbarkeit des Erbbaurechts in seiner heutigen Gestaltung. JB Nationalök. 1914. 47, 4. p. 480—90.

Seton-Karr, Henry. Thoughts on the land question. NinetCent. 1914. 449. p. 138—52.

Sieglwald, F. Ein preussischer Gesetzentwurf zur Erleichterung und Erschwerung der Bodenparzellierung. GrundstArch. 1914. 10. p. —97.

Die Verteilung des Grundbesitzes der Gemeinden Gross-Berlins. GrossBerl. 1914. 1/2. p. 9—18.

Wallace, J. S. Stewart. Land reform and registration of title. ContempRev. 1914. 582. p. 838—46.

383.6 Állattenyésztés

Viehzucht — Domestic animals

Rác Mihály. Magyarország juhtenyésztése. Bp: Pátria 1914. 61 p. 29139

Dotta, F. Die volkwirtschaftlichen Grundlagen und die Exportprodukte der schweizerischen Milchwirtschaft. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 354—59.

Hazai állattenyésztésünk és az 1911.-i állatszámítás. KözgazdSz. 1914. 6. p. 416—20.

Rudnyánszky György. Állattenyésztés vagy gabonatermelés. MagyFigy. 1914. 1, 5. p. 393—97.

Schmidt, Pet. Heinr. Der Rückgang der Viehbestände. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 83—86.

384 Iparpolitika

Industriepolitik — Industry

Bellet, Dan. L'évolution de l'industrie. Paris: Flammarion 1914. 346 p. (Biblioth. de philosophie scient.) 28381

Bücher, Karl. Die Berufe der Stadt Frankfurt a. M. im Mittelalter. Lpzg: Teubner 1914. 143 p. (Abhandlgen d. philologisch-hist. Klasse d. kgl. sächs. Ges. d. Wiss. 30.3.) 7679

Guyot, Yves. L'industrie et les industriels. Paris: Doin 1914. XXVIII, 356 p. (Encyclopédie scient.) 28647

Bibliographie: p. 335—39.

Henry, R. A. Le socialisme et l'art de commander dans l'industrie. Paris: Gauthier-Villars 1914. 271 p. 28664

Slokar, Joh. Geschichte der österreichischen Industrie und ihrer Förderung unter Kaiser Franz I. Wien: Tempsky 1914. XIV, 674 p. 29106

Sugár Ignác. A kézműipar technikai fejlődése. Bp: Orsz. iparegyes. 1914. 109 p. 29598

Abbott, Phillips & Wald. Kaempfert. Our patent system: its merits and defects. Outlook 1914. 16. p. 835-39.

Bolgar E. Az iparoktatás a községi iparpolitikai szolgálattában. VárosiSz. 1914. 5-6. p. 289-307.

Deutschlands Rohstoffversorgung und die Entwicklung der kolonialen Rohstoffherzeugung. RArbBl. 1914. 7. p. 565-69.

Ehrenberg, Rich. Das „Walzwerk.“ Betrachtungen über Kunst und Arbeit. ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 259-75.

Fekete F. Sándor. Adatok modern gyárstatistikáról. MagyarMűnKözl. 1914. 15. p. 297-300.

Heller, Em. Geschichte, Inhalt und Kritik der österreichischen Gewerbenovelle v. 1907. JBNationalök. 1914. 47, 6. p. 774-93.

Gérard, Max L. Les moyens financiers de l'industrie belge. RevEconInt. 1914. 3. p. 502-27.

Graf, Otto. Neuere Ergebnisse der gewerblichen Produktionsstatistik in den Vereinigten Staaten von Nordamerika, in England und im Deutschen Reich. Techn&Wirtsch. 1914. 5. p. 315-34.

Levi, Sigm. Der Geschäftskreis der schweizerischen Grossaktienbanken, mit bes. Berücks. der Geschäftsbeziehungen zu Industrie- und Eisenbahnunternehmen. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 15-53.

Nerschmann, Osk. Die englische Produktionserhebung, 1907. AllgStatArch. 1914. 1. p. 53-71.

Nims, Harry D. Unfair competitions. Outlook 1914. 6. p. 310-17.

Schmiedl, Geo. Gewerbeförderung in Österreich. Dok Fortschr. 1914. 5. p. 287-92.

384: . . . Egyes iparágak

Einzelné Industriezweige

Special industries

Christiansen, Karl C. Chemische und Farbenindustrie. Tübingen: Mohr 1914. IV, 99 p.
== Weber: Standort d. Industrien, 2, 2. 20447/3

Greineder, Frdr. Die Wirtschaft der deutschen Gaswerke. Denkschr. München: Oldenbourg 1914. 60 p. 29316

Hammerbacher. Die Konjunktoren in der deutschen Eisen- und Maschinen-Grossindustrie. München: Oldenbourg 1914. 120 p. 29115

Höpker, H. Denkschrift über die Verluste der Bauhandwerker und Baulieferanten bei Neubauten in Gross-Berlin, 1909-11. T. A-B. Berlin: Stat. Landesamt 1914. 5097
A. Textlicher Teil. VI, 144 p.
B. Tabellenteil & Anlagen. V, 172, XXVIII p.

Chapman, S. J. & T. S. Ashton. The sizes of businesses, mainly in the textile industries. JIStat Soc. 1914. 4. p. 469-555.

Delaisi, Francis. The war industry in France. SocialistRev. 1914. 69. p. 171-80.

Fallet-Scheurer, Marius. Étude historique sur la statistique de la production et de l'exportation horlogères suisses. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 86-90.

Frölich, F. Die Stellung der deutschen Maschinenindustrie im deutschen Wirtschaftsleben und auf dem Weltmarkt. Techn&Wirtsch. 1914. 8. p. 666-80.

Hartwig, J. Die wirtschaftliche Bedeutung des Biergewerbes. Alkoholfr. (Berlin.) 1914. 1. p. 44-59.

Keibel, Rud. Aus 100 Jahren deutscher Eisen- und Stahlindustrie. SchmollersJb. 1914. 2. p. 365-414.

Koch, Wald. Die englische Elektroindustrie. Techn&Wirtsch. 1914. 4-5 p. 254-78, 360-71.

Meyer, Fernand. Les progrès de l'industrie gazière. RevEconInt. 1914. 2. p. 334-58.

Nava, Giov. de. L'industria delle essenze in Calabria. NAntologia 1914. 1015. p. 492-500.

Payen, Éd. L'industrie de la chaussure et le travail à domicile. EconomisteFranc. 1914. 15. p. 525-27.

Raffalovich, A. Diverses industries allemandes: les constructions navales, les machines et la potasse. EconomisteFranc. 1914. 18. p. 639-41.

Raffalovich, A. Les industries allemandes. Le fer et l'acier. EconomisteFranc. 1914. 13. p. 443-46.

Roe, Rich. United shoe machinery company. JIPEcon. 1914. 1. p. 43-63.

Rouland, E. L'industrie de la lunetterie en France. EconomisteFranc. 1914. 9. p. 299-301.

Sorge, Kurt. Die Entwicklung der deutschen Eisenindustrie in den letzten 25 Jahren. Techn&Wirtsch. 1914. 6. p. 441-64.

385 Közlekedés

Verkehrswesen — Communication

Jahrbuch des Deutschen Werkbundes. Der Verkehr. Jena: Diederichs 1914. 104 p. 122 t.
== Jahrbuch d. Dtschen Werkbundes, 1914. 3039/3

Kes, Walt. Öffentliche Kraftwagenlinien im Weltverkehr. Berlin: Heymann 1914. VIII, 81 p. (Verkehrswiss. Abhandl. 1.) 28269

MacPherson, Logan G. Five lectures concerning transportation. Baltimore 1914. 110 p. (Lect. delivered at the Johns Hopkins univers.) 29050

*

Az állami közlekedéstudgy egy esztendeje. Közleked. 1914. 4. p. 136-45.

MacLean, W. A. Suburban, interurban and rural roads. AmCity 1914. 7. p. 3-10.

385.3 Postaügy

Postwesen — Post

Németország. Törvényjavaslatok. Denkschrift zu dem Entwurf eines Gesetzes, betr. Postdampfschiffsverbindungen mit überseeischen Ländern. Berlin: Reichsdruck. 1914. 262 p. 1 t. 7634

*

De Graw, P. V. Uncle Sam's postal service. Outlook 1914. 16. p. 839—43.

Jones, C. L. The parcel post in foreign countries. JIPol Econ. 1914. 6. p. 509—25.

Jürgensohn, A. Die Durchführung des Weltpennyposts. WeltwirtschArch. 1914. 4. 1. p. 47—80.

Lanske, Eug. Entwicklungsmöglichkeiten des Weltnachrichtendienstes. DokFortschr. 1914. 2. p. 77—83.

Roper, D. C. Fundamental principles of parcel post administration. JIPolEcon. 1914. 6. p. 526—35.

Sieblis, Weltpost und Welttelegraphie, ihre Entwicklung und völkerrechtliche Regelung. WeltwirtschArch. 1914. 3. 2. p. 340—66. 4. 1. p. 20—46.

Skorczewski. Eingeschriebene Sendungen. RdschGem Beamte. 1914. 6. p. 89—90.

A telefondíjzabás reformja. Közleked. 1914. 5. p. 176—81.

Weaver, S. R. Canadas parcel post. JIPolEcon. 1914. 6. p. 536—49.

385.5 Vasutak

Eisenbahnen — Railways

Étude sur les résultats de l'exploitation des chemins de fer des 5 grands réseaux français. Paris 1914. P 385.553 (44)

Twenty years railway statistics. 1894—1914. London. 4400

*

Die Arbeiterfahrkarten auf den belgischen Eisenbahnen. RArbBl. 1914. 4. p. 306—10.

Barthos Andor. Részletek a gazdaságosság érvényesítéséhez az államvasutak üzemében. KözgazdSz. 1914. 52. 1—2. p. 456—75.

Bellet, Dan. L'administration et la transformation de l'éclairage des trains. EconomisteFranc. 1914. 18. p. 643—45.

A bosnyák vasúti politika bonyodalmái. Közleked. 1914. 5. p. 159—63.

Clark, J. M. Some economic aspects of the new long and short haul clause. QuartJIEcon. 1914. 2. p. 322—37.

Daggett, S. Later developments in the Union Pacific merger case. QuartJIEcon. 1914. 4. p. 772—94.

Fekete Ign. A fiumei vasúti árúdíjzabás. Közleked. 1914. 2. p. 71.73.

Fodor Istv. A villamos nagyvasúti vontatásról. Közleked. 1914. 1. p. 25—33.

Jaekch, Ernest. Le succès du chemin de fer de Bagdad. RevPolInt. 1914. 1. p. 89—97.

Koch Andor. Nagyvasutak üzemének összehasonlítása. MagyMérnKözl. 1914. 16. p. 312—14.

A M. Á. V. beruházásai a költségvetésben. Közleked. 1914. 4. p. 127—35.

Morgan, Appleton. A short method with the railways. NorthAmRev. 1914. 3. p. 422—31.

A német és az osztrák-magyar nagyvasutak. Közleked. 1914. 4. p. 143—45.

O'Connor, T. A. The Bagdad railway. FortnRev. 1914. 2. p. 201—16.

Pavlovitch, Michel. La lutte pour l'Asie Mineure. Le chemin de fer de Bagdad. MouVSocialiste. 1914. 261—2. p. 162—96.

Prothero, Ernest. The railways of the world. London: Routledge 1914. 772 p.

La question des nouveaux chemins de fer [en Chine]. RevJaune 1914. 3. p. 99—116.

Ripley, W. Z. Public regulation of railroad issues. AmEconRev. 1914. 4. 3. p. 541—64.

Ripley, W. Z. Railway over-capitalization. QuartJIEcon. 1914. 4. p. 601—30.

Sakolski, A. M. Railroad accounting system. AmEcon Rev. 1914. 4. 2. p. 445—48.

Seydel, F. Landespolizeiliche Prüfung der Eisenbahnbaupläne. PrVerwBl. 1914. 46. 821—23.

Shaugnessy, Thomas. The railway and the people. Outlook 1914. 107. 1. p. 33—37.

Szajbely Kálmán. Árúdíjzabási megállapodások a közép-európai forgalomban. Közleked. 1914. 1. p. 5—13.

A szerb vasúti csatlakozások. Közleked. 1914. 3. p. 102—4.

Talbot, Frederic A. Railway wonders of the world. Vol. 1—2. London: Cassel 1914.

A vasúti áruszállítás nemzetközi egységesítésének kérdése a közép-európai közgazdasági konferencián. Közleked. 1914. 1. p. 34—37.

Von der Leyen, A. Der gegenwärtige Stand der Eisenbahnfrage in England und in den Vereinigten Staaten von Amerika. TechnWirtsch. 1914. 9. p. 723—33.

Wittek Henrik lovag. Az államvasutak fő szolgálati ágainak berendezése és működése. Közleked. 1914. 3. p. 87—90.

Wittek Henrik lovag. Az államvasúti igazgatás alapelvei. Közleked. 1914. 2. p. 51—60.

385.6 Hajózás

Schiffahrt — Shipping

Auguszt Istv. A hajózható csatorna mint forgalmi út. Bp.: Németh 1914. 155 p. 29290

Grotewold, Christ. Die deutsche Schiffahrt in Wirtschaft und Recht. Stuttgart: Enke 1914. XIX, 732 p. 28132
Bibliographie: p. XIII—XIX.

Williams, R. The first year's working of the Liverpool docks scheme. London: King 1914. 192 p. 3 t. (Liverpool ec. & stat. soc.) 29034

*

Bugge, Alex. Der Untergang der norwegischen Schiffahrt im Mittelalter. VJSchrSozWirtschGesch. 1914. 12, 1—2. p. 92—151.

Good, T. Panama problems and possibilities. FinRevRev. 1914. 6. p. 661—66.

Hutchinson, L. Voyage costs via Panama and other routes. AmEconRev. 1914. 4, 3. p. 575—87.

Mason, Greg. & Walter S. Hiatt. Making the sea safer. Outlook 1914. 7. p. 351—54.

Moulton, H. G. Some aspects of waterways question. JIPolEcon. 1914. 3. p. 239—52.

Oppel, A. Die Seewirtschaft an der Nordsee und in ihren Häfen. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 423—57.

Owen, Douglas. Ocean trade and shipping. Cambridge: Univ. press. 1914. 288 p.

Payen, Ed. Les résultats de la navigation intérieure: EconomisteFranç. 1914. 20. p. 721—23.

Richards, H. Erle. La question du Canal de Panama. RevPollnt. 1914. 7. p. 64—90.

Sasvári Ármán. Tengerhajózásunk jövője. Közleked. 1914. 2. p. 61—70.

Schumacher H. Der Panamakanal und seine Bedeutung. Techn&Wirtsch. 1914. 6. p. 403—16.

Schumacher, H. Die Stellung der deutschen Seeschiffahrt im Weltverkehr. Techn&Wirtsch. 1914. 7. p. 491—502.

Shelton, Wm. A. A waterway between Chicago and St. Louis. JIPolEcon. 1914. 1. p. 64—78.

Watt, M. P. & T. Hynes. The Panama canal as a commercial problem. FinRevRev. 1914. 4. p. 409—17.

Wright, Arnold. The depression in the shipping industry. FinRevRev. 1914. 5. p. 515—22.

385.83 Városi közlekedés

Stadtverkehr — Local traffic

Fischer, Louis E. Economics of interurban railways. NewYork: McGraw-Hill 1914. IX, 116 p. 28477

Lucas, Claude. Les transports en commun à Paris. Paris: Jouve 1914. 202 p. 29006

Steiner, Fritz. Das Verkehrsproblem der Grossstadt mit Berticks. Wiens. Wien: Waldheim 1914. 41 p. 29007

*

Birmingham to buy motor 'buses. MunJl. (London.) 1914. 1093. p. 43.

Ferrante, Art. Il problema tramviario di Roma. Comune-Mod. 1914. 4. p. 175—82.

Greater London arterial roads. MunJl. (London.) 1914. 1102. p. 315—18.

Guradze, Hans. Der Gross-Berliner Kleinbahnverkehr 1912—13. Grossberl. 1914. 7/8. p. 8—13.

How a „safety first“ campaign was conducted. AmCity 1914. 4. p. 322—25.

Kellner József. Az egyenáramú villamosvasúti központokról. Közleked. 1914. 1. p. 19—21.

Krisztinkovich Béla. Autobuszüzemek tanulságai. Közleked. 1914. 1. p. 22—24.

London and the Road board. MunJl. (London.) 1914. 1098. p. 188.

McElroy, J. M. Passenger transportation. MunJl. (London.) 1914. 1104. p. 377—78.

Owen, J. The Manchester motors exhibition. A further review of the exhibits. MunJl. (London.) 1914. 1097. p. 157—59.

Owen, J. Public service motors. MunJl. (London.) 1914. 1092. p. 15—16; 1095. p. 95; 1098. p. 191—94; 1099. p. 222—23; 1100. p. 263—64; 1101. p. 286—90; 1102. p. 323—24; 1103. p. 354—55; 1105. p. 412—14; 1106. p. 443; 1107. p. 473—74; 1109. p. 630—32; 1110. p. 563—65; 1111. p. 594.

Seutemann. Das Tarifwesen der deutschen Strassenbahnen. MittZStStädtetrag. 1914. 4, 13. p. 321—26.

Wright, Arnold. The fight for London traffic. FinRevRev. 1914. 4. p. 393—404.

385.9 Légi közlekedés

Luftschiffahrt — Aeronautics

Rivière, P. Les derniers progrès de l'aviation. Paris: Libr. aéronautique 1914. 112 p.

386 Kereskedelem

Handel — Commerce

Benjamin, René. L'hôtel des ventes. Paris, sa faune et ses mœurs. Paris: Oudin 1914. 129 p. 28633

Guesde, Jules. Les grands magasins. — Guesde Ça & là. 1914. p. 253—74. 28554

*

Lendvai Jenő. A tisztességtelen verseny nemzetközi szabályozása. KözgazdSz. 1914. 7—8. p. 475—82.

Pereszlényi Pál. Országos kereskedelmi kongresszus. KözgazdSz. 1914. 6. p. 273—89.

Szterényi József. Kereskedelmi politikai szemlélművek. KözgazdSz. 1914. 4. p. 217—38.

386.2+386.3 Külkereskedelem Vámügy

Auswärtiger Handel. Zollwesen

Foreign trade. Customs

Barmm, Rud. Deutschlands Stellung im Welt-handel und im Weltverkehr. Nach statistischen Quellen. Berlin: Westermann 1914. 145 p. 29485

Borgatta, Gino. Che cos'è e cosa costa il protezionismo in Italia. Firenze: Lib. d. Voce 1914. 93 p. (Opuscoli d. Voce, 2.) 28734

Diehl, Karl & Paul Mombert. Freihandel und Schutzzoll. Karlsruhe i. B.: Braun 1914. 199 p. — Diehl: Ausgew. Lesestücke z. Stud. d. pol. Ök. 9. 3325/9

Jastrow, J. (szerk.) Handelspolitik. [1912.] 2. verm. Aufl. Berlin: Reimer 1914. X, 189 p. — Textbücher zu Stud. ü. Wirtschaft & Staat, 1 3145/1—2

Magyar vámpolitikai központ. A szerb kereskedelmi szerződés revíziója. Bp.: Nyugat 1914. 34 p. 29099

Neugebauer, Wilh. Japan im Handelsverkehr mit Deutschland und Österreich-Ungarn. Lpzg: Meiner 1914. IV, 95 p. A 52.38/2

Stojanoff, A. Die handelspolitische Situation der Balkanstaaten gegenüber Österreich-Ungarn. Wien: Perles 1914. VIII, 108 p. A 49.38/3

Szende Gyula. A világkereskedelem technika. Bp.: Pesti kny. rt. 1913. VI, 183 p. 28120

Taussig, F. W. The tariff history of the United States. [1888.] 6. ed. rev., with the tariff of 1913. New York: Putnam 1914. XI, 465 p. 28536

Tonelli Sándor. Bosznia és Hercegovina külkereskedelmi forgalma, 1906—12. Bp.: Márkus 1914. 10 p. 7 t. (Magy.-bosny.-hercegovinai gazd. közp. kiadv. 8.) 29585

Zollinger Walt. Die Bilanz der internationalen Wertübertragungen. Eine Studie über die Zahlungsbilanz und die ausländische Kapitalanlage der Schweiz. Jena: Fischer 1914. IV, 185 p. — Probleme d. Weltwirtschaft, 18. 519/18

*

Blaskovics Ferenc. A mezőgazdasági védvámok és a földművelő jövőjének biztosítása. MagyGazdSz. 1914. 6. p. 348—62.

China gazdasági fejlődése és az osztrák ipar. KözgazdSz. 1914. 6. p. 420—25.

De Leener, G. La conférence de l'Union économique internationale et la question des traités de commerce. RevEconInt. 1914. 3. p. 558—68.

Établissement d'une statistique commerciale internationale. BullStatLég. 1914. 4. p. 454—61.

Fricke, K. Die internationale Organisation des Bananenhändels. WeltwirtschArch. 1914. 4, 1. p. 132—57.

Halász, A. Die Verteilung des ungarischen Zuckerexportes nach verschiedenen Staaten in den letzten 25 Jahren. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 361—68.

Handelspolitische Aussichten. NZeit. 1914. 2, 14. p. 608—20.

Henningsen, Ad. Das Problem beweglicher Zölle in seiner Bedeutung für die Stabilisierung der Getreidepreise. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 383—416.

Hillringhaus, Aug. Neuere Verbände zur Förderung der wirtschaftlichen Beziehungen zwischen Deutschland und den Balkanstaaten. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 387—89.

Hirst, F. W. The English policy of freetrade with the history of tariff reform and its position in 1914. WeltwirtschArch. 1914. 3, 2. p. 473—80.

Jámbor József. A kémia szerepe a vámkészítésben. Magy MernKözl. 1914. 27. p. 453—56.

Korompay, A. Der auswärtige Warenhandel Bosniens und der Herzegovina 1911 im Vergleich mit 1910 und 1907. StatMSchr. 1914. 4. p. 232—40.

Kreuzkam. Deutsch—norwegische Handelsbeziehungen. ZSozWiss. 1914. 1. p. 47—52.

Lanzillo, Agostino. Die italienische Partei und der Kampf gegen den Schutzzoll. NZeit. 1914. 2, 9. p. 397—402.

Morel, E. D. Free labour in tropical Africa. NinetCent. 1914. 445. p. 629—43.

Nedden, F. zur. Vertrieb deutscher Maschinen im englischen Ausland. *Techn&Wirtsch.* 1914. 8. p. 639—66.

Sasvári A. Kiviteli érdekeink megvédése a keleti vasutakon. *Közleked.* 1914. 5. p. 167—72.

Schilder, Sigm. Die Gebiete der offenen Tür im J. 1913. *WeltwirtschArch.* 1914. 3. 2. p. 233—55.

Schmidt, Ludw. W. Londons Stellung auf dem Weltmarkt. *WeltwirtschArch.* 1914. 3. 2. p. 289—316.

Schuchart, Th. Zum amerikanischen Zollltarif. *Techn&Wirtsch.* 1914. 4. p. 231—53.

Sevenig, J. P. Die Ziele und Aufgaben der internationalen Handelskammerkongresse. *WeltwirtschArch.* 1914. 3. 2. p. 480—96.

Willis, Parker H. The tariff of 1913. *JiPolEcon.* 1914. 1—3. p. 1—42, 105—31, 218—37.

Zollinger, Walt. Zahlungsbilanz und Wechselkurs. *WeltwirtschArch.* 1914. 3. 2. p. 324—339.

387 Pénz- és hitelügy

Geld und Kredit — Money. Credit

Diehl, Karl & Paul Mombert (szerk.) Währungssysteme, Kredit-, Papiergeld- und Banknotenwesen. Karlsruhe: Braun 1914. V. 193 p.
== Diehl: Ausgew. Lesestücke z. Stud. pol. Ök. 10. 2. 3225/10

Herzog, S. Handbuch der industriellen Finanzierungen. Ratgeber für die Durchführung von Kapitalbeschaffungen und Finanzierungen von industriellen Unternehmungen. Stuttgart: Enke 1914. XI, 424 p. 28507

Dub, Mor. Die Geldkrise in Österreich—Ungarn. *JBNationalök.* 1914. 47. 5. p. 643—57.

Hantos E. A monarchia pénzügyi mozgósítása. *PénzüSz.* 1914. 3. p. 195—212.

Jastrow, J. Kopernikus' Münz- und Geldtheorie. *ArchSozWiss.* 1914. 38. 3. p. 734—51.

Leroy-Beaulieu, Paul, La situation du marché financier français. *EconomisteFranc.* 1914. 11. p. 365—67. 12. p. 405—7.

Leroy-Beaulieu, Pierre. Le mouvement économique et social aux Etats-Unis. Les marchés financiers en 1913; les nouvelles émissions. *EconomisteFranc.* 1914. 10. p. 333—35.

Martin, P. F. The financiers of the Anglo-Egyptian Sudan. *FinRevRev.* 1914. 7. p. 765—73.

Mulvey, T. Certified securities. *AmEconRev.* 1914. 4. 3. p. 588—601.

La nouvelle loi monétaire [de Chine]. *RevJaune.* 1914. 2—4. p. 67—72, 117—26, 168—75.

Sokal, Max. Zur volkswirtschaftlichen Wertung des Buchforderungskomplexes. *StatMSchr.* 1914. 5. p. 257—78.

Die Tätigkeit des k. k. Hauptmünzamt 1900—12. *MittÖstFinMin.* 1914. 1. p. 171—258.

Woodruff, Geo. Collecting cheks under the currency law. *JiPolEcon.* 1914. 4. p. 345—57.

387.1 Bankügy

Bankwesen — Banking

Adler, Karl. Bankpolitische Aufsätze. 1. Zur Einführung des französischen Deckungsrechtes bei der Tratte der einheitlichen Wechselordnung. 2. Wesen und Zukunft des Schecks. *Lpzg: Duncker* 1913. 38 p. 28394

Hantos Elemér. A pénzüintézet reform ügyében. *Beszéd.* 1914. R 387.1 (439)

Hauser, Rich. Die amerikanische Bankreform. Jena: Fischer 1914. 99 p. 28518

Magyarországi pénzüintézetek orsz. szövetsége. Vidéki pénzüintézetek részvényeinek árfolyamlapja. 1913. Bp.: Wodiáner [1914.] 5103

Bánfi Oszkár. Pénzüintézet reform. *KözgazdSz.* 1914. 6. p. 39—95.

Berényi Pál. Pénzüintézet reform. *PénzüintSz.* 1914. 1—4. p. 1—4.

Berényi Pál. A vidék központosítása. *PénzüintSz.* 1914. 14—18. p. 188—92.

Conway, Thomas jr. The financial policy of the federal reserve banks. *JiPolEcon.* 1914. 4. p. 332—44.

Deák G. A pénzüintézet reform. *PénzüSz.* 1914. 3. p. 243—48.

Francke, W. Ch. Die 600.000 £ Kurbraunschweigischer Herkunft in der Bank von England. *AnnÖffR.* 1914. 1—2. p. 246—49.

Görög Samu. A folyószámlai kamatadó számítása. *PénzüintSz.* 1914. 1—4. p. 26—28.

Hollander, J. H. The probable effects of the new currency act on bank investments. *JiPolEcon.* 1914. 5. p. 444—52.

Kádár Guszt. Bankbukások. *MagyFigy.* 1914. 3. 13. p. 58—63.

Kuncz Ödön. Az alaptőkefelelőtlenség kérdése és a legújabb bírói gyakorlat. *PénzüintSz.* 1914. 1—4. p. 13—15.

Laughlin, J. Laurence. The Banking and currency act of 1913. *JiPolEcon.* 1914. 4—5. p. 293—318, 405—35.

Mártonfy Marcell. A saját részvények megszerzése és zálogbavétele. *PénzüintSz.* 1914. 1—4, 5—9, 14—18. p. 15—24, 67—80, 192—204.

Máthé Miklós. A jegybankok aranykészletének védelme békében és háborúban. *PénzüintSz.* 1914. 1—4. p. 31—33.

Pazourek, Jos. Unbedeckte Banknoten und ihre Einwirkung auf die Warenpreise. *ZVolkswSozPolVerw.* 1914. 1—2 p. 108—17.

A pénzintézet reform a parlamentben. PénzüSz. 1914. 3. p. 258—88.

Raffalovich, A. La Reichsbank et les institutions de crédit en Allemagne. EconomisteFranc. 1914. 15—16. p. 523—25, 559—61.

Scott, W. Banking. Chicago: McClurg 1914. 5, 178 p.

Sprague, O. M. W. Commercial paper and the federal reserve banks. JIPolEcon. 1914. 5. p. 436—43.

Sprague, O. M. W. The Federal reserve act of 1913. QuartJIEcon. 1914. 2. p. 213—53.

Swanson, W. W. Present problems in Canadian banking. AmEconRev. 1914. 4, 2. p. 304—14.

Taylor, F. M. The elasticity of note issue under the currency law. JIPolEcon. 1914. 5. p. 453—63.

Teleszky János, Hoványi Géza és Mándy Lajos. PénzüSz. 1914. 5—9. p. 55—64.

Ticsénszky Dezső. PénzüSz. 1914. 1—4. p. 24—26.

Tomaschoff Alb. A francia nagybankok 1913-ban. PénzüSz. 1914. 5—9. p. 86—96.

Ullmann, H. Banken und Depositengeld. NZeit 1914. 2, 14. p. 620—24.

Wihs Béla. PénzüSz. 1914. 5—9. p. 80—83.

387.2 Takarékpénztárak

Sparkassen — Saving banks

Altenrath, J. Die Fabriksparkasse. Ihre Aufgaben und ihre praktische Einrichtung. Berlin: Heymann 1914. VIII, 96 p. (Flugschr. d. Zentralst. f. Volkswohlf. 8.) 29226

*

Fatio, Guill. Statistique comparative des caisses d'épargne en Suisse et à l'étranger. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 175—82.

Höpker, H. Die preussischen Sparkassen im Rechnungsjahr 1912. ZPrStatLA. 1914. 3. p. 291—340.

Kepes J. Kamatozó postatakarékpénztári pénztárjegy meghonosítása. PénzüSz. 1914. 3. p. 212—23.

Liebermann Ernő. A takarékbetét könyv jogi természetének kérdéséhez. PénzüSz. 1914. 5—9. p. 83—85.

Staudinger, Franz. Die Sparkasse und ihre sozialwirtschaftliche Bedeutung. ArchSozWiss. 1914. 38, 2. p. 495—526.

Valleroux, Hub. Une grave menace. Le nouveau projet de loi sur les caisses d'épargne. RéfSoc. 1914. 76. p. 241—52.

387.6 Tőzsde

Börse — Stock exchange

Goldman, Samuel P. A handbook of stock exchange laws. New York: Doubleday, Page 1914. IX, 290 p. 28540

Kleiner, Herm. Emissions-Statistik in Deutschland. Stuttgart: Cotta 1914. IX, 195 p. 28653

Schwätzer, J. Die Praxis der Emission von Wertpapieren nach den österreichischen und deutschen Rechtsverhältnissen. Wien: Holder 1914. VII, 220 p. 29123

Wille, Conrad A. Das System des Bucketshop. Berlin: Reimer 1914. 84 p. (Einzelwirtschaftliche Abhandl. 2) 28966

Les admissions à la cote officielle et les radiations pendant le 2e semestre de 1913. BullStatLég. 1914. 2. p. 198—203.

Agger, E. E. The commercial paper debate. JIPolEcon. 1914. 7. p. 661—83.

Clark, M. J. Some neglected phases of rate regulation. AmEconRev. 1914. 94. p. 565—74.

The depreciation of British home investments. By a stockbroker. EconJl 1914. 94. p. 205—12.

Nicholson, J. S. The report on Indian currency in relation to the gold exchange standard. EconJl 1914. 94. p. 236—47.

Lehfeldt, R. A. The rate of interest on British and foreign investments. JStatSoc. 1914. 3. p. 432—36.

Magyarországi kibocsátások és alapítások 1913-ban. KözgazdSz. 1914. 4. p. 281—85.

Sayous, André E. L'émission des valeurs étrangères en France. RevPollnt. 1914. 1. p. 17—25.

Schaffner, Rob. C. The relation of the new Currency act to the work of commercial paper houses. JIPolEcon. 1914. 4. p. 358—64.

Young, A. A. Depreciation and rate control. QuartJIEcon. 1914. 4. p. 630—63.

387.7 Hitel

Kreditwesen — Credit

Helferich, Em. Die Niederländisch-Indischen Kulturbanken. Jena: Fischer 1914. 223 p. == Probleme d. Weltwirtschaft, 21. 519/14

Der Landwirtschaftliche Kredit in Preussen. 1— . Berlin: Parey 1914— . (Veröff d. Kgl. preuss. Landes-Ök.-Koll. H. 15— .) 1037

Lehotzky Sándor, királylehotai. A jelzálog-
üzlet kézikönyve. Bp.: Bichler 1913. VIII,
238 p. 28917

Lexis, Wilh. Das Kredit- und Bankwesen.
Berlin 1914. 165 p. (Samml. Götschen, 733.)
28936

Lindecke, O[tto]. Die Beschaffung der zweiten
Hypothen mit Hilfe der Gemeinden. [1912.]
3. erg. Aufl. Düsseldorf: Schmitz 1914.
216 p. 29210

Martineau, Paul. L'état et le crédit au petit
et moyen commerce et à la petite et moyenne
industrie. Paris: Sirey 1914. 224 p. 29293
Bibliographie: p. 219–20.

Rösler, Rud. Die Kreditorganisation der
Sachsen in Siebenbürgen. Hermannstadt:
Krafft 1914. 76 p. 2 t. 29021

*

Everest, V. Cooperation in investment. FinRevRev. 1914.
7. p. 786–91.

Görög Frigyes. A hitelbiztosítási jelzálog a polgári tör-
vénykönyv javaslatában. PénzüSz. 1914. 3. 2. p.
145–51.

Haney, Lewis H. Farm credit in a cotton state. AmEcon-
Rev. 1914. 4. 1. p. 47–68.

Hobson, J. A. Investment safeguards under changing
conditions. FinRevRev. 1914. 6. p. 643–54.

Hönig, Fritz. Über das Bankkontokorrent und dessen
wirtschaftliche Bedeutung. ZVolkswSozPolVerw. 1914.
1–2. p. 73–107.

Kahn, Rich. Die Rangfolge von Hypotheken. Grundst-
Arch. 1914. 9. p. 173–74.

Lafond, Geo. Le crédit hypothécaire en Argentine. Son
influence, ses formes, ses agents. RevEconInt. 1914. 2.
p. 276–300.

Link, H. Das Kreditbedürfnis der Minderbemittelten.
SozPrax. 1914. 41. p. 1140–41.

Löw, L. A biztosítási jelzálog kérdéséhez. PénzüSz.
1914. 14–18. p. 220–29.

Reich, Emmy. Zu Professor Eberstadt's Kritik am
deutschen Realkreditwesen. ZWohnungsw. 1913/14. 19.
p. 281–89.

Sichermann Bernát. A biztosítási jelzálog. PénzüSz.
1914. 5–9. p. 105–10.

Strehlow. Realkredit und Schätzungsämter. Kommunal-
polBl. 1914. 2. p. 37–40.

Taubadel, P. Die städtische Hypothekenanstalt für
zweite Hypotheken zu Görlitz. KommunPrax. 1914. 17.
p. 513–20.

Usher, A. P. The origin of bill of exchange. JIPolEcon.
1914. 6. p. 566–76.

Varjassy Lajos. Nemzetközi csekk- és giroforgalom.
KözzgazSz. 1914. 4. p. 239–64.

**Verband Dortmunder Grundstücks- und Hypotheken-
makler.** Zur Lage des Bau- und Grundstücks-
marktes und zur Frage der zweitstelligen Hypothek.
GrundstArch. 1914. 2. p. 20–21.

388 Biztosításügy

Versicherungswesen — Insurance

Henne, Heinr. Einführung in die Beurteilung
der Gefahren bei der Feuerversicherung von
Fabriken und gewerblichen Anlagen. [1910.]
2. erw. Aufl. Berlin: Mittler 1914. VIII,
408 p.
== Veröffentlichungen d. Dtschen Ver f. Versiche-
rungswiss. 19. 3742/19

Hilbert, Hans. Technik des Versicherungs-
wesens. Berlin 1914. 157 p. (Samml. Gö-
tschen, 741.) 28935

*

Bellom, Maur. L'assurance contre la grêle en 1913: ses
enseignements. EconomisteFranç. 1914. 16. p. 561–63.

Bellom, Maur. Les progrès de l'assurance libre sur la
vie en Allemagne. EconomisteFranç. 1914. 17. p. 601–3.

Gephart, W. F. Fire insurance rates and state regula-
tion. QuartJIEcon. 1914. 3. p. 447–66.

Gephart, W. F. Loans on life insurance policies. Am
EconRev. 1914. 4, 2. p. 332–39.

Thimme, Herm. Die Anfänge der Kreditversicherung.
VJSchrSozWirtschGesch. 1914. 12, 1–2. p. 273–76.

388.4 Társadalmi biztosítás

Sozialversicherung — Social insurance

Becker, L. Lehrbuch der ärztlichen Sachver-
ständigentätigkeit für die Unfall-, Invali-
den-, Hinterbliebenen- und Angestellten-
Versicherungsgesetzgebung. [1895.] 7. um-
gearb. & verm. Aufl. Berlin: Schoetz 1914.
X, 623 p. 28576

Egyesült-Államok. Bureau of labor statis-
tics. Workmen's compensation laws of
the United States and foreign countries.
Washington: Gov. pr. off. 1914. 477 p.
(Workmen's insurance ser. 5.)
== Egyesült-Államok. Bur. of labor stat. Bull. 126.
3634/26

Fischer, Alf. Invaliditätsbedingungen und
Invaliditätsursachen. Berlin: Schoetz 1914.
84 p. (Veröff. a. d. Gebiete d. Medizinal-
verwaltung, 3. 10.) 28291

Méhely Kálmán. Munkásbiztosításunk. Bp.: Pátria 1914. 140 p. 28275

Nagybritannia. Törvények, rendeletek. 1906—11. Workmen's compensation rules and orders. London: Darling 1914. III, 202 p. 28466

*

Az angol munkásbiztosítás. MunkásSz. 1914. 9. p. 313—24; 10. p. 345—53.

Bellom, Maur. Les assurances ouvrières en Roumanie. EconomisteFranc 1914. 19. p. 683—84.

Fáy Gyula. Az 1912: VIII. t.-c. hatása a gazdasági munkásbiztosításra. MunkásSz. 1914. 8. p. 301—3.

Fischer, Edm. Die Elternschaftsversicherung. SozialistMh. 1914. 2. p. 1032—36.

Förster, A. Das Berliner Abkommen zwischen Ärzten und Krankenkassen vom 22. Dez. 1913. PrVerwBl. 1914. 30. p. 533—37.

Gaebel, Käthe. Eine Konferenz über die Krankenversicherung der Hausgewerbetreibenden. SozPrax. 1914. 39. p. 1078—81.

Groth, Alfr. Arbeiterversicherung und Volksgesundheit. AllgStatArch. 1914. 1. p. 72—85.

Heiden, Johs. Besondere Krankenkassen für Dienstboten. KommunPrax. 1914. 13. p. 385—88.

Helms. Die Privatlehrer in der deutschen Sozialversicherung. SozPrax. 1914. 41. p. 1122—25.

Helms. Die Stellung des gemeindlichen Versicherungsamts im Behördenorganismus. PrVerwBl. 1914. 43. p. 773—75.

Irrtum, Täuschung und falsche Zusicherungen über die Sicherung der Miete beim Grundstücksverkauf. GrundstArch. 1914. 6. p. 95—97.

Molkenbühr, Herm. Noch einmal die Rechenfehler in der Witwen- und Waisenversicherung. NZeit. 1914. 2. p. 255—64.

Mugdan. Wochenhilfe nach der Reichsversicherungsordnung. SozPrax. 1914. 36. p. 993—96.

A munkásbiztosítás problémája. MagyFigy. 1914. 1. 5. p. 337—53.

Premier rapport sur l'application de la loi sur les retraites ouvrières et paysannes. BullOffTravail. 1914. 1. p. 28—44; 2. p. 120—27; 3. p. 264—68.

Ramadier, Paul. Les retraites des ouvriers mineurs et la loi nouvelle. MouvementSocialiste. 1914. 261—2. p. 197—208.

Roth, Alfr. Sozialstatistische Ergebnisse der Angestelltenversicherung. SozPrax. 1914. 43. p. 1187—88.

Schulz, H. A magánalkalmazottak biztosítása Németországban. MunkásSz. 1914. 9. p. 324—30.

Um die Selbstverwaltung der Krankenkassen. KorrbI. GewerkschDeutschl. 1914. 10. p. 141—43.

Varnholt, F. Das Körperschaftsversicherungsgesetz in Württemberg. SozPrax. 1914. 34. p. 961—62.

Webb, Sidney & Rose Gardner. The Insurance act at work. ContempRev. 1914. 583. p. 41—51.

388.45 Munkanélküliség elleni biztosítás

Arbeitslosenversicherung
Insurance against unemployment

Hornek, Rud. Die Gewerkschaften und die öffentliche Arbeitslosenversicherung. Wien: Magistrat 1914. 51 p. 29138

Moldenhauer, [Paul]. Die Notwendigkeit eines wirksamen Schutzes der Arbeitswilligen und Frage der Arbeitslosenversicherung. Referat. Berlin: Vereinig d. Steuer- & Wirtschaftsreformer 1914. 20 p. 29491

Wien. Magistrat XI. Der gegenwärtige internationale Stand der Arbeitslosenversicherung. Wien: Gerlach 1914. 110 p. 28129

*

Die Arbeitslosenversicherung im württembergischen Landtag. KorrbI. GewerkschDeutschl. 1914. 9. p. 125—27.

Bailward, W. A. Some impressions of the first six months' working of compulsory insurance against unemployment in England. CharityOrgRev. 1914. 5. p. 246—60.

Bernhard, Ernst. Das Problem der öffentlichen Arbeitslosenversicherung nach seinem gegenwärtigen Stande. SchmollersJb. 1914. 2. p. 269—98.

Beveridge, W. H. & C. F. Rey. State unemployment insurance in the United Kingdom. BullContreChômage 1914. 1. p. 129—88.

Dienes László. A munkanélküliség elleni biztosítás újabb irodalma. TársadMuzSz. 1914. 2. p. 209—17.

Fagnot, F. L'assurance contre le chômage [en France]. BullContreChômage 1914. 1. p. 113—28.

Fehlinger, H. Die Wirksamkeit des britischen Arbeitslosenversicherungsgesetzes. ZStaatswiss. 1914. 2. p. 322—27.

Feig, Joh. Die neuesten Erfahrungen mit der Arbeitslosenversicherung. JBNationalök. 1914. 47. 5. p. 626—42.

Grossmann, E. Der gegenwärtige Stand der Arbeitslosenversicherung [in der Schweiz]. BullContreChômage 1914. 1. p. 223—39.

Henderson, Ch. R. Insurance against unemployment [dans les États-Unis d'Amérique]. BullContreChômage 1914. 1. p. 103—113.

Hornek, Rud. Arbeitslosenversicherung und Arbeitslosenfürsorge. OstStädteZ. 1913/14. 10. p. 195—202. 11. p. 211—16.

Järte, Otto. L'assurance-chômage depuis 1910 [en Suède]. BullContreChômage 1914. 1. p. 215—22.

Kadosa Marcel. A munkanélküliség elleni biztosítás mai állása Európában. SzociálpolSz. 1914. 1. p. 20—26.

Die kommunale Arbeitslosenversicherung in Deutschland. JBAngestelltenbew. 1914. 1. p. 24—44.

Montemartini, G. Rapport sur l'assurance-chômage obligatoire [en Italie]. BullContreChômage 1914. 1. p. 189—92.

Rygg, N. Les résultats de la loi du 12 juin 1906 sur l'assurance-chômage [en Norvège]. BullContreChômage 1914. 1. p. 193—200.

Soerensen, Th. L'assurance-chômage [en Danemark]. BullContreChômage 1914. 1. p. 75—102.

Tableaux synoptiques rel. à l'intervention des pouvoirs publics européens en matière d'assurance-chômage. BullContreChômage 1914. 1. p. 240—42.

Timm, Joh. Das Scheitern der staatlichen Förderung der Arbeitslosenversicherung in Bayern. SozialistMh. 1914. 2. 12—13. p. 785—93.

Troclet, L. L'assurance-chômage [en Belgique]. BullContreChômage 1914. 1. p. 49—74.

Van Hettinga-Tromp, J. & A. D. Bruin. L'assurance-chômage depuis 1910, et l'opinion néerlandaise sur la loi anglaise de 1911. BullContreChômage 1914. 1. p. 201—14.

389 Pénzügy

Finanzwesen — Public finance

*

Josef, Eug. Aufrechnung öffentlich-rechtlicher und privatrechtlicher Forderungen gegeneinander. VerwArch. 1914. 22. 4—5. p. 369—82.

389.1 Állami pénzügyek

Staatsfinanzen — State finance

Marion, Marcel. Histoire financière de la France depuis 1715. T. 1— . Paris: Rousseau 1914— . 29180

Sendtner, Oskar. Die Regieausgaben der bayerischen Gerichte, Bezirksämter und Rentämter. München: Schweitzer 1914. IV, 48 p. 29222

*

Die Finanzen des Reichs und der deutschen Bundesstaaten 1913 und 1911. VJHStatDR. 1914. 2. p. 119—75.

Haristoy, Just. Les résultats financiers de l'initiative parlementaire en matière de lois de finances. EconomisteFranc. 1914. 15. p. 527—29.

La réforme financière [dans les États-Unis]. BullStatLég. 1914. 4. p. 521—40.

Rényi József. Az ex-lex jogi kérdései. AdóilletSz. 1914. 5. p. 326—334; 6. p. 413—19.

389.16 Állami egyedárúságok

Staatsmonopole — State monopolies

Bonnafous, Jules D. Sam. Étude sur la monopolisation de la pharmacie. Thèse. Lille: Impr. centr. du Nord 1914. 45 p. 29046

*

Biró Imre. Dohányjövődék. AdóilletSz. 1914. 5. p. 297—301.

Kiss Jenő. Szeszmonopolium. AdóilletSz. 1914. 4. p. 235—38.

Munro, Dana G. The proposed German petroleum monopoly. AmEconRev. 1914. 4. 2. p. 315—31.

389.2 Adók és illetékek

Steuern und Gebühren — Taxation

Bernstein, Ed. Die Steuerpolitik der Sozialdemokratie. Berlin: Vorwärts 1914. 48 p. 29113

Censor. Gyakorlati adópolitika. 1914. (Az Új nemzedékből.) R 389.2 (439)

Pollock, Walt. W. More system, not more assessors need in the Tax assessing department of the District of Columbia. Cleveland 1914. 6 p. P 389.222.6 (73)

Sodoffski, Gust. Materialien zur Gebäude-, sowie Gebäude- und Grund-(Immobilien)besteuerung. Lpzg: Hirschfeld 1914. VII, 107 p. 28352

Van der Borcht, R. & Wilamowitz-Möllendorf, Gr. v. Die Mehrbelastung des Grundbesitzes neuester Zeit im Gebiete der direkten Steuern, der Kirche und der Schule in Preussen sowie der Sozialpolitik und der Reichssteuergesetzgebung. (Referate.) Berlin: Vereinig. d. Steuer- u. Wirtschaftsreformer 1914. 45 p. 29506

*

Adams, T. S. Taxation of woodland in Connecticut. AmEconRev. 1914. 4. 2. p. 467—73.

Baloghy György. A jövedéki büntető eljárás reformja. AdóilletSz. 1914. 4. p. 252—54; 5. p. 320—23; 6. p. 410—11; 8. p. 459—60.

Beusch, Paul. Die neueste Entwicklung des Finanzwesens und der Steuerlast in Deutschland, England und Frankreich. SozKultur. 1914. 7. p. 388—400; 8—9. p. 501—11.

Bowley, A. L. The British supertax and the distribution of income. *QuartJIEcon.* 1914. 2. p. 255—68.

Exner Kornél. Adópolitika. *AdóilletSz.* 1914. 5. p. 289—92.

Fellner Frigyes. Az egyenes adók reformja Magyarországon. *AdóilletSz.* 1914. 4. p. 210—21; 5. p. 284—88; 6. p. 356—61; 8. p. 426—37.

Franciaország. Törvények, rendeletek 1914. La nouvelle loi fiscale sur la contribution foncière des propriétés bâties et non bâties. *EconomisteFranc.* 1914. 16. p. 566—68.; 17. p. 607—8.

Hegedüs Loránt. Pénzügyeink és az adóreform reformja. *AdóilletSz.* 1914. 4. p. 205—9; 5. p. 273—84; 6. p. 345—55.

Johnson, Alwin S. Public capitalization of the inheritance tax. *JIPolEcon.* 1914. 2. p. 160—80.

A kereseti adó kivétele. *PénzintSz.* 1914. 5—9. p. 97—100.

Kneppő Sándor. A közigazgatási bíróságnak a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adózására vonatkozó döntvényei és határozatai. *PénzintSz.* 1914. 14—18. p. 209—17.

Kneppő Sándor. A magántisztviselők az adóreformban. *PénzintSz.* 1914. 1—4. p. 28—30.

Louvet, R. L'évaluation en cours des propriétés non bâties. Paris: Giard 1913. 283 p.

McBain, H. L. Taxation for a private purpose. *PolSc Quart.* 1914. 29. 2. p. 185—213.

Meyer. Besteuerung der „Forensal“filialen. *KommunRdsch.* 1914. 20. p. 387—88.

Nádas L. A gyümölcspálinka megadóztatásának kérdése az Ausztriával szemben fennálló viszonyunk szempontjából. *AdóilletSz.* 1914. 6. p. 365—68.

Németország. Törvények, rendeletek. Législation relative au timbre impérial. *BullStatLég.* 1914. 5. p. 660—84.

Pérouse, Gabr. Une expérience d'impôt sur les riches. *EconomisteFranc.* 1914. 11. p. 370—71.

Pohlman, A. Gebäude oder Grundwert als Steuerobjekt? *KommunRdsch.* 1914. 24. p. 465—66.

Secrist, H. Home rule in taxation. *QuartJIEcon.* 1914. 3. p. 490—505.

Sentapéry, L. Nos impôts et les principes républicains. Paris: Soc. de publ. industr. 1914. 64. p.

Strutz, G. Die Reichsbesitzsteuer. *JBNationalök.* 1914. 47. 4. p. 433—79; 5. p. 577—613.

Szemethy Károly. A törvénykezési bélyegek és illetékek reformja. *AdóilletSz.* 1914. 4. p. 241—46.

Tomaschoff A. Az új francia értékpapíradók. *PénzüSz.* 1914. 3. p. 224—33.

Ujlaki J. Egyenkénti és átalányilleték. *AdóilletSz.* 1914. 6. p. 401—8.

Vargha Imre. A m. kir. közigazgatási bíróságnak a III. o. kereseti adóra vonatkozó joggyakorlata. *AdóilletSz.* 1914. 4. p. 222—29.

Vargha Imre. A törvénykezési illetékről. *AdóilletSz.* 1914. 5. p. 303—16; 6. p. 371—401.

Wallon Dezső. Reflexiók a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójáról. *PénzintSz.* 1914. 1—4. p. 9—11.

389.222.5 Értéknövekedési adó Wertzuwachssteuer — Betterment

Berthold, Otto. Ergebnisse der Wertzuwachssteuer und die Wirkungen der Steuer auf den Grundstücksumsatz. Berlin: Vahlen 1914. 132 p. 28151

Görndt, Rud. Die Steuer vom gemeinen Wert (Grundwertsteuer). Berlin: Heymann 1914. 104 p. 28979

*

Rawlence, E. A. A perfectly impartial assessment. Some reflections on the land valuation. *NinetCent.* 1914. 445. p. 609—17.

Robertson, J. M. The taxation of land values. *ContempRev.* 1914. 581. p. 624—30.

Schoelkens, J. Zur Neuregelung der Besteuerung des Wertzuwachses in Preussen. *KommunalpolBl.* 1914. 6. p. 162—66.

Weissenborn, H. Wird die Reichsvermögenszuwachssteuer je erhoben werden? *RdschGemBeamte* 1914. 18. p. 291—92.

*

389.25 Jövedelmi adó Einkommensteuer — Income tax

Blakey, Roy G. The income tax exemption. *Outlook.* 1914. 5. p. 256—60.

Die Frage der Heranziehung der Genossenschaften, insbes. der Baugenossenschaften zur Einkommensteuer. *ZWohnungsw.* 1913/14. 13. p. 191—92.

Hachin, J. La réforme de l'impôt: le point de vue des agriculteurs, industriels, commerçants, ouvriers. *Mouv Soc.* 1914. 3. p. 224—41.; 4. p. 305—23.

Hobson, John A. The reconstruction of the income tax. *NinetCent.* 1914. 445. p. 644—56.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les deux premiers titres de l'impôt sur le revenu. Les valeurs mobilières. *EconomisteFranc.* 1914. 10. p. 329—30.

Mason, Gregory. What every income tax payer should know. *Outlook* 1914. 6. p. 299—302.

Meyer, Rob. Ein Versuch auf dem Gebiete der Statistik der Einkommensteuer. *AllgStatArch.* 1914. 1. p. 86—97.

Saalmann. Der Vorsitz in der Einkommensteuer-Veranlagungskommission in Preussen. *KommunRdsch.* 1914. 23. p. 445—47.

389.4 Állami költségvetés

Staatsvoranschlag — Budget

Lang, Rich. Submissionswesen und Handwerknernot. Lpzg.: Arnd 1914. 62 p. (Aus: Dtsches Baujahrb.) 7660

Ried, Max. Organisation und Verwaltung öffentlicher Unternehmungen. Mit Berücks. Deutschlands, der Schweiz und insbes. Österreichs. Berlin: Verl. f. Fachlit. 1914. 286 p. 28544

Bibliographie: p. 266—86.

Le budget chinois. RevJaune 1914. 7. p. 291—96.

Le budget de la deuxième année de la République [chinoise]. RevJaune 1914. 7. p. 296—314.

The budget dilemma: How investors should act. Fin-RevRev. 1914. 6. p. 655—60.

Direkte Vergebung von Staatsaufträgen an Arbeiter in Australien. ZSozWiss. 1914. 5. p. 340—45.

Heilman, Ralph E. The development by commissions of the principles of public utility valuation. QuartJl Econ. 1914. 2. p. 269—91.

Leroy-Beaulieu, Paul. Les discussions financières à la Chambre et au Sénat. EconomisteFranc. 1914. 9. p. 293—95.

Money, Chiozza L. G. Our „\$ 200,000,000“ budget. ContempRev. 1914. 582. p. 761—72.

Weitner Jakob. A szociáldemokrata párt és az állami munkások. Szociálizm. 1914. 9. p. 418—20.

Zahn, Frdr. Der bayerische Staatshaushalt. AllgStatArch. 1914. 1. p. 98—128.

389.5 Községi pénzügyek

Gemeindefinanzen — Local finance

Gemünd, Wilh. Die Kommunen als Grundbesitzerinnen. Stuttgart: Enke 1914. 51 p. (Finanzwirtschaftl. Zeitfr. 12.) 28788

Liebers, Ad. Die Finanzen der Städte im Königreich Sachsen. Lpzg.: Teubner 1914. VIII, 176 p. (Erg. H. z. Dtschen stat. Zentralblatt, 5.) 29143

Chasles, Pietro. Una banca di stato per il credito locale in Russia. ComuneMod. 1914. 3. p. 132—35.

Dawson, Wm Harbutt. The land policies of German towns. ContempRev. 1914. 578. p. 201—10.

Les finances locales de 1897/98 à 1911/12 [en Japon]. BullStatLég. 1914. 2. p. 263—67.

Gerling. Der neue preussische Anleihetyp und seine Bedeutung für die Kommunalverbände. PreussKomm Arch. 3. p. 411—14.

Laky Dezső. A magyar községi hitelügy jelene és jövője. MagyTárstudSz. 1914. 4. p. 261—78.

Local government finance. Special memorandum for year ended March last. MunJl. (London.) 1914. 1092. p. 9—10.

Secrist, Horace. Constitutional restrictions on municipal debt. JIPolEcon. 1914. 4. p. 365—83.

Tetzlaff, Oskar. Die Steuern und Schulden der Städte und grösseren Landgemeinden Preussens, 1912, und ihre Zuschläge zu den staatlich veranlagten direkten Steuern, 1913. ZPrStatLA. 1914. 2. p. 141—236.

389.65 Községi üzemek

Gemeindebetriebe — Municipal ownership

Ried, Max. Organisation und Umfang der öffentlichen Unternehmungen in Österreich.

== Ried: Organisation öff. Unternehmungen. 1914. p. 135—286. 28544

Schmid, Matth. Gemeindebetriebe.

== Schmid: Verfassung u. Verwaltung d. deutschen Städte, 1914. p. 39—55. 28978

Allison, James E. Depreciation. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 198—213.

Allison, James E. Rate of return. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 172—77.

Az aradi kommunális mézarszék. KözigSz. 1914. 5. p. 312—19.

Bown, C. Elmer. Some defects in the present Pennsylvania statute of public utilities. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 45—53.

Cadby, J. N. Regulating the quality of public utility service. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 262—68.

Copp, Harold E. Municipal trading and gas undertakings. MunJl. (London) 1914. 1095. p. 61—62.

Dickermann, Judson C. Some notes on the regulation of gas service. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 278—84.

Erickson, Halford. Electric lighting and power rates. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 238—50.

Eshleman, John M. Should the public utilities commission have power to control the issuance of securities? AnnAmAcad. 1914. 142. p. 148—61.

Fernald, R. H. Service regulations for gas. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 269—78.

Gillette, Halbert Powers. Non-physical or going concern values. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 214—19.

Gruhl, Edwin. Recent tendencies in valuations for rate making purposes. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 219—37.

Harris, L. H. Service regulations for electrical utilities. AnnAmAcad. 1914. 142. p. 285—91.

Holcombe, A. N. Government ownership of telephones. *AmEconRev.* 1914. 4, 2. p. 448—50.

Jones, Stiles P. State versus local regulation. *AnnAm Acad.* 1914. 142. p. 94—108.

Kerr, Wm Dunton. Qualifications needed for public utility commissioners. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 19—35.

Mangold. Buchführung in städtischen Betrieben und Grundstücksverwaltungen. *RdschGemBeamte* 1914. 2—3. p. 17—21, 35—41.

Mathews, G. C. The truth about state regulation of utilities in Wisconsin. *AnnAmAcad.* 1914. 143. p. 303—20.

Mohler, Charles K. Public utility regulation by Los Angeles. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 108—18.

Die Neuregelung der Gasversorgung der Stadt Strassburg im Elsass. *KommunPrax.* 1914. 14—16. p. 421—26, 455—58, 488—91.

Norton, Wm J. Effects of the indeterminate franchise under state regulation. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 135—47.

Pond, Oscar L. Methods of judicial review in relation to the effectiveness of commission control. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 54—65.

Potts, Charles Shirley. Texas stock and bond law. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 162—72.

Powers, L. G. Governmental regulation of accounting procedure. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 119—27.

Schaff, Morris. Capitalization of earnings of public service companies. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 178—81.

Seabrook, A. Hugh. Electricity supply. The rateable value tariff for residences. *MunJl.* (London) 1914. 1095. p. 102—4.

Sharfman, Leo. Commission regulation of public utilities: a survey of legislation. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 1—18.

Shaw, G. B. Le difficoltà dell'industria municipale: Le case popolari dei municipi inglesi. *ComuneMod.* 1914. 5. p. 225—30.

Sinsheimer, P. A. Ten rules for service. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 292—306.

Smith, J. Allen. Effect of state regulation of public utilities upon municipal home rule. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 85—93.

Stevens, Frank W. Accounting in public service regulation. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 128—34.

Szcesny, Victor. Die Elektrizitätsmonopole in Gemeinden und Kommunalverbänden, ihre rechtliche Grundlage und deren Änderung. *JBNationalÖk.* 1914. 47. 5. p. 684—97.

Trinkle, Wm N. The public service company law of Pennsylvania. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 36—44.

Whitten, Rob. H. Certain principles of valuation in rate cases. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 182—97.

Wilcox, Delos F. Effects of state regulation upon the municipal ownership movement. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 71—84.

389.7 Községi adók és illetékek

Gemeindesteuern u. -gebühren

Local rates

Birnbaum, Bruno. Die gemeindlichen Steuersysteme in Deutschland. Berlin: Siemenroth 1914. VIII, 440 p. 29117

Illiger, Frdr. Die Besteuerung der Lustbarkeiten in Preussen. Berlin: Heymann 1914. VIII, 171 p. 28341

Németség. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Denkschrift zum preussischen Kommunalabgabengesetz. Berlin 1914. 32 p. —= Schriften d. S. D. G. 14. 3859/14

Németség. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Protestversammlung der Vertreter der gesamten sächsischen landwirtschaftlichen Vereine, des Verbandes der Hausbesitzervereine und der Mittelstandsvereinigungen gegen die von der sächsischen Staatsregierung geplante Übernahme des Reichsanteils der Wertzuwachssteuer für Staat oder Gemeinden. Berlin 1914. 37 p. —= Schriften d. S. D. G. 15. 3859/15

Németség. Schutzverband für deutschen Grundbesitz. Zusammenstellung der Beschlüsse des Schutzverbandes für deutschen Grundbesitz mit dem geltenden Wortlaut des Kommunalabgabengesetzes und den Vorschlägen des Gesetzentwurfs zur Änderung des Kommunalabgabengesetzes. Berlin: Sittenfeld 1914. 87 p. 7646

*

Boroughs and urban districts. Local taxation returns for 1911—12. *MunJl.* (London) 1914. 1094. p. 65—6.

Ehlgötz. Die Art der Verteilung der Strassenkosten auf die Anlieger. *TechnGemBl.* 1914/15. 2. p. 29—30.

Fuller, Geo. W. Elements to be considered in fixing water rates. *AnnAmAcad.* 1914. 142. p. 251—61.

Geisser, A. La tassa comunale di famiglia in Italia. *ComuneMod.* 1914. 7. p. 297—302.

Die Gemeindesteuerpflicht juristischer Personen in Sachsen. *KommunPrax.* 1914. 14—15. p. 417—20, 453—55.

Hirsch, Paul. Die Novelle zum preussischen Kommunalabgabengesetz. *KommunPrax.* 10—12. p. 293—95, 325—6, 361—63.

Kopainsky. Das Kommunalabgabengesetz in der neuen Fassung. *RdschGemBeamte.* 1914. 14. p. 219—21.

Korn. Zur Änderung des Kommunalabgabengesetzes. PreussKommArch. 1914. 3. p. 392—400.

Márfy E. A porosz Kommunalabgabengesetz reformja. VárosiSz. 1914. 5—6. p. 308—27.

Normand, J. L'octroi de Paris. EconomisteFranç. 1914. 14. p. 486—88.

Il progetto della città di New York per l'imposta sul plus-valore delle aree urbane. ComuneMod. 1914. 3. p. 135—38.

I provvedimenti tributari e la disinvoltura del Governo. ComuneMod. 1914. 2. p. 60—62.

Der Reichsanteil an der Zuwachssteuer auf Grund der obligatorischen Kaufgeschäfte. RdschGemBeamte 1914. 27. p. 475—78.

Simm. Kanalisationsgebühren im Konkurse des Grundstückseigentümers. PrVerwBl. 1914. 42. p. 759—60.

Strehlow. Die Umlegung der Strassenbaukosten nach dem Fluchtliniengesetz. Städtebau 1914. 3. p. 35—37.

Swan, Herbert S. The unearned increment. National MunicRev. 1914. 2. p. 354—59.

Tetzlaff, Oskar. Die von den preussischen Gemeinden im Rechnungsjahre 1911 erhobenen Zuschläge zur Staatseinkommensteuer. RdschGemBeamte 1914. 1. p. 1—3.

Thomas, C. J. Howell. National valuation for local rating. MunJl. (London) 1914. 1111. p. 585—87.

Wilcox, Delos F. How to make a study of local utility franchises. AmCity 1914. 4. p. 326—29.

39 Néprajz

Ethnologie — Ethnology

Buschan, Geo. Die Sitten der Völker. Bd 1— . Stuttgart: Union [1914— .] 7759

Ecsedi Istv. A Hortobágy pusztája és élete. Debrecen: Városi ny. 1914. VI, 295 p. 28454

Gönczi Fer. Göcsej s kapcsolatosan Hetés vidékének és népének összevontabb ismeretése. Kaposvár: Szabó 1914. 690 p. 7658

Róheim Géza. A varázserő fogalmának eredete. Bp.: Posner 1914. XI, 280 p. 28155

Spence, Lewis. The myths of the North American Indians. London: Harrap 1914. XII, 393 p. 29177

*

Semini, C. Sulla sociologia del suicidio. ZSchweizStat. 1914. 1. p. 54—64.

Varjas Sándor. A taburól, az elnyomásról és az engedelmisségről. Szociálizm. 1914. 7. p. 328—35.

4 Nyelvészet

Philologie — Philology

Czerlien, M. v. Auf slavischen Spuren. Zagreb: Breyer 1914. X, 215 p. 29231

*

Schmidt, Heinr. Die deutschen Mundarten in Südungarn. UngRdsch. 1914. 3. p. 656—76.

Szentkereszt, Siegm. Br. v. Noch einmal das Problem der Weltsprache. UngRdsch. 1914. 3. p. 636—42.

5 Természettudomány

Naturwissenschaft — Science

Bateson, W. Mendels Vererbungstheorien. [Mendels principles of heredity. 1909.] Übers. von Alma Winckler. Begleitet v. R. von Wettstein. Lpzg: Teubner 1914. X, 375 p. Bibliographie: p. 363—75. 29223

Fischer, Eug. Das Problem der Rassenkreuzung beim Menschen. Freiburg: Speyer & Kaerner 1914 30 p. 29252

Hrdlička, Aleš. Anthropological work in Peru in 1913, with notes on the pathology of the ancient Peruvians. Washington: Smithsonian inst. 1914. VI, 69 p. 26 t. (Smithsonian misc. coll. 61. 18.) 29279

Johannsen, W. Elemente der exakten Erblichkeitslehre mit Grundzügen der biologischen Variationsstatistik. [1905]. 2. dtsche Neubearb. & erw. Aufl. Jena: Fischer 1913. XI, 723 p. 28925
Bibliographie: p. 691—711.

Lanessan, J. L. de. Transformisme et créationisme. Paris: Alcan 1914. II, 349 p. (Biblioth. scient. internat.) 28635

Máday, Stefan v. Gibt es denkende Tiere? Eine Entgegnung auf Krall's „Denkende Tiere“. Lpzg: Engelmann 1914. XIV, 461 p. 29018

Noll, Alfr. Die „Lebenskraft“ in den Schriften der Vitalisten und ihrer Gegner. Lpzg. [1914.] 86 p. (Voigtländers Quellenbücher, 69.) 29282

Palágyi Menyhért. Die Relativitätstheorie in der modernen Physik. Berlin: Reimer 1914. 77 p. 29211

Picard, Ém. La science moderne et son état actuel. Paris: Flammarion 1914. 313 p. 28515

Szántó Hugó. Az anyag szerkezete. Bp.: Haladás könyvkiadó-váll. 1914. 46 p. (Gali-lei füzetek, 9–10.) 28749

Weismann, Aug. Az élet határai. [Über die Dauer des Lebens 1894.] Ford. Csérny Dezső Bp. 1914. 63 p. (Darwin-kvt. 8.) 29233

Wislicenus, Walter F. Der Kalender in gemeinverständlicher Darstellung. [1905.] 2. Aufl. Lpzg.: Teubner 1914. 118 p. (Natur & Geisteswelt, 69.) 29012

6 Alkalmazott tudományok

Angewandte Wissenschaften
Useful arts

613 Közegészségügy *Gesundheitswesen — Public health*

Burchard, Ernst. Lexikon des gesamten Sexuallebens. Berlin: Adler 1914. 187 p. E 25

Dublin, Louis J. The reporting of disease. New York 1914. P 612.68 (04)

Stuttgart. Ausstellung für Gesundheitspflege. Amtlicher Führer und Katalog. Stuttgart: Städt. Ausstellungsamt 1914. 296 p. 28810

Teleky, Ludw. Die medizinisch-statistischen Grundlagen: Sterblichkeit. Todesursachen, Geburten [etc.] Jena: Fischer 1914. VIII, 282 p.
== Teleky: Vorlesungen ü. soz. Medizin, 1. 29256/1

Bruce, H. Addington. Hysteria in every-day life. Outlook 1914. 107, 2. p. 80–85.

Elster, Alex. Zur Systematik der sozialen Hygiene. DVJ SchrÖffGesundheitspfl. 1914. 2. p. 254–60.

Fischer, Alfons. Fortschritte der sozialen Hygiene. Ann SozPol. 1914. 3, 5–6. p. 594–609.

MacNutt, J. Scott. Publicity in health work. AmCity 1914. 2. p. 130–33.

Rennes, J. Guide pratique de police sanitaire et d'hygiène vétérinaires. Paris: Masson 1913. VIII, 247 p.

Szabó Sándor. A közegészségügy fejlesztése. VárosiSz. 1914. 1–2. p. 13–27.

Tjaden. Die Hygiene des internationalen Verkehrs und ihre wirtschaftliche Bedeutung. DVJSchrÖffGesundheitspfl. 1914. 2. p. 209–53.

613.2 Táplálkozáshigiéne *Ernährungshygiene — Food hygiene*

Loveday, A. The history and economics of Indian famines. London: Bell 1914. IX, 163 p. 29008
Bibliographie: p. 154–59.

*

Abba, Franc. Come sono organizzati gli ammazzatoi moderni. ComuneMod. 1914. 3. p. 120–25.

Dreus, Rich. Ein Musterbetrieb für Kuhmilchgewinnung. DVJSchrGesundheitspfl. 1914. 2. p. 261–70.

Possetto, G. Una grave frode a danno della produzione e a danno dell'erario comunale: L'acqua nel vino. ComuneMod. 1914. 4. p. 155–66.

Rubner [Max]. Változások a népelemezésben. Szociálpol Sz. 1914. 3. p. 129–34.

Van Orman, R. Municipal meat inspection and municipal slaughterhouses. AmCity 1914. 7. p. 14–18.

Vasen, Alb. Die Kunstbutter, ihre Fabrikation und ihre sozialhygienische Bedeutung. ZBlAllgGesundhPfle. 1914. 3–4. p. 110–29.

613.5 Lakásegészségügy *Wohnungshygiene* *Hygiene of habitation*

Strache, H. Über die zentrale Beheizung von Städten. Wien: Verl. f. Fachlit. 1914. 16 p. 28996

*

De la Chapelle, Mathilde. Gesunde und billige Volkswohnungen. DokFortschr. 1914. 1. p. 15–18.

Otto, Rose. Die Vorbildung der Wohnungsaufsichtsränge. DokFortschr. 1914. 1. p. 7–11.

613.6 Ipari egészségügy

Gewerbehygiene

Hygiène of employment

Kovács, Alois. Die Morbidität und Mortalität der Arbeiter in Ungarn. Jena: Fischer 1914. 25 p. (Schr. d. ungar. Ver. f. gesetzl. Arbeiterschutz, 11.) 28983

Pach [Henrik]. Die Berufserkrankungs-, Sterblichkeits- und Unfallverhältnisse der ungarischen Industriearbeiter. Lpzg: Thieme 1914. 16 p. (Aus: Dtsch. med. Wochenschr.) 28786

*

Rosenfeld, Siegf. Krankheits- und Sterblichkeitsverhältnisse der österreichischen Arbeiter. ArchSozHyg. 1914. 3-4. p. 273-307.

Schultze. Zur Kenntnis und Statistik der Erkrankungen in den Bleihütten in den letzten 10 Jahren. DVJSchr OffGesundheitspfl. 1914. 2. p. 270-302.

613.81 Alkoholismus

Alkoholismus — Alcoholism

Katona József. A szesz italok és az egészség. Bp.: Orsz. közegzs. egy. 1914. 144 p. (Egészség kvtára, 18.) 28914

Koppe, Rob. Die „Alkoholologie“ eine neue Wissenschaft. Moskau: Kouchnéreff 1914. 30 p. 29176

Masaryk, [Thomas G.] Ethika és alkoholizmus. Ford. Korányi Em. (Alkoholelles egy. orsz. ligájának kiadv. 4.) R 613.81(40)

*

Ewald, A. Der Alkohol bei Infektionskrankheiten. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 2. p. 97-110.

Franck, R. Le commerce de l'alcool. Paris: Rousseau 1914. 412 p.

Gaye. Zusammenstellung der Verordnungen, Einrichtungen und Massnahmen im Kampfe gegen den Alkoholismus bei den Eisenbahnen. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 2. p. 137-46.

Grebel, Ferd. Der Stand der alkoholgegnerischen Gesetzgebung in den verschiedenen Kulturländern. DokFortschr. 1914. 1. p. 18-25.

Göring, M. H. Alkohol und Sittlichkeitsdelikte. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 1. p. 26-29.

Greiff, J. H. Über Heilstätten für Alkoholranke in Canada. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 2. p. 116-23.

Horsley, Canon. The cure of the liquor habit. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 1. p. 30-38.

Johnston, H. H. The tyranny of alcohol. NinetCent. 1914. 446. p. 859-72.

Koren, John. Some aspects of the liquor problem. NatMunicRev. 1914. 3. p. 505-16.

Lorentzen, G. Über die Schäden und Bekämpfung des Alkoholmissbrauches vom Standpunkte der öffentlichen Gesundheit. DVJSchrOffGesundheitspfl. 1914. 46. 3. p. 470-517.

Ottavi, O. De l'importance du vin dans l'économie nationale. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 1. p. 60-66.

Petterson, J. Moderne schwedische Alkoholgesetzgebung. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 1. p. 39-43.

Schreiber, A. W. Der Deutsche Verband zur Bekämpfung des afrikanischen Brantweinhandels. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 2. p. 147-52.

Trommershausen, E. Die Beschränkung der Zahl der Schankstätten. Alkoholf. (Berlin.) 1914. 1. p. 1-25.

Vogt, Rob. Der Alkoholismus als Todesursache in der Schweiz. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 212-20.

Washburn, Elizabeth. The passing of the opium question. Outlook 1914. 7. p. 365-69.

614.21 Orvosok

Ärzte — Physicians

Joachim, Heinr. & Alfr. Korn. Grundriss des deutschen Ärzterechts. Jena: Fischer 1914. X, 220 p. 29128

Parant, Vict. La morale du médecin. Paris: Asselin & Houzeau 1914. 114 p. (Études s. le syndicalisme méd.) 28354

614.4 Kórházak

Krankenhäuser — Hospitals

*

Boethke. Wie ist der Verteuerung unserer modernen Krankenanstalten entgegenzuwirken. TechnGemBl. 1914/15. 4. p. 60-62.

614.5 Fertőző betegségek

Ansteckende Krankheiten

Contagious diseases

Kerr, J. W. & A. A. Moll. Communicable diseases: an analysis of the laws and regulations for the control thereof in force in the United States. Washington: Gov. pr. off. 1914. 699 p. (Public health bull. 62.) 29285

*

Broda, Grete. Deutschland im Kampf gegen die Tuberkulose als Volkskrankheit. DokFortschr. 1914. 1. p. 25—30.

Kaiser, Mario. Über die Bekämpfung der Variola und Fleckfieberepidemie unter den bosnisch-herzegowinischen Rückwanderern im k. k. Seelazarett in Valle San Bartolomäus bei Triest. DvJSchrÖffGesundheitspf. 1914. 2. p. 312—32.

Krause. Die Organisation der Fürsorgebestrebungen im Kampf gegen die Tuberkulose im Landkreise Bonn. ZBlAllgGesundhPfle. 1914. 3—4. p. 94—105.

Steinborn. Tuberkulosebekämpfung. KommunRdsch. 1914. 16. p. 311—12.

Weigl, J. Die Typhusbekämpfung im Südwesten des Reiches. SozKultur. 1914. 8—9. p. 441—49.

Wyss, O. Die Sterblichkeit durch Tuberkulose in den letzten 5 Jahrzehnten in den Gemeinden des Kantons Zürich. ZSchweizStat. 1914. 2. p. 123—48.

614.62 Halottégetés

Feuerbestattung — Cremation

Layé, Charlotte Andrée. La question de la crémation. Paris: Legrand 1914. 115 p.
Bibliographie: 113—15. 28293

Törteli Lajos. A halottmásvásztás jogosultságáról. Bp.: Scholtz 1914. 39 p. 28940

614.7 Városi egészségügy

Stadthygiene

Hygiene of the air and ground

Drost, J. Die volkswirtschaftliche und hygienische Bedeutung des Leuchtgases. Gautzsch b. Lpzg: Dietrich 1914. 13 p.
— Kultur & Fortschritt, 511. 4341/26

Bató E. Küzdelem a füst ellen. VárosiSz. 1914. 8—9. p. 528—48.

Braddock, J. Harold. Using city roofs for public health and recreation. AmCity 1914. 2. p. 137—41.

Silberstein Dezső. A magyar városok egészségügye. Szociálizm. 1914. 5. p. 237—40.

614.765 Csatornázás

Kanalisation — Sewage

Forbáth [Imre]. Die Wasserversorgung und Kanalisation der Stadt Szekesfehervár (Stuhlweissenburg) in Ungarn. München: Oldenbourg 1914. 24 p. 1 t. (Aus: Journal f. Gasbeleuchtung.) 28735

Haempel, Osk. Über die Selbstreinigung der Gewässer und eine neue Methode der Reinigung städtischer Abwässer. Wien: Verl. f. Fachlit. 1914. 11 p. (Aus: Zeitschr. d. Österr. Ingenieur- & Architektenver.) 28995

*

Kraft. Eisenbetonrohre mit Klinkerauskleidung. Beitr. zur Wirtschaftlichkeit der Städtekanalisationen. TechnGemBl. 1914/15. 2. p. 38—29.

Müller. Bestimmung der Abflussmenge in städtischen Kanälen. TechnGemBl. 1914/15. 1. p. 6—9.

Reeves, R. Harris. Progress in sewer ventilation. Local GovRev. 1913. 11. p. 337—41.

Sprengel. Der Einfluss der Zugrichtungen des Wetters auf die Abflussverzögerung in Kanälen. TechnGemBl. 1914/15. 3. p. 50.

614.77 Vízvezeték

Wasserversorgung — Waterworks

Forbáth Imre. Szekesfehervár szab. kir. város vízellátása és csatornázása. Bp.: Pátria 1914. 11 p. 7657

Heilmann, A. Neuzeitliche Wasserversorgung in Gegenden starker Bevölkerungsanhäufung in Deutschland. München: Oldenbourg 1914. VIII, 160 p. 2 t. 28519
Bibliographie: p. VI—VIII.

*

Abel. Beobachtungen über öffentliche Wassertrinkelegenheiten in den Vereinigten Staaten von Nordamerika. Alkoholf. (Berlin) 1914. 2. p. 153—57.

Hanauer. Gesundheitsschädigung durch die Wasserversorgung. KommunRdsch. 1914. 23. p. 447—48.

Lees, E. A. Birmingham water supply. MunJl. (London) 1914. 1108. p. 501—2.

Loomis, E. L. Water works machinery and devices. AmCity 1914. 4. p. 370—72.

Swetz, Alex. Die Wasserversorgung der Weltstädte London, Paris, Berlin und Wien. OstStädteZ. 1913/14. 12. p. 227—32; 1914/15. 1. p. 2—5.

Vilas, Martin S. How the Raker act affects Hetch Hetchy, San Francisco and the rest of California. AmCity 1914. 2. p. 175—80.

Wasserversorgung und Kanalisation in kleinen Städten. OstStädteZ. 1913/14. p. 203—5.

614.781 Köztisztaság

Städtereinigung

Air and ground in towns

*

Connell, Wm. H. Street cleaning methods and equipment in Philadelphia. AmCity 1914. 4. p. 338—43.

Schiave, Aless. L'espropriação per causa di insalubrità pubblica. ComuneMod. 1914. 2. p. 66—78.

Soper, Geo. A. A city plan for waste disposal. AnnAm Acad. 1914. 1. p. 228—33.

Weber, Gust. A. A „Clean-up“ campaign which resulted in a „Keep-clean“ ordinance. AmCity 1914. 3. p. 231—34.

614.85 Építészrendszet

Baupolizei — Building laws

Altenrath, J. [szerk.] Neuzeitliche Baupflege. Handbuch für die Bauberatung und die öffentliche Förderung der Bauweise. Berlin: Heymann 1914. XVI, 451 p. 7593

Chance, Wm. Building by-laws in rural districts. London: King 1914. VI, 63 p. 28605

Fletcher, Banister. The London building acts, 1894—1909. [1894.] 5. ed. rev. & enl. London: Holborn 1914. XIV, 697 p. 29024

Veiller, Lawrence. A model housing law. New York: Survey assoc. 1914. VIII, 343 p. (Russell Sage found.) 28470

*

Altenrath, J. Das Kompromiss in Sachen des Bauverbotes. ZWohnungsw. 1913/14. 14. p. 201—2.

Heydecker, Wayne D. The two-platoon system in the fire department. AmCity 1914. 4. p. 346—49.

Kloppel, Otto. Die geschichtliche Entwicklung des Verhältnisses zwischen Baupolizei und Ästhetik. ZWohnungsw. 1913/14. 15. p. 213—22.

Longley, W. E. An analysis of the chief causes of fire. AmCity 1914. 7. p. 41—45.

Madjara, W. Eine neue Bauordnung für Wien. Öst StädteZ. 1914/15. 6. p. 93—97.

Rückwärtige Baulinien. MittZStDStädtetag 1914. 4. 13. p. 327—31.

614.9 Állategészségügy

Veterinärwesen — Veterinary sanitation

Hory András. Az állategészségügyi rendszet reformja Romániában. — Közigazgatási szemle kvtára. 2. 1914. p. 16—22. 4424/2

Hory András. Az állategészségügyi rendszet reformja Romániában. KözigSz. 1914. 1—2. p. 72—78.

62 TECHNIKA

Technik — Engineering

Diels, H. Antike Technik. Vorträge. Lpzg: Teubner 1914. VII, 140 p. 29136

*

Rouland, E. La liquéfaction de l'air et ses applications. EconomisteFranç. 1914. 10. p. 335—36.

621.32 Villamos világítás

Elektrische Beleuchtung

Electric lighting

Hunyár Algernon. A helyközi villamos központok. A villamos erő faluképessé tétele. Beszterce 1914. — Közigazgatási szemle kvtára, 1. 4424/1

*

Hunyár Algernon. A helyközi villamos központok. KözigSz. 1914. 1—2. p. 36—50.

628.47 Útépités technikája

Technik des Strassenbaues

Pavements and subways

Klose, Geo. Der Stadtstrassenbau. Berlin 1914. 109 p. (Samml. Götschen, 740.) 28973

*

Bredtschneider. Asphalt und Teer im Dienste des Strassenbaues. TechnGemBl. 1914/15. 3—4. p. 37—44, 57—59.

Bryning, W. G. The advantages of bituminous macadam. MunJl. (London.) 1914. 1098. p. 187.

Hache. Asphaltstrassen. TechnGemBl. 1914/15. 3. p. 45—50.

Lawson, H. M. Road construction and maintenance. MunJl. (London.) 1914. 1101. p. 8385.

Richter, Fr. Walz-, Guss- und Stampfasphalt. Techn GemBl. 1914/15. 2. p. 26—28.

Roads construction in Surrey. County council to manufacture its own material and save money. MunJl. (London.) 1914. 1104. p. 379—80.

63 Agronómia

Agronomie — Agriculture

Ballu, Tony. La motoculture. Ses applications pratiques. Préf. par Henry Sagnier. Paris: Libr. agricole 1914. VII, 287 p. (Biblioth. agricole.) 28805

Zachara Lajos. Az elektromosság a mezőgazdaságban. Bp.: Pátia 1914. 122 p. 29298

Grégoire, Ach. Les engrais phosphatés. RevEconInt. 1914. 2. p. 359—77.

Howard. Neuere Tagesfragen auf dem Gebiete der landwirtschaftlichen Buchführung und Betriebslehre. Arch ExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 322—45.

655 Könyvkereskedelem

Buchhandel — Book trade

Ausztria. Verein der österreichisch-ungarischen Buchhändler. Verkehrsordnung für den österreichisch-ungarischen Verlags-, Sortiments- und Kommissionsbuchhandel. Verkaufsordnung und Bestimmungen für den Verkehr mit dem Publikum. Wien 1914. 40 p. 29078

Leipzig. Internationale Ausstellung für Buchgewerbe und Graphik. (Bugra) 1914. [Kataloge.] 4405

Roth, Paul. Leipzig, der Mittelpunkt des Buchhandels. Lpzg.: Ver. d. Buchhändler 1914. 93 p. 28774

7 Művészet

Kunst — Fine arts

Croce, Bened. Esztétika. Elmélet és történet. [Estetica. 1905.] Ford. Kiss Ernő. Bp.: Rényi 1914. XV, 494 p. 28113

Déznai Vikt. Városi múzeumok és a temesvári múzeum. Temesvár: Hunyadi kny. 1914. 35 p. 28165

Lipps, Thdr. Grundlegung der Ästhetik. [1903.] 2. Aufl. Lpzg: Voss 1914. XIII, 601 p. 28267

*

Benjamin, Geo. Ingenieurwerke im Bannkreis des Kunstschutzgesetzes. Techn&Wirtsch. 1914. 4. p. 278—87.

Eisler, M. Das neue Wiener Stadtmuseum. Städtebau 1914. 9. p. 112—16.

Kremmer Dezső. Városi fiók múzeumok. Városi Sz. 1914. 3—4. p. 198—220.

Migray József. Népművészet és szociálizmus. Szociálizm. 1914. 5. p. 217—23.

711 Nyilvános parkok

Öffentliche Gärten — Parks

*

Erlbeck, Alfr. R. Über die Notwendigkeit von Volksparks. KommunalpolBl. 1914. 5. p. 139—41.

Gienapp, Em. Von der Verpflanzungspraxis grosser Allee- und Strassenbäume. Städtebau 1914. 3. p. 33—35.

Levison, J. J. How to promote the planting and care of shade trees. AmCity 1914. 2. p. 157—60.

725 Városépítés

Städtebau — Town planning

Hungerford, Edw. The personality of American cities. London: Richards 1914. 344 p. 29238

Nettlefold, J. S. Practical town planning London: St. Catherine pr. 1914. XVI, 493 p. 28537

Sickel, Karl. Das Rathaus im Ortsbilde. Berlin: Ernst 1914. 53 p. 33017
= Städtebauliche Vortr. 7. 4.

Wandermuseum [für] Städtebau, Siedelungs- und Wohnwesen. Katalog. Hg. v. Gust. Langen. Lpzg: Seemann 1914. 199 p. 29433

*

Allen, Walt. C. A notable development in ornamental street lighting. AmCity 1914. 4. p. 365—68.

Beuster, Fritz. Wie fördern wir praktisch das Siedelungswesen Gross-Berlins? TechnGemBl. 1914/15. 1. p. 1—5.

Casalini, G. Il problema edificio di Roma. ComuneMod. 1914. 6. p. 251—57.

Crawford, Andrew Wright. Certain aspects of city financing and city planning. NationalMunicRev. 1914. 3. p. 474—83.

Goecke, Thdr. Der Wettbewerb um Entwürfe für einen Bebauungsplan für das Havelgelände gegenüber dem Grunewald bei Berlin. Städtebau 1914. 5. p. 53—59.

Goecke, Thdr. Der Wettbewerb um Entwürfe zur Erweiterung des Rathauses zu Potsdam. Städtebau 1914. 3. p. 29—32.

Gross, Henry. Bebauungsplan für Rybnik (Oberschlesien). Städtebau 1914. 4. p. 41—44.

Grossberlin im Jahre 1913. Grossberl. 1914. 5/6. p. 3—9.

Haenselmann, J. F. Die Stuttgarter Stadterweiterung. Städtebau 1914. 9. p. 109—12.

Ireton, E. A combinet factory, warehouse and freight terminal plant. AmCity 1914. 6. p. 530—34.

Jung, 2. gemeinsame Tagung für Denkmalpflege und Heimatschutz. Dresden 1913. Städtebau 1914. 4. p. 47—49; 5. p. 59—61.

Kappel. Die Photokarte als Unterlage für städtebauliche Arbeiten. Städtebau 1914. 7. p. 81—85; 8. p. 99—104.

Kloepfel, Otto. Die geschichtliche Entwicklung des Verhältnisses zwischen Baupolizei und Ästhetik. ZWohnungsw. 1913/14. 16. p. 233—38.

The latest practice of town-planning in the United States. NatMunicRev. 1914. 3. p. 538—89.

Maasz, Harry. Gedanken über die Umgestaltung des Geibelplatzes in Lübeck. Städtebau 1914. 3. p. 32—33.

Matthias. Eine städtische Fassadenkommission. Preuss KommArch. 1914. 3. p. 385—91.

Neumann, E. Beitrag zum Wohnungswesen der Vereinigten Staaten unter bes. Berücks. von New York. Städtebau 1914. 7—8. p. 85—89, 104—7.

Reuter, Fr. H. Stadterweiterungsfragen im rheinisch-westfälischen Industriegebiet. Städtebau 1914. 4. p. 44—47.

Strobel, H. Zum Bebauungsplan zwischen Leipzig-Altstadt und Völkerschlachtdenkmal. Städtebau 1914. 6. p. 65—70.

Thiersch, F. v. Äschach-Hoyren. Ein Beitrag zur Entwicklung des bayrischen Bodenseufers. Städtebau 1914. 8. p. 93—98.

Veiller, L. Protecting residential districts. AmCity 1914. 6. p. 525—29.

Voss. Die bauliche Erschließung des Geländes am westlichen Abhange des Kiesberges in Elberfeld. TechnGemBl. 1914/15. 2. p. 21—26.

725.095.4 Kertvárosok

Gartenstädte — Garden cities

Drach, Rich. Vergleich der Wirtschaftlichkeit extensiver und intensiver Bauweise. Eine Untersuchung aus dem Gebiet des städtischen Wohnungswesens. München: Lukaschick 1914. 159 p. 29287

Eberstadt, Rud. Städtebau und Wohnungswesen in Holland. Jena: Fischer 1914. VI, 456 p.

== Eberstadt: Neue Stud. ü. Städtebau, 2. 29181/2

Krüger, Willy. Kleinhaus oder Mietkaserne? Zur Lösung der Frage in Form einer ausgeführten Kleinhauseinsiedlung in Düsseldorf. Lpzg: Seemann 1914. XII, 51 p. 7741

*

Althoff. Zur Gartenstadtbewegung. Städtebau 1914. 3. p. 37—38.

Hiller, Ernst. Ist das freistehende Einfamilienhaus nach dem Kabinensystem wirtschaftlicher als andere Typen des Arbeiterwohnhauses? ArchExakteWirtschaftsforsch. 1914. 6, 2. p. 396—424.

A „Garden city“ in a country village. AmCity 1914. 3. p. 261—65.

The message of the garden city. AmCity 1914. 4. p. 332—36.

778.5 Mozgófényképek

Kinematographie — Cinematographes

Bertram, Alfr. Der Kinematograph in seinen Beziehungen zum Urheberrecht. München: Duncker & Humblot 1914. 70 p. 28570
Bibliographie: p. 5—7.

Hellwig, Alb. Die Filmzensur. Berlin: Franckenstein 1914. 63 p. 28377

*

Elster, Alex. Das Kino in sozialer Beleuchtung. SozPrax. 1914. 31. p. 1010—12.

Die Entwicklung des Kinematographenwesens. ZSozWiss. 1914. 4. p. 260—63.

Hellwig, Alb. Zur Frage der Schankkonzessionen in Kineothatern. PrVerwBl. 1914. 33. p. 597—98.

Keil, Wilh. Das württembergische Kinogesez. Kommun Prax. 1914. 16. p. 483—86.

Lichtbilder-Vorträge. KorrbIGewerkschDeutschl. 1914. 17. Literaturbeil. 4. p. 25—26.

78 Zene

Musik — Music

Bekker, Paul. Zweck und Ziele des Männergesangs. München: Callwey [1914.]. 13 p. 3821
== Dürerbund. Flugschr. 126.

Wagner, Rich. Ausgewählte Schriften. Hg. v. Julius Kapp. T. 1—4. Lpzg: Hesse & Becker [1914.] (Dtsche Klassiker-Bibliothek.) 29044

Wagner Rich. Művészet és forradalom. [Die Kunst und die Revolution. 1849.] Ford. Gy. Alexander Erzs. és Radványi Ernő. Bp.: Révai 1914. VIII, 304 p. (Világkvt.) 29005

792 Színészet

Theaterwesen — Theatre

*

Meerfeld, J. Theaterkrisen. KommunPrax. 1914. 12. p. 363—65.

Les recettes des théâtres et spectacles de la ville de Paris. BullStatLég. 1914. 3. p. 360—63.

Spuhl, Rud. Die Genossenschaft deutscher Bühnen-Angehöriger und ihre wirtschaftliche Bedeutung für das Theater. SchmollersJb. 1914. 2. p. 203—68.

8 Irodalom

Literatur — Literature

Brandes, Geo. Korok, emberek, írások. [1883.] Ford. Lengyel Géza. Bp.: Révai 1914. 342 p. (Világkönyvt.) 28489

Florian-Parmentier. Histoire de la littérature française de 1885 à nos jours. 6. éd Paris: Figuière [1914.] 682 p. (Litt. & l'époque.) 29417

Boriték: Hist. contemp. d. lettres franç. 1885—1914.

Heinrich Guszt. Faust. Irodalomtörténeti cikkek. Bp.: Franklin 1914. IV, 258 p. 28644

Meyer, Rich. M. Die Weltliteratur im 20. Jahrhundert. Stuttgart: Dtsche Verl.-Anst. 1913. 284 p. 28164

Bibliographie p. 269—76.

Naumann, Frdr. v. Die Kunst der Rede. Berlin: Reimer 1914. 55 p. 29249

Versényi György (szerk.). Sziveket újító bokréta, 18. évszázadi dalgűjtemény. Bp.: Akad. 1914. 180 p. (Régi magy. kvt. 35.) 29384

9 Történelem

Geschichte — History

Andrássy Gyula gr. Bosznia okkupációjáról. Beszéd. Bevez. Wertheimer Ede. Bp.: Franklin 1914. 132 p. (Olcsó kvt. 1746—49.) 28823

Bücher, Karl & Benno Schmidt [szerk.] Frankfurter Amts- und Zunfturkunde bis 1612. T. 1— . Frankfurt a. M. 1914— . (Veröff. d. histor. Komm. d. Stadt Frankfurt a. M.) 7460

Cervantes de Salazar, Francisco. Crónica de nueva Espana. T. 1— . Madrid: Hauser y Menet 1914— . (Papeles de nueva Espana. 3. ser.) 28642

Christie, Dugald. Thirty years in Moukden. 1883—1913. London: Constable 1914. XIV, 303 p. A 51.90/1

De La Jonquière, le vcte [A.] Histoire de l'Empire Ottoman depuis les origines jusqu'à nos jours. T. 1—2. [1881.] Nouv. éd. ref. & compl. Paris: Hachette 1914. A 56.90/1

Bibliographie: T. 2. p. 714—27.

Dussaud, René. Les civilisations préhelléniques dans le bassin de la mer Egée. [1910.] 2. éd Paris: Geuthner 1914. X, 482 p. 29105

Eliade, Pompiliu. La Roumanie au 19. siècle. T. 1—2. Paris: Hachette 1914. A 49.90/2

1. Les premiers princes indigènes (1821—28). LXII, 402 p.

2. Les trois présidents plénipotentiaires (1828—34). XXVII, 362 p.

Guesde, Jules. La Commune. — Guesde: Ça & là. 1914. p. 31—79. 28554

Hegemann, Ottmar. Aus den Tagen des Laibacher Kongresses. Laibach: Kleinmayr & Bamberg 1914. 48 p. 29473

Hirsch, Jul. Die Genesis des Ruhmes. Lpzg: Barth 1914. XV, 285 p. 29116

Kemmerich, Max. Das Kausalgesetz der Weltgeschichte. Bd 1—2. München: Langen 1913. 28143

1. Individualpsychologie. VIII, 398 p.

2. Ethik. 452 p.

Kralik, Rich. Österreichische Geschichte. [1913.] 3. verm. Aufl. Wien: Holzhausen 1914. XIII, 635 p. 28942

Lešić, Ant. Das Entstehen der Militärgrenze und die Geschichte der Stadt und Festung Brod a/S. Zágráb: Kgl. Landesdr. 1914. 63 p. 4 t. **29575**

Lindner, Thdr. Weltgeschichte der letzten hundert Jahre (1815—1914). Bd 1— . Stuttgart: Cotta 1914— **28933**

Lindner, [Thdr.] Die Weltlage Europas seit den Befreiungskriegen. Lpzg: Teubner 1914. 27 p. **3835/26**

== Vorträge d. Gehe-Stiftung. 6. 4.

Milleker Bódog. A törököknek első betörése Dél-Magyarországba Zsigmond és Albert királyok idejében és Keve és Krassó vármegyék megszűnése 1393—439. Temesvár: Csanádegyházm. sajtó 1914. 42 p. **28719**

Oncken, Herm. Historisch-politische Aufsätze und Reden. Bd 1—2. München: Oldenbourg 1914. **28266**

Orsi, Pietro. L'Italia moderna. 1750—1913. [1900.] 4. ed. cont. fino alla conquista della Libia. Milano: Hoepli 1914. XVI, 535 p. (Coll. storica Villari.) **29416**
Bibliographia: p. 453—512.

Rambaud, Alfr. Histoire de la Révolution française 1789—99. [1900.] 7. éd. Paris: Hachette 1914. IV, 295 p. **28923**

Ranke, [Leop.] Deutsche Geschichte im Zeitalter der Reformation. Bd 1—2. München: Duncker & Humblot 1914. **29327/1,2**
== Ranke: Meisterwerke, 1—2.

Tamás Károly. Történelmi felolvasások. Beszterce: Botschar 1914. 85 p. **29305**

Thallóczy Lajos. Frammenti relativi alla storia dei paesi situati all'Adria. Trieste: Caprin 1914. 85 p. **7710**

*

Csizmádia Sándor. Az 1514. évi parasztfelkelés évfordulója. Szociálizm. 1914. 6. p. 256—61.

Dékány Istv. A történelmi oktatás reformja. MagyarFigy. 1914. 2. 9. p. 180—97.

Jireček, Const. Die Lage und Vergangenheit der Stadt Durazzo in Albanien. UngRdsch. 1914. 2. p. 387—98.

Pogány József. A magyar társadalom válsága az újkor elején. Szociálizm. 1914. 9. p. 385—405.

91 FÖLDRAJZ

Geographie — Geography

Hartleben, A., Wien & Leipzig. Die Staaten der Balkan-Halbinsel nach den Friedensschlüssen von Bukarest und Konstantinopel. Wien: Hartleben [1914?] **T 548**

*

Teleki Pál. A földrajz az életben és az iskolában. BpSz. 1914. jún. p. 373—86.

92 Életrajzok. Emlékiratok

Biographien. Memoiren

Biography. Memoirs

Andrássy Gyula gr. A száműzött Rákóczi-ról. Bp.: Franklin 1914. 68 p. (Olcsó kv. 1070/1.) **28436**

Berczik Árpád. Báro Podmaniczky Frigyes levelező tag emlékezete. Bp.: Akad. 1914. 14 p. **4053/12**
== Magy. tud. akad. . . . emlékezés. 16, 10.

Bernát István. Pallavicini Ede örgróf emlékezete. Bp.: Kilián 1914. 13 p. **28943**

Berzeviczy Alb. Aragoniai Beatrix magyar királyné életére vonatkozó okiratok. Bp.: Akad. 1914. **3380/39**
== Magyar tört. emlékek, 1, 39.

Clutton-Brock, A. William Morris: his work and influence. London: Williams & Norgate 1914. 256 p. **28710**

Dosztojevszkij, F. M. Briefe. Übers. v. Alexander Eliasberg. München: Piper 1914. 304 p. **28472**

Faure, Fern. Alfred de Foville. Paris: Larose & Forcel 1914. 106 p. **28471**

Friedemann, Ad. Das Leben Theodor Herzls. Berlin: Jüd. Verl. 1914. 141 p. **29280**

Froude, J. A. The Earl of Beaconsfield. London: Dent [1914.] XIV, 267 p. **28444**

Igazságot Szekfü Gyulának! Széjjegyzetek A száműzött Rákóczihoz. Győr: Wolf 1914. 30 p. **29438**

Jefferson, Thomas. Autobiography. 1743—90. Together with a summary of the chief events in Jefferson's life. Introd. & notes by Paul Leicester Ford & a foreword by Geo Haven Putnam. New York: Putnam 1914. XLII, 162 p. **28292**

Lövy Fer. Vámbéry Áminról. Marosvásárhely: Révész 1914. 10 p. **29112**

Minay Lajos. Erdélyi János (1814—1868.). Bp.: Lampel 1914. 88 p. **28344**

Mollinary [Antal br.] Quarante-six ans dans l'armée austro-hongroise, 1833—79. Vol. 1—2. Paris: Fournier 1914. **28161**

Orano, Paolo. I moderni. Milano : Treves 1914.
352 p. 28008

O'Shea, Katharine. (Mrs Ch. Stewart Parnell). Charles Stewart Parnell. His love story and political life. Vol. 1—2. London : Cassel 1914. 28395

Pintér Jenő. Idősb Szinnyi József emlékezete. Bp. : Franklin 1914. 12 p. (Az Irodalomtörténetből.) 28976

Schafarzik Fer. Böckh János emlékezete. Bp. : Akad. 1914. 40 p.
== Magyar tud. akad. . . . emlékezés. 16. 12. 4053/12

Schöner Ferenc. Munkáctól Rodostóig. II. Rákóczi Ferenc élete. Bp. : Szt.-István társ. 1914. 112 p. 28941

Spinoza, [Baruch.] Lebensbeschreibungen und Gespräche. Übertr. & hg. v. Karl Gebhardt. Lpzg : Meiner 1914. XI, 147 p.
== Philosophische Biblioth. 96b. 3925/96 2

Szegheő Gábor. Nagy Dezső. Emlékbeszéd. Bp. : Ügyvédhelyettesek orsz. szöv. 1914. 52 p. 28166

Zsinka Ferenc. Losonczy Bánffy Dénes és kora. Bp. : Havas & Lehner 1914. 72 p. 28722

A Városi Nyilvános Könyvtár adományozóinak jegyzéke az 1914. év 2. felében

Verzeichnis der Spender — List of donors

MAGÁNOSOK		drb	drb	drb	
Auguszt István hajóskap.	1	écon. à la Banque de France	1	Grill-Benkő könyvkeresk.	3
Barta Sándor könyvkötő	4	Rubin László ügyvéd	1	Kereskedelemügyi minisz- térium	6
Csekey István jogakad. tanár	2	Sarlós Lajos házinyomdai művezető	4	Kereskedelmi múzeum	1
Csulak Lajos pénzü. tan.	17	Sidó Zoltán f. fogalm.	88	Magyar vámpolitikai közp.	1
Darvasy Károly fővárosi főmérnök	1	Sömjén Géza ügyvéd	2	Népszava szerkesztősége	8
Enyvvári Jenő könyvtári főtiszt	2	Steinhardt Antal fővárosi bizottsági tag	108	Nyugat szerkesztősége	1
Ferenczy Sándor Temes- megye alispánja	2	Szabó Ervin könyvtárig.	2	Iparművészeti iskola	7
Halasi Béla az OMKE segédtitkára	2	Szalay Imre báró, a Nem- zeti múzeum igazgatója	1	Országos magy. keresk. egyesülés	2
Hanvai Sándor ker. elül- járó	2	Székely Artur a magy. vám-pol. közp. titkára	1	Orsz. pedag. könyvtár	17
Jászi Oszkár szerkesztő	30	Szepessy Rezső ker. elülj.	47	Szépművészeti múzeum	34
Kőrössi Imre bankigazg.	4	Szilágyi F. Lajos műsz. főtanácsos	1	EGYEBÜTT	
Madzsar József főkönyvt.	1	Thirring Gusztáv stat. hiv.	1	Birmingham. Free libraries committee	1
Markovich Ince rendőrtan.	28	Vadász Ede bankfőhiv.	3	Brooklyn. Public library	1
Mauthner József szerk.	14	Vadász Imre ügyvéd	1	Leipzig. Zentralstelle f. volkstüml. Bücherei- wesen	2
Melles Emil apátplébános	3	Wildner Ödön fővárosi tanácsnok	55	Pozsonyi első takaré- pénztár	7
Menczer Béla műszaki tanácsos	1	Zambra Alajos múzeumi segédőr	1	Tokio. Bureau de la statis- tique gén.	13
Nebauer Ferenc, Kapos- vár, ügyvéd	2	HATÓSÁGOK, INTÉZETEK STB.		Wien. Allg. Arbeiter-Kran- kenkasse	2
Pikler Blanka könyvtártiszt	13	BUDAPESTEN		Wien. Finanzministerium	15
Pikler Gyula, Celerina, egyet. tanár	2	drb		Wien. Handelsministerium	4
Purjesz Ignác főorvos	1	A Cél kiadóhivatala	2	Wien. Zentralstelle d. ver- einigten Handels- u. Gewerbekammern	24
Radványiné Ruttkay Emma író	2	Egyetem	6	Wiesbaden. Stat. Amt	5
Rényi József egyet. tanár	3	Gazdák biztosító szövet- kezete	1		
Roulleau, Gaston, Paris, Chef-adjoint d. études					

HIREK ÉS KÖZLÉSEK

A Könyvtár és a háború. Alig egy negyed-éve kezdtük meg új helyiségünkben munkánkat, szélesebb alapon, mint valaha és telve reménységgel, hogy a Könyvtár szolgáltatásainak folytonos fokozása most legalább néhány évre lehetővé vált, amikor a háború ijedelmé és további soron természetesen egyéb feladatoknak előtérbe nyomulása frissen kezdett munkánkat megzavarta.

Legelőször is hitelünk megszüntetése kényszerített arra, hogy a legaktuálisabb háborús irodalom és térképek kivételével, egyéb beszerzéseinket beszüntessük és később is a legszükségesebbre korlátozzuk. Ugyanúgy a tömeges behívások, és az első hetekben szinte ijesztő jogbizonytalanság arra indított, hogy a kölcsönzést fiókjainkban teljesen beszüntessük és központunkban is erősen megszorítsuk. A központi olvasóterem gyöngülő forgalma is arra indított, hogy azt 9 óra helyett este 8-kor zárjuk.

De miként ezek a szolgáltatások is a nyugalom helyreállításával lassankint régi kereteikbe zökkentek vissza, úgy személyzetünk létszámának lényeges megcsappanása dacára sem késtünk szolgáltatásaink kiterjesztésével, amint erre szükséglet mutatkozott.

— **A földszinti olvasóterem** — a tervbe vett 1. számú fiók olvasótermei — még üresen álltak a háború kitörésekor. Látva a mohó újságvágyat, sietve berendeztük az egyik termet hirlapteremnek — jórészt ingyen példányokból — és jó térképekkel szereltük fel. A másik teremből iskolapadokból gyermekolvasótermet alakítottunk. A bútorzatot a IV. ker. községi főreáliskola igazgatósága volt szíves átengedni. Sikerült készletünkkel eléggé változatos könyvanyagot összeválogatni s két hét leforgása alatt betűrendes cédula és szakkatalógust adhattunk a földszinti olvasótermek közönségének főleg szépirodalmi és ismeretterjesztő olvasmányokból. Kölcsön egyelőre nem adtunk könyvet.

— A nagyarányokban megindult segítő akció arra birt, hogy a gyermekolvasóterem *napközi otthonnal* kiegészítve kapcsolódjék bele a jótékony akcióba. Erre a célra alkalmasnak látszott berendezés nélkül üresen álló előadóteremünk. Érintkezésbe léptünk ez ügyben a IV. ker. közjótékonsági bizottsággal és egy az otthon vezetésére vállalkozó hölgybizottsággal. Bár sem a közjótékonsági bizottság, sem más oldalról számbavehető támogatást nem nyertünk, a hölgybizottság áldozatkészsége folytán az otthon szeptember elején mégis megnyílhatott. Sajnos, nem sokkal a megnyitás után kénytelenek voltunk más helyet keresni, mert a sebesültek könyvvél való ellátása szá-

mára kellett hely, miután ez az anyag a megnyíló reáliskola tornatermből kiszorult.

— **A sebesültek olvasmánnyal való ellátását** a polgármester úr megbízásából a Városi Könyvtár kezdte meg, mint a Budapesti Központi Segítő Bizottság 9. alosztálya. Mint ilyent azonban, mint minden sebesült-támogató akciót az Országos Hadsegélyző Bizottsághoz tették át. Az olvasmány ellátást kettéosztottuk: a hirlapok és friss hetilapok szétküldését közvetlenül az Országos Hadsegélyző Bizottság hirlaposztálya, a könyvek összegyűjtését elrendezését és expedálását a Városi Könyvtár, mint az Országos Hadsegélyző Bizottság könyvosztálya végzi. Eddigi működéséről a Fővárosi Közlöny 1914 nov. 27-iki számának mellékletében, a Budapesti Központi Segítő Bizottság Közleményeiben közöl részletes jelentést. Evi jelentésünk bővebben számol majd be erről az akcióról.

— **Angol, belga és francia könyveket és folyóiratokat** a háború következtében nem kapunk, de számos német, osztrák és hazai lapot is nélkülöznünk kell, mert megjelenésüket beszüntették. Folyóírattermünk 450 lapja közül 80 nem érkezik. Helyükbe megrendeltük a háború periodikus irodalmának fontosabb termékeit. Megemlítjük itt azt is, hogy egynémely folyóiratunk legújabb száma a földszinti hirlapteremben található és hogy több folyóiratunkat egészen az alsó hirlapterembe tettünk át.

— **Olvasótermek** közül a Központi Könyvtár olvasótermét a háború kitörése után a gyenge látogatottság miatt 8-kor zártuk. Később a forgalom ismét emelkedett, mire okt. 5-től kezdve ismét 1/2 9 óráig áll megszokás nélkül nyitva, sőt december elsejétől már reggel 9-től, vagyis napi 11 1/2 órán át.

— **A kölcsönzést** a tömeges behívások és bizonytalan viszonyok folytán részben megszorítottuk, részben beszüntettük. A gyorsan lebonyolított mozgósítás okozója lett annak, hogy sok kölcsönzőnk bevonulása előtt nem adhatta már vissza a nála volt könyveket. Reklamációnkra azóta sűrűn kaptunk olyan válaszokat, hogy „címzett a harctéren van, ha onnan visszajön, a könyvtárral szemben is meg fogja tenni kötelességét“, vagy „címzett hadifogoly“ stb. E könyvek egy része tehát átmenetileg elvesztettnek tekinthető. Mindazonáltal a nyugalom helyreállításával ismét megkezdjük fokozatosan a kölcsönzést. Így 1914 november 1-től kezdve a 3. sz. fiókban, 1915 január 7-től a 2. sz. fiókban. Központi Könyvtárunkból azoknak a kölcsönzőinknek, akiknek katonai behívása valószínűvé tétetett, csak pénzbiztosíték mellett adunk kölcsön könyvet.

— *Könyvanyagunknak a háborúra vonatkozó részét az újabb háborús irodalommal kiegészítve házilag sokszorosított jegyzékben adtuk ki Aktuális kérdések irodalma című jegyzékeink sorozatában, mint annak 33. számát. A 32 oldalas és roneotypon másolt füzet címe: A háború, különös tekintettel gazdasági és társadalmi vonatkozásaira.*

— *Hadbavonult alkalmazottaink a következők: Július 27-én vonult be Drescher Pál, a könyvtárhoz beosztott számtiszt, Bór Dezső id. hivatalnok és Peinits György hivatalosolga, aki azóta a déli harctéren hősi halált halt. Augusztus 24-én vonult be dr. Braun Róbert könyvtáros, október végén Trummer József gyakornok és Szabó István hivatalosolga, 1915 január 16-án dr. Benze Adolf id. könyvtári titkár.*

A nagy eréllyel megindult népszerűsítő akció vonta el dr. Madzsar József főkönyvtárost is, aki mint az Anyavédő-osztály ügyvezető alelnöke augusztus első napjaitól december hó közepéig kizárólag ott működött, azóta pedig idejét a könyvtár és az Anyavédő-osztály közt osztja meg.

A sebesültek olvasmánnyal ellátásának vezetése Enyvvári Jenő könyvtári főtisztet vonja el teljesen a normális könyvtári teendőktől.

A háború következtében tehát a könyvtár 9 munkaerőt kénytelen egészben vagy részben nélkülözni, ellenben teljesítéseit lényegesen fokozta.

A könyvtári bizottság ülése. A könyvtári bizottság 1914. évi június hó 22-én Rózsa-völgyi Gyula h. polgármester elnökele alatt ülést tartott, melyen a könyvtár 1915. évi költségvetését, valamint a könyvtár szervezeti szabályzatának tervezetét tárgyalta. Lengyel Endre bizottsági tag indítványt tett aziránt, hogy a könyvtár adja ki az Értesítőn kívül teljes anyagának, vagy egy-egy tudomány szakjának nyomtatott katalógusát. A bizottság az indítványt elfogadta, de miután ez a munka előtanulmányokat és költségvetéseket igényel, a bizottság megbízta a könyvtár igazgatóját, hogy a munka tervéről később tegyen részletes jelentést.

Foglalkozott a bizottság a könyvtári szakvizsga kérdésével is, miután a szervezési tárgyalására kiküldött bizottságban Vázsonyi Vilmos bizottsági tag úr indítványt tett, hogy a könyvtári tisztviselők minősítésének feltételei közül a könyvtári szakvizsga töröltessék. A bizottság Szabó Ervin könyvtári igazgató előadása alapján a szakvizsga fenntartása mellett határozott és felkérte a tanácsot, hogy a közgyűlés elé ilyen értelmű javaslattal lépjen.

A Könyvtár 1913. évi zárszámadása. A Városi Könyvtár 1913. évi zárszámadása összehasonlítva a költségvetési tételekkel a következő képet mutatja:

	A költ- ségvetés elő- irány- zata	A zár- számadás ered- ménye	A zár- számadás ered- ménye az előirány- zatnál több (+) vagy keve- sebb (-)
k o r o n a			
A. Központ.			
1. Személyi kiadások . . .	78.768	72.621.74	- 6.146.26
2. Segélyek, utazási költségek	3.000	3.063.50	+ 63.50
3. Dologi kiadások	11.000	16.770.08	+ 5.770.08
4. Könyvbeszerzés	23.000	23.081.94	+ 81.94
5. Könyvkötés	7.500	10.044.-	+ 2.544.-
6. Katalógusok és Értesítő	6.000	11.161.61	+ 5.161.61
7. Rendkívüliek	20.000	20.065.27	+ 65.27
B. Fiókok.			
1. Személyi kiadások . . .	8.337	4.284.60	- 4.052.40
2. Könyvbeszerzés	26.000	26.000.-	-
3. Rendkívüliek	10.250	2.706.-	- 7.544.-
	193.855	189.798.74	- 4.056.26
Fenntartott hitel az 1914. évre a LXXXIV. B. 3. rovaton		7.544.-	
	193.855	197.342.74	
Többkiadás 1913. évre az előiránnyal szemben			+ 3.487.74

Az A1. és B1. rovatokon mutatókat meg-takarításokat az A3., 4., 5. rovatokon fenn-álló túlkiadások részbeni fedezésére hasz-nálták fel, úgy hogy a fenntartott hitel be-számításával a valóságos kezelés az előirány-zatot 3.487 K 74 frel meghaladta.

A túlkiadások legnagyobb része (az A 3. és A 6. rovatokon) a fiókkönyvtárak nyomtat-ványszükségletének és a könyvtár reviziója, valamint az új kölcsönzőrend életbeléptetése folytán szükségessé vált nyomtatványok és papírányagoknak beszerzéséből eredt. A könyv-kötés szintén azért mutat többletet, mert az új könyvtári szabályzat értelmében kötetlen könyvet kikölcsönözni nem szabad. Ezzel szemben a személyi kiadásoknál a könyvtár zárvatartása következtében 10.200 K meg-takarítást lehetett elérni.

A Könyvtár 1915. évi költségvetési ter-vezete. Nem tagadhatjuk, kissé aggodva néz-tünk a háborús esztendő elé. Egy a fejlődésnek igazában csak most induló intézményt az is visszavethet előrehaladásában, ha anyagi esz-közeit nem redukálják, csak ugyanazon a szin-vonalon tartják. Van remény arra, hogy ez még sem fog megtörténni s a rossz esztendő-ben is módunkban lesz a könyvtárt tovább-fejleszteni. Az 1915. évi költségvetés a ter-vezet szerint így alakul:

T á r g y	1914. évi előirányzat				1915. évi előirányzat					
	Központ		Fiókok		Központ		Fiókok		Összesen	
	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
Személyi kiadások	98.852	—	—	—	111.861	—	—	—	111.861	—
Segélyek, jutalmak, esti pótlékok	5.000	—	6.000	—	6.000	—	6.000	—	12.000	—
Házbér	24.200	—	—	—	15.000	—	800	—	15.800	—
Épületfenntartás	4.000	—	—	—	3.000	—	—	—	3.000	—
Fűtés	2.800	—	—	—	4.149	—	—	—	—	—
Világítás	1.800	—	3.000	—	2.000	—	3.000	—	9.349	—
Vízdíj	450	—	—	—	200	—	—	—	—	—
Tisztogatás	6.132	—	—	—	7.040	—	2.400	—	9.440	—
Bútorok pótlása és javítása	—	—	—	—	4.000	—	—	—	4.000	—
Könyvbeszerzés	27.000	—	27.000	—	30.000	—	30.000	—	60.000	—
Könyvkötés	9.000	—	9.000	—	10.000	—	10.000	—	20.000	—
Katalógusok és értesítők	6.000	—	2.000	—	10.000	—	3.000	—	13.000	—
Különfélék	8.000	—	15.400	—	11.000	—	14.000	—	25.000	—
Rendkívüli szükséglet	27.000	—	—	—	20.000	—	—	—	20.000	—
Összesen	220.234	—	62.400	—	234.250	—	69.200	—	303.450	—

Emelkedést mutatnak a személyzeti kiadások a szervezések folytán. A könyvbeszerzési és könyvkötési kiadások — habár nem is abban az arányban, ahogy előző években — jelentékeny emelkedést mutatnak. A katalógusok és értesítők felvett összeg szintén emelkedik, miután előző években állandóan túl kellett lépniük a hitelt.

Csökkent a házbére felvett összeg a helyiségek tényleges bérértékének helyesebb megállapítása folytán és kevesbedett a nagyobb gyűjtemények alkalmi vásárlására felvett rendkívüli szükséglet is.

Keleti gyűjtemény. E legújabb gyűjteményünk rendezése a háború miatt igen lassan halad előre. Egyelőre csak a nagyobb érdeklődéssel bíró előadások kérdéseivel, különösen az angol-orosz ellentétet foglalkozó irodalmat fogjuk a közönség rendelkezésére bocsátani, mely anyag feldolgozását esetleg 1915 januárjában befejezhetjük.

E gyűjteménybe a Zichy- és Vámbéry-könyvtárak anyagán felépítve az ázsiai, oroszországi, balkáni és az egész mohammedán afrikai világgal foglalkozó irodalmat fogjuk felvenni, különös súlyt helyezve itt is a közgazdasági, politikai, gyarmattügyi és történelmi részre. A már most ott levő anyaggal egyesíteni fogjuk a raktárunkban levő és már feldolgozott odartozó művekkel és folyóiratokkal és reméljük, hogy ily módon, meg a hazai és külföldi hatóságok, tudományos társaságok támogatásával ezt a gyűjteményt könyvtárunknak egyik kiváló specialitásává fogjuk tehetni.

Új kiadványok. Megjelent a *Fővárosi Könyvtár Közleményei* 10. száma, a *Magyar Társadalomtudományi Bibliográfia* 1911—12. évek-ről 167 hasábon. Ezzel a füzettel Magyar Társadalomtudományi bibliográfiánk, mint külön kiadvány befejezést nyert. A füzetből 800 példány készült; könyvkereskedői ára 1 K 50 f.

Kiadtuk zsebalakban könyvtárunk látogatói részére az *Útmutatót a Központi Könyvtár látogatói számára* 500 példányban, melynek szövege az *Értesítő* 1914. 1—2. számában közzé volt téve. Ára 10 fillér.

Aktuális kérdések irodalma c. sorozatunknak megjelent 33. száma: *A háború különös tekintettel közgazdasági és társadalmi vonatkozásaira*, 200 példányban, mely kb. 300 könyv címét tartalmazza. Ára 20 fillér.

Glosszátorok és egyéb könyvrongálók.

Olvasók is szoktak panaszkodni az olvasóközönség ellen és ezek a panaszok — a közönség igen-igen kis rétegének panaszai a közönség nagy rétege ellen — szószerint megegyeznek a könyvtárosok panaszai. Mostanában sűrűbben figyelemztettek egyes olvasóink befirkálásokra, kitépt lapokra, mocskoltokra és könyörtelen szigorúságra hivat fel bennünket. Sajnos ahhoz, hogy e könyörtelen szigorú alkalmazhassuk is, nem segítenek. Miniszter korábban Goethe módfelett felháborodott azon, hogy egy neves író a weimari könyvtár egy könyvét ceruzával széljegyzetelte. Nem sajnálta ez ügyben egy csomó fenyegető levél írását. Minekünk is volt már kiterjedt levelezésünk és hosszas purparlénk könyvrongálások miatt, de nem sok eredményt értünk el a post festa konstatálásokkal. A tettenéréshez nem elég éles a figyelmünk, messze is vagyunk az olvasóktól, defektíveket pedig már azért se ültethetünk az asztalok mellé, mert anélkül is kevés a helyünk. Megtehetnők, hogy minden olvasónk kezébe nyomjuk Richard de Bory-nek 1345-ben megírt Philobiblon-ját, amelyen kedvükre végigszéljelhetnék magukat, akikre tartozik, hogy mit illet tudni a könyvvel való jó bánásmód dolgában már a 14. században is, de nincs annyi példányunk, azonkívül nem vagyunk meggyőződve arról, hogy elolvassák. A kölcsönzött könyvekkel még megtehetjük és meg

is tesszük, hogy átlapozzuk elrakás előtt és itt jó lesz tudnia minden könyvrongálónak, hogy a könyveinkben lévő kártyán rajta van, hogy ki és mikor használta a könyvet; de a szabad használatra kitett kézikönyvtári könyvek, ha a közönség maga nem vigyáz, nincs aki vigyázzon. Egy látáhatatlan önkéntes őrseregnek kell alakulnia a jóérzésű olvasókból. Tudniok kell, hogy az a kézikönyvtári könyv, amelyre a szomszédjuk rákönyökölt, vagy amelyiknek a lapjait nedves újjal alutrol nagy füleket kanyarítva lapozza és telefirkálja, az az ő saját könyvük, tehát joguk van nyomban megtorlást követelni a vagyonukat ért kárért a könyvtári tisztviselőnél. Ezt a megtorlás iránti lépést már sokan felejtették el, pedig a legtöbb esetben olyan kiáltó és feltűnést keltő eljárásról van szó, hogy lehetetlen, hogy a szomszédok figyelmét elkerülte volna. A Huszadik század egy kézikönyvtári kötetébe például a Vámbéry Ármin nekrológja mellé valaki egész litánia ihletett grombaságot jegyzett, szinte olyan terjedelműt, mint maga a nekrológ. Ezek az öles durvaságok a lehető legfájdalmasabb ellentétben állanak a

nekrológ hangjával, s azonkívül, hogy köz-vagyont rongált a tettes, még a közízlést is megbotránkozta. Egy helyütt ezt írta a finom replika írója! „Amerikába eredj büdös zsidó, ott tehetsz, amit akarsz! Főlöskézes itt a világosság olyként, hogy meggyújtjátok a zsidó gyertyát és bűzik tőle az egész Pest!” Mondanunk sem kell, hogy ezt se vette senki sem észre, pedig legalább negyedórai tinta-ceruza-rágásba került (mert tintaceruzával íródott). Ha meg nem kerülte el a figyelmet, akkor az eset még szomorúbb, mert aki látta, szolidáris maradt a könyvrongálólal, engedte, hogy a saját zsebében kotorásson. Mert nyilvánvaló, hogy ahány régi könyv pusztul el, annyi kevesebb új könyvet vehet a könyvtár, melyet az olvasók pénzéből tartanak fenn. Mi tehetetlenek vagyunk e károkozók szemben. Olvasóinkat kérjük, védekezzenek a saját vagyonukat megsemmisítők ellen s ha valakit firkáláson vagy csonkításán érnek, ne a tettest röjják meg, hanem szólnak nyomban az ügyeletes tisztviselőnek, hogy tetten érhesse a rongálót.

Név- és címmutató az 1914. évi szerzemények jegyzékéhez

Autoren- und Titelregister — Index of authors and titles

Abel	156	Antal	122	Baldwin	80	— Min. d. finances . . .	79
Abendroth	79	Anuar pedagogic . . .	95	Balfour	95	Bellet	308
Aberystwyth. Nat. lib.		Anyos	231	Balkáni piacok	297	Belot: Allier	233
of Wales	226	Apáthy: Böhm	83	Balkankrieg	221	Below	128
Abraham	127	Apetl: Plato	84	Ballen	79	Bendix	218
Ackernecht	228	Apolant: Soden	119	Ballu	243	Bendixen: Höftding . . .	233
Adams	75	Aquinoi Szent Tamás:		Balogh	244	Benjamin	315
Addams: Woods . . .	107	Müller K.	139	Bánffy: Zsinka	352	Benkert	170
Adeane	144	—: Schreiber	139	Banner: Bzenszky	241	Berczik	350
Adler K.	318	Aradi	96	Bányász	126	Berend	291
— M.	236, 270	Archambault	82, 86	Barbour	283	Berényi J.	274
Ady: Három március . .	95	Aretz	162	Barenthin	129	— P.	141
Aéro—manuel	150	Armenak	141	Barge	118	Bergheoffer	80
Agai: Böhm	83	Amiaud	301	Barisien	121	Bergson: Maritain . . .	83
Agricola	103	Arnold: Kellner	89	Barmm	315	—: Gillouin	231
Agricultural credit banks		Arrhenius	163	Barrès	84, 246	Bergsträsser	283
of the world	153	Ashley	305	Barrington: Elderton . .	88	Berlepsch-Valendás . . .	206
Ajtai	96	Askew	207	Bartók: Böhm	83	Berlin. Ausschuss d. ve-	
Albert [magy. király]:		Astier	153	Bateson	334	reinigten Beamten-	
Milleker	349	Augustzt	313	Baudez	120	Vereine Gross-Berlins	131
Alberti	88, 295	Austriacus	101	Baudin	158	— Gross-Berliner Ver. f.	
Alexander E.: Wagner R.	347	Ausztria. Kommission		Bauer	240	Kleinwohnungswesen	266
— M.: Matschoss . . .	300	zur Förderg. d. Ver-		Baumgarten	90	— Kgl. preuss. Lan-	
Alexinsky	205	waltungsref.	129	Bäumer	273	des-Ökonomekoll.: . .	
Allfeld	279	— Ost. Kriegerkorps . .	219	Beaconsfield: Froude . .	350	Landwirtschaftliche . .	320
Allier	233	— Stat. Zentralkomm. 90,	135	Beatrix (magyar királyné):		— Stat. Amt	144
Allix	149	Törvényjavaslatok:		Berzeviczy	350	Bernát:	234, 242, 350
Almanah	285	Löffler	99	Bechterew	123	Bernays	82
Altenloh	75	— Ver. d. öst. ung. Buch-		Beck: Huart	174	Bernhard	126
Altenrath	319, 341	händler	343	Becker	322	Bernhardi	326
Althusius: Gierke . . .	92	Avebury	163	Bedő	218, 280	Bernstein	220
Amar	138	Aymard: Besnard . . .	97	Behrens: Hoerber	170	—: Engels	116
American assoc. f. intern.				Beiträge z. Bibliotheks-		Berry, G.	134
conciliation	222			verwaltg.	228	— J.: Berry, G.	134
Amilhat	159	Back M.: Soden	119	— z. Gesch. d. Natio-		Bertelsmann	131
Anarchy or order . . .	233	— de Surany	276	nalók	138	Berth	270
Andrássy	132, 348, 350	Baden. Regierung . . .	122	Bekker	346	Berthélemy	129
Angell	208	Bajtay: Miskolczy . . .	176	Belgium. Min. d. affaires		—: Derouin	289
Angyal	176, 222	Bakunin: Stieklow . . .	270	étrang.	223	Berthod: Berthomieu . .	109

Berthold	328	Budapest V. ker. izr.	134	Comte: Ostwald	84	Dóczi	153
Berthomieu	109	— növegyet	147	Commons	103	Dodge	142
Bertram	346	— kávéipartár-	147	Connecticut. Public lib	79	Doerr: Hannover	286
Berzeviczy	350	— kávéok szövb.	147	Conquista di Trieste	206	Doktor: Nordau	86
Besant	82	— Szegegyond.	289	Cooiland : Barbour	283	Dornay	79
Besnard	97	— Tanács XI.	278	Cornéissen	295	Dósa : Csizmadia	273
Bevione	207	Buddecke	81	Corre	123	Dosztójevszkij	350
Bibó	231	Buek : Kant	231	Cosentini	125	Doutre : Chasseriaud	240
Bierer	107	Bulkley	294	Cosoiu	151	Dove	298
Binder	216	Burchard	335	Coudert	274	Dowson	234
Bingham	99	Burckhardt	241	Coussange	206	Drach	345
Birnbaum	332	Burger	94	Coutts	81	Driant	219
Bittmann	262	Buschan	333	Cöln. Szabályrendeletek.	1913	Driault	94
Bittner	213	Busching	266	Craik	168	Drigalski: Selter	294
Blaklock	166	Busetto	214	Creighton	292	Drost	339
Blaschko	90	Buxton H.: Buxton N.	205	Croce	285	Drumont: Monnot	239
Blaustein	133	— N.	205	Crokaert	83, 343	Dublin	335
Bloch	83	Bücher	308, 348	Cruautés bulgares	118	Du Bois-Reymond Em.	241
Blondel	232	Büchler	283	Csekey	222	Du Bois-Reymond Es.:	Washington
Blos	306	Bühlmann	159	Csorny: Weissmann	132	Duboscq	205
Blücher	287	Bzenszky	241	Cséry	100, 208	Ducray	176
Blümchen	88			Csik	222	Dugas	245
Bodnár	90			Csizmadia	273	Duncker	136
Bodó	120			Csűrös : Kuyper	235	Dupin	128
Bodor	251			Cunow	85	Duptza	306
Boehm-Bawerk: Cor-	295	Cahiers du Cercle Proud-	270	Czerlién	235	Durham	222
— néissen	295	— hon	270		334	Dussaud	348
Boncour: Maurras	212	Caillaux: Besnard	97, 270			Dürerbund	215
Bonnet: Aero-manuel	150	Calwer: Maier-Rotschild	151				
Bonnauf	326	Cannan	295				
Bonnard	284	Cannon	85				
Bonnef L.	103	Cantecor: Allier	233				
— M.: Bonnef L.	103	Capitan	298				
Booth: Clasen	85	Capitant	110				
Borel	164	Cár birodalma: Háborús	205				
Borgatta	315	Cartault	120				
Borghese	89	Carter	143				
Boros	213	Carton de Wiart	96				
Bosanquet	289	Case for voluntary service	219				
Bossard	285	Castle	119				
Boston. Public lib.	226	Catholic social year book:					
Bouché, B.	105	— Nagybritannia	118				
— C.	158	Censor	326				
Bouillot	242	Cervantes de Salazar	348				
Bourgeois: Grigaut	253	Cesari	212				
Bourne: Day	270	Challier	285				
Boutroux: Volterra	177	Chamberlain A.	292				
Boyle	106	— H.	214				
Böckh: Schafarik	351	Chambure	82				
Böhm K.	83	Chance	341				
— V.: Munkanélküliség	108	Chapman Catt:					
Brailsford	208	— Frauenstimmrecht	264				
Brandes	347	Charmatz	212				
Brants	142	Chassériaud	240				
Braun A.	111, 263	Chatelier	225				
— F.	140, 216	Chaumeil	148				
— R.: George D.	75	Cheminisse	295				
Breitenbach: Haeckel	83	Chervin: Mortillet	235				
Bresnitz von Sydacoff	101	Chiaudano: Monetti	237				
Bresztovszky	223	Chiesa	94, 99				
— : Liebknecht	116	Choinoky	166				
Breznay	164	Christiansen	309				
Brinckmann	170	Christie	348				
Brisson: Chambure	82	Christlieb: Trine	236				
Brival-Gaillard	93	Clad	151				
Brizon	115	Claire	279				
Broda	102	Clasen	85				
Bródy	223	Cleinow	205				
Brooklyn. Public lib.	80, 226	Clémenceau	94				
Brosch	79	Cleveland	93				
Brucoleri	140	Clutton-Brock	350				
Bruhn	285	Cohen	231				
Brun: Reuters	176	Cohn	82				
Bruneau	142	Colajanni L.	251				
Brunelli	173	— : Chiesa	94				
Brunner	228	Colinet	153				
Brüders: Binder	216	Collier	205				
Bryant: Harris	85	Collings	306				
Bryce	128	Collison	176				
— : Buxton N.	205	Columbus: Capitan	298				
Buck	144	— : Dessaint	236, 252				

Étude s. . . l'exploita- tion d. chemins de fer 311	Franz Ferdinand: Ferenc Ferdinánd 176	Goldscheid 119, 208	Heape 85, 86, 87
Eucken 208, 233	Franz A. 118	Goltz 222	Hegedüs 128
Eulenburg: Fraenkel 238	— W. 171	Gombóc 163	Hegel: Sydow 84
Europa közlekedési tér- képe 175	Französische Anleitung 220	Goodall 300	Hegemann 348
Europäischer Krieg 214	Fratzsch 156	Gopcevic 76	Hegy 96
Evesque 216	Frauenarbeit 263	Gordon 166	Heilmann 340
Exner 159	Frazer 85	Gory: Derouin 289	Hein 221
	— : Heape 86	Gouvernement cath. 248	Heine 277
	Frauenstimmrecht 123	Gönczi 333	Heinke 104
	Fred: Maria Theresia 176	Göppert 153	Heinrich 347
	Freemann 257	Görland 234	Helfferich 320
	Freese 169	Görnandt 328	Heller F.: Törvényes 107
	Freh 293	Gradmann 90	— V.: Strauss 217
Fahmy 119	Freiburg i. Br. Städtische 171	Green 81	Hellwig 88, 281, 346
Falke 143	Sparkasse: Meckel 171	Gregory J. 239	Helmolt: Singer 212
Fallon 159	Freie Gemeinden 292	— G.: Tchobanian 206	Henger 139
Farge: Lacroix 131	Freund 260	Greineder 309	Henne 322
Farijnel 174	Freytag-Loringhoven 215	Greul d. Krieses 222	Henrich: Hoff 265
Farkas E.: Munka- nélküliség 108	Fribourg 94	Greyerz 294	Henry 308
Farkas Z.: Gillouin 231	Fried 101, 213, 214	Grigaut 253	Hentig 279
Faroux: Aero-manuel 150	Friedemann 350	Grimpen 116	Herring 303
Farrand 121	Friedensburg 261	Grisewood 255	Herrmann 205
Faure 226, 350	Frigyes 280	Grolig: Beiträge 228	Herz: Forel 83
Fazekas 281	Fritz 228	Gross-Berlin: Berlin 131	Herzfelder 273
Färber: Huart 174	— : Ackerknecht 228	Grossmann 298	Herzl: Friedemann 350
Fedorchouk 207	Probenius 212	Grotewold 313	Herzog 317
Fehér kereszt 238	Frost 303	Grothe 211	Hess 217
Feiler 295	Froude 350	Grotjahn 244	Hessen 231
Feiss: Isler 219	Fuchs 245	Gruber 244	Hessen. Törvények, ren- deleték. 1913. 161
Felszeghy 306	Fuhrmann 298	Grund 109	Hey 98
Felvidéki magy. közműv. egyes. 250	Fullerton 294	Guckenmusz 150	Heyde 256, 261
Fényes 223	Führer: Magyar építő- művészet 170	Guernier 106	Hiersemann 79
Ferenc Ferdinand 176	Fyfe 247	— 267, 270, 295, 315, 348	Higgs: Giffen 91
Ferenc I.: Slokar 308		Gugitz: Schönholz 174	Hilbert 322
Ferenczi I. 113		Guignebert 234	Hill D. 208
— : Munkánélküliség 108		Gurlitt: Busching 266	— F.: Baldwin 80
— S. 164	Gaár 124	Guyot E. 116	Hillquit 270
Fernau 246	Gábor 121	— Y. 308	Hirsch E. 274
Ferrari 267	Galilei kör: Három 95	Günther 302	Hirsch J. 348
Fessmann 263	Gallican: Hartley 238	Güttler 252	Hiadik 221
Field: Marshall 139	Gallinger 233	Györfly 91	Hoare 136
Figgis 93	Gant 106	György 234	Hobhouse: Wright 131
Finkey 124	Garami: Kautsky 116		Hobson C. 295
Finot 236	Gárdonyi 174	Haas 230	— J. 134
Fischer A. 322	Gariel 149	Haas 149	Hodler: Bertepesch- Valendás 206
— E. 334	Gaspard 94	Haasler: Harnack 275	Hoerber 170
— L. 314	Gayda 207	Háborús nagyhatalmak 205	Hoensbroech 252
Fisher 153	Gebhardt: Spinoza 232, 352	Hadamard: Volterra 177	Hoff 265
Flachs: Selter 294	Geden 234	— : Schmidt 164	Hoffmann 251
Flandin 278	Gegen d. Antimilita- rismus 250	Haempel 340	Hohenberg: Gábor 121
Fleiner 129	Gegus 135	Hagemeyer 267	Hohenblum: Renner 152
Fleischenquete 1912/13. 143	Gehrig 270	Haines 127	Holliger 120
Fletcher 341	Geiger: Burckhardt 241	Halasi 218	Holsti 32
Flexner 131	Geitfel 169	Halász Gy.: Stein 175	Holt 209
Florian-Parmentier 347	Gemünd 329	— Z. 279	Holtzendorff 76
Florschütz: Binder 216	George D.: Walter 78	Halbert: Martin 89	Holy 133
Foa 125	— H. 75	Haldy 285	Hóman 227
Forbáth 168, 339, 340	Gephart 156	Hall 79	Hoppe 289
Forchheimer 125	Gerlóczy 221	Haller 278	Hormel: Taschenbuch 151
Ford: Jefferson 350	Gernsheimer Hertz: 269	Haltenberger 136	Hornek 324
Forel 83	Vandervelde 269	Hammerbacher 309	Horsetzky 222
Fouillée 237	Gervais 115	Hamp 262	Hory 152, 342
Foville: Faure 226, 350	Gesellschaft f. soz. Ref. 255	Hannover. Szabályren- deleték 286	Houghton 129
Foyer du soldat de Paris 134	Ghibu: Anuar 95	Hanotaux 96, 101	Houssaye 133
France: Marx R. 76	Giaccone 150	Hanra 267	Howells 205
— : Ver 177	Gibb: Ballen 79	Hantos 126, 216, 318	Höfding 233
Franciarság. Min. de l'instruction publ. 261	Gibert 205	Harnack 275	Höpker 309
— Off. du travail 261	Gierke 92, 215	Három március 95	Hrdlicka 334
— Off. nat. d. univer- sités 259	Giesswein 272	Harrington: Smith 272	Hrozny 298
— Törvények, rende- letek 1912-13. 259	Giffen 91	Harris 85	Huart 174
Franck: Bossard 285	Gigon 262	Hartleben 349	Hungerford 344
Fraenkel 238	Gillouin 231	Hartley 238	Hunyár 342
Frankfurt a. M. Roth- schild'sche öff. Bib- liothek: Berghoeffer 80	Gladstone: Russel 177	Hartung 216	Hutcheon: Disraeli 92
Franklin 138	Glaser 124	Harzendorf 159	Hübener 148
Franzl.: Ferenci 308	Glockner 111	Hatschek 121	Hyder 116
	Godwin: Roussin 177	Hauser 318	Ichenhaeuser 119
	Gohier 246	Hawkins 304	Igazságot 350
	Goldmann 320	Häiker 219	Ilgstein 116

Illich	100	Kelemen : Daniel	174	Krohne	167	Liebermann : Hoerber	170
Illés	263	Keleti piacok	298	Krojaner	121	Liebers	329
Illiger	332	Keller F.	124	Krúdy	132	Liebknecht	116
Illinois, Railroad & ware-		Keller I.: Böhm	80	Krüer	151	Liesegang : Cöln.	168
house comm. lib.	79	Kellner	89	Krüger	346	Lifschitz	139
Immanuel	219, 221, 222	Kemény F.	102	Kubin : Maria Theresia	176	Liman	247
Internationale Monats-		— Gy.	140	Kudlicka	82	Lindecke	321
schr. f. Wiss.	223	— Zs.	173	Kuhns	176	Lindeman F.: Poincaré	84
— Vereing. f. vergl.		Kemmerich	348	Kukuljevič : Du Bois-		— L.: Poincaré	84
Rechtswiss.	227	Kemnitz	231	Reymond Em.	241	Lindner	349
Intolerance	85	Kende	175	Kun : Kósa	124	Lipps	344
Iparsfelügyelőkö evk.	113	Kenedi	277	Kuncz	126, 280	Literary year-book	80
Ischchanian	205	Kennedy : Woods	107	Kunffy : Lassalle	116	Lloyd George	116
Isler	219	Kerekes	151	Kurnatowski	298	— : George D.	78
		Kerr Ch.	116	Kurth	96	— : Raine	116
		— J. W.	338	Kuschnir	207	Loescher	227
Jackowski	146	Kerschesteiner	136	Kuske	253	Lohse	285
Jackson	306	Kes	310	Kuyper	235	Lóránd	83
Jacques-Dalcroze :		Ketteler : Franz	118	Külpe	232	Loreburn	214
Berlesch-Valendás	206	Kimball, D. S.	142			Lorenz	298
Jahrbuch d. Dtschen		— Th.: Pray	81			Loria	139
Werkbundes	310	Kirkaldy	272	Labordère	154	Lorin : Capitan	298
— d. Millionäre in Bayern	295	Kiss E.: Croce	343	Lacroix	131	Louis	111, 264
— d. Millionäre in		Kiss I.	166	Ladewig	228	Loveday	336
Württemberg	295	Kivándorló tanácsadója	99	La Jeunesse : Ducray	176	Low	121
James : Bloch	83	Kleis	104	Lamperics : Guesde	295	Löbell	133
Jancsó	169	Kleemann	130	Landauer	96	Löffler	99
János	235	Klein	86	Landemont	174	Lövy	350
Jaray	205	Kleiner	320	Land problem	145	Lucas B.	85
Jastrow	153, 315	Kleinpaul	240	Landry	154, 158	— C.	314
Jászai : Három március	95	Klose	342	Landwirtschaftlicher Kre-		Lueger : Weyrauch	168
Jäger	227	Kmoskó	128	dit in Preussen	320	Luitpold : Wien	82
Jeanneau	102	Knapp : Cannon	85	Lanessan	133, 334	Luzzati : Alberti	295
Jefferson	350	Knauth O.	143	Lang	329	Lüddecke	81
Jeavons : Cornelissen	295	— R.	283	Láng : Franklin	138		
Jézus : Erbt	234	Knortz	239	Lange	123		
— : Guignebert	234	Kobayashi	205	Langen : Wander-		Macaulay	176
— : Strauss	236	Koch An.	295	museum	344	Mac Carthy	249
Jirku	235	— A.: Volckmar	80	Langevin : Volterra	177	Mac Hugh	140
Joachim	338	— H.	76	Langhans-Sulser	109	Mackirby	131
Jodl	231	Kohányi : Wami	178	Lansburgh	154	Macknight	228
Johannsen	334	Köhler Józ.	87, 125	Lányi	125	Macmillan : Frauen-	
Johnson	217	— Jos.: Holtzendorff	76	Laquer B.	238	stimmrecht	123
Johnston	208	Kohut	88	Laquer S.	175	Mac Pherson	310
Jones H.: Elderton	88	Koller A.	216	Lass	134	Madách : Wallace	84
— R.	159	— I.	231	Lassalle	116	Máday I.	81
— T.	249	Kollmann	105	Laveleye	295	— S.	334
Jopke	306	Koppe	337	Layé	339	Magyar építőművészet	170
Jordan	133	Koranyi : Masaryk	337	Lazar	207	Magyar jogász-egylet 280, 283	
Joshida : Kobayashi	205	Korkounov	275	Lazarovich-Hrebelia-		— vámpolitikai központ	
Jouvenel	246	Kormos : Dénes	159	novich	211	152, 208, 315	
József II.	176	Korn : Joachim	338	Lebesgue	248	— társad. tud. társ.:	
Jöhlinger	97	Kósa	124	Le Bon	235	Ajtay	96
Juba	136	Kossuth F.: Munka-		Le Chatelier : Amar	138	Magyarország, Honvé-	
Junghann	256	nélküliség	108	Legigne : Eloy	281	delmi min.	219
Junker	223	Kossuth Lajos-párt :		Leger	241	— Igazságügymin.	124
Juster	239	Magyarország	102	Legien	103	— Kereskedelemügyi	
Jünger	162	Kostyleff	233	Legraive	165	min.	256, 261
		Kovács A.	37	Lehfeldt	281	— Kongresszus	136
		— L.	153	Lehotzky	321	— Nemz. munkapárt	252
		— Ma.	126	Leipzig. Bücherhallen	228	— Orsz. Kossuth Lajos	
Kádár	292	— Mi.	294	— Intern. Ausstellg. f.		párt	102
Kajlós : Böhm	83	Kovalevsky M.	248, 306	Buchgewerbe	343	— Törvények, rendeletek 1913.	279, 306
Kales	276	Kováts	237	— Verb. dtsher Hand-		— Törvények 1914.: Gaár	124
Kállai : Macaulay	176	Kozári	231	lungsgehilfen	261	— : Kósa	124
Kambe	298	Kózhalmi	80	— Zentralst. f. volkstüml.		— : Hantos	126
Kammerer	164	— : Könyvtári szemle	81	Büchereiwesen	228	— Törvények, rendeletek 1914.	123
Kant	83, 231	Köhler : Solovjeff	236	Lenard	208	— Törvényjavaslatok	125
— : Sydow	84	König	88	Lengyel A.	124	1913.	125
Kántor	293	Könyvtári szemle	81	— G.: Brandes	347	— Törvényjavaslatok :	
Kapp : Wagner R.	347	Köppen	145	Lenhoff	274	Kuncz	126
Karstedt	205	Köver	252	Lenkei : Mozi-almanach	172	— Vallás- és közoktatás-	
Kartal	124	Kraatz : Collier	205	Lennard	106	ügyi min.	293
Kaskel	253	Kraft : Busching	206	Le Roy Jeffers	81	Magyarországi festő-	
Katona B.	304	Kralik	348	Lescure	155	munkás szöv.	254
— J.	337	Krall : Máday	231	Lešić	349	— forrad. szoc. munká-	
Kaufmann	103	Krebs	364	Leubuscher	112	sok szind. prop. csop.	272
Kaurimsky	280	Krieg	215	Lévy	217	— pénzint. orsz. szöv.	318
Kautsky	116, 250	Krieg M.	231	Levy-Rathenau	119	Magyar	127, 281
Kaveggia	124	Kriegs-Almanach	219	Lexis	321	Maier	244
Kändler	280	Kriegsverlauf	224	Libia	97		
Keeling	107	Krisztics	286	Library assoc.	80		
Keim	136						

Maier-Rothsch	151	Mille: Gaspar	94	Németország. Deutscher		Owen : Sauliere	112
Maine: Oldham	86	Milleker	349	Ver. f. Armenpflege . . .	134	— : Aberystwyth	226
Maitland	128	Miller	164	— Ges. f. Verbreitg. v.		Österreichisches Alba-	
Majanovich : Zichy	85	Millerand	133	Volksbildg: Volks-		nien-komitee	211
Maléter	92	Mikszáth	132, 288	bildungsfragen	137		
Mallet	158	Milano. Collegio di		— Kalisyndikat	170		
Manigk	275	scienze pol. colo-		— Kongresszus	135		
Marcillac	115	niale: Libia	97	— Schutzverb. f. dtschen		Pace	130
Marcuse	165	Miller	235	Grundbesitz 267, 306, 307,	307, 266	Pach	337
Marion	325	Mims : Saint-Méry	176	— Stat. Amt. 256, 263, 332		Pacher	162
Márfly	161	Minay	350	— Stat. Amt.: Berlin.		Painlevé: Parod	106
Márfly-Mantuano	121	Miskolc. Keresk.		— Stat. Amt.	144	Palágyi	335
Maria Theresia: Mária		kamara	262, 279	— Studienkommission f.		Palavicini: Bernát	350
Terézia	176	Miskolczy	176	— Erhaltg. d. Bauer-		Papini	84
Mária Terézia	176	Mitchell	103	standes	118	Papp: Kemény	173
Maritain	83	Mittler	227	— Törvények, rende-		Paproth	151
Márki	174	Moch	219	tek 1914.	216	Parant	338
Marks	145	Moderne ill. Ztg.	219	— Törvényjav. 1912. . . .	124	Pardo	227
Marriott	306	Moericke	113	— Törvényjav. 1913. 109,	114, 125, 132, 146, 147	Paris. Foyer du soldat:	
Marshall	139, 150	Moese	218	— Törvényjav. 150, 284, 311		Foyer	134
Marten	120	Moldenhausner	324	— Verein f. Kommunal-		Parnell: O'Shea	351
Martin A.	84	Moll: Kerr	338	wirtschaft	286	Parod	106
— A. F.	89	Mollinary	350	— Verb. d. Porzellan-		Paskovits	222
— B.: Lacroix	131	Mombert: Diehl	315, 317	arbeiter		Pasquet	254
— E.	235	Monetti	237	Nemzetiségi ismertető kv.	96	Passarge	98
— R.: Jahrbuch	295	Money	296	Nemzetközi kongresszus	151	Patronázs-egyes. orsz.	
Martineau	321	Monnot	239	Nettlefold	344	szöv.	
Martin	121	Monroe: Bingham	99	Neufeld	221	Paulhan	
Mártonfy	281	Montemartini	252	Neugebauer	315	Pädagogischer Jahres-	
Marvin	90	Moody	80	Neuhaus : Wien	82	bericht	137
Marx J.	286	Moore	121	Newark, N. J. Free public		Peacock	20
— K.: Adler	236	Moral	141	lib.	229	Peddie: English	22
— : Cornélissen	295	Morris	173	New York. Public lib. . . .	227	Peiser	22
— : Degenfeld-Schonburg	106	Mortillet	235	Ney	148	Pellischek-Wilsdorf	27
— : Simkowitz	116	Moses	129	Nicolai	129	Perin	16
— R.	76	Mott : Eddy	234	Niemeyer: Loreburn	214	Persian	22
Masaryk	337	Mozai-almanach	172	Nijhoff M.	227	Pesl	25
Mash	228	Mulert : Schleier-		Nogaro : Landry	158	Péter	20
Masqueray	80	macher	235	Nógrády	91	Phelps	12
Máthé	155	Munkánélküliség elleni		Noll	334	Philippovich, E.: Philip-	
Mattkovits: Mátyás	152	küzd. magyarországi		Nordau	86	povich N.	176
Mátrai: Matthias	119	egyes.	108, 217	Novák	139, 155	— N.	176
Matschoss	300	Murri	102, 235	Nürnberg. Schulspar-		Picard Em.	335
Matthias Mátrai: Varga		Mühlstein	209	kasse	155	— Edm.: Cosentini	125
Mátyás	152, 218	Müller, K.	139			Pichon: Maybon	246
Maurras	212	— P.	167			Pierre	252
— : Pierre	252	Müller-Lyer	233			Pieth: Lüdicke	81
Mauthner : Krieg	231	Münsterberg	84			Pikler	233
Maxwell	124					Pininski	211
Maybon	246					Pinner	151
Mayer F.	228					Pintér	351
— : Beiträge	228					Pisani-Giunti	224
Mayer I.	105	Nadányi	95			Pitisteano	214
Mächte d. Weltkrieges . . .	206	Nagy D.	218			Pitt: Macaulay	176
Meckel, C. A. : Meckel M.	171	— : Szegheő	352			— : Williams	178
— : M.	171	— F.	127			Plato	84
Mecklin	238	— J.	232			Plöthe: Riesser	94
Medolago Albani: Monetti	237	Nagybritannia. Catholic				Pluche: Töngren	175
Méhely	256, 323	social guild.	118			Podmaniczky: Berczik . . .	350
Mehlich	166	— Irish land comm.:				Poincaré	84
Meinong	233	Nagybritannia. Parli-				— : Volterra	177
Melich: Gombóc	163	ament	306			Poisson: Brizon	115
Melin	237	— Labour party	145			Poland: Baumgarten	90
Mendel: Bat o	334	— „and inquiry comm.:				Polányi: Három március . .	95
Messer	233	Land problem	145			Polenske	303
Meszlényi	126	— Land inquiry comm. . . .	77			Polgár Gy.: Arrhenius . . .	163
— : Kohler	87, 125	— Parliament	306			— J.	141
Meuriot	146	— Proportional repre-				— J.	124
Mez	127	sent. soc.	123			Polock	326
Mezel: Mackirdy	131	— Törvények, rende-				Popp	170
Meyer G.	106	tek 1906-11.	323			Porosország. Royal York	
— H.	98	— Törvények 1913.:				z. Freundschaft	136
— L.	145	Tucker	160			Posada	122
— P.	108	Naumann	92, 230, 347			Post	108
— R.	347	Nawiasky	130, 149			Pouget	142
Miall: Alexinsky	205	Negyven éves Budapest	131			Praxis d. kommunalen u.	
Michelis	232	Nelson	230			sozialen Verwaltung	156
Michels	86, 110	Nemere	125			—	81
Michoud	130	Németbirodalom: Német-				Pressensé	125
Mill: Degenfeld-Schon-		ország				Preuss	86
burg	106	Németh	145			Preys	304
						Pribram	217

Property	139	Rothe	253	Schrenk	244	Strache	336
Puau	248	Rothet	206	Schrenk-Notzing	232	Strauss D.	236
Pudor	304	Rothschild'sche öf. Bib-		— : Kemnitz	231	— H.	217
Putnam : Jefferson	350	liothek: Berghoeffer	80	Schultze	293	Strieder	301
		Rousiers	238	Schulz	145, 304	Striemer	296
Rab százados	221	Rousseau	112	Schuon	274	Stritt : Frauenstimmrecht	123
Rábel	132	Roussin	177	Schuschny	138	Study of Chicago's	
Rabenau	220	Roux	237	Schüller: Cöln	168	Stokyards community	89
Rabinowitz	103	Rowntree	258	Schwartzenu: Ausztria	129	Stuttgart. Ausstellg. f.	
Rácz	308	Royal York z. Freundschaft,		Schwätzer	320	Gesundheitspfl.	335
Radbruch	275	Grosse Loge v. Preus-		Schweitzer	235	Sugár	308
Radványi : Wagner R.	347	sen: Poroszország	136	Seager	296	Sulchan Aruch	85
Raffy : Buxton N.	205	Rózsza	292	Sebestyén: Kuyper	235	Supka : József II.	176
Raine	116	Rösler	321	Seeborg	235	Sutherland	237
Rajka	147	Röthlisberger	127	Seidler	160	Svédország. Statistika	
Rákóczi F.: Andrássy	350	Rubin: Három március	95	Seilhack	116	Centralbyra	269
— : Igazságot	350	Rubinek: Katona	304	Sellheim	91	Szabó: Nemzetiségi	96
— : Schöner	352	Rudnickyj	207	Sellmann	173	Szalay: Angyal	176
— : Székfü	175	Ruepprecht	229	Selter	294	Szántó	335
Rákos	221	Ruiters	176	Semigothaismen	89	Szász	95
Rambaud	349	Russell	177	Sendtnr	325	Szegh	304
Ranke	349	Rüegg	107	Serban	304	Szegheő	352
Rappaport	171	Rümker	304	Seubert	300	Székely A.: Bernstein	270
Rasch: Taschenbuch	151	Ryan : Hillquit	270	Seufert	107	— M.	166
Rautenburg	215	Ryss: Pressensé	125	Shakespeare: Jäger	227	Szelényi	85
Reason	307			Sherrill	100	Szekfü	175
Rebillon	235	Saager	209	Sickel	344	— : Igazságot	350
Reboul	238	Sadler: Freemann	257	Siebert	150	Szende Gy.	316
Recht während d. Krieger	218	Sageret	164	Siefert: Harnack	275	— P.	160
Rédei	123	Sági	126	Siegfried	296	Szent György cég	230
Redlich	167	Sagnier: Bailu	343	Sighele	87	Szinnyei: Pintér	351
Redslob	92	Saint-Méry	176	Siklóssy: Szent György	230	Szirtes	87
Regel	175	Sajgó	133	Silberer	232	Szlemenics: Besant	82
Rehme	174	Saleeby	238	Simkovitch	116	Szteho	119
Reichen	108	Salin	141	Simons	174	Szterényi: Munka-	
Reimarus zu Wrede:		Salutati: Martin	84	Singer	163	nékliség	108
Schweitzer	235	Salvioli: Cosentini	125	Sintenis	212	— : Törvényes	107
Reimers	245	Samuleit	229	Sismondi: Jeandeau	217	Sztripszky	90
Reinan	230	Sarcey	222	Skerlec: Berényi	102	Szűts	304
Renard	298	Sartorius	214	Slawitschek	141	Sydow	84
Renault: Djuvara	75, 174	Sassen	269	Slovak	308		
René	101	Sauerbeck	225	Small	103	Taft	94
Renner	96, 152, 207, 286	Sauliere	112	Smet	108	Takáts	175
Renouvier: Archambault	82	Savigny: Manigk	275	Smith A.: Degenfeld-	106	Takébi: Kobayashi	205
Révész Bé.: Diderot	233	Savil: Adeane	144	— F. E.: Hoare	136	Tamás	349
— Bo.	139	Sayous: Evesque	216	— H.	272, 277	Tambaro	123
Few	145	Sägmüller	93	Soden	119	Taschenbuch d. Luftflot-	151
Reynaud G.	265	Scenens	165	Sodoffski	326	ten	152, 316
— L.	237	Schachner	151	Sohm	275	Taussig	256
Ricardo: Degenfeld-		Scharfzirk	351	Soldats, ne tirez pas !	112	Tawney	142
Schonburg	106	Schaftejew	122	Solovjeff	236	Taylor F. W.: Brants	142
Richard	87	Schär: Maier-Rotschild	151	Sombart: Alberti	88	— : Pouget	142
Richardson	229	Scherer	126	Somogyi	278	— : Seubert	300
Richter J.: Washington	89	Schermann	126	Sonolet: Houssaye	133	— : Vielleville	300
— M.	141	Schick	127	Sorel: Berth	270	— system	142
Ried	329, 330	Schiele: Schleiermacher	235	Sortais	236	— H. O.	90
Rieger	99	Schielle	267	Souchon	105	Tchérep—Spiridovitch	212
Riehl	232	Schiff E.	162	Spahn	237	Tchernoff	154
Riesser	94	— O.	81	Spence	333	— : Korkounov	275
Ripley	238	Schiller: Bloch	83	Spencer: Tillet	232	Tchobanian	206
Rippel	211, 299	Schima: Bányász	126	Spinoza	352	Teleky	335
Rivers	87	Schinzinger	165	Staackmann: Volckmar	80	Telespek naptára	251
Robertson	235	Schlager: Pädagogischer	137	Stahl	173	Térfi	281
Robins: Grisewood	255	Schleiermacher	235	Stammler	275	Terry	217
Rochefort: Ducray	176	Schlesinger: Dodge	142	State uniform system of		Thabaut	126
Rockefeller: Flexner	131	Schloss	220	accounting	161	Thallóczy	349
Rodbertus: Cornélissen	295	Schmidt F.	78	Staudinger F.	32	Thelhaber	88
Roderich-Stoltheim	89	— M.	286, 330	— H.	87	Theuden	209
Roesle	244	Schmidt B.: Bücher	348	Steed	246	Thiersch	221
Roesler	256	— E.	229	Steffen	116	Thillet	245
Rogues de Fursac	166	— H.	164	Stein A.: Kovalevsky	306	Thomas	149
Róheim	333	Schmitt	92	— Au.	175	Thomson	81
Rohrbach	174, 209	Schmitz	232	— E.	154	Thorotzkai	122
Roloff	209	Schneidgens	267	Steinberg	155	Thürheim	177
Romier	77	Schneidemühl	84	Steiner	314	Tietze	164
Roosevelt	94, 174, 177	Schneider	260	Stewart	81	Tillet	232
Roschnik	160	Schölnv.: Hagemeyer	267	— : Literary year-book	80	Timm	258
Rosenthal J.	227	Schöner	352	Stiekow	270	Tisza	131
— T.: Bechterew	123	Schönholz	174	Stille	217	Toldalagi	209
Roth G.	171	Schreiber	139	Stojanoff	315	Tomor	167
— P.	343	Schreiner	273			Tonelli	141, 316

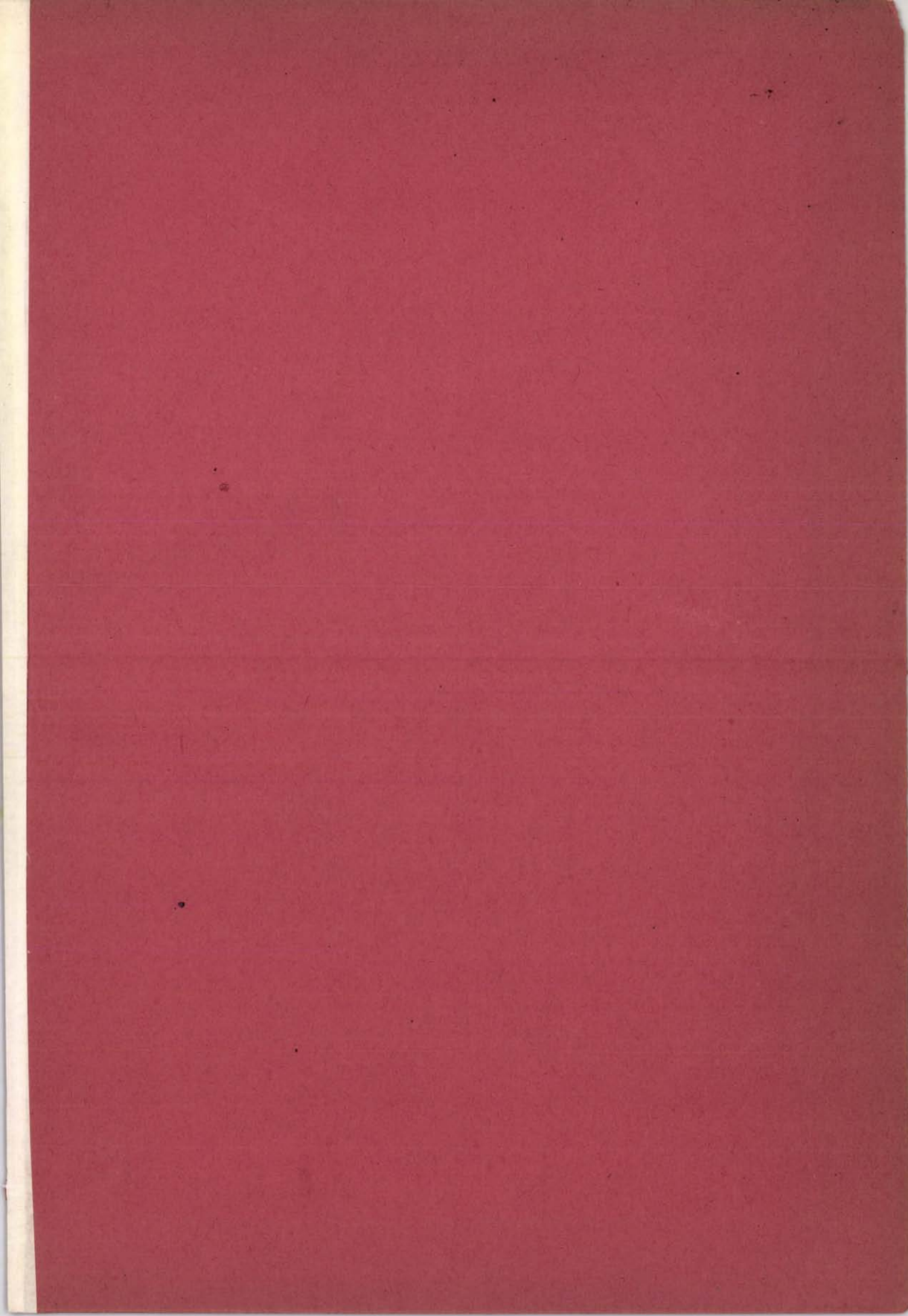
Tóth L.	126	Veiller	341	Warni	178	Wininger	178
— T.	175	Vekerdi	293	Was fordern d. Sozial-		Winterstetten	100
Totomianz	269	Vereinbarungen zw. Or-		demokraten	286	Wirth	245
Touron: Martinet	121	ganisation d. Ärzte &		Washington	89	Wisconsin. Free lib.	
Törngren	175	d. Krankenkassen	156	Washington. Lib. of cong.	80	comm.	229
Törteli	339	Verein dtscher Bibliothhe-		Public lib.	229	Wislicenus	335
Törvényes munkásvéd.		kare	229	Watson	236	Witte	87
magyarorsz. egyes.	107	— f. Sozialpol.	304	Webb: Goodall	300	Woerner: Marcuse	165
Trades for London girls	257	Verone: Frauenstimm-		—: Jones	159	Wolf	218
Trine	236	recht	123	Weber	232, 264, 265	Wolfsstieg	229
Triplizissimus	211	Vér	177	Weigand	163	Wolter	221
Troeltsch	220	Vérecques	88	Weil: Landauer	96	Wolzendorff	220
Troll-Borostyáni I.	119	Versényi	347	Weisengrün	237	Woods	107
— W.: Troll-Borostyáni I.	119	Victoria (angol királynő):		Weismann	335	Worms	115
Trüdinger	302	Hatschek	121	Weitner	155	Worsfold	212
Tucker	160	Vielhaben	274	Wellhausen	175	Wölbling	129
Tuka	122	Vielleville	300	Wells	253, 272	Wright, Ch. W.: Mar-	
Twenty years railway stat.	311	Világháború krónikája	224	Welschinger: Driault	94	shall	139
		Vincent	229	Wertheimer: Andrássy	348	— R.	131
Ungvármegye. Törvény-		Violet	236	Wenger	144	Wulfsohn	161
hatósági bizottság	128	Vitz	81	Wettstein: Bateson	334	Wundt	84, 220
Union de libres penseurs	236	Volckmar	80	Weyrauch	168		
Unionist agricultural po-		Volksbildungsfragen d.		Weyringer	279	Young: Cannon	85
licy	145	Gegenwart	137	Whibley	92	Youngman: Roosevelt	94
Ürmösi	270	Volteini: René	101	Widmann: Troll-Boros-			
		Volterra	177	tyáni	119	Zachara	343
Valentiner: Kant	83	Vorländer: Kant	83	Wien. Arbeiterbildungs-		Zalman	218
Vallardi	174	Völkerkrieg	224	ver.	82	Zámai: Rudnickyj	207
Valois	87, 246	Vuolle-Apiala	123	— Magistrat	215	Zarenreich: Mächte	206
Vámbery: Lövy	350			— Magistrat XI.	324	Zeballos	207
Van der Borght	267, 326	Wach	281	— Städt. Strassenbahn-		Zehntbauer	276
Vandervelde	269	Waddington: English	225	dir.	162	Zichy	85
Van Gennep	206	Wagner, M.	156	Willamovitz-Möllendorf:		Zielenziger	139
Van Nostrand	227	— R.	347	Van der Borght	326	Zigány	137
Van Overbergh	112	—: Baumgarten	90	Wille	320	Zimmermann	98
Van Rhyn: Thürheim	177	Wahrheit ü. d. Krieg	224	— F.	278	Zohny	276
Varga J.	99	Wallace	293	— R.	313	Zollinger	316
— R.: Matthias	119	—: Hyder	116	Willis: Mackirdy	131	Zschimmer	169
Vári: Mozi-almanach	172	Walter	78	Wilson	227	Zsigmond (magy. király):	
Városi szemle: Negyven	131	Wandermuseum f.		Wimpffen	101	Milleker	349
Vassili	206	Städtebau	344	Winckel	217	Zsilinszky	128
Vavasaur	111	Ward	87	Winckler: Bateson	334	Zsinka	352
				Windelband	232	Zsoldos	155

BETÜRENDES TÁRGYMUTATÓ AZ 1914. ÉVI SZERZEMÉNYEK JEGYZÉKÉHEZ

Sachregister — Subject index

Adók	159, 326	Háború közgazdasága	216	Monopolium	326
Agronómia	169, 343	Háborús országok	205	Moratorium	218
Alkalmazottak	120, 274	Hadi adó	218	Mozgófényképek	172, 346
Alkalmazott tudom.	164, 335	Hadi tudományok	220	Munkabér	106, 256
Alkoholizmus	166, 337	Hadtörténet	221	Munkaidő	109, 261
Alkotmánytörténet	283	Hadügy	133, 214	Munkaközfvetítés	109, 260
Állam és egyház	93, 245	Hadügy egyes országokban	219	Munkanélküliség	108, 253
Államellenes törekvések	250	Halottégetés	339	Munkanélküliség elleni biz-	
Állami egyedárúság	326	Hitel	320	tosítás	324
Állami költségvetés	329	Hitelügy	153, 317	Munkásbalesetek	110, 262
Állami pénzügy	158, 325	Illetékek	159, 326	Munkásháztartás	110, 262
Államtudomány	92, 244	Iparágak	148, 309	Munkáskérdés	103, 253
Állategészségügy	342	Iparfelügyelet	113	Munkaszerződés	105, 255
Állattenyésztés	146, 308	Ipari egészségügy	166, 337	Műszaki tudományok	169, 342
Általános munkák	79, 225	Ipari munkások	104, 254	Művelődéstörténet	90
Anyavédelem	135, 291	Ipari politika	147, 308	Művészet	170, 343
Aviatika	150, 314	Ir kérdés	249	Művészi tulajdonjog	281
Balkán	101, 211	Írás	225	Négerkérdés	240
Bankügy	154, 318	Irodalmi tulajdonjog	281	Nemesség	274
Bányászat	144, 303	Irodalom	173, 347	Nemi élet	87, 238
Békkeltetés	105, 256	Iskolaegészségügy	138, 294	Nemzetiségi kérdés	95, 206, 249
Békemozgalom	102, 213	Jogtörténet	128, 283	Nemzetközi jog	120, 213
Belpolitika	94, 245	Jogtudomány	120, 275	Népesedés	90, 242
Betterment	328	Jótekonyság	289	Népeségstan	241
Bevándorlás	98, 251	Jövedelmi adó	328	Népirodák	113, 266
Bibliográfia	79, 226	Kartellek	142, 301	Néprajz	333
Biztosításügy	156, 322	Katonai egészségügy	221	Nevelés	136, 292
Bölcselet	82, 231	Kereskedelem	151, 315	Női munka	107, 257
Burzsoázia	274	Kereskedelmi ismeretek	170	Növényzet	119, 273
Büntetőjog	123, 279	Kereskedelmi jog	126, 280	Nyelvészet	163, 334
Család	87, 238	Kereszténysocializmus	118, 272	Nyilvános fürdők	165
Csatornázás	168, 339	Kertvárosok	172, 345	Nyilvános parkok	344
Cselédek	109, 260	Kivándorlás	98, 251	Orvosok	338
Demokrácia	93	Körházak	167, 338	Oththonmunka	261
Demológia	90, 241	Költségvetés	329	Östermelés	144, 303
Drágaság	143, 302	Könyvészet	79, 225	Paraszttság	118, 273
Egyesülési szabadság	277	Könyvjegyzék	230	Parlamenti választójog	122, 278
Egyetemek	138, 294	Könyvtárügy	80, 228	Pártok	102, 252
Egyeztetés	105, 256	Közegészségügy	164, 335	Pénzügy	153, 157, 317, 325
Egyház	84, 234	Középosztály	274	Politika	92, 244
Egyházjog	128	Közgazdaság	138, 295	Póstaügy	149, 311
Élelmezés	143, 302	Közgazgatás	129, 283	Prolegomena	225
Életrajzok	176, 350	Közjog	121, 276	Prostitúció	285
Émlékiratok	176, 350	Közlekedés	148, 310	Pszichológia	232
Építészrendszet	168, 341	Közoktatás	136, 292	Rendészet	131, 285
Erkölcselelet	233	Községi adók	162, 332	Sajtószabadság	27
Értéknövekedési adó	328	Községi hivatalnokok	287	Speciális bibliográfiák	227
Ethnográfia	333	Községi igazgatás	131, 285	Statistika	90, 246
Etika	232	Községi illetékek	162, 332	Szabadkömüesség	136, 292
Evkönyvek	230	Községi pénzügyek	161, 329	Szabad szellemi foglalk.	120
Ex-libris	230	Községi üzemek	162, 330	Szakszervezetek	111, 263
Fajszociológia	88, 238	Köztisztaság	168, 341	Szegényügy	289
Feminizmus	119, 273	Köztisztviselők	130, 284	Szindikalizmus	118, 272
Fertőző betegségek	167, 338	Kulturtörténet	90, 241	Színészet	173, 347
Filozófia	82, 231	Külkerkedelem	152, 315	Szociálizmus	116, 270
Folklore	333	Külpolitika	100, 208	Szociográfia	89, 205
Földbirtok	146, 305	Lakáségszségügy	165, 336	Szociológia	86, 236
Földrajz	175, 349	Lakáskérdés	113, 266	Szövetkezés	115, 269
Fürdők	165	Légi közlekedés	150, 314	Sztrájk	112, 265
Gazdaságleírás	140, 297	Lélektan	232	Születések korlátozása	244
Gazdaságpolitika	141, 299	Magánjog	125, 280	Takarékpénztárak	155, 319
Gazdaságtörténet	140, 297	Malthusianizmus	244	Tanonclgy	110, 263
Gyarmatpolitika	97, 207	Megyei közigazgatás	132, 288	Táplálkozashigiéne	165, 336
Gyermekmunka	107, 257	Mezőgazd. munkások	105, 255	Társadalmi biztosítás	156, 322
Gyermekvédelem	135, 291	Mintakatalógusok	82, 229		
Gyűjtőmenny munkák	230				

Társadalmi kérdés	102, 252	Trösztök	142, 301	Vámügy	152, 315
Társadalmi leírás	89, 205	Tudás	225	Vándormunkások	109, 259
Társadalmi lélektan	240	Ujságírás	82, 230	Városépítés	170, 344
Társadalmi tevékenység	134, 289	Utépítés technikája	169, 342	Városi egészségügy	167, 339
Társadalomtörténet	90, 241	Utópiák	272	Városi közlekedés	314
Társadalomtudomány	86, 236	Ügyvédség	127, 281	Vasutak	149, 311
Technika	169, 342	Üzemtan	142, 300	Világháború	205
Telepítés	100, 251	Választások	97	Villamos világítás	342
Természettudomány	163, 334	Választójog	122, 278	Vízvezeték	168, 340
Történelem	173, 348	Vallás	84, 234	Zene	346
Törvénykezés	127, 281			Zsidókérdés	239
Tőzsde	320				

T.

Kiadó

A külföld irodalma
német, francia és angol könyvek

GRILL-BENKŐ

: udvari könyvkereskedésében :
van a legteljesebben raktáron.

Könyvtárakat, melyek könyv-
ajdonságok iránt érdeklőd-
nek, kérjük, tudassák velünk
címüket, megjelölve azt is,
hogy mely szakba vágó mű-
vek iránt érdeklődnek. ::

Szakkatalógusokat ingyen küldünk.

GRILL CS. ÉS KIR. UDVARI **BENKŐ GYULA**
KÖNYVKERESKEDÉSE
Budapest, V., Dorottya-utca 2. sz.